

၂၀၁၆-၂၀၁၇

အုန်းခင်ခင်လေး
ရွှန်းဦးတည်သန်လျက်

ဒဂုံခင်ခင်လေး၏ နိဒါန်းအမှာ

စာရေးသူမှာ အကျင့်ဆိုးတစ်ခု ရှိခဲ့ပါသည်။

ယင်းအကျင့်ဆိုးသည် စာရေးသူ စာ စ၍ရေးသော အသက်ဆယ့်သုံးနှစ် (၁၉၁၆ ခုနှစ်)က စ၍ ၁၉၃၄ ခုနှစ် အထိ မစွဲကပ်မဖြစ်ပေါ်ခဲ့သေးပါ။ ၁၉၃၅ ခုနှစ်လောက်မှ စပြီး ထိုအကျင့်ဆိုး ဖြစ်ပေါ်စွဲကပ်လာခဲ့ပါသည်။ အဲဒါ ယနေ့အထိပါပဲဟု ဝန်ခံရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၎င်း အကျင့်ဆိုး ကို ဖွင့်ဟဝန်ခံရလျှင် ဤသို့ပါတည်း။

စာရေးသူသည် မိမိရေးသော စာမူကို အစအဆုံး အပြီးအစီး တစ်ခါတည်း ရေးသားပြီးမှ စာအုပ်ရိုက်ဖို့ စာစီဖို့ ပေးအပ်ခြင်း အလေ့အထ မရှိဘဲ ရေးပေးရင်း၊ စာစီရင်းနှင့်သာ ရေးလိုသော စာမူက ရေး၍ ပြီးဆုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤအကျင့်ဆိုး စလာပုံက ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ် နှစ်ဦး ဆီ လောက်က စ၍ ဒဂုံမဂ္ဂဇင်းတွင် " စာဆိုတော် " အခန်းဆက် ဝတ္ထုရှည်ကြီး ကို ရေး ပေးပါသည်။

သည်တုန်းက စာမူကို အစအဆုံး ရေး မထားဘဲ မဂ္ဂဇင်းတစ်လစာ တစ်လစာသာ တစ်လတစ်ခါ ရေးပို့ပေး လိုက် ပါသည်။ ၎င်းပြင် ရိုးရိုးမဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုက တစ်လ တစ်ပုဒ်နှင့် " မှော်ဆရာ မှတ်တမ်း " (ကိုကိုလေး) ဝတ္ထု ကတစ်လ တစ်ပုဒ်ကျတော့ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုများဖြစ်၍ တစ်ပုဒ်နှင့် အစ အဆုံး မရေးလိုက မဖြစ်သော ကြောင့် အစအဆုံး ရေးရပြီး "စာဆိုတော်" ဝတ္ထုရှည်ကြီးကိုတော့ အစအဆုံး ရေးထားရန် အပျင်းထူ ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

နောက် ၁၉၃၉ ခုနှစ်က စပြီး ရန်ကုန်မြို့ ၄၇ လမ်းတွင် ကိုယ်တိုင် ပုံနှိပ်တိုက်နှင့် စာအုပ်တိုက် ဖွင့်လှစ်၍ လုံးချင်း ဝတ္ထုများ ရေးသားပြီး တစ်လ နှစ်ပုဒ်ကျ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိ ထုတ်ဝေလာရာမှာတော့ အဲဒီအကျင့်ဆိုးက ပိုလို့ လွှမ်းမိုးခံခဲ့ရပြန်ပါသည်။

ထိုစဉ်က စာရေးသူ လုံးချင်းဝတ္ထုများ ရေးသားရာ၌ စာစီဆရာများ အနီးရှိ အလုပ်စားပွဲမှာ ထိုင်ပြီးလျှင် ရေး၍ပြီးသမျှ တစ်ရွက်ချင်း၊ တစ်ရွက်ချင်း ချပေးသည်။ စာစီဆရာများက အသင့်ယူ၍ စီရင်ပါသည်။ စာတစ် ရွက်စီပြီးလျှင် နောက်စာတစ်ရွက်က ရေးပြီး အဆင့်သင့် ချပေးနိုင်၍ စာစီသူတို့က မစောင့်ရပါ။ ဤနည်းနှင့် တစ်နေ့လျှင် စာတစ်ဖောင် စာသာ ရေးပေးပါသည်။ ဒီလိုနှင့်ပဲ ၁၅ ရက်ရှိလျှင် ၁၅ ဖောင်ရှိ လုံးချင်းဝတ္ထု တစ်ပုဒ်ကို ရိုက်ပြီးခဲ့ရသည်။ တစ်လ နှစ်ပုဒ် ဆိုတော့ နားရက်မရှိပါ။

ထိုခေတ်ကား စစ်ကြိုခေတ်ဖြစ်၍ ပုံနှိပ်စက္ကူ တစ်ထုပ်လျှင် သုံးကျပ်လောက်သာ တန်ဖိုးရှိသည်။ ၁၅ ဖောင် ဝတ္ထုတစ်အုပ်၏ တန်ဖိုးမှာ ရှစ်ပဲ (သို့မဟုတ်) ဆယ့်နှစ်ပဲ ပဲ ရှိသည်။ ဒါတောင် အများစုကတော့ လေးပဲတန် ဝတ္ထုများသာ ထုတ်ဝေခြင်းက များပါသည်။

စာရေးသူသည် စာရေးစရာတွင် သည်နည်းသည်ဟန်နှင့် အကျင့်တန်လာခဲ့သော နှစ်ပရိစ္ဆေဒကလည်း မနည်းတော့ပါချေ။ ဤပုံစံနှင့်ပင် ရေးလာခဲ့သည်မှာ ၁၉၅၀ ခု၌ " စာဆိုတော် " တတိယတွဲ ဇာတ်သိမ်းပိုင်း၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်က ကမ္ဘာလှည့် ဆောင်းပါးရှည်ကြီးများ (ပါ၊ ဒု၊ တ၊ စ တွဲအထိ) ရေးခဲ့ပြန်ပါသည်။

၁၉၅၅ လောက်မှာ ပြည်တွင်း ဆောင်းပါးရှည် ပါ၊ ဒု၊ တ တွဲအထိ ရှည်ရှည်လျားလျား ရေးပြီးခဲ့ပါသည်။

၁၉၆၀ ခုနှစ်မှာတော့ "နှစ်ပေါင်း ၆၀" အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ယုဝတီနေ့စဉ်သတင်းစာမှာ တစ်နှစ်တိတိ တစ်နေ့တစ်နေ့တစ်နေ့တစ်နေ့ ရေးပေးသောနှုန်းနှင့်သာ ရေးလာခဲ့ပြန်တာပါပဲ။ ယခုလည်း ယုဝတီ ဂျာနယ်အတွက် ဤ "ကျွန်း ဦးတည့် သန်လျက်ခုံ" ဆောင်းပါးရှည်ကြီးကို ဤနည်း ဤဟန် ဤပုံစံအတိုင်း ၁၅ ရက်လျှင် တစ်ကြိမ်ကျ တစ်ကြိမ် ကျသာ ရေးပေးလာခဲ့သည်မှာ ခုဆို ၄ နှစ် ရှိလာခဲ့ပြီ။ ယခု ဒါတွေကို စုပေါင်းပြီးတော့ စာဖတ် ပရိ သတ် တို့၏ တောင်းဆိုချက်အရ စုပေါင်းရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤ ကျွန်းဦးတည့် သန်လျက်ခုံ ဆောင်းပါးရှည်ကြီးကို ပထမတွဲနှင့် အဆုံးသတ်ထားပြီးလျှင် မင်းတုန်းမင်း တရားကြီး ရတနာပုံမြို့သစ် တည်သည်က စ၍ သီပေါမင်း လက်ထက် ထီးနန်းပျက်ပြီး အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ အစိုးရ လက်အောက် ကျရောက်ကာ လူမျိုးခြားအစိုးရ ဖဝါးအောက်တွင် ငြိုငြင်ဆင်းရဲစွာ နေထိုင်ကြ ရသော လူတန်းစား အသီးသီးတို့အား အပိုင်းအခြားပြုလျက် " ရတနာပုံ၏ နိဒါန်းနှင့် နိဂုံး" ဟူသော ဆောင်းပါးရှည် တစ်ခုကို ဆက်လက်ပြုစု တင်ပြဦးမည်ဟု ရည်သန်လျက်ရှိပါသည်။

၎င်း "ရတနာပုံ၏ နိဒါန်းနှင့် နိဂုံး"တွင်မူ နောက်နောင်တုန်းက ရေးပုံမယ်လို့ ကတိပေးပြီး ကြွေးတင် နေခဲ့သေးတဲ့ "ပင်းခင်ခင်"ကိုလည်း အဲဒီအထဲ ထိုးထည့်လိုက်ရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။

ဤ အမှာစာ ကို ရေးနေချိန်မှာ စာရေးသူ၏ အသက်က ၆၉နှစ် ရှိနေပါပြီ။ နောက်ထပ်ပြီး ကျွန်းကျွန်း မာမာနှင့် အသက်ရှည်နေသေးလျှင်တော့ ရေးရန် ရည်ရွယ်ရိုးရင်း ရှိရာသော ထို "ရတနာပုံ၏ နိဒါန်း နှင့် နိဂုံး" ဆိုတဲ့ သမိုင်းတင် ဆောင်းပါးရှည်တစ်ခုကို စာရေးသူ၏ မူပိုင် အကျင့်ဆိုး ရေးနည်း စနစ်အတိုင်း ထပ်မံ၍ ရေးသား ပြုစုပါဦးအံ့သတေး။

ဒဂုံခင်ခင်လေး

ခရီးအစ

မျက်လုံးနှင့် မျက်မှန်နှင့် စာပေနှင့် ပဏာ မစားလှသောကြောင့် အလကားလိုလို အချိန်များ ကုန်လွန်ခဲ့ရပါ သည်။

၄-၅လလျှင် တစ်ကြိမ် လေ့လာရေးခရီးရှည် တစ်ပတ်လောက် ထွက်နေကျ ဖြစ်သော်လည်း လွန်ခဲ့သော မိုး တွင်းဆီကတော့ အထက်အညာတွင် မလိုသောအချိန် မိုး လေ ပြင်းထန်နေ၍ ခရီးလမ်းပန်းတို့၌ ရေလွှမ်း ရေ မြုပ်ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် ခရီးသွားခြင်းကို ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ရပါသည်။

ယခုအချိန် မိုးကုန် ဆောင်းကူးပြီးဖြစ်၍ ခြေခင်း လက်ခင်းလည်း သာယာပြီဖြစ်သော ရွှေညာမြေသို့ ခရီး တစ်ပတ် ပတ်ရန် ၈၊ ၂၊ ၆၉ နေ့ မနက်က စတင် ထွက်ခဲ့ပါသည်။

အဖော်အဖြစ် အမျိုးသမီး ၂ ဦး ပါလာပြီး ကားလမ်းခရီးမှ စတင်ထွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခင်ကလည်း အများအားဖြင့် ခရီးထွက်ပြီဆိုလျှင် မီးရထားနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ သင်္ဘောလမ်းနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ လေကြောင်းမှသော် လည်းကောင်း မလွှဲသာမှ သွားတတ်၍ ကားလမ်းမှသာ ခရီးသွားလာလေ့ ရှိခဲ့ပါသည်။

အကြောင်းကတော့ မီးရထား၊ သင်္ဘောနှင့် လေယာဉ်တို့သည် သူ့စည်းကမ်းသတ်မှတ်ရာ ခရီးစခန်းမြို့များ တွင်သာ ဆိုက်ရပ်ပေးလေ့ရှိသည်။ ဘယ်နေရာလေး ခဏရပ်ချင် ဆင်းချင်၍ မရ၊ သူ့စည်းကမ်းဘောင် အတွင်း က ကျော်ထွက် မဖြစ်နိုင်ပါ။

ကားနှင့်သာဆိုလျှင် ရပ်လိုရာ ရပ်၊ အပိုင်လိုရာ ဝင်နိုင် ကိုယ်စိုးကိုယ် ပိုင် လွတ်လပ်သည်။ ခရီးလမ်း တစ်လျှောက် ဖြတ်သန်းသွားလာရာ မြို့များ၌ရှိသော တန်ခိုးကြီးဘုရားပုထိုး များကိုလည်း ဖူးမြော် နိုင်သည်။ အသိမိတ်ဆွေများကိုလည်း အခိုက်အတန့် ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံမေးမြန်းနိုင် သည်။ အတင်း ဆွဲထားလျှင်လည်း တစ်ညတလေ ဝင်အိပ်လိုက်နိုင်ပေသည်။ ယုတ်စွအဆုံး သာယာသော တောလမ်းခရီး ရှုမျှော်ခင်းများနှင့် တောင်သူကြီးတို့၏ ယာတော စိုက်ခင်းများကိုပါ ခေတ္တခဏ ရပ်ဆိုင်း လေ့လာနိုင်သည်။ ဓာတ်ပုံကလေးများ ရိုက်လိုသေးက ရိုက်နိုင်၍ ယာသူမ ကလေးများနှင့် ခွန်းတုံ့ချိုချို နှုတ် ဆက် ပြောဆိုနိုင်ကြသေးသည်။ ယင်းအခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်မှုကလေးကို ချစ်သောကြောင့် ကားနှင့်သာ ခရီးထွက်လေ့ရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယခု ခရီးစဉ်သည် ပြည်လမ်းမှနေ၍ မန္တလေးအထိ သွားမည်ဖြစ်၍ ရန်ကုန်မှ ပြည်၊ အောင်လံ၊ တောင်တွင်း ကြီး၊ မကွေး၊ ရေနံချောင်း၊ ကျောက်ပန်းတောင်း၊ ပုဂံ၊ မြင်းခြံ၊ တောင်သာ၊ နွားထိုးကြီး၊ မြစ်သာ၊ ကျောက် ဆည်မှ မန္တလေး အထိ။

မွန္တလေးမှ ပင်းယ၊ မြင်စိုင်း၊ စစ်ကိုင်း၊ အင်းဝ။ ထိုမှတစ်ဖန် ကောင်းမှုတော်၊ အုန်းတော၊ မြင်းမူ၊ မိုးညှင်း၊ မုံရွာ၊ ဖိုးဝင်းတောင်။ ကျန်းမာရေး အခြေအနေကောင်းလျှင် အလောင်းတော်ကဿပူ အထိ သွားကြမည် ဟူသော ရည်မှန်းချက်ဖြင့် ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

ရန်ကုန်မှ ပြည်သို့ ထွက်လာရာ၌ အခါတိုင်းထက် ထူးခြားသော မြင်ကွင်းကြီးမှာ ကားလမ်းတစ်လျှောက် ဝဲယာ တစ်ဘက်တစ်ချက်၌ ကြီးမားလှသော ရွှေတောင်ကြီးတွေ ရွှေပုံကြီးတွေကိုသာ တစ်မျှော်တစ်ခေါ် ဆက်ကာ ဆက်ကာ တွေ့မြင်လာရပါသည်။

ကတ္တရာလမ်း၏ တစ်ဘက်တစ်ချက်ရှိ လှည်းလမ်းများတွင်လည်း ရွှေလှည်း၊ ငွေလှည်းကိုးစီး တိုက်လာကြ သည်ဆိုတဲ့ ရှေးဥစ္စာစောင့် ဒဏ္ဍာရီ ပုံပြင်ထဲကလို ရွှေ ငွေ ဖြစ်မည် စပါးလှည်းတွေ တအိအိ မောင်းနေ သဖြင့် ဖုန်တထောင်းထောင်း ထနေလျက် ရှိသည်။ စပါးလှည်း အဆက်မပြတ်သလို ဖုန်လုံးကြီးတွေက လည်း အဆက်ပြတ်တယ် မရှိပါ။ နှာခေါင်းဝကို ပဝါဖြူနှင့်ပိတ်ရင်း ဝမ်းမြောက်အားရဖွယ် မြင်ကွင်းများကို တပျော်တပါး ကြည့်မဆုံး ဖြစ်လာရပေသည်။

ဦးကြီးတို့၏ စပါးလှည်းများသည် စပါးအဝယ်ခိုင်သို့ အင်တိုက်အားတိုက် သယ်ပို့ ရောင်းချခြင်းပြုရန် နှင့် အချို့လှည်းများကတော့ ဝမ်းစာ ခွဲကြိတ်ရန် ဆန်စက်များ ရှိရာသို့ သယ်ယူလာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စပါး အဝယ်ခိုင်က စပါးပုံ တောင်ကြီးများသည် လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ရွှေရောင်ဝင်းလျက် ရှိနေကြပုံကို ထောက် ထားလျှင် ယခင်နှစ်က ဖြစ်ကြုံခဲ့ရသော ဆန်ရှားပါးမှုမျိုး မရှိတော့ဘဲ ပိုပိုလှုံလှုံ ဝဝဖြိုးဖြိုး စားသုံးကြရမည် ဟု ပျော်နေကြပုံရသည်။ ငကျွဲ ကြိုက်သူ ငကျွဲစားရမည်၊ ငစိန် ကြိုက်သူ ငစိန် ဝဝ စားရတော့မည်။ ပြည်သူ့ ဆိုင်တို့ကလည်း ငကျွဲ ထဲ ငစိန်၊ ဝါ မရော၊ ငစိန် စားမည့်လူများအား ဈေးကြီးသည့် ငကျွဲ မပေးဘဲ ငစိန်ကိုပဲ ဝဝ စားကြရန် လိုသလောက် ထုတ်ပေးလျှင် ဆန်ကိစ္စအရေး ငြိမ်းအေးတော့မည်ဟု မျှော်လင့် ရသည်။

အနည်းနှင့်အများ ဆန် မှောင်ခိုမှုများ ရှိနေသေးသည်မှာ ပြည်သူ့ဆိုင်က ဆန် မစားနိုင်ဟု ဆိုသူတို့က ဆန် မွှေးဆန်ကောင်းကလေးများ စုဆောင်း သိုမှီးခြင်းကြောင့် မှောင်ခို အမြစ်မပြတ်ခြင်း၊ စပါးဆန် ထွက် နည်းရာ ဒေသသို့ သယ်ပို့ ရောင်းချခြင်းကြောင့်လည်း မီးရထား သင်္ဘောလမ်းများတွင် ဆန်တင် ဆန်သယ် ကိစ္စ ကလေးများတွေ့ခြင်းဖြစ်ပေမည်။ ဆန်စပါး ပေါပါလျက် အစိုးရ၏ စေတနာကို ဖျက်ဆီးသည့် မသမာ နည်း နှင့်ဆန်ညံ့ ရောရောင်း၍ ကြားက ကိုယ်ကျိုးရှာသူ အချို့အား ထိရောက်စွာ အရေးယူ ပြုပြင်လိုက်ခြင်းဖြင့် ဆန် မျှောင်ခိုရောင်းဝယ်မှုမှာ အလိုလို ပိတ်ပြီးသား ဖြစ်သွားနိုင်စရာ ရှိသည်ဟု ယူဆမိပါသည်။

စပါးတောင်လိုပုံကြီးတွေကို ဖြတ်သန်းရင်း ၁၁ နာရီလောက်ကျွန်းကလေး တံတားသို့ ရောက်ကြ၏။ ကားရပ် ပြီး ပါလာသူများ မနက်စာ စားကြသည်။ ဆိုင်ရှင်ဦးကြီးသည် အလွန်ဖော်ရွေ၏။ မြို့ကလာသူများ၊ တောက လာသူများ မခွဲခြား၊ ဝေယျာဝစ္စပြည့်စုံအောင် ပြုစုသည်။ စပါး ရွှေပုံကြီးများမှ နူးညံ့သော ဆန်ဖြူ ဆန်ကောင်း ထမင်းအငွေ့တထောင်းထောင်းနှင့် လတ်ဆတ်သော ကြက်သားဟင်း၊ ခရမ်းချဉ်သီးသုပ်၊ ငါး

ပိရည်၊ တမာရွက်တို့စရာအပြင် အညာဆန်ဆန် ချက်ထားသော ချဉ်ရည်ဟင်းများနှင့် အသင့်ယူဆောင်လာ သော ရန်ကုန် အကြော်အလှော်များ ပေါင်းစပ်ကာ စားသောက်ကြပြီးမှ ခရီးတစ်ထောက် ဆက်ကြရာ ဖွန်းလွဲ ၊ နာရီခန့် တွင် ပြည်မြို့ နိဗ္ဗိန္ဒတောရသို့ ရောက်ကြသည်။

နိဗ္ဗိန္ဒတောမှာ ပြည်မြို့ပေါ်မှ တောရ စခန်းအတွင်းသို့ ၃မိုင်ခန့် မောင်းသွားရပါသည်။ လမ်းမှာ အလွန်ဆိုး လှပါသည်။ တစ်ဖက်စောင်းနင်း ကမောက်ကမ လမ်း၊ ဖုန်သဲ အလွန်ဆွဲသော လမ်း၊ မိုးတွင်းဆိုလျှင်လည်း ဖွက်နစ် လှသော လမ်းဆိုးကြီးဖြစ်၍ သုံးဘီးကား၊ မြင်းလှည်းသမားများ အလွန်ကြောက်ကြပါသည်။ ငှားလျှင် ခေါင်းတွင်တွင်ခါကြသော "လမ်းအော့ကြောလန်ကြီး"ပင်။ တော်ရုံတန်ရုံ စေတနာနှင့် တောရကို ရောက်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ပြည်မြို့ရှိ မြို့မိမြို့ဖ ကုသိုလ်ဒါနရှင်များကလည်း မပေါ်၊ စုပေါင်း ကုသိုလ်ပြုနည်း များနှင့်လည်း မကြိုးစား၊ လျစ်လျူရှုထားကြလွန်းသည်။ မြို့ကျက်သရေဆောင် နိုင်ငံ အဝန်း ကျော်ကြားခဲ့သော တောရများနှင့်မလျော်ညီသော ရှုခင်းကို တွေ့မြင်ခဲ့ရတော့သည်။

သည့်လောက် လမ်းဆိုးသော်လည်း ပြည်မြို့သို့ ရောက်ပြီဆိုလျှင်၊ ဤတောရသို့ မသွားဘဲ မနေနိုင်ရုံမက မြို့ထဲက မိတ်ဆွေများ တိုက်အိမ်များတွင်ပင် မအိပ်မနေ၊ နိဗ္ဗိန္ဒတောရမြေကိုသာ အာရုံဝင်စားလျက် ဆင်းရဲ ပင်ပန်းသော လမ်းမှ မရမက သွားရောက်ပြီး ဆရာတော် ဘုရားအား ဖူးမြော် ကန်တော့ ရမြဲဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုလည်း ဖုန်ထဲ၊ သဲထဲတွင် ကားကလေးကို မရမကမောင်းပြီး ကသိကအောက်နှင့် ရောက်ခဲ့ရာ သူတော်သူမြတ်တို့ တရားကျင့်အပ် ဆောက်တည်သည့် အေးရိပ်ငြိမ် ဇရပ်တွင်းမှ ပြုံးရွှင်ချိုမြတရားရည် ပြည့်ဝ သော သီလရှင် သူတော်တို့ မျက်နှာကို မြင်လိုက်ရသည်ဆိုလျှင် ပင်ပန်းလာသမျှ တစ်ခုမျှ သတိမရ တော့ဘဲ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်သောင်ကမ်း ခေမာလမ်းတို့ ကူးသန်းနိုင်မည့် သံသရာ ကူးတို့ ဆိပ်နှင့်တူသော တောရစခန်း၌ ထိုနေ့ည စခန်းချကြရပါသတည်း။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် ခရီးဆက်ရပေဦးမည်။

နိဗ္ဗိန္ဒတောရ ဆရာတော် ဘုရားကြီးအား ဖူးမြော် ကန်တော့၍ အထိုက်အလျောက် ဟောကြားတော်မူလိုက် သော အမြိုက်တရားတို့ကို နာယူမှတ်သားလျက် သူတော်စင် သီလရှင် ဆရာကြီးများကို နှုတ်ခွန်းဆက်၍ ထွက်ခဲ့ ကြသည်။

ပြည်မြို့ ရောက်လျှင် ရွှေဆံတော် ဘုရားကြီးကို ဖူးမြော်ရဦးမည့် အစဉ်အလာအတိုင်း ခရီးမထွက်မီ ဘုရား ကုန်းတော်သို့ လာကြပြီး ဓာတ်လှေကား တပ်ဆင်ပြီးမှ မရောက်ရသေးသောကြောင့် လျှပ်စစ် ဓာတ်လှေကား မှ တက်ရောက်ဖူးမြော်ကြရသည်။

စေတီတော်ကြီးကို လက်ယာရစ် လှည့်ပတ်ဖူးမြော်ရာ၌ အရှေ့ဘက် အာရုံခံသို့ ရောက်သောအခါ ၁၀ ထပ် ကြီးဘုရား ရုပ်ပွားတော်ကြီးကို ကြည့်ညိုစဖွယ် သပ္ပာယ် တင့်တယ်စွာ သွားခနဲ ဖူးတွေ့လိုက်ရပါသည်။ ၁၀ ထပ်ကြီးဘုရားသည်လည်း ပြည်မြို့၏ အဓိကရ ထင်ရှားသော ရုပ်ပွားတော်ကြီးတစ်ဆူ ဖြစ်လေသည်။ ငါး ထပ်ကြီး၊ ခြောက်ထပ်ကြီး၊ ကိုးထပ်ကြီးမှ ဆယ်ထပ်ကြီးအထိ ဘုရားဘွဲ့ အမည်တော်များ အကြောင်းကို ပြန်လည် တွေးတောမိသောကြောင့် (ထပ်ကြီး)ဘုရားများကို စကားစပ်၍ ဖော်ပြရမည်ဆိုပါလျှင် ... ရှေး ယခင်က စစ်ကိုင်းမြို့တွင်ရှိသော ငါးထပ်ကြီးဘုရား တစ်ဆူသာလျှင် ရာဇဝင် ဘုရားကြီးတစ်ဆူဖြစ်ခဲ့ပါ သည်။ ဂေဇက်ဝင် ဘုရားပွဲတော်အဖြစ် စစ်ကိုင်းမြို့ ငါးထပ်ကြီးဘုရားနှင့် ကောင်းမှုတော် ဘုရားကြီးများ၏ ပွဲတော် သည် အလွန်စည်ကား ကြီးကျယ်ခဲ့ပါသည်။

ဘတ်စ်ကားများ မပေါ်သေးသောခေတ်ဖြစ်သည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကို ဖြတ်ကူးထားသော အင်းဝ တံတားကြီး လည်း မပေါ်သေး၍လည်းကောင်း၊ မန္တလေးဘက်မှ သွားလိုသူများသည် စစ်ကိုင်းကောင်းမှုတော်သို့ မီးရ ထားဖြင့် သွားရသည်။ အဲဒီ မီးရထားသော်မှ ရွှေကြက်ယက် ကူးတို့ဆိပ်ကနေပြီး စစ်ကိုင်းရောက်အောင် မီးရထား ဖောင်ကူးတို့နှင့် ဧရာဝတီမြစ်ကို ကူးကြရပါသည်။ အဲဒီ မီးရထား မစီးလိုသူများကတော့ မန္တလေး ဂေါ်ဝီနံ ဆိပ်က ဖြစ်စေ၊ အမရပူရ ရွှေကြက်ယက်ကဖြစ်စေ ငှက်လှေသမ္ဗန်များနှင့် ကူးကြရပါသည်။ စစ်ကိုင်း ရောက်မှ လှည်းများ ငှားပြီး ဘုရားပွဲသို့ သွားရောက်ခြင်းဖြစ်ရာ သူခေတ်နှင့် သူတော့ ပျော်စရာ ကြီးတစ်ခုပင်။

ယင်း စစ်ကိုင်း ငါးထပ်ကြီးဘုရား ထင်ရှားကျော်ကြား၍ ကြည့်ညိုဖွယ် ရုပ်ပွားတော်ကြီးအတိုင်း ပုံတူ တည် ထားကိုးကွယ်လှူဒါန်းလိုသော သူဌေးကြီးတစ်ဦးက ရန်ကုန်မြို့ ကံဘာလမ်းရှိ တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ပထမ ဦးဆုံး ငါးထပ်ကြီး ဘုရားပုံတော် ရုပ်ပွားတော်နှင့် တန်ဆောင်းကြီးကို ပစ္စည်းဥစ္စာ မြောက်မြားစွာ ကုန်ကျ ခံ၍ တည်ဆောက် ကိုးကွယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့် အောက်မြန်မာပြည် ရန်ကုန်မြို့တွင် ငါးထပ်ကြီးဘုရားဟူ၍ လူတို့ ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားကြီး တစ်ဆူ စတင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပြီးနောက် ဟိုခေတ်အခါ ပစ္စည်းဥစ္စာ လွန်စွာ ကြွယ်ဝခဲ့ပေသော သူဌေးကြီး ဆာဘိုးသာကလည်း ရွှေဂုံတိုင်လမ်းတွင် " ခြောက်ထပ်ကြီး " ဘုရားဟူသော ဘုရားကြီးတစ်ဆူ ကို တည်ထားလှူဒါန်းပြန်သည်။ ဘုရား ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရဟန်းတော်များ သီတင်းသုံးသောကျောင်း အနည်း အကျဉ်း ရှိခဲ့သည်။ ယခုတော့ " ဘုရားကြီးတိုက် " ဟူ၍ အလွန်ကျော်ကြား စည်ကားလျက်နေပေပြီ။ ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရား သင်္ကန်းကျွန်းလောက်ကနေ ကြည့်လျှင် ထီးထီးကြီး တွေ မြင်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ယခု တော့ သည်ဘုရားကြီးကို ဖျက်၍ လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပွားတော်ကြီးပြန်လည် တည်ဆောက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤကား (ငါးထပ်ကြီး)၊ နောက် ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရား ပေါ်လာပုံဖြစ်သည်။ ခြောက်ထပ်ကြီးသည် ငါးထပ် ကြီးထက် တစ်ထပ်သာသွားသည်။

သို့သော် စမ်းချောင်းရပ်တွင် သူဌေးဦးကျော်၊ ဒေါ်လှကြီးတို့က " ကိုးထပ်ကြီးဘုရား " ဟူ၍ ဘုရားကြီးတစ် ဆူ တည်ထားလှူဒါန်းကြပြန်သည်။ ခြောက်ထပ်ကြီးထက်သာရန် ခုနစ်ထပ်ကြီးဘုရား၊ ရှစ်ထပ်ကြီးဘုရား ဟူ၍ ကြားမှာ မရှိတော့ဘဲ တစ်ခါတည်း သုံးထပ်ခုန်ကျော်သွားလေသည်။ အလှူဒကာ သူဌေးကြီးများ ဘုရား အပြိုင် တည်ကြသည်တော့ ဟုတ်မည် မထင်ပါ။ ဘုရားဘွဲ့တော်များကိုသာ တစ်ဆင့်ထက် တစ်ဆင့် မြင့်တက် သွားကြခြင်းဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။

သို့သော် ရုပ်ပွားတော် အကြီးချင်း ပြိုင်မည် ဆိုလျှင်တော့ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရားကို နိုင်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ငါးထပ်ကြီးနှင့် ကိုးထပ်ကြီးဘုရားများမှာ ကြီးတော့ ကြီးပါ၏။ သို့သော် ခြောက်ထပ်ကြီး ဘုရားကြီးကား အလွန်တရာ ကြီးမားပြီး၊ ပန်းရန်ဆရာတို့ အတိုင်းအတာ စကေး မနိုင်နင်းမှုကြောင့် ပုံတော်ကြီး အဆစ်အချိုး မကျဖြစ်ခဲ့ရပါ၏။ " အိမ်ထောင်မှု ဘုရားတည် ဆေးမင်ရည် စုတ်ထိုး " ဆိုသော စကား အတိုင်း တည်ပြီး ဘုရားကို လင်းတပဲ နားနား ပြန်မဖျက်ကောင်းသော အစဉ်အလာကို မတွန်းလှန်ဘဲ သူဌေးကြီး ဆာဘိုးသာက သည်အတိုင်း ကိုးကွယ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့မှာတော့ ကိုးထပ်ကြီးဘုရားနှင့်ပဲ ကိစ္စပြီးငြိမ်းသွားလေပြီ။ သို့သော် (ထပ်ကြီး)ဘုရားခေတ်က မကုန်သေးဘဲ ပြည်မြို့ဘုန်းဘုရားများထံသို့ ကူးဆက်ပြန်ပွားလာပြန်ပါသည်။ ထိုသောအခါ " ၁၀ ထပ်ကြီး ဘုရား " ဟု ဘုရား အထဲတွင် အကြီးတကာ အကြီးဆုံး တည်ကြမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ဤတွင် ဘုရား တည်ရေးတွင် ကြီးမှူးကွပ်ကဲကာ ကမကထပြုသော ဘုန်းဘုရားများက ဘုရားပုံတော် အလွန်ကြီးလျှင် အချိုးအစား ကျနသဟွယ်ရန် လိုသည်။ သို့ဘုရားပုံတော်ကြီးလျှင် ကြီးသည့်အလျောက်၊ ငယ်လျှင် ငယ် သည့် အလျောက် အဆစ်အချိုး ကျနစွာ တည်ဆောက်နိုင်ရန် စနစ်တကျ စကေးဆွဲပေးနိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ကို စူးစမ်းရှာဖွေကြရန် မန္တလေးမင်းနေပြည်တော်ဟောင်းသို့ ရောက်လာကြသည်။

မွန်လေးမြို့သို့ ရောက်သောအခါ ၎င်းတို့၏ မိတ်ဆွေ ဆရာတော် သံဃာတော်ကြီးများ ညွှန်ပြချက်အရ စာရေးသူ၏ အဘိုးဖြစ်သော ဝက်မစွတ် မြို့စားမင်းကြီးထံသို့ လာရောက် အကူအညီ တောင်းတော်မူကြ သည်။ ထိုအချိန်က စာရေးသူ ၁၀ နှစ်ရွယ်ခန့် ရှိသေးသော်လည်း အဘိုးအနားတွင် အမြဲလိုလို နေလေ့ရှိ သောကြောင့် ၎င်းဆရာတော်တို့ လာကြခြင်း၊ ဘုရားတည်ရန် ပုံစံစကေးများ ဝက်မစွတ် မြို့စားကြီး ကိုယ် တိုင်ကိုယ်ကျ အတိုင်းအထွာ ဆွဲပေးခြင်းများကို တွေ့မြင်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ဘုရားရုပ်ပွားတော်အတွက် နှုတ်မှ လင်္ကာ နှင့် စကေးဆွဲပေးခြင်းမှာ ရုပ်ပွားတော် ဉာဏ်တော် မည်မျှရှိလျှင် ဦးခေါင်းတော် မည်မျှ၊ မျက်နှာတော် မည်မျှ၊ လက်ဝယ်ဖွဲ့ ခွေတော်မည်မျှ၊ လက်မောင်းတော် မည်မျှရှိရမည်။ မျက်နှာတော် မှာလည်း နဖူးတော် အကျယ် မည်မျှ၊ မျက်ခုံးတော်၊ မျက်လုံးတော်၊ နှာတံတော်၊ နှုတ်ခမ်းတော်၊ နားရွက်တော် စသည်တို့ဖြစ် သည်။

ယခုခေတ် ကွန်ပီစကေးမျိုး မဟုတ်ဘဲ မြန်မာ့ရှေးအစဉ်အလာ လင်္ကာအရ အတိုင်းအထွာ ရွတ်ဆို ရေးဆွဲ ပေးလိုက်သည့်အတိုင်း ဘုန်းတော်ကြီးဘုရားများက ၁၀ ထပ်ကြီး ဘုရားကို တည်ကြခြင်း ဖြစ်ရာ ဘုရားကြီး ပြီးမြောက်သွားသောအချိန် မြန်မာပြည်က ဘုရားအကြီးစားကြီးများတွင် အချိုးအဆစ် အကျနဆုံး၊ သပ္ပာယ် တော်မူဆုံး ရုပ်ပွားတော်ကြီး တစ်ဆူအဖြစ် ယနေ့ထိ နှစ်ပေါင်း ၅၅ နှစ်ကျော် လုပ်သားလူထု၏ ကိုးကွယ် ပူဇော်ခံတော်မူလျက် ရှိခဲ့လေပြီ။ ဤတွင် ထပ်ကြီးဘုရား စာရင်းပိတ် သွားပုံရ၏။ ခေတ်ဟောင်းဆီက ရုပ်ရှင် ကားများ၌ ဗိုလ်ဝ၊ ဗိုလ်ကျော် စသည်ဖြင့် ဗိုလ်ကားတွေ အများကြီး ဖောင်းပွလာခဲ့ဖူးရာ " ဗိုလ်တကာဘုရင် " ဇာတ်ကားကျကာမှ ဗိုလ်စာရင်း ပိတ်သွားရသည်နည်းတူ ရုပ်ပွားတော် ဘုရားအကြီးစားများ တည်ကြရာ တွင်လည်း ၅ ထပ်ကြီး၊ ၆ ထပ်ကြီး၊ ၉ ထပ်ကြီး မှ စခဲ့ရာ ၁၀ ထပ်ကြီး ဘုရားတွင် စာရင်းပိတ်သွားခဲ့သတည်း။

သို့သော် ထားဝယ်မြို့တွင် အထိကရ ကြီးမားလှသော လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပွားတော်ကြီး တစ်ဆူနှင့် မြိတ်မြို့ နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ပထော်ပထက် တောင်ခြေတွင် အလွန်ကြီးမားသော ရုပ်ပွား လျောင်းတော်မူ တစ်ဆူ ရှိပေသေး၏။ ကံအားလျော်စွာ ထိုနှစ်ဆူကုန်သော လျောင်းတော်မူ ဘုရားကြီးများအား " ဆယ့်တစ်ထပ် ဘုရားကြီး" ဟု ဘွဲ့မည်တော်သဖြင့် မခံတော်မူကြရ၍သာ တော်တော့သည်ဟု ဆိုရန်သာ ရှိပေသည်။

သို့လျှင် ပြည်ဆံတော် ဘုရားပေါ်၌ ဖူးမြော် ကန်တော့လာကြပြီး ဓာတ်လှေကားနှင့် ပြန်လည်ဆင်းလာကြ ကာ အောင်လံဘက် သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤတွင် အခက်အခဲလေး တစ်ခုက ရှိလာရချေပြီ။ ကားကို ဓာတ်ဆီ ထည့်ရမည်၊ ဓာတ်ဆီ မရှိလျှင် ကား မသွားနိုင်။ ဓာတ်ဆီ ရှိတော့ ရှိသည်။ တိုင်ကီထဲမှာ နှစ်ဂါလန် ခန့် ရှိသည်။ ခရီးဝေးသွားကာ ဆိုသည်မှာ ဓာတ်ဆီကို အမြဲ ဖြည့်ရမည်။ အပြည့် ရှိရမည်။ ထို့ကြောင့် ဆီ ဖြည့်ရန် ဓာတ်ဆီဆိုင်ကို သွားရသေးသည်။

" ဟောတော့ ... " ဓာတ်ဆီဆိုင် ပိတ်ထား၏။ တနင်္ဂနွေနေ့ ပေကိုး။

မြို့ထဲမှာ တစ်ဆိုင်ရှိသေးတယ်။ အဲဒီ ပြေးလိုက်ကြဦးစို့။ မြို့ပြင် ရောက်ခါမှ မြို့ထဲ ပြန်လာပြန်သည်။ ဒီဆိုင် မှာလည်း ပိတ်ထားပြန်သည်။ အဲဒါမှ ချောက်ပေါက်ပါပဲ။ ဘူးထဲကရေတောင် ထပ်ကုန်သွားရလေ ချင်း။

ကဲ တတ်နိုင်ပါဘူး။ အောင်လံထိတော့ လက်ကျန် ဓာတ်ဆီနှစ်ဂါလန်နဲ့ ရောက်ပါလိမ့်မယ်။ ကားကလေးက တစ်ဂါလန် အစိတ်၊ သုံးဆယ် သွားနိုင်တာပါပဲ။ ပြည်ကနေ အောင်လံကို ၄၄ မိုင်သာ ရှိပါတယ်။ ရောက်နိုင် ပါတယ်ဟု ဆိုကာ ဇွတ်မောင်းထွက်ခဲ့ရ၏။ မမောင်းလို့လည်း တစ်ညမှ ထပ်မအိပ်နိုင်ဘဲ။ ဟိုရောက်မှ လျှောက်လျားပေါ့ ...။

မြို့ထဲက ဓာတ်ဆီဆိုင် ပိတ်လို့ ဓာတ်ဆီ မဖြည့်ရဘဲနဲ့ မြို့တစ်နံ တစ်လျား ပြန်ထွက်ခဲ့ရာမှာ ဖုန်တွေ တ ထောင်းထောင်း ထနေတဲ့ လမ်းတစ်လျှောက်မှနေပြီး မြို့ပြင်အရောက် စုန်ချီဆန်ချီ ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ ဖြစ်ရပ် တစ်ခုကို အကြောင်းပြုပြီး သရေခေတ္တရာ ပြည်မြို့ကြီးရဲ့ အတိတ်ရာဇဝင်က နည်းနည်း ပြန်ပေါ်လာခဲ့ရ သေးတယ်။

အလွန်ဝေးလှပြီဖြစ်တဲ့ သရေခေတ္တရာ မင်းဆက် ဒွတ္တပေါင် မင်းလက်ထက်ကို မဆိုလိုပါ။ စစ်မဖြစ်ခင် ဆိုပါစို့၊ ၁၉၁၅ ခုလောက်က စပြီး ပြည်မြို့ကို အကြောင်းအားလျော်စွာ မကြာခဏ ရောက်ခဲ့ရဖူးသည်။

ပြည်မြို့သည် ဒွတ္တပေါင်မင်းကြီးတို့ လက်ထက်က မည်မျှသာယာခဲ့သည်ကို အလှမ်းမမီနိုင်၍ မသိရစေကာ မှု ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်မဖြစ်ခင် အချိန်အထိ မြန်မာပြည်မှာ အလွန် သာယာလှပတဲ့ သဘော ဆိပ်မြို့ ကြီးတစ်မြို့ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

တကယ်တမ်းလည်း အလွန်သာယာ လှပပါတယ်။ သဘောဆိပ် မြစ်ကမ်းနား တစ်လျှောက်မှာဆိုရင် ဖုန် အမှိုက် သရိုက် လုံးဝမရှိပါဘူး။ ချောပြောင်နေတဲ့ ကျောက်လမ်းတစ်ဘက်မှာ ဆေးဖြူသုတ်ထားတဲ့ သစ်သား လက်တန်းကြီး တစ်မျှော်တစ်ခေါ် ပြုလုပ်ထားသည်။

သဲသောင်ကမ္ဘာတစ်လျှောက်မှာလည်း ဧရာဝတီ ရေစပ်အရောက် သန့်ရှင်းတဲ့ သဲဖြူများဖြစ်၍ အဝတ် အစား သစ်သစ်နဲ့ ထိုင်ချလိုက်လျှင် ဘာမှ ပေကျံ ညစ်ပတ်ခြင်းမရှိ။ လမ်းတစ်ဘက်မှ မြစ်ဘက်ကို မျက်နှာ ပေးပြီး ဆောက်ထားတဲ့ အိမ်တွေကလည်း ညီညီညာညာ၊ သပ်သပ်ရပ်ရပ်၊ ပန်းဥယျာဉ်တွေ ပတ်ပတ်ရံ ဝန်းလျက် လှလှပပ တွေ့မြင်နေရပါတယ်။ ညနေခင်းဆိုလျှင် မြစ်တစ်ဘက် တန့်ကြည့် တောင်တန်းကြီး ပေါ် နေလုံးကြီး မေးတင်နေချိန်မှာ တစ်မြို့လုံး လိုလို ကမ်းနားတစ်လျှောက် လေညင်းခံ လမ်းလျှောက် ထွက်လာကြတဲ့ လူတွေက သောက်သောက်လဲပါပဲ။ ရေစည်လှည်းတွေ မမောင်းကြတော့၊ ဖုန်တွေလည်း မထဘဲ မမြဲသာယာကြည်လင်နေတာကိုသာ တွေ့နေ ရပါတယ်။ ရေကလည်း အိမ်တိုင်းစေ့ ရန်ကုန် မှာ လို့ ပိုက်လိုင်းနဲ့ သွယ်ပေးထားပေတာကိုး။

ကမ်းနားလမ်း တစ်လျှောက်ကနေပြီး မြောက်ဘက် လိုက်သွားရင် ကမ်းနားဈေးကြီးကို ရောက်တဲ့အထိ အမှိုက်သရိုက် မရှိ၊ သာယာသန့်ရှင်းပါဘိသနင့်။ အတွင်းလမ်းမကြီးက ဆိုလျှင် ပြည်မြို့ရဲ့ ကျက်သရေ ဆောင် လမ်းမတော်ကြီးလို့ ခေါ်ပါသည်။

၎င်းလမ်းမတော် တစ်လျှောက်လုံးရှိ တစ်ဖက်တစ်ချက် စီတန်းနေတဲ့ တိုက်ကြီးတွေရဲ့ အောက်ထပ်တွေ ဟာ အားလုံးလိုလို ကုန်တိုက်ကြီးတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဘာ ရှပ်ဆိုင်၊ ဘာ စတိုးဆိုင်၊ ဘာ ကုမ္ပဏီစတဲ့ နာမည် တွေ နဲ့ မြန်မာပိုင် ကုန်တိုက်တွေပါ။ ကိုလိုနီခေတ်က စီးပွားရေး မှန်လျှင် ကုလား တရုတ်တွေရဲ့ လက်အောက် မှာ မြန်မာတွေ လူးလို့မဲ့နေရစဉ် ဒီပြည်မြို့က မြန်မာပိုင် ကုန်တိုက်ကြီးတွေနဲ့ စီးပွားရေး စ ထူ ထောင်ခဲ့ကြပါတယ်။

သည်ကုန်တိုက်ကြီးတွေဟာ နေ့ဘက် ညဘက်မှာ ဓာတ်မီးတွေ တထိန်ထိန်နှင့် မြိုင် မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ဖွင့်လှစ်ရောင်းချနေကြတာ အားရဖွယ် တွေ့မြင်ရပါတယ်။ အဲ ... လမ်းဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက် ပလက်ဖောင်း တွေမှာတော့ စားသောက်ဆိုင်တွေဟာ မြန်မာ၊ ကုလား၊ တရုတ် စသဖြင့် တစ်တန်းကြီးပါ။ ခုခေတ် လေဟာပြင် ညဈေးတန်း စားသောက်ဆိုင်များလိုပါပဲ။

ညနေခင်း ကမ်းနားလမ်းက လေညင်းခံပြီးရင် ညဈေးတန်းရောက်ကြ၊ စားချင်တာ စားကြ၊ သောက်ကြ၊ ဝယ်ချင်ရင် ကုန်တိုက်တွေ တက်ဝယ်ကြ၊ မဝယ်လည်း အသစ်အဆန်းတွေ လိုက်ကြည့်ကြနဲ့ ခုခေတ် အမြင်နဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးသမားတွေကို အားပေးသလိုနေပေမဲ့ ကိုလိုနီခေတ်က တော့ ကုလား တရုတ်အောက်က ကုန်းရုန်းထနိုင်သလောက် ကိုယ့်အင်အားကလေးနဲ့ ကိုယ်ကြိုးစား ထကြရတာမို့ မြန်မာချင်းလည်း အားပေးကြတဲ့ သဘောပါပါတယ်။

အဲ ... ဒွတ္တပေါင်မင်းကြီးတို့ တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ သရေခေတ္တရာပြည်ကြီးဟာ ငစကော စစ်ကြီးကြောင့် ပျက်စီးခဲ့ရသလို အင်မတန် သာယာလှပနေချင်စရာ ကောင်းလှတဲ့ ပြည်မြို့ကြီးဟာလည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ကြီးအတွင်းမှာ ဖွဲပြာ အဖြစ်နဲ့ ပျက်စီးနစ်မွန်းခဲ့ရပါတယ်။

ဝုံးဘေးအတန်တန်၊ မီးအန္တရာယ် အသွယ်သွယ်ကြောင့် ဘယ်တော့မှ နာလန်မထနိုင်အောင် အိုးအိမ် တိုက် တာတွေဟာ မရှုမလှ ပျက်စီးခဲ့ကြရတယ်။ ဒီဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်တွေ ခေတ်အဆက်ဆက် လူးလို့မ့်ခံခဲ့ရတဲ့ အတွက် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်ခဲ့ရတော့ မျက်မြင်အခြေမှာ မြို့အနေ သာယာလှပဖို့ မဖြစ်လာနိုင်သေးဘူး ပေါ့။

အဲ ... ဤကဲ့သို့ ရှေးဖြစ်ဟောင်းကလေးများ မြင်ယောင်ရင်း မြို့တွင်းက မြို့ပြင် ရောက်ခဲ့ရသည်။ မြို့က ထွက် စလောက်မှာ ထုံးဖြူဖွေးဖွေး သုတ်ထားသော ဒွတ္တပေါင်မင်း တည်ထားခဲ့တဲ့ " ဟေဟေကြီးဘုရား" ကို ဖူးရတော့လည်း ဒွတ္တပေါင်မင်းကြီးအကြောင်းက စပြီး ဗေဒါရီနှင့် သမ္ဘဝညီနောင်တို့ ရာဇဝင်ကို သတိရ စေတယ်။ ဒဏ္ဍာရီ ဆန်တယ်ရယ်လို့ မြန်မာရာဇဝင်ရဲ့ အပြင်ဘက်ကို ထုတ်ပစ်ချင်ပေမဲ့ ဘုရားတွေ ငုတ် တုတ် ကျန်နေသေးတာရယ်၊ မြို့ဟောင်းရဲ့ လက်ရာ ခြေရာတွေ ပြန်ပြီး တွေ့ရ၊ တူးဖော်ရလာတဲ့အခါ ချာ ချာလည်စရာ ဖြစ်လာရုံများကို စဉ်းစားမိစေပါတယ်။

တကောင်း အဘိရာဇာရဲ့ သွေးသား မြစ်ညာက မျောလာတဲ့ သမ္ဘဝညီနောင်ရဲ့သားဖြစ်တဲ့ ဒွတ္တပေါင် မင်း ကြီးတို့ ခေတ်ကို ပျူခေတ် လို့ ဆိုကြပြန်တယ်။

ပျူဟာ မြန်မာမြေပေါ်နေသော်လည်း မြန်မာ မဟုတ်သလို ဖြစ်နေပြန်တယ်။ ပျူ ကမ်းယံ၊ သက်တို့ဟာ ပထမခေတ် က မြန်မာကြီးတွေပဲလို့ မူလ ယူဆသူကလည်း ယူဆကြတယ်။ အဲ သူတို့မှ တစ်ဆင့် ပွားများလာသော မြန်မာ (၁၀)မျိုးရဲ့ အရေအတွက်မှာလည်း ရှင်းရှင်း ကလေးပါပဲတဲ့။ ၁ ယော၊ ၂ ရခိုင်၊ ၃ ချင်း၊ ၄ ကချင်၊ ၅ ရှမ်း၊ ၆ ကရင်၊ ၇ ပလောင်၊ ၈ တောင်သူ၊ ၉ မွန်။ ၁၀ မြန်မာ ဖြစ်ပါသတဲ့။

အလွယ်တကူ ရွတ်ဆိုလို့ ကောင်းအောင် မြန်မာ ၁၀ မျိုးအား (ယော ရခိုင် ချင်း ကချင် ကရင် ပလောင် တောင်သူ၊ မွန်၊ မြန်မာ)ရယ်လို့ ဆိုထားတာ တွေ့ရတယ်။ အဲဒီ မြန်မာ (၁၀)မျိုးကမှ အလျောက် အပြော အဆို အပြုအမူ အဝတ်အဆင်နဲ့ ရုပ်ရေသဏ္ဍာန်များ ကွဲပြားနေကြသော်လည်း မြန်မာ့မြေပေါ်က မြန်မာ လူမျိုးတွေချည်း ဖြစ်သည်လို့ ဆိုပါတယ်။

မူလ ပျူလူမျိုးက တစ်ကိုင်း ဖြာဆင်းသည်။ ကမ်းယံလူမျိုးက တစ်ကိုင်း ဆင့်ပွားပြီး သက်လူမျိုးများ ကလည်း အကိုင်းအညွန့် တက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ အရင်းစစ်လိုက်လျှင် အမြစ်မြေက ပေါက်တဲ့ အပင်တူ အကိုင်းအခက်တူ တစ်မျိုးတည်း ရှိခဲ့ရာမှာ ဘယ်လို ဖြစ်လာရလဲဆိုရင် နောက်ဆုံး နယ်ချဲ့တို့ရဲ့ လက်အောက် ကျရောက် လာတော့ ဇာတိသွေး၊ ဇာတိမာန် လျှမ်းလျှမ်းတက်နေတဲ့ မြန်မာများကို ချိုးနှိမ်ထား လိုတဲ့ စိတ်နဲ့ မြန်မာတွေ ဟာ ဘယ်ကြို ဘယ်ကြားက ဖြစ်လာတာမှန်း မသိရအောင် ဝေလည် ကြောင်ပတ် ဖြစ်စေခဲ့တယ်။ ဒါဟာ နယ်ချဲ့ရဲ့ ပရိယာယ် ဆင်လုံးတွေပါပဲ။ အဲဒီ နယ်ချဲ့ကိုလိုနီအစိုးရများ လက်ထက်က သွေးခွဲ၍ အုပ်ချုပ်ရတဲ့ နည်းပရိယာယ်တွေ အသုံးချခဲ့ကြတဲ့ အတိုင်း မြန်မာ သွေးချင်းသားချင်း ပြည်ထောင်စုသားတွေကို အစိတ် စိတ်အမြွှာမြွှာ သွေးခွဲခြင်းခံခဲ့ရတာ ဖြစ်တယ်။

သွေးခွဲရာမှာလည်း ယုတ္တိယုတ္တာ အထောက်အထား သက်သေသာကေ ကလေးများရအောင် ဉာဏ်နီဉာဏ် နက်ထုတ် လန်ကြုတ် လုပ်ကြံဇာတ်ခင်းပြီးမှ ပညာရေးဌာန၏ ရေသောက်မြစ်ထဲကို သွေးခွဲတဲ့ မြေဩဇာ ထည့်ကျွေးထားခြင်း ခံခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုလိုနီခေတ်က ပညာတတ် ကလေး များဟာ ယနေ့ လူကြီးတွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ဖြစ်လာတဲ့အထိ အဆိပ်မိလာတဲ့ အစွဲကလေးတွေဟာ ကိုယ်စီ ကိုယ်စီ ရှိခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပါ သတဲ့။

မြန်မာရယ်၊ မွန်ရယ်၊ သာကီဝင်ရယ်၊ ပျူရယ် ဆိုတဲ့ အစွဲများ မရှိသင့်တဲ့ အချိန်မှာ အားလုံး မြန်မာ တွေချည်း ပါပဲ။ မြန်မာမြေပေါ်မှာ မြန်မာ (၁၀)မျိုးမက အမျိုး(၁၀၀)ပဲဖြာထွက်နေပါစေ၊ ငါတို့ ပြည်ထောင်စု သား တွေ ဟာ မြန်မာပြည်သူပြည်သားတွေပါလို့ တညီတညွတ် ဝန်ခံရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ပျူက စ ပေါ်တာတို့၊ မွန်က စပေါ်တာတို့၊ မြန်မာက နောက်မှ ပေါ်တာတို့မျိုးတွေဟာ အင်မတန် အဆုံးအ ဖြတ် ခက်ပါလိမ့်မယ်။ သမိုင်းလိုက်မမိတဲ့ အချိန်တွေ၊ သမိုင်း မတင်နိုင်ခင် ဘယ်နေရာမှာ ဘာတွေ ရှိတယ် ဆိုတာတွေမျိုးဟာ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ သက်တမ်းနဲ့ စာလိုက်ရင် သမုဒ္ဒရာ ရေယုန်ငယ်တွေ ထောက်မမိသလို ရှိ မှာပါ။ ကိုယ့်အထွာနဲ့ကိုယ် ထောက်ပြနိုင်တာကလေးတွေနဲ့လည်း အဓိက ကျလုပြီလို့ မယူဆကြဘူးလို့ ဆိုရမယ်။

ကမ္ဘာ့ အနောက်ပိုင်းနဲ့ မြေထဲပင်လယ်တစ်ဝိုက်မှာ ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၄-၅-၆ ထောင် တစ်သောင်း သမိုင်း အစကို နှိုက်လို့ရခဲ့တော့ ကျောက်ခေတ် လူသားတို့ရဲ့ လက်စလက်နတွေ တွေ့ပြီး ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟာ မှန်ချင် မှန်ပေမဲ့ အာရှတိုက်ထဲက မြန်မာပြည်မှာ ခုမှ ဟိုရှာ ဒီနှိုက် လုပ်ခါစရှိသေးတော့ ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ပေါင်း

တစ်သန်းလောက်က အင်မတန် ကြီးကျယ်စည်ကားတဲ့ တိုင်းပြည်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ရာက အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် ပျက်စီး တိမ်ကောသွားခဲ့လို့ တောတောင်အတိဖြစ်ပြီး သမိုင်းအဆက်ပြတ်သွားခဲ့တဲ့ မြန်မာ ပြည်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်ခဲ့မယ်။ ဒါမှမဟုတ် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း တစ်သန်းလောက်က မြန်မာပြည်ဟာ ရေထဲ မှာပဲ ရှိသေးသလား။ ကုန်းပေါ်စ ပြုလာပြီလားလို့ ပြောဖို့တောင် မလွယ်သလို ဘယ်သူကမှ အရင်မပေါ်ကြ ပါနှင့်ဦးလို့ဆိုင်းထားပြီး၊ ဒီနေ့ လုပ်ရမယ့် အလုပ်က မြန်မာမြေပေါ်မှာ နေကြတဲ့ မြန်မာတွေ စုစု ပေါင်းပေါင်း နဲ့ ဉာဏ်သစ်လောင်းပြီး ရှေ့အဖို့ ကောင်းအောင်သာ အရေးတကြီး ကြိုးစားအားထုတ်၍ ကာယ၊ ဉာဏ အင်အားတွေ အစွမ်းကုန်သုံးပြီး ခေတ်သစ် ခေတ်ကောင်းကို ထူထောင်သင့်တယ်လို့ ဆိုဖို့ ကောင်းနေပြီ။

အဲ ... ပြည်မြို့က ထွက်လာလိုက်တာ သိပ်မကြာပါဘူး။ နာမည်ကျော် ပြောင်းဖူးများ ထွက်ရာ "ပြလို" ရွာ စခန်းကို ရောက်ခဲ့ကြပါပြီ။

ပြလိုရွာမှာ ခရီးသွား ကားများ ဝင်ရပ်နားရာ နေရာဖြစ်လို့ စားသောက်စရာ ဆိုင်တွေလည်း အများအပြား ရှိပါတယ်။ ပြလိုရွာဟာ ဧရာဝတီမြစ်ရဲ့ ကမ်းနဖူးလည်း ဖြစ်တဲ့အတွက် တစ်ဘက်မှာကူးတို့ ဆိပ်လည်း ရှိပါ တယ်။ အရင်တုန်းကဖြင့် ပြလိုရွာက ထမင်းဟင်းများ ကောင်းလှတယ်လို့ လူကြိုက်များခဲ့ပါတယ်။ ပြလိုရွာ က ဘုရားတစ်ဆူမှာလည်း ၁၉၅၉ ခုနှစ်ဆီတုန်းက စာရေးသူက ထီးတော်လှူခဲ့ပါသေးတယ်။ ခုတော့ ဘယ်လို ရှိတယ်လို့ ဝင်ဖူးမကြည့်ခဲ့တော့ပါ။ ရှေ့ခရီးဆက်စရာ ရှိသေးတာကြောင့် နာမည်ကျော် ပြောင်းဖူး ၄/၅ တွဲပဲ လက်ဆောင်ပေးစရာ ဝယ်ယူလာခဲ့ပါတော့တယ်။

တောင်တောရယ်သာ

ပြုလို့မှ ထွက်လာသောအခါ လမ်းတစ်လျှောက်တို့၌ သာယာသော ရှုခင်းများကိုသာ ပိုမို တွေ့လာ ရ ပါသည်။

တောင်ကမ်းပါးယံစွယ် တွင် ဖောက်လုပ်ထားတဲ့ ကားလမ်းမှာ ရောဝတီမြစ်ကြီး၏ ကမ်းဘေးတွင် ကွေ့ကာ ကောက်ကာ ရှိလေတော့ကြည့်ရတဲ့ ရေမြေတောတောင် စခန်းများမှာ ရိုးရိုးတောင်များ၊ တောများ ဖြတ်သန်း သွားလာရသည်ထက် ကြည်နူးနှစ်လိုဖွယ်ရှိပါသည်။

နိမ့်ချည်မြင့်ချည် လှိုင်းလုံးကြီးများ ကြွထနေသောနယ် ခင်တန်း၊ ကုန်းရိုးတွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြောင့်တန်းစွာ ဖောက်လုပ်ထားတဲ့ လမ်းဖြူးဖြူး ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီးတွင် ကားမောင်းသွား ရခြင်းမှာ ကုန်းပေါ်သွားနေရသည်နှင့်ပင် မတူဘဲ ပင်လယ်ထဲ မော်တော်ဘုတ်ကလေးနှင့် မောင်းသွား နေသလို ထင်ရ ပါသည်။ ဒီလမ်းများဟာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကုန်ကားကြီးတွေ၊ လူစီး ဘတ်စ်ကားကြီးတွေ မောင်းနှင် နေသော် လည်း အပျက်အစီး အလွန်နည်းသည်။ ဘယ်တော့အခါပဲ လာလာ ကျောက်လမ်းမှာ ဖာရာ၊ ထေးရာ၊ ပြင် ထားရာတွေ မရှိ၊ ချောပြောင်လျက်သာ တွေ့ရမြဲ ဖြစ်လေတော့ လမ်းဖောက်လုပ်တဲ့ လူတွေပဲ တော်လို့လား။ အောက်ခြေ အမာခံကပဲ ကောင်းလို့လား။ တွေးစရာပါပဲ။ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး ကားလမ်းများ နှင့်တော့ ကွာပါပေ။

လမ်းဘေး တစ်ဖက်တစ်ချက် တွေ့မြင်နေရတဲ့ တောတန်း တစ်လျှောက်မှာ တောဆိုတဲ့အတိုင်း မြကြော ရှိန်းရှိန်း စိမ်းစိမ်းစိုစို မဟုတ်တော့ပါ။ အခါရာသီမှာ တပို့တွဲလဖြစ်၍ ရွက်ကြွေလုလု နွေရတုသို့ ယွန်းစပြု နေပြီ။ တစ်မျှော်တစ်ခေါ် လှမ်းမျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် ရော်ရွက်ကျင့် ရှုခင်း ဖြစ်ပြီး၊ တောတန်းတစ်ဝိုက်ရှိ သစ်ရွက်များသည် စိမ်းရောင်ရင့်နှင့် တစ်ခြမ်းနီ၊ တစ်ခြမ်းဝါ နီလာရောင်လို တနွန်း၊ တစ်ပင်လုံး ထိန်ထိန်ဝါ သည်က ဝါ၊ ပတ္တမြားရောင်ပမာ နီတျာတျာ အရွက်မှ မြေသို့သက်ရန် အခါ စောင့်နေ ရရှာသည်။ ဣန္ဒနီလို သီကီ တစ်ဝက်၊ မြတစ်ဝက်နှင့် ဆေးစုံဖက်ခြယ် ပန်းချီနယ်လျှင်ဆိုတဲ့ ရှေးစာပေ ပညာရှင်ကြီး များ ရေးသား ခဲ့တဲ့ အချက်အလက် အသုံးအနှုန်းတွေကို ဒီတော ဒီတောင် တစ်ဝိုက်က ရွတ်ဆိုပြသ နေသလို ထင်ရပါ တယ်။

တပို့တွဲ ပေါက်လဲရယ်တဲ့ ငုံ့ညှာစီး၊ ဖူးတံကချီ ဆိုသော အပိုဒ်အတိုင်း ရောင်စုံချယ်ထားတဲ့ တော တောင်ဆွယ် မှာ ရဲရဲနီ ပင်လုံးကျွတ် တအားကုန် ပွင့်ဖူးနေတဲ့ ပေါက်ပင်နှင့် လဲဖို့ ထွက်တဲ့ လက်ပံပင် ကြီးများကလည်း ဟိုမှာ တချို့ဒီမှာ တချို့ ဆေးနီတွေ "တို့" ပေးထားသလို တွေ့မြင်ရတယ်။

စာပေ ကဗျာဂီတများ ရေးသားတဲ့ ရှေးပညာရှိကြီးများဟာ အိမ်ထဲမှာ ကုပ်ပြီး ရေးထုတ်ထားခဲ့ကြတာ မဟုတ်ဘဲ တောထဲ တောင်ထဲ လက်တွေ့မျက်မြင် လာရောက် လေ့လာပြီးမှ ရေးသားထားကြလို့သာ ခုလို သဘာဝကျ တဲ့ နွေရာသီ တောတောင်စခန်းရဲ့ သာယာမှုမျိုးများ တိတိကျကျ ထိထိမိမိ ရေးပြ နိုင်ကြတာပါ ကလားလို့ ကြည်ညိုလေးစားတဲ့ စိတ်များ ပိုပြီး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရတယ်။

ပေါက်နဲ့ လဲ ကိုမှ ခွဲခြားမသိတဲ့ လူတွေကလည်း ရှိသေးတယ်။ တပို့တွဲ ပေါက်လဲ ငုံညှာစီ၊ ဖူးတံကချီ လို့ စာရှိလို့ ဆိုရပေတဲ့ တချို့အမှတ်တမဲ့ပါပဲ။ (ပေါက်နှင့်ကျေး) (ပေါက်ပွင့်ခွေးမျှော်) ဆိုတဲ့ စကားပုံထဲကလို ပေါက်ပင်က ပွင့်တဲ့အခိုက် ကျေးခေါ်တဲ့ ကြက်တူရွေးများ နားနေလျှင် နှုတ်သီးနီနီ အမွှေးအတောင် စိမ်းစိမ်း ဆိုတော့ ပေါက်ပွင့်ကလည်း နီနီ၊ အညှာက စိမ်းစိမ်းမို့ ခွဲခြားလို့မရတဲ့ ပေါက်ပင်ပဲ။ ပြီးတော့ ပေါက်ပွင့် က နီနီရဲ့ရဲ့ အသားတုံးနှင့် တူလေတော့ အပင်အောက်က ခွေးကစားချင်လို့ မော့မျှော်ကြည့်တတ်သလို ရှိခဲ့ တာ ကိုဆိုတယ်။ လဲ ဆိုတာကတော့ ခေါင်းအုံးတို့ မွေ့ရာတို့ လုပ်ရတဲ့ လဲမို့ ထွက်တဲ့ လက်ပံပင်က ပွင့်တဲ့ လက်ပံပွင့် နီနီရဲ့ရဲ့ကို ဆိုပါတယ်။ တပို့တွဲလရာသီ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ပေါက်ပင်ရော၊ လဲ လက်ပံပင်ရော တအားကုန် ပွင့်ကြတဲ့ ကာလပေါ့။ ပြီးတော့ ကသစ်ပန်းနီနီလည်း ရှိသေးတယ်။ သူက မိုးဦးကျခါနီးမှ ပွင့် တဲ့ အသူရာရဲ့ပန်းပါ။

သို့နှင့် ပြည်မြို့မှ ၄၄ မိုင် ဝေးသော အောင်လံမြို့ ကို မနက် ၉ နာရီခန့်တွင် ရောက်လာပါသည်။

အောင်လံမြို့မှာ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းတွင်ရှိ၍ ဈေးကြီးမှာ ရေစပ်ကမ်းပါးပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားရာ မြစ်ရေ ကြီးသောအခါများတွင် ဈေးတစ်ခြမ်း ရေဝင်မြဲဖြစ်ပါသည်။ ပဲ၊ ပြောင်း၊ ငရုတ်၊ ခရမ်းချဉ်၊ ခရမ်းချို၊ ဖရဲ၊ သခွား စသော ကိုင်းထွက်ပစ္စည်းများသည် မြစ်စပ်ကမ်းနားတစ်ခွင်နှင့် သဲသောင်ကျွန်း တစ်လျှောက် မှ အမြောက်အမြား ထွက်သောဌာနဖြစ်၍ ဈေးတစ်ဝိုက်နှင့် ရေစပ် ကူးတို့ဆိပ်များတွင် စိမ်းနေသော ဖရဲသီး များ၊ ဝါဝင်းနေသော သခွားသီးမှည့်များ၊ နီနီရဲနေသော ခရမ်းချဉ်သီးများမှာ ရောင်စုံခြယ် ထားသလို တောင်ပုံ ရာပုံအားရဖွယ် တွေ့မြင်ရသည်။

သို့ရာတွင် ကိုင်းသမားများမှာ ပင်ပန်းခံပြီး စိုက်ပျိုးရသလောက် ဖောက်သည်ဈေးမှာ ကောင်းစွာ မရရှာ ကြဘဲ သူတို့ထံမှ ဖိစိန်ပိန်ပိန် ဈေးချသိမ်းကျုံးဝယ်ပြီးမှ ပုတ်ကြီး ပုတ်ငယ်နှင့်ထည့်၍ ရန်ကုန်လို မြို့ကြီး တွေကို ရေကြောင်း ကုန်းကြောင်းက သယ်ယူရောင်းချတဲ့ တစ်ဆင့်ခံ အမြတ်ကြီးစားတွေကသာ အကျိုး များစွာ ရှိကြပါတယ်။

ရန်ကုန်လို မြို့ကြီးမှာ ခရမ်းချဉ်သီးပေါ်စ တစ်ပိဿာ နှစ်ကျပ်မှ သုံးကျပ်အထိ ရောင်းဈေးရှိပေတဲ့ ပင်ရင်း စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူ ကိုင်းသမားများမှာတော့ ပင်ပန်းခက်လေး၊ လုပ်အားခက်လေး လောက် ရှာကြတယ်။ အောင်လံမြို့၊ တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ ဈေးကြီးပတ်ပတ်လည်မှာ လာရောင်းကြတဲ့ ပင်ရင်း အသည်

တွေဟာ ခရမ်းချဉ်သီး တောင်းကြီးနဲ့ တစ်တောင်းစာမှ တစ်မတ်၊ ငါးမူးလောက် ရှာကြတယ်။ ပုတ်ကြီး တွေနဲ့ ထည့် သယ်ရောင်းချသူတွေကတော့ တစ်တောင်းကို အနည်းဆုံး တစ်ဆယ်မက ရကြ ပါသတဲ့။

ခရမ်းချဉ်သီး တစ်တောင်းကို တစ်မတ်၊ ငါးမူး၊ ပြားငါးဆယ်နဲ့ ဝယ်ကြ၊ သိမ်းကြတဲ့လူ နည်းသွားတဲ့ အခါများ ကျန်တဲ့ အသီးမျိုးစုံတွေကို ဈေးနားတစ်ဝိုက် စုပုံ သွန်ပစ်ခဲ့ရလို့ အမှိုက်ပုံးမှာ နွားတွေ တရုန်းရုန်းလာစားနေ ကြတာ မြင်ရတော့ ကိုင်းသမား ခမျာများအတွက် ရင်နာစရာ ကောင်းလှတယ်။

ရာသီကုန်ဆိုတာ ပေါတဲ့အခါ အလွန်ပေါများပြီး မနိုင်မနင်းကြီး ဖြစ်တတ်လေတော့ ... ဥပမာ ... ခရမ်းချဉ် သီးများကို ကြာရှည်ခံအောင် ယိုထိုးထားတဲ့နည်း၊ ဟင်းခတ်အတွက် သုံးနိုင်အောင် နိုင်ငံခြားကလာတဲ့ (တို မတိုးဆော့) ခရမ်းချဉ်သီး အဖျော်တစ်မျိုး လုပ်ထားတတ်ကြမယ်ဆိုရင် ကိုင်းသမားများ လျော့ဈေး တစ်မျိုး လုပ်ထားတတ်ကြမယ်ဆိုရင် ကိုင်းသမားများ လျော့ဈေးမချရဘဲ အကျိုးခံစားကြရမှာပဲ။

ဂျပန်ပြည်မှာဆိုရင် ဖရဲသီးဖျော်ရည် ပုလင်း၊ သခွားသီးဖျော်ရည်ပုလင်းပြုလုပ်ထားပြီး ရောင်းကြတယ်။ ဟို ၂ နှစ် ၃ နှစ်လောက်ကပဲ သိမ်ကြီးဈေးအပေါ်ထပ်မှာ ပြည်သူ့ဆိုင်ကြီး ဖွင့်ရောင်းစဉ်က ဂျပန်ကလာတဲ့ အဖျော် ယမကာ ပုလင်းမျိုးစုံတွေထဲမှာ ဖရဲသီး သခွားသီးယမကာ ပုလင်းတွေ သူထက်ငါ ဝယ်လိုက်၊ သောက်လိုက် ကြရတာ မှတ်မိသေးတော့တယ်။

ဤကဲ့သို့ အောင်လံမြို့ ဈေးနားတစ်ဝိုက် ရောက်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ ကိုင်းလုပ်သားကြီးများအတွက် မပြေ လည်တဲ့ မြင်ကွင်းကို စဉ်းစားမိခဲ့ရတယ်။ အောင်လံမြို့ရဲ့ အထင်ရှားဆုံးကတော့ ကုသိန်နာရုံ ဘုရားကုန်း ပါပဲ။ တပေါင်းလထဲမှာ ပွဲတော်လုပ်ဖို့ ခုကတည်းက ဝါးတွေ တောင်ပုံ ရာပုံ ချပြီး၊ ပွဲဈေးတန်းကြီး ထိုးစပြု နေပါပြီ။ ဘယ်လိုပဲ ငွေရေးကြေးရေး ကျပ်နေပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာပီပီ ပွဲတော်အခါမှာဖြင့် ကြိတ်ကြိတ်တိုး စည် ကားမြဲ အတိုင်း စည်ကားမှာပါပဲ။

ကုသိန်နာရုံ ဘုရားကုန်းမှာ ထူးခြားတာကတော့ မြတ်စွာဘုရား ဖွားတော်မူခန်းကစပြီး ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော် မူတဲ့အထိ ရုပ်လုံးကြီးတွေ ထခမ်းတနားပြုပြင် ဖန်တီးထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ တောင်ကုန်း တစ်ခု မှ တစ်ခု စောင်းတန်းတွေ ကူးထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ တောင်ကုန်းတစ်ခုမှ တစ်ခု စောင်းတန်းတွေ ကူးထားပြီး အာရုံခံ အဆောင်ပြာသာဒ်များနှင့် တစ်ခန်းစီ တစ်ခန်းစီ ပြုလုပ်မွမ်းမံထားလိုက်သည်မှာ ဗုဒ္ဓဝင်တစ်ခုလုံး ဆုံးသည့် အထိပါပဲ။

အဲ ... ဒါက ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ကားအတွက် ဓာတ်ဆီဖြည့်စရာ အရေးက ရှိသေးတယ်။ ဘယ်မှာ ဓာတ်ဆီ ဝယ်ရမလဲ။ ဟော ... ဒီမှာလည်း ဆိုင်ပိတ်ထားပြန်ပြီ။ ချောက်ပါပဲ။ အောင်လံမှာပဲ သောင်တင်နေရဦးမှာ လား။ ခရီးသွားများအတွက် ဓာတ်ဆီ အခက်အခဲ မတွေ့ရလေအောင် တနင်္ဂနွေ အလှည့်သမား သီးသန့် ထားပြီး ရောင်းတဲ့ ဓာတ်ဆီဆိုင်ကလေးများ ရှိရင် ကောင်းလေစွတကား။ ဓာတ်ဆီကို ပုံးနဲ့ တင်ဆောင် သယ်ယူခြင်း မပြုရတော့ ခရီးရှည်သွားသူများမှာ လမ်းတွင် ဓာတ်ဆီပြတ်တဲ့ အကျပ်အတည်းတွေ ရခြင်းပဲ ထင်ပါရဲ့ ...

ကဲ ... ဘယ်လို လုပ်ရမလဲဆိုတော့ အနီးအနားက ဝပ်ရှော့တစ်ခုမှာ ပြင်ဆင်ဖို့အပ်ထားတဲ့ ဘတ်စ်ကား တစ်စီးမှာ ဓာတ်ဆီတွေ ရှိနေပါတယ်။ ဒီထဲက ခွဲထုတ်ရောင်းချပါ။ မနက်ဖြန်ကာ ဓာတ်ဆီဆိုင်ဖွင့်တော့ အစားဝယ်ထည့်ပါ ဆိုတဲ့အကြောင်း တောင်းတောင်းပန်ပန် ပြုလို့၊ သူ့ခမျာ စိတ်ကောင်း ရှိရာလို မျှတ လိုက်ရှာပါတယ်။ ဒါနဲ့ တောင်တွင်းကြီးအရောက် ခရီးဆက်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။

*

ပေလေးပင် စခန်း

အောင်လံမှ တောင်တွင်းကြီးသို့ ကားလမ်းမှ အကွာအဝေးမှာ ၅၇ မိုင်ရှိပါသည်။ ဓာတ်ဆီ ၄ ဂါလန် ဖြည့်ခဲ့ရသောကြောင့် ရေနံချောင်းအထိ စိတ်အေးလက်အေး မောင်းသွားနိုင်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ တနင်္ဂနွေနေ့ပေပဲမို့ မကွေးမှာလည်း ဓာတ်ဆီဆိုင် မဖွင့်ဘဲရှိမည်မှာ သေချာပါသည်။ တောင်တွင်းကြီးမှာလည်း သည် အတိုင်းပဲ ဖြစ်ရမည်။ သို့သော် နည်းသိပြီဖြစ်၍ သူ့ဟာနဲ့သူ မဆိုး စိုင့်က သင်သွားပေမည်။ မပူရေးချ မပူ တော့ပြီ။

၅၇ မိုင်ကို တစ်နာရီခွဲလောက်ပဲ အေးအေးဆေးဆေး မောင်းလာခဲ့သည်ဖြစ်၍ ၁၁ နာရီခွဲလောက်မှာ တောင် တွင်းကြီးသို့ ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။ ပါလာသူများကို နံနက်စာကျွေးရန် ရှိသောကြောင့် ဈေးအနီး စားသောက် ဆိုင် ဟိုတယ် တစ်ခုမှာ ကားထိုးဆိုက်ပြီး ချိုင့်ဆင့်နှင့် ထည့်လာသော အဆောင် ဟင်းလျာ၊ အကြော် အလှော်များ၊ သစ်သီးဝလံများပါ ယူလာပြီး ဆိုင်မှ ရရှိသော ထမင်းဟင်းလျာများပါ မှာယူ စားသောက် ကြရ ပါသည်။

ဆိုင်မှာ တရုတ်၊ ကုလားစာ၊ မြန်မာ ဟင်းလျာမှ အစ စုံစုံ လင်လင် ရနိုင်ပါသည်။ စားသူအဖော် တို့ကလည်း မြန်မာထမင်း ဟင်းလျာကိုသာ စုံရေမက်ရေ စားလို၍ မှာကြသည်။ ခရမ်းချဉ်သီးနိုင်နိုင် ထည့်ချက်သော အညာချဉ်ရည်ဟင်း နှင့် ငါးပိချက် တို့စရာများက စားသူရွှေဂုန်မယ်တို့အတွက် ခံတွင်းမြက်စေ ပါသည်။

ထမင်း စားသောက်ပြီးစီးသောအခါ ၁၂ နာရီခန့် နေအတော်ပူလာ၍ အိုက်စပ်စပ် ဖြစ်လာသောကြောင့် ရေချိုးလိုကြပြီဖြစ်ရာ ဈေးမြောက်ဘက်တွင် ကပ်လျက်ရှိသော ဦးသန်းညွန့်တို့ တိုက်သို့ ဝင်ပြီး ရေချိုးကြပါ သေးသည်။ ဦးသန်းညွန့်၏ ညီမ ဒေါ်မြင့်မြင့်မှာ ရန်ကုန်နှင့် တောင်တွင်းကြီးကို အိမ်ဦးနှင့် ကြမ်းပြင် ကဲ့သို့ တစ်လ ၂ ခေါက်၊ ၃ ခေါက် ကူးသန်းနေသူဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့်လည်း တစ်ရက်လောက် နေသေးရန် ပြောရာ အပြန်မှ ဝင်အိပ်ပါမည်၊ ယနေ့ ကျောက်ပန်းတောင်း ရောက်အောင် သွားပါရစေဟု အနူးအညွတ် တောင်းပန်၍ ၁ နာရီခွဲလောက်မှာ ခရီး ဆက်လက် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြရပါသည်။

တောင်တွင်းကြီးမြို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ကတော့ ရေးဖွယ်ရာတွေ အများအပြားပင်ရှိပါသည်။ ဝိဿနိုး မြို့ဟောင်း ကြီး တူးဖော်စ ပြုနေသည့် အချိန်ကစ၍ တောင်တွင်းကြီးမြို့ကို မပြတ် ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ဝိဿနိုးမြို့ဟောင်း ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသများ မြေအောက်မှ ပေါ်လာချိန်က စတင်ပြီး တောင်တွင်းကြီး မြို့၏ သတင်းက အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်ဆန်းသစ်ခဲ့ပြန်ပါသည်။

တစ်ချိန် က ဝိဿနိးမိဖုရားကြီး၏ "ဘုန်းမီးနေလ" ထင်ရှားခဲ့သမျှနှင့် ဒွတ္တပေါင်မင်းကြီးတို့ ချစ်ကိစ္စများက လည်း ကဏ္ဍတစ်ရပ်အနေနှင့် လူတွေ ပြန်လည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဖြစ်ခဲ့ပြန်သည်။ သရေခေတ္တရာ ရာဇဝင် နှင့် ဝိဿနိးကိစ္စများကို ဒဏ္ဍာရီ ပုံဝတ္ထုလို ယုံကြည်ဖွယ်ရာ မရှိဟု ယူဆခဲ့ကြရာမှ မြေအောက်က ပေါ်ထွက် လာတဲ့ သက်သေသက္ကာယတို့ကြောင့် ဒဏ္ဍာရီမှ အပိုင်းကဏ္ဍများကို ပြန်မကောက်လျှင် မဖြစ် သလောက် ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

ဒါနှင့်တောင် ဝိဿနိးမြို့ဟောင်း တူးဖော်ရာ၌ ယခုအခါ အစချီသလောက် ပဏ္ဍမမျှလောက်သာ ပြီးစီး သေး သည်။ နောက်ထပ် တူးဖော်ရန် ကုန်းကမူတွေ အများကြီး ကျန်နေပါသေးသည်။ ဒါတွေကိုသာ အကုန်လုံး တူးဖော်မိလို့ တွေ့ရှိရတဲ့ အထောက်အထားများစွာကို လူထုသို့ တင်ပြနိုင်လျှင် ဘယ်မျှ ထင်ရှား ကျော်ကြား လာဦးမည် မခန့်မှန်းနိုင်။ တိမ်မြုပ်နေသော ရာဇဝင် အထောက်အထားတွေ၊ တန်ဖိုး မထားနိုင်၊ မခန့်မှန်းနိုင် အောင် အကျိုးထူးမည့် အချက်အလက်တွေ တိတိပြတ်ပြတ် ထပ်ခါ ထပ်ခါ ပေါ်ပေါက်လာဦးမည်သာတည်း။

သို့ရာတွင် ပေါ်လာလေဦးမည့် အဖိုးတန် အထောက်အထားပစ္စည်းများကို လုံခြုံအောင် စနစ်တကျ ထိန်း သိမ်း စောင့်ရှောက်မှု မပြုနိုင်ပါက တူးဖော်ကျိုးနပ်မည် မဟုတ်ပါ။

ယခင် တူးဖော် ရရှိခဲ့တဲ့ အဖိုးတန် အရုပ်ကလေးများ ပျောက်ဆုံးသွားရဖူးသော ကိစ္စကို နမူနာယူပြီး နောက်ထပ် တွေ့ရဦးမည့် ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျ သိမ်းဆည်းစောင့်ရှောက်နိုင်ပါစေလို့ ဆုတောင်းရပေ တော့မည်။

တောင်တွင်းကြီးမြို့၌ အထူးချီးကျူးဖွယ် တစ်ခုလည်းရှိပါသေးသည်။ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ မြို့ကြီးတွေထဲမှာ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ ပြည်မြို့၊ ပုဂံတို့မှ ဘယ်မှာမှ ပြတိုက်ရယ်လို့ မရှိဘဲ တောင်တွင်းကြီးတစ်မြို့ထဲမှာပဲ ပြ တိုက်တစ်ခု တွေ့ရှိရလို့ပါပဲ။ ရှေးခေတ်ဟောင်းက တည်ထောင်လာကြတဲ့ မြို့ကြီးတိုင်းမှာ သူ့အထွာနဲ့သူ၊ သူ့ရာဇဝင်နဲ့သူ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းစုဆောင်းပြသထားတဲ့ ပြတိုက်တစ်ခုစီရှိထိုက်ပေမဲ့ မရှိခဲ့ မထားခဲ့ကြဘဲ ဤတောင်တွင်းကြီးမြို့ တစ်မြို့မှာမှ ရှေးဟောင်းပစ္စည်း ပြတိုက်တစ်ခု စေတနာ့ဝန်ထမ်းထားရှိ ပြသထား ခြင်းကို အထူး ချီးကျူးထိုက်ပါပေတယ်။

အဲ ... စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပြတိုက်ထဲမှာ ပြည်မြို့က ရွှေဘုန်းပွင့် စာကြည့်တိုက်နဲ့ ပြတိုက်ကို ထည့်၍ မချီးကျူး လို့မဖြစ်နိုင်ပါ။ မြန်မာပြည်မှာ အစိုးရအထောက်အပံ့ မပါသေးဘဲ စေတနာ့ဝန်ထမ်း ရှေးဟောင်း ပြတိုက် ဆို ရင် ပြည်မြို့နဲ့ တောင်တွင်းကြီး နှစ်မြို့တည်းသာ ရှိသေးလို့ အထူး ဂုဏ်ယူထိုက် ချီးကျူး ထိုက်ပါတယ်။ ကျန် မြို့တွေကလည်း ခုလို စေတနာ့ဝန်ထမ်း ရှေးဟောင်း ပြတိုက်ကလေးများ တက်အား သလောက် ပြုပြင် ပြသနိုင်ကြမယ်ဆိုရင် ရာဇဝင်ဘက်က အထောက်အကူ ပေးနိုင်လိမ့်မယ်။ မိမိတို့မြို့၏ ရာဇဝင် ဂုဏ်ထူးကလေးများကို တူးဖော်ပြသပေးရာလည်း ရောက်ပါလိမ့်မယ်။ စာရေးသူ နိုင်ငံခြားများ သွားရောက် လည်ပတ်စဉ်က သူတို့ နိုင်ငံများရှိ မြို့ငယ်ကလေးများမှာ သူတို့မြို့နယ်နဲ့ စပ်ဆိုင်ရာ

ရှေးဟောင်းပစ္စည်း ကလေးများ ရှာဖွေ စုဆောင်း ခင်းကျင်းပြသထားတဲ့ ပြတိုက်ငယ်ကလေးများကို ရောက်လေရာ မြို့ငယ် ကလေးများတွင် တွေ့မြင်ကြည့်ရှုခဲ့ရလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရှေးဖြစ်စဉ်ခြင်း ယှဉ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် စာရေးသူတို့ အရှေ့နိုင်ငံများ စုပေါင်းတည်ရှိရာ အာရှတိုက်ကြီးက ပိုပြီး ရှေးခေတ်ကျတယ်။ ယဉ်ကျေးမှု စောခဲ့တယ်လို့ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ယူဆထားကြတဲ့အတိုင်း ရှေးဟောင်း ပစ္စည်းများကို ပစ်စလက်ခတ် မထားဘဲ ကိုယ့်နယ် ကိုယ်မြို့ဆိုရင် ရာဇဝင် ပစ္စည်းကလေး များ စုဆောင်း ပြသထားကြသင့်တယ်လို့ ယူဆမိပါတယ်။ စေတနာ့ဝန်ထမ်း စံနမူနာပြ ပြည်မြို့၊ တောင်တွင်းကြီး မြို့များက ပြတိုက်များလို စတင် လုပ်ကြမယ်ဆိုရင် မိမိတို့ မြို့မှာရှိတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများမှာပဲ ယာယီပြတိုက် စတင်ဖွင့်ထားလျှင်ပင် ဘုန်းတော်ကြီးများကလည်း မကူညီဘဲ မနေဘူး ထင်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စမျိုးမှာ ကိုယ့်ရပ် ကိုယ့်ရွာက ဆရာတော် ဘုန်းဘုရားများဟာ စိတ်ဝင်စားစွာ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှာ အမှန်ပါပဲ။

ရာဇဝင် ထင်ပေါ်ခဲ့တဲ့မြို့ကြီးများမှာ တောင်တွင်းမြို့ဟာဖြင့် ထိပ်တန်းက ပါခဲ့တဲ့ မြို့ကြီးတစ်မြို့ပါပဲ။ အင်းဝ ခေတ်မှာ ပေလေးပင်၊ ရှင်လေးပါး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးတဲ့အတွက်လည်း တောင်တွင်းမြို့ဟာ မဟာ ပညာကျော် ပညာရှိ ကဝိတံခွန် ပုဂ္ဂိုလ် အမွန်တွေ ပေါ်ထွက်ရာ ဂုဏ်ထူးဆောင် မြို့ကြီးအဖြစ် ကျော်စော ထင် ရှားခဲ့တယ်။

ပညာရှိ အမော် စာရေးဆရာ အကျော်တွေဟာ အဲဒီအခါတုန်းက တောင်တွင်းကြီးနဲ့ နတ်မောက်မြို့ ကချည်း ခိုင်ခံ့ထွက်လာခဲ့ကြတယ်။ ထူးချွန်တဲ့ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် စာရေးဆရာ အကျော်အမော် ဖြစ်လာ လို့ရှိရင် တောင် တွင်းကြီးသား၊ နတ်မောက်သားဆိုတာ သေချာတယ်။ ဟိုခေတ်ဦးဆီက တောင်တွင်းကြီးမြို့ နဲ့ နတ်မောက် မြို့ဟာ ရေမြေလည်း တစ်ကြောတည်း ဆက်နေသလို နာမည်ချင်း လည်း တစ်ဆက်တည်း ပူးတွဲထင်ပေါ် ခေါ်ဝေါ် အသုံးပြုခဲ့ကြပါတယ်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်မှာတော့ မြို့အနေနဲ့ တောင်တွင်းကြီးက နည်းနည်း မှိန်လာပြီး ပင်း၊ နတ်မောက်၊ ကျောက်ပန်းတောင်း ဆိုတဲ့ မြို့သုံးမြို့က နာမည်တစ်ဆက်တည်းနှင့် ထင်ရှားလာပြန်တယ်။ ပင်းမြို့၊ နတ်မောက်မြို့၊ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့ ဆိုတဲ့ သုံးမြို့ဟာ တစ်ဆက်တည်းခေါ် တစ်ဆက်တည်း ထင်ပေါ်ခဲ့ကြခြင်းဟာ စာရေးဆရာ ပညာကျော်တွေ ပေါ်ခဲ့လို့ မဟုတ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းနဲ့ နိုင်ငံရေး အပိုင်းမှာ ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ အရာရှိကြီးများ၊ မြို့စားကြီးများဟာ အဲဒီ အရပ်သားတွေ များတယ်။ စလေ၊ ရေနံချောင်းနဲ့ မကွေး ထည့်လိုက်ရင် ပင်း၊ နတ်မောက်၊ ကျောက်ပန်းတောင်း၊ ရေနံ ချောင်း၊ မကွေး နဲ့ မကွေးနားက ဝက်မစွတ်မြို့ ... ဒါတွေဟာ ကုန်းဘောင်နန်းဆက်မှာ ဘုရင် သခွါ တော်မူတဲ့ များတော်၊ မတ်တော်ကြီးများကို မြို့စားဘွဲ့ သနားတော်မူလေ့ရှိခဲ့လို့ ဒီမြို့ကြီးတွေဟာ ထင်ရှား ကျော်ကြား ခဲ့ခြင်းတစ်မျိုးပါပဲ။

နောက်ပိုင်း ခေတ်မှာတော့ တောင်တွင်းကြီးမြို့ဟာ မီးရထားလမ်းများ ပေါက်လာတော့ အညာထွက်ကုန် မှန်သမျှ တောင်တွင်းကြီးမှာ လာစုပြီး အရောင်းကြီး အဝယ်ကြီးဖြစ်ကာ ကုန်သည် ပွဲစားတို့ အရောင်းအဝယ် အင်မတန်ကောင်းခဲ့တဲ့ မြို့ကြီးတစ်မြို့ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ တောင်တွင်းကြီးမြို့မှာ အင်မတန် ထင်ရှားကျော် ကြားတဲ့ " ရွှေအင်းတောင်ဘုရား" ဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ ဘုရားပွဲတော်အခါမှာ နာမည်ကျော် ဇာတ်၊ ရုပ်စုံ တွေ တစ်ပြည်လုံးက စုရုံးလာရောက်ကပြကြတယ်။ မြေလတ် တစ်နယ်လုံးက လူထု တစ်ရပ်လုံး အုံကြွဆင်း ချလာတဲ့ ပွဲတော် ဖြစ်လေတော့ ပွဲဈေးတန်းမှာလည်း ရောင်းမလောက်၊ ဇာတ်ပွဲ၊ ရုပ်စုံပွဲ၊ ရုပ်ရှင်ပွဲတွေမှာလည်း နေရာမလောက် ဆိုသလို ဖြစ်ကုန်တော့တာပဲ။

သူတို့ဆီမှာ တစ်နှစ်တစ်ခါ ပွဲတော်ဖြစ်မှ ပစ်ခတ် သုံးဖြုန်းရတာကိုး။ ယခု တော်လှန်ရေးခေတ်မှာလည်း တောင်တွင်းကြီးမြို့ဟာ ဘယ်မှာ ညံ့လိမ့်မလဲ။ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး ခေတ်နဲ့ အညီ တစ်ပြည်လုံး၊ တစ်နိုင်ငံ လုံး လှမ်းနေကြတဲ့ ခြေလှမ်းနဲ့ အမိလိုက်နိုင်တဲ့ မြို့ကြီးတစ်မြို့ပါ။ ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ်နှင့် မျက် ခြည် မပြတ်အောင် လမ်းစဉ်ကို ခံယူလုပ်ကိုင်နေကြသော မြို့တစ်မြို့ပင်ဖြစ်ပါတယ်။

တောင်တွင်းကြီးမြို့မှ နှစ်နာရီခန့်တွင် စတင်ထွက်လာခဲ့သည်။ မကြာခင် ကားကလေးသည် ဗိဿနိုးမြို့ဟောင်းအနီးသို့ ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ရောက်တုန်း ရောက်ခိုက် ဗိဿနိုးမြို့ဟောင်း တူးဖော်ရာများကို တစ်ချီတစ်ပွဲ ကြည့်ဦးမည် ကြံစည်သော်လည်း နေ့နှစ်နာရီတွင် နေအလွန်ပူလှသော ကြောင့် လမ်းအရိပ်အောက်မှ ခေတ္တရပ်ပြီး မျှော်ကြည့်ရုံ ကြည့်ခဲ့ရတော့သည်။ နောက်ထပ် တူးဆွထား၍ အသစ် ပေါ်ရင် ဝင်ဦးမည်သာ။ ယခုတော့ ယခင် လာရောက်စဉ်ကထက် ဘာမှ မထူးခြားသေး။ လှပသော ဧည့်ရိပ်သာ ကလေးမှတစ်ပါး အရိပ် အာဝါသလည်း မရှိ၊ ပကတိ သဲကန္တာရ သာသာမျှသာ အလွန် ပူလှစွာ၏။ ဒါကြောင့် ရှေ့ဆက် ထွက်ခဲ့ရပါသည်။

ဗိဿနိုး လမ်းခွဲမှ မကွေးဘက်သွားသော ကားလမ်းကြီးအတိုင်း ကားဆက်မောင်းခဲ့သည်။ ရှေးခေတ် ဟောင်းက စိုက်ပျိုးထားခဲ့သော ကုက္ကိုပင်ကြီးများသည် ကားလမ်း တာရိုး တစ်ဖက်တစ်ချက်မှ အခက် အလက်တွေ ဝေဆာစွာနှင့် ထီးမိုးထားသလို နေပြောက် မထိုးရလေအောင် အကာအကွယ်ကိုပေး၍ အေးမြ ရိပ်ငြိမ် ပြုနေရာသည်။ ယင်း ကုက္ကိုပင်ကြီးများ၏ ပင်စည်မှာ လူ နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက် လက်ချင်းယှက်မှ ဆက်မမည် ဖြစ်လောက်အောင် ကြီးမားတုတ်ခိုင်လှ၍ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၇၀၊ ၈၀ ခန့်က လမ်းဘက် ဌာနက စိုက်ပျိုးထားခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ အရိပ်ရှားပါးသော အပူပိုင်းဒေသများတွင် ကုက္ကိုပင် နှင့် တမာပင်ရိပ် များသည် လူထုအတွက် အရိပ်ခိုစရာ အလွန် အသုံးဝင်ကြသည်။

ယခုတော့ အရိပ်နေနေ အခက်ချိုးချိုး ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း ရန်ကုန် မန္တလေး ကားလမ်းတစ်လျှောက်နှင့် ရန်ကုန် ပြည် ကားလမ်းတစ်လျှောက်တို့မှာ ကုက္ကိုပင်အိုများ စခန်းသိမ်းကုန်ရှာကြလေပြီ။ သင်္ခါရ တရားကြီး က ကုက္ကိုများကို မျိုးဝါးနေခြင်းမှာ တရားရစရာ ပင်တည်း။

ပြောရင်းဆိုရင်းပဲ ရန်ပယ်ချောင်း တံတားထိပ်သို့ ရောက်လာကြပါပြီ။ ရန်ပယ်ချောင်းကြီးက ကျယ်ပါတီ။ ရေမရှိ၊ သဲချောင်းကြီးသာ ဖြစ်သော်လည်း ရေကျလျှင် အန္တရာယ်ဖြစ်၍ ကြောက်စရာကောင်းလှပါ၏။ ဤ ချောင်းကြီးကို သံတံတားကြီးနှင့် ဖြတ်ကူးပေးထား၏။ တောင်တွေ့ လမ်းဖောက်၊ ချောင်းတွေ့ တံတား ဆောက် ဆိုသော တော်လှန်ရေးအစိုးရ စေတနာပေပဲပေါ့။

အဲဒီ ရန်ပယ်ချောင်းကြီးဟာ ဗိဿနိုးမြို့ကို ရံပတ်စီးနေတဲ့အတွက် မြို့ကို ရန်သူများ မဝင်နိုင်အောင် ကျုံး သဏ္ဍာန် ကာရံထားသလို ရှိ၏ဟု စာဆိုရှိခဲ့သည်။ ချောင်းရေသဲသဲ ကျနေချိန်ဆိုရင် ဘယ်ရန်သူဖြတ်ကူးဝံ့ ပါမည်နည်း။ ရေထဲ မျောပါကုန်ကြပါမည်။ ရန်သူ စစ်ချီလာရင် စည်ကြီး တီးလိုက်ပါက ရန်ပယ်ချောင်းက အချိန်မရွေး ရေတွေ ဒလဟော စီးကျလာသည်ဟု ပြောရိုးရှိကြသည်။ မယုံလည်း ဒဏ္ဍာရီပေါ့။

ရန်ပယ်ချောင်း ဟာ ပုပ္ဖားတောင်ပေါ်က ညိုမှိုင်းမှိုင်း မိုးရွာလာရင် ရေတွေ ဒလဟော စီးဆင်းလာလေ့ရှိ တယ်။ ပုပ္ဖားတောင်ဟာလည်း တောင်ထိပ်မှာ အမြဲလိုလို မိုးသားတွေ ခမောက်ဆောင်းနေလေ့ရှိတယ်။ ဗိဿနိုး မင်းသမီးရဲ့ မိုးခေါ် စည်ကြီးကလည်း ထူးထူးခြားခြား

စိမ့်ဖန်တီးထားလေတော့ စည်ကြီးကို တီး လိုက်ရင် မိုးပြိုမခန်း ဟိန်းဟိန်းသွားတာနှင့် မိုးပြိုပြီး ရွာချလိုက်တဲ့ သဘောနှင့် တူပါရဲ့။ ကရင် အမျိုးသား များမှာတောင် ယခုခေတ်အထိ မိုးခေါ်တဲ့ ဖားစည်ဆိုတာမျိုးတွေရှိနေသေးတာ တွေ့နေရတယ်။

ဝိဿနိးမြို့ကို ရန်သူတွေ လာဝိုင်းတော့မည်ဆိုတဲ့ သတင်းကြားရင် မိုးခေါ် စည်ကြီးတီးတော့ မိုးကရွာချ၊ ချောင်းရေ က ရန်ပယ်ချောင်းအပြည့် ဒလေဟော စီးလာတော့ ရန်သူများ ချောင်းကိုမကူးနိုင်လို့ လက်မိုင်ချ ပြန်သွားရတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ရှေးခေတ်က လေယာဉ်ခေတ်၊ မော်တော်ကားခေတ် မဟုတ်။ ခြေလျင်၊ မြင်းလျင်နဲ့ စစ်ချီတဲ့အခေတ် ဆိုတော့လည်း ဖြည်းဖြည်းလာနေတုန်း မိုးခေါ်စည်ကလည်း တအုံးအုံး ထုပါများ တော့ မိုးလန့်ရွာတာနဲ့ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်သွားပုံရပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒုတ္တပေါင် မင်းကြီးဟာ ဝိဿနိးမြို့ကို တိုက်ရေးခိုက်ရေး နောင်နေ့နေလေတော့ သူလျှို့ဝှက်စဉ်း အား ရဟန်းရှင်ယောင် ဆောင်စေပြီး ဝိဿနိး မင်းသမီးထံလွှတ်ကာ မိုးခေါ် စည်ကြီးကို ဖျက်ဆီးခိုင်းရ တယ်။ စည်ကြီး ပျက်စီးမှ ဝိဿနိးမြို့နှင့် မင်းသမီးကို အနိုင်သိမ်းပိုက်ရရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါကြောင့် ဝိဿနိး မိဖုရားကြီးက စိတ်နာပြီး ကျိန်စာဆိုထားခဲ့လို့ ရဟန်းနှင့် ပေပင်များ မထွန်းကားကြောင်း ဆိုပြန် တယ်။ ဒါပေတဲ့ နောက်ခေတ်မှာ အဲဒီကျိန်စာဟာ မထိတော့ဘူးလို့ ဆိုရမယ်။ ဘာပြုလို့တုံးဆိုတော့ အဝင် အပါ တောင်တွင်းကြီးမြို့က ပေါ်ထွက်လာတယ် မဟုတ်လား ...။

ရန်ပယ်ချောင်း သံတံတားကို ကားကလေး ဖြတ်ကျော်လာပြီးနောက် မကွေးမြို့သို့ တောက်လျှောက် မရပ် မနား မောင်းနှင်လာခဲ့ပါတယ်။ တောင်တွင်းကြီးက မကွေးမြို့အရောက် ၅၁ မိုင် မောင်းရပါတယ်။ လမ်းမှာ ကတ္တရာလမ်း၊ သိပ်သိပ်သည်းသည်း အလွန်ကောင်းပြီး သစ်ပင်ကြီးကြီးမားမား ဆိုလျှင် ကုတ္တီပင်နှင့် မန် ကျည်းပင်ကြီးများ ကြီးကြားတွေ့ရသည်မှတစ်ပါး လွင်တီးခေါင် ကုန်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ဖြစ်လို့ ပူလောင် ခြောက်သွေ့နေပါတယ်။

ထန်းတော စိမ်းစိမ်းကလေးများ အဝေးတွင် ပြောက်ကြား တွေ့ရသော်လည်း ကုန်းကြော တစ်လျှောက်မှာ ရှားပင်၊ တယ်ပင်၊ ဖန်ခါးပင်၊ ဆူးခေါက်ပင်ငယ်များသာ ကျဲကျဲတွေ့ရတယ်။ ကုန်းကြောခေါင်ခေါင် ပူလောင်သော ဒေသ ဝိပိပြင်ပြင် ဖြစ်သတည်း။ အလွန်ကျယ်သော သဲချောင်းကြီးနှစ် ခုကိုလည်း ဖြတ် ရတယ်။ ယင်းချောင်းနဲ့ ဒေါင်းနေချောင်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ရန်ပယ်ချောင်းကဲ့သို့ သံတံတား လမ်းမရှိ၊ သစ်သား တံတားလည်းမရှိ၊ ချောင်းကျယ်ကြီးတွင် သဲအပြည့်တည်း။ ယင်းချောင်း ခေါ် ချောင်း ကျယ်ကြီး က ရေနည်းနည်းကို ဖြတ်ရပါတယ်။

သုံးနာရီကျော်လောက်မှာ မကွေးမြို့သို့ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ မကွေးမြို့ အကြောင်းတော့ စာဖွဲ့ရန် မလိုတော့ ပါ။ မကွေးမြဲသလွန် ဘုရားဟာ အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ထင်ရှားကျော်ကြားသောစေတီတော်ကြီးဖြစ်ပါ တယ်။ ဖန်ခါးသီး ဆိုလျှင် မကွေးကမှ ကောင်းပါတယ်။

မြစ်ကမ်းပါးတဲတဲလေးမှာ တည်ထားခဲ့တဲ့ ဘူးဘုရားနဲ့ လောကနန္ဒာဘုရားနှစ်ဆူကတော့ ယနေ့အထိ မြစ်ကမ်းပြို ရေစားရာ မပါဘဲ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲကြီး တည်တံ့လျက် ရှိနေကြပါတယ်။ ဘုရားတန်ခိုးလို့ ဆိုချင်ဆို၊ သိပ္ပံနည်းအရ ဘုရားအောက်ခြေ၏ ကမ်းပါးမြေက အမာခံ ကျောက်သား ကျောက်တုံးကြီးများကြောင့် ကြာရှည်ခိုင်ခံ့ခြင်းလို့လည်း ပြောနိုင်ပါသည်။

ပုဂံမြို့ ဘူးဘုရားဆိပ်ကမ်းရှိ ဘူးဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ လောကနန္ဒာဘုရားသည် လည်းကောင်း၊ ကမ်း ပါးယံ ကျောက်တုံး၊ ကျောက်သားများပေါ်၌ တည်ထားခြင်းကြောင့် မြစ်ထဲကနေကြည့်ကြည့်၊ ကုန်းပေါ်က နေကြည့်ကြည့် အလွန် ကြည်ညိုစဖွယ် သပ္ပာယ်လှပနေကြပါသည်။ မြစ်ရေကြီးတဲ့အခါ သာ၍ လှပသေးသည်။

*

ပင်းချောင်းက ယင်းချောင်းလောက် ရေစီးမကျယ်ပြန်သော်လည်း ရေစီးအား အလွန်သန်သည်။ ဒါတောင် နွေဦးအစ ရေကျန် ရေကြွင်း ကလေးမျှ ဖြစ်ပါသည်။ ပင်းချောင်းရေ တိုက်စားမှုဒဏ်ကို နှစ်စဉ်ခံနေရသော ပင်းဘုရား မှာလည်း အောက်ခြေ တဲတဲကလေးသာ ကျန်တော့သည်။ သည်နှစ် စံချိန်များ ရှိုးပစ် လေမလား ဟု ဘုရားကြီးအတွက် စိုးရိမ်ထိတ်လန့်မိတော့သည်။

အစ ကတော့ ဘုရား ကုန်းတော်မြေနေရာမှာ ပင်းချောင်းထဲမှာကျယ်ပြန့် ကြံ့ခိုင်ခဲ့ပါ၏။ သို့သော် ချောင်းရေ တရကြမ်းကျပြီဆိုလျှင် တည့်တည့်မတ်မတ် မစီးဘဲ ဟိုကွေ့သည်တိုက် လုပ်လာတဲ့ နှစ်တွေက များလာ လေတော့ နောက် တဖြည်းဖြည်းဘုရားတဲတဲလေးသာကျန်ပါတော့သည်။

ဒကာ ဒကာမတို့လည်း နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ခရီးသွားကားကြီးကားငယ်မှန်သမျှကို ဆီးပြီး အလှူငွေခံကြ၊ ရသမျှ နှစ်တိုင်းပဲ ဘုရားကုန်းကို ချောင်းရေ တိုက်စားမှုမှ ကာကွယ်ရန် အုတ်၊ ကျောက်တို့နှင့် ကာရံတားဆီးကြ ရှာပါသည်။ တားဆီးမှုက တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် တိုးတက်မလာဘဲ ဒီတစ်နေ့ လုပ်ထားသမျှ အုတ်၊ ကျောက် တို့ဟာ တစ်မိုးလာလို့ ပင်းချောင်းရေ တစ်မိုးအကျမှာ ဘုရားကုန်းကို ရိုက်ခတ် တိုက်စားပစ်လိုက် ပြန်ရင်းနဲ့ပဲ ဘုရားကုန်းမြေဟာ လုံးပါးပါးပြီး နည်းနည်းလေးသာ ကျန်နေပါတော့သည်။ ပင်းချောင်းရေ ရေ အားကို တားဆီးတဲ့ အုတ်၊ ကျောက် အင်အားက မခံနိုင်လောက်အောင် ရေစောင်း ထက်လှသည်။ ပုပ္ဖား တောင် မြောက်ဘက်စောင်းက ကျောက်လုံးကြီးတွေကို ကရိန်းနှင့် ဆွဲယူလာပြီး အုံထားရင်ဖြင့် ရေအားကို ခံနိုင်ရည် ရှိမလား မပြောတတ်ပါ။

ပင်းဘုရား ကိစ္စထက် ပင်းချောင်း ဖြတ်ကူးရတဲ့ စာရေးသူတို့ကားကလေးအတွက် ရင်မ ရပြန်၏။ ကူး နေဆဲ တစ်နေရာတွင် ကားကြီးတွေ ဘီးရာကြောင့် အတော်နက်နေသည်။ တစ်ဘက်က ရေစီးအား ကလည်း သန်လိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း။ ကူးတို့ပို့တဲ့ဌာနက သူငယ်တစ်ဦးက လာရောက် ကူညီပြီး ပလတ်စတစ်စ တစ်ခု နှင့် ကားစက်အုံကြီး ရစ်ပတ်၍ ရေမဝင်အောင် ကာကွယ်ပေးသည်။ ရေတိမ်ရာ လမ်းကြောင်းလည်း ပြပေးသည်။ ဒါတောင်မှ ရေနက်ပိုင်းကို ကားဘီးတစ်ဘက် မလွတ်၍ ကားထဲ ရေတွေ ဝင်လာသည်။ ကား ကလေးများ သွား၍ဖြစ်ရန် ရေနက်နေသော အနိမ့်ပိုင်းကို ကျောက်ခဲကလေးတွေ စီချပေးထားနိုင်လျှင် အကောင်း သား။ ချောင်းထဲမှာ ကျောက်လုံး ကျောက်ခဲတွေလည်း ပေါ့ပါ့ဘိသနင့်။ အကျိုးရှိမယ့် ကုသိုလ် ဖြစ် ပရဟိတလုပ်ငန်း ဝါသနာပါသူများ တံတားကြီးဆောက်၍ မလှူနိုင်စေကာမူ ဒီလို လူမှုဝန်ထမ်း ကုသိုလ် ရေးစိတ်ဓာတ်ရှိကြလျှင် ကောင်းပေမည်။

ပင်းချောင်းထဲ ဖြတ်ကူးသမျှ ကားတွေ ဆီးတားပြီး ပင်းဘုရားကြီးအတွက် မျောခွက်တွေနဲ့ ဝိုင်းအလှူခံ နေတဲ့ လူတစ်စုဟာ ဒါကလေး လုပ်ဖို့ သတိမရကြဘူးနဲ့တူတယ်။ စိတ်မော လူမော၊ ကားမောနဲ့ ကူးတက် လာရ တဲ့ ကားများကလည်း ဒီလိုလုပ်ထားတော့ ပိုပြီး စေတနာနဲ့ အလှူထည့်သွားကြမှာပါပဲ။

အဲဒီလိုနဲ့ပဲ ကားကလေး ချောင်းတစ်ဘက်ကို ရောက်ခဲ့တယ်။ အလှူခံတွေ ပိုင်းလာသည်ကို တတ်အားသ လောက် မျောခွက်ထဲ ထည့်ခဲ့ပြီး ကုန်းအတက်ကို စက်ကုန်ဖွင့်၍ မောင်းရပြန်သည်။ ကုန်းက အတော်ကလေးမြင့်သည်။ လမ်းတစ်ဝက်မှာ ကားစက် ရပ်သွားပါလေရော။

စက်ဖုံးမ၍ ကူးတို့ဌာနက သူငယ်ကလေးပါ တောင်နှိုက် မြောက်နှိုက်စုံစမ်းကြသောအခါ စက်က ဘာမှ မဖြစ်ပါ။ ကုန်းအတက်မို့ ဓာတ်ဆီ မလိုက်လို့ စက်ရပ်ခြင်းဖြစ်သတဲ့။ ဓာတ်ဆီတိုင်ကီထဲမှာ ဆီက နည်းနေ ပြီလေ။ ကုန်းအတက်ဆိုတော့ ဦးမော့နေတဲ့အတွက် ဆီကောင်းကောင်း မလိုက်နိုင်ပဲကိုး။ ဓာတ်ဆီ ထွက်ရာ ဌာန အချက်အချာ ဖြစ်တဲ့ ဤရေနံချောင်း၊ ပင်းချောင်း အတက်မှာ ဓာတ်ဆီ ရှာပုံတော် ဖွင့်ရ ပြန်ပါသတည်း။

တနင်္ဂနွေ ဓာတ်ဆီဆိုင်တွေ ပိတ်ထားသောကြောင့် ဆိုင်ကိုတော့ အားမကိုးသာပါပြီ။ ဒီတော့ ကူးတို့မှ ကူညီတဲ့ သူငယ်ကလေးက အရေးမကြီးပါဘူး။ သူ ရှာပေးပါမည်ဆိုပြီး သူတို့ အဆက်နဲ့သူတို့ လွယ်လိုက် တဲ့ ဖြစ်ခြင်း။ ၎င်းမိတ်ဆွေ အလုပ်ရပ်ထားတဲ့ ကုန်ကားထဲက ပိုက်နဲ့ကဲ့ပြီး ၄ ဂါလံပုံးကြီး တစ်ပုံး မလာသည်။

တစ်ဦးကို တစ်ဦး အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြုတဲ့နည်းနှင့် အောင်လံမြို့မှာတုန်းက ဓာတ်ဆီမျှလိုက်တဲ့ နည်း ဥပဒေအတိုင်း ရေနံချောင်းမှာလည်း ဓာတ်ဆီ ကူညီ ချေးငှားလိုက်သူအား လည်းကောင်း၊ ကူးတို့သူငယ် ကလေးအား လည်းကောင်း ကျေးဇူးတင် စကားများ ပြောကြားနှုတ်ဆက်ပြီးသည့်နောက် ကျောက်ပန်းတောင်း အရောက် မောင်းရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ရေနံချောင်းမြို့ထဲမှာ ဝင်ရောက် ရပ်နားခြင်း မပြုကြတော့ပဲ တစ်ဆက်တည်း ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ရေနံချောင်းမှ ကျောက်ပန်းတောင်း သို့ ခရီး ၃၄ မိုင် သာဝေးသောကြောင့် အေးအေးဆေးဆေး မောင်းသွားလျှင် ကျောက်ပန်းတောင်းသို့ ညနေ ၅ နာရီလောက် ရောက်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

*

ကျောက်ပန်းတောင်းသို့

ရေနံချောင်းနှင့် ကျောက်ပန်းတောင်းလမ်း ၂၈ မိုင် အရောက်တွင် ငွေးချိုမြို့ ရှိပါသေးသည်။ ငွေးချိုတောင် တန်းကြီးက ကန့်လန့်ဖြတ် တည်ရှိသည်။ ယင်းတောင်တန်းကြီးမှာ သစ်ပင်များ မပေါက်နိုင်အောင် မာကျော သော ကျောက်တောင်တန်းကြီးသာ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတောင်မှ ထွက်လေသမျှသော ကျောက်တုံး ကျောက် ပြားများမှာ မြန်မာတစ်ပြည်ထောင်လုံး သုံးစွဲနေကြသော ကျောက်ပြင်များ၊ ကျောက်ငရုတ်ဆုံ များ၊ ကြိတ်ဆုံ စသော လူသုံး အိမ်သုံးပစ္စည်းများဖြစ်ကြကုန်သည်။ ငွေးချို ကျောက်ပြင်သည် အမျိုးသမီးများအတွက် အလွန် နှစ်သက်သော ပစ္စည်းတစ်ရပ်အဖြစ် ကျော်ကြားခဲ့ပါသည်။

ငွေးချိုမြို့သည် ငွေးချို ကျောက်တောင်တန်းကြီးက လူတို့အဖို့ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် အနာဂတ် ကာလတစ်လျှောက်လုံး စားမကုန်၊ ရောင်းမကုန်နိုင်အောင် အကျိုးပြုနေပေသည်။ အခြားသော အဓိကထွက်ကုန်များက ထန်းလျက်၊ ပြောင်း၊ ပဲ၊ နှမ်း၊ ဝါ၊ မန်ကျည်း၊ ဆီး စသည်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ ငွေးချိုမြို့တွင် ချောက်မြို့သို့သွားသော ကားလမ်းခွဲလည်းရှိသည်။ ယခုအခါ ကျောက်ပန်းတောင်း မှ မီးရထားလမ်း ကို ချောက်မြို့အရောက် ဖောက်လုပ်နေရာ ငွေးချို တောင်တန်းကြီးသို့ ဖြတ်ကျော်မိ နေပြီဖြစ်၍ မကြာခင် ချောက်ရေနံမြေသို့ မီးရထားလမ်း ဒုတိယဒုတိယ ရောက်ရပေတော့မည်။

ငွေးချို နှင့် ကျောက်ပန်းတောင်းမှာတော့ ခုနစ်မိုင် (၇ မိုင်) သာ ဝေး၍ ကားလမ်းဘေးတစ်လျှောက်၌ မျှော် မဆုံးနိုင်သော ထန်းတောများချည်း ဖြစ်လျက်၊ ထန်းပင်များ အောက်ခြေတွင် ပဲ၊ နှမ်း၊ ပြောင်း၊ ဝါ စသော ယာခင်းတွေ အတိသာရှိသည်။ ယာခင်းတို့၏ စည်းရိုးတစ်လျှောက်မှာတော့ မန်ကျည်းပင်နှင့် အလေ့ကျပေါက်ရောက်နေသော ဆီးပင်များသာတည်း။ " ဆီးဝင်းပေါက်ပြ တပို့တွဲ" ဆိုသည့်တိုင်း ဆီးပင် တွေမှ ပြွတ်သိပ်ကျပ်ခဲ ရဲရဲနီနေသော ဆီးသီးများကို တွေ့ရသည်။

ကလေး လူကြီး အမျိုးသမီးတစ်စုတို့သည် ဆီးသီးကောက်၍ တောင်းကြီး တောင်းငယ်နှင့် သယ်ယူကာ၊ ဆီးဝယ်ဒိုင်သို့ လာရောက်ရောင်းချသော ရာသီလည်း ဖြစ်လေသည်။ သို့ကြောင့် ကျောက်ပန်းတောင်းနား နီးလာလေ ရဲရဲနီနေသော ဆီးသီးပုံကြီးများကို တောင်ပူစာငယ်များတမျှ တွေ့ရ၍ အချို့က အောက်ပြည် အောက်ရွာများသို့ တင်ပို့ရန် ပုတ်ကြီး ပုတ်ငယ် အသွယ်သွယ်တွင် ထည့်သွင်း လုပ်အားပေးနေကြသည်။ ပခုက္ကူ၊ မုံရွာ၊ ရွှေဘို၊ မကွေး၊ မြင်းခြံ၊ ကျောက်ပန်းတောင်းစသော အထက်အညာတစ်ခွင် အရပ်ရပ်မှ ဤမျှ အမြောက်အမြားထွက်သော ဆီးသီးခြောက်များသည် အများအားဖြင့် ရန်ကုန် စသော အောက်ရပ် လူထုကြီး က ဝါး၍ စား၍ ပစ်လိုက်ကြသည်မှာ နှစ်စဉ် နှစ်စဉ် တန်ချိန်ပေါင်း မည်မျှ မည်မျှ ရှိနေမည်ကို အံ့ဩလောက် အောင်တွေ့ရမည်သာဖြစ်ပါသည်။

ဆီးယို၊ ဆီးပေါင်း စသဖြင့် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဆီးသီးကို ကောင်းကောင်း စားဝါးပေးနေသော ပွဲဈေးတန်းများ၊ ရုပ်ရှင်ရုံများ၊ စာသင်ကျောင်းများ၊ လမ်းတကာ အရပ်တကာ၊ လက်တွန်းလှည်းများနှင့် လှည့်လည် ရောင်းချ နေကြသော ဆီးသီး စီးပွားရေးကြီးကား နယ်နယ်ရရ မဟုတ်ပါချေတကား ဟူ၍ စဉ်းစားစရာပင် ဖြစ်ပါ၏။

ညနေ ၅ နာရီ နေမဝင်မီ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့ထဲသို့ ရောက်လာပါသည်။ အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်၍ ခုနစ်ဆယ် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိကြပြီဖြစ်သော စာရေးသူနှင့် ငယ်သူငယ်ချင်း ဆွေမျိုးနှစ်ထပ် တော်စပ်သော ရှေ့ နေကြီး ဦးစောမောင်၊ ဒေါ်မမလေးတို့ ဇနီးမောင်နှံတို့ အိမ်မှာ စတည်းချကြပါသည်။ သူတို့ အိမ်နားတစ်ဝိုက် အရှေ့ ခုနစ်အိမ်၊ အနောက်ခုနစ်အိမ် တစ်တန်းလုံးမှာလည်း အားလုံး ငယ်သူငယ်ချင်း အဘွားကြီး တွေ ချည်းနှင်နှင့် ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့တစ်တွေကမှ တကယ့် သူငယ်ချင်းအစစ်တွေဖြစ်ပါ၏။

စာသင်ကျောင်းမှာ ကင်တာဂါဒင် ခေါ် သူငယ်တန်း၊ ဝလုံးတန်းကစပြီး သုံးတန်းအထိ အတူ နေခဲ့ကြရသူ များဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ ခုနစ်အိမ်တန်း၏ အလယ်ကောင် အိမ်နေရာသည် ရှေးယခင်က စာရေးသူတို့၏ စာသင်ကျောင်းကြီး နေရာ ဟောင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုတော့ စာသင်ကျောင်း နေရာဝိုင်းအတွင်း စပျစ်ပင်များ စိုက်ထားသည်။ အလယ် အိမ်တစ်ဆောင်မှာ ကျောင်းဆရာကြီး၏သမီး၊ ယခု အဘွားကြီး ဒေါ်ဒေါ်ဆွေ နေထိုင်သည်။

အဘွားကြီး သူငယ်ချင်းတွေ ပြန်တွေ့ကြသောအခါ ဝမ်းသာအားရနှင့် သူငယ်ပြန်ကြကုန်တော့၏။ ကိုယ့် ကိုယ် ကိုယ် ကျောက်သင်ပန်းကလေး ချိုင်းညှပ်လာသော သူငယ်တန်း ကျောင်းသူကလေးများ ဘဝသို့ ကိုယ်စီ ကိုယ်င ပြန်ရောက်သွားကြပါသည်။

ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့ကား စာရေးသူ၏ ဖခင်ဘက်မှ ဆွေခုနစ်ဆက် မျိုးခုနစ်ဆက်တို့ ရပ်တည် ပေါက်ဖွား နေထိုင်ရာအရပ်ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ ရပ်တည်ဖြစ်ထွန်းလာသည့် အဆက်အနွယ်ကလည်း ရှည် လျား လှသည်။ ပုဂံခေတ် အနော်ရထာဘုရင် မင်းသားဘဝက ဤကျောက်ပန်းတောင်းမြို့ တည်သည်။ အဲဒီ နေ့က မြို့သူကြီး ဖြစ်သူ၏ အဆက်အနွယ်မှ ဆင်းသက်လာခဲ့သည်မှာ သား၊ မြေး၊ မြစ်၊ တီ အဆက် ၄၀ ကျော်ကနေပြီး ယနေ့ မြို့သူကြီး ဒေါ်ခင်လှကြီး အထိ ကြားဖောက်မရှိ ဆင်းသက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြို့ သူကြီး ဒေါ်ခင်လှကြီးမှာ ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးအစိုးရခေတ်တွင်လည်း ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကျေးရွာ လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှု ကော်မတီအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေသည်။ သူက စာရေးသူ၏ တူမပင် တော် စပ်ပါသည်။

သည်လောက် ရှည်လျားထွေပြား မနေမနား ပေါက်ဖွားလာခဲ့သော ဆွေမျိုးတစ်သိုက် သံသရာလည်ခဲ့၊ ထွန်းကား ခဲ့သောကြောင့်လည်း ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့ပြင်ဘက်မှာရှိတဲ့ ကျောက်တောင် ကျောက်ကလပ်

များပေါ်တွင် ဘုရားတွေ မှီပေါက်အောင် တည်ခဲ့ကြသည်။ မြတ်ရွှေကူဘုရား၊ ရွှေတောင်ဦး ဘုရားများ ပွဲတော်အခါ အထူးစည်ကား ကြီးကျယ်လှသည်။ စာရေးသူပင် ယောင်ယောင် ပေါင်ပေါင် နှင့် အဘိုးဖြစ်သူ ကျောက်ပန်းတောင်း မြို့အုပ်ကြီး ဦးဘိုးရွှေ၏ ရွှေတောင်ဦးဘုရားကို စောင်းတန်း များ ပြုပြင်ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းခဲ့ဖူးသေးသည်။ ကွယ်လွန်သူ အဘိုးနှင့် ဖခင်တို့အား လေးစား သဖြင့် ရည်စူးလှူဒါန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဖခင်မှာ အစိုးရအလုပ်နှင့် အရပ်တကာ နယ်တကာ ရွှေပြောင်းအမှုထမ်းရသော်လည်း ဤနယ်က လိုလား သောကြောင့် ၁၉၀၇ ခုနှစ်က ၁၉၁၄ ခုနှစ်အထိ ကျောက်ပန်းတောင်းတွင် အလုပ်တာဝန် (၇)နှစ် ကျော်မျှ ကြာအောင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရပါသည်။ ဒါကြောင့် အဲဒီမှာပဲ စာရေးသူလည်း ဝလုံးတန်းပညာကို စသင် ခဲ့ရပါသည်။ သို့ကြောင့် မိမိ၏ မွေးရပ်ဇာတိ မဟုတ်သော်လည်း ပဝတ္တိအနေများခဲ့ခြင်းကြောင့် ကျောက်ပန်းတောင်း၊ ပုပ္ဖား၊ ပုဂံ၊ ညောင်ဦးမြို့များကို တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ခေါက် နှစ်ခေါက် တော့ ရောက်လေ့ရှိပါသည်။ ဘယ်နှစ်ခါပဲ ရောက်ရောက် ပုပ္ဖားနှင့် ပုဂံဘုရားများကိုလည်း မဝင်ဘဲ မနေနိုင်ပါ။ တစ်ခေါက်လာလျှင် သုံးလေးရက်မှ အနည်းဆုံး တစ်ညအိပ်လောက်ဖြစ်စေ နေလိုက်ရမှ ကျေနပ် လေ့ရှိပါ သည်။

ပုပ္ဖားမြို့သူကြီး၊ တောင်ဆင်းမြို့သူကြီး၊ ငသရောက်၊ တူရွင်းတိုင်၊ တံငါကံ၊ ချောင်းချား၊ မဲထီး၊ မကျည်းကုန်း၊ ပွေးကျစ် စသည်စသည်တို့မှ မြို့သူကြီးများသည် ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့သူကြီးကို ဗဟို ပြုလျက် ရှေးသရောအခါ ဗရာဇာသီပြည် တည်စအချိန်မှစပြီး သမီးပေး၊ သားယူ ပြုလုပ်ဆက်နွယ်ခဲ့ကြသော သာကီ ဝင်ထုံးတမ်းအရ ယခုအခါမှာကားဆိုလျှင် အားလုံး ဆွေမျိုး စာရင်း ဝင်ချည်းနှင်နှင် ဘယ်လိုတော်မှန်းပင် မသိနိုင်အောင် နှစ်ထပ်ကွမ်း သုံးထပ်ကွမ်း ဆွေမျိုးတွေ ဖြစ်နေလေရာ၊ ဘယ်နေရာသွားသွား၊ ဤနယ်တစ် ခွင်မှာဖြင့် စာရေးသူက ရှောင်မရအောင်တိုးမိရသည်။ ဒီနယ် တစ်ဝိုက် တွင် သာမက မြန်မာပြည် မြို့ရွာ အနှံ့ အပြားမှာလည်း သည်အနွယ်ထဲက လူတွေဟာ ရေကြည်ရာ မြက်နရာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘက်မှာ လည်းကောင်း၊ အစိုးရ အမှုထမ်း၊ အရာထမ်းများ အဖြစ် လည်းကောင်း၊ စစ်မှုရေးရာနှင့် ပညာရေးဌာနများ တွင် လည်းကောင်း၊ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ တာဝန် ထမ်းဆောင်နေကြသူများကလည်း ခွေးလေးပျား တောအနံ့ ဆိုတဲ့ စကားပုံအတိုင်း " နေရာတကာ ရောက်ပါတယ် " ဖြစ်ကြပါသည်။

နောက်တစ်နေ့ ပုဂံဘုရားများ သွားဖူးဦးမည်။ သူငယ်ချင်း အမေအိုတစ်စု သူ လိုက်မည် ငါ လိုက်မည် ဆိုရာ ကားတစ်စီးအပြည့် ၅ ယောက်တိတိ လိုက်လာကြသည်။ သူတို့အိမ်သားများ ငဲ့ညှာ၍ ညမအိပ်ဘဲ နေ့ချင်း ပြန်လာခဲ့ရသည်။

ပုဂံနှင့် ကျောက်ပန်းတောင်းမှာ ၃၂ မိုင်သာဝေး၍ တစ်နာရီလောက် ကားမောင်းလာက ရောက်ပါသည်။ အမှန်တော့ ကျောက်ပန်းတောင်းက ညောင်ဦးသို့ ၂၈ မိုင် ဖြစ်၍ ညောင်ဦးမှ ပုဂံမြို့ဟောင်းသို့ ၄ မိုင်၊ စုစု ပေါင်း ၃၂ မိုင် ဖြစ်ပါသည်။

ခါတိုင်းလာလျှင် ပုဂံ သံတံခေါ် ဧည့်ရိပ်သာ၌ ၃-၄ ရက်နေမြဲဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်လျှင် ၂ ကြိမ်လောက် အနည်းဆုံး ရောက်လာလေ့ရှိသောကြောင့် သံတံခေါ် ဧည့်ရိပ်သာစောင့် အကြီးအမှူး ဦးသိန်းကလည်း ခင်မင်လေးစားစွာနှင့် သူ၏သားများနှင့်တကွ တာဝန်ဝတ္တရားထက်ပင် ပို၍ ဂရုစိုက်လေ့ရှိပါသည်။

ယနေ့အခေါက်တွင်မူ နေ့ချင်းပြန်လာခဲ့ခြင်းကြောင့် ဧည့်ရိပ်သာကို ခေတ္တသာဝင်၍ နားခဲ့ရပါသည်။

စာရေးသူနှင့်တကွ သူငယ်ချင်း အဘွားကြီးတစ်စုတို့သည် ပုဂံဘုရားများကို ငယ်စဉ်ကစ၍ အထပ်ထပ်အခါခါ ဖူးမြော်ခဲ့ရသော ရုပ်ဘုရား၊ ရွာဘုရား၊ ဆွေဘုရား၊ မျိုးဘုရားကဲ့သို့ပင် ယဉ်ပါး လာခဲ့ကြသူ များဖြစ်ပေမည်။ ဘယ်နှစ်ခါပဲ ဖူးရဖူးရ ကြည်ရနူးရ ကြည်ညိုရတဲ့ ဇောစေတနာကတော့ တစ်ခါမှ မရောက်ဘူးသေးတဲ့ ဘုရားဖူး အသစ်များပမာ ဇောစေတနာထက်သန်စွာ ပေါ်ပေါက်လာမြဲ ဖြစ်ပါသည်။ ပထမဦးစွာ ရွှေစည်းခုံဘုရားကို ဝင်ရောက် ဖူးမြော်ကြသည်တွင် ဘုရားတကာ အနော်ရထာမင်းကြီးနှင့် ကျန် စစ်မင်းကြီးတို့ အတ္ထုပ္ပတ္တိက ထင်မြင်မြဲထင်မြင် ပေါ်ပေါက်လာရပြန်သည်။

ဤဘုရားရင်ပြင်တော်တွင် ငယ်စဉ်က ရောက်သည့်အခါတိုင်း အမြဲလှည့်ပတ် ကြည့်ရှုခဲ့သည့် ဆွမ်းဦး သပိတ်၊ အင်္ဂါထောင့် ခြင်္သေ့၊ အဖေထက် သားတစ်လကြီး နတ်ရုပ်ကြီးများသည် လည်းကောင်း၊ သစ်သား မင်းတုတ်တံခါးအတွင်း ရွှေငါးကြင်းရုပ်ကလေးသည်လည်းကောင်း၊ ဘုရားထီးတော် ငှက်မြတ်နားကို ဖော်မဖူးရဘဲ ငုံ့နေရင်း ဖူးမြင်ရသော ကျောက်ရေခွက်ကလေးသည် လည်းကောင်း၊ ငယ်စဉ်က တွေ့မြင်ရတဲ့ အတိုင်းပင် ခြေရာလက်ရာမပျက် တွေ့မြင်ရသေးသည်။ အချိန်ကာလကား ကြာခဲ့လေပြီ။ ဘုရားတကာ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးလက်ထက်က ပြန်တွက်လျှင်ကား အနှစ်ကိုးရာကျော်လောက်ပင် ရှိ၍ သာ၍ ကြာညောင်းခဲ့လေပြီ။ အတိတ်ဖြစ်စဉ်တို့သည် သမိုင်းဝင် ခိုင်မာသော အမှတ်လက္ခဏာများပါပေ တကား။

ရေကြေးမုံ

စာရေးသူအဖို့ ရွှေစည်းခုံဘုရားရောက်တိုင်း အထူး ထင်မြင်မိသော အကြောင်းတစ်ခုမှာ ငှက်မြတ်နားနှင့် တည့်တည့် အရိပ်ထင်သော ဘုရားရင်ပြင်တော်က ကျောက်ရေခွက်ငယ်ကလေးပင် ဖြစ်ပါသည်။ လက်ဖက် ရည် ပန်းကန်လုံး သာသာမျှရှိသော ကျောက်ခွက်ငယ်ကလေးအတွင်းရှိ ရေထဲတွင် ငုံ့ကြည့်လိုက်ပါက ရွှေစည်းခုံဘုရား ထီးတော်ဖျားနှင့် ငှက်မြတ်နားသည် ရေထဲတွင် မှန်ကြေးမုံကဲ့သို့ ကြည်ကြည်လင်လင် အရိပ် ထင်နေသည်။

ဤနေရာသည် လွန်လေရှေးခါ အနှစ်ကိုးရာ တစ်ထောင်နီးပါးခန့်က ဘုရားတကာ ကျန်စစ်မင်းကြီး ထိုင်၍ ဘုရားဖူးခဲ့သော နေရာပါတကား။ ဘုရင်မင်းမှာ မင်းမြောက်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်လျက် မကိုဋ် သရဖူကို ဆောင်းဆင်ထားရသောကြောင့် ဘုရားငှက်မြတ်နားကို မော်၍ ဖူးလိုက်ပါက မကိုဋ်သရဖူ ပြုတ်ကျမည်ဖြစ် သည်။ မပြုတ်အောင် လက်နှင့် ကိုင်ထားရမည်ကလည်း ရာဇက္ကန္တေပျက်မည်။ သည်တော့ အခြေမပျက်၊ အာရုံမပျက် မျက်လွှာချရင်းက ကျောက်ရေခွက်တွင် ထင်လာသော ထီးတော်ကို သဒ္ဓါကြည်နူးစွာ အာရုံပြု နိုင်ရန် ဖန်တီးထားခြင်းကို ချီးကျူးမိသည်။ ထိုမျှမက အာနန္ဒာဘုရားအတွင်းမှ ကျန်စစ်မင်းကြီး၏ ရုပ်ထု ပုံသဏ္ဍာန်တွင် ဆောင်းဆင်ထားသော သရဖူမကိုဋ်နှင့်တကွ ကျောက်ရေခွက်အနီးတွင် ဘုရား ထိုင်ထူးနေဟန်ပုံသဏ္ဍာန်သည်ပင် စိတ်အာရုံတွင် ထင်လာ မြင်လာစေပါသည်။

မှန် မပေါ်မီခေတ်၊ ကြေးဖြင့်ပြီးသော ကြေးမုံ (သို့မဟုတ်) ရေမှန်ကိုသာ အားထားရသော ရှေးခေတ်က ရှေး လူကြီးတို့၏ စိတ်ကူး အကြံဉာဏ်ကြောင့် ရွှေစည်းခုံဘုရား ကျောက်သားရင်ပြင်မှ ကျောက်ခွက်ငယ် တွင် ရေထည့်၍ ကြည့်ခြင်းဖြင့် ဘုရင်မင်း မကိုဋ်သရဖူနှင့်တကွ ကုန္တေပျက် ထီးတော်ကို ဖူးရသည်။ ရေ၌ ထီး တော်ပုံ ဇောက်ထိုးမပေါ်သည်မှာလည်း အံ့ဩစရာတစ်ပါးပင်။

စာရေးသူတို့သည် ရွှေစည်းခုံ ဘုရားမှ အာနန္ဒာဘုရားသို့ ရောက်လာကြပြန်သည်။

အာနန္ဒာဘုရားမှာ ကျန်စစ်မင်းကြီး နန္ဒမူလိုက်ပုံသဏ္ဍာန် ရည်ရွယ်၍ တည်ထားသော ဘုရားကြီးဖြစ်၍ အလွန်ပုံပန်းလှ၍ အမျိုး အစားကျန လက်ရာမြောက်လှသော လေးဘက်မှန် လိုက်ပုံ အာရုံခံသုံးထပ်နှင့် ဘုရားကြီး ဖြစ်သည်။ စေတီရံ တစ်သောင်း၊ မှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်ရှိသည်။ သံတန်း၊ သစ်သားတန်း၊ ရက်မ လုံးဝ မပါသော အုတ် ပေါင်းကူးများဖြင့် ဖန်တီးထားနိုင်ခြင်း၊ လေးဘက်မှန်ကြီးများမှတစ်ဆင့် အပေါ်ပစ္စယံသို့ ကွေ့ကောက်လိမ် တက်သွားသော လျှို့ဝှက်ကြောင်လိမ် အုတ်လှေကားများကလည်း ပေါင်းကူးများ အကြားတွင် ပညာသား ပါပါ ရှိနေသေးရာ ကမ္ဘာ့အံ့ချီးဖွယ်ရာ

တစ်ပါးကဲ့သို့ ဖြစ်နေသဖြင့်လည်း ယနေ့ထိ နိုင်ငံခြားသားတို့ လက်ဖျား ခါမိကြသော မြန်မာ့ရှေးခေတ် ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာ လက်ရာများ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

အနှစ်ကိုးရာ တစ်ထောင်ခန့်က အင်ဂျင်နီယာအတတ် စသော သိပ္ပံပညာများ မထွန်းကားသေးမီ ဤမျှ ဝိသေသ ထူးခြားသော အဆောက်အဦ စေတီဘုရားများစွာကို ပုဂံသားတို့ ဖန်တီး တီထွင် ထားခဲ့နိုင်သည်ကို ခန့်မှန်းလျှင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ၊ ကာယဉာဏ စွမ်းအားများကို ယနေ့ခေတ် လူတို့ အားကျဖွယ် ဂုဏ်ယူဖွယ် ကောင်းလှပေတော့သည်။

ယင်းခေတ်က မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု အခြေအနေနှင့် ယနေ့ယဉ်ကျေးမှု အခြေအနေများမှာ ဆီနှင့်ရေကဲ့သို့ ကွာခြား နေရုံမက တစ်စတစ်စ ဆုတ်ယုတ်လာကာ အောက်ခြေ လှေကားထစ်မှာ ပုံလျက်သား ကျနေပါပြီ ဟု ဆိုရမလောက် ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာပင် တွေ့မြင်နေကြရပေသည်။

(၁၀)ရာစုနှစ်ဆီက မတိုးတက် သေးသော တိုင်းနိုင်ငံများမှာ ယခုအခါ ကမ္ဘာက မော့ကြည့်လောက်အောင် တိုးတက်ထွန်းကားနေပါလျက်၊ ၎င်း(၁၀)ရာစုနှစ်တုန်းက စပြီး ယဉ်ကျေးတိုးတက်နေတဲ့ မြန်မာတွေဟာ ယခုအခါ သူများတကာ နိုင်ငံ ထက်သာပြီး ထိပ်စီးက နေရာရနေဖွယ်သာ ဖြစ်ပါလျက် မတိုးတက်ဘဲ တစ်စထက်တစ်စ တဖြည်းဖြည်း ကျ ဆင်းလာသည်မှာ နယ်ချဲ့ လက်အောက်သို့ ပြားပြားမှောက် ရောက်လာခဲ့ရသည်ထိ အညွန့်ကို တီလိုက်တဲ့ အတိုင်းခံကြရပုံများ ..

ပုဂံဘုရားများ ရောက်လေတိုင်း ဤအတွေးများမှာ ပေါ်လာရမြဲ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ပေမဲ့ သင်္ခါရ သဘောတရား ကိုလည်း ထည့်မတွက်၍ မဖြစ်ပါ။ (၁၀)ရာစုထက်မက ရှေးပဝေဏီကျလှသော ခေါမ၊ ရောမတို့ ခေတ်က သူတို့သည် လျှမ်းလျှမ်းတောက် တိုးတက်ခဲ့ပါလျက် နိမ့်ကျပျက်စီးကိန်း ကြုံရသောအခါ ဘာမျှ မတတ် နိုင်ခဲ့ပါတလား။ ယနေ့ လူများသည် ခေါမ၊ ရောမတို့ ထားခဲ့သော အကြွင်း အကျန် လက်ရာများကို ကြည့်ပြီး ငေးမော့ အံ့ဩနေကြဆဲသာ။ ထို့အတူ မြန်မာ့လက်ရာ အကြွင်းအကျန် ကိုလည်း ပုဂံမှာ လာရောက်ငေး မော့အံ့ဩနေရပေတော့သည်။

ယနေ့ လက္ခဏာရောက်အောင် တိုးတက်နေကြသော လူတို့သည်လည်း နောင်အခါ ဖြစ်ပျက် သင်္ခါရလမ်း ကြောင်း ကို လွန်သာကြမည်မဟုတ်။ တစ်ချိန်မှာ သူတို့၏ လက်ရာ အကျန်အကြွင်းကလေးများကို ကြည့်ရှု ငေးမော့ရသူများ ပေါ်လေဦးမှာပါတကား ... ရယ်လို့ စဉ်းစားတွက်ဆရဦးမည် ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူ တို့ အာနန္ဒာဘုရားမှ သဗ္ဗညုဘုရား၊ ကန်တော့ပလ္လင်ဘုရား၊ ဘူးဘုရားများသို့ ဖူးကြပြီး လမ်းစဉ် တစ်လျှောက် ရှိ ဘုရားများကိုတော့ အချိန်လု၍ ကားပေါ်ကသာ လှမ်းမျှော်လက်အုပ်ချီကြရသည်။ မြင်းကပါ မှ မြစေတီဘုရား၊ ဂူပြောက်ကြီးဘုရားတို့ကို ဖူးပြီး မနုဟာဘုရား၊ အပယ်ရတနာ ဘုရားများမှ တစ်ဆင့် သီရိ ပစ္စယာအရပ်ရှိ လောကနန္ဒာဘုရားဆိပ်သို့ ရောက်ကြပါသည်။

လောကနန္ဒာ ဘုရား နေရာသည် ပုဂံခေတ်ကောင်းချိန်က အလွန်သာယာ စည်ကားလှသော သင်္ဘောဆိပ်၊ လှေကူးတို့ ဆိပ်ကြီး တစ်ခုဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းနှင့် အိန္ဒိယပြည်တို့က မကြာခဏ လာကြသော ရွက် လှေကြီးများ၊ ကတ္တလွန်းကြင် ရွက်သင်္ဘောကြီးများကို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်ကျော်က ပုံသဏ္ဍာန်၊ ဟန်အမျိုးအစားအတိုင်း ပြန်လည်တွေးဆ ကြည့်ကြရမည်ဆိုလျှင် များစွာ စိတ်ဝင်စား နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူတို့ လောကနန္ဒာဘုရား ခြေရင်းရှိမြစ်ဘက် မျက်နှာပြုထားသော သွပ်မိုးဇရပ်ကလေးတွင် လာ တိုင်း နားခိုနေကျ၊ ပါလာသော စားစရာများ စားနေကျ၊ အများအားဖြင့် ညောင်ဦးဈေးထဲက မုန့်တီသုပ် ဝယ်လာပြီး စားနေကျနေရာဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပေါင်း လေး၊ ငါးဆယ်ကြာလျှင် မြစ်ကြောင်းပြောင်း၍ ကမ်းပြိုသွားခြင်း၊ သို့မဟုတ် သဲသောင်တင်၍ ကုန်းမြေပြင် ဖြစ်သွားခြင်းစသော သဘာဝပြောင်းလဲမှုများ ရှိတတ်သော်လည်း လောကနန္ဒာ ဘုရား ဆိပ်ကမ်း မှာ နှစ်တစ်ထောင်လောက်ကအတိုင်း ယနေ့ တည်နေသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ၎င်းနည်းတူ ပုဂံမြို့ က ဘူးဘုရား ဆိပ်ကမ်းမှာလည်း ရာဇဝင် အစကအတိုင်းပင် တည်ရှိနေဆဲဖြစ်ပေလိမ့် မည်။ " လှည်းဝင်ရိုး သံ တည်ညံ့ ပုဂံဘုရားပေါင်း" ဆိုသော အမှတ်အသားအတိုင်း တွက်ကြည့်လျှင် ပုဂံ ဘုရားပေါင်း ၄ သန်းခွဲခန့် ရှိခဲ့သည်။ ဆန်ရေစပါး ပေါများ၍ မည်မျှ စီးပွားရေး ချောင်လည်သည် မပြော တတ်၊ မုဆိုးမကလည်း ဘုရားတည်နိုင်တယ်လို့ ဆိုကြသည်။ အဂ္ဂိရတ်သမား တချို့ကလည်း အဇ္ဈဂေါဏ ရသေ့ကြီး ထွက်ရပ်ပေါက်ပြီး ရွှေဖြစ်၊ ငွေဖြစ် အစွမ်းထက်ခဲ့လို့ ပုဂံပြည်သူ ပြည်သားတွေကို သံရည် ကျိုစေပြီး သူ၏ ပြဒါးပြာ ကွမ်းရိုးတစ်တို့ တို့ပေးလိုက်တဲ့အခါ ရွှေဖြစ်ပြီး ချမ်းသာသွားကြလို့ လှူနိုင် တန်းနိုင် ဘုရားတွေ လူတိုင်းလိုလို တည်နိုင်ခဲ့ကြတာလို့လည်း ပြောရိုးအစဉ်အလာ ရှိခဲ့ဖူးသေးသည်။

သိပ္ပံသဘောနဲ့ ပုဂံပြည် ရွှေမိုးငွေမိုးရွာ (မိုးလေဝသမှန်)လို့ ဆန်ရေစပါး ပေါများတဲ့အတွက် ချမ်းသာကြ၊ စီးပွားရေး ချောင်လည်ကြလို့ လူတိုင်း ဘုရားတည် ကျောင်းဆောက်နိုင်ကြတယ်လို့လည်း ပြောကြ ယူဆကြသည်။ ဘယ်နည်းက မှန်လည်းမသိ။ ဘယ်လိုဘယ်နည်းကပဲ မှန်မှန်၊ ပုဂံတစ်ပြည်လုံး ချမ်းသာ ကြီးပွား ခဲ့ကြတာကတော့ အမှန်ပဲ။ ဒါကြောင့်သာ ဘုရားကြီးငယ်ပေါင်း ၄ သန်းခွဲလောက် တည်ဆောက် လှူဒါန်းသွားနိုင်ကြတာပဲ။ အဲဒါကို ယနေ့ မျက်မြင်ဘုရားငုတ်တို့တွေက သက်သေခံနေသေး သည်။

" ရွှေလသာ ဝါဝါဝင်း ပုဂံဘုရား ရေချိုးဆင်း" လို့လည်း မှတ်သားကြပြန်သည်။ ဂဏန်းအရဆိုလျှင် ဘုရား ပေါင်း လေးသိန်းလေးသောင်းကျော် ငါးသိန်းနီးပါး ဧရာဝတီမြစ်ရေ တိုက်စားတဲ့အထဲ ပါသွားသေးတဲ့ အမှတ် အသားဖြစ်ပါတယ်။

ခုလည်း မြစ်ကမ်းပါးတစ်လျှောက်မှာ ပုံပျက်နေတဲ့ ဘုရားတစ်ခြမ်းတစ်ပိုင်းတွေမှာ မနည်းပါဘူး။ ရေထဲ ပါသွား တာများလည်း သောင်ခုံမှာ အုတ်ခဲပုံတွေအဖြစ် တွေ့မြင်နေရပါသေးတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ

တန်ကြည့်တောင်ဘုရား

လောကနန္ဒာဘုရားကုန်းပေါ်က မျှော်လိုက်ပါလျှင် သာယာလှပသော ဧရာဝတီမြစ် တစ်ဘက်ကမ်းမှ တန် ကြည့်တောင်တန်းကြီးကို လည်းကောင်း၊ တောင်တန်းထိပ် တစ်နေရာတွင် ရွှေရောင်ဝင်းလက် ပြုံးပြုံးပြက်လျက်ရှိသော တန်ကြည့်တောင်ဘုရားကိုလည်းကောင်း ဖူးတွေ့ရပါမည်။ ဘုရားစေတီ တော်ကြီး နှင့် ရင်ပြင်တော်မှာ အဝေးကြည့်လျှင် သေးငယ်ကျဉ်းကျပ်မည် ထင်ရသော်လည်း အပေါ်သို့ ရောက်မှ စေတီတော်ကကြီး၍ ရင်ပြင်တော်က ကျယ်ဝန်းပါသည်။

တောင်ထိပ်အတွင်းဘက်တွင် ဇရပ်၊ တန်ဆောင်း၊ ကျောင်းဆောင်အတော်များများ ရှိနေသောကြောင့် ရပ်ကွက် တစ်ခုစာလောက် ကျယ်ဝန်းပါသည်။ အဝေးက ကြည့်လျှင် သစ်ပင်မရှိ၊ ကျောက်တောင်ကြီး ဖြစ်၍ အလွန်ပူပြင်းမည် ထင်ရသော်လည်း တောင် ထိပ်ပေါ်ရောက်သောအခါ အလွန်အေးမြပါသည်။ ဘုရားစေတီ ပတ်လည်တွင် လူတစ်ရပ်စာမက အလွန် ကြီးမားလှသော ကျောက်သပိတ်ကြီးများကို ထွင်းထု လှူဒါန်းထားတဲ့ လူ၏လုပ်အား လက်ရာများမှာ တအံ့ တဩ တွေ့ရပါသည်။

တန်ကြည့်တောင် စေတီတော်ပေါ်ကနေ၍ ကြည့်လျှင် မြစ်အရှေ့ဘက်ရှိ မြင်ရသော ပုဂံဘုရားပေါင်းစုံ၏ မြင်ကွင်းမှာတော့ အနောက်ဘက် ကျဆင်းပြီဖြစ်သော နေရောင်အောက်တွင် ဘယ်ပန်းချီမှ ဆေးမမီနိုင် အောင် လှပသော ရောင်စုံမြင်ကွင်းကျယ် ပန်းချီကားချပ်ကြီးတစ်ခုပမာ ကြည့်လို့ မရောင့်ရဲနိုင်အောင် တွေ့ နေ ရပါတော့သည်။

တန်ကြည့်တောင် တက်ရသည်မှာ မသက်သာလှပါ။ ကျောက်အတိ ပြီးသော တောင်စောင်းသက်သက်ဖြစ် သည်။ အရိပ်အာဝါသနိစရာ မရှိသည့် အပိုင်းကများပါသည်။

ဘုရားဒကာ အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ဓာတ်တော် စွယ်တော်များ ဆင်ပေါ်တင်၍ အဓိဋ္ဌာန်နှင့် လွှတ်စဉ် အခါက ဆင်ကြီးသည် ဧရာဝတီမြစ်ကို ကူးဖြတ်၍ ဤတန်ကြည့်တောင်ထိပ်သို့ ရောက်အောင် တက်လာ နိုင်သည်မှာ အတော်အံ့ဩစရာ ကောင်းလှပါသည်။ စာရေးသူ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလထဲက ဤတန်ကြည့် တောင်ထိပ် အရောက်တက်နိုင်ခဲ့သေးသည်။ ၎င်းနှစ်ကပဲ ဖားအံမြို့ ဇွဲကပင် တောင်ထိပ် ကိုလည်း တက်နိုင် ခဲ့ပါသေး၏။ ယခုနှစ်အဖို့တော့ အိမ်လှေကား တက်ရသည်ပင် အတော်ကြီးစား နေရလေပြီ၊ ဇရာသဘော ထင်၏။

လောကနန္ဒာဘုရား ကုန်းတော်၏ အောက်ခြေ စာရေးသူတို့ စတည်းချသော ဇရပ်ကလေး၏ တောင်ဘက် တွင် ပုဂံပြည်အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိသော အသက်(၇၀၀)ကျော်ရှိပြီဖြစ်တဲ့ သယံဇာတ

(သက်န်းနက်) ပင်ကြီးတစ်ပင်ရှိပါသည်။ သက်န်းနက်ပင်ဆိုသည်မှာ အလွန် အဖိုးတန်သော မြင့်မြတ် သော သစ်ပင်တစ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

အသား မှာ ကျစ်လျစ် မည်းမှောင်နေသည်။ ဗုဒ္ဓဂါယာနှင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းရှိ ဗောဓိပင်၏ လက်ယာကိုင်းကို မြတ်စွာဘုရား ရုပ်ပွားတော်များ ထုလုပ်ကိုးကွယ်သကဲ့သို့ သယ်နက်သားကို ဘုရားရုပ်ပွားတော် များ ထုလုပ် ကိုးကွယ်လေ့ရှိခဲ့ကြပါသည်။

သယ်နက်ပင်များသည် သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင်မှ အထူးတလည် ပေါက်ရောက်လေ့ရှိပါသည်။ ပုဂံဘုရင်များ လက်ထက် အခါက သီဟိုဠ်ကျွန်းနှင့် ကူးလူးဆက်ဆံခဲ့ကြသည်။ စာပေကျမ်းဂန်တတ် ရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း မကြာခဏရောက်လာကြမြဲဖြစ်သည်။ ပုဂံပြည် နော်ရထာမင်းကြီးအား ဓာတ်တော် စွယ်တော် များ ကိုးကွယ်ရန် ပေးဆက်သကဲ့သို့ ဗောဓိကိုင်းများ သယ်နက်ပင်ငယ်များကိုလည်း လက်ဆောင် အဖြစ်ယူဆောင်လာခဲ့ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤသယ်နက်ပင်ငယ် လက်ဆောင်ကို စိုက်ပျိုးထားခဲ့ရာမှ ရှင်သန်ကြီးထွားပြီး သက်တမ်း ၇၀၀ ကျော် ရှိ အပင်ကြီးတစ်ပင်အဖြစ် လောကနန္ဒာ ကုန်းတော်အနီး၌ ယခုတိုင် တည်ရှိနေခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အပင်ကြီးမှာ အိုလေပြီ။ အခေါက်များကလည်း ပွပွရွရွ လှပါဘိသနင့်။ အပွင့်က သေးသေး၊ ရှေးပုဂံခေတ် ၏ အဖြစ်အပျက်တွေကို မေးလျှင် စကားသာပြောတတ်ပါက ပြောလိုက်မည့်ဖြစ်ခြင်း။

အသက် ၇၀၀ ကျော် သယ်နက်ပင်အိုကြီး၊ ဟောဒီ လောကနန္ဒာဘုရားအနီးတွင် ရှိနေမှန်းကို သာမည ဘုရားဖူးများ သိကြ ကြားဖူးကြမည် မထင်ပါ။ ဒါပေမဲ့ အနီးက ရွာသူရွာသားများက သိကြပါသည်။

တစ်နှစ်တစ်ခါ အပွင့်မှ အသီးမုည့်ကြွေ၍ မိုးရွာလျှင် မြေပေါ်အပင်ငယ်ကလေးများ မွေ့ကျဲအောင် ပေါက်လာ တတ်သည်။ ဒါကို စောင့်နတ်ယူပြီး ဝါးဆစ်ငယ်ကလေးထဲ၌ ပျိုးပင်အဖြစ် ထည့်၍ ရောင်း ကြသည်။ ဝယ်လျှင် တစ်ကျပ် က ဝါးကျပ်အထိ အပင်အနေကို လိုက်၍ ရောင်းပြီး စီးပွား ရှာတတ်ကြကုန်ပြီ။ အခုအခါ ပလတ်စတစ် အိတ်ငယ်များ လွယ်လွယ် ဝယ်၍ ရသောကြောင့် အပင်ငယ်များ ပိုပြီး အရောင်းရ တွင်ကျယ် နေပါသည်။

အခေါက်ခွာလား၊ အကိုင်းခုတ်လား လုပ်ကြမှာ စိုးလို့ထင်၊ ဌာနဆိုင်ရာက သစ်သား ဝရန်တာကလေး ခတ်ထား ၍ သံဆူးကြိုးကလေးများ ကာပေးထားသည်။ ပင်စည်ပေါ်တွင် (သယ်နက်ပင် အသက် ၇၀၀ ကျော်ရှိပြီ)ဟု ကမ္မည်း ထိုးထားသော ဆိုင်းဘုတ်ရှိသည်။ အပင်မှာ မြင့်လှ၍ အပေါ်မှ သစ်ကိုင်းခြောက် ကလေးများ ကျိုးပဲ့ကျလာတတ်သည်။ အခြား သစ်ကိုင်းခြောက်များလို မဟုတ်၊ အရိုးမည်းမည်း အကိုင်း များ ဖွာ၍ ပင်လယ်ရေအောက်မှ ထွက်သော သန္တာနက်ပင် အခြောက်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင် တူပါသည်။ ပန်းအိုး

အလှပြင်ရာတွင် သုံးလိုသူများ အထူးကြိုက်နှစ်သက်မည် ထင်ပါသည်။ ဤသယံနက်ပင်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဂံ ပြည်၏ ရာသီဥတုကို တွေးတောစရာ ဖြစ်လာပါသည်။

ယနေ့ မျက်မြင်အားဖြင့် ပုဂံ ညောင်ဦး တဝိုက်၌ မိုးခေါင်ရေရှား အပူပိုင်းစစ်စစ်၊ သစ်ပင်တောအုပ်များမရှိ၊ ပကတိ ခြောက်သွေ့ပူလောင်နေသော အရပ်ဖြစ်၍ သစ်ပင်ဝါးပင် မဖြစ်ထွန်းနိုင်ဟု သိရှိရသည်။

သည်လိုဆိုလျှင် ရာသီဥတုနှင့် တောအုံ့စိမ့်စမ်း ကောင်းရာမှာ ပေါက်လေ့ပေါက်ထရှိသော သီဟိုဠ်ကျွန်းက သယံနက်ပင်တွေ စိုက်လို့ ပျိုးလို့ ရခဲ့သားပဲ။ အခု တစ်ပင်တည်း ကျန်နေရစ်တဲ့ သယံနက်ပင်ကြီး တောင်မှပဲ အသက် ၇၀၀ ကျော်လာပြီ။ နောက် သူက တစ်နှစ်တစ်ခါ ပေါက်ဖွားပေးတဲ့ ပျိုးဆက်ကောင် အပင်ငယ်လေးများလည်း အများကြီးမှ တကယ့် အများကြီးဖြစ်သည်။

နောက်တစ်ကြောင်းက ပုဂံပြည် ကျန်စစ်မင်းကြီး၏ မြေး အလောင်းစည်သူမင်းကြီး တိုင်းခန်း လှည့်လည်ရာ မှာ စီးနင်းတော်မူတဲ့ သယံနက်ဖောင်တော်ကြီးဟာလည်း ဤလို သယံနက်သားကို ထွင်း လုပ် ထားတဲ့ ဖောင် တော်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ ဖောင်တော်ရဲ့ ဦးပိုင်းမှာ တန်ခိုးကုဒ္ဒိပါဒ်ရှိတဲ့ ပတ္တမြားမျက်ရှင်ကြီးရှိနေတဲ့အတွက် ဖောင်တော်ဟာ သွားလိုတဲ့ဌာနကို လွယ်ကူစွာ ရောက်ရမြဲ လို့ဆိုတယ်။ ဖောင်တော်ဦးမှာ ပတ္တမြားမျက်ရှင် ကြီးရှိနေတာကလည်း ရာဇဝင်နဲ့ပဲဖြစ်နေပြန်တယ်။ အလောင်းစည်သူမင်း စီးနင်းတော်မူရန် ဖောင်တော် လုပ်ဖို့ အင်မတန် ကြီးမားဖြောင့်စင်းတဲ့ သယံနက်ပင်ကြီး တစ်ပင်ကို ခုတ်လှဲပါသတဲ့။

အဲဒီမှာ တွေးဖို့ တစ်ခု ဝင်လာပုံက ပုဂံပြည်မှာ သယံနက်ပင်ကြီးတွေ အများကြီးရှိလို့သာ အပင်ကြီး အပင်ကောင်း ဖြောင့်ဖြောင့် စင်းစင်းဟာကို ရွေးနိုင်ခြင်းဖြစ်ရမည်။ အဲဒီ ရွေးချယ် ခုတ်လှဲတဲ့ သယံနက်ပင်ကြီး ရဲ့ ခွကြားထဲမှာ တန်ခိုး ကုဒ္ဒိရှိတဲ့ ပတ္တမြား မျက်ရှင်တစ်လုံး ကျလာဖူးသည်။ အပင်က တဖြည်းဖြည်း ကြီးလာတော့ အဲဒီပတ္တမြား သားထဲမြုပ်ဝင်သွားသည်။ အဲဒီပတ္တမြားမြုပ်ဝင်နေတဲ့ နေရာ ဟာ ဖောင်တော်ကြီးရဲ့ ဦးပိုင်းဖြစ်နေသည်။ ဖောင်လုပ်တဲ့လူက ပတ္တမြားက ထည့်မြုပ်ထားတာ မဟုတ်ဘူး လို့ သိရသည်။ ဒါကြောင့် အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးဟာ သယံနက်ဖောင်တော်ကြီး စီးနင်းပြီး မြန်မာပြည် မြစ်ရိုးတစ်လျှောက်တင် မကဘူး။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာအတွင်းမှာလည်း ဒီဖောင်တော်ကြီးနဲ့ပဲ အမြဲတန်း ခရီး သွားလာတော်မူခဲ့သည်။ အိန္ဒိယ ကမ်းခြေလည်းရောက်၊ သီဟိုဠ်လည်းရောက်၊ မလေးကျွန်းဆွယ် တစ်လျှောက်မှာ ဆိုရင်လည်း ဖောင်တော် ကြီးဆိုက်ခဲ့သည်။ အင်မတန် နယ်လှည့်ခရီး ဝါသနာပါတဲ့ ဘုရင်မင်း ပါ။ ရောက်လေရာ ဖောင်တော်ဆိုက် ရာမှာလည်း " ဖောင်တော်ဦးဘုရား" တွေ နေရာ အနံ့တည်တော်မူခဲ့သည်။

သယံနက်ဖောင်တော်နဲ့ တိုင်းခန်းလှည့်လည်တာကိုတော့ ဒဏ္ဍာရီဆန်ပါသည်လို့ ကေစိဆရာတို့ မငြင်းနိုင် အောင် ထင်ရှားနေခဲ့ပါသည်။ အဲဒီ ဖောင်တော်နဲ့ ပတ်သက်လို့ သယံနက်ပင်ကြီးဟာ မြန်မာပြည်

ပုဂံမြို့မှာ မရှိလို့ သီဟိုဠ်ကျွန်းကနေပြီး သယံနက်ပင်ကြီး ခုတ်လှဲပို့ရတယ်လို့ ရာဇဝင်က မဆိုခဲ့ဘူး။ သီဟိုဠ်ကျွန်း ရှင်ဘုရင်က အကူအညီတောင်းလို့ မြန်မာပြည် ပုဂံရှင်ဘုရင် နော်ရထာမင်းက စစ်ကူ ပို့ရဖူးတယ် လို့သာ အထင် အရှား ရေးထားတာကို တွေ့ရဖူးပါသည်။

ဒီတော့ သယံနက်ဖောင်တော်လုပ်တဲ့ သယံနက်ပင်ကြီးဟာ ဘာပဲပြောပြော ပုဂံပြည်ပေါက် သစ်ပင်ကြီး သာ မြစ်ရမယ်ဆိုတာ ယုံကြည်ထိုက်ပါသည်။

သည်တော့ သယံနက်ပင်ကြီးတွေ ပေါက်တဲ့ ပုဂံပြည်ရဲ့ ရာသီဥတုဟာ ယခုလို ပူလောင်ခြောက်သွေ့ခြင်း မရှိခဲ့ဘူး လို့ ဆိုရပါမည်။

ပြဒါးရှင်လုံးနှင့်အလောင်းစည်သူ

ပြီးတော့ တစ်ဆက်တည်း မစဉ်းစားလျှင် မဖြစ်စရာ အကြောင်းတစ်ခု ကျန်နေပါသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ သယ်နက်ဖောင်တော် ဆောက်လုပ်တဲ့ သယ်နက်ပင်ခွကြားမှာ မြုပ်ဝင်နေတဲ့ တန်ခိုးကုဒ္ဒိပါဒ်ရှိ ပတ္တမြား ကြီး ရဲ့အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

အဲဒီ ပတ္တမြားမျက်ရှင် ... " ပြဒါးရှင်လုံး " လို့လည်း ပြောကြတယ်။ ဖြစ်ခြင်းဖြစ်ရင် ပြဒါးရှင်လုံးက ပိုမှန်မယ် ထင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီခေတ်တုန်းက ပြဒါးသေ၊ သံသေဆိုတဲ့ အဝိုရတ်ပညာ က အတော် ထွန်းကားခဲ့ဖူးတယ်။ ရှင်အဇ္ဈဂေါဏ မတဲ့ကိန်းမျိုးပေါ့။

အဲဒီ ပြဒါးရှင်လုံးဟာ ဘာပြုလို့ ဒီသယ်နက်ပင်ခွကြား ကျသွားရပါသလဲဆိုတော့ သူ့ဇာတ်လမ်းကိုလည်း ဒဏ္ဍာရီလို့ ဆိုကြဦးမှာလား။ ဒါပေမဲ့ ထင်ရှားတဲ့ အကြောင်းအချက်၊ အထောက်အထား ကလေးများလည်း ရှိနေသေးတော့ အကုန်လုံး မဟုတ်ပေမဲ့ တစ်ဝက်တစ်ပျက်မှန်တဲ့ သတင်းပဲလို့ ယူဆရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အကြောင်းကတော့ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးမှာ ထီးမွေနန်းမွေ ဆက်ခံဖို့ အိမ်ရှေ့မင်းအဖြစ် အပ်နှင်းထိုက်တဲ့ သားတော်ကြီး " ရာဇကုမာရမင်းသား" တစ်ပါး ရှိခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ရာဇကုမာရမင်းသားနဲ့ မယ်တော် ရဟန်းတူမ သဒ္ဓမ္မာလတို့ဟာ ကျန်စစ်ဘုရင်ကြီးရှိရာ လိုက်လာတော့ အချိန် နှောင်းနေပြီ။ မြေးတော် အလောင်းစည်သူကို အိမ်ရှေ့ အပ်နှင်းပြီး ဖြစ်လေတော့ " သားကအရင်း၊ မြေးကအဖျား " ဖြစ်ရိုးထုံးစံရှိခဲ့ သော်လည်း ယခုတော့ မောင်တို့ သားအမိ အလာနှောင်းတဲ့အတွက် မြေးကားအရင်း သားကား အဖျား ဖြစ်ခဲ့ ပြီဆိုပြီး သားတော်ကြီး ရာဇကုမာရအား ညေဝတီ မြို့စား မင်းသားကြီးအဖြစ် မြှောက်စားပြီး သူကောင်းပြု တော်မူသည်။

ကျန်စစ်မင်းကြီး ပြေးရလွှားရနှင့် အတည်တကျ မရှိစဉ်အချိန်က ရဟန်းတူမ သဒ္ဓမ္မာလနှင့် သင့်မြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လို့ သွားလေရာ အတူခေါ်မသွားနိုင်တာနဲ့ ပတ္တမြားလက်စွပ် ပေးထားခဲ့ပြီး သားတော်ရလျှင် သတင်း နားထောင် လိုက်ခဲ့ဖို့ မှာခဲ့ရတဲ့ ငယ်ချစ်ဟောင်း မိဖုရားတစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။ ကျန်စစ်မင်း စည်းစိမ်ခံ ရသောအခါ အပယ်ရတနာ မိဖုရားတစ်ပါး၊ ပဲခူးသူ မွန်မင်းသမီး ခင်ဦးတစ်ပါး၊ ခင်ထန် ဆိုသော ထီးလှိုင်သူကြီး သမီး တစ်ပါး ရှိကြရာက အပယ်ရတနာ မိဖုရားမှ ရွှေအိမ်သည်ဆိုသော သမီးတော် တစ်ပါး ရှိတော်မူပါသည်။

ပင်တိုင်နန်းနှင့် စံမြန်းရသော သမီးတော် ရွှေအိမ်သည်မှာ ကုလားပြည်က ကုန်စည်ကူးသန်းရန် ရောက် လာ သောပဋိကွယား မင်းသားနှင့် ရည်ငံချစ်ကြိုက်နေပါသည်။

ပုဂံခေတ်ကပင် ကုလားကုန်သည်များက မြန်မာပြည် လာရောက်ပြီး ပိုး ဖဲ ကတ္တီပါ စတဲ့ အဝတ်အထည် ကောင်း များ ရောင်းချတတ်တဲ့အလေ့ ရှိနေပြီကို ခန့်မှန်းလောက်ပေသည်။ ပင်တိုင်စံ မင်းသမီးကလည်း ထီး သုံးနန်းထိုက် ခန့်မှန်းလောက်ပေသည်။

ပင်တိုင်စံ မင်းသမီးကလည်း ထီးသုံးနန်းထိုက် အထည်ကမ္မလာများ ဖောက်သည်အဖြစ် ဝယ်ယူနေရာက ယဉ်ပါး ချစ်ကြိုက်သွားပုံရပါသည်။

ဒါကို ခမည်းတော် ကျန်စစ်ဘုရင် သိတော်မူလျှင် နောင်အစဉ်သဖြင့် မြန်မာပြည်ဟာ ကုလားပြည် ဖြစ်သွား တော့မည် စိုးရိမ်ပြီး သမီးတော် ရွှေအိမ်သည်ကို စောလူးမင်း၏ သား(မမာမကျန်းဖြစ်၍ လူစဉ်မမီ ဆိုတဲ့) စောယွမ်းမင်းသားနှင့် လက်ထပ်လိုက်တဲ့အတွက် သမီးတော် ရွှေအိမ်သည်နှင့် စောယွမ်း မင်းသားတို့က သားတော် အလောင်းစည်သူကို ဖွားမြင်တော်မူတာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်စစ်မင်းကြီးရဲ့ မယ်တော် ဝေသာလီမင်းသမီး ပဉ္စာလစန္ဒီမှာ ကသည်းလူမျိုးအနွယ် ဖြစ်ပြီး နော်ရထာ မင်းကြီး ၏ သွေးဖြစ်တဲ့ ရင်သွေးတော် ကျန်စစ်မင်းသား ပဋိသန္ဓေနဲ့ ရှိစဉ်မှာပဲ ရာဇတမန် အမတ်ကြီးနှင့် မယုံသင်္ကာ ဖြစ်၍ ပရိမ္မအရပ်မှာ စွန့်ပစ်ထားခြင်းခံခဲ့ရရာမျှ ကျန်စစ်သားကို အန္တရာယ် အမျိုးမျိုးက ကျော်လွှား ဖွားမြင်ခဲ့ရတာဖြစ်တယ်။

ကျန်စစ်သားမင်းကြီးမှာ ကသည်း၊ မြန်မာ ကပြား ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာလူမျိုး မပျက်စီးရန် လွန်စွာ စောင့် စည်းတော်မူပါသည်။ မြန်မာသွေးကို အဓိက အရေးပေး၍ အမျိုးအနွယ်ကို ထိန်းသော အနေဖြင့် သမီးတော် ရွှေအိမ်သည် နှင့် ကုလားမင်းသားလေးတို့ ချစ်ခြင်းကို အတင်းဖြိုခွင်းပြီး နော်ရထာမင်းကြီး၏ မြေးတော် စောယွမ်းမင်းသား ဆိုတဲ့ ဝေဒနာသည်နှင့် အဓမ္မလက်ထပ်ပေးလိုက်လို့ ပဋိကွယား ကုလားလေး မှာ အသက်သို့ တိုင်အောင် ဒုက္ခတွေ့ သွားရပါသည်။

ရှေးခေတ်ကတော့ ကုလားဆိုရင် ပဋိကွယား လို့ခေါ်လေ့ခေါ်ထရှိပုံရပါသည်။ ကုလားပြည်ကို ပဋိကွယား ပြည်၊ ကုလားမင်းသားကို ပဋိကွယားမင်းသား၊ ကုလားမင်းသမီးဆိုလည်း ပဋိကွယား မင်းသမီးရယ်လို့ ရာဇဝင် ၌ ခေါ်ကြ ရေးကြတာ တွေ့ရပါသည်။

ထိုခေတ်က " ရှင်အရဟံ " ရဟန္တာသူမြတ်ကလည်း စာနုဏ္ဏိပိဒ်နဲ့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ဂန္ဓမာဒန တောင်ကို ကြွမြန်း နေသန့်တော်မူလေ့ရှိရာ၊ ပဋိကွယား ကုလားပြည်ပေါ်က ဖြတ်သန်းပြီး နန္ဒမူလိုဏ်ဂူသို့ ကြွတော် မူရ မည်ဖြစ်ပါသည်။

သည်လိုနှင့် တစ်နေ့သ၌ ကောင်းကင်ခရီးမှ ကြွတော်မူလာခိုက် ပြဒါးရှင်လုံး ငုံကာ ကောင်းကင်မှ ပျံလာ တဲ့ ပဋိကွယားမင်းသားလေးနဲ့ ရှင်အရဟံတို့ ပုဂံပြည်ပေါ်က ကောင်းကင်လမ်းမှာ တွေ့ကြပါသည်တဲ့...။

ကုလားလေးသည် ရှင်အရဟံအား ဘယ်သို့ ကြွတော်မူမည်နည်းဟု မေးလျှောက်သောအခါ " ဒကာ၊ ဝါသည်ပုဂံပြည် ကျန်စစ်မင်းကြီး သမီးတော် ရွှေအိမ်သည်နှင့် စောယွမ်းမင်းသားတို့ လက်ထပ်နန်းမှ ဆွမ်းစားပြီး၍ နန္ဒမူလိုက်သို့ နေသန်ရန် ကြွမည်... " ဟု အမိန့်တော်ရှိလိုက်သောအခါ ကုလားမင်းသားလေးသည် ဝမ်းနည်းလှိုက်လှဲစွာနှင့် (ဟာ...)ဟု အော်မြည်လိုက်သည်တွင် ခံတွင်းမှ ပြဒါးရှင် ထွက်ကျသွားသည်။

ကုလားလေးလည်း ဦးစောက်ကျမ်းပြန် ကောင်းကင်ယံ က ထိုးကျသွားလိုက်တာ ဝါးပိုးရုံကြီးထဲ ညပ်ပြီး အသက် ခန္ဓာပြတ်ရရာပါသည်တဲ့။ ပြဒါးရှင်လုံးကြီးမှာလည်း ငုံ့သူ မရှိတဲ့အတွက် အောက်ဆက်လက် ကျသွားရာ သယ်နက်ပင်ကြီးနဲ့ ခွကြားမှာ တင်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်ရယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၇၀၀ ကျော်က ကိစ္စကို အင်းဝခေတ်ကျမှ ဦးကုလားက စိတ်ကူးယဉ်သက်သက် ချဲ့ထွင်ပြီး ဒဂုဏ္ဍာရီဆန်ဆန် ရေးမည်ဟု စွပ်စွဲရန် မလုံလောက်သေးပါ။ ဦးကုလားသည် ပုဂံရာဇဝင်ကြီးတစ်စောင် ဖြစ်မြောက်လေအောင် များ စွာသော ရှေးအထောက်အထားများကို ကောက်ယူစုဆောင်း သိမ်းသွင်းလျက် ခိုင်လုံသော အချက်အလက် များ၊ ရှေးသူကြီးတို့၏ အစဉ်အလာ မှတ်သားချက်များကို ရယူပြီးမှ ရေးသား ရမည် သာတည်း။

ဒါနဲ့ မပြီးသေးပါ။ ပဋိက္ခယား ကုလားမင်းသားကလေး ဝါးရုံကြားခေါင်းညပ်၍ သေရာမှ အစွဲအလမ်းကြီးစွာ နှင့် ရွှေအိမ်သည်၏ ဝမ်းတွင် ဝင်စားသည်လို့ ဆိုပြန်၏။

ဘဝ ရှိသည်၊ သံသရာ ရှိသည်ဟု မယုံကြည် လက်မခံသူတို့အတွက်ကလည်း တစ်ခက်ပဲပေါ့။

နောက်ပြီး ဒီကုလားကလေးက ပြဒါးရှင်လုံး ငုံ့ပြီး ကောင်းကင်က ပြန်လာနိုင်အောင် "ကုလားနဲ့ ပြဒါးရှင်နဲ့ ဘာဆိုင်လို့တုံး"ဆိုချင် ဆိုနိုင်ပြန်၏။ မှန်သည်၊ အစကတော့ ကုလားလေးဟာ ရွက်သင်္ဘောတို့၊ ကတ္တူတို့နဲ့ ကုန်ကူး ဖို့ ရောက်နေကျပဲ။ ရွှေအိမ်သည်နဲ့လည်း အချိတ်အဆက်ဖြစ်ရော၊ ဘုရင့်အမိန့်နဲ့ ပင်တိုင်ဆောင် ကို စစ်တပ်နဲ့ ဝိုင်းထားလေတော့ ပြဒါးရှင် တန်ခိုးနှင့် ရောက်နိုင်အောင် မှောင်ခိုနည်း တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ပြဒါးရှင် ကို ခိုးလို့ ဖြစ်စေ၊ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းဈေးကြီးပေးစုဆောင်းဝယ်ယူတဲ့ နည်းပရိယာယ်နှင့် ဒီခေတ်က ထွက်ရပ် ပေါက်ထားတဲ့ အင်္ဂါရတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တစ်ဦးဦးရဲ့ ကျောင်းက ကိုရင်လေးတွေ၊ ကျောင်းသားလေး နှင့်တည့် အောင်ပေါင်း၍ ကောင်းကင်လမ်းမှ (ဂျောင်းနိုင် အောင်းနိုင်အောင်) ကြံဆောင်ဆင်ခြင်ဖြစ်ရမည်။ နိုင်ငံခြား သားများ၏ ပရိယာယ်ကား များပြားလှပါဘိ။ ယနေ့ကြည့် ... ဘယ်နေရာမှာ ဘာရှိတယ်ဆိုတာ သူတို့က မြန်မာ တိုင်းရင်းသားထက် ပိုသိကြတယ်။ ဘယ်လို လူကို ကပ်ပေါင်းရင် ဘာရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အချက် အလက်ထိ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ခတ် သိနေကြသည် မဟုတ်ပါလား။

သို့မို့ကြောင့် ပြဒါးရှင်လုံးကို သူ တစ်နည်းနည်းနှင့် ရထားခြင်းဖြစ်ရမည်။ ဒါပေမဲ့ ကြာကြာ သုံးလိုက်ရပုံ မပေါ်ပါ။

ဦးကုလား ရာဇဝင်မှာ လူဝင်စားကိစ္စကို ထပ်၍ ရေးသားခဲ့ပြန်ပါသည်။ သမီးတော် ရွှေအိမ်သည်က ဖွားတော် မူတဲ့ သားတော် (ဝါ) ကျန်စစ်မင်းကြီးရဲ့ မြေးတော်ကလေးသည် အလွန်ပိုပါသည်တဲ့။ အထူး သဖြင့်

တင့်တည်း ငိုနေလွန်းတဲ့အတွက် သူ့စိုက်ပေါ်က ချက်ကြိုးဟာ စုပြီး ရှည်ထွက်နေပါတဲ့။ ဒါကြောင့် " ချက်တော်ရှည်မင်းသား" လို့ နာမည်တွင်ခဲ့သေးသတဲ့။ နောက်ပြီး လေသိပ်တိုက်တဲ့အခါများမှာ ဆိုရင်လည်း ပိုလို့ပဲ ငိုတတ်တယ်။ ကျန်စစ်မင်းကြီးဟာ မြေးတော် အလွန်အကြူး ငိုတတ်တဲ့အတွက် မကြုံ တတ် မတွေ့တတ်အောင် ဖြစ်လာရတော့ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဖေဒင်မေးတယ်။

ဟူးရားကြီး သမားတော်ကြီးများ နှင့်လည်း ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဆေးဆရာများအနေနှင့် သူငယ်နာ ရောဂါ တစ်မျိုးမျိုးမှ မရှိ မတွေ့ရတာ ဘာကြောင့်များ ဒါလောက် ငိုရပါလိမ့်လို့ မပြောတတ်အောင် ရှိကြတယ်။ နောက် ရှင်အရဟံ ထံမှ အတိတ်ဘဝကို လေ့လာပြီး ဖေဒင်ဆရာကြီး ပညာရှိကြီးများက ဟိုဘဝမှ သူ၏ ရုပ်အလောင်းဟာ ဝါးရုံပင်ကြား ညှပ်သေခဲ့လို့ ဝါးရုံပင် လေတိုက်လှုပ်ရှားလေတိုင်း ဦးခေါင်းခွံကို ကြိတ်ညှပ်နေတဲ့အတွက် ခုဘဝမှာ ခေါင်းကိုက်ပြီး ငိုခြင်းဖြစ်မည် ဟု ဆိုကြသည်။ သည်တော့ ပဋိကွယား၏ ဦးခေါင်းခွံကို ဝါးရုံကြားမှယူပြီး သင်္ဂြိုဟ်လိုက်တဲ့အခါ လေတိုက် လျှင် ငိုတဲ့အလေ့ ပျောက်သွားတယ် လို့ ရာဇဝင်မှာ အကျအန ရေးထားခဲ့ပါသည်။

ဒါပေမဲ့ အငို လုံးဝ ရပ်မသွားသေးဘဲ အူဝဲ ... ဆူဆဲ ဖြစ်လေတော့ ပညာရှိကြီးများကို ထပ်မံ စုံစမ်းစေပြန် တယ်။ " ဘုန်းကြီးသော မင်းသားဖြစ်၍ သူ၏ တိုင်းပြည်နိုင်ငံ အကျယ်အဝန်းကို သိလိုသောကြောင့် ငိုလေ သလား၊ ယတြာချေကြည့်ပါ" ဆိုတော့ ဘိုးတော် ကျန်စစ်သားမင်းကြီး ပိုင်ဆိုင်တဲ့ တိုင်းနိုင်ငံ အကျယ်အဝန်း ဤမျှ ဤမျှ ရှိပါတယ်။ ငါ့မြေးတော်အား ထီးနန်းမွေ လွှဲအပ်၍ အိမ်ရှေ့အရာ ပေးပါတယ်။ ငါကား မြေးတော် အရွယ်မတိုင်မီ ထီးနန်းစောင့် အဖြစ်သာ နေပါမယ်လို့ အမိန့်တော် ရှိလိုက်တဲ့အခါ မင်း သားလေး ဟာ တစ်ခါတည်း အငိုတိတ်သွားပါတယ်လို့ တိတိလင်းလင်း ရာဇဝင်မှာ ရေးထားပါသည်။ သည် မင်းသားလေးကား နောင်အခါ ပုဂံပြည့်ရှင် အလောင်းစည်သူမင်းကြီးအဖြစ် ထင်ရှား ကျော်ကြား မည့် မင်းသားလေးဖြစ်ပါသည်။

ပုဂံပြည်တွင် သယံနက်ပင် ရှိကြောင်း အထောက်အထားရှာရင်းက ပဋိကွယားတို့ ရွှေအိမ်သည်တို့ အကြား က မပါမပြီး၍ ပါလာရသည်။ သယံနက်ပင်ကို ဖောင်တော်ပြုလုပ် စီးနင်းခဲ့သူ အလောင်းစည်သူမင်းသား ငယ်စဉ်က အဖြစ်အပျက်ကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရဦးမည် ဖြစ်၏။

ယင်း အဖြစ်အပျက်များကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် မြေးတော် အလောင်းစည်သူ မင်းသားသည် ဘိုးတော် ကျန်စစ်သားဘုရင်ကြီး လက်ထက်၌ပင် ထူးခြား ထင်ရှားခဲ့သော အထက်ပါ ရာဇဝင်ပါ အချက်အလက် များ ဖြင့် ပေါ်ခဲ့ရသူဖြစ်လေသည်။

သယံနက်ဖောင်တော်ကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂံပြည် သစ်တောမှ ထွက်ရှိသော သယံနက်ပင်ကြီးမှ ဖြစ်လာ ရ ကြောင်း ထင်ရှားနေပေပြီ။ ဖောင်တော်ဦးပိုင်းမှာ ရှိသော ပြဒါးရှင်၏ တန်ခိုး အာနိသင် ကြောင့်လည်း သယံနက်ဖောင်တော် စကြာသည် သွားလိုရာ ခရီးတစ်လျှောက်တွင် အနှောင့် အယှက် ဘေးအန္တရာယ် မရှိ

ပေါက်မြောက်ခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်တွင်သာမက ပြည်ပ ပင်လယ်ရေကြောင်း ခရီး တစ်လျှောက် ကိုလည်း အလောင်းစည်သူ ဘုရင်မင်းကြီးအား တင်ဆောင်ယူဆောင်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားခဲ့ ပါသည်။

သယံနက် ဖောင်တော်ကြီးမှာ မြန်မာပြည်ဖြစ် ဖြစ်ကြောင်း လုံလောက်ပါပြီတည်း။ ပုဂံ ရာဇဝင် အကြောင်း နှင့် ပုဂံဘုရားများအကြောင်းသာ ရေးနေဦးမည်ဆိုက ကုန်ခန်းနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ ဒါလောက် နှင့်ပဲ ပုဂံမြို့မှ ပြန်ခဲ့ကြပြီး ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့ တောင်ဘက်ရှိ ကြက်မောက်တောင် ဆည်ကြီး သို့ နောက်တစ် နေ့ခရီးဆက်ကြပြန်သည်။

ကြက်မောက်တောင်ဆည်ကြီးသို့

ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့၏ တောင်ဘက် ၆ မိုင်ကွာ အရပ်၌ နာမည်ကျော် ကြက်မောက်တောင်ဆည်ကြီး တည်ရှိပါသည်။ ငွေပေါင်း သိန်း ၃၅၀ အကုန်ခံ၍ နိုင်ငံခြား ပါရဂူများ အစီအမံနှင့် နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာ လုပ်ဆောင် ခဲ့ရသော ဤကြက်မောက်တောင်ဆည်ကြီး၏ သတင်းကား သတင်းစာများ၌ အခါမပြတ် ဖတ်ရှုခဲ့ ကြရသောကြောင့် လူတိုင်းသိကြပြီး ဖြစ်ကြသော နာမည်ကျော် ဆည်ကြီးဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူသည် ကျောက်ပန်းတောင်းဘက်သို့ ရောက်လာလေတိုင်း ဤကြက်မောက်တောင်ဆည်ကြီးကို ဝင်၍ ဝင်၍ ကြည့်လေ့ရှိပါသည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က တစ်ကြိမ် ရောက်ရှိစဉ်၌ ရေများဆည်ထဲသို့ ဝင်နေပြီ။ ယခင်နှစ် က ရေတွေ ထုတ်ပစ်ခဲ့ရပြီးမှ ရေသစ်မလာ မိုးမရွာ၍ ရေနည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ နောက် မိုးပြန်ရွာ တော့လည်း ရေက ထင်သလောက် ပြည့်မလာ၊ တစ်ဝက်တစ်ပျက်လောက်သာ ရှိသေးသည်။ ဆည် ထဲက ရရှိသော ငါးကလေးကြော်များတောင် စားခဲ့ရ မြည်းခဲ့ရဖူးသေးသည်။

သို့သော် ဒီနှစ်မှာတော့ ရေများ ဆည်ထဲတွင် အတော်ပဲ ပြည့်နေပြီဖြစ်၍ ကြည့်ကွင်းရှုကွက်များလည်း အရင် ထက် လှပနေပါပြီဟု ပြောကြသဖြင့် သည်တစ်ခေါက်လည်း ရောက်အောင်ပဲ သွားခဲ့ပါသည်။ ကျောက်ပန်း တောင်းမြို့ပေါ်မှ ကျောင်းနေဘက် သူငယ်ချင်းမကြီးများ၊ အခြား အသိမိတ်ဆွေများလည်း တပျော်တပါး လိုက်ကြသည်ဖြစ်ရာ ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့အုပ်မင်း ဦးသန်းမောင်တို့ ဇနီးမောင်နှံက ထရပ်ကားကြီး တစ်စင်းနှင့် ဂျစ်ကားတစ်စီး၊ ကား ၂ စီး ဦးဆောင် လိုက်ပို့၍ ထွက်လာခဲ့ကြပါသည်။

ကြက်မောက်တောင်ဆည် ပတ်ဝန်းကျင် နယ်နိမိတ်အတွင်း ဝင်မိလျှင်ပင် အလုပ်သမား တန်းလျား ဟောင်း အိမ်ဟောင်း များကို တွေ့ရသည်။ ဆည်ကြီး တည်ဆောက်ပြီးစီးပြီဖြစ်၍ အလုပ်သမား များများ စားစား မရှိ တော့ဘဲ ဆည်ကြီးကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သော ဌာနဆိုင်ရာ လက်ရှိ လုပ်သားများ လောက်သာ ရှိတော့ သည်။

နိုင်ငံခြား ရုရှားလူမျိုး ပါရဂူများ လာရောက်နေထိုင်ကြစဉ်က သူတို့အတွက် ဆောက်လုပ်ထားရသော အိမ် ကြီးများ ရှိရာ ဝိုင်းကြီးမှာလည်း လက်ရာခြေရာမပျက် လူမနေသည့်တိုင် သည်အတိုင်း အလှပြထား ဘိ သကဲ့ သို့ တွေ့မြင်ရသည်။ မှန်ပြတင်းများ၊ လေဝင်ပေါက်များ၊ စားပွဲခန်း၊ အိပ်ခန်း၊ ဧည့်ခန်း၊ ရေချိုးခန်း၊ မီးဖိုခန်း၊ အိပ်ခန်း စသည်ဖြင့် ... အဆင့်အတန်းမြင့်မြင့် အနောက်နိုင်ငံ အိမ်ပုံစံများ ဆောက်လုပ်

ပေးထားရသည်။ ယခု သည်အိမ်များ၌ လူမနေကြသဖြင့် ကြာရှည်ပစ်ထားရမည်ဆိုက ပျက်စီး ဆွေးမြေ့ ကုန်မည်ကို နှမြော မိသည်။ အိမ်ရာဆောက်လုပ်သူတို့ ပစ္စည်းရှားခိုက် တန်ရာ တန်ဖိုး ထား ရောင်းချ၍ဖြစ်စေ၊ ကြက်မောက် တောင်ဆည်သို့ အလယ်ရောက်သူတို့ တည်းခိုနေထိုင်ရန် ဟိုတယ်စခန်း တစ်ခုအဖြစ်နှင့် ဖွင့်လှစ်ထားလျှင် ဖြစ်စေ အလဟဿ ထားသည်ထက် ကောင်းလိမ့်မည် ဟု ထင်မိသည်။

တစ်နေရာတွင် ပုပ္ဖားတောင်ကြီးနှင့်တကွ တောင်ကြီးပေါ်မှ စီးကျသော ချောင်းကြီး ချောင်းငယ်များ၊ တောင်စွယ် တောင်နာမောင်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင် ရွာများနှင့်တကွ ကြက်မောက်တောင်ဆည် တည်ဆောက် ရာ နေရာပါ အသေးစိတ် ပုံတူတည်ခင်း ပြသထားသော ပုံစံရှိရာ တဲကြီးတစ်ခုလည်း အကျ အန ရှိနေပေသေး သည်။

ထိုမှ ဆည်ကြီး၏ တာတမံထိပ်သို့ ရောက်လျှင် မျှော်မဆုံးသော တမံကြီး အားရဖွယ် တွေ့မြင်နေရသည်။ ယခင် က မဝင်ရသော်လည်း ယခု ထိုတမံ အုတ်ရိုးကြီးပေါ်မှ ကားများသွားရန် ခွင့်ပြုထားလေပြီ။ မိတ္ထီလာ သွား ကားလမ်းကို ဤဆည်ကြောင့် ခရီးသွားများသည် ပုပ္ဖားတောင်ကြီး နောက်ခံပြုထားသော ကြက်မောက်တောင် ဆည်ကြီး၏ လှပသော ရှုခင်းကို ကောင်းစွာ တွေ့မြင်လေ့လာနိုင်ကြပြီဖြစ်ပါသည်။

ရေဖွေးဖွေးတွင် လှေကလေးများပင် လှော်လျက်၊ ဟိုဘက်သည်ဘက်ကမ်းရှိ ရွာများသို့ ကူးသန်း သွားလာ နေ ကြလေသည်။ အလွန်ရေရှား ငါးရှားသော ကျောက်ပန်းတောင်းနယ် ကုန်းခေါင်ခေါင်ကြီးမှာ ကြက်မောက် တောင်ဆည်ကြီး ပေါ်လာသည့်အတွက် လှေလည်း လှော်နိုင်ပြီ။ ငါးလည်း စားရပြီ။ သယံဇာတ ကုမ္ပဏီသဘာဝ မဟုတ်သော်လည်း ငွေသိန်းပေါင်း ၃၅၀ တည်းဟူသော ကံကျွေးလက်ခနင့် လူထု လုပ်အား ကြောင့် ကြီးမားသော ရေပြင်ကျယ်ကြီးကို အံ့ဩဖွယ် တွေ့မြင်နေရလေပြီ။

*

ပုပ္ဖားနှင့်ဖူဂျီယာမ အလှ

ဆည်ကြီးတစ်ခုလုံး ရေများ ပြည့်နေသောအခါ ရေပြာစိမ်းလဲ့လဲ့နှင့် တစ်ဘက်မှ ညိုညိုမှိုင်းမှိုင်း ပုပ္ဖားတောင် စုန်စုန်ကြီးက ကြည်ပြာရောင် ကောင်းကင်သားကို နောက်ခံထား၍ တွေ့လိုက်ရသော ကြောင့် ရုတ်တရက်သော် ဂျပန်ပြည်က ဖူဂျီယာမတောင်ကြီးအား ဘွားခနဲသွား၍ သတိရစေပါသည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် နာမည်ကျော် အလှအပ ရှုခင်းကြီးတစ်ခု ဖြစ်သော ဂျပန်ပြည်မှ ဖူဂျီယာမတောင်ကြီးနှင့် ဟာကူနီ ရေအိုင်ကြီး ကို စာရေးသူ ကမ္ဘာလှည့်သွားစဉ်တုန်းက ဂျပန်ပြည်ရောက်၍ သွားရောက် ကြည့် ခဲ့ရပါ သည်။

ဖူဂျီယာမတောင်ကြီး၏ ပုံသဏ္ဍာန်သည် မီးတောင်ဟောင်းဖြစ်၍ စုန်စုန်ပုံပုံကြီးနေသလို စာရေးသူတို့ မြန်မာ ပြည်က ပုပ္ဖားတောင်ကြီးမှာလည်း ရှေးက မီးတောင် ဖြစ်ခဲ့ဖူး၍ စုန်စုန်ပုံပုံကြီး ရှိနေပါသည်။ ပုံသဏ္ဍာန် ချင်း တူသော်လည်း အမြင်ပမာဏကတော့ ဖူဂျီယာမက ပုပ္ဖားတောင်ထက် ငါးဆလောက် ကြီး သလို၊ ဟာကူနီ အိုင်ကြီးကလည်း ကြက်မောက်တောင် ဆည်ကြီးထက် ဆယ်ဆလောက် ကြီးပါ လိမ့်မည်။ ဖူဂျီယာမ တောင်ခြေရှိ အပျော်စီးနှင့် ခရီးသည်စီး ကူးတို့သင်္ဘောများ ခုတ်မောင်းနိုင်သော ဟာကူနီ အိုင်ကြီးမှာ သယံဇာတ ကမ္ဘာ့သဘာဝအတိုင်း သူ့ဘာသာ ဖြစ်နေသော်လည်း ပုပ္ဖားတောင်ခြေ က ကြက်မောက်တောင်ဆည် အိုင်ကြီးမှာတော့ ငွေသိန်းပေါင်း ၃၅၀ အကုန်ခံပြီး လူတို့ လုပ်အားဖြင့် ဖန်ဆင်း ထားသော အိုင်ကြီးဖြစ်၍ ဂုဏ်ယူရန် ကောင်းပါလိမ့်မည်။

ယင်းသို့လျှင် ဂျပန်၏ ဖူဂျီယာမနှင့် ဟာကူနီရေအိုင် ရှုခင်းမျိုးဖြစ်သော ပုပ္ဖားတောင်ကြီးနှင့် ကြက်မောက် တောင်ဆည် အိုင်ကြီး၏ ရှုခင်းအား ရှုမဝ အားမရ မျက်စိ အရသာခံ၍ ကြည့်ရှုကြရသည်။ တောင်သူလယ် သမား တို့ အကျိုးစီးပွား ရေသွားမြောင်းများ အသွယ်သွယ်နှင့် ဆည်ရေသောက် လယ်ကွင်း ယာခင်း များသို့ ရေပို့ ရေဝေ ကိစ္စတို့ကိုလည်း ရှင်းလင်း ပြောပြကြသောကြောင့် တောင်သူလယ်သမားတို့အတွက် အားတက် ဝမ်းသာ ဖွယ်ရာ သတင်းများ ကြားသိကြရပါသည်။

ပုပ္ဖား တောင်စောင်း အဘက်ဘက်မှ သွယ်ဖြာ စီးကျသော ချောင်းရေများ အဟောသိကံ ဖြစ်ခဲ့လေသမျှ ယခုခေတ် ရောက်မှ အသုံးချတတ်ကြတော့သည်။

ပုပ္ဖားတောင်မှ အရင်းခံ စီး၍ကျသမျှ နာမည်ကြီး ချောင်းကြီးများဖြစ်သော ပင်းချောင်း၊ ယင်းချောင်း၊ ဆင်ထဲဝချောင်း၊ ရန်ပယ်ချောင်း၊ ဒေါင်းနေချောင်း၊ ဝဲလောင်ချောင်း စသော မရေမတွက်နိုင်အောင် များပြား လှသော ချောင်းရေများကိုလည်း ဤကျောက်ပုံချောင်းကြီးမှ ကြက်မောက်တောင် ဆည်အိုင်ကြီး ဖြစ်လာရ

သလို အလှိုလှိုဆည်အိုင်ကြီးတွေ ပေါ်လာကြဦးမည်ဆိုလျှင် မိုးခေါင်ရေရှားအရပ်မှ ဆင်းရဲသော တောင်သူလယ်သမားတို့ လောကနိဗ္ဗာန်သို့ အရှင်လတ်လတ် ရောက်သွားသလို ရှိကြပေမည် ဟု တွေးမိ လေသည်။

ပုပ္ဖားတောင်သည် အရပ်လေးမျက်နှာမှနေ ကြည့်လျှင် ပုံသဏ္ဍာန်လေးမျိုးမြင်ရပေသည်။ တောင်ဘက်မှ နေကြည့် လဆင် ပုံပုံကြီး ခြေရင်း၌ တောင်ကလပ်စုစုနှင့် လျှောတောတောင် ခုံးခုံးကလေး တွယ်နေသည်ကို တွေ့ရ၍ အရှေ့ဘက်မှ ကြည့်သော်လည်းကောင်း၊ အနောက်ဘက်မှကြည့်သော် လည်းကောင်း မီးတောင် ဟောင်းပုံစံ မိုမိုစုစုနုနုကြီး၏ တစ်ဘက်တစ်ချက်၌ တောင်ခြေ တောင်လက်များ ဖြာဆင်း ကျနေသည်ကို တစ်ပုံစီတွေ့ရပေမည်။ မြောက်ဘက်မှနေ ကြည့်ခဲ့သော်ကား တစ်မူ ခြားနေပါသည်။ မီးတောင် ပေါက်ကွဲ ထွက်မှု၏ ပြင်းထန်သော ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်အတိုင်း တောင်ကြီး သုံးပိုင်းတစ်ပိုင်း နှစ်စိတ်နှစ်မြှာ အက်ကွဲထွက်ခြင်းကြောင့် ဟက်တက်နှစ်ခြမ်းကွဲပုံ ပုံစံကြီးအတိုင်း တွေ့မြင် ရပါမည်။

အလယ်တောင်ခေါင်း အတွင်းပိုင်းမှ ချော်ရည်ချော်မြှုပ်တို့ ပွင့်အန်ယိုစီးကျထားသော ပုံသဏ္ဍာန်အတိုင်း ဆိတ်ထိန်း အရပ်အထိ၊ မြေမိုမို လွင်လွင်ရှိ၍ တွန်းကန်ပွင့်ထွက် လွင့်စဉ်လာသော ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲစကြီးများကလည်း ဖွာလန်ကြဲဆုတ် ကြပစ်ခတ်ထားသည့်အလား ပုပ္ဖားမြောက်ဘက် တောင် စောင်းတစ်ခုလုံးမှာ နေရာအနံ့အပြား တွေ့မြင်နေရပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ပုပ္ဖားတောင်ခြေ မြောက်ဘက် တစ်ဝိုက်မှာ မြေဩဇာ ပိုမို ခြောက်သွေ့ ညံ့ဖျင်းသဖြင့် ပြောင်းခင်း၊ လူးခင်းနှင့် ဝါခင်း လောက်သာ စိုက်ပျိုး၍ ရပါသည်။ ရေ ဆိုသည်များလည်း တောင်မကြီးကဲ့သို့ စမ်းရေ စိမ့်ရေ အလျှင်း မရှိသောကြောင့် ရေပို၍ ရှားပါးပါသည်။ သည်တော့ တောင်ကွဲကြီး နှစ်ခုကြားမှ မိုးရေခဲ တောင်ပေါ် ဆည်ကြီးများ ပေါ်လာအောင် ဖန် ဆင်းပေးနိုင်ကြဦးမည်ဆိုပါက အတိုင်းထက်အလွန် တံခွန်နှင့်ဘုရား ဆိုသလို တောင်ပေါ်မှာ ငါးများပြီး လှေ များစီးနိုင်ကြပေဦးမည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်ပိုင်းမှာတော့ ကျောက်ပန်းတောင်းမှ ခရီးဆက်လက် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ သွားရမည့် အစီအစဉ်မှာ ကျောက်ပန်းတောင်းမှနေ၍ ပုပ္ဖားတောင်မကြီးပေါ် ဖြတ်ပြီး တောင်သာမြို့သို့လည်းကောင်း၊ တောင်သာလမ်းဆုံမှနေပြီး မြင်းခြံမြို့ဘက်သို့ ခွဲထွက်သော လမ်းအတိုင်း လိုက်သွားရန်၊ မြင်းခြံ နွားထိုးကြီး ထိုမှ တစ်ဆင့် မြစ်သား ရေဝန်းလမ်းဆုံတွင် ရန်ကုန်-မွန်လေး ကားလမ်းကြီးနှင့် သွားဆုံမိ သောအခါမှ မွန် လေးဘက်သို့ ဆက်လက်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။

ကျောက်ပန်းတောင်းမှ ထွက်လာပြီး ပုပ္ဖားတောင်မကြီးပေါ်သို့ မတက်ရသေးမီ ဆယ်ပေါက်ရွာသို့ အရင်ရောက်ပြီး ဆယ်ပေါက်ချောင်းကြီးရှိ သဲပြင်ကို ကျော်ဖြတ်လိုက်လျှင် ပုပ္ဖားတောင် ရောက်ရန် တောင်စဉ် တောင်တန်း အမြင့်ပိုင်းသို့ တက်သွားရပါမည်။ သို့သော် ဆယ်ပေါက်စခန်းမှာ ဝင်ကြည့်စရာ နာမည်ကျော် စပျစ်ခြံကြီးက ရှိနေပါသည်။ ပြီးတော့ ဆယ်ပေါက်ရွာ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်ရှိ တောင်သူ လယ်သမား အလုပ်သမားတို့၏ အိမ်သူဇဉ်များအတွက် သားဖွားဆရာမ ဒေါ်သိန်းသိန်းအိမ်ရှိ အစိုးရ သားဖွား နှင့်

ဆေးပေးရုံကိုလည်း ခေတ္တဝင်ရောက် နှုတ်ခွန်းဆက်ရပေဦးမည်။ သားဖွားဆရာမ ဒေါ်သိန်းသိန်း သည်ကား အခြားသူ မဟုတ်ပေ။

ယခင် ၁၉၅၀ ခုနှစ်ဆီက အမျိုးသမီးကလောင်အဖွဲ့ ပြဇာတ် (ပန်သစ္စာ)တွင် မင်းသား မောင်နန္ဒာ အဖြစ် ပါဝင်ကပြခဲ့သော ကလောင်ရှင် " ရဝေသိန်း"ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ကို (ခုနစ်ရာ့ခြောက်ဆယ်သိန်း)လို့လည်း ခေါ်ကြပါသည်။ သူသည် ယခုအခါ စာရေးဖို့ထက် တောလက်ကျေးရွာများရှိ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များကို အကျိုးပြု လက်တွေ့လုပ်ငန်းတွင် အပင်ပန်းခံပြီး အကောင်အထည်ဖော်နေသူဖြစ်ပါသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင် ကလည်း သားကောင်းများ မိခင်တည်း။ ကျန်းမာသန်စွမ်းသော သူပိုင်ကလေး ရှစ်ယောက်တိတိ ရှိနေ သူပင်။

သိန်းသိန်း (ရဝေသိန်း)ထံမှ ထွက်ခဲ့ပြီး၊ ဆေးရုံဝင်း မျက်နှာချင်းဆိုင် လမ်းတစ်ဘက် မျက်စောင်းထိုး လောက်တွင် စပျစ်ခြံ တံခါးပေါက်သို့ ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ကျယ်ဝန်းသော စပျစ်ခြံကြီးအတွင်း စနစ်တကျ စိုက်ပျိုး ထားသော စပျစ်ပင်များ၊ ကျွဲကောပင်များနှင့် ယိုးဒယား ဆီးချိုပင်များကိုလည်း မျှော်မဆုံး အားရစရာ တွေ့မြင်နေရပါ၏။ စပျစ်ပင်များမှာလည်း မျိုးကောင်းမျိုးသန့် အချို့မျိုး ရွေ့ဝါ၊ အညို၊ အနီမှ စပြီး စပျစ်ရည်ကျိရမည့် အချဉ်မျိုးများပါ လှပစွာ အပြွတ် အခိုင်တွေ တွဲလောင်းကျ သီးမှည့်နေကြ သည်။ စပျစ်ခြံ အုပ်ချုပ်ကြီးကြပ်သူများထံမှ အချို့မျိုးဖြစ်သော ရွေ့ဝါနှင့် အညိုရောင် စပျစ်သီးများ တစ်မျိုး တစ်ပိဿာ စီ လမ်းတစ်လျှောက် စားသွားရန် ဝယ်ယူလာခဲ့ကြပါသည်။

ယခင်တုန်းကဖြင့် စပျစ်သီးဆိုသည်မှာ မြန်မာပြည်က ထွက်စကောင်းသော သစ်သီးမျိုး မဟုတ်သကဲ့သို့ နိုင်ငံခြားမှ တင်သွင်းဝယ်ယူစားသုံးခဲ့ကြရသည်။ ယခုတော့ ကိုယ့်နိုင်ငံထွက် သစ်သီးတစ်မျိုးအနေနှင့် မြန်မာ့ရှက်ရေ စားသုံးနိုင်ကြလေပြီ။ ဤစပျစ်ခြံကြီးအတွင်း များပြားလှသော စပျစ်ခိုင် ပြွတ်ပြွတ် ခဲခဲ တွေကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုနေစဉ်မှာပင် ဘဝမြင့် စိတ်ကြီးဝင်ချင်သလိုလို ရှိခဲ့ကြသည်။ ဂျာမနီပြည် ရိုင်းမြစ်ရိုးဝဲယာ တစ်လျှောက်မှ တောင်တန်းကြီးများပေါ်တွင် တစ်မျှော်တစ်ခေါ် စိုက်ပျိုးထားသော စပျစ် တောင်ရိုးကြီး ပေါ် ရောက်နေသလိုလို၊ ကာလီ ဖိုးနီးယားနယ်က ကြီးကျယ်လှသော စပျစ်တော ဥယျာဉ်ကြီး အတွင်း ရောက်လာသလိုလိုနှင့် နောက်မှ ဒါ ... ငါတို့မြန်မာပြည် ဆယ်ပေါက်ရွာက စပျစ်ခြံ ပါကလား ဟု သတိရပါ တော့သည်။

*

ပုပ္ဖားတောင်ကလပ်ဝယ်

သို့နှင့်ဆယ်ပေါက်ချောင်းကို ဖြတ်ကာ ပုပ္ဖားတောင်ပေါ်သို့ ကားကလေးတစ်စီးရိပ် တက်ခဲ့ပါသည်။ တပ်မတော် ၏ စစ်စခန်းကို ကျော်မိလျှင် တောင်ကလပ်သို့တက်သော လမ်းဆုံသို့ ရောက်ခဲ့ရာ၊ လွန်ခဲ့သော ၁၉၅၄ ခုနှစ်လောက်က စာရေးသူတို့နှင့် ကုသိုလ်ရှင်တစ်စု လမ်းဖောက်လုပ် လှူဒါန်း ခဲ့ရသည် ကို သတိရမိပါသည်။ ယခုတော့ တောင်ကလပ်သို့ သွားရာ လမ်းတစ်ခု ပုပ္ဖားမြို့မှ တောင်ကလပ် အထိ တစ်ဘက်က လမ်းတစ်သွယ် တိုးတက်နေသည်။

ထိုမျှမက တောင်ကလပ်အနီးတွင် ဦးကုမာရ (ဦးဂျော်နီ) ကျောင်းတိုက်နှင့် ရွှေဂူကျောင်းတိုက် နှစ်ခုမှာ အဆောက်အဦများ တိုးပွားပြီး မြို့ငယ်ကလေး တစ်ခုပမာ ရှိခဲ့ပါပြီ။ ကျောင်းတိုက်များသာမက၊ တောင်ကလပ် ထိပ်ပေါ်မှာလည်း နေရာနှင့်မမျှအောင် အာရုံခံ အုတ်တန်ဆောင်းနှစ်ထပ်နှင့် ပြည့်ကျပ် နေတော့ရာ ရှေးအခါက နွယ်ရှင် နွယ်ငန်းများကို ဆွဲ၍ ခဲခဲယဉ်းယဉ်းတက်ရသော တောင်ကလပ် သည် ဖောင်းတန်း တွေ အသွယ်သွယ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့လယ်က လေး/ငါးထပ် တိုက်ခေါင်မိုးကို တက်ရသလို လွယ်ကူ နေလေသည်။ ဝိဇ္ဇာဇော်ဂျီတွေ ဆေးကြိတ်လေ့ရှိသည်ဆိုသော တောင်ကလပ်တွင် စည်ကား လွန်း နေပြီဖြစ်၏။

ရှေးအခါကဆိုလျှင် တောင်ကလပ်ပေါ်မှာလည်း ကျောက်ပန်းတောင်းကဲ့သို့ ရေရှားခဲ့ဖူးသည်။ ယခုတော့ တောင်ကလပ် ၏ အထက်နားက "ရေငှန်း" ခေါ်သော ရေထွက်စမ်းမှ ပိုက်လုံးကြီးများနှင့် သွယ်ယူထားသဖြင့် မြို့ငယ်တစ်မြို့စာလောက် ရှိနေသော တောင်ကလပ်ခြေရင်းမှ ကျောင်းများ၊ တည်းခိုဇရပ် များတွင် ရေတွေ ဒလဟော ပေါချင်တိုင်း ပေါ၍နေပါပြီ။

သို့နှင့် တောင်ကလပ်လမ်းခွဲမှ ဆက်လက် တက်လာခဲ့လျှင် "ရေတင်ကွေ့"သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ဤရေတင် ကွေ့တွင်လည်း စိမ့်စမ်းရေထွက်ကြီးရှိပြီး ပိုက်လုံးကြီးနှင့် သွယ်ယူလျက် ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့ဘက်သို့ ရေချ ပေးလျက်ရှိရာ ရှေးအခါက ထိန်ကန် ရေနီနီကို မဝတာဝသုံးကြရသော ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့သည် ပုပ္ဖား တောင်ကြီးမှ ချပေးသော စိမ့်စမ်းရေကြည်ကြည်ကို တအိတဝသုံးစွဲနေကြပြီဖြစ်သောကြောင့် ဘယ် အိမ် ကို ကြည့်ကြည့် စပျစ်စင်နှင့် ပန်းဥယျာဉ်နှင့် ချည်းလိုလို စိမ်းစိုလှပနေကြပါတော့သည်။

ပုပ္ဖားတောင်ကြီး ၌ ရေထွက်စိမ့်စမ်းများသည် အနီးသို့ ကပ်သွားကြည့်လျှင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ရေထွက် ပေါက်ရယ် လို့ မမြင်ရပါ။ သာမည ကျောက်တုံးကြီး တစ်တုံးအောက်မှ ထွက်လာသော ရေများသာ ဖြစ်ပြီး၊ ရှေးပဝေသကီ ကတည်းက ယနေ့ကျအောင် မကုန်မခန်းနိုင်ထွက်နေသော ရေများဖြစ်ပါသည်။

ဘယ်ဆီက စ လာသော ရေများဟု မပြောနိုင်ကြပါ။ ယခု ရေတင်ကွေ့ဆိုသော နေရာအရပ်သို့ ရောက်သော အခါ ရှေး ဖြစ်ဟောင်းကလေးများ ပြန်လည် သတိရမိပါသေးသည်။ စာရေးသူတို့ ငယ်စဉ်က ပုပ္ပား တောင်တက်သော လမ်းသည် လှည်းလမ်းမျှသာရှိပါသေးသည်။ ကတ္တရာစေးလမ်းလည်းမရှိ၊ မော်တော်ကား လည်း မသုံးကြရ သေးသောအခါ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ကြောင့် ကျောက်ပန်းတောင်းမှ ပုပ္ပားကို လှည်းဖြင့် တက်ကြရသည်။

မနက်အစောကြီးထ လှည်းမောင်းမှ ယခု ရေတင်ကွေ့ကို ၁၀ နာရီလောက် ရောက်သည်။ လှည်းစခန်း ချပြီး ရေတင်ကွေ့တွင် ထမင်းချက်ပြုတ်စားကြရခြင်းဖြစ်သည်။ ထမင်းစားပြီး တစ်အောင့်တစ်နားနေပြီးမှ ဆက်၍ လှည်းမောင်းတက်ကြရာ၊ ညနေ ၄ နာရီလောက်မှ ပုပ္ပားမြို့ပေါ် ရောက်ကြရပါသည်။ ယခုတော့ ကား နှင့် ရှိတ်ခနဲ ရှိတ်ခနဲ မိနစ်ပိုင်းလောက်နှင့် ရောက်ကြ၍ ပုပ္ပားတောင်ပေါ်နှင့် ကျောက်ပန်းတောင်းမှာ အိမ်ဦး နှင့် ကြမ်းပြင်လို ဖြစ်နေပါပြီ။

သို့ကြောင့် ရှိတ်ခနဲဆို စာရေးသူတို့လည်း ပုပ္ပားမြို့မှ ကားဆိပ်ဈေးဆိုင်များသို့ ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းကား ဆိပ်၌ သစ်သီးဆိုင်၊ ပန်းဆိုင်၊ သစ်ပင်ပေါက်စမျိုးပင်ငယ်ဆိုင်၊ ထမင်း၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ထီဆိုင် အစလို သေးသည်မရှိ ပြည့်စုံနေသည်။ နန်းကြီးမုန့်တီနှင့် ကြက်သားကြော်ဆိုင်ကလည်း နာမည် ရ၍ ရောက်လျှင် မစားဘဲ မနေနိုင်ကြ။ တောင်ပေါ်က ငှက်ပျောခိုင်များ၊ ပိန္နဲသီးများ ထမ်း ပြန်လာကြသူ ခြံသမား၊ အထမ်းသမား၊ အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားများကလည်း သည်ကားဆိပ်အနီးရှိ ဆိုင်ကြီးများမှာ ဖောက်သည် လာသွင်းကြသောကြောင့် ငှက်ပျောအဝယ်ခိုင်ပမာ မြိုင်ဆိုင်စွာ စည်ကားနေပေသည်။

တစ်ဘက်သို့ လှမ်းကြည့်လျှင် မြေကျေးရှင်း ဧည့်ရိပ်သာနှင့် မျိုးပင်ဥယျာဉ်ကြီးကို တွေ့ရမည်။ တစ်ဘက်က လမ်းခွဲမှာ တောင်ကလပ်သို့သွားသော ကားလမ်းဖြစ်သည်။ အထက်သို့တက်သော လူသွားလမ်းအတိုင်း လိုက်ခဲ့သော် မင်းမဟာဂီရိမောင်တော် နမတော်နတ်နန်းကြီးများနှင့် ကော်ဖီခြံများ၊ (နမတော်ရေထွက်) (မောင်တော်ရေထွက်)ခေါ် ရေထွက်စမ်းများကို တွေ့ရပါသည်။ ရှေ့ဆက် တက်လျှင်တော့ ပုပ္ပားတောင်မ ကြီးအဆုံး ပေ ၄၈၀၀ မြင့်တဲ့ တောင်ထိပ်အထိ ရောက်ပြီး ရသေ့ကြီး ဦးခွန္တီ တည်ခဲ့သော စေတီနှင့် ဖဆပလ ကောင်းစားစဉ်က ဖဆပလမင်းများ တည်ထားခဲ့သော စေတီများကို ဖူးရမည်။ "လေတွင်း"ခေါ် တောင်ခေါင်းမှ လေများပင့်တိုက်သည်ကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ရှေးတုန်းကဖြင့် ပဝါ လွှင့်ပစ်လိုက်လျှင် အောက်မကျသွားဘဲ အပေါ်ကိုပဲ ဝဲပျံတက်လာသည်ဟုဆို၏။

အညာ တကောင်းပြည် က ကာယဗလ ပန်းပဲလုပ်သားကြီး ဦးတင့်တယ်နှင့် နမငယ် ရွှေမျက်နှာတို့သည် ဤ ပုပ္ပားတောင်တွင် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ကိုးရာကျော်က နတ်အဖြစ်နှင့် ရောက်လာရာတွင် ပုဂံဘုရင် သေဉ်လည် ကြောင်မင်း က မောင်ကြီးကို မင်းမဟာဂီရိ၊ နမငယ်ကို ရွှေမျက်နှာ အမည်နှင့် နတ်နန်း တည်ဆောက်ပေး ခဲ့သည့် စကားထုံးပုံဟောင်းများရှိသည်။ သေဉ်လည်ကြောင်မင်းဟာ ရှင်ဘုရင် ရင့်မကြီး ပဲ၊ မြစ်ထဲက မျောလာတဲ့ စကားဝါပင်ကြီးကို နတ်ရုပ်ထုပြီး ပုပ္ပားတောင်ပေါ်မှာ နတ်ကွန်းနှင့်

ပသ ထားသည်မှာ ထူးခြားချက်တစ်ခုခု ယုံကြည်လောက်အောင် တွေ့ရလို့သာ စရိတ်ကုန် လူပန်းခံပြီး ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်တယ်လို့ ယူဆဖွယ်ရှိပါသည်။

အကြောင်းမဲ့တော့ မဟုတ်တန်ရာပါ။ ပုဂံရာဇဝင်မှာလည်း အကြောင်းပြုလျက်သားဖြစ်ပါသည်။ ပုပ္ဖားတောင် ရေယဉ်စမ်းတွေနှင့် ပန်းမျိုးစုံလှသည်။ ဂမိုးအင်နှင့် သဇင်၊ သစ်ခွ၊ စကားဝါ၊ ကံ့ကော်၊ စွယ်တော်၊ မြတ်လေး တစ်တောင်လုံး မွှေးပြီး ဆေးဘက်ဝင် အပင်၊ အသီး၊ အမြစ်၊ အခေါက်က အစ ဆေးဘက် တွင် အသုံးဝင်သည့် ပစ္စည်းများထွက်ရှိသည်။ ပုဂံပြည် ကောင်းစားစဉ် အခါက ပန်းတော်ဆက် မောင်ဗျတ္တ တို့ ပန်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်သော လုပ်ငန်းနှင့် အနော်ရထာမင်းထံမှာ အမှုထမ်းခဲ့ရသောကြောင့် ပုပ္ဖားသူ မယ်ဝဏ္ဏနှင့် အကြောင်းပါပြီး "ရွှေဖျင်းကြီး၊ ရွှေဖျင်းကလေး" ဆိုတဲ့ သားနှစ်ယောက် ကိုပင် ဖွားမြောက်ခဲ့ရပေသေး၏။ ထိုသားကလေး နှစ်ယောက်မှာ မြန်မာပြည်တွင် အလွန် ထင်ရှားသော "တောင်ပြုံး မင်းညီနောင်နှစ်ပါး" ဟု လူသိများခဲ့ကြလေသည်။

ရေယဉ်စမ်းတွေနှင့် ပန်းပေါင်းစုံပေါလှသော တောင်တောရပ်စုံမြိုင်သာခေါင် ပုပ္ဖားတောင်ကြီးသည် လူတို့ အား အများဆုံး အကျိုးပြုနေသည်။ ရေကြည် ရေအေး ပေးရုံမက ဆေးဝါးပစ္စည်းများ၊ စားသုံးရန် အသီးနှံ နှင့် ပန်းမန် အမွှေးအကြိုင်များအပြင် သယံဇာတ ကျောက်အလှများလည်း ထွက်ရှိပါသေး၏။ ပုပ္ဖားတောင်၏ အရှေ့တောင်ဘက် အစွယ် တောင်နီတောင်တွင် "စေတီကျောက်" ခေါ် ကျောက်ဖြူ တစ်မျိုး ထွက်သည်။ ကျောက်ကို သွေးလိုက်လျှင် ဘုရားစေတီပုံကလေးထင်ရှားစွာပေါ်လာသည်။ လက်စွပ်၊ ရင်ထိုး၊ ဘယက်၊ ဆွဲကြိုး ပြုလုပ်ဝတ်ဆင်ကြရသည်။ တောင်မကြီးပေါ်တွင် ရရှိသော ကျောက်တစ်မျိုး မှာ စိန်နက်၊ သို့မဟုတ် " အဖြိုင်နက်" ခေါ် ကျောက်နက်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ နက်ပင် နက် သော်လည်း ပြုံးပြုံး ပြက်ပြက် ရောင်စုံ ဖြာထွက်ပြီး လူတို့ ကြိုက်နှစ်သက်ကြပါသည်။ သို့ကြောင့် ပုပ္ဖား တောင်မကြီးကား ဤမိုး ခေါင်ရေရှား ရပ်ဝန်းတစ်ဝိုက်မှာဖြင့် လူတို့အဖို့ အလွန်တရာ အကျိုးပြု နေပေသော တောင်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။

ပုပ္ဖားမြို့မ ကားဆိပ်ရှိ ဆိုင်တန်းများနှင့် တစ်ဘက်စွန်းကွေ့မှာတော့ ဦးဝိဇယ ၏ ဥယျာဉ်ခြံကြီးရှိပါသည်။ ကော်ဖီပင်၊ စပျစ်ပင်မှ စပြီး သီးပင် ပွင့်ပင် အစုံရှိ၍ "ပုပ္ဖားကော်ဖီမူန့်" ဆိုပြီး နာမည်ကြီးနေသော ကော်ဖီမူန့် မှာ ဦးဝိဇယခြံမှ ထွက်သော ကော်ဖီမူန့်ဖြစ်ပါသည်။

ဦးဝိဇယ ဆိုသောကြောင့် ဘုန်းကြီးလား၊ ဦးပွင်းလေးလားတော့ မထင်ပါလေနှင့်။ မြန်မာဘုရင်များ လက် ထက်က စပြီး မျိုးရိုးလိုက် ဆက်ခံလာခဲ့ကြသော ပုပ္ဖားမြို့ သူကြီးမင်း ဦးစံဂုဏ်သည် သူ၏ သမီး များကို မြန်မာပီပီ နာမည်တွေ ပေးခဲ့သည်။ မဝံသာ၊ မကုမာ၊ မသီဂီ၊ မသော်တာဟူသော နာမည်တွေ ပေးခဲ့ သလို မြေးကိုလည်း ဝိဇယဟု နာမည်သခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယခုခေတ်မှာ ဥမ္မာ၊ မာလာ၊ နီလာ၊ သီတာ၊ မဇ္ဈ၊ ဇေယျ၊ တေဇ၊ အလောင်းမင်းတရားကြီး ဦးအောင်ဇေယျ၊ မကီစည်သူ၊ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး စသည် မှည့်သလို ... ခေတ်ကို ကြို၍ အသုံးချ

သွားခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ခုတော့ ဦးဝိဇယသည် မြို့သူကြီးအရာ ဆက်ခံလာတော့ ငယ်နာမည်ပျောက်၊ ကြီး နာမည် ရောက်ခဲ့ရာ ဝိဇယ က နေပြီး ဦးခင်မောင်ရီ ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

အဲဒီ ဦးခင်မောင်ရီ ကား အရင်တစ်ခါက ရေးခဲ့သော " ဆယ်ပေါက် "က မီးဖွားဆရာမ (ရဝေသိန်း)၏ ခင်ပွန်း ဖြစ်သောကြောင့် သူလည်း ကိုယ်ပိုင် ကလေးရှစ်ယောက် ပိုင်ရှင် ပုပ္ဖားမြို့ သူကြီးဟောင်း ဖြစ် သတည်း။

စာရေးသူတို့ ပုပ္ဖားရောက်လေတိုင်း သူ့ခြံကို ဝင်၍ မွေနှောက်မြဲဖြစ်လေသည်။ မမွေလျှင်လည်း စိတ်မကျေ နပ်ပေ။ ရောက်မှဖြင့် လိုလေသေးမရှိရ၊ သူ့ခြံထဲက ထွက်သမျှ အသီးအပွင့်များကို ကားထဲတစ်ခုပြီးတစ်ခု စုပြုံ ထည့်သွင်းပေးလိုက်သည်ချည်းပဲ။

ယခုလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း ... ကော်ဖီမှုန့်ရော၊ ငှက်ပျောသီးရော၊ သဘောသီးရော၊ ပိန္နဲသီးရော၊ စကားဝါ ပန်းထုပ်ရော၊ စတော်ဘယ်ရီခြင်းရော၊ ကတွတ်သီးတွေရော စုံလို့ ... စုံလို့.

ဒါတွေ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ဝါစေ့ ဆိတ်စားသလို တကျိုးကျိုးတချွတ်ချွတ် ဝါးရင်း၊ ကားတွင်းက လူတစ် စုမှာ စုဇကာ ဇာတ် ခင်းလျက်နှင့် ပုပ္ဖားတောင်ကြီး၏ မြောက်ဘက်ပိုင်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြပါတော့သည်။

ဤတွင် ယခင်အကြိမ်က ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း ပုပ္ဖားတောင်ကြီး၏ ဟက်တက်ကွဲ ဟောင်းလောင်းပေါက် တောင်ပါးဟက် ငရဲ့တွင်းခေါ် အစိတ်အပိုင်းကြီး၏ ရှုမျှော်ခင်းကို ခေတ္တကားပေါ်က ရပ်ဆင်းကြည့်ရှုကြပါ သည်။

ရှေးအခါကတော့ တောင်ပါးဟက်လျှိုကြားထဲမှ သစ်ပင်ကြီး ဝါးပင်ကြီးများကြောင့် နေခြည်မထိုးနိုင်၊ တောင် ကမ်းပါးကြီး ပတ်လည်ပိုင်းမိုးထားသောကြောင့်လည်း နေမွန်းတည့်မှသာ အလင်းရောင် မြင်ရ သည်။ မှောင် သော တောအုပ် တောင်ကြားကြီး ဖြစ်လင့်ကစား ယခုအခါ သစ်ပင်တွေကို အရမ်းမဲ့ ခုတ်ယူ သုံးစွဲ မှုများ ကြောင့် လာဟာဟင်းလင်း ကျိုးတိုးကျဲတဲ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပါတော့သည်။

ယင်းသို့ ငရဲ့တွင်း ပါးဟက်ပုံကြီးကို ကြည့်ရှုကြပြီးနောက် ပုပ္ဖားတောင်ကြီး၏ မြောက်ဘက်စူးစူးအတိုင်း ဖောက် ထားသော တောင်ပေါ်လမ်းမှာ ကွေ့ကာကောက်ကာ တဖြည်းဖြည်း နိမ့်ဆင်းလာပါသည်။ ရှေးသ ရောအခါ မီးတောင် ပေါက်ကွဲစဉ်က ချော်ရည်ချော်မြှုပ်များစုပုံ စီးဆင်းရာများ၊ ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲ များ လွင့်စဉ်ထွက်ကျရာ မီးတောင် ပေါက်ကွဲခဲ့သော ပြင်းထန်သည့် ဒဏ်ရာဟောင်း အနေအထားများနှင့် ပထဝီ သဘာဝအခြေအရပ်ရပ်မှာ ပြက်ပြက်ထင်ထင် တွေ့မြင်နေရဆဲဖြစ်ပါသည်။

*

မီးတောင်သုတေသန

တစ်ချိန်တုန်းက ငါတို့ မြန်မာပြည်၏ အလယ်ပိုင်းမှာ မီးတောင်ကြီးတစ်ခု ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပေါက်ကွဲ ပေါ်ထွက် ခဲ့ဖူးသားပဲလို့ ဂုဏ်ယူချင်လည်း ဂုဏ်ယူနိုင်ပါ၏။ မြန်မာပြည်မှာ မီးတောင် ဟောင်းကြီး တစ်ခုအဖြစ် နှင့် ပုပ္ဖားတောင်ကြီးတစ်ခုသာ ထီးထီးမတ်မတ်ကြီး ရှိခဲ့ပါသည်။ မုံရွာနယ်မှာရှိတဲ့ တွင်းတောင် လည်း မီးတောင်တစ်ခုလို့ ဆိုရသည် တိုင်အောင် ပုပ္ဖားကဲ့သို့ မိုမိုချွန်ချွန် ပုံသဏ္ဍာန် မပေါ် လာဘဲ ကျယ်ဝန်းသော ရေအိုင်ကြီးကဲ့သို့ ဖြစ်ပြီး တောင်နှုတ်ခမ်းသားတွေက သိပ်မမြင့်ဘဲ ကန်ပေါင်ရိုး ပမာ ဝိုင်းရံတည်ရှိနေပါ သည်။ ရေကတော့ ပင်လယ်ရေကဲ့သို့ ငန်ငြိငြိကြီးဖြစ်ရာ မြေအောက်က ပင်လယ် ရေကြောနှင့် ဆက်စပ်နေ ဟန်ရှိပါသည်။

ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် အသွင်အမျိုးမျိုးရှိသော မီးတောင်ဟောင်းများမှာ အင်ဒိုနီးရှားပြည်၌ ပိုမိုများပါသည်။ စာရေး သူသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်က အင်ဒိုနီးရှားပြည်သို့ အလယ်သွားစဉ် အလွန် နာမည်ကျော်ကြားသော ဘာလီကျွန်း သို့ပါ သွားရောက်လေ့လာခဲ့ရပါသည်။

ရှေးတုန်းကတော့ အင်ဒိုနီးရှားကို ဂျာဗားကျွန်းလို့ သိမ်းကျုံးခေါ်လေ့ရှိသည်။ ဒပ်ရ်လူမျိုးများ လက်အောက် မှ လွတ်လပ်ရေးရသောအခါရောက်မှ "အင်ဒိုနီးရှား"ဟု အခေါ်သစ်ခဲ့သည်။ ဂျာဗားကျွန်း သည် မီးတောင်အေး၊ မီးတောင်ပူများ အလွန်ပေါများလှပါသည်။ လေကြောင်းခရီးမှသွားလျှင် ပို၍ ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရပါသည်။ စာရေးသူလည်း ဂျာဗားကျွန်းကြီး၏ မီးတောင်အမျိုးမျိုး ရှမ်းကို ကြည့်ရှု လေ့လာ လိုသောကြောင့် ဂျာကာတာမြို့မှနေ၍ ဘာလီကျွန်းသွားရာတွင် အင်ဒိုနီးရှားပြည်တွင်းလေကြောင်း ခရီး နှင့် သွားခဲ့ပါသည်။

ဂရူးဒါးခေါ် ငှက်ဘီလူး လေယာဉ်သည် ဂျာကာတာမြို့မှနေ၍ ဂျပ်ဂျကာတာခေါ် တစ်မြို့သို့ အကူးတွင်လည်းကောင်း၊ ဂျပ်ဂျကာတာမှ ဘာလီကျွန်းသို့ အကူးတွင်လည်းကောင်း၊ ဂျာဗားကျွန်း၌ အထင်ကရမီးတောင်ကြီးများကို ကောင်းကင်မှနေ၍ မြင်ရသည်။ လေယာဉ်ကလည်း ထူးခြားသော မီးတောင်ကြီးများအပေါ်မှ ဝဲယုံပြသည်။ စာရေးသူနှင့်အတူ နိုင်ငံခြားက ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည်များက လေယာဉ်မှန်ပြတင်းမှ ငုံ့ကြည့်ကြရသည်။

အများအားဖြင့် ပုပ္ဖားတောင်လို စူစူစုစုစုစုကြီးတွင် ပေါက်ကွဲဟန်က ပုံစံအမျိုးမျိုးတွေ့ရပါသည်။ တချို့က လည်း မီးခိုးငွေ့ မသေသေး၊ မီးတောင်အေး ဆိုပေမဲ့ စိတ်မထင်တဲ့တစ်နေ့ ထ ပေါက်လိုက်ဦးမည် တကဲကဲ လို တွေ့ရသည်။ တချို့မှာလည်း မီးတောင်ကွဲခြမ်းကြီး တစ်တွင်းမှာ မုံရွာက တွင်းတောင်ကဲ့သို့

ပင်လယ်ရေ တွေ အင်းကြီးဖြစ်ဝင်နေသည်။ တချို့ကတော့ အရိုးအငွေ့ ဒေါသမာန်ဟုန် မကုန်သေးဘဲ မီးခိုးမည်းမည်း တွေ ထွက်ဆဲ၊ တချို့မှာလည်း တစ်ပိုင်းအေး တစ်ပိုင်း အုံနွေးနွေး အကင်းမသေသေးတဲ့ ကမ္ဘာ့သွေးစုနာကြီး တစ်ခုလို မြို့နေတော့သည်။

အားလုံးခြံ့၍ဆိုရသော် ဂျာဗားကျွန်းပေါ်၌ ရှိသော မီးတောင်မြင့်မြင့်မည်းမည်းကြီးတွေသည် တိမ်ဝွမ်းစောင် ကြီးတွေ ခြုံပြီး ပွဲခင်းထဲ ငုတ်တုတ်ကြီးတွေ ထိုင်နေသော ပစ်တိုင်းထောင်ကြီးတွေအလား ဟိုနားဒီနားတွင် မပြတ်တမ်း တွေ့မြင်နေရသည်။ တိမ်ဖြူတွေ လွှမ်းနေလျှင် မီးတောင်ရှိမှန်း မသိနိုင်၊ သို့ မို့ကြောင့် အင်ဒိုနီး ရှားပြည်တွင်းလေကြောင်းက ပေနစ်သောင်းအထိ မြင့်မောင်းရမည်ဟု ဥပဒေ ထုတ်ထားရသည်ဟုဆိုသည်။

ဟုတ်ပေမည်၊ စာရေးသူတို့ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း တစ်ခုတည်းသာ ထီးထီးကြီး တည်ရှိနေတဲ့ မီးတောင် ဟောင်း ပုပ္ဖားတောင်ကြီး ကို တောင် မှ မရှောင်နိုင်ဘဲ ဝင်တိုက်မိလို့ လေကြောင်းခရီးသည် အတော်များများ သေဆုံး သွားခဲ့ရဖူးခြင်းကို သတိရမိလေသည်။

သို့နှင့် ပုပ္ဖားမြောက်စောင်း ကင်ပွန်းခြုံ၊ ကျောက်တံခါး စသော ရွာများ လွန်ခဲ့လျှင် ဆင်ခြေလျှောပမာ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကွေးကွေးကောက်ကောက် ဖောက်လုပ်ထားသော ကားလမ်းသည်လည်း တောင်စွယ်တောင်ခါးပန်းတွေကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု လက်ဆင့်ကမ်း ဆက်စပ်ပြီးမြေကြီး မြေပြင် ဖြစ်ခါလုနီးသော အရပ်မှာ ဆိတ်ထိန်းရွာ ဟူ၍ရှိပါသည်။

ယင်း ဆိတ်ထိန်းရွာမှ ခရီးသွားများ ရပ်နားရာ ကားဆိပ်တွင် ကြက်သားကြော်၊ အမဲသားကြော်များကို ဝန်းကြီးဝန်းငယ် နှင့် ကြော်ရောင်းနေကြသည်။ သည်မျှခေါင်သောနေရာက ရွာငယ်ကလေးမှာ ရန်ကုန်လေဟာ ပြင်ညဈေး စားစရာတန်းများ၌ပင် တွေ့မြင်ခဲ့သော မြန်မာအမဲကြော်၊ ကြက်ရင်အုပ်ကြော်များ အခါရာသီ မရွေး တရဲရဲ ကြော်ရောင်းနေကြသည်ကား ထူးခြားလှသည်ဟု မထင်ပါလေနှင့်၊ ဝယ်စားသူများသောကြောင့်သာ ရောင်းအားကောင်းသည်ဟု ယူဆပါလေ။

သူ့ အဖက်က ထန်းရည်ချိုပင် ဖြစ်ပေ၏။ ထန်းရည်ချို ဆိုပေသိ သူ့နောက်မှာကား ထန်းရည်ခါးရှိ၏။ ထန်းရည်ခါး နှင့် ကြက်သားကြော်မှာ မြန်မာ့အစာ သက်သက်ပင်။ ရှေးအထက် ဦးမင်းကျော် တို့ လက်ထက် ဆီကပဲ ထိပ်တန်းက စွဲခဲ့သော သည်းခြေကြိုက် ဓာတ်စာ၊ ကာလသားတို့ လက်စွဲ ပေါ်ပြူလာ အာဟာရပေပဲ။

ပုပ္ဖားတောင် မြောက်ဆွယ် ထန်းပင် ထန်းတောတွေ ကြား၌ ထန်းလက် တဲအိမ်ကလေးများကို ဆူးစည်းရိုး ကာ ထားသည့် ရွာပေါ်ကလေး "ဆိတ်ထိန်း" ရွာမှာ ရွာသာငယ်သည်၊ နယ်နယ် မမှတ်ပါလေနှင့်။ သူ၏ရွာ သက်သည် မငယ်ပါချေ။ နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်ပေတော့မည်။ ပုဂံပြည်ကြီး ကောင်းစားစဉ်ကလည်း သူ ရှိသည်။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်၊ ဂျပန်ခေတ်၊ လွတ်လပ်ရေးခေတ်၊ ကွန်မြူနစ်များ။

ရဲဘော်ဖြူများ ခေတ်မှစ၍ ကျရာ ကဆုန်ပေသရေ ဒုပေနာပေ ခံခဲ့သည်။ သည်ရွာကလေးမပျက်၊ သည်ထက်လည်း မတိုးတက်၊ ထန်းရွက်မိုး ထန်းရွက်ကာလျက် ရှေးဟန်မပျက် တည်ရှိခဲ့သည်။

ဤရွာက မွေးလိုက်သော အမျိုးသမီးကြီး တစ်ဦးကား ထူးခြားလှ၏။

မြန်မာ့ရာဇဝင်တွင် ထိပ်တန်းက နေရာရခဲ့သော မိဖုရားကြီးဖွားစေ၏ ဇာတိချက်ကြွေရာ ရွာကလေး ပါကလား။

ကလေးအရွယ် ငယ်စဉ်ကပင် ထင်ရှားကျော်စောခဲ့သော ဆိတ်ထိန်းကမ်းဖြူရွာသူ ဖွားစောသည် ပုဂံရွှေ နန်းရှင် က မိဖုရားကြီးအရာ ချီးမြှင့် မြှောက်စားရာမှ အသိအလိမ္မာ ပညာဉာဏ်ရှိသူဖြစ်၍ နောက်ဘုရင် အဆက်ဆက် ကလည်း လေးစားပြီး အကြီးအကဲ တင်မြှောက်အရာပေးထားခဲ့ရသည်။ မွန်ဘုရင်မကြီး ရှင်စောပုတို့လို ကိုယ်တိုင် ဘုရင်မ မဟုတ်သော်လည်း ပုဂံပြည်ထီးနန်း နောက်ပိုင်းတွင် ရှင်ဘုရင်တွေကို ကြီးကိုင်၍ လှုပ်နိုင်၊ ဖြုတ်နိုင်သော သတ္တိရှိခဲ့သူ အမျိုးသမီးကြီး တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် သူ၏ ဇာတိ ဖြစ်သော ဤဆိတ်ထိန်းရွာကလေးကတော့ ပိုပြီး စည်ကားကြီးကျယ်မလာခဲ့ပေ။

အမျိုးသမီးဂုဏ်ရောင် ထွန်းပြောင်စိမ့်သောငှာ တစ်ဦးတလေကဖြစ်စေ၊ စုပေါင်း၍ဖြစ်စေ ဆိတ်ထိန်းရွာမှ ဖွားစော ၏ အထိမ်းအမှတ်ကလေး တစ်ခုခု ပြုစုလုပ်ကိုင်ထားမည်ဆိုလျှင် ခရီးသွားများလည်း လေ့လာနိုင် သည်။ ထန်းရည်ခါးနှင့် ကြက်သားကြော် စားကြရင်းလည်း အလည်အပတ် တစ်ခေါက် လောက် လာရောက် လေ့လာနိုင်ကြပေလိမ့်မည်ဟု စိတ်ကူးရင်း ရှေ့ခရီးသို့ ဆက်လက် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြပါသည်။

*

မြင်းခြံသို့ခရီးဆက်ခွဲရာတွင်

ဆိတ်ထိန်းမှ ရှေ့သို့ ဆက်လက် ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ၌ များမကြာမီ ဝဲလောင်သို့ ဖြတ်ကျော်မိကြပါသည်။ ဝဲလောင်သည် မြို့ငယ်လေး တစ်မြို့လို ဖြစ်သည့်အလျောက် ကားဆိပ်မှာ စည်စည်ကားကား ရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်း၊ ရဲဌာန စသော မြို့အင်္ဂါရပ်များနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ပဲ၊ ပြောင်း၊ နမ်း၊ ဝါ၊ ဆေးရွက်များ လှိုင်လှိုင် ထွက်ရာ အရပ်လည်းဖြစ်သည်။

ဝဲလောင်မှ အထွက်တွင် နာမည်ကျော် ဝဲလောင်ချောင်းကြီးကို တွေ့ရသည်။ ကျယ်သော သဲချောင်းကြီးကို ခိုင်ခံ့သော သံတံတားကြီးဖြင့် ဖြတ်ကူးထား၍ ကားများ သဲထဲတွင် မရုန်းရတော့ဘဲ သက်တောင့် သက်သာ နှင့် တံတားပေါ်မှ ဖြတ်မောင်းလာနိုင်ကြပါသည်။

ဝဲလောင်ချောင်းကြီးမှာ ကွေ့ကောက်ဝိုက်လည် စီးဆင်းသော ချောင်းကြီးတစ်ခုဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ မျှော်မဆုံးနိုင်သော ထန်းပင်ထန်းတောများ အကြားတွင် သဲတွေ ဖွေးဖွေးဖြူလျက် ကားလမ်းနှင့် အဆက် မပြတ် ပူးချည်ခွာချည် တွေ့မြင်သွားရလေသည်။ မိုးတွင်းဆိုလျှင် တောင်ကျရေတွေ ဒလဟော စီးဆင်းတတ်၍ ကြောက်စရာ ကောင်းသလောက်၊ ရေစစ် ရေကျသွားသောအခါ ချစ်စရာ အလွန်ကောင်း သော သဲချောင်းကြီးပေတကား။ ဤနည်းသူ၊ နယ်သား လယ်ယာကိုင်ကျွန်းလုပ်ငန်းရှင်များအား သည် ချောင်းကြီး က အထူး အကျိုးပြုထားလေသည်။ ဆေးရွက်ကြီးပင်တွေသည် ဤချောင်းကြီးက ပို့ပေး သော မြေဩဇာအားဖြင့် ကြီးထွားသန်မာလှပေ၏။

ပဲအမျိုးမျိုးနှင့် ဝါဝွမ်း၊ နမ်း၊ ပြောင်း စသည်တို့မှာလည်း ထန်းပင်၊ ထန်းတောကြီးတွေနှင့် အပြိုင် နင်လား ငါလား လူ့အကျိုးစီးပွားကို ပြုလျက် ရှိကြလေသည်။

တောင်သာမြို့ရှိ ဈေးနေ့များကြုံလျှင် အညာတစ်ခွင်၏ မြန်မာ့လယ်ယာကိုင်ကျွန်းသမားတို့၏ ပုံသဏ္ဍာန်၊ မြန်မာ ပီပီသသ ဝတ်စားဆင်ယင်ထားကြသော အမျိုးသားကြီးများနှင့် အမျိုးသမီးကြီးများကို တွေ့ရတတ် သည်။ ဈေးပတ်လည်တွင် နွားနံ၊ နွားချေးနံ၊ ဆေးရွက်ကြီးနံ၊ ပဲကြီးနံ၊ မြေပဲနံ၊ နမ်းဖက်နံ၊ ဆီချေးနံ၊ ဖုန်နံ တို့ သည် တမာပန်းနံတို့နှင့် ယှဉ်၍ စင်ပြိုင်နှိုင်းနေကြသဖြင့် တိုမြန်မာတို့၏ အညာမြေ မြန်မာ့မြေနံစစ်စစ်ကို ခံစား တွေ့ထိနိုင်ကြပါလိမ့်မည်။

တောင်သာမြို့ရောက်လျှင် ကားလမ်း နှစ်ခွဆုံကို တွေ့ရမည်။ လက်ယာဘက်လိုက်လျှင် မိတ္ထီလာ သို့ ရောက်၍ လက်ဝဲဘက်သွားလျှင် မြင်းခြံကို ရောက်ပါသည်။ စာရေးသူတို့သည် မြင်းခြံသွားမည် ဖြစ်၍ လက်ဝဲဘက်သို့ ကားမောင်းခဲ့ကြသည်။

တောင်သာမြို့ကို မိုးထားသော တောင်သာ တောင်တန်းကြီး ၂ လုံးမှာ ထုံးကျောက်တောင် ဖြစ်၍ သစ်ပင် ကြီး ဝါးပင်ကြီးများ ထူထူထဲထဲ မရှိလှသော်လည်း ပင်ပု ပင်ပြတ်ကလေးများနှင့် စိမ်းစိမ်းစိုစို ရှိသင့် သလောက် ရှိသည်။ အတော်မြင့်သော တောင်ထိပ်များတွင် ဘုရားစေတီများလည်း ရှိနေသဖြင့် " တောင်ထိပ်မှန်လျှင် ဘုရားစေတီရှိရမည် "ဆိုသော ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာတို့၏ စေတနာ သဒ္ဓါတရားကို ဖော်ပြနေသည့် သာဓကများကို တွေ့ရပေမည်။

တောင်ခြေ ရေကန်ငယ်နှင့် တမာလမ်းကို လွန်ခဲ့လျှင် တောင်သာတောင်၏ တောင်လက်မောင်းဖြစ်သော တောင်တန်း တောင်ကြားအနည်းငယ်ကို ကျော်ဖြတ်ရင်း ကားမောင်းခဲ့သည်။ တောင်တန်းနှင့် လျှိုကြားကို ဖြတ်ကျော်မိသောအခါ တောင်၏ တစ်ဘက်သို့ ရောက်လာသောကြောင့် လည်ပြန် ကြည့်လိုက်လျှင် တောင်သာမြို့နှင့် တောင်သာတောင်ကြီးသည် ကား၏ နောက်ပိုင်းတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။ ကားကလေး ကားပြေးမြဲပြေး၍ တောင်သာနှင့် ဝေးလာခဲ့လေပြီ။

ကုန်းကြောတစ်လျှောက် ဖြစ်၍ ဖောက်လုပ်ထားသော ကတ္တရာလမ်းမှာ မာကျောပြန်ပြူးနေသည်။ ရန်ကုန်ရှိ အကောင်းဆုံး လမ်းတစ်ခုဖြစ်သော ဦးဝိစာရလမ်းကဲ့သို့ ညက်ညော၍ ကားအပြေး ညင်သာလှ သည်။

မြင်းခြံမြို့နှင့်လည်း တဖြည်းဖြည်း နီးကပ်လာခဲ့ပြီ။ တောင်သာတောင်ကြီးနှင့်လည်း တဖြည်းဖြည်း ဝေးလာ သည်။ ရှေးအခါက ဧရာဝတီ မြစ်အတွင်းမှနေပြီး စာပို့သင်္ဘောကြီးစီး၍ အထက်သို့ ဆန်တက် ခဲ့သော အခါ "တောင်သာ တောင်နှစ်လုံးတစ်လုံးတည်းထပ်သွားလျှင် မြင်းခြံရောက်သည်" ဟု ဆိုစမှတ်ရှိသည်။ စာရေး သူငယ်စဉ်က ဧရာဝတီ သင်္ဘောများနှင့် ခဏခဏ ခရီးသွားခဲ့ဖူးသည်။ ရန်ကုန်-မန္တလေးသွား စာပို့သင်္ဘောကြီးများမှာ အလွန်သန့်ရှင်းပြီး ခမ်းနားပြောင်လက်လှပါသည်။ စာပို့ သင်္ဘောကြီး တွေ၏ အမည် နာမများမှာလည်းနိုင်ငံနားနီးချင်းအမည်တွေ ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်မိသလောက်ဆိုရင် စာပို့သင်္ဘောကြီးတွေ၏ အမည်များသည် ဆိုင်းယန်း၊ နီပေါ၊ စီလုံ၊ အာဆန်၊ ဂျပန်၊ ဂျာဗား ဟူ၍လည်းကောင်း ... ကုန်သင်္ဘောကြီး တစ်ခု၏ အမည်ဆိုလျှင် " မင်းတုန်း "ဟုခေါ်၍ ပြည်- မန္တလေးကူးတို့များမှာလည်း မင်းကြီး၊ မင်းကလေး၊ မင်းသာ၊ မင်းသမီး စသည့် အမည်များ ရေးထားသည် ကို မှတ်သားမိသည်။ သင်္ဘောအကြီးအသေး အရွယ်အစားစား ဧရာဝတီဖြစ်ထဲမှာ လှုပ်ရှား သွားလာ နေသမျှ အားလုံး သန့်ရှင်းသည်။ ပြောင်လက် အရောင်ထွက်နေအောင် တိုက်ချွတ်ဆေးကြော ထားကြရသည်။ သင်္ဘောဆေးသုတ်သော အလုပ်မှာ ဘယ်အခါမှ အရောင်မညှိုးရန် အမြဲတမ်း စောင့် သုတ်နေသလားမှတ် ထင်ရသည်။

သို့သော် သင်္ဘော အလုပ်သမားများသည် အိန္ဒိယတိုင်းသားခေါ်တောလူမျိုးများသာဖြစ်၍ မြန်မာ အမျိုးသား များက အောက်ကျသည်ဟု မည်သူမှ မလုပ်လိုကြပါ။ လုပ်လိုသူ ရှိလျှင်လည်း သူတို့က လက်မခံ။

ကုလားချင်းသာ ဝံသာနုကြသည်။ သို့ကြောင့် မြန်မာဆိုလျှင် သဘောပေါ်မှာ သဘော စာရေးကြီး လောက်ပဲ ပါပါသည်။ ကျန်တာတွေက ခေါ်တောကုလားများ၊ စားပွဲထိုးနှင့် ဘွိုင်အလုပ်က မဒရာစီ ကုလားများသာ တည်း။

မျက်နှာဖြူ ကုလားဖြူများကမူ စက်ဆရာ၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ ကပ္ပတိန်ကြီးများ အဖြစ်နှင့်သာ "ရိုး" အပြည့် လခကြီးစားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဒါကတော့ မဆန်းပါ။ သူတို့၏ ကိုလိုနီ နိုင်ငံတွေအပေါ် တွင် မျက်နှာဖြူ တွေကသာ နေရာကောင်းမှာနေ၍ ထမင်းဦးပေါင်းသား ခူးစားနေကြခြင်း၊ မလိုင်ဖတ် ခပ် စား နေခြင်း၊ ရေပေါ်ဆီ ကော်ယူနေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သဘောဘက်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းလုပ်ငန်းတွေသာမက၊ မီးရထားဘက်မှာဆိုလျှင်လည်း အိန္ဒိယသားများ ချည်းကြီးစိုး လုပ်ကိုင်လျက်ရှိပါသည်။ ယခုခေတ်လို လေကြောင်းဌာနများရှိခဲ့လျှင်လည်း သူတို့ပဲ အောက် ခြေသိမ်း ကစပြီး အထက်ကျအောင် ကြီးစိုးကြဦးမည်သာဖြစ်ပါသတည်း။

ယခုတော့ ကိုလိုနီနယ်ချဲ့လောင်းရိပ်အောက်မှ လွတ်မြောက်ပြီး လွတ်လပ်သော နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ရောက်ရှိ ခဲ့သဖြင့် နေရာတိုင်းမှာ တို့မြန်မာ အမျိုးသားများသာလျှင် အောက်ခြေသိမ်းမှစပြီး၊ အထက် အကြီးကြီးများ အထိ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး စနစ်နှင့် လုပ်ကိုင်နိုင်ကြပြီဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက် အားတက်စရာ အလွန်ကောင်းလှပါ သည်။ သို့ရာတွင် အဘက်ဘက်၌ စနစ်ဇယားနှင့် စည်းကမ်းသေဝပ်မှု၊ သန့်ရှင်းမှုများ ကိုတော့ ကြီးစားကြရန် အတော် ကျန်ရှိနေသေးသည်ဟု ထင်မြင်သဘောရရှိပေသည်။

မြင်းခြံမြို့သို့ ကားကလေး ဝင်မိသောအခါ ရှေးဦးစွာ စွန်းလွန်းဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ မပုပ်မသိုး ထူးခြား စွာ တည်ရှိနေသော ရုပ်အလောင်းတော်ကို ဝင်ရောက် ဖူးမြော် ကန်တော့ရပါမည်။ ယခင်ကတည်း မြင်းခြံမြို့ ကို ဝင်ရောက်မိတိုင်း ဖူးမြော်ခဲ့မြဲဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ရုပ်အလောင်းတော်မှာ မှန်သေတ္တာမှန်ခေါင်းစသည်နှင့် ထည့်ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ လေဟာပြင် ထဲမှာပင် ပြင်ဆင်ပြသထားသော်လည်း ပျက်စီးယိုယွင်းခြင်းမရှိဘဲ နေသည်မှာ ထူးဆန်း အံ့ဩ ဖွယ်ရာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာက အီဂျစ်လူမျိုးတို့ စီမံထားခဲ့သော အလောင်းခြောက်များကို နိုင်ငံခြား ပြတိုက်ကြီး များ၌ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့ရှိ ပြတိုက်များနှင့် အမေရိကန်ပြည်၊ နယူးယောက် မြို့ရှိ သဘာဝသမိုင်း ပြတိုက်တို့တွင် အီဂျစ်ပြည်မှ အလောင်းခြောက်များ အတော်များများ တွေ့မြင်ခဲ့ဖူးပါ သည်။ ထိုအလောင်းခြောက်များသည် နှစ်ပေါင်း လေး/ငါးထောင်က ဆေးစွမ်းကောင်းများနှင့် ကြာရှည်ခံ အောင် စီမံပြုပြင်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ယခုအခါတိုင် မပျက်မစီး တည်ရှိခြင်းဖြစ်သော်လည်း၊ စာရေးသူတို့၏ မြန်မာပြည် စွန်းလွန်းဆရာတော် ဘုရား၏ ရုပ်ကလာပ်မှာ ဘာဆေးနှင့်မှ ပြုပြင်စီမံခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပကတိ အားဖြင့် ယနေ့ထိ၁၅ နှစ်၊ နှစ် ၂၀ ခန့် မပျက်မစီး မယိုမယွင်းတည်ရှိနေခြင်းကား ထူးခြားချက်ကြီး တစ်ရပ် ပင်ဖြစ်ပါတော့သည်။

စွန်းလွန်းဆရာတော်၏ အလောင်းတော်ကို ဖူးမြော်ကန်တော့ပြီးနောက် မြင်းခြံမြို့တွင်းမှ ဖြတ်၍ ကားမောင်း လာခဲ့ကြသည်။ မြို့တွင်းမှာတော့ သင်္ဘောဆိပ်မြို့ကြီးတစ်မြို့ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ တိုက်တာ အိမ်ရာ အမြောက်အမြားနှင့် စည်ကားလှသော မြို့ကြီး ဖြစ်ပြီး၊ မီးအကြိမ်ကြိမ် လောင်ကွမ်းခံ လိုက်ရသော ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကလည်း အကြိမ်ပေါင်း မနည်းလှပါချေ။

တမာနယ်မြေမှ ရှမ်းတွေတွေ

မြို့အစွန် ပြောင်းပြာရပ်ကွက်ကမူ သာသာယာယာနှင့် တမာတောက ကျောက်လမ်း တစ်ဘက်တစ်ချက် တွင် မင်းမူနေသောကြောင့် တမာပန်းနဲ့ တသင်းသင်းနှင့် နေခင်းထိုင်ခင်း သာယာသော ကျယ်ပြန့်သည့် ရပ်ကွက်ဖြစ်ပါသည်။ စစ်တပ် အဆောက်အဦတွေကလည်း မျှော်မဆုံး ကြည့်မဆုံးနိုင်အောင် မျက်စိ ပသာဒ ကို ဆောင်လျက် ရှိကြပါသည်။ စစ်တပ်များ အနီးမှ ဖြတ်လာရသော လမ်းကျယ်ကြီးနှင့် တမာပင်တန်းကြီး မှာ အလွန်ပူလောင်သော အရပ်တွင် အရိပ်အာဝါသ ကောင်းလျက် မျက်စိ ကြည်အေး စေ အောင် ဖန်တီး ထားသကဲ့သို့ ရှိပေသည်။

ဤတမာနှင့် ပတ်သက်၍လည်း နယ်ချဲ့တို့ခေတ်က ရရှိလိုက်သော အမွေကလေးကို ပြေး၍ သတိရမိလေ သည်။ ဟိုခေတ်ကသဘော၊ မီးရထားဘက်တွင် အိန္ဒိယတိုင်းသားတွေ ကြီးစိုးသကဲ့သို့ P.W.D ခေါ် လမ်း ဘက်ဆိုင်ရာ မှာတော့ ပန်ချာပီ ကုလားကြီးတို့ စိုးမိုးခဲ့ရသည်။ ပန်ချာပီကြီးများကို "လမ်းဗိုလ်ကြီး"ဟု တော လက်ကျေးရွာတို့က ခေါ်ကြရသည်။ အချို့များ "လမ်းဗိုလ်သခင်"တဲ့။ "ပန်းညိုပင်စိုက်မလား၊ လမ်းဗိုလ် သခင် ကြိုက်မလား" ဆိုတဲ့ သံချပ်များပင် ပေါ်ခဲ့ရဖူးသည်။ အဲဒီလမ်းဗိုလ်သခင်ကြီးများက သူတို့ ဖောက်လုပ်ထားသော လမ်းဘေးတွင် သစ်ပင်စိုက်ခဲ့ရာ၌ ရာသီဥတုချင်းတူသော ဘင်္ဂလားနယ်က တမာပင် မျိုးစေ့မှာယူပြီး စိုက်ခဲ့သည်။ အညာရပ်များက ဒီအပင်ကို "ကုလားတမာ"ဟုခေါ်သည်။ မြန်မာ တမာ ကတော့ အရွက်နုတို့ကို စားရသော တမာမျိုးဖြစ်သည်။

ပူအိုက်သော မြင်းခြံနယ်မှာသာမက ရွှေဘို၊ မုံရွာ၊ ရှေးကားလမ်းတစ်လျှောက်မှာလည်း သွားလေသူတို့ လက်ရာ ကုလားတမာပင်များတန်းစီကျန်ရစ်ခဲ့ပါတော့သည်။

မြင်းခြံမြို့မှ ထွက်လာပြီးနောက် နွားထိုးကြီးမြို့ အရောက် မရပ်မနား ကားမောင်းခဲ့ကြသည်။ တောင်စား မြောက်စားနှင့် ထမင်းများပင် ဆာကြရမှန်းမသိတော့တကား။ သို့သော် နွားထိုးကြီးမြို့ ရောက်လျှင် စားချင် ကြလေပြီ။

ဝဲလောင် အထွက်က ဝယ်စားလာသော အညာမှန်များသလက်တို့ကလည်း ကျေညက်စ ပြုလေပြီ။ မြင်းခြံ မြို့ထဲတုန်းက စားကြဖို့ ပြောရာ "မဆာသေး" ဆိုသော အဖော်များသည် နွားထိုးကြီးက အညာထမင်းကို ချင်ခြင်းဖြစ်ကြဟန်တူလေသည်။

"နွားထိုးကြီး"ဆိုသော အမည်မှာ မြန်မာပြည်တစ်ခွင်၌ အတော်ပင် ထင်ရှားခဲ့သော အညာမြို့ အမည် တစ်ခုပင်။ အညာသားလား။ အညာက လာတယ်ဆိုလျှင် နွားထိုးကြီးကလားဟု အမေးခံရခြင်းဖြစ်၏။ အညာ ၏ ဂုဏ်ပါဝါကို အတော်ဆောင်သော မြို့ပေတည်း။

နွားထိုးကြီးမြို့မှာ ဆီပေါ၊ ထန်းလျက်ပေါ၊ ပဲပေါသော အညာကုန်ကူးသန်းရောင်းဝယ် တင်ပို့ရာ အချက် အချာ ဌာနတစ်ခုဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ဆီနိုင်နိုင် ထည့်ချက်နိုင်သော မြို့ဖြစ်၍ ထမင်းဆိုင်များ၌ စိတ်တိုင်း ကျစားနိုင်ကြမည် ထင်သည်ဟု အဆိုပြုကြသည်။

ဟုတ်ပါသည်။ ရွှေဖရုံသီးဝင်းဝင်း ကို ဆီနိုင်ချင်းနှင့် ချက်ထားပြီး၊ ပဲကြီးအိုးကပ်ကလည်း အိအိစက်စက်၊ ငါးပိ ချက် နှင့် တို့စရာများ၊ ခရမ်းချဉ်သီးနီနီနှင့် အအီပြေအောင် ချက်ထားသော ချဉ်ရည်ဟင်းများသည် ကြက် သားဆီပြန် ဟင်းခွက် အား မျက်နှာကလေးငယ်၍ နေရာစေပါသည်။

ဒါကြောင့် ကြက်သားဟင်းကလေး သနားစရာဟုဆိုကာ ဝိုင်းနှိုက်လိုက်ကြသောကြောင့် ပန်းကန် ထောင့်က ကပ်နေသော တောင်ပံရိုးအဖတ်ကလေးပင် မကြွင်းမကျန်ရအောင် စောင်မကြည့်ရ လိုက်ကြ ပြန်ရာ တက် တက်စင် ပြောင်သလင်းခါသွားရှာလေသတည်း။

နွားထိုးကြီးတွင် ထမင်းများ စားသောက်ပြီးနောက် ယနေ့ကျောက်ဆည် အရောက်သွားကြရပါမည်။

များမကြာမီ မြစ်သားမြို့ကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရသည်။ မြစ်သားမှာ ရေမြေ အလွန်ကောင်းသောနယ်ဖြစ်၍ လူစားသုံးသည့် သစ်သီးသီးနှံများ ရောင်းချတင်ပို့ရန် မကုန်နိုင်၊ မခန်းနိုင် ထွက်သောဌာနဖြစ်ပါသည်။ ငရုတ် ကြက်သွန်ခင်းကြီးများသည် လည်းကောင်း၊ ငှက်ပျောခြံကြီးများသည်လည်းကောင်း၊ မျှော်မဆုံးနိုင် အောင် ရှိသောကြောင့် မီးရထားလမ်း၊ ကားလမ်းတို့မှ ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများမည်မျှ သယ်ယူသွားစေကာမူ တောင်သူ ယာသမားတို့၏ ကာယစွမ်းအားဖြင့် ထွက်ပေါ်လာသော ကုန်ပစ္စည်းများက မဖြုံပါ။ မြန်မာပြည် တစ်နံ တစ်လျား၌ မြစ်သားထွက်ကြက်သွန်ခင်းကြီးများသည် ရောင်းပန်း များစွာလှသည်။ စားလို့ချို့သည်။ အခြား နယ် ကထွက်သော ကြက်သွန်ခင်းမှာ မြစ်သားနယ်က လာသလောက် မကောင်းဟု နာမည်ရခဲ့လေ သည်။

ရှေးခေတ်ကဆိုလျှင် ကြက်သွန်ခင်းကြီး ခွက်တစ်ဆယ်လျှင် တစ်ကျပ်လောက်ရှိသည်။ ယခုခေတ်ကတော့ တစ်ပိဿာ လက်လီဈေးသုံးကျပ် ထက်မနည်း။ အလွန်ပေါ့လှပါမှ နှစ်ကျပ်အောက် မကျသေးပါ။ ဒီမျှ ဈေး တက် နေသော်ငြားလည်း ကြက်သွန် ခိုက်ပျိုးထားသော လုပ်သားတို့မှာ အခြားသော စားဝတ်နေမှု စရိတ်များ ကြီးမြင့်နေသည့်အတွက် ဘဲစား ဘဲချေမျှ ဖြစ်နေကြကြောင်း သိရပေသည်။

လှောင်သူများ၊ ဈေးကစားသူများ၊ ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ရကြသလောက် တကယ်တမ်းကြက်သွန်ထုတ်လုပ် ခိုက်ပျိုးသူ ကာယလုပ်သားတို့၌ မျောက်လောင်းမျှသာပါပဲ။

ငှက်ပျောဆိုလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။

ရှေးက ဖီးကြမ်းငှက်ပျောတစ်ဖီး လက်လီသုံးပြား၊ လေးပြားရောင်းဈေးရှိ၍ ယနေ့ ဖီးကြမ်းငှက်ပျောတစ်ဖီး တစ်ကျပ်ကျော်စေကာမူ ငှက်ပျောစိုက်သမားကဖြင့် ကြက်သွန်လုပ်သားကဲ့သို့ပင် ဖြစ်နေပါသည်။

မြစ်သား လွန်လာလျှင် ရေဝန်းလမ်းဆုံသို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်-မန္တလေးသွား ကားလမ်းကြီးကို ဖြူးခနဲ တွေ့ရပြီး၊ လမ်းချင်းပေါင်းမိသောအခါ ကျောက်ဆည်ဘက်သို့ ဆက်ခဲ့ပါသည်။ တစ်ဘက်က ကျန်ရစ်သော မြို့က ကုမဲ ခေါ်ပါသည်။ မြစ်သား၊ ကုမဲ၊ ကျောက်ဆည်စသည်နယ်တို့မှာ လယ်တွင်း ကိုးခရိုင်၌ အလွန်ရေမြေကောင်းသော ဌာနဖြစ်သည်။

သီးနှံအများနှင့် ဆန်စပါးများထွက်ရာ ဌာနကြီးပေ။ ရှေးပဝေသင်္ဂီက ဤဌာနကြီးအား မြန်မာ့ဆန်စပါး ထွက်ရှိရာ (ကျို)ဟုခေါ်ကြပါသည်။ ယခု အခေါ်တော့ (ဆန်ဂိုဒေါင်ကြီး)ဆို ကြပါစို့။ မြေဩဇာ ကောင်းသော်လည်း ရေရှိမှ စိုက်ပျိုးမှု အောင်မြင်နိုင်သည်။ ဒီနယ်တစ်ဝိုက်၌ " မြစ်ငယ်"၊ "ဇော်ဂျီ"၊ "စမုံ"၊ "ဆင်သေ"၊ "ပန်းလောင်" စသည့် ထိုထိုသော သဘာဝကပေးထားသည့် မြစ်များ၊ ချောင်း များက ရှမ်းရိုးမ တောင်ကြီး ကို မြစ်ဖျားခံ စီးဆင်းလာရာတွင်၊ မြန်မာဘုရင်နော်ရထာမင်းက စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်စားသူ တောင်သူလယ်သမား လုပ်သားပြည်သူတို့ ရေဒုက္ခ အခက်အခဲ မရှိစေရန် တာတမံ ကြီးများ၊ တူးမြောင်း များ အသွယ်သွယ် အခန်းခန်း စီတန်းဖောက်လုပ် ပြုပြင်ပေးခဲ့တဲ့အတွက် မြေဩဇာ ထက်သန်တဲ့ နေရာမှာ ရေကလည်း ၁၂ ရာသီ အမြဲရနေကြတဲ့အတွက် သီးနှံများနှင့် ဆန်စပါးများ အားရ လောက်ဖွယ် ထွက်ရှိ ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

နော်ရထာမင်း လက်ထက်ကစပြီး ဒီလယ်တွင်း ကိုးခရိုင်နယ်မှာ တစ်သီးစားက နှစ်သီးစား၊ သုံးသီးစားရပြီး၊ သီးထပ်သီးညှပ်ဆိုတဲ့ စိုက်ပျိုးမှုတွေနှင့် ထာဝရ အကျိုးခံစားခဲ့ ကြသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ခုခေတ် တဖွဖွ တိုက်တွန်း နှိုးဆော် နေရတဲ့ နှစ်သီးစားတို့ သီးထပ်သီးညှပ်တို့ဆို တဲ့ လုပ်ရပ်များဟာ ကိုးခရိုင် နယ်သား တို့အဖို့တော့ အဆန်းတကျယ်မဟုတ်ကြပါ။ အစဉ်အလာ ရိုးရာလုပ် ရပ်တစ်ခုကဲ့သို့ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ် ပါတယ်။

ဒါတွေဟာ နောင် အနှစ်တစ်ထောင်မက ကမ္ဘာတည်သရွေ့ တိုင်းသူပြည်သားများ အကျိုးကျေးဇူး ခံစား သွား နိုင်အောင် ကြိုတင် မျှော်မြင်ကြံဆ လုပ် ကိုင်ပေးသွားတဲ့ မြန်မာဘုရင် နော်ရထာမင်းကောင်းမှုလို့ပဲ ဆိုထိုက် ပါတယ်။ ယနေ့ ကိုးခရိုင်နယ်က လူတွေ အားနော်ရထာမင်းက ထမင်းကျွေးထားခဲ့တာပဲလို့လည်း ယူဆ နိုင်ပါသည်။

နယ်ချဲ့ခေတ် အစိုးရများကလည်း ကိုးခရိုင် အဝင်အပါ ရှေးလက်ရာ တာတမံ ဆည်မြောင်းများကို ဆက် လက် စောင့်ထိန်း ပြုပြင်ခဲ့ကြရတယ်။ တိုးတက်ပြုလုပ်သင့်တာလည်း လုပ်ခဲ့ကြရတယ်။ လွတ်လပ်တဲ့ ပြည်ထောင်စု ဖြစ်လာတဲ့အခါမှာတော့သာပြီး ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ချဲ့ထွင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ကြတယ်။

တော်လှန်ရေးအစိုးရခေတ်မှာတော့ အထူးပြောစရာမလို၊ ပိုမိုမိုမိုပြီး ဦးစားပေးပြီး တောင်သူလယ်သမား ဦးကြီးတို့အတွက် အလေးအနက်ထားခဲ့သည့် အားလျော်စွာ တာတမံ ဆည်မြောင်းအဟောင်းများသာမက အသစ် အသစ် ဖြစ်သော ဆည်မြောင်းတာတမံ ကြီးများကိုပါ အားသွန်ခွန်စိုက် တိုးချဲ့တည်ဆောက်ပြီး၊ တည်ဆောက်ဆဲ၊ တည်ဆောက်လတ္တံ့တွေဟာ ပြည်နယ်အနှံ့အပြား တွေ့မြင်ကြားသိနေရပြီးဖြစ်ရာ၊ မြန်မာ နိုင်ငံကြီး တစ်ဝန်းလုံးမှာ လယ်တွင်းကိုးခရိုင်လို ရေမြေကောင်းပြီး တစ်တန်းတစားတည်း စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင် နိုင်ကြတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ပြည်လုံး ဆန်ရေစပါး ပေါများကြွယ်ဝသော တိုင်းနယ် တွေချည်း ဖြစ်လာကြတော့မည်။ လူတွေရဲ့ လုပ်အား၊ ဝီရိယ၊ ဇွဲနှင့် လက်မှုလယ်ယာကနေပြီး စက်မှု လယ်ယာ တွေ ဖြစ်လာဖို့ပဲ လိုပါတော့သည်။

ကျောက်ဆည် နားတော့ နီးလာလေပြီ။

ရှမ်းရိုးမတောင်တန်းကြီးကို ကျောထောက်နောက်ခံထားပြီး စိမ်းလန်းသော လယ်ပြင်များက ကားလမ်း တစ်လျှောက် တွင် ကောက်ပင်နဲ့ သင်းကြိုင်လျက် ရှိကြသည်။ မြန်မာပြည် အထက်ပိုင်းရှိ မော်တော်ကား လမ်းသည် ဤနေရာ တစ်လျှောက်၌ ပန်းချီကားပမာ အသာယာ ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ တနင်္သာရီတိုင်းအဝင် မုပွလင်က စ၍ မုတ္တမအဆုံး ဖောက်လုပ်ထားသော ကားလမ်းသည်လည်း တစ်ဘက်မှ တနင်္သာရီ ရိုးမ တောင်တန်းကြီး နောက်ခံထား၍ စိမ်းစိုသော လယ်ကွင်းများတွင် မေးတင် ဖောက်လုပ် ထားသောကြောင့် အလွန် လှပသာယာသည်။ သဘာဝ သာယာမှု ရှုမြင်ကွင်းများမှာ တနင်္သာရီ ကားလမ်းနှင့် ကျောက်ဆည်- မန္တလေးကားလမ်းတို့ တူညီသကဲ့သို့ ပန်းချီဆန်ကြလေသည်။

ကျောက်ဆည်မြို့ထဲ ဝင်မိလျှင်တော့ ဖုန်တသောသောထ၍ နေပါတော့သည်။ လမ်းကကျဉ်းကျဉ်း၊ ဘတ်စ် ကားတွေရော၊ နွားလှည်းတွေရော၊ မြင်းလှည်းပါနေ၍ ဆိုက်ကားရော၊ ဆိုင်ကယ်ရော ဗရပွပေါလေတော့ ဖုန်မှုန့် တွေက တသောသော ထတာဟာ အဆန်းမဟုတ်တော့ပါ။ မြို့လယ်ကို ဖြတ်စီးသော ဇော်ကျီ ချောင်း နှင့် ဈေးနားက ချောင်းတစ်ခုမှာလည်း ရေတွေ မနည်းပါ။ ရေပေါသော်လည်း ဖုန်လမ်းကို ရေမဖျန်း နိုင်လေ တော့ ကားတစ်စီး ပြေးရင်း ဖုန်တွေ ဖွေးဖွေးလှုပ်ရင်းနဲ့ပဲ စားစရာ ဈေးဆိုင်တွေ အိမ်တွေ ထဲ ဖုန်သဲနှင့် ကျုံး ပက်ခံရသလို ဖြစ်နေပေသည်။ မြို့ပြဆိုင်ရာ၌ သာယာသန့်ရှင်းအောင် ပြုပြင် နိုင်ကာမှ တော်ရုံကျပေမည်။

ပေယျာလကန်ထားလျှင် ရောဂါဥပဒ်လည်း များလာမည်။ ကျန်းမာရေးဌာနက ဆေးပေးလို့ လောက် နိုင်မည် မဟုတ်ပါတကား။

ကျောက်ဆည်မြို့ဟာ ရှေးအခါကတော့ စိမ်းစိမ်းစိုစိုနဲ့ အတော့်ကို သာယာခဲ့ဖူးပါသည်။ ကားတွေ လှည်း တွေ ယခုလို မများလို့လားမသိ၊ ဖုန်လည်း ဒီလောက်မရှိပါ။ ခုတော့ လူနေကလည်းများ အသွား အလာ ကလည်း ထူပြောပြီး ညှဉ်းဆိုးဆိုးကြီး ဖြစ်နေသလို သက်ကြီးအိုမြို့တစ်မြို့ ဖြစ်နေရှာလေပြီ။

စာရေးသူတို့ ကားကလေးသည် ဇော်ဂျီချောင်းနံဘေး မေးတင်ဆောက်လုပ်ထားသော တစ်ထပ်တိုက် ကလေး ၏ အတွင်းသို့ ဝင်ခဲ့လေသည်။ တိုက်ရှင်မှာ ဒေါ်မမကြီးဖြစ်ပါသည်။ ကျောက်ဆည်မြို့တွင် ကျောက်သေတ္တာကြီး ကို လူတိုင်းသိသလို ဒေါ်မမကြီးကိုလည်း လူတိုင်းသိပါသည်။ ရပ်ရွာအကျိုးဆောင် သယ်ပိုးသူ၊ အယုတ်အလတ်၊ အမြတ်မရွေး၊ လူတန်းစားမရွေး လူမှုကိစ္စ၊ ရပ်ရွာကိစ္စ ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ရှိ သူ ဖြစ်သောကြောင့် ဒေါ်မမကြီးအား လူသိများရခြင်းပေ။

သူ၏ခင်ပွန်းသည် ဦးထွန်းတင်မှာ အစိုးရအရာရှိ ဝန်ထောက်တစ်ဦးဖြစ်၍ စစ်ကြီးဖြစ်ခါနီးကလေး၌ ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ သားသမီး(၈)ယောက်ကို မုဆိုးမ အဖြစ်နှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပညာသင်ပေး မွေးမြူ ပြုစု နိုင်စွမ်းရှိခဲ့သူဖြစ်သည်။ ယခုအခါမှာတော့ သားသမီးတွေက အလုပ်အကိုင် ရာထူးဌာနတွေနှင့် အတောင် အလက် စုံကုန်ကြလေပြီ။ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် သူ့အိုး သူ့အိမ်နှင့် ရပ်မှုရွာရေး အလေးပေးနေသူ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောက်ဆည်မှာ ဒေါ်မမကြီးနှင့် ကျောက်သေတ္တာကို လူတိုင်း သိမြင် နေကြပါသည်။

ယင်း ဒေါ်မမကြီးမှာ စာရေးသူနှင့် ဆွေမျိုးမကင်း၊ ညီအစ်မဝမ်းကွဲတော်ပါသည်။ စကု-စလင်းမှ သူကောင်း ကြီးမျိုးရိုးက ဆင်းသက်လာသူ ပဋိကတ်တော်အုပ် မိုင်းခိုင်မြို့စား အတွင်းဝန်မင်း ဦးယံ၏ နှမအရင်းမှ ဆင်းသက် ခဲ့သော မြစ် ဖြစ်၍ စာရေးသူက မိုင်းခိုင်းမင်းမှ တိုက်ရိုက်ဆင်းသက်ခဲ့သော မြစ်ဖြစ်ပါသည်။ "မြစ်ဝမ်းကွဲညီအစ်မ" လို့ ခေါ်ရမလားမသိပါ။

သည်တစ်ခေါက် ကျောက်ဆည် ဒေါ်မမကြီးထံ ဝင်သည်ကတော့ အကြောင်းရှိပါသည်။ သူနှင့်အတူ ပင်းယ မြို့ဟောင်းသို့ သွားကြည့်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ပင်းယ မြို့တော်ဟောင်းကြီးသည် အင်းဝမြို့တော်ဟောင်းနှင့် တစ်စပ်တည်းလိုလို နီးစပ်ပါသည်။ တံတား ဦးမြို့မှာလည်း အင်းဝမြို့ဟောင်းအနီးတွင်ပင်ရှိပါသည်။ ဤတံတားဦးမြို့မှာလည်း လေ့လာစရာတွေရှိ သည်။ အင်းဝမြို့တော်ဟောင်းကြီးမှာ ဆိုလျှင်တော့ လေ့လာစရာတွေဟာ "ပြောမဆုံးပေါင် တောသုံးထောင်" ဆိုတဲ့ စကားလိုပါပဲ။

ပင်းယမြို့သည် ပုဂံခေတ်၏ နောက်မြီးနှင့် တစ်စပ်တည်းထင်ပေါ်လာသော မင်းနေပြည် မြို့ကြီးတစ်မြို့ ဖြစ်ခဲ့ဖူး ၍ ပုဂံခေတ်၏ အရိပ်အယောင် လက်ကြွင်းလက်ကျန်တွေ အထူး ပေါများခဲ့ဖူးပါသည်။

*

ကျောက်ဆည်မြို့၏အလှ

ကျောက်ဆည်မြို့၏ အလှအပတို့တွင် ရွှေသာလျောင်းတောင်ကြီးက အကောင်းဆုံးနေရာယူထားသကဲ့သို့ ရှိပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့၏ အထွတ်အမြတ် ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားစေတီများနှင့် ဇရပ်၊ တန်ဆောင်း၊ စောင်း တန်းအသွယ်သွယ်တို့က တင့်တယ်ခမ်းနားစွာ တည်ရှိပါသည်။

နော်ရထာမင်း၏ ကောင်းမှုတော် စေတီကြီးက တောင်ထိပ်တွင် တည်ရှိပြီး၊ လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပွားတော်ကြီး ကျိန်းဝပ်စံနေတော်မူရာ အုတ်တန်ဆောင်းတော်ကြီးက တောင်ခုလပ်နေရာတွင်ရှိ၍ နာမည်ကျော် ကျောက်သေတ္တာကြီးကတော့ ကျောက်ဆည်မြို့ဘက် အစွန်းဆုံးနေရာတွင် တည်ရှိပါသည်။ ဈေးထဲမှနေပြီး မော်ကြည့်လိုက်လျှင် ကျောက်သေတ္တာကြီးမှာ တောင်အစွန်း၌ တဲတဲကလေးချိတ်နေသလို မြင်ရသည်။ ကြည့်ရင်းပင် ပြိုပြီး လိမ့်ကျလာမလိုလို ထင်ရသည်။ ကျောက်လုံးကြီး ထိပ်ပိုင်းတွင် အဖုံး သဖွယ် ကျောက် ပြားကြီး ရှိနေသည့်အတွက် သေတ္တာကြီးနှင့် အလွန်တူပါသည်။

ယခုအခါ စေတနာရှင်များက ကျောက်သေတ္တာပေါ်တွင် စေတီငယ်တွေ တည်ထားသောကြောင့် ကျောက် သေတ္တာကြီး၏ မူလ သဘာဝအလှကို အတော်ကြည့်ယူမှ ပေါ်လာပါတော့သည်။

ကျောက်ဆည်မြို့၏ အထူးခြားဆုံးသော ဌာနတစ်ခုမှာ "ဝေဘူချောင်"ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာပြည်လုံး ထင်ရှား ကျော်ကြားလျက်ရှိသော ဝေဘူဆရာတော်ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးတော်မူပါသည်။ ရွှေသာလျောင်း တောင်၏ ဘယ်ဘက် တောင်ကြောတစ်ခုလုံးမှာ ဝေဘူချောင်၏ ဇရပ်၊ တန်ဆောင်း၊ ကျောင်းကန် တို့ဖြင့် ဖွေးဖွေးဖြူ လျက်ရှိနေပါသည်။

ဝေဘူဆရာတော် ဘုရားကြီးအား ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ရှိသေစွာနှင့် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြကုန်သော တပည့်၊ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့ ကောင်းမှုကုသိုလ် အများအပြားထဲမှ အထူးခြားဆုံးသော အလှူကုသိုလ် တစ်ခုမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဝတ်ရုံတော်မူရန် လှူဒါန်းထားသော (ကြာသင်္ကန်း)တော်ဖြစ်ပါသည်။

ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းမှ ဒါယိကာမများ ထူးခြားစွာ ကပ်လှူထားသော ကြာသင်္ကန်းတော် အစစ်ဖြစ်ပါ၏။ ရက် လုပ်သော ချည်မှာ ပိုးချည်၊ ဝါချည်များ မဟုတ်ပါ။ တကယ့် ပဒုမ္မာကြာမှ ရယူသည့် ကြာချည်မျှင်များနှင့် ခက်ခက်ခဲခဲ ရက်လုပ်လှူဒါန်းထားသော ပဒုမ္မာကြာသင်္ကန်းအစစ်ဖြစ်ပါသည်။

ထူးခြားသော ပါရမီရှင် ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်အား ထူးခြားမွန်မြတ်သော အလှူဖြင့် ပူဇော်လှူဒါန်းသူတို့၏ ကုသိုလ်ကို သဒ္ဓါစိတ်ထူးခြားစွာဖြင့် သာဓုခေါ်ထိုက်လှပါသည်။

ကျောက်ဆည်မြို့မှတစ်ဆင့် သွားရသော ထူးခြားသည့် "ဓာတ်တော်တောင်စခန်း" တစ်ခုလည်း ရှိပါသေး သည်။ သရီရဓာတ်တော်များ ကိန်းဝပ်ရာ လိုက်ဂူကြီးသည် တောင်ခါးပန်းတွင် တည်ရှိ၍ လိုက်ဂူဝတွင် စရည်းပင်ကြီး ပေါက်ရောက်လျက် အလွန် ကြည်ညိုဖွယ်ရာတွေ့မြင်ရပါမည်။ တောင်ခြေတွင် သပြေပင်ခြေမှ ရေထွက်ရာကို "သပြေရေထွက်၊ ကတိုးရေထွက်" ဟူ၍ အံ့ဩဖွယ်ရာ ရေထွက်နေသော နေရာများ လည်း ထူးခြားစွာ တည်ရှိနေပါသည်။ ဘုရားပွဲတော်အခါများတွင် လှည်းများနှင့် တပျော်တပါး သွားရောက် ဖူးကြရပါသည်။

ကျောက်ဆည်မြို့ ရွှေသာလျောင်းတောင်နှင့် မလှမ်းမကမ်း၌ တည်ရှိသော "မင်းမွေးတောင်" ကလည်း ရှေး ယခင်က ရာဇဝင်နှင့် ရှိ၍ ဥတေနမင်းကို မွေးသောတောင်ဟုပြောကြပါသည်။ ကောသမ္မိပြည်က ငှက်စွန် ကြီး ချီယူလာသော ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိဖုရားကြီးသည် ဤမင်းမွေးတောင်သို့ ရောက်လာပြီး ရသေ့ကြီး အစောင့်အရှောက်နှင့် ဥတေနမင်းသားကို ဖွားကြောင်း၊ ဥတေနမင်းသားမှာ ဆင်များကို အလွန်နိုင်နင်း ကြောင်း၊ စောင်းတီးလည်း အလွန်ကောင်းသည်။ ဆင်များကို လာစေလိုလျှင် သွားစေ လိုလျှင် သူ၏စောင်း သံဖြင့် အချက်ပြကြောင်းအဆိုရှိ၏။

ငှင်းမင်းမွေးတောင်ကြီး၏ သဘာဝ အနေအထားကို ကြည့်ရှုရသည်မှာ ဆင်ကြီးတစ်ကောင် ဝပ်နေသည် နှင့် အလွန်တူ၏။ ဆင်ဦးကင်းနေရာ၊ ခြေလေးဖက် ကွေးနေဟန်များ သဏ္ဍာန် ပေါ်နေပေသည်။

ရှေးသရောအခါ ဗာရာဏသီခေတ်ကဆိုလျှင် ဤမင်းမွေးတောင်တစ်ဝိုက်မှာ စိမ့်ကြီး၊ မြိုင်ကြီး၊ ရိပ်ကြီး၊ တောတောင် နေရောင် မခသောတောကြီးမြိုင်လယ်ဖြစ်ဖွယ်ရှိပေသည်။

ဒါကြောင့်သာ ကောသမ္မိမိဖုရားကြီး ကမ္မလာနီစောင်ကြီး ခြုံပြီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပီပီ နေစာလှုံနေသည်ကို သားတစ် မှတ်ပြီး ငှက်ဆင်ကြီးက သုတ်ချီယူလာခြင်းဖြစ်သည်။ ဤမင်းမွေးတောင်ရောက်မှ အသားတစ် မဟုတ်မှန်းသိပြီး ချပစ်ခဲ့မည်။

မသေမပျောက် သစ်ပင်ခွကြားမှာ တင်နေရစ်တဲ့ မိဖုရားကို ရသေ့ကြီးက တွေ့ပြီး ကယ်ဆယ် စောင့်ရှောက် ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကောသမ္မိပြည် ဆိုတာလည်း အိန္ဒိယပြည် မြောက်ပိုင်းဆီမှာ ရှိ လေတော့ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုကြပြန်သည်။ ရှေးစကားကို ယုံကြည်လေးစားခြင်းမရှိသော ခုခေတ် လူများ အဖို့တော့ မယုံရင် ပုံပြင်ပဲဆိုကြရောမည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ရှေးအစဉ်အလာအရကတော့ ကျောက်ဆည်နယ်က ဆင်ရှပ်ချိုးတဲ့ နေရာမှာဖြင့် အင်မတန် လက်ရာမြောက်ခဲ့ပါသည်။ "ဆင်ပွဲတော်" ဆိုသည်မှာလည်း အစဉ်အလာ လုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

ရှေးအခါက ဆင်လည်း အင်မတန်မှ ပေါ့ခွဲတဲ့ နေရာဒေသဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဆင်တွေနေနိုင်အောင်လည်း တောတောင်စိမ့်စမ်းကြီးပါလိမ့်မည်။

ယခု မျက်မြင်ရှုခင်းမှာတော့ မင်းမွေးတောင်မှာ သစ်ပင်ကြီး၊ ဝါးပင်ကြီး များ မရှိတော့သလို တွေ့မြင် နေရပါသည်။ ရှေးခေတ်နှင့်မတူ လူနေများလာသဖြင့် တောတွေရှင်းလင်းပြီး လယ်ယာစိုက်ခင်းတွေ ဖန်တီးကုန်ကြသည်နှင့် တူပါသည်။ " မြန်မာအစ ကျောက်ဆည်က... "လို့ ယူဆ သူများအဖို့လည်း တစ်နည်း အားဖြင့် ဥတေနမင်းတို့ သားအမိက အစပြုပြီး ကျောက်ဆည်မှာ လာရောက် နေထိုင်ခဲ့ကြလို့ မြန်မာ တွေ အခြေစိုက်မိကြတာများ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ဖွယ်ဟု ယူဆရလေမလား။

ဤသည် တွင် ကျောက်ဆည် ရာဇဝင်ခင်းနေ၍ မဖြစ်သေး။ စာရေးသူတို့ ပင်းယမြို့ဟောင်းနေရာသို့ သွား ကြရ ပါဦးမည်။

ပင်းယသည် လည်းကောင်း၊ တံတားဦးသည် လည်းကောင်း၊ အင်းဝမြို့ဟောင်းသည် လည်းကောင်း တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းပင် ဖြစ်နေပါသည်။ ခါတိုင်းဆိုလျှင် အင်းဝမြို့ဟောင်းကို သွားပါက အမရပူရ ကား လမ်းအတိုင်း စစ်ကိုင်းတံတားကြီးအထိ လာရသည်။ တံတားကြီးအနီးရှိ သပြေတန်း ခံတပ်ဟောင်း နေရာ မရောက်မီ တစ်ခေါ်လောက်၌ အင်းဝဘက်ကူးသော ကူးတို့ဆိပ်သွား လမ်းခွဲရှိပါသည်။ မြစ်ငယ်မြစ် ၏ သောင်ပြင်ကြီးကို လှည်း၊ သို့မဟုတ် ဂျစ်ကား၊ ဒေါ့ဂျစ်ကား စသည်တို့နှင့် သွားရပြီးမြစ်ကို ဖောင် ကူးတို့နှင့် ကားပါတင်ပြီး ကူးရမည်။ လူချည်း ကူးချင်လည်းကူးပြီး အင်းဝဘက်ဆိပ်ရောက်ခါမှ မြင်းလှည်း ငှား၍ သွား လိုရာ သွားနိုင်ပါသည်။

သို့သော် အလွန်ဆင်းရဲ ပင်ပန်းစွာ သဲထဲ ဖုတ်ထဲ ကုန်းရုန်းသွားရသည်။ နေကလည်း ပူလှသည်။ အညာနေ ဟာ အသားအရေထဲ ထိုးဖောက်ပူသည် မဟုတ်ပါလား။

ရတနာပုံ မင်းနေပြည်ဟောင်းကြီးကနေပြီး အမရပူရ မင်းနေပြည်ဟောင်းကြီးကိုဖြတ်၍ အင်းဝ နေပြည် တော်ဟောင်းကြီးသို့ တကူးတတန် လာရောက် လေ့လာလိုသူတို့အဖို့ အင်းဝ ကူးတို့ဆိပ်အကူးမှာဖြင့် ချာ တူးလန် လွန်း လှပါသည်။

အာဖရိက တောကြီးမျက်မည်းထဲ သွားရောက်လေ့လာရသည်ထက်ပင် လက်ဝင်ပြီး ပင်ပန်း ဆင်းရဲ လှဦးမည် ထင်သည်။

ဒါကြောင့် ယခုအခေါက် စာရေးသူတို့မှာ မန္တလေး-အမရပူရလမ်းဘက်မှ အင်းဝသို့ မလာတော့ဘဲ ကျောက်ဆည် မှ တစ်ဆင့် အင်းဝမြို့၏ ကျောဘက်သို့ ကားလမ်းနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း ဝင်ရောက်ကြ ပါတော့ မည်။

ကျောက်ဆည်မှ တံတားဦးအထိ မိုင် ၂၀ ခန့် ကားလမ်းဟောင်းရှိပါသည်။ ဤကားလမ်းမှနေ၍ သွားပါ လျှင် မြစ်ငယ်မြစ်မှ ကူးတို့ မကူးရတော့ဘဲ အင်းဝမြို့ထဲ ဒုတ်ဒုတ်ထိ တန်းရောက်ပါသည်။

သို့ကြောင့် ၎င်းလမ်းမှ သွားလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဒါပေမဲ့ အရင်တုန်းက ဒီလမ်းကိုမသွားရဲကြပါ။
သောင်းကျန်း ဆရာ တို့ အလွန် အန္တရာယ်ပေးသောလမ်းဖြစ်ပါသည်။ ခုတော့ ဒီနယ်နှင့်ဒီလမ်းမှာ ဘာမှ
စိုးရိမ်စရာ မရှိတော့ကြောင်း၊ ကျောက်ဆည်မြို့ခံလူများ ပြောစကားအရ စိတ်ချလက်ချ ထွက်လာ ခဲ့ကြခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

ထွက်လာသည်ဆိုလျှင်ပဲ ကျောက်ဆည်-တံတားဦး ကားလမ်းမှာ ဖြူးနေအောင် သာယာလှပါသည်။
ကား လမ်း ဝဲယာ တစ်လျှောက်မှာလည်း စိမ်းလန်းစိုပြည်နေသော စိုက်ခင်းများ၊ ကိုင်းခင်းများ၊ ဥယျာဉ်ကြီး
များနှင့် ရွာငယ်ကလေးများကို မပြတ်ရအောင် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ကြရပါသည်။ ကျောက်ဆည် ၏
ကျောဘက်နှင့် ပင်းယ၊ တံတားဦး၊ အင်းဝမြို့ဟောင်းများ၏ ကျောဘက်သည် တစ်ဆက် တစ်စပ်တည်း
တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့မြင်နေရပါသည်။

*

ပင်းယမြို့နေရာ

ရှေ့မလှမ်းမကမ်း၌ မြင်နေရသော ဘုရားပြို ဘုရားပျက်များကို ဒေါ်မမကြီးက ညွှန်ပြပါသည်။ အဲဒါ ပင်းယ မြို့ဟောင်းနေရာပါပဲဟုဆိုသည်။

ကားပေါ် မှ လှမ်းမြင်ရစဉ်၌ ရုတ်တရက်ဆိုလျှင် ပုဂံမြို့ပျက်ကြီးတစ်နေရာသို့ ရောက်လာလေသလားဟု အထင် မှား မိပါသည်။

ရှေးမြန်မာလုပ် အုတ်ပြားနီနီကြီးတွေနှင့် တည်ဆောက်ထားသော ကုလားကျောင်းခံ ဘုရားပျက်တွေ၊ ဘုရား ပြိုတွေ နေရာအနှံ့အပြားရှိနေပါသည်။ မဟာရံတံတိုင်းပျက် အုတ်ပုံတွေက ချင်းချင်း နီလျက် ရှိသည်။ ကုလားကျောင်းခံ အုတ်ရိုးစေတီများမှာ အပေါ်ပိုင်းမှ အထွတ်ကျိုးလျက် တချို့ပြိုကျနေသော အုတ်ရိုး စေတီ နေရာတွင် ထုံးဖြူဖြူ စတိုင်အသစ်နှင့် ဖြစ်နေသော်လည်း အောက်ခံ ကုလားကျောင်း အုတ်တိုက် ပျက်ကြီး များက တောင်ကမူကလေးများနယ်ခံထားဆဲပင်ဖြစ်သည်။

အချို့များ ကုလားကျောင်း အုတ်တိုက်ပျက်ကြီးက အုတ်ပုံတောင်ကမူ တောင်ကတုံးများကို ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်၍၊ ပျက်ချင်သလို ပျက်နေကြပါသည်။ အားလုံးကိုမြဲ၍ ကြည့်လိုက်မည်ဆိုပါက ပုဂံမြို့က ဘုရားတွေ နှင့် ပုံစံအတူတူပဲဖြစ်နေပါသည်။

ပုဂံမြို့ရှိ ဓမ္မရံကြီးဘုရား၊ ထီးလိုမင်းလိုဘုရားစသည့်အင်္ဂတေမလွမ်း၊ အုတ်ပြားနီနီတွေ သရိုးကိုင်ထားပုံမျိုး အတိုင်း တည်ရှိပါသည်။ ကုလားကျောင်းခံ လိုဏ်ဂူဘုရားများ၌ စေတီအထွတ်တင်ထားပါသည်။ တစ်မျှော် တစ်ခေါ် အပျက်အစီးတွေ ကြည့်ရင်း၊ ကြည့်ရင်း ရှေးဖြစ်ဟောင်းများအပေါ်၌ မြော်ခေါ်တွယ်တာခြင်း ကြောင့် နှမြောတသမဆုံးဖြစ်မိပါသည်။

ဘုရားဟောင်း၊ ကျောင်းဟောင်းများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လိုမှုမရှိဘဲ၊ ဘုရားသစ် ကျောင်းသစ် တွေကိုသာ တတ်နိုင်လျှင် တတ်နိုင်သလို အလှူဒါနပြုလေ့ရှိသော ကိုယ့်မြန်မာများ အယူအဆကို အား မလို အားမရဖြစ်မိခဲ့ရပါသည်။

ပုဂံမြို့ရှိ ရှေးဟောင်းဘုရားပုထိုး လက်ကျန်များကို ဆိုင်ရာအစိုးရတို့က ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားသလို၊ ပင်းယမြို့ဟောင်းက ဘုရားပုထိုးများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု မရှိခဲ့၍သာ ဤမျှ ပျက်စီးကုန် ရလေ သလား ဟု စဉ်းစားမိပါသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ပင်းယမြို့သည် ပုဂံခေတ်ကပင် မြို့တည်ရှိ၍ ပုဂံခေတ် နောက်ပိုင်းဆီတွင် ပုဂံ၏ ယဉ်ကျေးမှုအတိုင်း ဆက်သွယ်တည်ရှိခဲ့သော ဘုရားပုထိုးများ၊ ထီးနန်းအသုံးအဆောင်များဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ပုဂံ နှင့် ပင်းယ တစ်ဆက်တည်း ဆက်သွယ်နွယ်ယှက်ဖြစ်ထွန်းခဲ့သည့် ယဉ်ကျေးမှု အရပ်ရပ်မှာ ပုဂံ ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် မျဉ်းတစ်ပြေးတည်းဖြစ်ခဲ့ပါလျက် ပျက်ခြင်းမလှ ပျက်စီးခဲ့ရသည်မှာ နောက်လူတို့၏ ဥပေက္ခာ ဆန်မှုကြောင့်သာ ထိုမျှ အပျက်နာရသည်ဟု ဆိုချင်ပါတော့သည်။

ပင်းယမြို့၏ ရာဇဝင်ကလည်း တစ်ခန်းတစ်ကဏ္ဍရှိခဲ့ပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှု အပြည့်အဝနှင့် ကြီးပွား ခဲ့ ရသော မင်းနေပြည် မြို့တော်ကြီးလည်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၆၄၈ ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည်၌ နရသီဟပတေ့မင်းကြီး နတ်ရွာစံလွန်တော်မူလျှင် သားတော် ဒလစား ကျော်စွာက ထီးနန်းဆက်ခံသိမ်းချုပ် မင်းလုပ်တော်မူရာ၊ ခမည်းတော် လက်ထက်က သူကောင်းပြုထား သော ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝချမ်းသာ၍ သြဇာအာဏာ ကြီးမားလှသူ "အသင်္ခယာ၊ ရာဇသင်္ကြံ သီဟသူ" ဆို သော ရှမ်းညီနောင်သုံးဦးရှိလေသည်။

၎င်းတို့ သုံးဦး တွင် အသင်္ခယာအား မြင်စိုင်းမြို့၊ ရာဇသင်္ကြံအား မက္ခရာမြို့၊ သီဟသူအား ပင်လယ်မြို့ များကို ပေးပြီးလျှင် မြို့စားချီးမြှောက်သူကောင်းပြုတော်မူထားပြန်ပါသည်။

၎င်းပုဂံပြည် ဘုရင်ကျော်စွာသည် မင်းအဖြစ်ကိုရ၍ ကာလရှည်ကြာလျှင် မိဖုရားစောကို အတိုင်အပင်မရှိ မေ့လျော့ နေတော်မူသဖြင့် မိဖုရားစောက စိတ်နာ၍ ရှမ်းညီနောင်သုံးဦးတို့နှင့် တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်း တိုင် ပင်ပြီး၊ မြင်စိုင်းအရပ်တွင် ဘုရားဂူကျောင်းကြီးကျယ်စွာ စီရင်စေသည်။ ပြီးလျှင် မိဖုရားစောသည် မင်းကြီး (ဘုရင်ကျော်စွာ)အား စိတ်နလုံးနှစ်သက်ပျော်ရွှင်ဖွယ် သာယာလှသည့် လယ်တွင်း တစ်ဆယ့် တစ်ရွာ ကို ကြည့်ရှုတော်မူရန် ထွက်ချီပါဟု လှည့်ပတ် လျှောက်ထားသည်။ မင်းကြီးယုံကြည်တော်မူ၍ စစ်အင်္ဂါလေးပါး နှင့် ချီတက်တော်မူသည်။

သာလျောင်း ဘုရားတောင်ထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ ရှုမျှော်တော်မူလျှင် မြင်စိုင်းအရပ်၌ ဂူကျောင်းတို့ကို မြင်၍ အဘယ်နည်းဟု မေးသောအခါ မိဖုရားစောက "အရှင်မင်းကြီး၏ ကျွန်တော်မျိုး ရှမ်းညီနောင် သုံးဦး တို့ ကောင်းမှုဖြစ်ပါသည်။ ကြွတော်မူ၍ သာဓု ခေါ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်ထားသည်။

ဘုရင်ကျော်စွာ ယုံကြည်တော်မူ၍ ကြွတော်မူသဖြင့် မြင်စိုင်းသို့ ရောက်လျှင် ရှမ်းညီနောင်သုံးဦးက မင်းကြီးကို ဖမ်း၍ အတင်းအဓမ္မခေါင်းရိတ်လျက် သင်္ကန်းဝတ်စေပြီး ထိုကျောင်းတွင် အစောင့် အရှောက် နှင့် ထားလေ၏။

ထိုအခါမှစ၍ ပုဂံမင်းဆက်ပြတ်ကာ ရှမ်းညီနောင်သုံးဦးအလုံးအရင်းများစွာနှင့် အသစ်ယာက မြင်စိုင်း၊ ရာဇသင်္ကြံက မကွရာ၊ သီဟသူက ပင်လယ်မြို့များ ထပ်မံ တည်ထောင်ပြီး တစ်ဆယ့်လေးနှစ်တိုင်တိုင် ညီညွတ်စွာ မင်းလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက် ညီအလတ် ရာဇသင်္ကြံကံကုန်သည်။ ကျန်ညီနောင်နှစ်ဦးအချင်းဖြစ်ပွားသည်။ ညီငယ် သီဟသူ က နောင်ကြီး အသစ်ယာကို အဆိပ်ခတ် လုပ်ကြံပြီးနောက် တစ်ဦးတည်း ဘုရင်အဖြစ်ခံယူရန် ဝိဇယပူရ ဘွဲ့ချီသော ပင်းယမြို့ကို တည်တော်မူသည်။ ပြီးလျှင် နန်းဖွင့်အပ်သော အစီအရင်ကို မသိသောကြောင့် ပုဂံပြည် မိဖုရားစောကို ပင့်၍ မိဖုရားအစီအရင်ဖြင့် တစ်ပြိုင်နက် (သီရိတြိဘဝနာမိတြာ ပဝရသီဟသူရ ဓမ္မရာဇာ) ဘွဲ့ကိုခံ၍ ဘိသိက်မြှောက်ပြီးလျှင် မင်းကျင့်တရားနှင့် ညီညွတ်စွာ တိုင်းပြည် သာယာဝပြောအောင် အုပ်ချုပ်တော်မူလေသည်။

ပင်းယမြို့ကို တည်စဉ် ရွှေစည်းခုံ ဘုရားရှင်မြေကို တူးရာ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ရှိသော အရိုး၊ အခက်၊ အရွက် နှင့် တကွ ရွှေပန်းပင် တစ်ပင်မြေတွင်းမှ ရရှိ၍ "ပန်းရ"ဟုခေါ်တွင်သည်။ နောက်မှ ရွှေလျှောသဖြင့် "ပင်းယ"ဟူ၍ အမည်တွင်လေသတည်း။

ယင်း သီဟသူ စတင် တည်ထောင်ခဲ့သော ပင်းယမြို့သည် သက္ကရာဇ် ၇၂၆ ခုနှစ်၊ ဥဇနာပျောင်မင်း လက်ထက်အထိ နှစ်ပေါင်းခုနစ်ဆယ်နီးပါးရှိသည်။ ဥဇနာပျောင်မင်းကို သတိုးမင်းဖျားက လုပ်ကြံ၍ ကံကုန် ပြီးနောက် ပင်းယမင်းဆက် ပြတ်ခဲ့လေသည်။ သတိုးမင်းဖျားသည် အင်းဝမြို့ကို တည်သောကြောင့် မင်းနေ ပြည်ပင်းယမြို့မှာ တဖြည်းဖြည်း တိမ်ကောလာခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ပင်းယမြို့ကို စတင်တည်ထောင်သူ ဘုရင်သီဟသူသည် ပင်းယမြို့နှင့် ဆယ်မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော လင်းယဉ် ရွာသူမ ကလေးလေးတစ်ယောက်အမေကို နှစ်သက်မြတ်နိုး၍ ကောက်ယူတော်မူပြီး "ရတနာပုံဒေဝီ" ဟု သော ဘွဲ့တံဆိပ်နှင့် မိဖုရားမြှောက်ခဲ့ဖူးသော ဘုရင်ဖြစ်သဖြင့် ရှေးခေတ်က စာဆိုသူ ပညာရှင် တို့၏ အိမ် ထောင်ရေးစံပြတေးထပ်များရေးစပ်ခံခဲ့ရသော ဘုရင်လည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ယင်းသို့ ရွှေထီးရွှေနန်း ရွှေကြငန်းနှင့် လျှမ်းလျှမ်းတောက်ခဲ့သော မင်းနေပြည် ပင်းယမြို့ကြီးမှာ ယခုအခါ ရွာနေရာ ပင် လက်ညှိုးညွှန်စရာမကျန် ဘုရားပြိုင်၊ ဘုရားပျက်နှင့် အုတ်ပုံနိနီများ မြင်မကောင်းအောင် ပြန့်ကျဲနေသော ရှုမြင်ကွင်း တစ်ခုမျှသာ ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ဤနေရာသည် တစ်ချိန်တစ်ခါတုန်းက ရွှေရောင်ဝင်းဝင်းနှင့် မင်း၊ မင်းများစံရာ ရွှေဘုံရွှေနန်း အဆောင်ဆောင် အခန်းခန်းတွင် စုလစ်မွန်းမွန် တံခွန်မှန်ကင်း ရွှေထီးတဝင်းဝင်း ရှိခဲ့ဖူးသည်ဟုဆိုလျှင် ဒဏ္ဍာရီ ပုံပြင်သာ ထင်မှတ်ကြပေလိမ့်မည်။

ရာဇဝင်မော်ကွန်းကင်းမဲ့၍ မည်သူမျှ လှည့်မကြည့်ချင်သည့် အုတ်ပုံပျက်နိနီတို့သာ ပါတကား။

ပင်းယခေတ်၏ ယဉ်ကျေးမှု ထီးသုံးနန်းသုံး၊ ခမ်းနားပုံ၊ အနှုန်းအဖွဲ့များကို မျက်ဝါးထင်ထင် သိမြင်လေ့လာ နိုင်ရန် သတ္တရာဇ် ၆၇၄ ခုနှစ်ပင်းယ သီဟသူမင်း လက်ထက်က စာဆိုခဲ့သော ... အောက်ပါ တျာဘွဲ့ သီချင်း တစ်ပုဒ်ဖြင့် အကဲဖြတ်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ပင်းယခေတ် တျာဘွဲ့ သီချင်း။ ။ ခါးပတ်တော်မှာ ရွှေခြည်စုံ၊ မိုင်းလုံး ရွှေဝတ်လုံ၊ မလုံသာ ချမ်းအေးမြ၊ မိုး သောက်က ရောင်ပြူလာတယ်ကို၊ ထိပ်ပန်းပန်ငယ်၊ မြင်းခင်းကြွပါလို့လေး၊ အလှငယ် လာမည့်လမ်းငယ်ကို၊ မျှော်ယောင်တမ်း လို့လေး၊ ယမန် ယမန်လည်တွင်၊ မြင်ပါလိုက်ကဲ့မယ့်ထိပ်တင်၊ မြင်းတဲ့မြင်းဖြူသျှောင်တွင် လေတင့်ဆုံး၊ နားမှာသာ ပန်းကြက်ရုံးငယ်နှင့်လေး ...။

သျှောင်လုံးနားတွင် အပြည့်သာဆင် ...၊ မြင်ပင် မြင်လိုက်ပါစလေး ...၊ ရွှေနန်း ငွေနှန်းသူ ... ငယ်မူ ငယ်ရာ သားနှင့်၊ သနားချစ်စရာလေတည့်၊ သနားချစ်စရာ ...။

ပင်းယမြို့ဟောင်းဟာ ပုဂံခေတ်မှ တိုက်ရိုက်ဆက်နွယ်လာသော ဘုရင်နန်းစိုက်ရာ မြို့တော်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အတိုင်း ပုဂံခေတ်ရဲ့ လက်ငုတ်လက်စတွေ အများအပြား ပြုဆင်းရပ်တည်လာခဲ့တဲ့ မြို့တော်ကြီးဖြစ်ခဲ့ သည့်အားလျော်စွာ ယနေ့ တွေ့မြင်နေရသေးတဲ့ ဘုရားပုထိုး အပြိုအပျက်လက်ကျန် အနည်းငယ်တို့ကို ကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့် ပုဂံ၏ ပုံစံတွေအများကြီး ရှိနေပါသည်။

ပုဂံ၏ ယဉ်ကျေးမှုတွေကို ပင်းယက ပခုံးပြောင်းယူလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါမည်။ ပုဂံ၏ ဘာသာရေး၊ ပုဂံ၏ နန်း တွင်းယဉ်ကျေးမှု၊ ပုဂံ၏ ဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပုဂံ၏ စာပေ၊ ပုဂံ၏ ဂီတ ကဗျာ၊ ပုဂံ၏ ပန်တျာ၊ ပုဂံ၏ လူမှု ဆက်ဆံရေးအဖြာဖြာသည်။ ဤပင်းယခေတ်မှာ လာရောက်စုရုံး အခြေခံလျက် တစ်ဆင့်တက်၍ အခက် အလက် ဆက်လက် ဝေဆာ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ရမည်မှာ မလွဲမသွေ ဖြစ်ပါလေသည်။

ပင်းယတွင် ချအပ်ခဲ့သော မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု အုတ်မြစ် အခြေခံတို့သည် ပထမ အင်းဝခေတ်က ဆက်ခံ၍ တစ်ရှိန်ထိုး ဝေဖြိုးမောက်ကြ တောက်ပဝင်းထိန်ခဲ့ရပြန်လေသည်။

သီဟသူမင်း ပင်းယမြို့ကို မတည်မီက အင်းဝမြို့ကို တည်ကြည့်သေးသည်။ ၎င်း ကြိမ်တိုင်တိုင် ပျက်ခဲ့ရ သည်ဟုဆို၏။ ပထမ အကြိမ် ရေကြီးသည်၊ လိပ်သတ္တဝါများ အိမ်တိုင်းတက်လာသည်။ ဒုတိယ အကြိမ် မှာ ငါးကြီးတွေ အိမ်တိုင်းတက်၍ ပျက်ပြန်သည်ဆို၏။

ထိုခေတ်က လူများ ငါးကို ဟင်းချက်မစား ကြရော့လား မေးစရာ။ ယခု ခေတ်များ ငါးတို့ လိပ်တို့ အိမ်ပေါ် တက်လာလျှင် ဈေးဖိုးသက်သာ လို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖမ်းဖမ်း ချက်စားလိုက်ကြမယ့် ဖြစ်ခြင်း။ ငါးတက် လို့ မြို့ပျက်ရတယ်များ ရှိသေးတော်လို့ ... သရော်ချင်လည်း သရော်ကြပါလေဦးမည်။

တတိယနှင့် စတုတ္ထအကြိမ်မှာလည်း လူများ နာဖျား သေပျောက်ရှိကြသောကြောင့် မနေဝံ့၍ မြို့ပျက်ရသည်။ ၎င်း ကြိမ်တည်၍ ပျက်ရသောကြောင့် အင်းဝမြို့ကို မြို့တည်ခြင်းမှ ရပ်ဆိုင်းပြီး နေရာရွှေ့ပြောင်းကာ ပင်းယမြို့ကို တည်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပင်းယမြို့နေရာကို တူးဆွရာ ရွှေပန်းပင် ရရှိသောကြောင့် နိမိတ်ကောင်းသည်ဟု နှစ်သက်ကြသည်။ မြို့တည်ပြီး ၂ နှစ်ခန့် ရှိသောအခါ စမံမြစ်တွင် ဆင်ဖြူမ အသေတစ်စီးမျောလာသည်ကို ဆယ်ယူပြီး ကျား ကန်မ ထူ၍ ရတနာက တင်ပြီး၊ ဘုရင် သီဟသူ တက်စီးကာ တစ်စီးရှင်အမည် ခံယူသောကြောင့် " တစ်စီး ရှင် သီဟသူ" ဟု ရာဇဝင် တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာရှင်ဘုရင်များသည် ဆင်ဖြူတော်ကို အလွန်စုံမက် နှစ်သက်ကြသည်။ ဆင်ဖြူရှင်ဘွဲ့ခံရမှ ဘုန်းကံကြီးမားတန်ခိုးထွားသည်ဟု အယူအစွဲ ရှိကြသည်။ ဒါကြောင့် ဆင်ဖြူ အရှင်မရလျှင် ဆင်ဖြူ အသေကိုပဲ စုံစုံမက်မက် တက်စီးပြီး ဆင်ဖြူရှင် ဘွဲ့နှင့် အလားတူ တစ်စီးရှင် ဘွဲ့ခံယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တစ်စီးရှင် သီဟသူ၏ တောင်နန်း မိဖုရားကြီးမှာ မိဖုရားဖွားစော၏ စောနန်းနှင့် တရုတ်ပြေးမင်း၏ သမီး မိစောဦးဖြစ်သည်။ ယင်း မိစောဦးသည် နန်းကျဘုရင် ကျော်စွာ၏ မိဖုရားဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ၎င်းမိစောဦးကို တစ်စီးရှင် သီဟသူမင်းက "ဖွားစော" ဟူသော အမည်ကိုပေး၍ တောင်နန်း မိဖုရား မြှောက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ကြောင့် "ဖွားစော" ဟူသော အမည်သည်လည်း ထိုခေတ်က အမွန်အမြတ် ထားသော အမည်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဖွားစောကြီးနှင့် ဖွားစောကလေးလည်း ခဏခဏ မှားတတ်ကြသည်။

ဖွားစောကလေးနှင့် တစ်စီးရှင်တို့မှ သားတော် သုံးပါး ဖွားမြင်လေသည်။ ပထမသားတော် ခုနစ်ကျောင်း ဒါယကာ ဥဇနာ၊ ဒုတိယသားတော် ငါးစီးရှင်ကျော်စွာ၊ တတိယသားတော် နော်ရထာတို့ ဖြစ်ကြသည်။

မြောက်ဘက် လင်းယဥ်ရွာသူ မုဆိုးမ ကလေးတစ်ယောက်မိခင်ကို ကောက်ယူ၍ ရတနာပုံဒေဝီဟု မြောက် နန်းမိဖုရားမြှောက်ရာမှာ သားတော်တစ်ပါးနှင့် သမီးတော်တစ်ပါးဖွားမြင်သည်။ သားတော်မှာ စစ်ကိုင်းမြို့ တည်"အသင်္ခယာ စောယွမ်း"ဖြစ်၍၊ သမီးတော်မှာ "စောပုလဲ" ဖြစ်သည်။ နောက် တောင်တွင်း သီဟပတေ့ ၏ မိဖုရားဖြစ်သွားသည်။

ပင်းယမြို့တည် တစ်စီးရှင် သီဟသူ၏ အရေးပါသော ချစ်သော မိဖုရားတို့မှာ အပျိုမဟုတ်ကြပေ။ မိဖုရားကြီး မိစောဦးမှာ အပျိုမဟုတ်သော်လည်း တရုတ်ပြေးမင်း၏သမီးတော် ကျော်စွာ ဘုရင်၏ မိဖုရားဟောင်းဖြစ်၍ မင်းရိုးရာမပျက် ဆောင်နင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ မြောက်နန်းမိဖုရား ရတနာပုံဒေဝီမှာ မုဆိုးမ၊ အရပ်သူကလေးမျှနှင့် ကံကောင်းထောက်မသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဘုရင်ကိုလည်း "အဆင့်အတန်းမခွဲ၊ လူတန်းစားမရွေး၊ အချစ်ကို အရေးပေးသောဘုရင် " ဟု စာဆိုရှင်ပညာရှိများက ဥဒါန်းတင် ရေးသား ခဲ့ ကြပေသည်။

ယင်းပင်းယမြို့တည် တစ်စီးရှင် သီဟသူဘုရင်သည် နန်းသက် ၂၂ နှစ်၊ သက်တော် ၅၅ နှစ်တွင် အနိစ္စရောက် သွားလေသည်။ တစ်စီးရှင်သီဟသူ၏ သားတော် ဥဇနာ ထီးနန်း ဆက်ခံရသည်။

ဥဇနာ ထီးနန်းစံ၍ ဆယ်နှစ်ရှိသောအခါ ညီတော် ကျော်စွာကို နန်းလွှဲပေးရသည်။ ထိုညီတော် ကျော်စွာကား ဆင်ဖြူ ငါးစီးရသူဖြစ်၏။ ဆင်ဖြူတစ်စီးရှိလျှင်ပင် အင်မတန် ဘုန်းကြီးသည်ဟု ယူဆခဲ့ရာ၊ ယခု ဆင်ဖြူငါးစီး ပိုင်ရှင်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးသည်ဟု ယူဆခဲ့ရာ၊ ယခု ဆင်ဖြူငါးစီး ပိုင်ရှင်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဘုန်းတော်ဒဏ် မခံဝံ့၍ နောင်တော်ကြီးက ထီးနန်း လွှဲအပ် လိုက်ရလေခြင်း ပင် ဖြစ်သည်။

ငါးစီးရှင် နန်းစံ၍ ၉ နှစ်ရှိလျှင် အနိစ္စရောက်သည်။ သားတော်ကျော်စွာ ထီးနန်း ဆက်ခံရသည်။ အဖေလည်း ကျော်စွာ၊ သားတော်လည်း ကျော်စွာ၊ နာမည်ချင်းတူကြ၍ တစ်ခါတစ်ခါ မှားစရာပင်ဖြစ်၏။ သားတော် ကျော်စွာ နန်းစံ၍ ၁၀ နှစ်ရှိလျှင် အနိစ္စရောက်ပြန်သည်။

ဤအခါ ၎င်း၏ညီတော် နရသူ ထီးနန်းဆက်ခံပြန်သည်။ နန်းစံ၍ ၃ နှစ် ရှိသောအခါ မောရှမ်းတို့ ဖမ်းယူ သဖြင့် နန်းကျရရှာသည်။

နရသူ နန်းကျသောအခါ အစ်ကိုအကြီးဆုံး ဥဇနာပျောင်က နန်းဆက်ပြန်သည်။ ဥဇနာပျောင်မှာ အစ်ကို အကြီးဆုံးဖြစ်၍ ရှေးဦးစွာ နန်းမွေ့ရထိုက်သော်လည်း ခြေတစ်ဖက် မသန်သောကြောင့် နန်းဆက်မခံခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု ညီတွေ မရှိမှ သူ၏အလှည့်အကြွရခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ပေမင့် ကံမကောင်းရာပါ။ ထီးနန်းစံရ ၍ သုံးလမျှသာရှိပါသေး၏။ သတိုးမင်းဖျားက သူ့အား နန်းမှချလိုက်ပြီး ပင်းယမြို့ကြီးကို သိမ်းယူခြင်းခံရပါ သည်။

ပင်းယမြို့တည် တစ်စီးရှင် သီဟသူ၏ သားမြေး မင်းဆက်သည် ခြောက်ဆက်မြောက်၊ ဥဇနာပျောင်မင်း လက်ထက်တွင် စခန်းသိမ်းခဲ့ရပြီး ပင်းယမြို့ကြီးလည်း ပျက်ခဲ့ရတော့သည်။

သတိုးမင်းဖျားသည် ပင်းယမြို့ကို ရရှိသိမ်းပိုက်ပြီးနောက်၊ ပင်းယမြို့မှာ တစ်လသာစံနေပြီး ဆက်လက် မနေဘဲ အင်းဝမြို့ကို တည်ထောင်ခဲ့လေသည်။

တစ်စီးရှင် ၄ ကြိမ် တည်၍ မရခဲ့သောအင်းဝမြို့ကို သတိုးမင်းဖျားတည်သောအခါ အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ပင်းယ တစ်စီးရှင်၏ သားတော်တစ်ပါး ကျန်သေးသည်။ သူသည်ကား လင်းယဉ်ရွာသူ မုဆိုးမ ရတနာဒေဝီ နှင့် တစ်စီးရှင်တို့မှ မွေးဖွားသော အသစ်ယာစောယွမ်းခေါ် မင်းသားပင်။

တစ်စီးရှင်၏ မိဖုရားကြီး သားတော်သုံးပါးအနက် ငါးစီးရှင်ကျော်စွာက ပင်းယမြို့ကို ထီးနန်းဆက်ခံချိန်တွင် အသစ်ယာ စောယွမ်းက စစ်ကိုင်းမြို့သစ်ကို တည်ထောင် မင်းပြုနေပြီးဖြစ်သည်။

စစ်ကိုင်း အသစ်ယာ စောယွမ်းသည် နန်းစံသက် ၈ နှစ်တွင် အနိစ္စရောက်သည်။ ကျန်ရစ်ခဲ့သော သားတော်သုံးပါး၊ သမီးတော် တစ်ပါးဖြစ်သည်။

သားသုံးပါးမှာ ၁။ ကျွဲစွာ၊ ၂။ မင်းရဲကြီး၊ ၃။ တရားဖျား၊ ၄။ သမီးတော် စိုးမင်းကိုယ်တော်ကြီးတို့ဖြစ်သည်။

စစ်ကိုင်းမင်းဆက်သည် ပင်းယ မင်းဆက်ထက် တစ်မင်းသာသာသည်။ ပင်းယက မင်းခြောက်ဆက်နှင့် ပျက်သည်။ စစ်ကိုင်းက ခုနစ်ဆက်နှင့် ပျက်ခဲ့သည်။ စစ်ကိုင်း ပျက်ရသည်မှာလည်း သတိုးမင်းဖျား၏ လက်ချက်ပင်ဖြစ်၏။

သတိုးမင်းဖျားသည် စစ်ကိုင်း၊ ပင်းယ၊ အင်းဝ သုံးပြည်ကို အုပ်ချုပ်မင်းပြုခဲ့သည်။ သူတို့ တစ်ဆွေတစ်မျိုး အနွယ်တစ်သိုက်ထဲမှာ ဗိုလ်ကျလာခဲ့သူလည်းဖြစ်၏။ ကြံရည်၊ ဖန်ရည်၊ ဉာဏ်ရည် အမျိုးမျိုးသုံး၍ လက်ရုံး ရည် တိုက်ပွဲ၊ နှလုံးရည် တိုက်ပွဲမျိုးကလေးတွေနှင့် တွန်းထိုးရုန်းကန် တက်လာရသူဖြစ်လေသည်။ သို့သော် သတိုးမင်းဖျား၏ အင်းဝ မင်းဆက်သည်လည်း ၇ ဆက်နှင့်ပင် စခန်း သိမ်းသွားရချေသည်။ အင်းဝ၌ မိုးညှင်း မင်းဆက်ဟူ၍ တစ်ဆက်တံ့ခွန်ထူခဲ့ပြန်လေသည်။ ၎င်း မိုးညှင်း မင်းဆက်က ၁၃ ဆက်ဖြာခဲ့ပါသည်။

ယင်းသတိုးမင်းဖျား၏ ပထမ အင်းဝမင်းဆက်နှင့် မိုးညှင်းမင်းဆက်တို့၏ အဖြစ်အပျက်ကလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် အသွယ်သွယ်နှင့်ပဲဖြစ်ပါသည်။ ဒါတွေကို အသေးစိတ် မရေးနိုင်သော်လည်း "ကျွန်းဦးတည့် သန့်လျက်ခုံ" ခရီးတွင် အင်းဝ၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ် အသွယ်သွယ်ကိုတော့ တတ်နိုင် သလောက် ရေးသား တင်ပြသွားရ ဦးမည်သာဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူတို့ ကားသည် ပင်းယမြို့ဟောင်းကြီးကို ကျော်ဖြတ်ကာ ဆက်လက်မောင်းနှင်လာခဲ့ပါသည်။

မကြာမတင်ပင် ရေမြေတစ်စပ်တည်းသို့ တည်ရှိသော အင်းဝမြို့အဝင် မရောက်မီ ရှေးဦးစွာ တွေ့ရသော မြို့မှာ တံတားဦးမြို့ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းတံတားဦးမြို့မှာတော့ လက်ရှိ မြို့အင်္ဂါနှင့် အစုံအလင်ရှိပါသည်။ ရုံးနှင့် ဂါတ်နှင့်၊ ဆေးရုံနှင့် ကျောင်း နှင့်၊ ဈေးရုံနှင့် ပြည်သူ့ဆိုင်နှင့်၊ ဘူတာရုံနှင့် ပ-လ-က၊ ပ-ရ-လ၊ က-လ-သ-ဖ၊ လ-အ-က၊ န-လ-က၊ လ-လ-သ-သ စသော ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်၏ မရှိမဖြစ်သော ဌာနဆိုင်ရာအသီးသီး ပြည့်ပြည့်ဝဝ စုံညီ လှ ပါသည်။ မြို့ မယ်မှာရှိသော တံတားဦး မင်္ဂလာစေတီကြီးကလည်း ကြည်ညိုစဖွယ် သပ္ပာယ်ပါတီချင်း။

တံတားဦးမြို့ကတော့ ပင်းယ အင်းဝ တို့လောက် ရှေးကျခဲ့သော မြို့ မဟုတ်ပေမင့် တံတားဦး မင်္ဂလာ စေတီ ကို အကြောင်းပြုလို့ တစ်ကြောင်း၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်၌ အင်းဝနေပြည်တော် ပြန်လည် စည်ကားပြီး နန်းမတော် မယ်န အုတ်ကျောင်းကြီးနှင့် ပူးတွဲထင်ရှားခဲ့တဲ့ မင်းသားကြီး ဦးအိုရဲ့ အုတ်တံတားကြီး အဆုံး မှာ တံတားဦးမြို့ တည်ရှိနေတဲ့အတွက် ထင်ရှား ကျော်ကြားလာရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ခေတ်မှာတော့ ပင်းယ၊ အင်းဝ တို့က ဇနပုဒ်ဖြစ်ပြီး တံတားဦး က စည်ကားတဲ့မြို့ဖြစ်လို့နေပါသည်။

ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တူ၊ တူမများဖြစ်တဲ့ တံတားဦးမြို့၊ ကုန်သွယ်ရေး မန်နေဂျာ မောင်သိန်းအေး၊
ဇနီး နနု၊ အစ်မ ဒေါ်မြင့်မြင့်တို့ကလည်း တံတားဦးမြို့၊ တစ်ဝိုက် လိုက်လံပြသခြင်း ကျွေးမွေး ပြုစုခြင်း
များကြောင့် ကျေးဇူးတင်ရပါသည်။

သို့နှင့် ကြွင်းကျန်နေသေးတဲ့ အင်းဝကို ပထမစတင်တည်ထောင်တဲ့ မင်းဆက်ကို ရေးရပါဦးမည်။

အင်းဝမင်းဆက်

အင်းဝကို စတင်တည်ထောင်သူ သတိုးမင်းဖျားဟာလည်း တခြားသူဟုတ်ပါရိုးလား၊ ပင်းယမြို့ကို စတင် တည်ထောင်မင်းလုပ်ခဲ့တဲ့ သီဟသူမင်းနှင့် လင်းယဉ်ရွာသူ မုဆိုးမ ရတနာပုံဒေဝီတို့ရဲ့ မြစ် ဖြစ်ပါတယ်။

ရတနာပုံဒေဝီ၏သား၊ စစ်ကိုင်းအသင်္ခယာမင်းရဲ့သမီး၊ စိုးမင်းကိုယ်တော်ကြီးရဲ့သားဖြစ်ပါတယ်။

စိုးမင်းကိုယ်တော်ကြီးအား တကောင်းမင်းရိုးမှ ဆင်းသက်လာတဲ့ သတိုးမျိုးမင်းသားနှင့် စုံဖက်လို့ ဖွားမြင်တဲ့ သားဟာ သတိုးမင်းဖျားဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာထီးနန်းရှင်များဟာ တကောင်းမင်းရိုး သတိုးနွယ် များကို အလွန် မြတ်နိုးလေ့ရှိပါတယ်။ သို့ကြောင့် သတိုးမင်းနွယ်များကို ကြိုကြိုကြားကြားက ရှာကြံပြီး ဖြစ်နိုင် သမျှ အမျိုး ဆက်လေ့ရှိကြပါတယ်။

ဒါကြောင့် အသင်္ခယာမင်းဟာ သမီးတော် စိုးမင်းကိုယ်တော်ကြီးအား သတိုးနွယ်မင်းသားနှင့် လက်ထပ် ထိမ်းမြား ခဲ့ သဖြင့် သားတော် သမီးတော်များ ထွန်းကားသောအခါ သားတော်ကြီးကို သတိုးမင်းဖျား ဟူသော အမည်ကိုပေးပြီး သတိုးအမည်ကို ပြန်လည် ဖော်ထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ သတိုးမင်းဖျားအောက် နှမတော် နှစ်ယောက် ရှိပြီး အားလုံးမောင်နှမ သုံးယောက် ထွန်းကားပါတယ်။

သတိုးနွယ် မင်းသား ကွယ်လွန်သောအခါ စိုးမင်းကိုယ်တော်ကြီးမှာ ဒုတိယမြောက် မင်းပြောက်နှင့် ထိမ်းမြား ၍ မင်းပြောက်က စစ်ကိုင်းထီးနန်းကို ဆက်ခံရရှိပါတယ်။

ဆင်းရဲသားပြော ပြောရရင် ... မင်းပြောက်ဟာ သတိုးမင်းဖျားရဲ့ ပထွေး တော်ပါတယ်။ ပထွေးတော်က သတိုးမင်းဖျား အား တကောင်းမြို့ကို မြို့စားပေး၍ အုပ်ချုပ်စေပါတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ပင်းယ နရသူမင်းက စစ်ကိုင်းကို တိုက်ပေးပါလို့ ကိုးသိန်းသခင် သိုချည်ဘွားကို ပြောလို့ သိုချည်ဘွား အလုံးအရင်းနဲ့ ချီလာရာ သတိုးမင်းဖျားက တကောင်းမှ ခံတိုက်သော်လည်း မနိုင်ခဲ့လို့ သိုချည်ဘွားက ဖမ်းမိလိုက်ပါတယ်။

သို့သော် ပရိယာယ်ကောင်း၍ လွတ်လိုက်သောအခါ ပထွေးရှိရာ စစ်ကိုင်းသို့ ရောက်လာပါတယ်။ ပထွေး တော်မင်းပြောက် က စစ်နိုင်အောင် မတိုက်ကောင်းလားလို့ အမျက်ရှပြီး သတိုးမင်းဖျားကို ကြခတ်ဝရာသို့ ပို့ ထားလိုက် တော့တယ်။

သိုချည်ဘွား စစ်တပ်က စစ်ကိုင်းရောက်လာ၍ ဝန်းရံလုပ်ကြံတဲ့အခါ မခံနိုင်ဘဲ ပျက်ပြန်တာကြောင့် ပထွေး မင်းပြောက် ဟာလည်း ကြခတ်ဝရာကိုပဲ ထွက်ပြေးခဲ့ရပြန်ပါတယ်။

ပင်းယနရသူမင်း ကိုလည်း သို့ချည်ဘွားကပဲ တိုက်ခိုက်ပြီး ဆင်ဖြူတော် သုံးစီးနဲ့အတူ ရှမ်းပြည်ကို ယူသွား ခဲ့ပါတယ်။ သူ့လျှင်ဖျက်တော့ ကိုယ်ပင်ပျက်ဆိုသော စကားအတိုင်း ဖြစ်ရပေတယ်။

တကယ် ဆိုတော့ ပင်းယနရသူမင်းနဲ့ သတိုးမင်းဖျား မိခင်တို့မှာ ပင်းယတစ်စီးရှင် သီဟသူ၏ မြေးများပင် ဖြစ်ကြပါ လျက် ပင်းယနရသူက စစ်ကိုင်းကို ပျက်အောင် ကြံခြင်းကြောင့် သူပါ ပျက်ရရှာလေ သတည်း ပေါ့။

အဲ ... သည်တွင် မနေသေးပါ။ နရသူ မောပြည်ပါသွားလျှင် ကျန်ရစ်သော နောင်တော် မစွမ်းမသန် ဥဇနာ ပျောင်က ပင်းယထီးနန်းဆက်ခံ၍ သုံးလမျှကြာလျှင် ကြခတ်ဝရာမှာ ရှိနေတဲ့ သတိုးမင်းဖျားဟာ သူ့ရဲ့ ပထွေး စစ်ပြေး မင်းပြောက် ကို လုပ်ကြံပစ်လိုက်ပြီး လူသူဆင်မြင်း စုဆောင်းကာ ပင်းယသို့ စစ်ချီလာခဲ့ပါ တယ်။

ဥဇနာပျောင် ကို လုပ်ကြံပြီး မိဖုရားစောဥဗ္ဗာနဲ့ ပင်းယတွင် တစ်လ မင်းပြုနေပြီးမှ အင်းဝမြို့ကို ပထမ စတင် တည်ထောင်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဤတွင် သတိုးနွယ်သွေးဖြစ်သူ သတိုးမင်းဖျား၏ ထီးနန်းအနွယ် စတင် ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သတိုးမင်းဖျား၏ ပထွေး မင်းပြောက်ဟာလည်း တခြားသူတော့ မဟုတ်ပါ။ ပုဂံပြည်က တရုတ်ပြေး မင်း မိဖုရား ဖွားစော အစ်မတော် မြေးပါတည်း။ စစ်ကိုင်းအသစ်ယာစောယွမ်းမင်း ကံကုန်လျှင် သားတော် ကျစွာမင်း နန်းတက်သည်။ ကျစွာ အနိစ္စရောက်လျှင် ညီတော် မင်းရဲကြီး နန်းဆက်ခံသည်။ မင်းရဲကြီး အနိစ္စ ရောက်ပြန်ရာ ညီတော် ဆင်ဖြူရှင်တရဖျားငယ် နန်းတက်သည်။ တရဖျား အနိစ္စရောက် သောအခါ မှ နွယ်တော် စိုးမင်းကိုယ်တော်ကြီး၏ ကြင်ရာတော် မင်းပြောက်က ထီးနန်းဆက်ခံခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပင်းယမှာ သူတို့ညီနောင် တစ်စု နန်းဆက်ခံကြသလို စစ်ကိုင်းမှာလည်း အသစ်ယာမင်းကြီး၏ သားမြေး များ အစဉ်အလိုက် ဆက်ခံစိုးစံကြသည်ကို ပင်းယနရသူက စတင်ပြီး မလိုတမာပြုမှုကြောင့် နွားကွဲ ကျားကိုက် ခံရ ခြင်းပင်တည်း။

ပုဂံပျက်ပြီးချိန် မှ စ၍ အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ကွဲ၍ သူတလူ ဝါတမင်းနှင့် ဆွေမျိုးချင်းချင်း စစ်ခင်း ခဲ့ကြသော ကိစ္စ၊ အားနည်းသူအား အားကြီးသူက လွှမ်းမိုးဝါးမျိုလိုသော ဆန္ဒနှင့် အားပြိုင်၍ နေကြရသည် မှာ နားရ သည်ပင် မရှိအောင် ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

သို့နှင့် အင်းဝကို ပထမစတင်တည်ထောင် မင်းပြုခဲ့သူ သတိုးမင်းဖျား နန်းသက်လေးနှစ်နီးပါး ရှိသောအခါ အနိစ္စ ရောက်၍ ယောက်ဖတော် အမြင့်မင်း ဇော်ကဲမင်းဖြစ်ပါသည်။

မင်းကြီးစွာ ဇော်ကဲမှာလည်း ပုဂံမင်းမျိုး၏ သွေးနှင့် ပင်းယမင်းမျိုးတို့ သွေးမှ ဆင်းသက် ဖွားမြင်သူ ဖြစ်ပါသည်။

မွေးခြင်းမှာ ထူးခြားသည်ဆိုရန် ရှိပါသည်။ ဆင်ဖြူ ဆိုသည်မှာ တောတွင်း၌ ရှားရှားပါးပါး မွေးရခြင်း ဖြစ်ပါလျက်၊ မြို့ နေအလုပ်သမားဆင်းတစ်ကောင်က ဆင်ဖြူ မွေးပြလိုက်ခြင်းမှာ ဖြစ်တောင့် ဖြစ်ခဲပေမို့ တစ်ကြောင်း၊ ဆင်ဖြူ ကြိုက်လွန်း၍ ဆင်ဖြူသေကိုပင် ကျားကန် တက်စီးပြီး၊ တစ်စီးရှင်ခံသော အချိန်မျိုး ဖြစ်၍ ဆင်ဖြူရှင် ဘွဲ့ တင်လိုက်သည်မှာ ထိုက်တန်၍ တင်သည်ဟုပင် ဆိုရမည် ဖြစ်တော့၏။ ၎င်းဆင်ဖြူရှင် တရားဖျားမင်း ၏ မိဖုရားခေါင်ကြီးမှာ ဦးကြီးတော် ရမည်းသင်းစား သီလဝံ၏ သမီးတော် ပင် ဖြစ်၍ မောင်နမဝမ်းကွဲပင် တော်လေသည်။

သားတော် သမီးတော်တို့မှာ သားတော်ကလေး ကျေးတောင်ညို ၁၊ သမီးတော် ၁၊ ပေါင်း ၂ ပါးဖြစ်ပါသည်။ ဆင်ဖြူရှင် တရားဖျားမင်းသည် နန်းသက် မရှည်ရှာပါ။ ထီးနန်းဆက်ခံ၍ (၇)လ အရောက် အသက် ၃၂ နှစ် နှင့် ၇လတွင် သူ၏ အထိန်းတော် တကောင်းစား ငနောက်ဆံ လုပ်ကြံ၍ ကံတော် ကုန်ရရှာ လေသည်။

၎င်းနှစ် ၇၆၃ ခုတွင် ညီတော် ပထမ မင်းခေါင် မင်းအဖြစ် ဆက်ခံရလေသည်။ မိဖုရားမှာ ဆင်ဖြူရှင် တရား ဖျား၏ နမတော် စောစွေး ၁၊ ညီမတော် မင်းပျံ ၂ ဖြစ်၍ အဖေတူ အမေကွဲ နမများပင် တော်စပ်သည်။ ၎င်းမိဖုရားနှစ်ပါးမှာ သားတော် သမီးတော်မထွန်းကားလေ။ မောမင်းသမီးတော် ရှင်မိနောက် မှ သားတော် မင်းရဲကျော်စွာ ၁၊ နမတော် ရခိုင်မိဖုရား ရွှေပြည်ချမ်းသာ ၂၊ မောင်တော် ဆင်ဖြူရှင် သီဟသူ ၃၊ ညီတော် မင်းသားညို ၄၊ (သားတော် ၃၊ သမီးတော် ၁)၊ ပေါင်း ၄ ပါးဖြစ်ပါသည်။

သိင်္ဃသုဇယ သမီးတော် ရှင်ဘို့မယ်မှ သားတော် သမီးတော် မမြင်၊ တောင်တွင်းမင်းသမီး ရှင်မိမြတ်နှင့် အတွင်းသင်းမှူး သမီး ကိုယ်လုပ်တော်တို့တွင်လည်း သားသမီး မဖွားမြင်ကြလေ။

ဘုရင်မင်းခေါင်သည် ထီးနန်းကို ၂၁ နှစ်စိုးစံ၍ သက်တော် ၅၀ တွင် အနိစ္စရောက်ပါသည်။

၇၈၄ ခုနှစ်တွင် သားတော် အိမ်ရှေ့မင်း သီဟသူ ထီးနန်းဆက်ခံပါသည်။ မိဖုရားမှာ မရီး တော်ဖူးသူ စောမင်းလှဖြစ်သည်။ သားတော် မင်းလှဇယ ၁၊ နမတော် စောပြည့်ချမ်းသာ ၂၊ ပေါင်း ၂ ပါးဖြစ်သည်။

ခမည်းတော်၏ မိဖုရား ရှင်ဘို့မယ်ကိုလည်း မိဖုရားပြန်မြှောက်သည်။ တလိုင်းမင်း ရာဇာဓိရာဇ်၏ သမီးတော် ရှင်စောပုကိုလည်း မိဖုရားမြှောက်သည်။ ဆင်ဖြူရှင် သီဟသူသည် ထီးနန်း ၃ နှစ်သာ စံရပြီး သက်တော် ၃၁ နှစ်တွင် အောင်ပင်လယ်အရပ်၌ ရှမ်းတို့ လုပ်ကြံ၍ အနိစ္စရောက်ရလေသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၈၇ တွင် သားတော် မင်းလှဇယ မင်းဖြစ်သည်။ သက်တော် ၉ နှစ်မျှရှိသူ ကလေးရွယ် ဖြစ်သည် ။ ထီးနန်းဆက်ခံ၍ ၃ လ ရှိသောအခါ မိဖုရားရှင်ဘို့မယ် ဆေးခတ်လုပ်ကြံ၍ အနိစ္စ ရောက်ရသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၈၇ ခုတွင် ကျေးတောင်ညို မင်းဖြစ်သည်။ မိဖုရားမှာ ရှင်ဘို့မယ်ဖြစ်၍ သားတော် သမီးတော် မဖွားမြင်။ ဇော်ဘွားသမီး မိဖုရားတွင် သားတော် သောင်ဇယကို ဖွားမြင်သည်။ ကလေးကျေးတောင်

ညိုမင်း လည်း သက်တော် ၄၀၊ ထီးနန်းသက် (၇)လ၊ ၄၁ နှစ် အဝင်။ ရခိုင်သို့ ထွက်ပြေးရင်း လမ်းခရီး၌ အနိစ္စ ရောက်ရှာလေသည်။

ဤတွင် သတိုးမင်းဖျားမှ စ၍ မင်းဆက် (၇)ဆက်မြောက်ရှိသောအခါ အင်းဝ မိုးညှင်းမင်းဆက်အသစ် ဖြစ်ပေါ် လာခဲ့ပြန်သည်။

အင်းဝခေတ်၏ ပထမပိုင်းတွင် တည်ငြိမ်မှု ရှိလာခဲ့သော မင်းကြီးစွာစော်ကဲ လက်ထက်တွင် တစ်ပိုလ်တစ် မင်းတွေ သည် မင်းကြီးစွာကို လေးစားကိုင်းရှိုင်းလာသည်မှ အစပြုပြီး တိုင်းပြည်ကြီး တည်ငြိမ်ခဲ့ရာမှ ပထမ မင်းခေါင် လက်ထက်တွင်ကား ဆထက်ထမ်းပိုး တိုင်းပြည်တိုးတက်စည်ကားလာခဲ့သည်။

ပထမမင်းခေါင်၏ သားတော် မင်းရဲကျော်စွာသည် " ရာဇဝင်ကျော် စစ်ဘုရင်သူရဲကောင်း " တစ်ပါးဖြစ်ကြောင်း ယနေ့ထိ လူတိုင်း သိရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

ဘုရင်မင်းခေါင် လက်ထက် အင်းဝပြည်ကြီး ဘုန်းမီး နေလ၊ ကြက်ပျံမကျချိန်တွင် အောက်ပြည် ဟံသာဝတီ ပြည် မွန်တလိုင်တို့ ရပ်ဌာနီကြီးတွင်လည်း မွန်ဘုရင် ရာဇဓိရာဇ်တို့နှင့် ဘုန်းမီး နေလ ထွန်းပ ယှဉ်ပြိုင်လျက်၊ ဘုရင်မင်းခေါင်နှင့် ရာဇဓိရာဇ်တို့ နှစ်ပြည်တစ်ပြည် ရွှေလမ်း ငွေလမ်း ဖောက်ထားပြီး တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး သမီးပေးလျက် သားမက် အပြန်အလှန်တော်ကာ ချစ်ကြည်လေးစားစွာ နေလာကြပါ သည်။

မွန်နှင့် မြန်မာသည် ညီအစ်ကိုချင်း ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ မောရှမ်းပြည်နှင့်လည်း ညီရင်းအစ်ကိုကဲ့သို့ သွေး ဆက်လျက်ပင် ရှိခဲ့လေသည်။ ဘုရင်မင်းခေါင်၏ မိဖုရားတစ်ပါးဖြစ်သော ရှင်မိနောက်သည် မောမင်း (ရှမ်း) ၏ သမီးတော်ဖြစ်ပါသည်။

၎င်းရှင်မိနောက်မှမွေးဖွားသော သားတော်မှာ မင်းရဲကျော်စွာဖြစ်ပါသည်။ ဆယ့်သုံးနှစ်သားက ရဲသတ္တိစွမ်း ပကားဖြင့် ထူးချွန်စွာ စစ်ကစားနိုင်သော အင်းဝ အိမ်ရှေ့မင်းသားကလေး မင်းရဲကျော်စွာမှာ ရှမ်းမြန်မာ ကပြား တစ်ဦး ပါတည်း။

အင်းဝမှ ဘုရင်မင်းခေါင်နဲ့ သား မင်းရဲကျော်စွာတို့နှင့် စစ်ကစားဖက် ဖြစ်နေသော ရာဇဓိရာဇ်မွန်ဘုရင်ကြီး၏ သမီးတော် ရှင်စောပုသည်လည်း ဘုရင်မင်းခေါင်၏ မိဖုရားကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့၍ ဘုရင်မင်းခေါင်၏ သွေးရင်း ကလည်း မွန်ဘုရင်ကြီး၏ မိဖုရားပင်။ ယင်းသို့ အချင်းချင်း ချစ်ကြည်ခဲ့ရာမှ မင်းရဲကျော်စွာဟူသော သား မွေးဖွားလာမှ နှစ်ပြည်တစ်ပြည် စစ်ကစားပြီး "ရာဇဓိရာဇ် အရေးတော်ပုံကြီး" တစ်ခု ရာဇဝင်မှတ်တမ်းတင် ရလောက်အောင် ထင်ရှားကြီးကျယ်လာခဲ့လေသည်။

သို့သော် မြန်မာသည် လည်းကောင်း၊ မွန်သည် လည်းကောင်း၊ ရှမ်းသည်လည်းကောင်း၊ ရခိုင်သည် လည်း ကောင်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးစစ်ထိုးသော်လည်း အမျိုးချင်း၊ ညီအစ်ကိုချင်း ရန်ဖြစ်သကဲ့သို့သာ ရန်ဖြစ်လို့သာ ဖြစ်ရသည်။ အချင်းချင်း အချစ်မပြယ်။ သံယောဇဉ်ကတော့ တွယ်လျက်သာပင် ဖြစ်တော့သည်။

တစ်ဦးကို တစ်ဦး ကရုဏာ မကင်းခဲ့ကြောင်း အထောက်အထားများစွာ ရှိခဲ့ပါသေးသည်။ တကယ်တော့ အဘက်ဘက် က ဆက်စပ်နေသော ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်တွေပင် ဖြစ်ပါသည်။

ရှမ်းပြည်မှာနေလို့ ရှမ်းတွေဟုခေါ်ရသည်။ ရခိုင်ပြည်မှာနေလို့ ရခိုင်ခေါ်ရသည်။ မွန်တလိုင်း တိုင်းပြည်မှာ နေလို့ မွန်တွေဟုခေါ်ရသည်။

အထက်မှာနေ၍ အညာသား။ အောက်ပြည်မှာနေ၍ အောက်သားဟု အရပ်ကို ခွဲခြားခေါ်သော်လည်း တစ်စု တစ်ရုံး တည်း ခေါ်ရလျှင် မြန်မာတွေပင်ဖြစ်ပါသည်။ ရေမြေဒေသအလိုက် အခေါ်အဝေါ် အသုံးအစွဲ အသွေး အရောင် နည်းနည်းစီ ခြားသွားရုံမှတစ်ပါး အားလုံး မြန်မာပြည်၏ မြန်မာလူမျိုး များသာ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် တစ်မင်းနှင့်တစ်မင်း စစ်ခင်းသော်လည်း အကြင်နာမပျက် ညီရင်းအစ်ကိုကဲ့သို့သွေးနှောပြီး သံယောဇဉ် ကြော အမျှင်တန်းလန်းက ရှိကြပါသည်။

စစ်နိုင်သူက စစ်ရှုံးသူအား ပြတ်ပြတ်သားသား ဈေးမှန်းခြင်းမရှိပါ။ မတော်တဆ စစ်ပွဲမှာကျ၍ သေဆုံးသည့် တိုင်အောင် စစ်နိုင်သူက သွေးမကင်းသောကြောင့် သားမယားများကို သုတ်သင်ရှင်းလင်း မပစ်ဘဲ နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် စောင့်ရှောက်မစထားမြဲအလေ့ရှိခဲ့ကြပါသည်။

ဘုရင်မင်းခေါင်၊ မင်းရဲကျော်စွာတို့နှင့် ဟံသာဝတီ မွန်ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ်ကို စစ်အင်ကျင်း နေငြားသော်လည်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တရားမပျက်ကြဘဲ ခင်မင်ကြင်နာမှု တန်ဖိုးထားမှုကလေးများ ထင်ရှား တွေ့မြင်နိုင်ပါ သည်။

ဟံသာဝတီ မွန်တို့ပြည်နှင့် အင်းဝနေပြည်တော်ကြီးမှာ ယင်းအချိန်ကစ၍ သာယာစည်ကား ခမ်းနား ကြီးကျယ် သော မင်းနေပြည်တော်ကြီးများအဖြစ် ထီးပြိုင်နန်းပြိုင်လည်း ဖြစ်ခဲ့ကြ ပါသည်။

မြန်မာပြည်ကလေးသည် ကမ္ဘာမြေပုံမှာ ကြည့်လျှင် တိုင်းငယ် ပြည်ငယ် တစ်ခုသာဖြစ်လျက် အထက်နှင့် အောက် ထီးပြိုင် နန်းပြိုင်တွေ ရှိနေကြသလောဟု စောကြောပါက ထိုခေတ် ထိုသက္ကရာဇ် ဆီမှာတော့ မြန်မာ သာမက အနောက်တိုင်းခေါ်တဲ့ တိုင်းပြည်ကြီးများပင် မြို့စားကြီးများ၊ နယ်စားကြီးများ တစ်ဦးလ တစ်မင်း ရှိနေချိန်၊ အားနည်းသူကို အားကြီးသူက လွှမ်းမိုးနိုင်သော အချိန်အခါသမယဖြစ်ပါ သည်။

မြန်မာပြည်မှာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ ကိုယ့်နယ် ကိုယ်မင်းရှိကြရင်းမှာ ဘုန်းလက်ရုံးကြီးသူက လွှမ်း မိုးရမြဲဖြစ်ပါသည်။ နော်ရထာခေတ်၊ ကျန်စစ်သားခေတ်၊ ဘုရင့်နောင်ခေတ်၊ အလောင်းဘုရား ခေတ်များ သည် မြန်မာပြည်အတွက် အတိုးတက်ဆုံးခေတ်၊ မြန်မာတစ်ပြည်ထောင်လုံးကို မပြိုမကွဲ ရအောင် ခေါင်းဆောင်စည်းလုံးနိုင်သော ခေတ်များဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။

ပုဂံ ပျက်၍ အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ပြိုပျက်သွားသောအခါ ဖြာဖြာသော မြို့စား၊ နယ်စားတို့ အင်အား စုစည်းပြီး ကိုယ့်ထီးကိုယ့်နန်း ကလေးတွေ တည်ထောင်လာရာမှ အင်းဝဘုရင်မင်းခေါင် လက်ထက် မှာ အောက်နှင့် အထက် နှစ်ပိုင်းသာ ထီးပြိုင်နန်းပြိုင်ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

ဤတွင်လည်း တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ချစ်ကြည်နူးစွာ နေ ကြသည်ဆိုရာ၌ တစ်ဦးကို တစ်ဦးတော့ဖြင့် အလစ်မပေးကြဘဲ အမြဲချောင်းနေကြရသည်။ ဒါကတော့ နိုင်ငံရေးအရ မင်းတို့၏ ပရိယာယ်သာဖြစ်၍ ကိုယ်လစ် လျှင် ကိုယ်ခံရမည်ကို သိကြသောကြောင့် မပေါ့မလျော့ စစ်အားဖြည့်ထားခြင်းဖြစ်ကြပါသည်။

ပထမ အင်းဝမင်းဆက် (၇)ဆက်မှ နောက်ပိုင်းတွင် မိဖုရားရှင်ဘို့မယ်ကလည်း ထက်ထက်မြက်မြက်နှင့် အကွက် ဝင်အောင် ပါဝင်ကပြ သွားလိုက်ရသေးသည်။ သို့နှင့် သတိုးမင်းဖျား၏ မင်းဆက် (၇)ဆက် ကုန်ဆုံးသွားသောအခါ အင်းဝ၌ မိုးညှင်းမင်းဆက်ဟူ၍ နောက်ဆက်တွဲ ပေါ်လာပြန်ပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၇၈၈ ခုနှစ်တွင် မိုးညှင်းသတိုးသည် (သီရိသုဓမ္မရာဇာ)ဟူသော အမည်ကိုခံ၍ မင်းပြုတော်မူပါ သည်။

မိုးညှင်းမင်းတရား ၏ အဆက်အနွယ်အကြောင်းအရာများမှာ ပုဂံပြည် နရပတိစည်သူမင်း၏ သမီးတော် ကျောင်းတော်သည် နှင့် အနန္တ သူရိယ စုံဖက်ရာတွင် သိဒ္ဓိကာကို ဖွားမြင်သည်။

သားတော် သိဒ္ဓိကာမှဖွားမြင်သော ပေါက်မြိုင်မင်းပုလဲကို ပင်းယဆင်ဖြူငါးစီးရှင်မင်း၏ သမီးတော် ရွှေအိမ် သည်နှင့် စုံဖက်တော်မူသောအခါ စောတိကာကိုရသည်။ စောတိကာနှင့် ညောင်ရမ်းစောမွန်ကြီး သမီးတော် တို့စုံဖက်ရာ၌ မင်းနံစီကိုမြင်သည်။ ယင်းနောက် ဥဒိန်ဟူသော အမည်တွင်ပြန်သည်။ မင်းခေါင်ကြီး အထွတ် အမြတ်သို့ ရောက်သောအခါ သတိုးအမည်နှင့် မိုးညှင်းကို ပေးတော်မူသောကြောင့် မိုးညှင်းသတိုး မှ မိုးညှင်း မင်းတရားကြီး အမည်ဖြင့် ထီးနန်း စိုးစံလေသည်။ သို့ကြောင့် အင်းဝမိုးညှင်း ဆက် ဆိုသည်များလည်း တစ်သီးတစ်ခြား မျိုးနွယ်မဟုတ်ဘဲ၊ ပုဂံမင်းဆက်နှင့် ပင်းယမင်းဆက်တို့မှ ဆင်းသက် ပေါက်ဖွားလာခဲ့သူပင် ဖြစ်ပါသည်။ သက္ကရာဇ်ဖြူသော မင်းလည်းဖြစ်သည်။

နန်းသက် ၁၃ နှစ်။ သက်တော် ၆၀ တွင် အနိစ္စရောက်သည်။ နောက် သားတော် မင်းရဲကျော်စွာ မင်းဖြစ် သည်။ နောက် ညီတော်သီဟသူမင်း စသည်တို့ဖြစ်၏။

အချုပ် ကို ဆိုရသော် အင်းဝမြို့သည် သတိုးမင်းဖျားမှ စ၍ ရွှေနန်းသခင် ဘုရင်နရပတိတိုင်အောင် မင်း ၁၄ ဆက်ရှိသောအခါ မင်းဆက်ပြတ်ပြီး မိုးညှင်းစလုံ၏သား သိုဟန်ဘွားက သက္ကရာဇ် ၈၈၈ ခုတွင် မင်းပြု သည်။ ဤသိုဟန်ဘွားမင်း လက်ထက်တွင် ရဟန်းရှင်လူတို့အား နှိပ်စက်ကလုပြုမှု အုပ်စိုးခြင်း ကြောင့် မင်းကြီး ရန်နောင်က ယိမ်းနွဲ့ပါး ဓားဖြင့် သုတ်သင် ဖယ်ရှားလိုက်ရသော ကိစ္စများ၊ အုန်းပေါင် ခုံမိုင်းကြီး ကို

မင်းကြီးရန်နောင်က ချီပင့်၍ နန်းရသော အရေးကိစ္စများသည် အင်းဝပြည်ကြီး၌ ထင်ရှား ကျော်ကြား လှသော အရေးအခင်းကိစ္စများဖြစ်လေသည်။

ခုံမှိုင်းကြီးမှ သားတော် မိုးဗြဲနရပတိ၊ စစ်ကိုင်းစည်သူကျော်ထင် (နရပတိစည်သူ)၊ သတိုးမင်းစော (ဟံသာ ဝတီဆင်ဖြူများရှင် သမက်တော်) စသဖြင့် အင်းဝ၌ မင်းဆက်ပေါင်း ၁၉ ဆက်ရှိသောအခါ၊ ၉၅၅ ခုနှစ်မှ ၅ နှစ်တိုင်တိုင် မင်းဆက်ပြတ်လျက် တောချုံတစ်ဝက်ဖြစ်ရသည်ဟုဆိုပါသည်။

ဒုတိယအင်းဝ

သက္ကရာဇ် ၉၅၉ ခုနှစ်တွင် အင်းဝ၌ ညောင်ရမ်းမင်းဆက် ဘုရင်များ စတင် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ညောင်ရမ်း မင်းတရားကြီးသည် ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူများရှင် (ဘုရင့်နောင်) ၏သားတော် တစ်ပါးဖြစ် ပါသည်။

ညောင်ရမ်းမင်းတရားကြီး နန်းစံ(၈)နှစ်၊ သက်တော် (၅၀)တွင် နတ်ရွာစံသောအခါ သားတော် အနောက် ဘက်လွန်မင်း ထီးနန်း ဆက်ခံသည်။ အနောက်ဘက်လွန်မင်း သက်တော် (၅၁)အရောက် သားတော် မင်းရဲ ဒိဗ္ဗလုပ်ကြံ၍ အနိစ္စရောက်သည်။ မင်းရဲဒိဗ္ဗကို မှူးမတ်တို့က နန်းမှ ချ၍ သာလွန်မင်းတရားကြီးအား နန်း တင်သောအခါ " ရတနာပူရ အင်းဝရွှေနန်း"ကို အသစ်တည်ထောင်စံမြန်းပါသည်။ သက်တော် (၆၄)နှစ်တွင် နတ်ပြည်စံ၍ သားတော် မင်းရဲရွှေမိတ် (ငါးထပ်ဒါယကာ) နန်းဆက်ခံသည်။ သက်တော် (၅၄)တွင် ညီတော် ပြည်ဘုရင် လုပ်ကြံ၍ ကံကုန်သည်။ ပြည်မင်းတရား ထီးနန်းစံ၍ သက်တော် (၅၃)နှစ်တွင် အနိစ္စရောက် သည်။ သားတော် အိမ်ရှေ့က (မဟာသီဟသူရဓမ္မရာဇာ) အမည်နှင့် ဆက်ခံသည်။ နန်းသက် (၆)လ၊ သက်တော် (၂၃)နှစ်တွင် အနိစ္စရောက်သည်။ ထိုအခါ ညီတော် မင်းရဲကျော်ထင် (အင်္ဂါမင်း) က ဆက်ခံသည်။ နန်းစံ (၂၆)နှစ် သက်တော် (၄၈)နှစ်တွင် နတ်ရွာစံသည်။

ထိုမှ သားတော် ဝမ်းဘဲအင်းစံ၊ စနေမင်း အရိုက်အရာ ဆက်ခံသည်။ နန်းသက် (၁၆)၊ သက်တော် (၄၂)တွင် ကွယ်လွန်သည်။ သားတော် တနင်္ဂနွေမင်း နန်းဆက်သည်။ နန်းသက် (၁၀)၊ သက်တော် (၄၅)တွင် အနိစ္စ ရောက်သည်။ ထို့နောက် သားတော် အိမ်ရှေ့မင်း နန်းဆက်ခံ၍ "လောကသရဖူ ဒါယကာမင်း" ခေါ်တွင် သည်။ နန်းသက် (၁၀)၊ သက်တော် (၃၈)တွင် နန်းကျ၍ ဟံသာဝတီသို့ ပါတော်မူ သဖြင့် ဟံသာဝတီ ရောက် မင်းတရားကြီးဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် သက္ကရာဇ် ၁၁၃ ခု၌ (အင်း ဟင်္သာဆင်း)ဆိုသော အတိုင်း အင်းဝပြည်ကြီး ပျက်စီး၍ ဟံသာဝတီမှ မွန်တို့လက်အောက်ကျရောက်ရပြီး ဟင်္သာကို မုဆိုးက လေးနှင့်ခွင်းရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကုန်းဘောင်ဆက် စတင်ခြင်း

အင်း ဟင်္သာဆင်းဟူသော အဆိုမှာ အင်းဝပြည်ကြီး ပျက်စီး၍ ဟံသာဝတီ မွန်မင်းတို့ စိုးမိုးခြင်းကို ပြဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ဟင်္သာ မုဆိုး လေးနှင့်ခွင်း)ဆိုသည်ကတော့ အင်းဝကို လာရောက်အုပ်စိုးသူ ဟံသာဝတီကို ဦးစီးဦးဆောင်ပြု ကာ တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ဖြိုဖျက်လျက် ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့သည်ကို ရည်ညွှန်း ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အင်းဝ မပျက်မီ ... ဟံသာဝတီရောက်မင်း နန်းမကျမီကပင် မုဆိုးဘိုရွာတွင် ဦးအောင်ဇေယျသည် ရွာ၏ အကြီးအကဲ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်နေပါပြီ။

ဦးအောင်ဇေယျသည် ပုဂံမင်းမျိုး မိုးညှင်းမင်းတရားအဆက်မုဆိုးဘိုရွာသားဖြစ်ပြီး သူ၏ ဆွေမျိုးစုတွင် အကြီးအကဲ ဩဇာအာဏာ ရှိသည်။

သတင်းထင်ပေါ်ခဲ့၍ အင်းဝ ပျက်ပြီးသောအခါ (၁၁၁၄)ခုနှစ်တွင် မုဆိုးဘိုရွာကို ထန်းလုံးတပ် ပတ်လည်ဝိုင်း ၍ အခိုင်အလုံနေသည်။ ဟံသာဝတီမင်းနှင့် ကွေ့ဂုဏ္ဏအိမ်တို့က သစ္စာပေးလာသည်ကို မခံဘဲ သူ၏ဆွေမျိုး အသိုက်အဝန်းကြီးထဲတွင် မင်းအဖြစ်ကို ခံယူလျက် ၁၁၁၅ ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလပြည့် ကျော် ၆ ရက်နေ့၌ မုဆိုးဘိုကို မြို့တည်၍ "ရတနာသိမ် ကုန်းဘောင်ပြည်ကြီး" ဟု သမုတ်လျက် ထီးနန်း စိုက်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် (ဥဒြအော်မြည် ကုန်းဘောင်တည်)ဟူသော သက္ကရာဇ် အမှတ်အသား နှင့်တကွ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင်ခဲ့လေသည်။

အလောင်းမင်းတရားကြီး ဦးအောင်ဇေယျသည် ရွှေဘိုမြို့တွင် စံနေ၍ ထီးနန်းသက် ၈ နှစ်၊ သက်တော် ၄၅ နှစ် တွင် အနိစ္စရောက်တော်မူသည်။

သားတော် သမီးတော်တို့မှာ မဟာမင်္ဂလာ ရတနာမိပတိ သီရိရာဇာစန္ဒာဒေဝီခေါ် မိဖုရားခေါင်ကြီးတွင် ဖွားမြင်တော်မူသော သားတော်သီရိသုဓမ္မရာဇာ အိမ်ရှေ့စံ၊ ခမည်းတော် အရိုက်ရာခံ မင်းဖြစ်သူ နောင်တော်ကြီး ၁။ ညီတော် သီရိဓမ္မရာဇာ မြေဒူးမြို့၊ စလင်းမြို့ကို စား၍ နောင်တော် အရိုက်အရာခံ မင်း အဖြစ် ရောက်တော် မူသော ဆင်ဖြူရှင်ခံ မြေဒူးမင်း ၂။ ညီတော် ငယ်ကလွန် ၃။ နမတော် သီရိမဟာ မင်္ဂလာဒေဝီ ကန္တိမြို့စား ၄။ မောင်တော် သုဓမ္မရာဇာ အမြင့်မြို့ တလုပ်မြို့ကို စားသူ အမြင့်မင်းသား ၅။ နမတော် သီရိမဟာ ရတနာ ဒေဝီ မင်းခင်းမြို့စား ၆။ မောင်တော် သတိုးမင်းလှရွှေတောင်ခေါ် သတိုးမင်းစော အမည်ဖြင့် ဗဒုံမြို့ မြဝတီမြို့ စားပြီးလဆင် နောင်တော်၏ အရိုက်အရာ မင်းဖြစ်တော်မူသော ဗဒုံမင်းသား (အမရပူရမြို့တည်

မင်းတရား) ၇။ နမတော် သီရိမလ္လာရတနာဒေဝီ-အုန်းတော အောင်သာရွာနှင့် စကျိမြို့စား ၈။ မောင်တော် သတိုးမင်းလှ မင်းရဲကျော်စွာ ပခန်းမြို့၊ ကလေးမြို့စား ပခန်းမင်းသား ၉။ ညီတော် သတိုးမင်းလှ မင်းရဲကျော်ထင် ပင်းတလဲမြို့၊ မြင်းစိုင်းမြို့တို့ကို စားသူ ပင်းတလဲ မင်းသား ၁၀။ စုစုပေါင်း သားတော် သမီးတော် (၁၀)ပါး ဖြစ်ပါသည်။

အလောင်းမင်းတရားကြီး နတ်ရွာစံလျှင် သားတော် အကြီးဆုံး နောင်တော်ကြီး (၁၁၂၂ နှစ်) နန်းတက်သည်။ စစ်ကိုင်းမြို့ကို ပြန်လည် ထူထောင်သောကြောင့် "စစ်ကိုင်းမင်း"ဟု ခေါ်၍ နန္ဒာကန်တွင်း၌ စေတီတည်သည်ကြောင့် ကန်တွင်းစည်းခုံ ဒါယကာ ဟုလည်း ခေါ်သည်။ စစ်ကိုင်းနှင့် ရွှေဘိုမြို့များတွင် တစ်လှည့်စီ စံတော်မူသည်။ နန်းစံသက် ၃ နှစ်၊ သက်တော် ၂၉ နှစ်တွင် အနိစ္စရောက်ရသည်။

နောင်တော်ကြီးမင်း နတ်ရွာစံသောအခါ ညီတော် အိမ်ရှေ့စံမြေဒူးမင်း နန်းတက်ပါသည်။ ၁၁၂၅ ခုနှစ် နတ် တော်လပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့တွင် မြေဒူးမင်း နန်းတက်သောအခါ သားတော် စဉ့်ကူးမင်းအား အိမ်ရှေ့ နှင်းအပ်ပါသည်။

ခမည်းတော် အလောင်းမင်းတရားကြီး ဦးအောင်ဇေယျက သားတော်များအား အကြီးဆုံး နောင်တော်ကြီး မှ အစပြုပြီး ညီတော် အစဉ်အတိုင်း မင်းပြုရမည်ဟု မှာကြားခဲ့သော်လည်း မြေဒူးမင်းသည် ခမည်းတော် အမိန့် ကိုမနာခံဘဲ မိမိ သားတော်ကိုသာ နန်းရုံ အိမ်ရှေ့နှင်းခဲ့လေသည်။

နောင်တော်ကြီးတွင် သားတော် "ဖောင်းကားစား မောင်မောင်" ရှိသည်။ နောင်တော်ကြီးသည် ခမည်းတော် အမိန့်ကို နာခံသောအားဖြင့် မိမိသားတော်ကို နန်းရုံမထားဘဲ ညီတော် မြေဒူးမင်းကိုသာ နန်းရုံ ထားခဲ့သည်။ ယခု မြေဒူးမင်းကမူ သူ၏သားတော် စဉ့်ကူးမင်းကို နန်းရုံထားလေသောကြောင့် ဖောင်းကားစား မောင်မောင်က မကျေမနပ် ဖြစ်၍ အရေးအခင်းပေါ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မြေဒူးမင်း သည် ထီးနန်းရသည့်နှစ်မှာပင် ပျက်စီးတိမ်မြုပ်နေသော အင်းဝမြို့ကို အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည် ထူထောင်ကာ "ရတနာပူရ" ဟု သမုတ်သည်။ တတိယ အင်းဝမြို့ကို တည်ထောင်သော မင်းဖြစ်၍ "ရတနာ ပူရ အင်းဝ တတိယမြို့တည်မင်း" ဟု ရာဇဝင် ထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆင်ဖြူရှင်ဘွဲ့ကိုလည်း ခံတော် မူရပါ သည်။ ဆင်ဖြူရှင်မြေဒူးမင်းသည် နန်းစံနှစ် ၁၃ နှစ်၊ သက်တော် ၄၀ တွင် အနိစ္စ ရောက်ပါသည်။

၁၁၃၈ ခုနှစ်တွင် မြေဒူးမင်း၏ သားတော် အိမ်ရှေ့စံ စဉ့်ကူးမင်း နန်းတက်ပါသည်။ တကယ်တမ်း နန်းဆက် ခံရမည့် ဘဒ္ဒေးတော် အမြင့်မင်းကို အဆုံးစီရင်ပစ်လိုက်သည်။ ဘဒ္ဒေးတော်အငယ် ဗဒုံမင်းအား စစ်ကိုင်း ပို့၍ အနိမ့်အကျ ထားသည်။ နောင်တော်ကြီးမင်း ၏ သားဖောင်းကားစား မောင်မောင် ကိုလည်း ဖောင်းကားရွာသို့ အနိမ့်အကျ ပို့ထားလေသည်။

အသက်ငယ်ရွယ်သူ ဖြစ်သောကြောင့် အုပ်ချုပ်မှု မကျွမ်းကျင်သည့်ပြင် အပျော်အပါး အမေ့အလျော့ နေမှု များသည်။ သို့ကြောင့် ၁၁၄၃ ခုနှစ်တွင် စဉ့်ကူးမင်းသည် မင်းမိဖုရားစုံစွာနှင့် အညာသီဟတောသို့ ဘုရားဖူး ထွက်တော်မူခိုက် ဖောင်းကားစား မောင်မောင်သည် နန်းတော်ကို ဝင်ပြီး ညဉ့်တွင်းချင်း မျူးမတ် တို့အား ဓားကွပ်၍ သစ္စာရေတိုက်ပြီး အုပ်စိုးလေသည်။

ထိုသတင်းကို ကြားသိရသူ စစ်ကိုင်းနေ ဗဒုံမင်းသည် ညီတော် သားတော်တို့နှင့် တိုင်ပင်ပြီး လူသူ လက်နက်စုရုံးစေပြီးလျှင် နန်းတော်သို့ဝင်၍ တိုက်ခိုက်လေသည်။ သည်တွင် ဖောင်းကားစားကို ဖမ်းမိပြီး ထုံးစံနှင့် အညီ စီရင်ဖျောက်ဖျက်လိုက်တော့သည်။

အညာသီဟတောတွင် သောင်တင်နေသော စဉ့်ကူးမင်းသည် ဖောင်းကားစား မောင်မောင် အင်းဝနန်းကို စီး မိကြောင်း ကြားသိတော်မူရာ တပ်တော်များ စေလွှတ် လုပ်ကြံစေသော်လည်း အရေးရှုံးနိမ့်ကြသည်။ ဗိုလ်မှူး တပ်မှူးတို့လည်း စဉ့်ကူးမင်းကို ရှောင်ခွာသွားကြလေသည်။ သို့ကြောင့် ကြွင်းသမျှ အခြွေအရံတို့ နှင့် ဧရာဝတီမြစ်ကို စုန်ဆင်း ပြန်လာခဲ့သောအခါ အင်းဝ အရောက်၌ ဗဒုံမင်းက ဖမ်း၍ ထုံးစံနှင့်အညီ စီရင် ကွပ်မျက်လိုက်သည်။ စဉ့်ကူးမင်း နန်းသက် ၆ နှစ်၊ သက်တော် ၂၆ နှစ် အနိစ္စရောက်ရသည်။ ဖောင်းကား စား မောင်မောင်၏ နန်းစံသက်မှာ ခုနှစ်ရက်မျှသာ ရှိသည်။ ၁၁၄၄ ခုနှစ်တွင် အလောင်း မင်းတရားကြီး၏ စတုတ္ထသားတော်ဖြစ်သော ဗဒုံမင်းခေါ် (ဘိုးတော်ဘုရား)အင်းဝ၌ နန်း တက်သည်။ ၁၁၄၄ ခုနှစ်မှာပင် အင်းဝ ထီးနန်းမှတစ်ဆင့် အမရပူရမြို့သစ်ကို စတင်တည်ထောင်သည်။ ၁၁၄၅ နှစ်တွင် အမရပူရမြို့သစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့စံနေသည်။

ဘိုးတော်ဘုရား (ဗဒုံမင်း)သည် သားတော်ကြီး ရွှေတောင်မင်းသားကို အိမ်ရှေ့နန်းတော်မူသည်။

၁၁၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် အိမ်ရှေ့မင်းကြီး အနိစ္စရောက်သောကြောင့် အိမ်ရှေ့မင်းကြီး သားတော်ဖြစ်သူ မြေး တော်စစ်ကိုင်းမင်းအား ဘိုးတော်ဘုရားက အိမ်ရှေ့အရာ နန်းအပ်တော်မူပါသည်။

၁၁၈၁ ခုနှစ်တွင် ဘိုးတော်မင်းတရားကြီး နတ်ရွာစံသည်။ နန်းစံနှစ် ၃၇ နှစ် ၄လ၊ သက်တော် ၇၅ တွင် အနိစ္စ ရောက်ပါသည်။ ဘိုးတော်နတ်ရွာစံသော ၁၁၈၁ နှစ်မှာပင် မြေးတော် အိမ်ရှေ့ စစ်ကိုင်းမင်း နန်းတက် ပါသည်။

နန်းတက်ပြီးနောက် ၁၁၈၃ နှစ်တွင် အင်းဝမြို့ကို ပြန်လည်တည်၍ စံနေတော်မူခြင်းကြောင့် (ရတနာပူရ အင်းဝစတုတ္ထမြို့တည်နန်းတည်၊ ဖန်နန်းရှင်) မင်းတရားဟူသော ဘွဲ့မည်များနှင့် ရာဇဝင် ထင်ရှားခဲ့ ပါသည်။

အင်းဝခေတ် ၄ ကြိမ်မြောက် ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်လာသည်နှင့်အမျှ ဘကြီးတော် လက်ထက် အရှုပ်အထွေးထွေး ဖြစ်နေသော နန်းမတော်မယ်နု၊ စလင်းမင်းသားကြီး ဦးအို၊ သာယာဝတီမင်း၊

စကြာမင်းကလေးခေါ် ညောင်ရမ်း မင်းသားလေးနှင့် ပထမံ ဆရာ ဦးအောင်တို့ တစ်စခန်းထကြရဦးမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂံပျက်ပြီးနောက် ဆက်တိုက် ထီးနန်းမြို့ပြ တည်ထောင်ခဲ့သောပင်းယမြို့သည် မင်း ခြောက်ဆက်တွင် ပျက်စီး တိမ်ကောသွားခဲ့သော်လည်း အင်းဝပြည်ကြီးကား မြန်မာရာဇဝင် တစ်လျှောက်၌ ပျောက်ပျက်တိမ် ကောခြင်း မရှိခဲ့ဘဲ တက်လိုက် ကျလိုက်နှင့်ပင် ခေတ်လေးကြိမ်တိုင်တိုင် ကြီးကျယ်စည်ကားလာခဲ့ပါသည်။

မြန်မာရာဇဝင်၏ နောက်ဆုံးအဆက်ဖြစ်သော ကုန်းဘောင်မင်းဆက်၌ပင် ဤအင်းဝမြို့ကြီးသည် ဆင်ဖြူရှင် မြေဒူးမင်း လက်ထက် တစ်ကြိမ်၊ သားတော် စဉ့်ကူးမင်း လက်ထက် တစ်ကြိမ်၊ ဘိုးတော် ဗဒုံမင်း လက်ထက် တစ်ကြိမ်နှင့် ဘကြီးတော်ခေါ် ဖန်နန်းရှင်မင်းလက်ထက် တစ်ကြိမ်၊ မင်းနေပြည်တော် ကြီး သုံး လေးကြိမ် ဆက်လက်တည်ရှိခဲ့ရာမှ ဘကြီးတော် ဖန်နန်းရှင်မင်း လက်ထက်တွင်မူကား နောက်ဆုံးပိတ် အိတ်နှင့်လွယ်ဆိုသော စကားပုံကဲ့သို့ အစည်ကားဖွံ့ဖြိုးဆုံး၏ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ ရပါသည်။

နောက်ဆုံးပိတ် လက်ကျန် အမှတ်အသားများအဖြစ် အင်းဝ နန်းတော်ရာ၊ မျှော်စင်ဟောင်း၊ နန်းမတော် မယ်န အုတ်ကျောင်းကြီးနှင့် စလင်းမင်းသားကြီး ဦးအိုတို့၏ အဓိကရ အုတ်တံတားကြီးများသည် ယနေ့ ထက်တိုင် ထင်ရှားနေပါသေးသည်။

အင်းဝမြို့ခေတ်မှာ ရာဇဝင်တစ်လျှောက် အရှည်ဆုံး ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ဖြစ်ဖျားခံရာ ပုဂံခေတ် နှင့် တစ်ဆက်တည်း ပင်းယမှ အင်းဝသို့ စီးဆင်းခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှု ရေစီးချောင်းကြီးသည် အင်းဝ ၌ အကြန့်ကြာဆုံး ဖြစ်သောကြောင့် ပုဂံခေတ်မှ ယဉ်ကျေးမှု အခြေခံ အမွေအနှစ်များကနေပြီး ဥဒေါင်းမြီး ကသည်နယ် အသွယ်သွယ် အခန်းခန်း ပွင့်လန်းစည်ပင်၍ လာခဲ့ခြင်းလည်း မည်ပါသည်။

လူစွမ်းကောင်းများ မွေးထုတ်ခဲ့ရာ၊ ပညာရှိ သုခမိန်များ ပေါ်ထွန်းခဲ့ရာ၊ ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းရာ၊ သာသနာ ရောင် ထွန်းပြောင် ထိန်လင်းရာ၊ မြန်မာစာပေနှင့် ကဗျာ၊ ဂီတပန်တျာတို့ ကွန်မြူးရာ၊ သုခုမပညာ အရပ်ရပ်တို့၏ အဆောက်အအုံ ပန္နက်ချရာ ဌာနကြီး အဖြစ်နှင့် နှစ်ပေါင်းအခွန်ရှည်စွာ တည်တံ့လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ မြင်ရချက်ကား ပြောမယုံ ကြုံဖူးမှသိ ဆိုသော စကားပမာ ရွာငယ်ဇနပုဒ် အဖြစ်နှင့် တောချုံပိတ် ပေါင်းများ ဖုံးလွှမ်းထားရာ မြို့ပျက်ကြီး၏ လက်ရာခြေရာ ကောက်ရုံမျှကလေးပင် ရေးရေးထင်ရစ်ရာ ပါ တော့သည်။

စာရေးသူအနေနှင့် ဤ ကျွန်းဦးတည့် သန်လျက်ခုံ ဆောင်းပါး၏ ဦးတည်ချက်မှာ ပင်းယမှ အင်းဝအထိ သိ မှတ်ဖွယ် အတိတ်ရာဇဝင်နှင့် ယနေ့ ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင် ဖြစ်ရပ်တို့ကို တင်ပြ ရေးသား နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပင်းယနှင့် အင်းဝမြို့ဟောင်းများ ရေးသားခဲ့ရာတွင် ပင်းယ မြို့၏ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ အုပ်စိုးသည့် မင်းဆက်များအကြောင်း ရေးပြရာ၌ မင်းက ခြောက်ဆက်တွင် ပြတ်၍ ပင်းယပါ ပျက်လေသောကြောင့် တိုတိုနှင့် ကိစ္စပြီးခဲ့သော်လည်း အင်းဝပြည်ကြီးမှာ ရာဇဝင်လာက အခွန်ရှည်ကြာခဲ့၍ မင်းဆက်များ အတိုချုံး၍ ရေးရသည်ပင် အတော်ကလေး ရှည်လာခဲ့ရပါသည်။

*

မင်းသားကြီး ဦးအို၏ အုတ်တံတား

စာရေးသူတို့သည် တံတားဦးမြို့မှနေ၍ အင်းဝသို့ ကားဖြင့် ဆက်မောင်းလာခဲ့ကြပါသည်။ ကားမောင်းလာ သော လမ်းမှာ ကတ္တရာခင်းလမ်းမဟုတ်ပါ။ မြေနီ မြင်းလှည်းလမ်း သက်သက်လှည်းမဟုတ်ပါ။ ခန့်မှန်းခြေ ပေ ၅၀ ကျော်ကျယ်ဝန်းသော အုတ်ခင်းထားသည့် လမ်းကျယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလမ်းပေါ်မှာ ကား များလှည်း မောင်းပါသည်။ လော်လီကားတွေလည်းလာသည်။ မြင်းလှည်းတွေလည်း ခွာသံ တခွပ်ခွပ်နှင့် မောင်းလျက်။ နွားဆွဲသော လှည်းများကလည်း ကုန်စည်ပစ္စည်းအများအပြား ဝန်တင်သယ်ယူကာ တအိအိမောင်းနှင်နေကြပါသည်။

သည် အုတ်ခင်းထားသော လမ်းမှာ သည်မျှ လေးလံစွာသော လှည်း၊ ရထား၊ ကားများ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာ ရှည်စွာ မောင်းနှင်အသုံးပြုနေသောကြောင့် အုတ်လမ်းသည် ချိုင့်ခွက်များနှင့် ပျက်စီးယိုယွင်းနေပါသည်။ အလွန်တရာ ထူထည်ကောင်းသော အုတ်လွှာများကြောင့်သာ သည်မျှ ပျက်စီးခြင်းဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ်ပါက ဖုတ်တောလမ်း၊ ရွှံ့ဗွက်လမ်းသာတွေ့ရတော့မည်။ လမ်းကြီးကလည်း အရှည်ကြီး။ အင်းဝမြို့ အဝင်ပေါက်အထိ ပေါက်သည်။ အုတ်လမ်း၏ တစ်ဘက်တစ်ချက်တွင် အုတ်တိုင်ကြီးများ၊ အုတ်လက်ရန်း ကြီးများမှာ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ဝဲ ယာ နှစ်ဘက်အပြည့်ရှိသည်။ အချို့နေရာတွင် ပြိုပျက် ကျိုးပဲ့ နေကြပါသည်။ တချို့မှာလည်း လမ်းဘေးရှိ တဲများမှ ဝါးများ ထောင်ထားသည်။ အိမ်မိုးဝါးကပ်များ ပြုလုပ်ခြင်း၊ အိမ်ထရံအတွက် ရက်ခြင်း၊ ဖျာ၊ ရိုင် စသော အသုံးဆောင်များပြုလုပ် အသက်မွေးသူ ရွာသား များ၏ လိုရာသုံး မီးဖို ဖိုခနောက်မှ စ၍ ဝါးခွဲ၊ ထင်းခွဲ၊ ထုရိုက် ပုတ်ခတ်၊ ဖျက်ဆီးမှုတို့ကြောင့် အုတ်ရိုးပေါင် များ ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်ကုန်ကြပါပြီ။

ဤသို့ အခြင်းအရာများဖြင့် ပြီးသော အုတ်လမ်းကြီးသည်ကား အခြားမဟုတ်ပါ။ ဘကြီးတော်ခေတ်က လွန် စွာ နာမည်ကြီးခဲ့သော မင်းသားကြီး ဦးအို၏ အုတ်တံတားကြီးဖြစ်ပါသည်။

ဦးအို ၏ အုတ်တံတားကြီး ဆိုသည်ကား နန်းမတော် မယ်နု၏ အုတ်ကျောင်းကြီးနှင့် တစ်ပြိုင်တည်း တည် ဆောက်ခဲ့သော နာမည်ကျော်ကြားသည့် တံတားကြီးဖြစ်ပါသည်။ အမရပူရမြို့ တောင်သမန်အင်းမှ ဦးပိန် တံတား နာမည်ကြီးသလို၊ ဦးအို၏ အုတ်တံတားကြီးသည်လည်း နာမည်ထင်ရှားခဲ့ပါသည်။ ဦးပိန်တံတား သည် သစ်သားဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်ပင် ဤမျှ ခိုင်ခံ့နေသေးလျှင် အင်းဝမှ ဦးအို၏ အုတ်တံတားကြီးက ဘာပြုလို့ ခံနိုင်ရည် မရှိရမှာလဲဆိုပြီး ရွာသားတွေ အနိုင်ကျင့်ချင်တိုင်းကျင့်၊ ကားတွေ၊ ရထားတွေ၊ လှည်းတွေ သွားချင်တိုင်း သွားနေကြတာ နှစ်ပေါင်း တစ်ရာငါးဆယ် ကျော်ခဲ့ပါပြီ။ သူ့ခမျာ အင်မတန် ထူကြီး ထည်ကြီးမို့သာပါ။ နို့မဟုတ် ခမျာ အမှုန်တောင် ရှာမရတော့ဘူးပေါ့။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုးသည်ဖြစ်စေ အင်းဝက ဦးအို၏ အုတ်တံတားကြီးကို အမှန်ဖြစ် မသွားမီ ပြန်လည်သိမ်းဆည်းစောင့်ရှောက်ကြဖို့၊ သမိုင်းဝင် ပစ္စည်းလက်ရာကြီးတစ်ခုပြထားနိုင်ဖို့ တော် ပါပြီ။ မြန်မာလူမျိုးတွေဟာ ရှေးဟောင်းလက်ရာပစ္စည်းများ မထိန်းသိမ်း မစောင့်ရှောက်တတ်တဲ့ လူရိုင်း တွေပဲလို့ ကမ္ဘာခရီးသည်တွေ စိတ်ထဲက ကဲ့ရဲ့အထင်သေးသွားမှာလည်း မခံချင်စိတ် ဖြစ်မိကြမယ် ဆိုရင် သာပြီး ကောင်းပါသည်။

နန်းမတော်ကြီး မယ်န အုတ်ကျောင်းကြီးကို စောင့်ရှောက်သလို စောင့်ရှောက်ထားဖို့ ကောင်းပါသည်။ ယခု ပုဂံမင်း လက်ထက်က ဦးပိန်တံတားကို စောင့်ရှောက် ပြုပြင်နိုင်လျှင် ဘကြီးတော် လက်ထက်က အင်းဝ ဦးအို၏ အုတ်တံတားကိုလည်း စောင့်ရှောက်ရန် အထူးသင့်တော်ပါသည်။ အီဂျစ်ပြည် ကိုင်ရိုမြို့က ပိရမစ်ကြီး များကို လူထုလုပ်အားသုံး၍ တည်ဆောက်ထားခဲ့သလို အင်းဝက ဦးအို၏ အုတ်တံတား ကြီး မှာလည်း သေသေချာချာ ကြည့်ရင် အထိကရ လူထု၏ လုပ်အားလက်ရာများကို တွေ့ရပြီး လူထုကြီး၏ လုပ်အား တန်ဖိုး ကို ခန့်မှန်းနိုင်ကြပါလိမ့်မည်။

အီဂျစ်က ပိရမစ်ကြီးများမှာ လူထု ကျေးကျွန်တွေကို အနိုင်အထက် ရိုက်နှက် အာဏာသုံးပြီး တည်ဆောက် ခဲ့ သေးသော်လည်း၊ အင်းဝက ဦးအို၏ အုတ်တံတားကြီးမှာတော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုအဖြစ် မောင်နှမ နှစ်ယောက် တံတားခင်းခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ခြင်း ပြုကြတဲ့အတွက် လူထုကို ရိုက်နှက်နှိပ်စက် ခိုင်းခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ ကံကျွေးလက်ခပေး၍ ကုသိုလ်ရေး တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လူသွားလမ်း တံတားခင်း ခြင်းကြောင့် ယနေ့ စာရေးသူတို့ ကားကလေးပါ ဦးအို၏ တံတားပေါ်မှ မောင်းနှင် လာခဲ့ရပါ သေး တကားဟု တံတားရှင် ဦးအိုအား သာဓုခေါ်ခဲ့မိပေသေး၏။

ဦးအို၏ တံတားကြီး ပျက်စီးနေသည်ကို ကြည့်ရင်း ... သင်္ခါရကို မတွေးနိုင်သေးဘဲ အီတလီပြည်က အုတ်တံတားကြီးကို လည်းကောင်း၊ ပီဆာမျှော်စင်ကြီးကို လည်းကောင်း ဘွားခနဲ အလားတူ သတိရ လိုက်မိသေး၏။ ပီဆာမျှော်စင်ကြီးကား စောင်းစောင်းရွဲ့ရွဲ့ကြီးနှင့် ကမ္ဘာကျော်နေသေး၏။ ဒီ အင်းဝက အုတ် မျှော်စင်ကြီး မှာလည်း စောင်းစောင်းရွဲ့ရွဲ့ကြီးပင် တောတွေချုံတွေကြားထဲမှာ မနည်းကြီး ကြည့်ယူရပါသည်။

မြင်ကွင်းကလေးမှာ လှပသပ်ရပ်လာရန် တောချုံတွေ သတ်သင်ရှင်းလင်းပြီး ခြံစည်းရိုးကလေးခတ်၊ မြက်ခင်းစိမ်း ကလေး ပတ်လည်ဝိုင်းပြီး တိုင်းရင်းသားရော နိုင်ငံခြား လေ့လာသူတွေပါ ကြည့်စရာ တစ်ခု အနေ နှင့် သေသေသပ်သပ် လုပ်ထားလျှင် အင်မတန်မှ ကောင်းမွန်သင့်မြတ်လှမှာပဲလို့ စိတ်ထဲက တွေးရင်း အုတ်တံတား အဆုံးသို့ ရောက်ခဲ့ကြပါတော့သည်။

အင်းဝက ဦးအို၏ အုတ်တံတားကြီး အဆုံးသို့ ရောက်ပြီးနောက် အလွန်တရာမှ အကျည်းတန် အရပ်ဆိုး လေရှာသော အင်းဝကူးတို့ဆိပ်ကို လျှောက်ပြီး ကြည့်ကြပါသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကို ဖြတ်ကူးထား သော အင်းဝ တံတားထိပ်ရှိ သပြေတန်းခံတပ်ကနေပြီး သဲသောင်ပြင်ကြီးဖြစ်တဲ့ သဲလမ်းမှ ဖုတ်တထောင်း

ထောင်းထအောင် နွားလှည်းများ၊ ဒေါ်ဂျစ်၊ လော်ရီ စသည့်ကားများနှင့် မောင်းလာပြီး မြစ်ငယ်မြစ် ကူးတို့ ဆိပ်သို့ ဆင်းကြရသည်။

ဒုဋ္ဌဝတီခေါ် မြစ်ငယ်မြစ်သည် အင်းဝနှင့် သပြေတန်းခံတပ်အကြားမှနေပြီး ဇရာဝတီမြစ်ကြီးအတွင်းသို့ စီးဆင်း၍ မြစ်ချင်းပေါင်းဆုံသောနေရာရာလည်းဖြစ်ပါသည်။

ကူးတို့ဆိပ်မှာ လှေဖောင်တစ်ခုရှိပါသည်။ လူနှင့် ကားဖြတ်ကူးပို့ဆောင်နေပါသည်။ မြစ်ရေနည်းချိန်ဆိုလျှင် ရေအပြန့် ကျဉ်းပါသည်။ မြစ်ရေတိုးချိန်ဆိုလျှင် ရေအပြန့် ကျယ်ပါသည်။

ဒုဋ္ဌဝတီ မြစ်ငယ်မြစ်ရေသည် မိုးတွင်းအခါ ရေများများ စီးဆင်းချိန်၌ ဖြောင့်ဖြောင့်မဆင်းဘဲ၊ ကမ်းပါးများကို ကွေ့ပိုက်တိုက်စားပြီး စီးဆင်းသောကြောင့် အင်းဝမြို့ဘက်၌ အတော်တိုက်စားထားသဖြင့် ကမ်းပါးစောက်ကြီးများ ဖြစ်လျက်ရှိပါသည်။ အချို့ အစွန်အဖျားကျသောတဲများ အိမ်များပင် ရေတိုက်စား ၍ ကမ်းပါပြိုရာပါသွားရန် တဲတဲကလေးကျန်ပါတော့သည်။

ဤနည်းအတိုင်းသာ ဆိုပါလျှင် အင်းဝမြို့ဟောင်းမှာ ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်ရေတိုက်စား၍ တစ်စတစ်စ ကွယ်ပျောက် သွားမည်ကိုပင် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာဖြစ်နေပါပြီ။ တစ်ဘက်ကမ်းမှ ပေါ်ထွက်နေသော သောင်ပြင်ကြီးက ကိုင်းသမား တို့အတွက် သီးနှံစိုက်ပျိုးချက် ကောင်းသော်ငြားလည်း အင်းဝဘက်မှာချည်း ရေမိ စားသွားပြန်လျှင် ရာဇဝင်ကျော် အင်းဝမြို့ဟောင်းကြီး ရေအောက်ရောက်သွားမည်ကိုတော့ မလိုလားနိုင်အောင် ဖြစ်မိကြပေလိမ့်မည်။

အင်းဝဘက်က ကူးတို့ဆိပ် အတက်မှာလည်း ကမ်းပါးစောက်က နက်သောကြောင့် တမော့ကြီး ကုန်းရုန်း တက်ကြရပါသည်။ သဲ၊ နုံး၊ ဖုတ်တို့ကလည်း နေပူရှိန်ကြောင့် ခြစ်ခြစ်တောက်ပူလျက်ရှိသည်။ ဖုတ်ထူသော လမ်းပေါ်၌ခြေမျက်စိမြုပ်အောင် နင်းရ၊ ရုန်းကြရပါသည်။ ကားဆိုလျှင်လည်း ဟောဟဲ မြည် အောင်စက်သံစိန်းမောင်းရိုက်၍ တက်ရပါသည်။ မြင်းလှည်း၊ နွားလှည်းများဆိုလျှင်လည်း မြင်းနှင့် နွားသတ္တဝါခမာများ လျှာအလျားသား ထွက်အောင် ရုန်းရရာပါသည်။

သတ္တဝါတို့မည်သည် ဖြစ်လေရာ ဘဝတွင် ပျော်ရွှင်တစ်လှည့် ငိုတစ်လှည့်၊ မဲ့တဲ့အခါမဲ့၊ ပြုံးတဲ့အခါ ပြုံးပြီး သုခ၊ ဒုက္ခတာဝန်တို့ကို ကုန်းရင်း ရုန်းရင်းကပဲ သေပွဲဝင်ကြရတယ်။ အချိန်တန်တော့ သေကြရမှာ မလွဲတဲ့ တရားပေကိုး။ ဘဝကို ရုန်းရင်းကန်ရင်းနဲ့ပဲ အိုမယ်၊ နာမယ်၊ သေမယ်ဆိုတဲ့ တရားပေကိုး။ ဘဝကို ရုန်းရင်း ကန်ရင်းနဲ့ပဲ အိုမယ်၊ နာမယ်၊ သေမယ်ဆိုတဲ့ တရားတွေဟာ ရှောင်လွှဲပြေးပုန်းလို့ ရနိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေ မဟုတ်ပါလား။ ဒါကြောင့် တိရစ္ဆာန်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဘဝရဲ့ တာဝန်ကို မရုန်းချင် မကန်ချင်လို့ မရ၊ သုခ၊ ဒုက္ခတွေ ကြားထဲကပဲ အိုရ၊ နာရ၊ သေကြရမှာပါကလား ... လို့ တရားကျချင်စရာ မြင်ကွင်း ပါပဲ။ လူတွေ တိရစ္ဆာန်တွေ ရုန်းကန်နေရတဲ့ အင်းဝကူးတို့ဆိပ် မြင်ကွင်းဟာ နိဗ္ဗန်မရသေးသမျှ ဘဝ ရဲ့ ဝဋ်ဒုက္ခ ရုန်းကန်ရမှုတွေ အတွက် သင်ခန်းစာ ဥပမာ တစ်ရပ်လို့ပဲ တွေ့မြင်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အင်းဝကူးတို့ဆိပ် ကြည့်ရှုကြပြီးနောက် အင်းဝမြို့ဟောင်း ချုံပိတ်ပေါင်းတို့ကို လိုက်လံကြည့်ရှုရန် ထွက်လာ ခဲ့ကြပါသည်။

အင်းဝမြို့ကြီးကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့သူ သတိုးမင်းဖျားသည် တစ်ဘက်တွင် ဧရာဝတီ၊ တစ်ဘက်တွင် ဒုဋ္ဌဝတီ မြစ်နှင့် တစ်ဘက်သော နှစ်နေရာက ချောင်းများဆုံရာတွင် ကွက်လပ်၌ မြို့တည်ထားခြင်းဖြစ်၍ ကျုံး၊ မြောင်း စသည်များကိုလည်း မြို့ပတ်လည်တွင် ဝန်းရံထားပြန်ပါသည်။ ရေယဉ်ဝိုင်းနေသောမြို့၏ ရေ တံတိုင်းကြီး များဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။

မြို့၏ အနေအထားမှာ နန်းတော်ရာ အတွင်းမြို့ရိုးကို လေးထောင့်စတုရန်း တည်ဆောက်ခဲ့သော်လည်း အပြင်မြို့ရိုး မှာတော့ လေးထောင့်ကျကျ မထားဘဲ၊ သုံးထောင့်ချိုး ပုံသဏ္ဍာန်ကိုပင် မြို့ရိုးကို မွန္တလေး ရတနာပုံ မြို့ရိုးကဲ့သို့ မျဉ်းတစ်ပြေးတည်း ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်းမဟုတ်ဘဲ၊ ခိုနန်းချိုးထောင့်တွန့် တွေ့နှင့် တစ်ချိုးတစ်ဖုံ တည်ဆောက်ထားသည်။ မြို့ရိုးအင်္ဂါများဖြစ်သော ပစ္စင်၊ ရင်တား၊ သူရဲပြေး၊ သူရဲခို၊ ပြအို၊ တံခါးစသည်များအပြင် ထောင့်ချိုးတွေ အကွေ့တွေ ဖန်တီးထားပြီးမှ မြို့တံခါး ၁၆ ရပ်ထက်မနည်း ထားရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။

အတွင်းနန်းမြို့ရိုးမှာတော့ တံခါးပေါက် ၉ ပေါက်ရှိ၍၊ အပေါက်တံခါး ၉ ခုကို ပါဠိလို (နဝ)ဟု ခေါ်သဖြင့် အပေါက် ၉ ခုဟု လိုအပ်သော နဝကို အခြေပြုဟန် ရပါသည်။ အချို့ အမှတ်အသားများမှာ အင်း ၉ အင်းကို ဖို့၍ တည်သောမြို့ဖြစ်သောကြောင့် "အင်းဝ" ဖြစ်လာကြောင်း အဆိုရှိပါသေးသည်။ တံခါးပေါက် အဝ ၉ ခု ရှိ၍ အဝ၊ နဝမှာလည်း နီးစပ်သယောင် ဖြစ်နေပြန်ပါသည်။

အရောင် တလျှမ်းလျှမ်းဖြင့် ရွှေနန်းရွှေဘုံ အလုံးစုံတို့သည် ရာဇဝင်အစဉ်အလာအရ ရှည်လျားစွာသော ခေတ်အချိန်များကနေပြီး ကုန်းဘောင်ခေတ်၏ နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ကြီးကျယ်ခမ်းနားခဲ့သော်လည်း ယနေ့ မြင်ရပုံမှာမူ ဘယ်သူမျှ ယုံနိုင်စရာ မရှိတော့သော တောချုံပိတ်ပေါင်းများအောက်၌ ပျောက်ပျက် နေ လေပြီ။ နန်းတော်ရာများသည် လည်းကောင်း၊ မြို့ရိုးနှစ်ထပ်သည် လည်းကောင်း၊ ကျုံး၊ မြောင်း၊ ပြအိုတို့ သည်လည်းကောင်း၊ မြို့လမ်းမကြီးများ၊ ကျောင်းကန်ဘုရားများ စသော အရင်က အမှတ် လက္ခဏာ များ ပျောက်ကွယ်နေကြပါပြီ။ အစီအရိနှင့် တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော ဘုရားစေတီ များ၊ ကျောင်းများက အရပ်ရှစ်မျက်နှာလက်ညှိုးထိုးမလွဲ တည်ရှိခဲ့ဖူးသော်လည်း ယနေ့ အုတ်ပုံများ၊ ချုံနွယ်များ သာရှိ၍ အင်းဝမြို့ကြီး၏ ရုပ်လုံးက လုံးဝ ပျောက်ကွယ်နေပါသည်။

နန်းတော်ရာဟောင်း ရှိခဲ့ဖူးသောနေရာ အမှန်းအဆအဖြစ်နှင့် အုတ်မျှော်စင်ကြီးတစ်ခု ကျန်ရှိနေသေး၏။ ၎င်းမျှော်စင်ကြီးမှာ ပြိုတော့မလို လဲတော့မလို ယိုင်ယိုင်ကြီးဖြစ်နေရာသည်။ သူ့အတွင်း ဝင်ကြည့်နိုင်ဖို့ မဆိုထားနှင့်၊ အနားကပ်ဖို့ပင် အတော် အကျပ်အတည်းဖြစ်ကြရ၏။ သူ့အနားပတ်လည်တွင် ချုံတွေ ဖုံးလွှမ်းနေပြီး အနားကို ကပ်သွားရန် လူသွားလမ်းပင် မရှိ၊ ယာခင်းများ ပတ်လည်ဝိုင်းနေပါ၏။

အဝေးကနေ ကြည့်မှ နည်းနည်းပါးပါး မြင်ရသေး။ အနားရောက်လေ ချုံတွေ သစ်ပင်တွေက ကွယ်နေလေ၊ ဓားတစ်လက် နှင့်လမ်းရှင်းခုတ်ထွင် သွားရမည်ကလည်း ယာခင်းရှင်များကို စော်ကားရာ ကျနေမည်။ ပေါင်းပင်မြက်ပင်တွေကလည်း အာဖရိက တောကြီးမျက်မည်းလို ကင်းကြီး၊ မြွေကြီးများ ထွက်မလား၊ ဖွတ်ကြီး များ ထွက်လာမလားဟု ကျောတွန့်မိကြသည်။ ဆင်တွေ ကျားတွေတော့ မရှိနိုင်ကြောင်း သိရ ပါသည်။

နောက်ပြီး "ဆရာယုဒသန်၏ အမှတ်အသား ကျောက်တုံးကြီး" စာထွင်းထားသော နေရာကိုလည်း အဝေးကနေ၍သာ လှမ်းမျှော်ကြည့်ရပါသည်။ ယာခင်းအလယ်မှာ တောတွေ ချုံတွေ ရံဝိုင်းနေပါသည်။ ဤနေရာကား "ထောင်" ဟု သိမှတ်ရ "သည်သို့စေတီ၊ သည်ဆီရွှေနန်း၊ ဖြောင့်တန်းတော့သည်၊ စိတ်က ရည်သည်"... ဟူသော မဲဇာတောင်ခြေ ရတုကဲ့သို့ပင်တည်း။

အနီးကပ် နိုင်သောအခါ မျှော်စင်ကြီးကို မြင်သာသော လှည်းလမ်းဘေး သစ်ပင်ချုံရိပ် တစ်ခုမှာ အသာထိုင် ပြီး အင်းဝပြည်ကြီး စည်ပင်ပြောခဲ့သော ခေတ်ဟောင်းကို ပြန်ပြောင်းတွေးဆလျက် စိတ်ကူး အိပ်မက်လိုက် မိပေသေး၏။

မျှော်စင်ကြီးနားမှာ ဖုံးလွှမ်းရှုပ်ထွေးကာဆီးနေကြတဲ့ တောချုံပိတ်ပေါင်းတွေကို ရှင်းလင်းပစ်ပြီး မျှော်စင်ကြီး၏ ပတ်ဝန်းကျင် လေးမျက်နှာကို မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းကလေး ခြံရံထား၊ သစ်သားတိုင် ဖြူဖြူ ကလေးတွေစိုက်ပြီး သံကြိုးဝင်းထရုံ အဖြစ်ပိုင်းထား၊ လူသွားလမ်းကလေးကို ကျောက်ခင်းထားရရင် အင်မတန် ကြည့်ပျော်ပျော် ဖြစ်သွားမှာပဲ ရယ်လို့။ အနိပြီး နိုင်ငံခြား အနောက်တိုင်းပြည်တွေမှာလို၊ အီတလီ ပြည်ရောမမြို့မှာလို၊ အင်္ဂလန်ပြည် လန်ဒန်မြို့က တားဝါးအော့ဖ်လန်ဒန်လို၊ ပြင်သစ်ပြည် ပဲရစ်မြို့ တို့လို ရှေးရာဇဝင် အထိမ်းအမှတ်နေရာများ၊ အတိတ်ဖြစ်ရပ်များကို ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုးသည် ဖြစ်စေ သူ့လက်ရာခြေရာမပျက် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြသထားသလို ဖြစ်စေချင်လိုက်ပါဘိ။

သည်အင်းဝ၏ အတိတ်အရိပ်ဆို၍ သည်ဦးအို၏ အုတ်တံတား၊ နန်းမတော်ကြီး ဒေါ်ဒေါ်နု၏ အုတ်ကျောင်းကြီး၊ သည် မျှော်စင်ကြီးနှင့် သည်ယုဒသန် ကျောက်တုံးကြီးများသာ အမွေအစ ရှာ၍ ရပါ တော့သည်။ ဒါကလေးများပါ ပျောက်ကွယ်မသွားအောင်တော့ ပြုစုယုယနိုင်ကြပါစေတော့လို့ စိတ်ကူးရင်း အုတ်ကျောင်းကြီးဘက် ခရီးဆက်ခဲ့ကြပါသည်။

မဟာဇေယျ ပထမအမည် သမုတ်ခဲ့သော အင်းဝမှ ဦးအို၏ အုတ်တံတားကြီးကို ဦးအိုတံတားဟုသာ အခေါ် များခဲ့ကြသလို ဘကြီးတော် ဖန်နန်းရှင်ဘုရင်၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး၏ ကောင်းမှု အုတ်ကျောင်းကြီး ကား "မယ် နအုတ်ကျောင်း" ဟုသာ အခေါ်များခဲ့သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဟိုအချိန် ဟိုအခါကမူ ဘယ်သူမှ "မယ်န" ဟု ခေါ်ဝံ့သူမရှိပါ။ အကယ်၍ ခေါ်မိလျှင်လည်း လျှာ အလှီးခံရမည်သာဖြစ်ပါသည်။

မိမိထက် တစ်နေ့တစ်ရက် တစ်မနက် ကြီးသူများအား ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုထုံးတမ်း စဉ်လာအရ အစ်ကို တန်သည်၊ အစ်မတန်သည် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာသာလျှင် ခေါ်ဆိုခဲ့ကြရိုးထုံးတမ်းစဉ်လာ ရှိပါသည်။

အကယ်၍ အရပ်ခေါ် ခေါ်စေဦးတော့၊ မိဖုရားကြီး အုတ်ကျောင်းဟုခေါ်ခြင်းက ခံသာပါလေဦးမည်။ ယနေ့ အတိုင်း တွက်ကြည့်လျှင် မိဖုရားကြီး၏ သက်တမ်းနှစ်ရာနီးပါးရှိတော့မည် ထင်သည်။ ယနေ့ ကလေး သူငယ်များက အစ " မယ်နအုတ်ကျောင်း"ဟု ခေါ်ရိုးခေါ်စဉ်ကဲ့သို့ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းနေခြင်းမှာတော့ ဂါရဝ နှင့် ချင့်ချိန်ကြည့်လျှင် အလွန် ရိုင်းစိုင်းရာ ကျနေမည်မှန်၏။

သို့သော် ကလေးသူငယ်များသာမက လူကြီးပညာရှိများ ဆိုသူကလည်း "မယ်န" ဟုသာ ပြီးစလွယ်ခေါ်နေ ကြသည်။ မယ်နတင်မကသေး။ မင်းတုန်းမင်းကြီးကိုလည်း "မင်းတုန်း" ဟုသာခေါ်ဝေါ်ရေးသားသည်။ သီပေါမင်းကိုလည်း "သီပေါ"က ဘယ်သို့ဘယ်ညာဟု ရေးကြ ပြောကြ၏။ ဤမျှမက မန္တလေး မဟာမြတ်မု နိဘုရားကြီးကိုပင် "မဟာမုနိ"ဟု ခပ်ရိုင်းရိုင်းခေါ်ကြ သုံးနှုန်းကြသည်မှာ ရိုး၍ပင် နေလေပြီ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ရှေးရိုးအစဉ်အလာ ယဉ်ကျေးမှု အသုံးများကွယ်ပျောက်ပြီး နှုတ်ကြမ်း၊ လျှာကြမ်း၊ စရိုက် ကြမ်းများက ဖုံးလွှမ်းထားကြပြီဖြစ်၍ မိမိတို့အမှား မိမိတို့ ချို့ယွင်းမှု လူစဉ်မမီမှုကိုပင် ပြန်ပြီး မမြင်နိုင် မသုံး သပ်နိုင်အောင် နှစ်မွန်းနေကြရာတော့သည်။

"မယ်နအုတ်ကျောင်း"ဆိုမှလည်း သိကြတော့မလို ရှိပေသည်။ မိဖုရားကြီးအုတ်ကျောင်းဆိုလျှင်လည်း ဘယ် မိဖုရားကြီး၏ အုတ်ကျောင်းမှန်း ကွဲပြားနားလည်မည်မဟုတ်။ မြန်မာရှင်ဘုရင်၏ မိဖုရားကြီးတွေက ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့ကြသော အုတ်ကျောင်းတွေ၊ ကျွန်းသစ်ကျောင်းတွေက မရေမတွက်နိုင်အောင် ရှိနေ သေးသည်။

သို့ကြောင့် မိဖုရားကြီး ဒေါ်ဒေါ်န၏ အုတ်ကျောင်းဆိုလျှင် နားခံပျော်ဖွယ် ရှိလေမလား။ ဒေါ်ဒေါ်န ဆိုသည် ပင် ထီးသုံးနန်းသုံးယဉ်ကျေးသော အသုံးအနှုန်း မဟုတ်သေး။ အရပ်သုံး အရပ်ခေါ်မျှသာ ရှိပါသေး၏။ သို့သော် မယ်နနှင့်စာလျှင် ဒေါ်ဒေါ်နက နားခံသာလေဦးမလားမသိ။

မိဖုရားကြီး ဒေါ်ဒေါ်နတို့ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးစဉ်ကဆိုလျှင် "န" ဆိုသော စကားကို မသုံးရဟု တားမြစ် ဖူးသည် ဟု အဆိုရှိခဲ့၏။ မန်ကျည်းရွက်နုသည်၊ တမာရွက် နုသည် စသဖြင့် "သစ်ရွက် နုသည် လက်ပင် ထည့်မသုံးရ၊ (န) အစား (ထွတ်)သည်ဟု သုံးရသည်။ စစ်ကိုင်းမှ ထွက်သော အနုဆုပ်ခေါ်သော မုန့်တစ်မျိုး အား ဇေယျာဆုပ်ဟုခေါ်ရသည်။ လူတို့ ပါးစပ်ဖျား၌ (န)ဆိုသော စကားကို မသုံးရတဲ့။

အဲဒီတော့ ရုပ်သေးစင်တော်ကြီးက သဘင်ပညာရှင်တို့က ပြက်လုံးထုတ်ပြီး ဘုရင်ကြီး သိအောင် ပြု လုပ်ကြ ရကြောင်း။

ရုပ်သေးစင်တော်ကြီး၌ ဘုန်းကြီးနှင့် ဖိုးသူတော်ထွက်ခန်း၌ ဖိုးသူတော်က စာအံသည်။

" ယေနဘဂဝါ၊ တေ "ထွတ်" ပသခါမိ ဟူ၍ သည်တော့ ဘုန်းကြီးက "ဟဲ့ သူတော်၊ ယေနဘဂဝါတေ "န" ပသခါမိပါဟဲ့" ဟု ထောက်ပြသည်။

ဖိုးသူတော်က "ကိုယ်တော် ဘာသိလို့တုံး၊ အမိန့်တော် ထုတ်ထားတာက "န"လို့ မသုံးရဘူးတဲ့၊ ဒါကြောင့် "န" အစား "ထွတ်" လို့ သုံးရတာပဲ "လို့ ပြန်ပြောတော့ ဘုန်းတော်ကြီးက "ခက်ပါဘိ သူတော်ရယ်၊ ဒါဖြင့်ရင် ပိဋကတ်သုံးပုံထဲမှာရှိတဲ့ "န"တွေ အကုန်ပြင်ပစ်ရတော့မှာပဲ" လို့ ညည်းပြသတဲ့။

အနုပညာဇာတ်သဘင် ပျော်တော်ဆက်များဟာ ဒါလောက်ကြောက်ရွံ့ရုံရှိသေရတဲ့ အထဲကပဲ သူတို့ အရွဲ့ တိုက်ချင်ရင်လည်း တုံးတိုက်တိုက် ကျား ကိုက်ကိုက် ရွဲ့ပြလိုက်သေးတယ်။

ဘုန်းကြီးက စာသင်ပြရင်း "ဟဲ့ သူတော်၊ ဘုရားကို ပါဠိလို ဘယ်လို ခေါ်သတုံး" ဟု မေးဟန်၊ သူတော်က ...

" ဗုဒ္ဓပေါ့ ဘုရား "

" မုနိကောဟဲ့ "

"မုနိက မိနပေါ့ ဘုရား " လို့ ပြက်လုံးထုတ်လိုက်သေးသည်ဟု အဆိုအမှတ်များရှိခဲ့ဖူးပါသည်။

အဲဒီခေတ်တုန်းက အဲသလောက် တန်ခိုးထွားခဲ့သော မိဖုရားကြီးသာ ယခု သူသူ ငါငါ ကလေးလူကြီးအားလုံးက "မယ်န၊ မယ်န" ဟု ခေါ်နေသုံးနေကြတာ ကြားရလျှင် ဘယ်လောက်များ ဆတ်ဆတ် တုန်အောင် နာကြည်းရှာမလဲလို့ တွေးပြီး သနားနေရပါသေး၏။

ဒေါ်ဒေါ်န၏ အုတ်ကျောင်းကြီးသို့ ရောက်ကြပါပြီ။ အရင်အရင် လာစဉ်တုန်းကကဲ့သို့ ဘယ်ဟာမှ အပျက်အစီး မရှိဘဲ အရင်အတိုင်းပဲ တွေ့ရပါသည်။ ကျောင်းအောက်ထပ်မှ လင်းနို့တွေလည်း အရင် အတိုင်း ပဲ တွေ့ရပါသည်။ အပြောင်းအလဲ အသန့်အရှင်း မရှိလှပါ။

ကျောင်းတော်ကြီး ခိုင်ခံ့သည်မှာ တအံ့တဩ ဖြစ်စရာ၊ ထုပ်လျောက်ခိုင်းမြားမပါ၊ အုတ်ပေါင်းကူး မုခ်လျောက် များနှင့်သာ ပြီး၏။ အင်္ဂတေရွတ်ကလည်း ပုဂံခေတ်မှ တည်သော သဗ္ဗညုဘုရား၊ ဂေါတော့ ပလ္လင် ဘုရားများက အင်္ဂတေသရွတ်မျိုးမီးပါး၊ ခိုင်ခံ့ကျစ်လျစ်လှပါသည်။

အုတ်ကျောင်း ပေါင်းကူးပေါက်များသည် ကျောင်း၏ အောက်ထပ်၌လည်းကောင်း၊ အထက်ထပ်၌ လည်းကောင်း စနစ်တကျ ညီညီညာညာနှင့် အချိုးအစား ကျနလှပါသည်။ အရှေ့မှ အနောက်သို့လည်း ကောင်း၊ မြောက်မှ တောင်သို့ လည်းကောင်း၊ တစ်ဘက်မှ တစ်ဘက်သို့ ရှုမျှော်လိုက်တိုင်း မုခ်ပေါက်များ

www.dhammadownload.com

တစ်ပြေးတည်း တညီတညွတ်တည်း ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြူးဖြူး တွေ့မြင်နေရပုံမှာ ပုဂံမှ အာနန္ဒာ ဘုရား အတွင်း ရှိ မှန်ကူးများကဲ့သို့ပင် လှပစွာ တွေ့မြင်နေရပါသည်။

ကျောင်းအောက်ထပ်မှာ ဖုန်များ အမှိုက်သရိုက်နဲ့ မြက်ပင်များရှုပ်ထွေးပြီး လင်းနို့ချေးနံ့ကလည်း စူးစူးရှရှ ရှိလှ၍ ဝင်ကြည့်လိုသူတို့ မြွေ၊ ကင်း ကြောက်ရမှုကြောင့် မဝင်ဝံ့ခဲ့ကြပါ။ ရှင်းရှင်းသန့်သန့် ကလေးဆိုလျှင် အင်မတန် ပင် ကြည့်လိုကောင်းတဲ့ နေရာမျိုးပါ။ ရှေးအခါကဆိုလျှင် စာသင်သားများ နမော ဗုဒ္ဓါရ သိဒ္ဓါ၊ အ၊ အာ၊ ဣ၊ ဤ၊ ဥ၊ ဦ၊ အေ၊ အဲ က အစ ... ဖတ်မေသုတ် ဖက်သမယံတွေ ရွတ်ဖတ်ကျက်ဆိုနေတဲ့ နေရာပေ တကား။ ဆရာတော်ကြီး ဦးပုတ် သီတင်းသုံးသည့် ကျောင်းတော်ကြီးပါပေ။

အပေါ်ထပ် ကြမ်းပြင်မှာတော့ဖြင့် သင်္ဘောကုန်းပေါင်လောက် ထူထဲသော ကျွန်းသားပျဉ်ကြီးတွေကို စီခင်းထားသည်။ တစ်ကျောင်းလုံး ပျဉ်ဆိုလို့ ကြမ်းခင်းသာရှိပါ၏။ ကျောင်းဦး၌ ဘုရားစင်ရှိသည်။ ရာဇပလ္လင် ပေါ်တွင် ဘုရားဆင်းတုတော်တင်၍ ကိုးကွယ်ခြင်း ဖြစ်ပါမည်။ ရှေးခေတ် ကျောင်းတော်ကြီးများ၌ ရှိသော ဘုရားဆောင်များမှာ ပလ္လင်တက်ကြီးကြီးတွေနှင့် ထားရှိမြဲဖြစ်ပါသည်။

ဒါကို နောက်သား နောင်လာတို့က ဦးအိုနှင့် ဒေါ်ဒေါ်နတို့ တစ်ဉာဏ်တည်း တစ်ကျိတ်တည်း နန်းတော်ကြီး ကျိတ်ဆောက်သယောင်ယောင် ပြောကြသည်။ နန်းကို လှယူပြီး ဘုရင်လုပ်နိုင်စေကာမူ ဤအုတ်ကျောင်း ကြီးမှာ ရှင်ဘုရင်တို့ သုံးနိုင်လောက်သော နန်းတော်ဆောင်မျိုးကဲ့သို့ ကျယ်ကျယ် ဝန်းဝန်း ရှိလှသည်မဟုတ်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း အတွက်သာ ဖြစ်သည်ဟု တွက်ဆ သိရှိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ အုတ်ကျောင်းတော်ကြီး ခိုင်ခံ့မှုကြောင့် ယခုခေတ်အထိ ကြည့်ကြရ၊ မြင်ကြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အင်းပျက်ကတည်းက အထိန်း အကွပ် အစောင့်အရှောက်မရှိ ပေါက်လွှတ်ပဲစား မြင်း၊ နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက် တို့ကျောင်းတော်ကြီးတစ်ဝိုက် နွား စားကျက်မြက်ခင်းပြင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ကျောင်းထဲတွင် လင်းနို့၊ မြေကြွက်၊ မြွေ၊ ကင်းတို့၏ ပျော်စံရာ ဝိမာန် ကြီးအဖြစ် နှစ်ရှည်လများ ရွှေ့လျားခဲ့ရသည်။ အုတ်ကျောင်းတော်ကြီး ပတ်လည်တွင် ကျောင်း၊ အရံအတား၊ တံတိုင်း၊ မီးတားများ၊ တံခါးများလည်း ရှိသည့်နေရာ မှ ရှိ၍ ပျက်သည့်နေရာမှာ ပျက်ပြိုလျက်ပင်။

အုတ် ကျောင်းတော်ကြီးပေါ်တွင် သီတင်း နေထိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ ငုံးတိတိ ပစ်စလက်ခတ် ထားခဲ့ သော်လည်း အနီးပတ်ဝန်းကျင်၌ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများ ရှိသည်။ ဘုန်းတော်ကြီး၊ ကိုရင်၊ ကျောင်းသား များ အပြည့် ရှိကြသော်လည်း ယင်း အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးမှာတော့ အစဉ်အလာအတိုင်း သီတင်းသုံး နေထိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဗလာကျ လာခဲ့ရသည်မှာ ရတနာပုံနှင့် အမရပူရ တစ်ခေတ်လုံးလိုပင် ဖြစ်ခဲ့ပုံရလေသည်။

အင်းဝပြည်ကြီး ကောင်းစားစဉ်က

ဘကြီးတော်ဘုရား လက်ထက်၌ အင်းဝပြည်ကြီး၏ နောက်ဆုံးခေတ်ဖြစ်ခဲ့သလို အစည်ကား အကြီး အကျယ် ဆုံးလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ဖန်နန်းတော်ကြီးနှင့်တကွ မိုးထိုးမြင့်မား သော ကျောင်းကန် ဘုရား အဆောက်အဦပေါင်း မြောက်မြားစွာရှိခဲ့သည်။ အင်းဝခေတ် အဆက်ဆက်မှ နောက်ဆုံးခေတ် အထိ တည်ရှိခဲ့သော ထိုအဆောက်အဦများတွင် ပန်းဆယ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော ပန်းပု၊ ပန်းတည်း၊ ပန်းရန်၊ ပန်းတမော့ စသော လက်ရာမွန်များနှင့် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ရှေးဟောင်း လက်ရာ မွန်တို့နှင့် ဝေဆာလှူဦး ရှုမငြီးတင့်တယ်ဖွယ်ရာ ရှိခဲ့သည်။ သိမ်းကျုံး၍ ပြောရပါမူ အင်းဝပြည်၏ လက်ရာ မြောက်ကျောင်းကန်ဘုရားနှင့် ဇရပ်တန်ဆောင်း စသောဘုံဗိမာန်တွေသည် ဤအင်းဝမှာ စု၍ သာ နေခဲ့ပေ သည်။

လောကီ လောကုတ္တရာကြောင်းနှင့် နာမည်သတင်း ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခဲ့သော ပညာကျော် တော်ဝင် ကဝိရှင်ကြီးများလည်း မရေမတွက်နိုင်အောင် အင်းဝက ထွန်းကားနိုင်ခဲ့ပါသည်။

အင်းဝ မိုးညှင်းမင်းတရားကြီး လက်ထက် အလွန်ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သော ဘားမဲ့ဆရာတော်၊ ဘားတမော့ ဆရာတော်ကြီးများ၏ လောကီ ဆေးဝါး၊ အင်းအိုင် လက်ဖွဲ့၊ မွန်များအကြောင်း၊ ဓမ္မစေတီ၊ ဓမ္မပါလ (ဓမ္မညာ) စသောမွန်ရဟန်းတော် နှစ်ပါးနှင့်ဘုရင်မကြီး ရှင်စောပုတို့အကြောင်းများကို ပြန်လည် တွေးခေါ် ဖိလျှင် အလွန်ပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာကောင်းသော ဖြစ်ရပ်ဌာနကြီး တစ်ခုလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

၎င်းပြင် ကဝိတံခွန် ပညာမွန်နှင့် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်တော်မူခဲ့ကြသော ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၊ ရှင်မဟာ သီလဝံသ၊ ရှင်ဥတ္တမကျော်၊ ရှင်အုန်းညိုအစ ယနေ့တိုင် ပညာတန်ဆောင် ဆီမီးထိန်ညီး ဝင်းပြောင်ဆဲ ဖြစ်သော ဆရာတော် ပညာကျော်များ ကြီးပွားထွန်းကားတော်မူခဲ့ရာ အရပ်အဖြစ်နှင့်လည်း စိတ်ထဲတွင် နှစ်သိမ့် ကြည်နူးစဖွယ်ပါတကား။

ရှပ်ဝတ္ထု ဟုဆိုအပ်သော အင်းဝ၏ ရှေးခေတ်အဆက်ဆက်က ကျောင်းတော်ကြီးများ၊ ဇရပ်တန်ဆောင် များနှင့် နန်းတော် အိမ်တော်ကြီးများသည် ယခုအခါ၌ အစကောက်လို့ မရလောက်အောင်၊ ခြေရာလက်ရာ ပျောက်သွား စေကာမူ၊ လူတို့၏ ဟဒယနလုံးသားတွင် စွဲထင်ကျန်ရစ်ခဲ့သော အင်းဝ၏ စာပေ ရသတို့ မှာတော့ တရေးသူတို့၏ ယနေ့ခေတ် ယနေ့အချိန်အထိ မတိမ်ကော မပျောက်ကွယ်ဘဲ အသည်းနှလုံးဝယ် အမြစ် တွယ်၍ နေခဲ့ရပါသည်။

အင်းဝမှာ ရှေးခေတ်ကျန် ဘုံစိမာန်တွေ ပျောက်ပျက်ကုန်သော်လည်း ရှင်မဟာသီလဝံသ၏ ပျို့၊ လင်္ကာ၊ မော်ကွန်း စသော စာပေတွေ မပျောက်၊ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ စာပေတွေလည်း မပျောက်ရုံမက စုလည်း ထုံးတုံး မထုံးတုံး၊ ရယ်ရွှင်ပြုံးတုံး မပြုံးတုံးနှင့် ရွှေရင်ဖုံးတုံး မဖုံးတုံးတို့ ယနေ့ခေတ်အထိ ဆိုကြတုန်း ရေးကြတုန်း သုံးကြ တုန်း။

ဝန်ကြီး ပဒေသရာဇာ၏ ပျို့ကဗျာသီချင်းတွေ မပျောက်တောက်ပဝင်းထိန် ရောင်ရှိန်လှမ်းလှမ်း လက်နေဆဲ ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဘားကရာ ကျောင်းတိုက်ကြီး၊ ဘားမဲ့ ကျောင်းတိုက်ကြီး၊ လေးထပ်ကျောင်းတိုက်ကြီးနှင့် ရတနာစိမာန် ကျောင်းတော်ကြီး စသော အဓိကရ ကျောင်းတော်ကြီးတွေ ပျက်စီး ကွယ်ပျောက်သော်လည်း ဘားမဲ့ ဆရာ တော်ကြီး၏ ဆေးဝါး၊ မန္တန်၊ အင်းအိုင်စသော လောကီအတတ်ပညာများ လုံးဝ ကွယ်ပျောက် မသွားသေး ပေ။ ဘားမဲ့ ဆရာတော်ကြီးကား လူစင်စစ်က ကိုယ်ပျောက်နိုင်သော ဆေးစွမ်းကောင်း များကိုပင် စီရင် ဖန်တီးတော်မူနိုင်ခဲ့သည်။

ယခု သိပ္ပံပညာခေတ်တွင်ပင် ကိုယ်ပျောက်နိုင်သောနည်း မကြေးသေးဘဲရှိရာ လက္ခဏာကို သွားနိုင်တာက တစ်မျိုး၊ ကိုယ်ပျောက်အောင် မလုပ်နိုင်သေးတာက တစ်မျိုး။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၊ ရှင်မဟာသီလဝံသတို့၏ ကျောင်းတော်ရာ များ မရှိတော့သော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပျို့ကဗျာစာပေ အစောင် စောင်တို့ မကွယ်ပျောက် မပျက်စီး။ နန်းတော်ကြီးတွေ၊ အိမ်တော်ကြီးတွေ ပျက်စီးကုန်သော်လည်း ဝန်ကြီး ပဒေသရာဇာ ၏ ပျို့၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာများ၊ ကြီးသီချင်း၊ ဘွဲ့သီချင်းနှင့် တျာချင်းတို့ မပျောက်၊ ထန်းတက် သမား၊ လှေသမားတို့ တျာချင်းများ ခုမှပိုပြီးတောင် ခေတ်စားနေလိုက်သေးတော့၏။

မိဖုရားကြီး ရှင်မင်းမှစ၍ မြဝတီမင်းကြီး ဦးစ၊ ပြင်စည်မင်းသားကြီးတို့ သီချင်းတွေ တေးထပ် တွေဟာလည်း ယနေ့ ဂီတသမားတို့ ပါးစပ်ဖျား၌ ဝဲပျံ့နေဆဲ၊ နှလုံးသားမှ ပါးစပ်ဖျားသို့ တိုက်ရိုက်ရွတ်ဆို ဆင်းသက်နေကြဆဲ၊ မညှိုးမနွမ်း ပွင့်စ ပန်းကဲ့သို့ လန်းဆန်းရှင်သန်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်ဝတ္ထုတွေ ပျက်ကုန်ကြစေကာမူ ဟဒယဝတ္ထု နှလုံးသားတွင် စွဲထင်နေရစ်မှုတို့က ဘယ်ခါမှ မပျက်ပြယ်သယောင် ခိုင်မြဲစွာ ရပ်တည်နေနိုင်သည်မှာ အံ့တစ်ပါးဖြစ်ပါပေသည်။

အဆောက်အအုံများနှင့်အတူ စာဆိုအကျော် တွေ၏ ကျမ်းဂန်၊ စာပေ၊ ဂီတ၊ ကဗျာ၊ ရသတို့က ဘယ်တော့မှ မသေမပျောက်၊ အညွန့်အညောက် တလူလူနှင့် ရှင်သန်၍ နေကြတုန်းပင်ရှိလေသည်။

ဆိုးတဲ့ဘက်၊ မိုက်တဲ့ဘက်က ထင်ရှားခဲ့သော သူခိုးကြီးငတက်ပြားတို့လည်း ဤအင်းဝပြည်ကြီးတွင် ကျော် စောထင်ရှားခဲ့၏။ "မရှိခဏဘုရား" ၏ ဘုရားဒကာမှာ သူခိုးကြီး ငတက်ပြား ဖြစ်ပါသည်။

မင်းကြီး မဟာဗန္ဓုလ ထွန်းကားချိန် မတိုင်မီကပင် ဆယ့်သုံးနှစ်သားနှင့် စစ်ကစားနိုင်တဲ့ စစ်ဘုရင်အဖြစ် တိုက်ပွဲကြီးတွေ ဝင်ခဲ့သူ "မင်းရဲကျော်စွာ" သည်လည်း ဤအင်းဝပြည်ဘုရင်မင်းခေါင်၏ သား၊ သတ္တိသွေး ထက်မြက် လှသော မင်းသားတစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့လျှင် အံ့မခန်း လက်ရာမြောက် အဆောက်အဦတို့ အလယ်တွင် လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည် ပြည့်ဝ သောပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အတူ ကျမ်းဂန်စာပေ၊ ကဗျာ၊ ဂီတ၊ ရသစုံတို့ဖြင့် ထုံမွမ်းကြိုင်လှိုင်ခဲ့သော အင်းဝ ပြည်ကြီး မှာ ပျက်စီးတိမ်ကော နေပုဒ်တောရွာကလေးဘဝသို့ ကျရောက်နေရပါသည်။ ယနေ့ မျက် မြင်သဏ္ဍာန်နှင့် ယခင်ရှေးအခါက ကြီးကျယ်ခမ်းနားခြင်း အတိတ်ကို ဆောင်နေရလျှင် ယုံနိုင်ဖွယ်ပင် မရှိ တော့ပါ။ ကလေးသူငယ်တို့အား ပြောပြသော ဒဏ္ဍာရီပုံပြင် တစ်ခုသဖွယ်သာလို့ ထင်ကောင်း ထင်မှတ်ကြ ပါတော့မည်။

ပထမ သရေခေတ္တရာ၊ ဒုတိယ ပုဂံခေတ်တို့က လက်ရာ အကြွင်းအကျန်တွေနှင့်စာလျှင် တတိယ အင်းဝ ခေတ်က အကြွင်းအကျန် လက်ရာမွန်များ အတွေ့ရ အလွန်နည်းပါးလှပါတော့သည်။ ယခုလက်ရှိ တွေ့မြင် နေရသော နန်းတော်ရာ၊ မျှော်စင်၊ အုတ်ကျောင်းတော်ကြီးနှင့် ဦးအို အုတ်တံတားနှင့် ယုဒသန် ကျောက်တုံး အမှတ်အသားတို့သာ တွေ့ရမြင်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တစ်ခု တည်းသာ ကျန်ရှိတော့သော ဒေါ်ဒေါ်န၏ အုတ်ကျောင်းတော်ကြီး၏ယခုအခြေအနေမှာတော့ ဖုန် အမှိုက်သရိုက်နှင့် လင်းနို့ချေးများ ပေကျွံနံ့စေ့နေသည်မှအပ အုတ်ကျောင်းကြီးမှာ အတော်ခိုင်ခံ့ပါသေး သည်။

သည့်ထက် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာထားပြီး ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းသွားမည်ဆိုက ပြုပျက်ပဲ့ရွဲခြင်းမရှိ၊ ပကတိ အကောင်းအတိုင်း နေသွားဦးမည့် ဟန်အနေအထားမှာ ရှိနေပါသည်။ စာရေးသူတို့သည် အုတ် ကျောင်းတော်ကြီးအား ထက်အောက်ဝန်းကျင် အနံ့အပြားကို အားပါးတရ ကြည့်ရှုလေ့လာကြပြီး နောက် ကျောင်းကြီးပေါ်မှ ဆင်းလာကြပြီး အနောက်ဘက်မှ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝိုင်းတစ်ခုကို ဖြတ်ကာ ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းစ သောင်စပ်သို့ ရောက်လာခဲ့ကြပါသည်။ အရင်က ဆိုလျှင် သည်နေရာသည် နန်းတော် မြို့ရိုး အပြင်တံခါးဝက သဲသောင်ခုံပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်ဒေါ်န အုတ်ကျောင်းကြီးအနီးရှိ မြို့တံခါးမှာ "တကောင်းတံခါး"ဟု ခေါ်သည်။ ရှေးကတော့ လေသာ တံခါးဟုခေါ်ကြောင်း မှတ်သားသိရှိရပါသည်။ ယခုတော့ တံခါးလည်းမရှိ၊ မြို့ရိုးလည်းမရှိတော့ဘဲ ဘုန်းကြီး ကျောင်းဝိုင်း အထိမ်းအမှတ် ခြံစည်းရိုးသစ်ပင်ချုံ့နွယ်တို့ဖြင့်သာပြီးပါသည်။

ကျွန်းဦးတည့် သန်လျက်ခုံဆိုသည့်အတိုင်း ကျွန်းဦးရှိ အမြင့်အမြတ်ဆုံးနေရာ ဟူ၍လည်း မှတ်ယူစရာ ဖြစ် ပါသည်။ သဲခုံသောင်နသည် ယခုမျက်မြင်အားဖြင့်တော့ ပဲခင်း ပြောင်းခင်းအဖြစ်နှင့်တွေ့နေရပါသည်။ ဒါ လည်း တစ်နည်းတော့ ကောင်းသည်လို့ ဆိုရမည်ပေါ့။ အလုပ်သမား တောင်သူလယ်သမားတို့၏ လုပ်အားကို တန်ဖိုးထားရမည် အချိန်အခါ ဖြစ်သောကြောင့် အင်းဝမြို့၏ အကောင်းဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ကျွန်းဦးတည့်

သန်လျက်ခုံမှာ လယ်ယာကင်းကျွန်းသီးနှံများ ပေါက်ရောက်ရာ ဌာနကြီးတစ်ခုအဖြစ် ပြောင်းလဲနေခြင်းသည်ပင် မင်္ဂလာတစ်ခုဟု ဆိုရတော့မည်သာတည်း။

လေသာ တံခါးပေါက်ဝ ဖြစ်ဟန်ရှိသော နေရာဟောင်း၊ ကျောင်းခြံစည်းရိုး အပြင်ဘက်ရှိ ပဲခင်းကြီးထိပ်တွင် အလွန်ကြီးမားသော လက်ပံပင်ကြီး တစ်ပင်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ယင်းလက်ပံပင်ကြီး၏ ပင်စည်လုံးပတ်မှာ အတော်ပင် ကြီးမားတုတ်ခိုင်လှသည်။ အနည်းဆုံး ဤအပင်၏ သက်တမ်းမှာ နှစ်နှစ်ရာ လောက်တော့ရှိမည်ထင်၏။

ကျောင်းအစ်မ မိဖုရားကြီး ဒေါ်ဒေါ်နုကိုများ ဤအပင်ကြီး မိလိုက်လေမည်လား မပြောတတ်ပါ။ သို့မဟုတ် မိဖုရားကြီး အမိန့်နှင့်ပင် စိုက်ခဲ့သော လက်ပံပင်ကြီးပေလား။ အပွင့်ကလည်း ထူးခြားပါတီသည်။ အဝါနု ရောင် အပွင့်များဖြစ်၏။ လက်ပံပွင့်အရောင်သည် အများအားဖြင့် နီနီရဲ့ရဲ့ဖြစ်၏။ ယခုတော့ လုံးလုံးမနီဘဲ၊ အဝါရောင် သက်သက်ပဲဖြစ်ပါသည်။ အရောင်ထူးခြားလို့များ မိဖုရားကြီးက မြင့်မြတ်တဲ့နေရာမှာ လာပြီး စိုက်ပျိုးစေသည်လားဟု စဉ်းစားချင်လာပါသည်။ သို့သော် အတူပါလာသော ဒေါ်မမကြီးကတော့ ကြွေကျနေသော လက်ပံပွင့်ဝါဝါ အစိုအခြောက်တွေ တွေ့သမျှကို လိုက်ကောက်ပြီး လျှော်ကြီးနှင့် သီလျက်၊ အိမ်ရောက်လျှင် ပုန်းရည်ကြီးနှင့် ချဉ်ရည်ကျိုချက်ရမည်ဟု ဆိုနေပါသည်။

ဪ ... ကျွန်းဦးတည့် သန်လျက်ခုံ တည်းဟူသော အမြင့်မြတ်ဆုံးနေရာ အင်းဝမြို့ လေသာတံခါးအထွက်က ရတဲ့ လက်ပံပွင့်ချဉ်ရည်ဟာ အတော်ကို စားလို့များ ကောင်းနေမလား။ အုန်းပေါင်ခုံမိုင်းကြီးတို့ ရှမ်းပြည်က ထွက်တဲ့ ပဲအုပ်ကို ငရုတ်စပ်စပ် ထောင်းကလေးနှင့် ရောလွေးလိုက်ရလျှင် အင်မတန် တည့်သည့်ဟင်းစပ်တစ်ခွက်ပဲဟု ရှေးအညာ ဟင်းထမင်းများကို တွေးကြည့်လိုက်မိပါသေး၏။

အင်းဝပြည်ကြီး၏ နန်းဦးလေသာ တံခါးထိပ်ရှိ ကျွန်းဦးသန်လျက်ခုံဖြစ်သည့် သဲခုံသောင်နပေါ်တွင် စိုက်ပျိုး ထားသော ပဲခင်း၊ ပြောင်းခင်း အတွင်းမှနေပြီး ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို ရှုမျှော်လိုက်သောအခါ ... ဤမှာဘက် ဟု ဆိုအပ်သော ဒုဠဝတီမြစ်နှင့် ဧရာဝတီမြစ်ရေချင်း နီးနှောရောစပ်ရာ မြစ်ဝ၌ အလိုက်သင့်တည်ရှိနေ သောသပြေတန်းခံတပ်ဟောင်းကြီးကို လည်းကောင်း၊ ရွှေကြက်ယက်ဘုရား၊ ရွှေကြက်ကျ ဘုရား နှစ်ဆူ တည်ရာ ကြက်ညီနောင် ကုန်းတော်ညိုညိုကိုလည်းကောင်း၊ အနောက်ဘက် မင်းဝံ တောင်တန်း စိမ်းလန်း လန်းကြီးပေါ်တွင် ဖြူဖြူဖွေးဖွေး ဝိုင်းကလေးတွေ တစ်အုပ် တစ်သင်းလိုက် နားနေ ကြသလို ထိုထိုသော ထုံးဖြူဖြူဖွေးနေသော စေတီအဆူဆူ၊ ဂူပုထိုး အမျိုးမျိုးများအား လှပ ကြည်နူး ဖွယ်ရာ တွေ့မြင်ဖူးမြော်နေရ ပါသည်။

ဧရာဝတီမြစ်နဒီကို နီနီရဲ့ရဲ့နှင့် တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် အရောက်တံတားဖောက်ထားသော အင်းဝတံတား ကြီးကလည်း ခေတ်အမြင်နှင့် အင်မတန်မှ ပေါ်လွင်လျက် ရှိပါတော့သည်။ နဒီရေဖလာမှာ လှေနာဝါတွေ၊ သင်္ဘောတွေကလည်း ပေါလောပေါလောနှင့် ဖျော့ပြီး ခရီးကို စုန်ဆန် သွားလာနေကြပါသည်။

http://www.dhammadownload.com/

တစ်ခါတစ်ခါ လည်းအထက်အညာက ချလာသည့် စဉ့်အိုးဖောင်ကြီးများ၊ သစ်ဖောင် ဝါးဖောင်ကြီးများက တံတားနီနီအောက်တွင် တစ်ယောက်ဝင် တစ်ယောက်ထွက် အဆက်ပြတ်သည်ပင် မရှိပါလေ။ သာယာ သော ရှုခင်းပါပေတကား။

တကယ်လို့များ ဤနေရာက အင်းဝမြို့ကြီး မပျက်မစီး၊ ဇနပုဒ်လည်း မဖြစ်ဘူးဆိုလျှင် ရွှေရောင် လျှမ်းလျှမ်း နှင့် ဘုံနန်းပြာသာဒ် ကျောင်းကန်ဘုရားတွေနှင့် ဘယ်လောက် ကျက်သရေရှိလိုက်မလဲ။

ဒါကြောင့်လည်း မြဝတီမင်းကြီးဦးစဟာ အင်းဝမြို့ဘွဲ့တွေ အများအပြား ရေးသားစပ်ဆိုတော်မူသွားပေ တာပဲ။ ဒီအထဲက နှစ်ပုဒ်၊ သုံးပုဒ် ထုတ်နုတ်ပြရမည်ဆိုလျှင် ...

အင်းဝမြို့ဘွဲ့ ပတ်ပျိုး။ ။ ဟံသာငယ် ရာဇာ၊ ရွှေဟင်္သာ ငှက်မင်းတို့ပျော်စံရာ၊ ခိုနန်းငယ်မြို့တာ၊ သေချာ ငယ်အထား၊ ခြင်္သေ့ထိုင်ကျုံးနှင့်တံခါး၊ သီဂီငယ် ရွှေသား၊ ဖလားတည်သောဟန်၊ မယွင်းခုပုံသဏ္ဍာန်၊ ဘုန်း မောင်နံငယ်လေ၊ တူစံပျော်ရွှင်၊ မြန်းမယ်လို့လေး၊ ကြငှန်းတည်၊ ရွှေပြည်ရွှေဝ နန်းငယ်တည့်လေး၊ ဝေယံတွင်းငယ်က၊ နတ်မင်းငယ်စီမံ၊ ဆင်းတဲ့ဆင်းလာဖန်၊ ကိုးအင်းငယ် ကိုးကန်၊ မြဲရံပေါ်ထွန်း၊ အောင်ဘုံ သန်လျက်စွန်း။ ယမုံငယ်လေ သီတာဝန်း၊ တိုင်းရွှေဝကျွန်း၊ လှိုင်ကြူချိုခွန်း၊ ဗျာရငယ်တပေါင်၊ မင်းဝံညွန့်တောင်၊ တစ်သွယ် ဘုန်းနေရောင်၊ နှစ်သွယ် ဘုန်းရွှေဆောင်၊ ဆောင်နှင့်သာ ရွှေဘုံဆောင်၊ တောင်ခိုးငယ်မြန်း၊ မြန်းတည်၊ ရွှေပြည်ကျုံးချင်း၊ ကုန်းညွတ်ရန်း၊ ရန်လုံးငြိမ်း၊ ဘုန်းနေသလို၊ ရွှေကိုယ်ရံသန်း၊ သွန်းဘိသိက်ဖျန်း။

ငှင်းပတ်ပျိုးမှာ အင်းဝမြို့ရဲ့အင်္ဂါများပါ ထည့်သွင်းစပ်ဆိုထားပါတယ်။ အပြင်မြို့ရိုးဟာ ဖြောင့်ဖြောင့် အလုပ် ဘဲ တစ်မူဆန်းပြီး မြို့ရိုးရော ကျုံးပါ ခိုနန်းချိုး ထောင့်တွန်းတွေဖော်ပြီး တည်ခဲ့ခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့် ခြင်္သေ့ထိုင်နေဟန် မြင်နိုင်ခြင်း၊ ဇရာဝတီ၊ ဒုဋ္ဌဝတီ၊ စမုံ၊ ပန်းလောင် စတဲ့ မြစ်များ၊ ချောင်း များလေးမျက်နှာရံဝန်းနေတဲ့အသွင် ရွှေဖလားကို ရေပေါ်တင်ထားသလို ရှိကြောင်း၊ အင်း ကိုးအင်း၊ ကန် ကိုးကန်ကို ဖို့တည်ထားကြောင်း၊ အောင်မြေသန်လျက်စွန်းပေါ်၌လည်း တည်ရှိကြောင်း များ ပါရှိပါသည်။

နောက်နှစ်ပုဒ်မှာလည်း မြဝတီမင်းကြီး၏ လက်ရာ ရတနာပူရ အင်းဝမြို့တော်ဘွဲ့များဖြစ်ပါသည်။ ကြုံတုန်း ထပ်မံ၍ ဖော်ပြရပါဦးမည်။

မြဝတီမင်းကြီး ရေးသားသော ရတနာပူရ အင်းဝမြို့ဘွဲ့

မင်းဝံတောင်ညွန့် မြတ်ရွှေဘုံ၊ မြရည်လှက်ကူး၊ ကျွန်းဦးတည့်သန့်လျက်ခုံ၊ စမုံငယ်လေ ပန်းလောင်၊ သီတာငယ်ဝန်းမြောင်၊ နဖားတောင်၊ ပန်းလောင်ခွေ၍ ရစ်ပါလို့လေး၊ တောင်ခုနစ်ကယ်နှင့် မြစ်ခုနစ်သွယ်၊ မြင်းမိုရ်ထိပ်စွန်း၊ နတ်နန်းဝေယံနယ်၊ သာကျယ်လေ၊ ပျော်ဖွယ်လေ ရှုမငြီး၊ ရွှေဘုန်းတော်ဝေဆာ၊ ပဒေသာလို ရာမကသီးပါလို့လေး၊ အံ့မပြီးနိုင်လို့၊ ပြည်ကြီးငယ်ဖွယ်၊ စုံစွာဖြိုးလှလေ၊ ရာမမင်းနတ်ကယ်မို့၊ မြတ်ကျက်သရေဝေဝေတိုးရလေ။

နောက်တစ်ပိုဒ်မှာလည်း မြဝတီမင်းကြီး ဦးစ ရေး ရတနာပူရ အင်းဝမြို့တော်ဘွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။

" လေးမည်သာလှ မြတ်ရွှေတောင်။ စောင့်နေရံထား၊ သိကြားတည်သည့်ယောင်။ နန်းဆောင်ဆောင်ငယ် လေညီးလက်လက်။ ပြန်ဖြိုး ငယ်ယူခါ၊ မှုံပန်းငယ်ဖြာ၊ များစွာစွယ်ချင်း ယုက်သည်နှင့်လေး။ ကျွန်းသန့်လျက်ကယ်နှင့်၊ ကြက်ယက်ကယ် မောင်မယ်၊ မင်းဝံယုက်သန်း၊ မြမန်းတောင်ညွန့်ဝယ်။ သီတာကျယ်ငယ်လေ၊ ညိုရစ်ဝန်း၊ ရတနာပူရ၊ ပြည်မ ရွှေဥသျှောင်ငယ်လေ၊ လေးကျွန်းငယ် တန်ဆောင်၊ ခြောင်ပြောင်နေသို့ ထွန်းပါလို့လေး။ မြတ်စွာရွှေခွန်း၊ သိုက်ညွန်းငယ် အောင်မြေ၊ သပြေကျုံးရလေး။ ဝက်ရဟတ်ကယ်နှင့်၊ မန္တတ်ကယ်တူစွာ၊ ပမာနွန်းရလေး။ "

ယင်းသို့လျှင် ပညာရှိ ကဝိထိပ်သီး မြဝတီမင်းကြီး ရေးစပ်ခဲ့သော ဘွဲ့ချင်းများအတိုင်း အင်းဝမြို့တော်ကြီး သာယာစည်ကားပုံ၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားပုံ သိုက်ညွန်းစကားနှင့် မြို့တော်ကြီး၏ ဂုဏ်ဒြပ်အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို နှုတ်တစ်ရာ စာတစ်လုံးဆိုသလို သိမ်းကျုံးပါဝင်ရန် စပ်ဆိုဖန်တီးခဲ့သလောက် အဓိပ္ပာယ်ပေါက်နေပါသည်။

တစ်ခု ထူးခြားသည်မှာတော့ ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာတို့၊ မြဝတီမင်းကြီးတို့ လက်ထက်ကထက် ယနေ့ရှုခင်း တစ်ခုတိုးနေတာက "အင်းဝတံတားကြီး" ပါပဲ။ ဒေရာဝတီမြစ်ကို တစ်ဘက်နှင့် တစ်ဘက် ဖြတ်ကူးပေးထား၍ မီးရထား၊ မော်တော်ကားနှင့် ခြေလျင် လူသားများပါ သွားလာကူးသန်းနေကြတဲ့ အဲဒီအင်းဝတံတားကြီးဟာ လည်း စာဖွဲ့လောက်တဲ့ တံတားကြီးပေပေါ့။

မြဝတီမင်းကြီးတို့ လက်ထက်ကသာ အင်းဝတံတားကြီးရှိခဲ့မယ်ဆိုရင် အင်းဝမြို့ဘွဲ့ချင်းထဲမှာ ပါရမှာပင် တယ်။

သို့ပင်တည်း အင်းဝတံတားကြီး မပေါ်လာမီ နှစ်ပေါင်းများစွာက လူအများ သီဆိုလေ့ရှိတဲ့ သီချင်းတပေါင် တစ်ခုဟာ ရှိနေပါသေး၏။

ထို တပေါင်သီချင်းကား ... " ရွှေကြက်ယက် မိကျောင်းပေါ်၊ မရာကျော် ကိုက်တဲ့မိကျောင်း"လို့ ဆိုကြပါ သည်။ ၎င်းသီချင်းသည် စာရေးသူ ၄၊ ၅ နှစ်သမီးလောက်ကပင် လူကြီးများ သီဆိုကြသည်ကို ကြားနေခဲ့ရပါ သည်။ ယခု စာရေးသူ၏ အသက်ပင် (၇၀)ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှိနေပါပြီ။ စာရေးသူ မမွေးမီ ဘယ် ရာစုနှစ်ဆီ ကပေါ်နေသောသီချင်းဟုမည်သူ ခန့်မှန်းနိုင်ပါမည်နည်း။

၎င်း သီချင်းမှာ အင်းဝတံတားကြီး တည်ဆောက်သောအချိန်တွင်ပို၍ ခေတ်စားပြီး ဆန်းသစ် လာပြန်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၁၉၃၅-၃၆ ခုနှစ်လောက်တွင် အင်းဝတံတား တည်ဆောက်ပြီးခဲ့သည်ထင်၏။ အလွန်ရှင်းလင်းနေသော ဧရာဝတီမြစ်ကြီး အလယ်တွင် နီနီရဲရဲ တံတားကြီးက ဖြတ်ကူးထားသဖြင့် ကြည့်ရသည်မှာ သတ္တဝါကြီးတစ် ကောင် မြစ်ကို ကန့်လန့်ဖြတ် ပေါ်နေသလိုလို ထင်ရပါသည်။ တံတားတစ်ဘက်မှာ စစ်ကိုင်းဘက်တွင်ရှိ၍ တစ်ဘက်သော တံတားထိပ်မှာ ရွှေကြက်ယက်ဘုရားနှင့် သပြေတန်းခံတပ်၏ အလယ်ကြား တွင် တည်ရှိပါ သည်။

ဤတွင် ရွှေကြက်ယက် မိကျောင်းပေါ်သော သီချင်းနှင့် အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်နေပါသည်။ ဧရာဝတီမြစ်နံဘေး ရွှေကြက်ယက်ကမ်းစမှ စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ကန့်လန့်ဖြတ်ကူးထားသော အင်းဝတံတား နီနီရဲရဲကြီးမှာ ရုတ်တ ရက် ဧရာဝတီမြစ်ထဲမှာ မိကျောင်းကြီး ကန့်လန့်ပေါ်နေသယောင် ဖြစ်နေပါသည်။

ဤမျှမက သီချင်း၏ နောက်တစ်ပိုဒ်ဖြစ်သော (မရာကျော်ကိုက်တဲ့မိကျောင်း)မှာလည်း တစ်နည်းအားဖြင့် ဆက်နွယ်နေပြန်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော်က အင်္ဂလန်နိုင်ငံကို အုပ်စိုးသူသည် ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဘုရင်မ လက်ထက်မှာပဲ မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်း ရေး-မြိတ်-ထားဝယ်ထိ သိမ်းယူခြင်း၊ ဒုတိယရန်ကုန်မှ ပြည်-သရက်အထိ အလယ်ပိုင်းကို သိမ်းယူခြင်း၊ တတိယ အထက်မြန်မာပြည် မွန္တလေး အထိ အလုံးစုံ သိမ်း ယူလိုက်ခြင်းဖြစ်၍ မြန်မာတစ်ပြည်လုံး စုံးစုံးမြုပ် သူကျွန်ဖြစ်ခဲ့ရသည်မှာ အနှစ်တစ်ရာ လောက်ရှိခဲ့ပြီ။

သို့ကြောင့် ဝိတိုရိယဘုရင်မကို မရာကျော်လို့ ဆိုလိုရင်းရှိခဲ့သည်။ ၁၉၂၀ ခုနှစ် သပိတ်ကြီးမှအစ ဂျီစီဘီအေ၊ မွန္တလေး ကွန်ဖရင့်ကြီး အပြီးအထိ မြန်မာတို့ နိုင်ငံရေး မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်များ နှိုးဆွတက်ကြွချိန် ၁၉၃၅ ခုနှစ်လောက်အတွင်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး မရမနေ တောင်းဆိုလာခဲ့၏။ ဟုမ္မရူးခေါ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်

ချုပ်မှုရရှိရန် ကြိုးစားပြီး ဝံသာနုတရားတွေ လှိုင်လှိုင်ကြီး ဟောနေချိန်ဖြစ်သည်။ ထောင်ကျခံ တိုက်ပွဲဝင်ကြသည်။

ထိုအချိန်နှင့် ကိုက်၍ အင်းဝတံတားကြီး ပေါ်လာသောအခါ မရာကျော်ကိုက်တဲ့ မိကျောင်း (သို့မဟုတ်) (ကိုက်မယ့်မိကျောင်း)ဟု တပ်အပ်ခွဲကြတော့သည်။ နှစ်တစ်ရာကျော်ဝိတိုရီယဘုရင်မ၏ လက်အောက်ခံ ကျွန်ဘဝမှ ရုန်းကန်ထကြတော့မည် အတိတ်နိမိတ်ဆိုပြီး အတော်စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြသည်ကို တွေ့မြင်ကြား သိခဲ့ရပါသည်။

ဟုတ်တော့လည်း အဟုတ်သားပါပဲ။ အဲဒီ တပေါင်းသီချင်းအတိုင်း မြန်မာပြည်ကြီး လွတ်လပ်၍ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံကြီး ဖြစ်လာတဲ့ ယနေ့အထိဆိုလျှင် ၂၅ နှစ်ပင် ရှိခဲ့ပါပြီကော။

ဒီသီချင်း ကို ဟိုအချိန်တုန်းက မည်သူ ရေးစပ်ခဲ့လေသနည်း။ အလိုလိုပေါ်ရင် တပေါင်လို့ခေါ်သည်။ လွန်ခဲ့ တဲ့ နှစ်တစ်ရာ လောက်ကဆိုရင် စစ်ကိုင်းနဲ့ ရွှေကြက်ယက် တစ်ဘက်ကမ်းနှင့် တစ်ဘက်ကမ်းကို မည်သူ ကကော တံတားကြီးဆောက်ဖို့ စိတ်ကူးပေါက်ပါဦးမည်နည်း။

ရွှေကြက်ယက်မှာ မိကျောင်းပေါ်ပြီးသည့်နောက် မရာကျော်၏ အင်ပါယာကြီး ပျက်စီးလိမ့်မည်လို့ကော ဘယ်ဗေဒင်ကမှ အဟောမထွက်ခဲ့ဖူးပါတကားလို့ စဉ်းစားစရာပင် ဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့်လည်း အင်းဝတံတားကြီးကို ကြည့်ရင်း နောက်ကြောင်းပြန် စဉ်းစားလို့ အတော်ကောင်းနေပါသည်။ အတိတ်ဖြစ်စဉ်များဟာလည်း တကယ် မှတ်မှတ်ထင်ထင်ထားပြီး စဉ်းစားလျှင် ကောင်းသော အတွေ့အကြုံကိုဖြစ်စေ၊ မကောင်းသော အတွေ့အကြုံကို ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝင်အခြေခံ၊ သမိုင်း အခြေခံ ကလေး တွေ ဖြစ်နေတတ်ပြန်ပါသည်။

အင်းဝတံတားကြီး ဖွင့်ပွဲလုပ်စဉ်အခါက စာရေးသူ မန္တလေးမှာ ရှိနေခိုက်နှင့် ကြုံသောကြောင့် သွားခဲ့ရပါ သေး၏။ ထိုစဉ်က ရွှေကြက်ယက် မိကျောင်းပေါ်သောကိန်းနှင့် အင်းဝတံတားကြီး ဖွင့်ပွဲမှာ အထက်မြန်မာ နိုင်ငံ၏ အုတ်အော်သောင်းတင်း ပွဲကြီးပွဲကောင်း တစ်ခုလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

အောက်ရပ်ကလူတွေလည်း လာကြသည်။ အညာပိုင်းကလည်း လာကြသည်။ ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း၊ မြောက် ပိုင်းစသော တောင်ပေါ်ပိုင်းကလည်း လာကြပါသည်။

မန္တလေးတစ်မြို့လုံးလည်း ဤပွဲအတွက် လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေကြပါသည်။ အင်းဝဘက်နှင့် စစ်ကိုင်းဘက်၏ မြစ်ကမ်းနားတစ်လျှောက်မှာလည်း မဏ္ဍပ်ကနားကြီးတွေ ထိုးလို့၊ အစိုးရပိုင်ဆိုင်ရာ ဧရာမ ပါဝါ တန်ခိုးရှင်ကြီးများ "ရှိုး"အပြည့်နှင့် ရှိကြပါသည်။

တံတားကြီးပေါ်ကို မီးရထားခတ်မောင်း၍ ဖွင့်ပါမည်။ တွဲတွဲပေါ်မှာ ဆိုင်ရာ နယ်ရှင်၊ ပယ်ရှင်၊ တန်ခိုးရှင် များ၊ မင်းခစားကြီးများက စတိုင်ပွပွ ဘိုင်ကျကျနှင့် ထိုင်လိုက်ကြရမည်။ မီးရထားခေါင်းတွဲကြီးများလည်း ပန်းတွေ မန်တွေ အလံတွေ ဆွဲဆင်ပြီး အလှအပ လုပ်ထားပါသည်။

မြစ်ရေ ကျနေချိန် နွေဦးအစ ဖြစ်နေသောကြောင့်လည်း ရွှေကြက်ယက် အင်းဝဆိပ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက် သဲသောင်ကြီး ပေါ်ထွန်းနေလေရာ၊ တံတားကြီး၏ အုတ်တိုင်ကြီး သုံးခုသည် သဲသောင်ပေါ်တွင် ရှိနေပါသည်။ သောင်ပြင် တစ်ခုလုံးလည်း ပရိသတ်တွေ ဖွေးဖွေးလှုပ်ရှားနေကြပါသည်။

ကိုယ့်အစုနှင့်ကိုယ် စားသောက်ဖွယ်ရာ အစုံအလင် ပါကြသည်။ တံတားအောက် အရိပ်ကောင်းရာ၌ စတည်းချသူချ၊ ကိုယ့်ဖျာကိုယ်မိုးပြီး သောင်ပြင်မှာ ထမင်းဟင်း အပျော်ထမင်းချက်စားသူကစား၊ မြစ်ထဲ ဆင်း ရေချိုးသူတွေကချိုး၊ ဟိုဘက်ကမ်းမှ ဒီဘက်ကမ်းသို့လည်းကောင်း၊ ဒီဘက်ကမ်းမှ ဟိုဘက်ကမ်း သို့လည်းကောင်း၊ အလကားမတ်တင်း အငြိမ်မနေဘဲ ငှက်သမ္ဗန်တွေနှင့် ကူးချည်သန်းချည် လုပ်နေသူ တွေက လည်းကောင်း မြစ်ပြင်တစ်ခုလုံး မွေ့ကျဲ၊ သဲသဲလှုပ်နေကြပါသည်။

ဘုရားပွဲကြီးများပမာ စားစရာ ရောင်းသော ဈေးသည်တွေကလည်း ပွဲဈေးတန်းကြီးအလား စည်ကားလှပါ ၏။

မီးရထားနှင့်လာသူ၊ ကိုယ်ပိုင်ကားနှင့်လာသူ၊ ဘတ်စ်ကားနှင့်လာသူ၊ ဘိုင်စကယ်နှင့်လာသူ၊ ပျော်ပျော် ပါးပါး နွားလှည်းနှင့်လာသူတွေ သာမက ရွာနီးချုပ်စပ်တစ်လျှောက်ကဆိုလျှင် ခြေလျင် လာရောက်ကြသော ပရိ သတ်များကလည်း ဒုနှင့်ဒေး ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူတို့ မန္တလေးမှ မနက်အစောကြီး နွားလှည်းနှင့်တပျော်တပါး လာခဲ့ကြပါသည်။ လှည်းခကလည်း ပေါလိုက်သည့်ဖြစ်ချင်း၊ မနက် ၅ နာရီက ညနေ ၆ နာရီအထိ တစ်ကျပ်သာ ပေးရပါသည်။ နွားကလေး တွေကလည်း ကြော့ကြော့မော့မော့၊ လှည်းဆရာကြီးကလည်း အမောင်းတော်လှသည်။ လှည်းပေါင်းမိုး ပေါ် မှာ နေပူသက်သာအောင် ကန့်လန့်ကာအနီကြီး အုပ်ပေးထားသေး၏။ အောက်မှ နွားစာ ကောက်ရိုးခြောက် မြက်ခြောက်တွေ ထုတစ်ပေလောက် ခံထားပြီးမှ အပေါ်က သင်ဖြူးချောချော ခင်းပေးထားသော ကြောင့် လှည်းပေါ် ထိုင်လိုက်ရသည်မှာ ဆိုဖာပေါ် ထိုင်လိုက်ရသလို ငြိမ်ညောင်းလှပါ၏။

စာရေးသူနှင့် မောင်ငယ်၊ ယောက်မငယ်၊ တပည့်သူငယ်လေးနှစ်ယောက်၊ လှည်းဆရာကြီးပါမှ ပေါင်း ၆ ယောက် သာ လှည်းပေါ်တွင်ပါသည်။ အခြား အိမ်နီးနားချင်း လှည်းအဖော်တွေကတော့ ၄၊ ၅ စီးပါ လာကြပါ သည်။

လှည်းဦးတွင် စားသောက်ဖွယ်ရာ ထည့်လာသော ထန်းခေါက်တောင်းကြီး တစ်ခု၊ ဟင်းထည့်လာသော ကျောက်ကာချိုင့်ကြီးတစ်ခု၊ သောက်ရေ ရေခဲစိမ်လာသော သတ္တုချိုင့်ကြီးက တစ်ခု ပေါင်း ၃ ခုသာ ဖြစ် သည်။ တပည့်သူငယ်များက ဟိုရောက်မှ သောင်ထဲမှာ သူတို့ ထမင်းနှင့် ဟင်းချိုချက်ပေးပါမည်။

ဟင်းလျာ များသာ အဆင်သင့် ချက်ယူခဲ့ပါဆိုသောကြောင့် ဆန်နှင့် ထမင်းအိုး၊ ဟင်းချိုအိုးများ တောင်း ထဲမှာ ထည့်ခဲ့ ရပါသည်။ နေ့လယ်စာအတွက် ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်ရည်၊ မုန့်ပဲ၊ လက်ဖက်၊ ချင်းသုပ်များ၊ သစ်သီးများလည်း အစုံထည့်လာခဲ့ရပါသည်။ ဟင်းကလည်း ကြည့်ပါဦး။ ယနေ့အထိ မှတ်မိပါသေးရဲ့။ နွေဦးပေါက်ဖြစ်၍ တို့စရာ တမာရွက်နုများ၊ မန်ကျည်းကြက်ဆူနှင့် ခရမ်းချဉ်သီး၊ ငသိုင်းခြောက်၊ ငါးမြင်းငါးပိနှင့် ရောချက် ထားသော ငါးပိချက်ဟင်း၊ ကြက်သားဆီပြန် တစ်ခွက်၊ ဒါပါပဲ။ သောင်ထဲရောက်မှ ချက်သော ဟင်းချိုမှာ တော့ ကိုင်းထဲက လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ခူးခတ်လိုက်တဲ့ ဘူးရွက်၊ ပဲရွက် များဖြစ်ပါ၏။

လှည်းကို သောင်ပြင်ထဲအထိ မောင်းလာပြီး အင်းဝတံတားကြီး၏ တတိယတိုင်အောက် အရိပ်တွင် စတည်းချကြပါသည်။ မြစ်ရေစပ်နှင့်လည်း နီးကပ်လျက် ရှိသောကြောင့် ထမင်းချက်သူတို့ ရေနီး၊ မိုးနီးလွယ် ကူနေသည်။ ရေချိုးရေကူးဖို့လည်း ရေကန်အသင့် ကြာအသင့်ပင်။ စားသောက်ပြီးသောအခါ ပန်းကန် ဆေးစရာ မလိုအောင် ငှက်ပျောဖတ်များ ယူလာသောကြောင့် ငှက်ပျောဖတ်ခင်း၍ ထမင်းစားကြရသည်မှာ လည်း ပျော်စရာကြီးပင်။ ထမင်းဝိုင်းမှာ ကိုယ့်လူတစ်စုသာမက ဟိုကျမှ လာတွေ့သော အသိအကျွမ်းက လည်း ဟင်းစပ်တည့်သည်ဆိုပြီး ဝင်စားလိုက်ကြပြန်သောကြောင့် ထမင်းဝိုင်းမှာ ပို၍ စည်ကားလာပါသည်။

ညနေဘက် ရောက်ပြန်တော့လည်း ဟင်းတွေ အများကြီး ရှိသေးသည်။ "ကျွန်တော်တို့ ညစာပါ ဒီမှာပဲ ချက်စားသွားကြပါစို့" ဟု တပည့်လူငယ်ကလေးများ အဆိုပြုချက်အရ ညစာပါ အင်းဝတံတားအောက်က သောင်ပြင်ထဲမှာပဲ စားသောက်ပြီးမှ အေးအေးဆေးဆေးပဲ လှည်းမောင်းပြီး ပြန်လာခဲ့ကြပါသည်။

အင်းဝတံတားကြီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ကလေးများလည်း အတွေးထဲတွင် ဝင်ရောက် လာမိပါသည်။

ဧရာဝတီမြစ်ရေတိုးသော အချိန်ဆိုလျှင် စာရေးသူတို့ စတည်းချခဲ့သော တတိယ တံတားအုတ်တိုင်ကြီးမှာ မြစ်လယ်လောက်တွင် ရောက်နေပါသည်။ အနစ် ၃၀ ကျော် ၃၅ နှစ်အတွင်း အထက်ပိုင်း ရောက် တိုင်း မွန္တလေးမှနေပြီး စစ်ကိုင်း၊ မုံရွာ၊ ရွှေဘို စသည်တို့ကို အလည်အပတ် ရောက်မြဲ။ ရောက်တိုင်း သည်တံတားကြီး ကိုကူးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တံတားကြီးပေါ် ရောက်တိုင်းလည်း ဖွင့်ပွဲတုန်းက စတည်း ချခဲ့သော တတိယအုတ်တိုင်ကြီးကို အမြင့်ကြည့်မိ သတိရမိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သည်တစ်ခါတော့ တံတားပေါ်မှ ဖြတ်ကျော်ခြင်း မပြုဘဲ အင်းဝမြို့ထိပ်ရှိ ကျွန်းဦးတည့်သန်လျက်ခုံပေါ်မှ လှမ်းမျှော်ကြည့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တတိယအုတ်တိုင်မှာ သဲသောင် မထိန်းသေးဘဲ ရေထဲမှာပင် ရှိနေ သေးကြောင်း တွေ့နေရပါသည်။

အဲ ... သည် တံတားကြီးအောက်၌ လာရောက် စားသောက်ခဲ့ကြသူများအနက်မှာ ဤစာရေးသူ တစ်ယောက်တည်းသာ ကျန်ပါတော့လား။ လှည်းမောင်းပို့ခဲ့သော လှည်းဆရာကြီးလည်း ကွယ်လွန်ရှာပြီ။ မောင်ငယ်နှင့် ယောက်မငယ်တို့လည်း ကွယ်လွန်ကုန်ကြပြီ။ တပည့် လူငယ်ကလေးနှစ်ယောက်တို့ပင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်၏ စစ်ဦးဘီလူးကြောင့် ကွယ်လွန်ကုန်ကြသည်။ ယုတ်စွအဆုံး ဟောဒီ အင်းဝတံတားကြီး တောင်မှ အင်္ဂလိပ်တို့ဆုတ်ခွာအပြေးမှာ ဖျက်ဆီးချိုးဖွပ်ခဲ့လို့ ပျက်စီးကျိုးပဲ့ ကျန်ရစ်ခဲ့ရသည်။ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရခါစကမှ မြန်ပြီး ပြင်ဆင် အသုံးပြုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တံတားကြီးလည်း အနိစ္စ၊ နယ်ချဲ့အစိုး ရလည်း အနိစ္စ၊ တံတားဖွင့်ပွဲတုန်းက ရောက်ခဲ့ကြရတဲ့ လူတွေလည်း အနိစ္စပါကလား။

" မရာကျော် ကိုက်လိုက်တဲ့ မိကျောင်းကြီးဟာ မရာကျော်ရဲ့ သားတွေ အပြေးမှာ ဒဏ်ရာကလေး ရလိုက် သေးတယ်။ အဲဒီဒဏ်ရာကို ငါတို့ လွတ်လပ်တဲ့ ပြည်ထောင်စုသားတွေက ဆေးဝါးပြုစု ယုယခဲ့တဲ့အတွက် ခုတော့ ဒဏ်ရာပျောက် ကျန်းမာပြီး မိကျောင်းကြီး အသက်ရှည်နေပါပြီ။ ဒီမိကျောင်းကြီး ဘယ်တော့မှ အနာတရ မရှိဘဲ တိုင်းပြည်အတွက် ဆက်လက်ပြီး တာဝန်တွေ ထမ်းဆောင်နိုင်ပါစေ" လို့ ဆုတောင်း လျက် တကောင်းတံခါး အတွင်းဘက်သို့ မြန်လှည့်လာခဲ့ရပါသည်။

အင်းဝနန်းတွင်း ဝါဒဖြန့်တိုက်ပွဲ

အင်းဝမြို့ထဲသို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအင်းဝပြည်ကြီး ဘယ်လိုပင် ပျက်စီးပြီး၊ ဘယ်လိုပင် ဇနပုဒ် ကြီးဖြစ် ခဲ့နေပါစေ၊ အင်းဝ၏ ရာဇဝင်အစဉ်အဆက် အဖြစ်အပျက်တို့ကဖြင့် ထင်းထင်းလင်းလင်း ပေါ်လွင် နေ ဆဲ သာဖြစ်ပါသည်။

ဘိုးတော်ဘုရားနှင့် ပထမဦးအောင်တို့ အကြောင်းဆိုလျှင် ရာဇဝင်မှတ်တမ်းမှာ မပါသည့်တိုင်အောင် ဆိတ် သည်းခြင်းမရှိသေးပါ။

ဘကြီးတော် ဘုရား ၏ သားတော် စကြာမင်းကလေး ခေါ် ညောင်ရမ်းမင်းသားအား ဘိုးဘိုးအောင် ခေါ် ပထမ ဆရာအောင်က ကယ်ဆယ်ခေါ်ယူထားသည်ဆိုသော တီးတိုးသတင်းမှာလည်း ယနေ့အထိ အယူသီး သော ဘိုးဘိုးအောင် ဂိုဏ်းသားများထဲ၌ ရေပန်းစားဆဲ ရှိနေပါသေးသည်။

ယနေ့ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ကိစ္စတွေ ပြောရမည်ဆိုလျှင် ရန်ကုန်မြို့ တစ်မြို့တည်းမှာပဲကြည့်ပါ။ ဆင်းရဲချမ်း သာမရွေးပါ။ ဘိုးဘိုးအောင် ဂိုဏ်းတော်ကြီးသမားတွေ အများကြီး ရှိနေပါသည်။ သူတို့ အိမ်ဦးခန်း ဘုရားစင် မှာ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နှင့် တောင်ဝှေးထောက်ထားသော ပန်းချီဓာတ်ပုံကား တစ်ခုကျ ရှိပါသည်။ အုန်းသီး၊ ငှက်ပျောသီးစိမ်းစိမ်းစိုစိုနှင့် ကန်တော့ပွဲကြီးတွေလည်း ဟည်း၍နေပါသည်။ အမွှေးနံ့သာ၊ ပန်း၊ ဖယောင်း တိုင်များနှင့် မြိုင်မြိုင်ကြီး ပူဇော်ကိုးကွယ်လျက် ရှိကြပါသည်။

အချို့ အာသန်သန်နှင့် ဘာလေး ညာလေး ပြောနေသူများလည်း အိမ်မှာ ကန်တော့ပွဲကြီးတွေနှင့် ဗေဒင် ဆရာ နှင့် ကြိတ်လျက်ပင်။

ထီထိုးတာတောင်မှ "ဘိုးဘိုးအောင် မ ပါ" လို့ အတိတ်ရေးထိုးလေ့ရှိကြပါသည်။ ဘိုးဘိုးအောင် မ လိမ့်မည် ဟူသော ယုံကြည်ချက်သည် ဦးထိပ်၌ သံမှိုနက်ထားသလို စွဲမြဲခိုင်မာလှပါသည်။

အဲသည် ပထမ ဆရာကြီး ဦးအောင် ခေါ် ဘိုးဘိုးအောင် သည် ဘိုးတော်ဘုရားနှင့် ကျောင်းနေဖက်၊ ကစား ဖက် ငယ်သူငယ်ချင်းဟု ဆိုပါသည်။ ဘိုးတော်ဘုရား ဘုရင်ဖြစ်သောအခါ ဆရာအောင်ကို သူ၏ ထီးနန်း စည်းစိမ်အား ရန်ရာမည်ဟု အထင်လွဲ၍ ဖမ်းသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ထွက်ရပ်ပေါက် ပထမ ဆရာအောင်မှာ တန်ခိုးရှင် ဖြစ်နေသောကြောင့် ဘယ်လို ဖမ်း၍မျှ မမိ၊ နောက်ဆုံး ဆရာအောင်က "သူငယ်ချင်း မောင်ဝိုင်း ရေ ... ငါ့ကို မင်းနဲ့ စစ်သားတွေက ဖမ်းမိဖို့ မဆိုထားနှင့်ဦး၊ မင်းခဲ နန်းတော်ထဲမှာ ဝါဒေးထားတဲ့ (ဝ)လုံးကို ပျက်အောင် ဖျက်ကြလိမ့်ပါဦး။ ဒီ (ဝ)ကို ပျက်အောင် ဖျက်နိုင်

လို့ရှိရင် ငါ့ကို ဖမ်းမိနိုင်မယ်ကွဲ့. "လို့ ပြောပြီး နန်းကြမ်းပြင်မှာ (ဝ)လုံးတစ်ခု ရေးထားလိုက်သတဲ့။ ဘုရင် က ဖျက်သောအခါ (ဝ)လုံးတစ်လုံးက နှစ်လုံးဖြစ်၊ နှစ်လုံးဖျက်ရင် လေးလုံးဖြစ်နဲ့ ကြာတော့ နန်းတော် တစ်ခုလုံး (ဝ)လုံးတွေချည်း ဖြစ်ကုန်ရော ဆိုပဲ။ ရှင်ဘုရင်နဲ့တကွ နန်းတော်သား နန်းတော်သူ တွေလည်း ဟောဟံ လိုက်အောင် မောပြီး (ဝ)လုံးတော ထဲမှာ ခွေလဲကျကုန်တာနဲ့ လက်မြှောက် အရုံးပေး လိုက်ရပါသတဲ့။

ဘိုးဘိုးအောင်ကလည်း "သူငယ်ချင်း မောင်ဝိုင်း ... မင်းဟာ ငါ့ကို မကောင်းထင်နေရင် ငါလည်း မင်းဆီ လာ မတွေ့တော့ပါဘူးကွာ " ထပြီး ပြန်သွားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ဘိုးဘိုးအောင်ကို မတွေ့ ရတော့ဘဲ ဘိုးတော်ဘုရားရဲ့ မြစ်တော် ဖြစ်တဲ့ စကြာမင်းကလေး ရေချသတ်တဲ့ ကိစ္စမှာ တစ်ခါ လာ ပြီး ကယ်ခဲ့သေးတယ်လို့ အမှတ်စွဲထားခဲ့ကြပါတယ်။

စကြာမင်း လို့ ခေါ်တဲ့ ညောင်ရမ်းမင်းသားကလေး ဆိုတာကတော့ ဘကြီးတော် ခေါ်တွင်သော ဘုရင်မင်း ၏ သားတော် ဖြစ်ပါတယ်။ မယ်တော်ကတော့ ဆင်ဖြူရှင်မယ် ခေါ်သော အိမ်တော်ပါမိဖုရားဖြစ်ပါတယ်။

ဘိုးတော်ဘုရားက သားတော် "မန္တလေး မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး ပင့်လာသူ " အိမ်ရှေ့မင်းကြီး ကံကုန်တော်မူ သွားသောအခါ မြေးတော် (ဘကြီးတော်ဘုရား)ကို ဆင်ဖြူရှင်မယ်နှင့် လက်ထပ် ထိမ်းမြား တော်မူပြီး အိမ်ရှေ့ ရာထူး နှင်းအပ်ပါတယ်။ ဆင်ဖြူရှင်မယ် ခေါ် အိမ်ရှေ့မိဖုရားက ညောင်ရမ်း မင်းသား လေး (စကြာမင်း)ကို ဖွားတော်မူပြီး ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာပဲ ကံကုန် အနိစ္စရောက်ရရှာပါတယ်။ ဖွားတော်မူတဲ့ သား တော်ကလေးဟာလည်း သူ့ကို မွေးဖွားနေစဉ်အခါက အင်မတန် ထူးခြားတဲ့ တိတ်နိမိတ်ကြီးတွေ ပြတဲ့ အတွက် အလွန် ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမယ့် မင်းသားကလေးရယ်လို့ ယူဆခြင်း ခံခဲ့ရပါတယ်။ အိမ်ရှေ့ မိဖုရား ဆင်ဖြူရှင်မယ် အနိစ္စရောက်ပြီးတဲ့နောက် အိမ်ရှေ့မင်း (ဘကြီးတော်ဘုရား)ဟာ သား တစ်ယောက် ဖခင်၊ မုဆိုးဖို အဖြစ် ကျန်ရစ်ပြီး သားတော်လေးကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးစွာနှင့်နေရာမှ ဘိုးတော် ဘုရားဟာ နောက်ထပ် အိမ်ရှေ့မိဖုရားတစ်ပါးကို ရွေးချယ်ပြီး လက်ထပ် ထိမ်းမြားပေးတော်မူပြန်ပါတယ်။

သို့သော်လည်း ဒီမင်းသမီးကလေးဟာ အလွန် ငယ်ရွယ်သူ ၈ နှစ် သမီးမျှသာရှိသေးတဲ့ ပဒေါင်းမင်းသမီး ကလေးဖြစ်ပါတယ်။ အနွယ်တော်ထဲက အိမ်ရှေ့မိဖုရား ဖြစ်ထိုက်သူဟာ ပဒေါင်းမင်းသမီးကလေးတစ်ပါး သာရှိလေတော့ အချိန်အရွယ် မရောက်ခင် နန်းစဉ်ထုံးစံအတိုင်း လက်ထပ်ခဲ့ရသော်လည်း ကလေးပဲမို့ သူ့ အဆောင်ထဲမှာ သူ့အထိန်းတော်တွေနှင့်သာ စံနေတော်မူပါတယ်။ အရွယ်ရောက်မှသာ လင်မယားအရာ မြောက်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအတောအတွင်း အိမ်ရှေ့မင်း (ဘကြီးတော်)ဟာ ဒေါ်ဒေါ်နု (မိဖုရားကြီးနု)နှင့် တွေ့မြင် ချစ်ခင် တော်မူလှ တဲ့အတွက် မိဖုရား ပဒေါင်းမင်းသမီးကလေးနှင့်တကွ အခြားသော ကိုယ်လုပ် မောင်းမ တွေကို ကျော်လွှားပြီး "နုမှတစ်ပါး ဘယ်သူမှ မချစ်နိုင်ဘူး"ဆိုတဲ့ ဘဝ ရောက်ခဲ့ရပါတယ်။

ဘိုးတော်ဘုရားကြီး နတ်ရွာစံလို့ ထီးနန်းရိုက်ရာ ဆက်ခံရာမှာလည်း လက်ထပ်ထားပြီးဖြစ်တဲ့ အိမ်ရှေ့မိဖုရား ပဒေါင်းမင်းသမီးကလေးကို ပစ်ပယ်ပြီး နနကိုသာပဲ ရွှေလက်ဆွဲ၍ နန်းသိမ်းပွဲခံခဲ့ပါတယ်။ လူမှာ အမျိုးကြက်မှာအရိုးဆိုတဲ့ အစဉ်အလာကို ရိုက်ချိုးပြီး၊ လူမှာ အချစ်၊ ကြက်မှာ အမြစ်လို့ စကားပုံကို တဖြစ်ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ပါတော့တယ်။ ပဒေါင်းမင်းသမီးကလေးမယုလည်း မသေရုံတမယ်သာ နန၏ အဖိအနှိပ် ရှိကြသော်လည်း ဘယ်သူမှ စကားကျယ်ကျယ်ပင် မဟုတ်အောင် ရှိနေကြရပါတယ်။ ဒီအသိုင်းအဝိုင်း၊ အသိုက်အဝန်းထဲမှာ မဟုတ်မခံ ပြောဆိုတဲ့သူဟာဖြင့် ညီတော် " သာယာဝတီမင်း " တစ်ပါးသာရှိပါတယ်။

ဒေါ်ဒေါ်နုကလည်း ဘုရင့်အချစ်ကို ယုံစားပြီး အများကြီး တန်ခိုးထက်အောင် သူ့ဘက်သူ ယက်နိုင် သလောက် ယက်၊ ယက်ယူလာလိုက်တာ နေရာတကာ ဒေါ်ဒေါ်နု မပါရင် ဘာမှ ကိစ္စမပြီးတော့ပါ။ တစ်နန်းတော်လုံးနှင့် တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ သူ့ဩဇာချည်း ဖုံးလွှမ်းထားလိုက်နိုင်ပါတော့တယ်။ နောက်ဆုံးပိတ် "န" ဆိုတဲ့ အမည်တောင် မည်သူမှ မသုံးရ။ န အစား "ထွတ်" ကို သုံးကြရမယ်လို့ အမိန့်ထုတ်ခဲ့တယ်။

ဒီလို တစ်နန်းတော်လုံးကို ခွစီးပြီး ဒါလောက် ဩဇာကြီးနေပါလျက်နှင့်ပဲ ပဒေါင်းမင်းသမီးကလေး ရှိနေသေးတာ မလိုလားနိုင်လို့ ဖျောက်ဖျက်ပစ်ဖို့ ကြိုးစားပြန်ပါတယ်။ တစ်နေ့သောအခါ အဆောင်တော် ထဲမှာ ရှိနေတဲ့ ပဒေါင်းမင်းသမီးကလေးကို အလိုတော်ရိ မင်းလုလင်တွေက ဝင်ဖမ်းပြီး ကျွန်းသေတ္တာထဲ ထည့်ပိတ်ထားခဲ့တယ်။ အထိန်းတော် အပျိုတော်တွေကလည်း ပျောက်နေတယ်ထင်လို့ ပျာပျာသလဲ လိုက် ရှာရာ ဘယ်မှာမှ မတွေ့ရ ဒုက္ခဖြစ်နေတုန်း၊ နန်းတွင်း ရုပ်စုံစင်တော်ကြီးမှ တစ်ဆင့် ညီတော် သာယာဝတီ မင်းနား ပေါက်ကြားသွားလို့ အဆောင်တော်ထဲ အနံ့အပြား လိုက်ရှာမေးတော့မှ ကျွန်းသေတ္တာ ကြီးထဲမှာ မွန်းပြီး အသက်မြောမြောသာ ရှိတော့တဲ့ ပဒေါင်းမင်းသမီးကလေးကို တွေ့ရှိ ကယ်ဆယ် လိုက်ရတယ်လို့ နန်းတွင်း ရေးမှာ တစ်ဆင့်စကားများ အစဉ်အဆက် ကြားသိခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

သာယာဝတီမင်းဟာ ဘကြီးတော်ဘုရင်၏ ညီတော်မင်းသားကြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဘကြီးတော်ဘုရားမှ လွဲရင် နန်းတော်ပေါ်နှင့်တကွ နေပြည်တော်မှ ဩဇာထက်သော မင်းသားကြီးတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်သည် အင်အား၊ တပည့်တပန်း အင်အား၊ လက်နက်အင်အားကလည်း အလွန် တောင့်တင်းသူဖြစ်လို့ ဒေါ်ဒေါ်နု တို့မောင်နမက သူကိုတော့ နိုင်ထက်စီးနင်း မပြုရဲ၊ လေးစားရပါသေးတယ်။

ထိုအချိန်က ဘကြီးတော်ဘုရား ထီးနန်းအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်နေသော်လည်း ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း အိမ်ရှေ့ မင်း မရှိသေးပါ။ အိမ်ရှေ့နေရာက လစ်လပ်နေပါတယ်။ အမှန်အတိုင်းဆိုလျှင် သားတော် ညောင်ရမ်းမင်း (စကြာမင်းကလေး)ဟာ အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာအဖြစ် အမှန်ကန်ဆုံး ဆက်ခံရမည်သူဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ မိဖုရား ကြီး ဒေါ်ဒေါ်နုက ဩဇာကြီးနေတော့ ညောင်ရမ်းမင်းသားကလေးကို အိမ်ရှေ့ပေးဖို့ နှောင့်နှေးနေခဲ့ရပြန်တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့်လည်း ညီတော် သာယာဝတီမင်း၏ ဘုန်းလက်ရုံး အင်အားကိုလည်း ခန့်ညား အားထားရတဲ့အတွက် ထီးနန်းဆက်ခံဖို့ အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာရာထူးကို ပေး

ထိုက်ပြန်တယ်။ သားတော်နှင့် ညီတော် နှစ်ဦးအတွက် ဘယ်ဘက်ကို အလေးပေးရမည်ဟု အတည်တကျ မဆုံးဖြတ်ရခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသေးတယ်။ သို့ရှိနေရာမှာ ဒေါ်ဒေါ်နု ဩဇာက ဥပရာဇာ ရွေးခန်းကို လက်တန်းပြီး ကာထားသလို ရှိခြင်းကပဲ အလေးကျောနေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

အခြေအနေအရ ဩဇာကြီးလှသော မိဖုရားကြီး၏မောင်၊ စလင်းမင်းသားကြီး ဦးအို ကလည်း တန်ခိုးအာဏာကြီးနေသူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်းပြည်နိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေး စသော ဌာနကြီးတွေမှာ လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများနှင့်အတူ မင်းသားကြီး ဦးအိုဟာ စီမံကွပ်ကဲနေရသူ၊ အရေးပါ အရာ ရောက်သော အချုပ်အခြာ ဌာနကြီးတွင် ကြီးကိုင်အုပ်ချုပ်နေရသူ ဖြစ်လေတော့ အာဏာဟာ ဦးအိုရဲ့ လက်ထဲမှာပဲ ရှိနေပါတယ်။ မိဖုရားကြီးကလည်း အိမ်ရှေ့ရာထူးပေးခြင်းပေးလျှင် သူမောင် ဦးအို ကိုသာ ပေးစေချင်တယ်။ ပေးဖို့ မပေးဖို့ဆိုတဲ့ အဆုံးအဖြတ်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်သူက ဘကြီး တော်ဘုရားကိုလည်း မိဖုရားကြီးနုက သူ့အိတ်ထဲ ထည့်ထားနိုင်လေတော့ သားတော်နှင့် ညီတော် သာယာဝတီမင်းတို့မှာ အေးအေးဆေးဆေးနှင့်တော့ အိမ်ရှေ့မင်းအဖြစ်ကို ရရှိနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ နား လည်ထားကြပြီး ကိုယ့်သတ္တိ၊ ကိုယ့်အင်အားကို အသင့် မွေးထားကြရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။

တိုင်းသူပြည်သားတွေ အနေနဲ့ကတော့ သားတော် ညောင်ရမ်းမင်း (စကြာမင်းကလေး)ကိုသာ ချစ်ခင် မေတ္တာထားကြရင်း ရှိတဲ့အတိုင်း အိမ်ရှေ့အဖြစ် လိုလားကြပါတယ်။ သို့သော် ဒီကိစ္စမှာ ဘယ်သူမှ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း ဆန္ဒပေးရဲကြမည် မဟုတ်ပါ။ သို့ကြောင့် သားတော် ညောင်ရမ်းမင်းကလေးရဲ့ အင်အားဟာ ပြည်သူ့ မေတ္တာပဲ အားကိုးစရာရှိပါတယ်။

ညီတော် သာယာဝတီမင်းရဲ့ အင်အားကတော့ လက်နက်အင်အား၊ လူအင်အားနှင့် သတ္တိစွမ်းပကားပဲဖြစ် ပါတယ်။ ယောက်ဖတော် ဦးအိုရဲ့ အင်အားကတော့ လွှတ်တော်ကြီး တစ်ခုလုံးကို ဖုံးလွှမ်းကြီးကိုင်ထားနိုင် သော အာဏာအင်အားနှင့် ဩဇာကြီးလှသော မိဖုရားကြီး၏ တန်ခိုးအရှိန်များ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘယ်သူ မကြိုက် ကြိုက်ကြိုက် အိမ်ရှေ့မင်း ရာထူးကတော့ ဦးအိုဆီ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်လာရတော့မှာပဲလို့ ထိုခေတ်က မျက်စိကြီးနားကြီး ရပ်ကွက်က အမြဲတွက်ထားပြီးသား ဖြစ်နေကြပါတယ်။

သို့သော် ဦးအိုတို့က ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေနေလို့မရပါ။ ညောင်ရမ်း မင်းသားကလေး ကို အရေးမမူ လောက် သော်လည်း သာယာဝတီ မင်းသား၏ အင်အားကြီးမားမှုကို လျစ်လျူရှုနေ၍မဖြစ်ပါ။ သူပြုတ် ကိုယ်ပြုတ် မချလျှင် မဖြစ်ကြတော့သော အခြေအနေက ပေးလာခဲ့ပါတယ်။ အာဏာလက်ကိုင်ရ နေသော အပိုင်း ကနေ ချရလျှင် တရားဥပဒေဘောင်ဝင်ပြီး အပေါ်စီးရနေသူများ အဖြစ်နှင့် အလစ်ကို ချောင်း နေနိုင်ပါတယ်။ တစ်ယောက် မကောင်းကြောင်း တစ်ယောက် ဝါဒဖြန့်ကြရသော အလုပ်ကလည်း ထိုခေတ်ဆီမှစ၍ ပေါ်လာဟန် တူပါတယ်။

ဦးအိုနှင့် မိဖုရားကြီးနတို့ဘက်က သာယာဝတီမင်းအား လူဆိုးသူဆိုး မွေးတယ်၊ တိုင်းပြည်အတွင်း တိုက်ခိုက်လုယက်သော ကိစ္စမှန်သမျှ သူတို့ ကြီးကိုင်တယ်ဟု ပါးစပ် သတင်းလွှင့်ပါတယ်။ သာယာဝတီမင်းက ဒီသတင်းကြားတဲ့အခါ ဦးအိုနှင့် မိဖုရားကြီးနတို့ အပေါ်မှာ သာ၍ ဆိုးရွားလှသော ဝါဒဖြန့် သတင်းဆိုးတွေ တစ်မျိုးပြီး တစ်မျိုးတုံ့ပြန်လိုက်ကြပါတော့တယ်။

ထိုခေတ်က ဝါဒဖြန့်သော အလေ့အထကို သာယာဝတီမင်းသားကြီးနှင့် မိဖုရားကြီးနတို့က စတင် တီထွင် လိုက်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

သာယာဝတီမင်းကို လူဆိုးမွေး၍ ခိုးဝှက်တိုက်ခိုက်နေသူဟု သတင်းဖြန့်လိုက်သလို သာယာဝတီမင်းဘက် ကလည်း မိဖုရားကြီးနနှင့် ဦးအိုတို့ တိတ်တိတ်ပုန်းရနေသည်၊ မောင်နှမအစစ်မဟုတ်၊ လင်ငယ် ဟု ဆိုသည်။ ဘကြီးတော်ကို ယုတ်ညံ့သော အောက်လမ်းဆေးနှင့် ခတ်ကျွေးပြီး နန်းတော်ကြီးကို အပိုင်စီးထားလိုက် သည်ဟုဆိုသည်။ ငါးစိမ်းသည်မကြီး၊ စုန်းမကြီးဟုလည်းဆိုသည်။

" ပြည်ကြာရင် ဆုံးပါလိမ့် စုန်းမကြီးလင်၊ ပဒေါင်း တောင်ညာတင်မှ၊ ဖျဉ်ခင် တပ်တော်လှဲလို့ရယ်၊ ပြန်ခဲ့မယ်လေး "

ဤသီချင်းသည် ထိုခေတ်နောက်ပိုင်း နန်းတွင်း ရုပ်စုံစင်တော်မှ သီဆိုသော သီချင်းဖြစ်သည်။ သာယာဝတီ မင်း ပုန်ကန်ရန် ထွက်ခွာသွားသောအခါက ဆိုကြသည်။ ညီတော်က စုန်းမကြီးကို ဖယ်ရှားပြီး ပဒေါင်းမင်းသမီးကို တောင်ညာတင်ပါမှ သူ ပြန်လာတော့မည်ဟု အစ်ကိုဖြစ်သူ ဘကြီးတော် ဘုရင်အား လျှောက်တင် ဟန်ဖြစ်ပါသည်။

အင်းဝမြို့ ကုန်းဘောင်ခေတ်က ယခုကဲ့သို့ သတင်းစာများ မပေါ်သေး၍ ဝါဒဖြန့်ရာ၌ ကလောင်သမား မွေးပြီး ရေးသားစေခြင်းမျိုးများ မပြုနိုင်စေကာမူ ဇာတ်၊ ရုပ်သေးစသော အနုပညာ ဇာတ်သဘင် ပိုင်းမှနေပြီး တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း ဘုရင့်နား ပေါက်ကြားအောင် ပြုလုပ်ဖန် တီးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

တစ်ခုတော့ရှိ၏။ ရှေးက ဝါဒဖြန့်မှုများသည် ငြောင် မဟုတ်တမ်း တရမ်းများ မဖြစ်စေဘဲ မူလအခြေခံ ဟုတ် မှန်ရာ အချက်ကလေးများကို မူတည်ပြီးမှ သတင်းလွှင့်တတ်ကြပါသည်။ သာယာဝတီမင်းသားသည် သတ္တိ သွေးရဲရဲတောက်သူ မင်းမှုထမ်း တပည့်တပန်းများ တိုးပွားရန်နှင့် လက်နက်စားလုံ စုဆောင်းခြင်း သည် သူ၏ အဓိကအလုပ်ဖြစ်သည်။

မိဖုရားကြီးနသည် မောင်တော်ဘုရင်က သူ့အား မြတ်နိုးချစ်ခင်အောင် ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ကြိုးပမ်းမည်မှာလည်း အမှန်ပင်။ ဘုရင်က ချစ်ခင်မှ သူ့ကို အလိုလိုက်မည်။ သူကြိုက်နှစ်သက်ရာ စီမံခြယ်လှယ်နိုင်မည်။ သို့ကြောင့် ဘကြီးတော်ဘုရားအား မီးသေအောင် ပြုထားခြင်းဖြင့် အခွင့်အရေးမှန်သမျှ သူကချည်း အကုန်ရနေသူဖြစ်သည်။ ငါးစိမ်းသည်မကြီး၊ စုန်းမကြီးဟု သတင်းကြီးသော်လည်း စင်စစ်

ငါးစိမ်းသည် မဟုတ်ပါ။ မင်းမူထမ်းမျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်လာသူဖြစ်ပါသည်။ စုန်းမကြီးဆိုခြင်းကတော့ နုကို အိမ်ရှေ့မင်းသားအဖြစ်က ကောက်ယူထားသော်လည်း တစ်စတစ်စ နု၏ အစွမ်းအစတွေက အားလုံးပေါ် ကျော်လွှားပြီး ထိပ်စည်းသို့ ရောက်ခဲ့ရခြင်းကြောင့် အစွမ်းထက်မြက်သော အင်းအိုင်၊ ဗန္ဓုရား၊ ဆေးဝါး ပယောဂများ အသုံးပြုခဲ့သူ အောက်လမ်း ဆေးဝါးပညာသည် တစ်ဦးဟု ယိုးစွဲခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆုံး၌ (ဘကြီးတော်) ဘုရင်သည် မိဖုရားကြီးနု ကြီးဆွဲသလို ကနေရသော ရုပ်သေးရုပ်သာ ဖြစ်နေ ရှာသည်။ ဘယ်နည်းနှင့် နိုင်ထားသည်တော့ မသိ၊ နိုင်နေတာကတော့ တိုင်းသိပြည်သိပါပေ။

ယင်းအခြေအနေတွေကို သာယာဝတီမင်းက ခံပြင်းလှသော်လည်း နောင်တော်ဘုရင်မှာ "တို့ဘုရားလည်း မယားဘက်ခပ်ပါပါ"ဆိုသော ကိန်းမျိုး ဆိုက်နေသဖြင့် မကြိုက်သမျှကို အံခဲ၍သာ နေရလေသည်။

ဦးအိုတို့ မောင်နှမကလည်း အင်အားတောင့်သည်ထက် တောင့်လာသော သာယာဝတီမင်းကို ကြာကြာ ကြည့်မနေနိုင်ကြတော့ဘဲ မကြာခင် အမှုဆင်၍ စတင် တိုက်ခိုက်ကြတော့သည်။

အမှုကတော့ မဆန်းပါ။ ဓားပြမှုတစ်ခုမှ ဆက်နွယ်ပြီး အမှုရှာဖွင့်သည်။

မီးခိုးကြွက်လျှောက် အပေါက်ရှာပြီး လွှတ်တော်က အရေးယူရလေသည်။ သာယာဝတီမင်း၊ ပုဂံမင်းသမီး တို့လည်း အမှုထဲက အရေးပါအရာရောက်သူတွေဖြစ်နေသည်။ လွှတ်တော်ကြီးက ဦးစီးခေါင်းဆောင် ဝန်ကြီးတစ်သိုက်မှာလည်း နန်းမတော်ကြီး နု၏မောင်၊ စလင်းမင်းသားကြီး ဦးအို၏ အာဏာစက် အရိပ်တွင် ကြိတ်မှိတ် ကျိုးနွံနေကြသူများဖြစ်သည်။ ဘကြီးတော်ဘုရင်မင်းမှာလည်း မမာမကျန်း ဖြစ်သော်မူသည်ဆို၍ တိုင်းရေးပြည်ရေးဘာမှ ပြန်မကြည့်တော့ဘဲ မိဖုရားကြီးနု နှင့် ယောက်ဖတော် ဦးအိုတို့သာ အကဲရောက် ဘုန်းတောက်နေကြသည်။ လွှတ်တော် ဝန်ကြီး တွေ အပေါ်မှာလည်း ဦးအို ပဲ သြဇာ လွှမ်းနေသူဖြစ်ပါသည်။

သာယာဝတီမင်းကြီးကလည်း သတ္တိဗျတ္တိရှိပြီး ရာဇဝတ်၊ ဓမ္မဝတ်၊ လောကဝတ်များတွင် သူမတူအောင် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာတော်မူသူဖြစ်၍ အထောက်အထားများနှင့် နား၊ မျက်စိ ဖွင့်ထားသူ ဖြစ်သောကြောင့် မိမိအား ပြစ်မှုကြီးစွာရောက်အောင် ကြံစည်ကြိုးစားနေသူများမှာ စလင်းမင်းသားကြီး ဦးအို၊ မြဝတီဝန်ကြီး ဦးစ၊ ကင်းဝန်ဦးကြွယ်ဝ၊ ကျီအတွင်းဝန် ဦးပါရောက်၊ မြို့လက်ဝန်မောင်ရေး၊ ဝန်ထောက် မောင်ကံရေး၊ ဗိုလ်ကွန်း၊ မောင်ကံပေါ၊ မောင်ဘူး၊ မောင်နှင်း၊ တဒလဗိုလ်တို့ ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်သိမြင်တော်မူလေသည်။

ထို့ကြောင့် စလင်းမင်းသားကြီး ဦးအိုတို့ အကြံအောင်တော့မလို ရှိနေစဉ် သာယာဝတီမင်းသားသည် နေပြည်တော် အင်းဝမှ ထွက်ခွာ၍ ရွှေဘိုမြို့ကနေပြီး ခုခံတိုက်ခိုက်ခြင်း ပြုလေတော့သည်။

နောက်ဆုံး သာယာဝတီမင်းက အင်အားသာသောကြောင့် ဘကြီးတော်ဘုရား နန်းမှဆင်း၍ သာယာဝတီ မင်းအား ထီးနန်းလွှဲအပ်လိုက်ရပါသည်။

သာယာဝတီမင်း ရွှေဘိုမြို့မှနေပြီး အောင်မြင်သောကြောင့် (ရွှေဘိုမင်း)ဟု ခေါ်ပြန်သည်။ သာယာဝတီ ရွှေဘိုမင်းသည် နန်းတော်သိမ်းပြီးရာ၌ ငါတို့ ညီတော် နောင်တော် အချင်းချင်း အမျက်မရှိပါ။ တစ်မိဝမ်းတွင်း ညီအစ်ကိုရင်းဖြစ်ပြီး နောင်တော်ကြီးသည် ငါ့အား သားတော်ကဲ့သို့ ချစ်မြတ်နိုး တော်မူသည်။ ငါကလည်း ခမည်းတော်ကဲ့သို့ပင် ချစ်ခင်ရိုသေခဲ့သည်။ သို့ပေမဲ့ နန်းမတော်မယ်န၊ စလင်းစား မောင်အိုတို့သည် ငါတို့ ညီတော် နောင်တော် အကြားတွင် မတရားလီဆယ် လုပ်ကြံခြင်း ဖြစ်သည်။

ဝန်ကြီးငစနှင့် အပေါင်းပါ များမတ်များသည်လည်း ငါတို့ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်ထိန်းသင့်လျက် သစ္စာဖျက် ၍ ရန်သူအားပေးပြုကြသူများဖြစ်သည်။ သို့ကြောင့် ယင်းတို့တစ်စုကို ငါ သတ်ထိုက်သည်။ သို့သော် ငါသည် ဘုရားဆုကို ပန်သောကြောင့် သည်းခံတော်မူမည်။ သင်တို့အား ထောင်တွင်း၌ အကျဉ်းချ ထားရုံသာ ချထား စေလို့ မိန့်တော်မူပါသည်။

ထိုသို့ အကျဉ်းချထားခြင်း ခံရသူများမှာ မိဖုရားကြီးန၊ မောင်စလင်းမင်းသား မောင်အို၊ မြဝတီဝန်ကြီး ငစ၊ ကင်းဝန် ငကြွယ်ဝ၊ ကျီအတွင်းဝန် ငပါရောက်၊ မြို့လတ်ဝန် ငရေး၊ ဝန်ထောက် ငကံရေး၊ ဝိုလ်ငကွန်း၊ ငကံပေါ၊ ငဘူး၊ ငနင်း၊ တဒလဝိုလ်တို့ကို ထောင်တွင်သာချထားသည်။

မြဝတီမင်းကြီး ဦးစမှာ စားခုတ်ရာ လက်မလျှို့လို့ မရသော အခြေတွင် ရှိပါလေသည်။ လွှတ်တော်ဝန်ကြီး အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ရာ သာယာဝတီမင်း၏ အမှုကိစ္စ၌ လွှတ်တော်အမိန့်စာတွင် သာယာဝတီစား (ငခင်ငယ်) ဟုရေးသားခြင်းကြောင့်လည်း တစ်နည်းအားဖြင့် ပို၍ အခဲမကြေ ဖြစ်ရလေသည်။ ရွှေလွှတ်တော်၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာ မှာလည်း ရာဇဝတ်မှု ရောက်သူတို့အား (င)နှင့် (ငယ်)ကို တပ်၍ သုံးနှုန်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဘကြီးတော်ဘုရားနှင့် ညီတော် သာယာဝတီမင်းသားတို့မှာ ဇာတာ ငယ်မည်၌ မောင်ဇင်နှင့် မောင်ခင် ဟူ၍ ရှိပါသည်။ သာယာဝတီမင်းသားအား လွှတ်တော်က ချသော အမိန့်စာ၌ "သာယာဝတီစားငခင်ငယ်" ဟု ရေးသဖြင့် သာယာဝတီမင်းက တေးထားခြင်းလည်း တစ်ရပ်ပါလေသည်။

စပ်မိလို့ ဆက်ရေးရဦးမည်။ ရတနာပုံ သီပေါမင်း ခေတ်မှာလည်း တောင်သမန်လယ်စား ဦးဖေငယ်၏ အမည်ကိစ္စဖြစ်သည်။ အချို့က ဦးဖေငယ်မှာ ရာဇဝတ်သင့်တော့မှ (ငယ်) တပ်သည်။ ယခင်က ဦးဖေသာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်။ ထိုသို့ အထင်နှင့် ပြောခြင်းသည် အခြားငယ် ကိစ္စများတွင် ဟုတ်ချင် ဟုတ်ပါ မည်။ ဦးဖေငယ်၏ ငယ် ကိစ္စကတော့ ရာဇဝတ်မရောက်မီ "ငယ်"က အရင်ရှိနှင့်ပါသည်။ ဘာကြောင့် တုံး ဆိုတော့ ထိုအချိန်က (မောင်ဖေ)နှစ်ယောက် ဖြစ်နေပါသည်။

နှစ်ယောက်လုံးလည်း စာရေးစာဆိုသူချည်း ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်က အချုပ်တန်း ဆရာဖေ၊ တစ်ယောက်က လယ်စား ဆရာဖေ ... မောင်ဖေ ... မောင်ဖေ နှစ်ယောက်တွင် တောင်သမန်က

အသက်အနည်းငယ်ငယ်၍ ကိုဖေငယ်၊ မောင်ဖေငယ်ဟူ၍ ခွဲ ခေါ်ခဲ့ကြပါသည်။ ရာဇဝတ်ရောက်သောအခါ မူလရှိပြီး ငယ်နှင့် ပေါင်းခေါ်ရမည်ဆိုလျှင် (ငဖေငယ်၊ ငယ်)သာဖြစ်ရပါမည်။ သို့သော် ငယ်တစ်လုံး အခံရှိပြီးမို့ ရာဇဝတ်သား ငဖေငယ်နှင့်ပဲ ကိစ္စပြီးရပါသည်။ တောင်သမန်လယ်စား ဦးဖေငယ်၊ မောင်ဖေငယ် ဆိုသည်မှာ ရာဇဝတ်မှု မဖြစ်ခင်ကတည်းက ခေါ်လာခဲ့ သော နာမည်ဖြစ်ပါသည်။

သာယာဝတီမင်းခေါ် ရွှေဘိုမင်းသည် ဦးအိုနှင့် မြဝတီမင်းကြီးစသော အပေါင်းအပါများကို ထောင်တွင်သာ ချထားပါသည်။ သုတ်သင်သတ်ဖြတ်ခြင်းမပြုပါ။ နောင်တော် ဘကြီးတော်ဘုရင်အားလည်း ကောင်းစွာ ပြုစု စောင့်ရှောက်ထားပါသည်။

ငခင်ငယ် ဆိုသော အမည်ကိစ္စကိုတော့ နည်းနည်းမှ ကျေနပ်ပုံမရပါ။

သာယာဝတီမင်းက "ဝန်ကြီး ငစ သည် ငါ ထွက်ခွာလာသည့်နောက် လွှတ်တော်က ထုတ်ပြန်သော အမိန့်တွင် ထုံးစံဥပဒေရှိသည့်အတိုင်း (သာယာဝတီစားငယ်)ဟု မရေးသားဘဲ ငါနာမည်ကို ထုတ်ဖော်၍ (ငခင်ငယ်)ဟု ရင့်ရင့်သီးသီး ဖော်ကား ရေးသားသူဖြစ်သည်။ သင်း သေသင့်ပြီ၊ သို့သော် သင်းကို ယခု မသတ်သေး။ ငါဘုန်းသမ္ဘာတော်ကို ကြည့်စေဦးမည်၊ ထောင်မှာထား" ဟု မိန့်တော်မူကြောင်းကို ဒုတိယ မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး၌ အတိအလင်းရေးသားပါရှိခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ သာယာဝတီမင်းက အကြောင်းကြောင်းကို ဝဲညှာထောက်ထား၍ အသက်ဆုံးရှုံးစေ စီရင်သင့်လျက် မစီရင်ဘဲ ထောင်တွင်သာထားပါစေလျက်၊ မင်းသားကြီး မောင်အိုတို့ အပေါင်းအပါ လူတစ်စုသည် လက်မလျှော့ကြပါ။ ဘကြီးတော်ဘုရားကို နန်းပြန်တင်မည်ဟု အကြံပြုကြပြန်သည်။ သို့ကြောင့် ထောင် တွင်းမှာပင် အစီအစဉ်ပြုကြပြီး ၁၂၀၁ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလတွင် စလင်းမင်းသား ဦးအို၏ လူများဖြစ်သော ရွှေ ထားမင်းသား အခေါ်ခံ ငဝင်းငယ်၊ ဗိုလ်ခနန်းကျော်၊ ဗိုလ်ရွှေမောင်တို့က ခေါင်းဆောင်၍ လူတစ်ထောင် ငါးရာနှင့် မတ္တရာကျော်စဉ်ကစ၍ သူပုန်ထစေလေသည်။

သို့သော် ထိုအကြံအစည်လည်း အထ မမြောက်ရုံသာမက အမရပူရမြို့ အကျဉ်းထောင်တွင် ချုပ်ထားသော စလင်းမင်းသားကြီး မောင်အို၊ မယား၊ သမီး၊ အတွင်းဝန် ငပိရောက်၊ မြို့လယ်ဝန် ငရေး၊ သံတော်ဆင့် ငရွှေ သာ၊ ပခန်း ငရံမင်း၊ စာရေးကြီး ငပျို၊ တောင်ငူဝန် ငကူး၊ အဆောင်မြ ငထွန်းညိုတို့ကို သက္ကရာဇ် ၁၂၀၂ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၁၂ ရက်နေ့တွင် အပြစ်နှင့်အညီ ကွပ်မျက်လိုက်ခြင်းခံရပါသည်။

သာယာဝတီမင်းက မိမိအား "ငခင်ငယ်"ဟု သုံးနှုန်းရေးသားသော ကိစ္စနှင့်စိတ်ထဲမှာ မကျေမချမ်း ဖြစ်ခြင်း ခံနေရသော မြဝတီဝန်ကြီး ဦးစမှာ စလင်းမင်းသားကြီး မောင်အိုတို့လူစု တန်ပြန်ပုန်ကန် သောင်းကျန်းမှုပြု သဖြင့် ကွပ်မျက်သုတ်သင်ရာတွင် တစ်ခါတည်းပါးသွားရန် ရှိသော်လည်း ထိုအခါက မြဝတီဝန်ကြီး ဦးစ သည် စလင်းမောင်အိုနှင့်အတူ အမရပူရမြို့က ထောင်တွင်း၌ မရှိ၍ ကံကောင်းထောက်မပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့ရ ပါသည်။

မြဝတီဝန်ကြီးမှာ ယခုခေတ်စကားနှင့် သုံးနှုန်းရမည်ဆိုလျှင် အကျဉ်းထောင်တွင်းမှာမရှိ၊ လမ်းပြင်သော ရဲဘက်တစ်ဦးအဖြစ် ဈေးတပ်ဆွဲသွားခြင်းခံရပါသည်။ အကြောင်းကတော့ ဦးအိုတို့ထောင်တွင်းမှ တန်ပြန် ပုန်ကန်မှုကြောင့် ကွပ်မျက်ခြင်း မခံရမီ ၆ လခန့်လောက်က သက္ကရာဇ်မှာ ၁၂၀၁ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လ ပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်နေ့၌ သာသနာပြု သံအင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး အလောင်းတော်အား ကိုယ်တော်တိုင် ထွက်၍ ဖူးမြော်တော်မူရန် စီစဉ်ပါသည်။ ယင်း၌ အစဉ်အလာ ထုံးစဉ်အတိုင်း မင်းထွက်တော်မူရာ လမ်းစဉ် လမ်းမတစ်လျှောက်ကို မြေညှိခြင်း၊ သဲဖြူးခင်းခြင်း၊ ရာဇမတ်ကာရံခြင်း စသော လုပ်ငန်းများကို အကျဉ်း ထောင်မှ ထောင်သားများက ပြုလုပ်ကြရပါသည်။

၎င်းလမ်းပြင်ရေး အကျဉ်းသမားများထဲတွင် မြဝတီဝန်ကြီး ဦးစလည်း အကျဉ်းသမားကြီး တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်နေပါသည်။

မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့် သမီးတော်ကြီးတို့ ဝေါတော်ယာဉ်တော်များ စီးနင်းပြီး ထွက်တော်မူလာသောအခါ သမီး တော် စုဖုရားကြီးက လမ်းဖို့ သဲခင်းနေသော ဦးစကို ဝေါတော်ပေါ်မှ တွေ့မြင်တော်မူ၍ ရပ်တန့် ခေါ်ယူတွေ့ဆုံတော်မူသည်။ " စစ ပင်ပန်းလှသည်။ (သမီးတော် စုဖုရားကြီး တစ်ဦးတည်းကသာ မြဝတီဝန်ကြီးအား စစ ဟု ခေါ်လေ့ရှိပါသည်) ဘုန်းတော်ဘွဲ့ တစ်ပုဒ် ရေးသား စပ်ဆိုပေးပါ။ စုစု အမျက် တော် ပြေအောင် သံတော်ဦးတင်ပေးပါမည်" ဟု အမိန့်ရှိတော်မူချက်အရ (ကုန်းဘောင်နေမင်း၊ ဘုန်းရောင် ဝေရှင်း)အစချီသော သီချင်းကြီးကို စီကုံးရေးသားပြီး ထောင်အကြပ်များမှတစ်ဆင့် သမီးတော် စုဖုရားကြီးသို့ ပေးဆက်သည်။

စုဖုရားကြီးက နန်းတွင်း ရုပ်စုံတော်ကြီး ရုပ်သေးမင်းသားမောင်ရွှေသာကို ပေးအပ်သီဆိုစေပါသည်။

၁၂၀၁ ခုနှစ်။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၃ ရက်နေ့မှာ အနောက်စမှတ်ဆောင်တော်တွင် ကပြရသော ရုပ်သေးပွဲ ၌ သာယာဝတီမင်းနှင့် မိဖုရား၊ သားတော် သမီးတော်များ စုံညီစွာ ရုပ်စုံသဘင် ရှုစားတော် မူကြစဉ် ရုပ်သေးမင်းသား မောင်ရွှေသာက မြဝတီမင်းကြီးရေး (ကုန်းဘောင်နေမင်း၊ ဘုန်းရောင် ဝေရှင်း) သီချင်းကြီးကို သီဆိုလိုက်သောအခါ သာယာဝတီမင်းက "ဒီသီချင်း တယ်ကောင်းပါကလားဟဲ့၊ ဘယ်သူ ရေးဖွဲ့သလဲ" ဟု အမေးတော်ရှိပါသည်။

သည်အခါ အနားမှာရှိသော သမီးတော် စုဖုရားကြီးက "မှန်လှပါ ... ထောင်တွင် အကျဉ်းချထားသော ဝန်ကြီးဟောင်း ငစ စီကုံးရေးဖွဲ့ကြောင်းပါ ဘုရား"ဟု လျှောက်တင်လိုက်ပြီး၊ တစ်ဆက်တည်းပင် "ယခုအခါ ထောင်ထဲမှာ နှစ်နှစ်ကျော် အကျဉ်းခံနေရ၍ ဒုက္ခရောက်လှပါပြီ။ သူ၏ပညာကို နှမြောဖို့ ကောင်းလှပါသည် ဘုရား" လို့ လျှောက်ထားသောအခါ ခမည်းတော် သာယာဝတီမင်းသည် ဦးစ၏ ပညာကို မြတ်နိုးတော်မူသည် တစ်ချက်၊ ချစ်စွာသော သမီးတော်ကြီး၏ လျှောက်တင် တောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံတော်မူသည်ဖြစ်၍ (လွတ်ပါစေတော့)ဟု အမိန့်တော်ရှိသောကြောင့် ဦးစသည် အကျဉ်းထောင်မှ လွတ်လာပြီး သာယာဝတီမင်းထံ

ကဗျာဂီတ အနုပညာများဆက်လက်ရေးသား ထမ်းရွက်ခဲ့ရပြန်ပါသည်။ ၎င်းကိစ္စနှင့် စပ်နွယ်ပြီး သမီးတော် စုဖုရားကြီး အကြောင်းကို ရေးသား ဖော်ပြရဦးမည် ဆိုပါလျှင် သမီးတော် စုဖုရားကြီး သည် သာယာဝတီမင်း၏ မိဖုရားခေါင်ကြီးမှ ဖွားမြင်တော်မူသော သမီးတော်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ မောင်တော်မှာ ပုဂံမင်းသားဖြစ်ပါသည်။ ပုဂံမင်းသားသည် ခမည်းတော် သာယာဝတီ မင်း အရိုက်အရာ ထီးနန်းကို နောင်တွင် ဆက်ခံရသူ "ပုဂံမင်း"ပင်ဖြစ်ပါသည်။

သမီးတော် စုဖုရားမှာ သာယာဝတီမင်း၏ အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားခေါင်ကြီးမှာ ဖွားမြင်သူ ဖြစ်ရုံမက၊ ငယ်စဉ် ကပင် အကျင့်သီလ သိက္ခာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံလျက် လောကီ၊ လောကုတ္တရာ စာပေကျမ်းဂန်များ၌ သိ ကျမ်းကျင် တတ်မြောက် လိမ္မာတော်မူလှသဖြင့် ခမည်းတော် ဘုရင်မင်းက များစွာ ချစ်ကြည်လေးစား အရေးထားတော်မူခြင်းခံရသူဖြစ်သည်။

ခမည်းတော်သည် အရေးအကြောင်းရှိတိုင်း သမီးတော် စုဖုရားကြီးအား တိုင်ပင်ခြင်း၊ အကြံဉာဏ်တောင်း တော်မူခြင်း အလေ့ရှိပါသည်။ သမီးတော် စုဖုရားကြီးမှာ ဗေဒင်ကျမ်း များစွာကိုလည်း မွေ့နှောက် ချောက်ချား နိုင်ပါသည်။ ဗေဒင်၊ ယတြာ၊ ယာယီ ကိန်းခန်းများကိုလည်း နားလည် ကျွမ်းကျင်တော်မူသည်။ သို့ဖြစ်၍ ခမည်းတော် သာယာဝတီမင်းအား ၁၁၉၉ ခု အင်းဝ ထီးနန်းကို ရလျှင် ရချင်း ဘိသိက် မခံစေဦးဘဲ၊ အမရပူရ မြို့သစ်တည်ပြီး ၁၂၀၂ ခုနှစ်တွင်မှ နန်းသိမ်း မုဒ္ဒါ ဘိသိက် ခံစေရ တွက်ချက် သံတော်ဦးတင် အခါပေးခဲ့နိုင်သည်။

ခမည်းတော်က သမီးတော် စုဖုရားကြီးအား လေးစားချစ်ခင် ယုံမှတ်တော်မူခြင်းဖြင့် စိတ်လိုက်မာန်ပါ ရာဇဝတ်တော် ပေးမိသူများကို သမီးတော် စုဖုရားကြီးက လျှောက်တင် ရွေးနုတ်တော်မူလျှင် လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့် ပြုတော်မူသည့် (ဆု)ကိုပင် ပေးသနားတော်မူထားခြင်းခံရသူဖြစ်သည်။ ထိုသမီးတော် စုဖုရားကြီးသည်ပင် နောင်သောအခါ ရတနာပုံမြို့တည်နန်းတည် မင်းတုန်းဘုရင်မင်းတရားကြီး၏ အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ "စကြာဒေဝီ မိဖုရားကြီး" ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြပါသေးသည်။

ရွှေဘိုမှ အောင်မြင်တော်မူသောကြောင့် သာယာဝတီမင်းအား "ရွှေဘိုမင်း"ဟူ၍လည်းခေါ်သည်။ "ရွှေဘို ဘုန်းပွင့်ဘုရား" ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြပါသေးသည်။ "ကုန်းဘောင်မင်း" ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြသေး၏။ ၎င်းသာယာဝတီမင်းသည် ဘကြီးတော်ဘုရင် (နောင်တော်မင်းတရား)ကို နန်းကျဘုရင် အဖြစ်နှင့် ဖျောက် ဖျက်မပစ်ပါ။ စလင်းစား ဦးအိုတို့ စနက်ကြောင့် မလ္လိသာ၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ရှန်းကန်တော်မူခဲ့ရသူသာ ဖြစ် သည်။ နောင်တော်ကို ဖခင်ကဲ့သို့ ချစ်သည်။ နောင်တော်ကလည်း ညီတော်ကို သားကဲ့သို့ချစ်ခဲ့သည်။ ပြည်ပန်းညို ချို့ပါလျက် ဦးအိတည်းဟူသော ဆားက ကြားမှ ဖျက်ဆီး၍ ပျက်စီးရသည်သာ။

သို့ကြောင့် နောင်တော် မကျန်းမာ၍ ဆေးဝါးကုသ ပြုစုစောင့်ရှောက်တော်မူထားပါသည်။ နေရာမှာ မဟာသကျသီဟဘုရားအနီးတွင် စံနန်းတော် ဆောက်လုပ်ပေးထားသည်။

ရှင်းရှင်း ဆိုရလျှင် ၁၁၉၉ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်နေ့ ညနေ ၄ ချက်တီးကျော်အချိန်၌ နောင် တော် မင်းတရားဖြစ်သူ (ဘကြီးတော်ဘုရား) အင်းဝရွှေနန်းတော်ကြီး၏ မြောက်စမုတ်က ဆင်းပေးတော် မူ၍ ယာဉ်စီးတော်မူပြီး၊ နန်းမြို့ အနောက်တံခါးက ထွက်တော်မူပြီးလျှင် အင်းဝမြို့တော်၏ တောင်မျက်နှာ (ဝင်မနား)အမည်ရှိ တံခါးက ထွက်လာပြီး သကျသီဟဘုရားအနီးရှိ အဆိုပါ စံနန်းတော်သို့ ဝင် စံတော်မူ ရပါသည်။

သာယာဝတီမင်း၏ နမတော်ရင်း ၃ ပါးကိုယ်တိုင် ယာဉ်ကို ဆွဲ၍ လိုက်ပို့တော်မူကြပါသည်။ သူတို့၏ မောင်တော်အကြီးဆုံးလည်း ဖြစ်ပေသကဲ့သို့။ ဘကြီးတော်ဘုရားနှင့်အတူ ပြုစုစောင့်ရှောက်နေစေရန် မိဖုရားကြီးနု၊ ၎င်း၏ သမီးတော်ငယ်တစ်ပါး (နောင်အခါ မင်းတုန်းဘုရင်မင်း၏ အလယ်နန်း မိဖုရားဆင်ဖြူမရှင်ဖြစ်မည့်သူ) ၎င်းပြင် မိတ္ထီလာမြို့စားဟောင်း၊ ကနောင် မြို့စားဟောင်း၊ နေဖြူ မြို့စားဟောင်း တို့ပါ စုစုရရ ကိုယ်လုပ်မောင်းမ မိဖုရား ၁၇ ဦးတို့အား ဘကြီးတော်အပါးမှာ ပြုစု နေထိုင်ခွင့်ပြု ထားပါသည်။

သည်လိုထားသည့်အထဲကပင် မိဖုရားကြီးနုမှာ စိတ်မကျေပွဲနွဲ့လိုသူဖြစ်၍ စလင်းစား ဦးအိုတို့နှင့် လည်း ကောင်း၊ သားတော် စကြာမင်းကလေးအမည်ပြု၍ လှုပ်ရှားမှု ပြုကြရာတွင် လည်းကောင်း၊ မိဖုရားကြီးနု ပါဝင် ဆင်နွဲ့လိုက်သောကြောင့် ထုံးစံနှင့်အညီ ရေမှာ ဖျောက်ရာတွင် ပါဝင်ကိစ္စတုံးရှာရပါသည်။

ဤအခိုက်အတန့်တွင် မိဖုရားကြီးနု၏ သမီးတော်ကလေးပါ ရာဇဝတ်သား မိခင်နှင့်အတူ ပါသွား တော့မည် ရှိ ရာ၊ သမီးတော် စုဖုရားကြီး (စကြာဒေဝီအလောင်းက) က "ဒီကလေးမှာ ဘာမှ အပြစ်မရှိပါဘူး၊ သနားပါတယ်" ဟု ဆိုကာ ဆွဲခေါ်ထားလိုက်သဖြင့် အသက်ချမ်းသာရာ ရသွားပြီး နောင်သောအခါ မင်းတုန်းမင်း၏ အလယ်နန်း မိဖုရား ဆင်ဖြူမရှင် ဟု ဖြစ်လာရပြန်ပါသည်။

သမီးတော် စုဖုရားကြီးကား သနားကြင်နာစိတ်ရှိသူ ဖြစ်၍ တရားသဖြင့် ကိစ္စတွေမှာ ပါဝင်၍ ကယ်တင်ရှင် လုပ်ခဲ့ရသူ တစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။ ဤကယ်တင်ရှင်မကြီးအား ဒါနှင့် မပြီးသေးပါတကား၊ ခမည်းတော် သာယာဝတီ ရွှေဘိုမင်း၏ မိဖုရားတစ်ပါးဖြစ်သော အနောက်နန်းမိဖုရားမြကလေး ရာဇဝတ်သင့်ချိန်က စပြီး သမီးတော်ကလေး လှုပ်ထိပ်ခေါင်တင်အား သမီးသဖွယ် ခေါ်ယူထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားခြင်းအမှု ပြုခဲ့ ပေသေးသည်။

သူတော်ကောင်းတို့၏ အရိပ်အာဝါသနှင့် ပညာရှိတို့၏ အရိပ်အာဝါသတို့ကား အေးမြ ချမ်းငြိမ်း လှပါဘိ တော့ သည်။

မိဖုရားကြီး ကယ်တင်ခဲ့သူ ၃ ဦးထဲမှ ဆင်ဖြူမရှင် မိဖုရားမှ တစ်ပါး ကျန်နှစ်ဦးသည် ထူးချွန်လှသော စာဆို တော်၊ ပုဂ္ဂိုလ် အကျော်အမော်ဖြစ်ကြသူ မြဝတီဝန်ကြီး ဦးစနှင့် ရတနာပုံ ကနောင်မင်း၏ အိမ်ရှေ့ မိဖုရား လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင် မိဖုရားတို့ဖြစ်ကြရာ၊ သူတို့မှာ ကျွန်းဦးတည့် သန်လျက်ခုံ အင်းဝ ရွှေဘုံရွှေနန်းက ရတနာပုံ ခေတ်အထိ ဆက်လက်စီးဆင်းခဲ့သော ရေအလျင်သဖွယ်သာလျှင် ဖြစ်ကြပါသည်။

စကြာမင်းနှင့် သာယာဝတီမင်း

ရွှေဘိုမင်း၊ ကုန်းဘောင်မင်း၊ သာယာဝတီမင်း စသည်ဖြင့် အမည်သုံးမျိုးတွင်သော ဘုရင်မင်းဟာ နောက် ပိုင်း မှာ လူတွေက သိပ်အကောင်းမပြောကြတော့ပါဘူး။ ရှေးကတည်းက ရာဇဝင်လူဆိုးကြီးလို နာမည်ပျက် ခံလာခဲ့ရပါတယ်။ အမျက်စောင်းမာန်ကြီးသောမင်းဆိုတဲ့ ဝေဖန်ချက်နဲ့ သူ ရက်စက်ခဲ့ပုံ၊ သတ်ဖြတ်ခဲ့ပုံ ၃၊ ၄ ခုကို လက်ညှိုးထောက်ပြပြီး ဆုံးဖြတ်ချက် ချခဲ့တာကို ခံရသူဖြစ်ပါတယ်။

တကယ် အဖြစ်မှန်ကို ပြန်လှန် စဉ်းစားကြည့်မယ် ဆိုရင်တော့ သူ့ဘဝဖြစ်စဉ်မှာက အတိုက်အခံ အပြိုင် အဆိုင် တွေထဲမှာ အံခဲပြီး သတ္တိဖွဲ့နှင့် ရုန်းကန် လာခဲ့ရတဲ့ ကိစ္စတွေရှိသလို မလိုလားအပ်တာတွေ ရင်ဆိုင်ရ မှုတွေဟာလည်း အတော်ပဲ များများရှိခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီ အချက်အလက်ကလေးတွေကို ပြန်လည်ပြီး ဝေဖန် ဆန်းစစ်ကြည့်ကြမယ်ဆိုတော့ ယခင်က အပြစ်တင်ခဲ့ကြတာထက် လျော့ကျနှုန်း ရှိလာလိမ့်မယ်လို့ တွေးမိ ကြပါလိမ့်မယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ သည် သာယာဝတီမင်းဟာ မင်းသားဘဝကတည်းက အတိုက်အခံ အမျိုးမျိုးတွေနှင့် ရင်ဆိုင် လာခဲ့ရသူ ဖြစ်ပါသည်။ နောင်တော် ဘုရင်လက်ထက်က နတို့ အိုတို့ ခြယ်လှယ်ချင်တိုင်း ခြယ်လှယ်လာခဲ့သမျှ ဘယ်သူမှ မပြောဝံ့ မပြင်ဝံ့တဲ့ကိစ္စဆိုရင် သူ ပါဝင်ရမဲ့၊ အသေးအဖွဲ့ကိစ္စတွေ အထိ ကြည့်မနေ နိုင်တဲ့သူကသာ ပါရပါတော့သည်။ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေလည်း အများကြီး ရှိပါသည်။ အဖေတူ မအေကွဲ သားချင်းတွေဆိုရင်လည်း လက်ချိုးရေတွက်လို့ပဲ မကုန်နိုင်ပါ။

ဒီထဲ မိန်းမသားတွေ ထည့်မတွက်ဘဲ မင်းသားတွေ သူ့လို မြို့စားဘွဲ့မည်ရတွေဟာ ကိုယ့်စားကြေး မြို့ရွာ ရာထူးဘွဲ့ထူးတွေထဲမှာ နစ်မျောဖိမ်ယူနေကြသလောက် သူတစ်ယောက်ကတော့ မဟုတ်မခံ၊ သံမဏိ စိတ်ဓာတ် နှင့် သတ္တိသွေးပြ ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ဆုံး တိုင်းပြည်ဆုံးပြီး ထီးနန်းညွန့်တုံးအောင် ကြံဆောင် နေတဲ့ ဦးအိုတို့ရဲ့ ရန်ငုတ်ကိုပါ ခုတ်လှဲပယ်ရှင်းနိုင်ခဲ့လို့ နောက်ထပ် ဘုရင်သုံးဆက် ဆက်ခံခဲ့ရသေးတယ် မဟုတ်ပါလား။ နောက်ဘုရင်များ ညွှဲကြလို့ ကုလားလက်အောက် ရောက်ရတာကတော့ သာယာဝတီနဲ့ မဆိုင်တော့ပါဘူး လေ။

တစ်ဆက်တည်း စပ်မိလို့ ဖော်ကောင်လုပ်ရဦးမည်ဆိုရင် ကုန်းဘောင်ဆက် ဘုရင်များအနက် အလောင်း မင်းတရားကြီးရဲ့ စတုတ္ထသားတော်ဖြစ်တဲ့ ဘိုးတော် ဘုရားဟာ သူ၏သားတော် အိမ်ရှေ့မင်းကြီး (မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီးပင့်ခဲ့သူ) နတ်ရွာစံလျှင်ကျန်တဲ့သားတော်ကြီးတွေကို အိမ်ရှေ့မပေးဘဲ၊ ဒီမြေး ကလေး

www.dhammadownload.com

စစ်ကိုင်းမင်း (ဘကြီးတော်)ကိုသာ အိမ်ရှေ့ရာထူး ဆက်လက် ဆက်ခံစေခြင်းဟာဖြင့် ကုန်းဘောင် ရာဇဝင်ကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်လာစေတယ်လို့ ဆိုရမလား မသိဘူး။

တကယ်ဆိုတော့ ဒီ ဘိုးတော်ဘုရားဟာ မိဖုရားတွေ အလွန်များပါတယ်။ အရေအတွက်နှင့် ပြရမယ် ဆိုလျှင် မိဖုရားပေါင်း ၅၁ ယောက်ရှိပါတယ်။ ယနေ့ နာမည်ပျက်နေတာကတော့ မင်းတုန်းမင်းကြီးဟာ မိဖုရား များသတဲ့။ အဲ ... ဘိုးတော်ဘုရားမှာ အသက် ၃၆ နှစ်ရှိမှ ထီးနန်းရပြီး နန်းသက် ၃၇ နှစ်၊ အသက် ၇၀ ကျော် မှ နတ်ရွာစံပေမဲ့ မိဖုရားက ၅၁ ယောက်၊ သားတော်တွေက ၆၁ ယောက်၊ သမီးတော်တွေက ၆၁ ယောက်၊ မြေးတော် ယောက်ျားက ၁၀၂ ယောက်၊ မြေးတော် မိန်းမက ၁၀၆ ယောက်၊ မြစ် ယောက်ျား ၃၀၊ မြစ် မိန်းမ ၅၈ ယောက် ဘယ့်ကလောက် များလိုက်ပါသလဲ။

ငါးရဲ့သားပေါက် သလို နောက်ထပ် တိုးပွားမယ့် မြေးတော်၊ မြစ်တော်၊ တီတော်တွေ ဘယ်လောက် များလာ ဦးမှာလဲ မတွက်နိုင်သလောက်ပါပဲ။

အဲ ... တစ်ခုတော့ ရှိပါသလေ။ ရှင်ဘုရင်တွေဆိုတာ မိန်းမက များချင်လွန်းလို့ များရတာထက်၊ ရှိတာထက် ပိုများရခြင်းကတော့ ချစ်ကြည်ရေးကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ အင်အား တောင့်တင်းခြင်းကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုဆက်ဆံရေး၊ တပည့်ရွှေရံ သင်းပင်း များခြင်း အရေးတွေကို ရှေးရှုပြီး သမီးပေး၊ သမီးယူကိစ္စတွေ ဝေဝေဆာဆာ ဖြစ်လာရတာ ထင်ပါရဲ့လို့ တချို့ က ပြောကြပေမယ်။

ရှေးမြန်မာဘုရင်တွေ မိဖုရားများတာ ဘာဟုတ်သေးလဲ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ရှေး မဂိုဘုရင်များဟာ အနည်းဆုံး မိဖုရားရေ (၁၀၀၀) တစ်ထောင် အားကို ဆောင်ကြဉ်းနိုင်ကြသတဲ့၊ ကြောက်ဖွဲ့ ဘုန်းပန်း ဆိုတဲ့ သီချင်း လိုပါပဲလား။ အရှေ့ အာရှနိုင်ငံတွေဟာ မယားများများယူတဲ့ အလေ့အထကိုက ရှိနေကြသကိုး။ အဲဒီတော့ မြန်မာဘုရင်များ မိဖုရား ၅၀ လောက် ရှိတာ များလှတယ်လို့ ကဲ့ရဲ့ရင် ... ဘယ်လို ဆင်ခြေတက်မလဲ၊ မဂို ရှင်ဘုရင် တွေနှင့် ကိုင်ပေါက်ရုံ ရှိတာပဲပေါ့။

အင်း ... ရှင်ဘုရင်တွေသာ ပြောနေတာပါ။ ဒီနေ့ ပိုက်ဆံလေးနည်းနည်း အသုံးဖောလာတဲ့ လူရော၊ တန်ခိုး အာဏာ ပါဝါရှိတဲ့ လူရော၊ မနက်စာ ညစာ အလျင်မီ ရှာစားရတဲ့ လူရော၊ မယား ပေါပေါများများ ထားချင် နေချင်ကြ တယ်။ တချို့လည်း ထားကို ထားနေကြပါတယ်။

ဒီတော့ မယားများများ ယူတဲ့အတွက် မကောင်းဘူး၊ ကောင်းတယ်ဆိုတာ သူတို့ တွေ့ကြုံခံစားရတဲ့ လက် တွေ ဒုက္ခပေါ်မှာ အခြေခံပြီး တရားသံဝေဂကြဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြဖို့ပါပဲ။

အဲ ... ဘယ်ရောက်သွားလဲ ...၊ ဘိုးတော်ဘုရားလည်း မိဖုရားတွေက ပေါက်ပွားတဲ့ သားတော်ကြီးတွေ ရှိနေ ပါလျက်နှင့် ဒီမြေးကလေးကိုမှ အချစ်တော်ဝင်ပြီး နန်းစဉ်နန်းဆက် ရာထူးဖြစ်တဲ့ အိမ်ရှေ့မင်းအဖြစ် ပေးအပ် လိုက်တယ်။

ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် သူ့သဘောနဲ့သူ လုပ်ချင်တာ လုပ်ဖို့ လွတ်ပေးထားပြီး ဘိုးတော်ကတော့ မင်းကွန်း ဘုရားကြီး နှင့် မင်းကွန်းခေါင်းလောင်းကြီး ရှိရာမှာ သွားလာ အချိန်ဖြုန်းနေတယ်။ တိုင်းရေးပြည်ရေးကို မြေးတော် အိမ်ရှေ့မင်းသား သဘောပဲ။ အဲဒီတော့ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် မင်းကလေး ဟာ မနနရဲ့ လာမတွေ့ ဘဲ နေတော့မလား၊ န ဝေရာသွား၊ န ထားရာနေရတဲ့ ဘဝကို ဟိုအချိန်ပိုင်းကတည်းက ဦးကျိုးလာခဲ့ပြီ။ နက ဘကြီးတော် ကို ငယ်နိုင်ဆိုရင်လည်း ဟုတ်တာပါပဲ။ ချစ်လို့ပဲ အနိုင်ခံခဲ့ရသည်ဖြစ်စေ၊ သည့်ပြင် တစ်နည်း နည်းကြောင့်၊ ပယောဂကြောင့် အနိုင်ခံခဲ့ရသည်ဖြစ်စေ၊ မီးသေအောင် အနိုင်ခံခဲ့ရတဲ့ ဘဝမို့ ဘကြီးတော် လက်ထက် တိုင်းပြည်ကြီး တိုးတက်ချင်သလောက် မတိုးတက်ရခြင်းပါ။

အဲဒီလို နန တို့ လွမ်းမိုးခြင်းကို သာယာဝတီမင်းဟာ အတိုက်အခံ အမျိုးမျိုး လုပ်လာရခြင်း၊ နောက်ဆုံး ရွှေဘို ဘက် ထွက်ပြီး ပုန်ကန်ခြားနားယူရတဲ့ဘဝ ရောက်ခဲ့ရခြင်း၊ မင်းအဖြစ် ရပြန်လည်း နောင်တော်ကို ရှိသေစွာ ပြုစုယုယထားခြင်း၊ န တို့ အို တို့ကို မသတ်ဖြတ်ဘဲ ထားခဲ့ခြင်းများ ပြုရာက န တို့က တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် တန်ပြန်ပုန်ကန်ဖို့ ကြိုးစားတော့မှ အဆုံးစီရင်လိုက်ရခြင်းသာဖြစ်ပါတယ်။

နောင်တော်ဘုရား၏ သားတော်ဖြစ်တဲ့ (စကြာမင်းကလေး) ခေါ် ညောင်ရမ်းသားကလေးကိုလည်း သူ၏ သားတော် များနှင့် မခြား ဆက်ချီးမြှင့် မြှောက်စားတော်မူထားတယ်။

၁၁၉၉ ခုနှစ်မှာပဲ ညောင်ရမ်းမင်းသားကို သူ့ရဲ့သားတော်ကြီးများဖြစ်တဲ့ ပြည်မင်းသား၊ ပခန်းမင်းသားတို့ နှင့်အတူ မင်းသားကြီးတို့ အဆောင်အရွက်ဖြစ်တဲ့ ဗောင်းကတ္တီပါနီ၊ နဖူးစည်း စတဲ့ အဆောင် အယောင် များ တိုးဆင့် ချီးမြှင့်ခဲ့ပါသေးတယ်။ တူတော် ညောင်ရမ်းမင်းသားအား သားတော်များနှင့်ထပ်တူ ချစ်ခင်တော်မူ လို့အရည်တူ ချီးမြှင့်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ချစ်ခင်မြှောက်စား ထားပေသော်လည်း ညောင်ရမ်းမင်းသားနှင့် အပေါင်းပါ စိတ်ဝမ်းတူသူများ ပုန် ကန်ခြားနားကြပြန်တာနှင့် ၁၂၀၀ ပြည့်နှစ်မှာ ညောင်ရမ်းမင်းသား ခေါ် စကြာမင်းကလေးအား ရေမှာ ဖျောက်စေ အမိန့်ချခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

" ငါ့သားများနှင့် မခြား သူကောင်းပြုထားပါလျက် ပြုရက်လေခြင်း"ရယ်လို့လည်း နှလုံးမသာ ဖြစ်တော်မူ ရပါ သတဲ့။

တိုင်းသူပြည်သားတွေ အနေနဲ့ကတော့ ပုန်ကန်ထကြွတာတွေ ဘာတွေ နားမလည်ပါဘူး။

သူတို့ ချစ်တဲ့ စကြာမင်းကလေးကို ရွှေဘိုမင်း (သာယာဝတီမင်း) ရေချ သတ်စေ အမိန့်ချပြီး ကတ္တီပါ အိတ် နှင့် ရေဆိပ်ယူလာ ဧရာဝတီ မြစ်ရေမှာ ချစေတယ်ဆိုတော့ မင်းသားလေးအတွက် မခံမရပ် နိုင်အောင် သနား ကြတယ်။

မပြောဝံ့လို့ အောင့်နေရပေတဲ့ ဆတ်ဆတ်ခါအောင် နာကြရရှာတယ်။

မင်းသားရဲ့ အသက်ကလေးကလည်း ၂၆ နှစ်ထဲ၊ အင်မတန် ချော၊ အင်မတန် လှပြီး ဘကြီးတော်ဘုရင်၏ တစ်ဦးတည်းသော သားတော်လည်း ဖြစ်တယ်။ ပြည်သူပြည်သားတွေရဲ့ မေတ္တာဟာ စကြာမင်းကလေး အပေါ် စုပုံထားကြတယ်။ မင်းသားကို ရေချတဲ့အချိန်မှာ ကမ်းလုံးညွတ်မျှ လိုက်ပါကြည့်ကြတယ်။ တိတ် တိတ် ကြိတ် ငိုသူက ငိုကြတယ်။ ရာဇဝတ်သားပါတဲ့ ကတ္တီပါအိတ်ကို လှေပေါ်တင်ပြီး လှေငယ်နဲ့ ရေလယ် ရောက်ရင် ပဲ အာဏာသားများက ကတ္တီပါအိတ်ကို မ ပြီး ရေထဲ ပစ်ချလိုက်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဖြူဖြူ အနိုး တွေ ရေပေါ်မှာ သမ်းတက်လာပြီး ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နဲ့ အဘိုးကြီးတစ်ဦးဟာ အထုပ်ကြီးကိုပိုက်ပြီး ရေထဲက ထိုးတက်သွားတာ မြင်လိုက်ရတဲ့ လူအချို့က ရိုနေပြန်တယ်တဲ့။ ဒီက တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့် ပွားပြီး စကြာ မင်းကလေး ဟာ ဘိုးဘိုးအောင် လာကယ်သွားလို့ မသေဘူးဆိုတဲ့ " ကောလာဟလသတင်း"များ ပြန့်ပွား သွားခဲ့တယ်။

စကြာမင်းဆိုတာ အင်မတန် ဘုန်းကြီးတယ်၊ စကြာမင်းကလေးဟာ ဘိုးဘိုးအောင် လက်ထဲ ရောက် သွားပြီး တစ်နေ့ ကိန်းခန်းကြုံကြုံကံတဲ့အခါ ဘုန်းကြီးသော မင်းအဖြစ် ကုန်းဘောင်နန်းဆက်ကို ပြန်ထူထောင် ဖို့ ရောက်လာလိမ့်မယ်ရယ်လို့ ဘိုးဘိုးအောင် ဂိုဏ်းသားများဟာ မျှော်လင့်ခြင်းကြီးစွာနှင့် ပြောဆို စောင့်မျှော် နေလေ့ရှိခဲ့ကြပါတယ်။ စကြာသိုက် ဆိုတာလည်း ရှိလေသေးသတဲ့။ ဒီစကြာမင်း လာလို့ ရှိရင် တစ်ကမ္ဘာလုံး ကို အုပ်စိုးရမှာလို့လည်း သဲသဲမဲမဲ ပြောလေ့ရှိတဲ့ ရှေးအဘိုးကြီး အဘွားကြီး များ စကားကို ကြားခဲ့ကြရဖူး ပါလိမ့်မယ်။

ကုန်းဘောင်မင်းဆက် ပြုတ်သွားပြီး သီပေါမင်းကို နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့ ဖမ်းသွားတာတောင်မှ တစ်နေ့ စကြာမင်း ပြန်လာဦးမယ်ဆိုတာ အချင်းချင်း လက်တို့ပြောဆိုခဲ့ကြသေးတယ်။ ဒီလို မျှော်လင့်ချက်နဲ့ စကြာသိုက် ကို မှုတည်ပြီး ဇာတ်သဘင် အနုပညာသည်ကြီးများက "စကြာရေချ ဇာတ်ထုပ်"ကို ရုပ်သေးစင် များ၌ အားပါးတရ ဇာတ်ခင်းကပြကြလေ့ရှိပါတယ်။

စာရေးသူတို့ ငယ်ငယ်က စကြာရေချ ဇာတ်ထုပ်ကို ကပြတဲ့ ရုပ်သေးပွဲများ ကြည့်မိလိုက်ရပါသေးတယ်။ လူ ကြိုက်လည်း အင်မတန် များတယ်။ နန်းမတော်မယ်နု၏ ဆိုးသွမ်းမှု ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူသိများလာတာ လည်း ဒီရုပ်သေးဇာတ်ခုံက ကြော်ငြာပေးခြင်းပါပဲ။ ပြီး ရွှေဘိုမင်း (သာယာဝတီမင်း) ဟာ ရက်စက်ပြီး အမျက်ဒေါသကြီးတာကိုလည်း ဒီရုပ်သေးစင်တွေကပဲ ပြသသွားခဲ့ပါတယ်။ ဇာတ်ကွက် အလို အရ သာယာဝတီမင်းဟာ မယ်နုနှင့်ကျတော့ သူက ဇာတ်လိုက်မင်းသား၊ မယ်နုက ဝီလိန်

လူဆိုးနေရာမှာရှိပြီး၊ စကြာမင်းကလေးရေချသတ်တဲ့ ဇာတ်ကျတော့ စကြာမင်းကလေးက ဇာတ်လိုက် နေရာမှာရှိပြီး၊ သာယာဝတီမင်း က ဝီလိန် လူဆိုးနေရာမှာ ရှိနေပါတယ်။

အဲဒီအချိန်ကစပြီး "စကြာရေချ ဘိုးဘိုးအောင် လာမ"တဲ့ အကြောင်းအရာတွေဟာ ခေတ်မတိမ်တော့ဘဲ လူတွေ ရဲ့ ပါးစပ်ဖျားမှာ ဝဲနေခဲ့ပါတယ်။ နောင်လာ နောက်သား ကလေးသူငယ်များကလည်း ရွှေယုန်နဲ့ ရွှေ ကျေးပုံပြင် ပမာ စကြာရေချ ဇာတ်လမ်းကို တမ်းတမ်းစွဲ ကြိုက်နှစ်သက်ခဲ့ကြပါသတဲ့။

သာယာဝတီမင်း ဟာ စကြာမင်းကလေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်လို့တော့ လူဆိုးကြီးသက်သက်လို ဖြစ်သွားခဲ့ပါ တယ်။

အဲဒီနှစ်ပိုင်းတွေရဲ့ နောက်မှာတော့ သူ မနှစ်သက်၊ စိတ်မသန့်ရှင်းတဲ့ အင်းဝမှာလည်း မနေတော့ဘဲ အမရပူရမြို့မှာ ထီးသစ်နန်းသစ် တည်ထောင်စံနေပြီး နောင်တော် နန်းကျဘုရင် (ဘကြီးတော်ဘုရား) အား ကောင်းစွာ ပြုစုထားလျက် ရန်ဆူးရန်ငြောင့်များ ဖြစ်တဲ့ နန်းမတော်မယ်နု၊ ဦးအိုတို့အသိုက်၊ စကြာမင်းကလေး အဖျားရှိတဲ့ အသိုက်တို့ကို တိုက်ခိုက်ချေမှုန်း အောင်မြင်စွာ သုတ်သင်ပြီးစီးသွားသော အခါ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် အေးချမ်းသာယာစွာ နန်းစံနိုင်ပြီလို့ သူ့စိတ် ထင်မှတ်ပုံရပါတယ်။

ဘကြီးတော် ဘုရင်အဖြစ်နှင့် ရှိစဉ်က အနိမ့်အကျ ပစ်ပယ်ထားခဲ့တဲ့ ပဒေါင်းမင်းသမီးကလေးကိုလည်း မိဖုရားလတ် တို့ အစီးအနင်း အဆောင်အရွက်ကို အပ်နှင်းပြီး " သီရိဝိမလာဝတီ" အမည်နှင့် မြှောက်စားတော်မူလိုက်ပါတယ်။ ၎င်းပဒေါင်းမင်းသမီး (ပန်းတောင်း)မင်းသမီးကလေးဟာ (၇)နှစ်သမီး အရွယ်က ဘကြီးတော်ဘုရား (အိမ်ရှေ့မင်း)ဘဝ၌ အိမ်ရှေ့မိဖုရားအဖြစ် ရေသွန်းလက်ထပ်ထားသူ ဘိုးတော်ဘုရား ၏ မြေးဖြစ်ပါတယ်။ သူ၏ခမည်းတော်မှာ ဘိုးတော်ဘုရား၏သား မကွရာမင်းသား မဟာသီရိ သုဓမ္မာရာဇာဖြစ်၍၊ မယ်တော်မှာ ဘိုးတော်ဘုရား၏ သမီးတော် ကြံ့ညုပ်မြို့စားမင်းသမီးဖြစ်ပြီး၊ သီချင်းကြီး သီချင်းခံ များရေးသားနိုင်သော ပညာရှင် မင်းသမီးကြီးတစ်ဦးလည်းဖြစ်ပါတယ်။

သက်ရွယ်မတူသော်လည်း ဇကရာဇ်သွေးချင်းစပ်အောင် ရေသွန်းလက်ထပ်ထားစေကာမူ မိဖုရားကြီးနု၏ အာနဘာဝနေ ကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ ကလေးမို့ မမူလောက်၍ တစ်ကြောင်း၊ ဘကြီးတော်ဘုရင်က ပစ်ပယ်ထားခဲ့ရာတွင် ယခုအချိန်၌ အရွယ်ရောက်လာပြီး မိဖုရားဖြစ်မယ့် ဇာတာမို့ သာယာဝတီမိဖုရားအလတ် လာပြီး ဖြစ်လိုက်ရပါသေးတယ်။ မိဖုရားခေါင်ကြီး အဖြစ်တော့ မကြံကြိုက်ရရာတော့ဘူးပေါ့။

သာယာဝတီမင်းဟာ ဘုရင်အဖြစ် ရောက်တော့ သည်ကဲ့သို့ ချီးမြှောက်သင့်သူများကိုလည်း ချီးမြှောက်ပါတယ်။ အပြစ်အလျောက်စီရင် ကွပ်သင့်သူကိုလည်း ကွပ်မျက်သုတ်သင်ခဲ့ရပါတယ်။

ဒဂုံဆံတော်ရှင်ဖူးမြော်ရန်

၁၂၀၃ ခုနှစ်မှာတော့ သာယာဝတီမင်းဟာ သူ၏ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို နောင်ယုက်မယ့် အန္တရာယ်တွေလည်း ကင်းရှင်းပြီဖြစ်လို့ ဥက္ကလာပသို့ ဒဂုံဆံတော်ရှင် ဖူးမြော်ရန် ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းမှ ရွှေလှေ၊ ရွှေလောင်တို့ နှင့် အကြီးအကျယ် စုန်တော်မူပါတော့တယ်။

ကုန်းဘောင်ဆက်ဘုရင်တွေထဲမှာ ဦးအောင်ဇေယျခေါ် အလောင်းဘုရားတို့၊ ဆင်ဖြူရှင်တို့သာ တိုက်ရေး ခိုက်ရေး အကြောင်းပြု၍ ခရီးထွက်ကြသော်လည်း ကျန်ဘုရင်များမှာ နန်းတော်ထဲမှ မခွာကြပါဘူး။ အလွန်ဆုံး ရွှေဘို လောက်သာ အားထားပြီး သွားလာတတ်ကြပါတယ်။

သာယာဝတီမင်းကတော့ တကယ် ခရီးသွားဝါသနာပါပုံ ရပါတယ်။ မင်းအဖြစ် မရောက်ခင် မင်းသားဘဝ တုန်း ကလည်း အောက်ပြည် ဒဂုံကို မကြာခဏ စုန်ဆင်းခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းက ခရီး သွားရင်း " ဟင်္သာတမြို့သူ မြကလေး"ကို တွေ့ပြီး သိမ်းပိုက်ခဲ့သေးတယ် မဟုတ်ပါလား။ ခုလို အထွတ် အမြတ်ရောက်လို့ မြကလေးအား အနောက်နန်း မိဖုရားအရာပေးပြီး နန်းရ မိဖုရားကြီးအဖြစ် မြှောက်စားသူ ကောင်းပြုထားခဲ့တယ်။ နောက်မှ ဖြစ်ကြ ပျက်ကြတာကတော့ တစ်ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။

သာယာဝတီမင်းသည် အင်းဝနှင့် ဒဂုံဒေသသို့ စုန်ခဲ့ဖူးသော အကြိမ်သည် ဘုရင် မဖြစ်မီ မင်းသားကြီး ဘဝကပဲ နှစ်ကြိမ်မက ရှိခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအကြိမ်က တရားဝင် တိုင်းပြည်နိုင်ငံတော်၏ ကိစ္စများ ဆောင်ရွက် ရန်ဖြစ်သည်။ ရေကြောင်းမှ စုန်ဆင်းခြင်းကြောင့်လားမသိ၊ ရေယာဉ်ဆောက်လုပ်ရန် စိတ်ဆန္ဒ နှင့် ဝါသနာ ထုံလှပါသည်။ ပဲခူးနှင့် ဒေသ သင်္ဘောကျင်းများတွင် တိုက်သင်္ဘောများကိုလည်း တည်ဆောက်ခဲ့ သည်။ အင်းဝနှင့် အမရပူရ ရွှေကြက်ယက်ဆိပ်များတွင်လည်း ရွှေလှေ၊ ရွှေဖောင်များ၊ လှော်ကားတော် များ၊ မင်းစီး ကရိတ်ဖောင်တော်ကြီးများနှင့်တကွ ရဲလှေ၊ တိုက်လှေ အများအပြား လုပ်ဆောင် တည်ဆောက် ဖေ ခဲ့ပါသည်။

ဘုရင်အဖြစ်ရောက်ကာမှ ၎င်းဖောင်တော် လှေတော်များနှင့် ဧရာဝတီမြစ်ပြင်အပြည့် ဥက္ကလာပ ဒဂုံသို့စုန် ခဲ့သည် မှာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက် ဘုရင်များတွင် ဤမင်းတစ်ပါးသာလျှင် ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ရေကြောင်း၊ ကြည်းကြောင်းမှ ထွက်တော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နောင်တော် နန်းကျဘုရင် စီးတော်မူရန် ဖောင်တော်၊ မိမိကိုယ်တိုင် စီးနင်းမည့် ဖောင်တော်၊ မိဖုရားခေါင် ကြီးစီးမည့် ဖောင်တော်၊ နန်းရမိဖုရားများ စီးနင်းရမည့် ဖောင်တော်များနှင့် သားတော်ကြီးများ

စီးနင်း ရမည့် ဖောင်တော်ကြီးများကား အရေအတွက် များပြားလှပါသည်။ ဖောင်တော် လုပ်ဆောင် တည်ဆောက် သည်မှာ ရွှေနန်းစဉ်လာအတိုင်း ပုဂံခေတ် အလောင်းစည်သူမင်း လက်ထက်က အစဉ်အလာ လုပ်ဆောင်မှုများကို ပြန်လည် ထုတ်ဖော်ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဖောင်တော် များမှာ ကရဝိတ်ဖောင်ကဲ့သို့ နှစ်စင်းတွဲနှင့် တစ်စင်းတည်းစသဖြင့် အမျိုးအစားများလှသည်။ ဖောင်တော်ကြီး တစ်စင်းလျှင် ယခုခေတ် ကူးတို့သင်္ဘော တစ်စင်းလောက် ကျယ်ဝန်းပြီး အပေါ်မှ အမိုး၌ ဘုံပြာသာဒ် အထွတ်တွေနှင့် လည်းကောင်း၊ လယ်ပေါ်စကြောသုံးထပ်နှင့် လည်းကောင်း၊ ကျွန်းသားတိုင်လုံးများပါ ရွှေပိန်းချ ဟင်္သာပြဒါးသုတ် စသော မင်းသုံးရေယာဉ်ကြီးတွေဖြစ်သည်။

ယခုခေတ်ကဲ့သို့ မော်တော်စက်နှင့် ခုတ်မောင်းခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ လက်သင် လှော်လှေ၊ လှော်ကားများ ၄-၅-၆ စင်းက ဖောင်တော်ကြီးတို့ကို ရှေ့မှဆွဲယူ လှော်ခတ်ပေးသွားရသည်။ ဖောင်တော်တစ်စင်းလျှင် နောက်မှ ဝန်တင်လှေ နှစ်စင်းလောက်က လိုက်ရသေးသည်။ ၎င်းဝန်တင်လှေကြီးပေါ်တွင် ဆိုင်ရာ မိဖုရား တို့၏ လက်ပါးစေ ခြွေရံသင်းပင်းများ၊ ပွဲတော်ချက်များ၊ စားရေရိက္ခာဘဏ္ဍာပစ္စည်းများ ကိုယ်စီကိုယ်တိုင် တင်ဆောင် ယူလာကြရသည်။

ထိုမျှမက ခြံရံလိုက်ပါရသည့် လှေတပ်တော်များ၊ ရဲလှေ၊ တိုက်လှေ၊ မင်းညီမင်းသားများနှင့် မှူးတော်၊ မတ် တော်၊ စစ်ကဲစစ်ခိုလ်တို့၏ လှော်ကားတော်များမှာလည်း ရှေ့တပ်နောက်တပ် ဝိုင်းရံပတ်လျက် ရောဝတီမြစ် ကြောင်းပြည့်မှု အောင်စည်အောင်မောင်း တီးလျက် တစ်ခဲနက် စုန်တော်မူခြင်းဖြစ်၏။ ရေတပ်တော်ကြီး အား ကုန်းပေါ်မှ ကြည်းတပ်တော်ကလည်း ဆင်လုံးမြင်းရင်းနှင့် ဝဲယာညှပ်ပြီးစောင့်ကြပ် လိုက်ပါ ရသည်။ တစ်လကိုးသီတင်း ဖြည်းဖြည်းဆေးဆေး စုန်ဆင်းရင်း ရောက်လေရာ ရေလမ်း တစ်လျှောက်ရှိ ပုဂံဘုရားများ၊ ပြည်ရွှေဆံတော်ဘုရားစသည့် တန်ခိုးကြီးဘုရားများကိုလည်း ဆင်း၍ ဖူးမြော်ကြပြန်သည်။

အမရပူရနှင့် ဒဂုံမြို့ စုန်ခြင်း ဆန်တက်ခြင်း နေ့ရက်များနှင့် ဒဂုံမြို့တွင် ၅ လကျော်ကျော် နေတော် မူခဲ့သည့် အတွင်း အမရပူရ နေပြည်တော်နှင့် ထီးနန်းကိုလည်း သစ္စာရှိသော မှူးမတ် စစ်ကဲတို့ကို လွှဲအပ် ၍ နန်းစောင့်ထားခဲ့ရလေသေး၏။

သာယာဝတီမင်းသည် သတ္တိလည်းကောင်းလှပါသည်။ အခြားဘုရင်များသည် ထီးနန်းကိုပစ်၍ ၅ လ၊ ၆ လ ခရီးမသွားရဲကြပါ။ အလောင်းစည်သူခေတ် ရေကြောင်းမှ သယ်နက် ဖောင်တော်ကြီးနှင့် ခရီးထွက်သည့် နောက် ယခု ကုန်းဘောင်ဆက် သာယာဝတီမင်း၏ ဘုရားဖူး ခရီးထွက် ရေကြောင်းမှ စုန်ဆင်းခြင်းမှာ ဒုတိယ အကြိမ် ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါမည်။

သတိ လည်း ရှိသည်။ နောင်တော် နန်းကျဘုရင် (ဘကြီးတော်ဘုရား)အားလည်း အမရပူရမြို့၌ မထားခဲ့ပါ။ မတော်တဆ တန်ပြန်တော်လှန်ရေးသမား အကြွင်းအကျန်များက နန်းကျဘုရင်ကို နန်း ပြန်တင်

နေလျှင် မခက်ပါလား။ ဒါကြောင့်လည်း နောင်တော် မကျန်းမမာရှိနေသည်ကို ပစ်စလက်ခတ် ပစ်ထားခဲ့ခြင်း မပြုပါ။

လေကျော် ဘုရားဖူးထွက်ရာ နောင်တော်ကိုပါ ဒဂုံဆံတော်ရှင် ကို ဖူးမြော်စေချင်သော စေတနာကြောင့် မိမိ နှင့် တစ်ပါတည်း ခေါ်ယူသွားခဲ့ပါသည်။ သို့ခေါ်ယူရာတွင်လည်း နောင်တော်ကြီး အဖအရာထား၍ ခေါ် ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နန်းကျဘုရင် အဖြစ် နိမ့်နိမ့်ချချ မပြုပါ။

တပ်ဝင်း ခင်းကျင်းထွက်တော်မူရာ၌ ရေတပ် ကြည်းတပ်များကို စနစ်တကျ စီစဉ်ထားရာ၌ ရှေးဦး ရေတပ် မတော် တွင် သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားက အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊ ရှေ့ဆုံးမှ မြတ်စွာဘုရား ရုပ်ပွားတော် နှင့် ပိဋကတ်သုံးပုံ မွေခန္ဓာတော်များ၊ ရဟန္တာရှစ်ပါးတို့၏ ရုပ်ပွားတော်များပါသော အဖြူ ထည်ခြယ် ဖောင်တော် ကြီးကို ရွှေလောင်းလှေနှစ်စင်းက လှော်တက်လက်ပြည့်နှင့် ဆွဲငင်လျက် ရတနာသုံးပါး နှင့်ဆိုင်ရာ ဝတ်မြေ ဝန်၊ ဝတ်မြေ စာရေးတို့က ကြီးကြပ်လိုက်ပါရပါသည်။

၎င်းနောက်က လှေတက် သမ္ဗန်တော်များ၊ ကတ္တုလွန်းကြင်၊ သားလှေ၊ ငှက်လှေ အပေါင်းအပါ တပ်များ၊ သားတော် ပြည်မင်းသားအပါအဝင် မင်းသား (၇)ပါး၏ လှေတပ်တော်များ လိုက်ပါရသည်။

ဘုရား တင်သော ပထမ ဖောင်တော်၏နောက် တစ်တပ်ခြား၌ နောင်တော်မင်းတရားကြီး (ဘကြီးတော်) စီးနင်း ရသော မှန်စီသမ္ဗန်(ဖောင်တော်)ကို ထားပါသည်။ ဘုရားနောက် ဒုတိယဦးစားပေး၍ နောင်တော် ဘုရင် ကို ရှေ့တန်းတင်ခေါ်ယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၎င်းနောင်တော်ဘုရင် စီးနင်းတော်မူရသော မှန်စီသမ္ဗန်ဖောင်တော်အား ရွှေလှေ ဝဲယာလက်ပြည့် နှစ်စင်း က ဆွဲငင် စေရပါသည်။ ၎င်းနောက် ဘကြီးတော်မင်းတရားကြီး သမီးတော် (ဆင်ဖြူမရှင်အလောင်း) စီး တော် မူသော သမ္ဗန်တော်၊ မင်း၏ ကိုယ်လုပ်တော်ကြီး မကျွေးမြို့စားနှင့် အခြားကိုယ်လုပ်တော်များ စီးစေ သော သမ္ဗန်၊ ဘဏ္ဍာပစ္စည်းတင် ဖောင် သမ္ဗန်များကို လိုက်ပါစေသည်။ ဤအဖွဲ့ကို ကြီးကြပ် စောင့်ရှောက် ရန် အတွင်းဝန်နှင့် စီးတော်မြင်းဝန်နှစ်ဦးတို့ တပ်ဖွဲ့က လိုက်ပါရပါသည်။

ထို့နောက်မှ ကတ္တုလွန်းကြင်၊ သားလှေငှက်လှေများ၌ မြို့ဝန်၊ ထောင်မှူး၊ မြို့စာရေးတို့ပါသည်။ ရှေ့ရုံး တော် လှေတပ် (တရားစီရင်ရုံး)ကို ခရီးသွား ရေတပ်တော်၌ ပါရှိရပါသည်။ ၎င်းနောက်မှ လက်နက် အမြောက်တင် လှေဖောင်များပါသော လှေဖောင်များကို အမြောက်ဝန်၊ အမြောက်မှူးတို့က ကြီး ကြပ် လိုက် ပါရပါသည်။

၎င်းနောက်မှာ ဖောင်တော်လှေတော်၊ ကတ္တုလွန်းကြင်၊ သားလှေ၊ ငှက်လှေတို့နှင့် ရှေ့ဝင်းအလံဖြူ ဟန်စည် ဟန်မောင်းပါ လက်နက်အမြောက်အမြား၊ ဓားလှံစွဲ လှေတပ်သားများ တစ်ထောင်ကျော် ပါရှိသည်။

ထိုနည်းအတိုင်း လက်ယာဝင်းမှူး အလံစိမ်းတပ် လူတစ်ထောင်ကျော်၊ လက်ဝဲဝင်းမှူး စသည် ပါသကဲ့သို့ ကုန်းပိုင်း က လိုက်ရသော ကြည်းတပ်မှာလည်း ရှေ့ဝင်း နောက်ဝင်း စသဖြင့် မှူးတော် မတ်တော်ကြီးများ ဦးစီး ကွပ်ကဲ ၍ ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား၊ စားစွဲ၊ လှံစွဲ၊ သေနတ်ကိုင်နှင့် အမြောက်တပ်များ ပါဝင်ရပါသည်။

မြန်မာရာဇဝင်၌ အကြီးကျယ်ဆုံး မင်းခမ်းမင်းနားနှင့် ရေကြောင်းမှ ထွက်တော်မူခဲ့သူမှာ သာယာဝတီမင်း သာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းထွက်တော်မူပုံများကို ဗဟုသုတလိုလားသူတို့အတွက် ကောက်နုတ် တင်ပြချက် ကလေးတွေကို ကြံကြိုက်စိုက် ဆက်လက် ရေးရဦးမည်ဆိုလျှင် ...

ယင်းသို့ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ် နှစ်ဖက်ညှပ်၍ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းမှ စုန်တော်မူရာတွင် ရေတပ် ရေကြောင်း မှာ မြို့ဝန်၏ တရားရုံးတော်အဖွဲ့ ပါရှိသကဲ့သို့ လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများ ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ် ရသော လွှတ်တော်အဖွဲ့လည်း ပါရှိပြန်ပါသေးသည်။ ထိုအဖွဲ့ပါ လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများမှာ ဝန်ရှင်တော် ယော မြို့စား ဝန်ကြီး၊ ကောင်းတုံမြို့စား ဝန်ကြီး၊ ပင်းမြို့စားဝန်ကြီး၊ မြဝတီမြို့စား ဝန်ကြီး၊ ဝန်ထောက် သုံးဆယ် ကင်းစား၊ နာခံစာရေးကြီး၊ အမိန့်တော်ရေး၊ အမှာရေး၊ အသုံးစာရေး၊ အဝေးရောက် လွှတ်တော်အရာရှိတို့နှင့် လွှတ်တော်တပ်ဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် နောက်မှ တပ်မတော်အဖွဲ့က တစ်ဖွဲ့ ပါရပြန်ပါသည်။ ၎င်း တပ်မတော်အဖွဲ့၌ သူရဲကြီးအလံ၊ တံခွန် အလံ၊ ဝင်းမှတ်အလံ၊ ဟန်စည်ဟန်မောင်းပါ ရွှေဒိုင်း၊ ရွှေလွှား၊ ရွှေကာ အမှုထမ်းများ၊ အတွင်းသွေး သောက်၊ အပြင်သွေးသောက်၊ လေးဆယ်တော်၊ ငါးဆယ်တော် သွေးသောက်စုတို့ ဖြစ်၍ ရွှေသိုင်း၊ ရွှေလှေ၊ မိုးကြိုးစားစွဲ၊ မင်းဝန်ကုလားပျံ၊ ရွှေပန်း ရွှေစားစွဲ၊ မင်္ဂလာစည်တော် မောင်းတော်၊ မင်္ဂလာ အမြောက်၊ ရှေ့တော်ပြေး ဝင်စည်တော်၊ ရွှေထားစည်၊ ဟန်လင်းစည်၊ ဆင်သည်တော်၊ နာရီတော်အစု၊ စီးတော် ဆင်နှစ်စီး၊ ဦးစီးနောက်ပဲ့ အစုံဆင်ဝန်၊ ဆင်ဝန်ထောက်တို့ပါရသည်။ စီးတော်မြင်း၊ ရထားတော် က မြင်းများကို မြင်းစာရေး မြင်းခံတို့နှင့် အတူပါရပါသည်။ ပြာသာဒ်တင် ရထားတော်ကြီး၊ ထီးဖြူစိုက် ရထားတော် များကို လည်း နောက်တော်ပါ မြင်းစုရေး ဝန်စုဆိုင်ရာ အသီးသီးတို့က သားလှေ၊ ရဲလှေ၊ ဆင်ဖောင်၊ မြင်းဖောင်များ တွင် တင်ဆောင် လိုက်ပါရသည်။

၎င်းနောက်မှ ကိုယ်ရံတော် တုတ်၊ ရဲသေနတ်၊ သစ်ဆိမ့်ဗညားသေနတ်၊ ခြောက်တောင်လေး၊ မင်းရွာလေး၊ ထီးလင်းလေး၊ နတ်စုလက်ယာ သေနတ်၊ လက်ဝဲကြောင်းသေနတ်၊ လက်ယာကြောင်း သေနတ်၊ လင်းဇင်း သေနတ်၊ ရွှေလှံဝဲယာ၊ အလုံးနောက်ဖြည့် သေနတ်၊ နောက်ဝန်းကျင်သေနတ်၊ ရွှေပြည်မှန်ကင်းသေနတ်၊ တောင်မာရောင်သေနတ်၊ မြောက်မာရောင် သေနတ်၊ တောင်တစ်ရာငါးဆယ် သေနတ်၊ မြောက်တစ်ရာငါးဆယ် သေနတ်၊ အလုံတောင်ထားဝယ် မြောက်ထားဝယ် သေနတ်၊ တောင်တွင်းကြီး တောင်ထားဝယ် မြောက်ထားဝယ် သေနတ်၊ ဘုကြပ်လက်စွဲ၊ ပလိုင်းလက်စွဲ၊ နန်းဦးသေနတ်

စသော အစုအမှုထမ်းတို့ကို အစု ဆိုင်ရာ သေနတ်စာရေးတို့က အုပ်ချုပ်စေပြီး စစ်ကဲနာခံတပ်ရေးတို့ လက်အောက်မှ လိုက်ပါရသည်။

နောက်တစ်ဖန် ရှေ့တော်ပြေး စည်တော်စုံတင်၍ သာရဗိမာန် လှေတော်၊ သာရကာ လှေတော်၊ အီကင်း လှေတော်၊ ကမတော် လှေတော် စတဲ့ လှေတော် ၄ စင်းကို ရွှေတက်လက်ပြည့်နှင့် ရတနာဖောင်တော်ကြီး ၏ ရှေ့ဝဲယာမှာ ရှိစေရသည်။

ပြည်လုံးအံ့၊ ရွေးကြီးလက်သစ်၊ လှော်ကားတော်ကြီး ၃ စင်းမှာ လှေဆောင်ရတနာ ပြာသာဒ်တော် ယာဉ်ထီးဖြူစိုက် လက်ရွေးကြီး လှော်ကားတော်မှာ ရတနာထမ်းစင်တော် တင်ဆောင်၍ ယဉ်ထီးဖြူတော်၊ ယပ်မားတော် များ စိုက်ပြီး ရတနာဖောင်တော် ရှေ့ဝဲယာ၌ ရှိစေရသည်။

လင်ဇင်းလှေတော်မှာ ငုံ့မောင်း နရီခရာစုံ တင်ဆောင်၍ ဖောင်တော်ရှေ့၌ လည်းကောင်း၊ လှော်ကားတော် များတွင် မဟာသတ္တရဇေယအမြောက်တော်၊ ခန့်တိုင်းရောက် အမြောက်တော်များကို တင်ဆောင်ပြီးလျှင် ရတနာ ရွှေဖောင်တော်၏ ရှေ့ဝဲယာ စီစဉ်ခင်းကျင်း၍ လိုက်ကြရပါသည်။

ဒီမျှ အထိလည်း ရှင်ဘုရင် (သာယာဝတီမင်း) မပါသေးပေ။ ရှေ့ပိုင်းပင်မည်မျှ ခမ်းနား၍ မည်မျှ ကရိကထ များလေမည် ဆိုသည်ကို မှန်းချင်စဉ်းစားလိုက်လျှင် ရှင်ဘုရင်တစ်ခါထွက် ပဲကြီးတစ်လှေချက်ဆိုသော စကား သည် ပိုလွန်းအံ့မထင်၊ နည်းပင်နည်းသေး၏ဟုဆိုရမည်သာ။

ဤမျှ များပြားသော ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်တို့၏ တခမ်းတနား ကြီးကျယ်သော အစီအစဉ်ကြောင့် ဘုရင်သည် ရေဆိပ်မှာ နန်းတော်တစ်ခုဆောက်စေပြီး၊ ညဉ့်အိပ်၍ မနက်စောစောမှ ရေတပ်တော် ထွက်ခွာနိုင်ပါသည်။ နန်းတော်မှ တိုက်ရိုက်ထွက်ဖို့ဆိုလျှင် မနက်စောစော၌ ရေတပ်တော်စုန်နိုင်ရန် အချိန်မီမည် မဟုတ်ပါ။ လိုက်ပါရသူ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ ဆွေမျိုးတော်တို့မှာလည်း အသင့်စီးနင်းရမည့် မိမိတို့ လှေတော် ဖောင်တော်များတွင် ပစ္စည်းရိက္ခာ အစုံအလင်နှင့် အသင့် ရောက်ရှိ နေရချိန်မည်။ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ မြို့တွင်းမှ ရေဆိပ်သို့ အမြန်လာရောက်နိုင်သော မော်တော်ကားများလည်း မပေါ်သေးသောခေတ် ဖြစ်၍ လှည်းယာဉ်၊ မြင်းယာဉ်၊ ဝေါယာဉ်များနှင့် အသီးသီး ရောက်လာကြရမည်သာဖြစ်ပါသည်။

လှေတပ်တော်၏ အစီအစဉ်မျိုးများမှာလည်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အလှမ်းဝေး၍ အချက်ပြ ဆက်သွယ်ရန် ယခုကဲ့သို့ တယ်လီဖုန်းများ၊ အသံချဲ့စက်များနှင့် စကားကမ်းနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ စနစ်တကျ အမှုထမ်းကြနိုင် သည်မှာ ချီးကျူးစရာပင်ဖြစ်ပါ၏။ နောက်ဆုံး ထွက်ချီစုန်တော်မူရန် ရေတပ်မတော်၏ အချက်ပေးခြင်း တစ်ခုသာ တပ်ဦးမှ အမြောက်သံကြားစေခြင်း၊ အောင်စည် အောင်မောင်း ကြွေးကြော် တီးခတ်ခြင်း များဖြင့် သိကြားစေမှုရှိပါသည်။ ရေတပ်မတော်၏ အစီအစဉ်သည် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ရှေ့ပိုင်းအတွက် ရေးပြ ပြီးသော်လည်း အလယ်ပိုင်းနှင့် နောက်ပိုင်းများအတွက် ကျန်ရှိပါသေးသည်။

ယခုခေတ် အနောက်တိုင်း ရုပ်ရှင်ကားများ၌သာ တွေ့မြင်ရလေ့ရှိသော အီဂျစ်ဘုရင်မ ကာလီယိုပက်ထရာ ၏ ရေကြောင်း ကုန်းကြောင်း ထွက်ချိခြင်းမျိုးကို တအံ့တဩ တွေ့မြင်ကြရသူ လူငယ်ပိုင်းတို့အဖို့ ကာလီယိုပက်ထရာ ထက်ပင် မြန်မာဘုရင် ရွှေဘိုမင်း (သာယာဝတီမင်းတရားကြီး)၏ ရေကြောင်းစုန်တော် မှ အခမ်းအနား က ၁၀ ဆမျှ သာပေဦးမည်ဟု ခန့်မှန်းမိကြပေလိမ့်မည်။

ရေတပ်တော် အခမ်းအနား အစီအစဉ်အတိုင်း ယခင် ဖော်ပြပြီးခဲ့သော ရတနာ ရွှေဖောင်တော်၏ နောက်မှ ပြည်ကြီးမွန် ရတနာရွှေဖောင်တော်ကို ရွက်လှေတော် လက်ပြည့် (၈)စင်း ငင်စေလျက် အတွင်းဝန် သံတော်ဆင့်တို့ ကြပ်မတ်နိုးဆော် အုပ်ချုပ်စေပြီး လိုက်ရပါသည်။ ၎င်းဖောင်တော်သည် ဘုရင်မင်းတရား ကြီး ၏ စီးနင်းခြေတော်တင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

၎င်းနောက်မှ ကရပိတ် ဖောင်တော်ကို ရွှေလှေလက်ပြည့် (၆)စင်းက ဆွဲငင်ရပါသည်။ ယင်း ကရပိတ် ဖောင်တော်များကလည်း ဘုရင်မင်းတရားကြီး စီးနင်း ခြေတော်တင်ရန် အတွက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုနောက်မှ မိဖုရားခေါင်ကြီး၏ဘဏ္ဍာတော်တင် ဖောင်တော်ကြီးကို ထားရှိစေရသည်။ ၎င်း၏နောက်မှ သမီးတော်စုဖုရားကြီးဖြစ်သော သီရိပဝရတီလောကရတနာ မင်္ဂလာဒေဝီ၏ ဘဏ္ဍာတော်တင် ဖောင်တော်ကြီး ပါရှိပြီး၊ ထိုနောက်မှ ဘုရင်မင်းတရားကြီး၏ နမတော် ပုသိမ်မင်းသမီး စီးတော်မူသည့် ဖောင်တော် နှင့် ဘဏ္ဍာတင်ဖောင်၊ နောက်မှ နမတော် ရမည်းသင်းမင်းသမီး စီးတော်မူသော ဖောင်တော် နှင့် ဘဏ္ဍာတင် ဖောင်၊ ထိုနောက် မြောက်နန်းတော်မိဖုရား စီးတော်မူသော ဖောင်တော်နှင့် ဘဏ္ဍာတင် ဖောင်တော်။

ထိုနောက်မှ အနောက်နန်းမိဖုရားနှင့် သမီးတော် လှိုင်မင်း သမီးတို့ စီးတော်မူသော ဖောင်တော် နှင့် ဘဏ္ဍာတင်ဖောင် (အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးနှင့် သမီးတော် လှိုင်မင်းသမီး ဖြစ်ပါသည်။) ၎င်းနောက်က မင်းခင်း မင်းသမီး စီးတော်မူသော ဖောင်တော်နှင့် ဘဏ္ဍာတင် ဖောင်။ ၎င်းနောက်မှ ဗန်းမော်မိဖုရားစီး ဖောင်တော်နှင့် ဘဏ္ဍာတင်ဖောင်။ ၎င်းနောက် ကျောက်မော်မြို့စား မိဖုရားစီးသော ဖောင်နှင့်ဘဏ္ဍာတင်ဖောင်။ (၎င်းမိဖုရားသည် မင်းတုန်းမင်းနှင့် ကနောင်မင်းတို့၏ မယ်တော် ဖြစ်ပါသည်) ၎င်းနောက်မှ ကနောင်မြို့စား မြောက်ဆောင်တော်မိဖုရားနှင့် သမီးတော် ပင်းတလဲ မင်းသမီး၊ ယင်းခဲ မင်းသမီးတို့ စီးသော ဖောင်နှင့် ဘဏ္ဍာတင်ဖောင် စသဖြင့် အစီအစဉ်အလိုက် မင်း၊ မိဖုရား၊ သမီးတော်၊ မင်း၏ ကိုယ်လုပ်တော်တို့နှင့် အတွင်းအငြိမ့်အမှုထမ်း အမျိုးသမီးတို့ စီးသော ဖောင်၊ သမ္ဗန် လှေတက်များစွာကို အနောက်ဝန် မဟာမင်းလှသူရိန်နှင့် မဟာမင်းလှကျော်တို့က အနောက် ရုံးဆိုင် ရာ အရာရှိတို့နှင့် ကြီးကြပ် စောင့်ရှောက် လိုက်ပါကြရပါသည်။

နန်းတော်ပေါ်တွင် အနောက်ပိုင်း မင်းမိန်းမတို့ ဆောင်ရာ နန်းရ မိဖုရား၊ ကိုယ်လုပ်တော်တို့ကို အနောက် ဝန်များ ကြီးကြပ်စောင့်ရှောက်ပေးရသော ထုံးစံအတိုင်း ယခု ရေကြောင်းဆိုင်ရာ အနောက်ပိုင်း

မင်းမိန်းမ တို့ဆိုင်ရာ ကို အနောက်ဝန်တို့အဖွဲ့က ခရီးတစ်လျှောက်လုံး လိုက်ပါစောင့်ကြပ် အမှုထမ်းကြရပါသည်။

ဤတွင် မင်းမိန်းမတို့၏ ဖောင်တော်များအပိုင်း ပြီးဆုံးသောအခါ ရွှေတိုက် ဘဏ္ဍာတော်တင် (သဘောတော်)၊ ၎င်းနောက်က အချုပ်တိုက် ဘဏ္ဍာတော်တင် သမ္ဗန်တော်၊ ၎င်းနောက်က ကြေးတိုက် ဘဏ္ဍာတော်တင် (လှေတော်) နောက်က သောင်းမြောင်တိုက်လှေတော်၊ လက်ဆောင်ယူ တိုက် လှေတော်၊ လက်နက်တိုက် သမ္ဗန်တော် လှေတော်များဖြစ်၍၊ ၎င်းတို့ကို ဝန်စုဆိုင်ရာ အမှု၊ အကြီး တို့က များစွာသော သားလှေ ငှက်လှေတို့နှင့် အသီးသီး အုပ်ချုပ်လျက် ကြီးကြပ်လိုက်ပါကြရပါသည်။

ထိုနောက်မှ များစွာသော သားလှေငှက်လှေတို့နှင့် လက်ဝဲဝင်းအလံဝါ၊ ဟန်စည် ဟန်မောင်းပါ မျောက်မြီး အမြောက် တော်ကြီး (၆)၊ ရွှေဒိုင်း၊ ရွှေလွှား၊ ရွှေကာ၊ မိုးနဲ ရွှေလှံကိုင် ကောင်ဟန် အမှုထမ်း၊ လက်ဝဲဝင်း ဘုန်းတော်ဖြစ် သေနတ်အမှုထမ်း၊ သူရဲသေနတ် အမှုထမ်းစုစုပေါင်း အစုအမှုထမ်း၊ သေနတ်ကိုင် သူရဲတစ် ထောင်ကျော် တို့ကို လက်ဝဲဝင်းတော်မှူး မင်းကြီး မင်းလှမဟာမင်းထင်ကို တပ်မှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သူရဲဝန် မင်းကြီးကျော်ထင်ကို စစ်ကဲ၊ ဝင်စာချီနေမျိုး ကျော်ခေါင်ကို နားခံဝင်စာရေး ရွှေတောင်ဗလ၊ ဗလ ကျော်သူ၊ ဒိုင်းစာရေး ရွှေတောင်ဗလရဲထင် တို့ကို တပ်ရေးခန့်ထားပြီး လိုက်စေကြပါရသည်။

၎င်းတို့နောက် မှ များစွာသော သားလှေ ငှက်လှေတို့နှင့် (နောက်ဝင်းအလံပြာ) ဟန်စည် ဟန်မောင်းပါ မျောက်မြီး အမြောက်တော်ကြီး (၆)၊ ရွှေဒိုင်း၊ ရွှေလွှား၊ ရွှေကာ မိုးနဲ ရွှေလှံကိုင် ကောင်ဟန် အမှုထမ်း၊ နတ်ရှင် ရွှေ သေနတ်အမှုထမ်း၊ ကုလားပျို သေနတ်အမှုထမ်း၊ သေနတ်စွဲသူရဲတစ်ထောင်တို့အား နောက် ဝင်းတော်မှူး မင်းကြီး မင်းခေါင်ကို တပ်မှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဝင်စာချီ နေမျိုးကျော်နှင့် နော်ရထာကို စစ်ကဲ၊ ဗလပျံချီ ကျော်ကို နားခံ၊ ဒိုင်းစာရေး ဗလရန်အောင်ကို တပ်ရေး ခန့်ထားလိုက်စေကြရပါသည်။

၎င်းနောက်ကမှ မှူးတော် မတ်တော်ကြီးများ စီးနင်းသော လှော်ကားတော်များ၊ ရဲလှေများဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း နောက်မှ ဖောင်တော်လှေတော် အသီးသီးနှင့် မင်းသားကြီးတို့၏ တပ်များဖြစ်သော ပုဂံမင်းတပ်၊ (သားတော် ပုဂံမင်းမဟုတ်ပါ) မက္ခရာမင်းတပ်၊ ရွှေတောင်မင်းတပ်၊ မင်းတုန်းမင်းတပ်၊ ပဒိန်းမင်းသားတပ်၊ မင်းတပ် မင်း သားတပ်တို့ဖြစ်ကြ၍၊ ၎င်းနောက်ကမူ မင်းဆွေမျိုးတို့က ဖောင် သမ္ဗန် လှေတက်တို့နှင့် အသီးသီး လိုက်ကြ ရပါသည်။ ၎င်းနောက်မှ ဖောင်တော် လှေတော်များမှာ ပခန်းကြီးမြို့ကျေးရွာ သေနတ်အမှုထမ်းများ၊ မြေဒူး မြို့ သေနတ်အမှုထမ်း စုစုပေါင်း ကိုယ်ရံသေနတ်စွဲ သူရဲအမှုထမ်း လူ တစ်ထောင်ကျော်၊ ရှမ်းကိုးပြည်ထောင် ဖော်ဘွားမြို့စားတို့နှင့်အတူ သားတော်မိုးနဲဗိုလ်မှူး၊ ပခန်းမင်း သုသီရိ သူရမဟာဓမ္မရာဇာကို နောက်ထပ် ဗိုလ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ခန့်တော်မူ၍ အုပ်ချုပ် လိုက်ပါရ ပါသည်။

သာယာဝတီမင်းတရားကြီးသည် ရေတပ်တော်ကြီးနှင့် မြစ်ကြောင်းပြည့်မှု စုန်တော်မူရာတွင် သားတော် ကြီး ပြည်မင်းသားအား ရှေ့တပ်တွင် ဗိုလ်မှူး ဗိုလ်ချုပ် ခန့်အပ်၍ နောက်တပ်တွင် သားတော် ပခန်းမင်းအား ဗိုလ်မှူး ဗိုလ်ချုပ် ခန့်အပ်တော်မူခြင်းအားဖြင့် သားတော်ကြီးများကို မည်မျှလောက် ယုံမှတ် ချစ်ခင်ခြင်း အားထားတော်မူခြင်းများ သိမြင်အကဲခတ်နိုင်ပါပေသည်။

ကြည်းတပ်တော်မှာလည်း ဆင်ပေါင်း သုံးရာနစ်ဆယ်ကျော်၊ စီးတော်ရွေးဝင်း စသော ဆင်တော်တို့မှာ ဦးစီး နောက်ပဲ့ ကြိုးတန်ဆာစုံ ဆင်ယင်၍ ဆင်ဝန်ထောက်တို့နှင့် တစ်တပ်။ မင်းမိဖုရား မင်းညီမင်းသား သားတော် သမီးတော်ကို ပေးတော်မူသော ဆင်မြင်းများကိုလည်း ကြိုးတန်ဆာအစုံ ဦးစီးနောက်ပဲ့နှင့် ဆန်ဝန်ထောက် နေမျိုးနော်ရထား၊ နေမျိုးရန်အောင်၊ ဆင်စာချီ ရန်အောင် နော်ရထားတို့က ဆင်မှူးတို့ကို အုပ်ချုပ် စေလျက် အုပ်စည်းမပျက် ချီတက်လိုက်ပါရစေသည်။

ယင်းသို့ ရှေ့တပ် နောက်တပ် ဝဲယာ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်များကို အနေအထားကျအောင် စီစဉ် ခင်းကျင်း ပြီး မှ စံနန်းတော်ကနေ၍ ရှေ့ခြောက်တပ်၊ နောက် ခြောက်တပ် ခင်းကျင်း၍ ရတနာ ထမ်းစင်တွင် ဘုရင် နှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့ စီးနင်းထွက်ကြွကာ ရေနန်းတော်သစ်တွင် တစ်ညညှိစံပြီးမှ နောက်တစ်နေ့မနက် ဘုံခုနစ်ဆင့် ရှိသော ကျက်သရေအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသည့် ပြည်ကြီးမွန် ရတနာရွှေဖောင်တော်သို့ ဆင်းသက် စီးနင်းကာ ဒဂုံဆံတော်ရှင် ဖူးမြောက်ရန် စုန်ဆင်း ထွက်ကြွလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၃ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ခုနစ်ရက်နေ့ နံနက် သုံးနာရီ၌ ကောင်းမြတ်သော အခါ နေ့ရက်တွင် မင်္ဂလာ အမြောက်သံကြားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သာယာဗြိမ္မိလေးစွာနှင့် နေပြည်တော် အမရ ပူရမြို့၊ ရေနန်းတော်ဆိပ်က " ပြည်ကြီးမွန် ရတနာဖောင်တော် " ကန်တော်မူ၍၊ မွန်လူမျိုးတို့ နေထိုင်ရာ ရာမညတိုင်းသုံးရပ် အပါအဝင်၊ ဥက္ကလာပ မည်သော ဟံသာဝတီ ရန်ကုန်သို့ စုန်တော် မူခဲ့သော ရွှေဘိုမင်း (သာယာဝတီမင်း) တရားကြီးသည် ပြည်ကြီးမွန် ရတနာဖောင်တော်ထက်၌ သားတော်၊ ညီတော်၊ ဆွေမျိုး တော်၊ မှူးမတ်တော်၊ ထီးရံနန်းရံ၊ ဖော်ဘွားမြို့စား၊ တပ်တော်ပေါင်းစုံတို့ဖြင့် ခြံရံတော်မူ၍ ထောင်သောင်း မကသော သေနတ်စွဲ သူရဲအပေါင်းတို့နှင့်တကွ ရေတပ်တော်ကြီး ချီတော်မူခဲ့ရာတွင် ပုံမောင်း၊ နရည်ခရာ၊ ပတ်သာ၊ ဒုံမင်း စသည်တို့ကို တစ်ပြိုင်နက် တီးမှုတ်စေလျက်၊ ဖောင်တော် တို့ကို ဆွဲငင်သော ရွှေလှေ လက်ပြည့်တို့ကလည်း ၃၇ ပါးသော တက်ရေး၊ တက်ချင်းတို့ဖြင့် ဧရာဝတီ မြစ်ပြင် တစ်လျှောက်လုံး ပဲ့တင် ထပ်မျှ လှိုက်ဆူကြေညာလျက်၊ သာယာကြည်နူးဖွယ်ရာ တင့်တယ် စွာသော အသရေကိုဆောင်လျက် ရှိ စေပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ထွက်တော်မူရာတွင်လည်း တပ်တော်ကြီးမှ အစပြု၍ ဘုရင်မင်းနှင့် မိဖုရားမင်း၏ညီ၊ မင်း၏သား၊ မင်းဆွေစိုးမျိုးများ၏ တပ်များ၊ လွှတ်တော်ရုံးတော် တပ်တော်များနှင့်တကွ များစွာသော ရေကြောင်းတပ် တော်များ ၌ စာရင်းပါ အခမ်းအနား အစီအစဉ်အတိုင်း တပ်အမှတ် အလံကိုယ်စီနှင့် ဖြစ်သည်။ တပ်တော် ကြီး စခန်းချရာ အရပ်တိုင်းမှာလည်း တစ်တပ်နှင့် တစ်တပ် မရှုပ်မယှက်၊ မရောမထွေးစေရအောင်

ဆိုင်ရာ ဝိုင်းပန်း၊ တပ်မှူး၊ ဝိုင်းချုပ်၊ တပ်ချုပ်တို့က အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲ ထိန်းသိမ်းလျက် စခန်း တစ်လျှောက်လုံး ချီတက်ရ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ချီတက်တော်မူသော စခန်းစဉ်များကို ရေးသားဖော်ပြရဦးမည်ဆိုပါက ၁၂၀၃ ခု၊ တော်သလင်းလပြည့် ကျော် (၇)ရက်နေ့ နံနက်အမရပူရဆိပ်က ထွက်ခွာလာသော စုန်တော်မူ တပ်တော်ကြီးသည် ထိုနေ့ ညနေ တွင် အင်းဝမြို့ ရန်အောင်မြင် ဆိပ်ကမ်း၌ မင်္ဂလာဦးစခန်းအဖြစ် တစ်ညည့်အိပ် စခန်းချပါသည်။ နောက်တစ်နေ့ တော်သလင်း လပြည့်ကျော် (၈)ရက် နံနက်မှာ ရေတပ်တော်ကြီး ဆက်လက် ထွက်ခွာ လာပါသည်။ ၎င်းနေ့ ညနေ၌ ငန်းစွန်ရွာ၊ လောင်းသာဆိပ် စခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်ပြီး တစ်ညည့် ရပ်နား ပါသည်။ ငန်းစွန်မှ နောက်တစ်နေ့ (၉)ရက်နေ့ နံနက် ဆက်လက် ထွက်ခွာလာရာ ညနေ၌ တလုပ်မြို့နယ် မြင်းခြံဆိပ် စခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်ရပ်နားပါသည်။

နောက်တစ်နေ့ (၁၀)ရက်နေ့ မနက်တွင် မြင်းခြံ ဆိပ်ကမ်းမှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ညနေတွင် ညောင်ဦးမြို့ ဆိပ် ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်ပါသည်။ ညောင်ဦးမြို့ ဆိပ်ကမ်း၌မူ ရေတပ်တော်ကြီး နှစ်ညည့်တာမျှ ရပ်နားပါသည်။

ညောင်ဦးမြို့ ဆိပ်ကမ်း၌ နှစ်ည ရပ်နားခြင်းမှာ သာယာဝတီ မင်းတရားကြီးနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့သည် မင်းမိဖုရား သားတော် သမီးတော် ဆွေတော်မျိုးတော် မှူးတော်မတ်တော်အပေါင်း ခြံရံပြီး ပြာသာဒ် ယာဉ် တော် စီးနင်း၍ ပုဂံမြို့ရှိ ရွှေစည်းခုံဘုရား၊ အာနန္ဒာဘုရားများနှင့် အခြား၊ ရှေးဟောင်း စေတီများအား ဖူးမြော် လျက် ရွှေတန်ဆောင်၊ ငွေတန်ဆောင်၊ ရွှေတံခွန်၊ ငွေတံခွန်၊ ရွှေပေါက်ပေါက်၊ ငွေပေါက်ပေါက်၊ ပတ္တမြား ပေါက်ပေါက်တို့နှင့် ပူဇော်လှူဒါန်းတော်မူကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုညောင်ဦး ဆိပ်ကမ်းတွင် တပ်တော် နှစ်ရက် နားပြီးလျှင် နောက်တစ်နေ့ မနက် လဆုတ် (၁၃)ရက် နေ့တွင် ရေတပ်တော်ကြီး ဆက်လက် စုန်ဆင်းခဲ့ရာ ၎င်းနေ့ညနေ၌ ပုခန်းငယ်မြို့ဆိပ်သို့ ရောက်၍ တစ်ညည့် ရပ်နားပါသည်။

ပုခန်းငယ်မြို့သည် ယနေ့ အမြင်အားဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်၏ ကမ်းပါးတွင် မရှိပါ။ ဧရာဝတီမြစ်နှင့် ချင်းတွင်းမြစ် ဆုံရာအဝမှ ချင်းတွင်းမြစ်အတွင်းသို့ အနည်းငယ် ဝင်မိမှသာ ရောက်ပါသည်။ သာယာဝတီ မင်း စုန်တော် မူစဉ်အခါကမူ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ မြစ်နှစ်မြွှာဆုံရာ၌ သဲသောင်များ မခံသေးဘဲ ရေကြောင်း ကမ်းဝ အလွန် ကျယ်၍သာ ဧရာဝတီမြစ်မှ ရေကြောင်းနှင့် ပုခန်းငယ် သိပ်မကွာဘဲ တည်ရှိ နေခြင်းဖြစ်ဟန်တူပေသည်။ သို့ကြောင့်သာ ပုခန်းငယ် ဆိပ်ကမ်းအား စခန်းတစ်ခုအဖြစ် ရပ်နားနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။

ယင်းပုခန်းငယ်တွင် ရေတပ်တော် တစ်ညည့် ရပ်နားပြီး၊ နောက်တစ်နေ့ ရေနံချောင်းအနီး ဆားတောဆိပ် တွင် တစ်ညည့်၊ နောက်တစ်နေ့ မကွေးမြို့ တစ်ဘက်ရှိ မင်းဘူးမြို့အနီး ကြည်းပင်တက် စခန်းတွင် တစ်ညည့်၊ ၎င်းနောက် တစ်နေ့ ပထနဂိုရ်မြို့ စီရင်စု ကြခတ်ရွာစခန်းဆိပ်တွင် တစ်ညည့်၊ ပေါင်း ၄ ညည့်

နှင့် စုန်တော် မူပါသည်။ ထိုမှ သီတင်းကျွတ် လဆန်း ၂ ရက်နေ့ ဆက်လက် စုန်ခွဲရာ ညနေ မြေထဲမြို့ စီရင်စု သာဝတ္ထိ ရွာ၌ တစ်ညည့်၊ ၎င်းမှ သရက်မြို့ဆိပ်တွင် တစ်ညည့်၊ ထိုမှ ပြည်မြို့၊ နဝင်းချောင်းအထက် မြရွာဆိပ်ကမ်းသို့ အရောက် သုံးညည့်သုံးစခန်းချီတက်ကြပါသည်။

၎င်းမြရွာဆိပ်ကမ်းတွင် တဲနန်းတော်များ အသင့်ဆောက်လုပ်ထားစေပြီးဖြစ်၍ နှစ်ညတာမျှ တပ်တော် ရပ် နား စေပါသည်။ စံတဲနန်းတော်တွင် ဘုရင်နှင့် မိဖုရားတို့ နှစ်ရက်မျှ ရပ်နားတော်မူချိန်၌ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ် တပ်သား အမှုထမ်းများကိုလည်း ဘုရင်က ပန်းအားဖြေနှားနေစေသည်။ မင်းနှင့် မင်းမှုထမ်းကြီးငယ် ရွယ်လတ်၊ လွတ်လပ်စွာ ဘုရားပုထိုးများ ဖူးမြော်ခွင့်၊ လည်ပတ်ခွင့်များလည်း ရရှိကြပါသည်။ ဘုရင်မင်းနှင့် မိဖုရားသားတော် ညီတော် မင်းဆွေမျိုးစုံတို့သည် ပြည်မြို့ဆိပ်တွင် ရပ်နားချိန် ၌ ပြည်ဘုရင် သတိုးဓမ္မရာဇာ၏ ကောင်းမှုတော် ရွှေဘုံသာဘုရားနှင့် ပြည်ရွှေဆံတော်ဘုရား များကို ကြွရောက်ဖူးမြော်ကြ ပါသည်။

သီတင်းကျွတ် လဆန်း ၆ ရက်နေ့ နံနက်၌ ပြည်မြို့ မြရွာဆိပ်ကမ်းမှ စုန်တော်မူခွဲရာ ထိုညနေ၌ ရွှေတောင်မြို့နယ်၊ ကျီးသဲ ဟင်္သာဆိပ်တဲနန်းတော်တွင် တစ်ညည့်ရပ်နား၍ နောက်မနက် လဆန်း (၇)ရက်နေ့မှာ စုန်တော် မူရာ ညနေတွင် မင်္ဂလာ သာယာဝတီမြို့ စီရင်စု ရေကင်း အထက်ဆိပ် သံပရာခုံဆိပ် တဲနန်းတွင် တစ်ညည့် ရပ်နားပြီး ၈ ရက်နေ့မနက် ဆက်လက် စုန်တော်မူပြန်သည်။

ပြည်ကြီးမွန် ဖောင်တော်တွင် စံနေလိုက်ပါတော်မူသော ဘုရင်နှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့သည် စုန်တော်မူရာ လမ်းစဉ်တစ်လျှောက်၌ တစ်ခါတစ်ရံ ကပ်ကြို ဖောင်တော်ကို ပြောင်းလဲ စီးနင်းခြင်း၊ ရွှေလှေရွှေလောင်းများ ကိုလည်း အညည်းတော်ပြေ ပြောင်းလဲ စီးနင်းတော်မူခဲ့ကြသည့် နည်းတူ၊ ယခုလည်း ရေကင်းဆိပ်မှ စုန် တော်မူခွဲရာ၌ ရွှေလှေ ရွှေလောင်းများပေါ်တွင် တစ်ကြိမ် တစ်လှည့် စီးနင်း လိုက်ပါတော် မူခဲ့ကြပါသေးသည်။

ထိုနေ့ ညနေတွင် မင်းကြီးရွာ စံတဲနန်းတော်ဆိပ်သို့ ရောက်သောအခါ တစ်ညည့် ရပ်နားပါသည်။ ဤမင်းကြီး ရွာ စံတဲနန်းတော်သည် သာယာဝတီမင်း မင်းအဖြစ် မရောက်မီက ၁၁၈၆ ခုနှစ် ကြွချီတော် မူလာစဉ်က စံတဲတော် မင်္ဂလာအိမ်တော်ရာကို ဖိနပ်တော် အတောင်သုံးဆယ်ခင်း စေတီတော်ကို တည်တော် မူလိုသဖြင့် မင်္ဂလာ သာယာဝတီ မြို့ဝန်ကို ကံကျွေး လက်ခံများ ပေးသနား၍ တည် လုပ်စေသည်။

သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၀ ရက်နေ့ ညလေးချက်တီးအခါတော်၌ စေတီတော်ကို ရွှေပန္နက် ငွေပန္နက်များ ချ ပေးတော်မူပြီး မင်းကြီးရွာ၌ နှစ်ညမျှ တပ်တော်နား စံနေပါသည်။ သာယာဝတီမင်းသည် မိမိ စားကြေး မြို့ တော်ဖြစ်သော သာယာဝတီမြို့သို့လည်း ရေကြောင်းမှ ဝင်တော်မူလိုသည်။ ရေကြောင်းမှ အတိုင်း ချီ တော် မူနိုင်သဖြင့် သာယာဝတီမြို့ ထိန်တောဝသို့ ထွက်တော်မူခဲ့ပါသည်။ လဆန်း ၁၃ ရက်နေ့၌ ထိန်တောဝ ဈေးမော်ချောင်း စခန်းက ဆက်လက် စုန်တော်မူခွဲရာ၊ သာယာဝတီမြို့ စီရင်စု မဟာပေါင်း၊ ရွှေ လောင်းချောင်း သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူကြပါသည်။

ထိုရွှေလောင်းဆိပ် တဲနန်းတော်တွင် ညဉ့်စံတော်မူပြီးနောက် လဆန်း ၁၄ ရက်နေ့ ဆက်လက် ကြွချီတော်မူ ခဲ့ရာ စံရွေးရွာဆိပ်တွင် တစ်ညည့်၊ ထိုမှ လှိုင်မြို့၊ စီရင်စု၊ ဖိုးခေါင်ရွာဆိပ်တွင် တစ်ညည့်၊ ထိုမှ ရွာသစ်ကြီးရွာ ဆိပ်တွင် တစ်ညည့် စံနေရပ်နားပြီးနောက် နောက်ဆုံး စခန်းအဖြစ် ဥက္ကလာပ နန်းတော် တောင်ဘက်၊ တာလေးရာကျော်ကွာတွင် ရှိသော ရတနာရွှေဖောင်တော် ဆိုက်ရမည့် ဖောင်တော် တံတားဆိပ် သို့ ရောက် တော်မူပါသည်။

၎င်းဖောင်တော်တံတားဆိပ်တွင်လည်း ယာယီ စံတဲနန်းတော်နှင့်ရှိ၍ ၎င်းစံတဲနန်းတော်၌ တစ်ညည့် ရပ်နား တော်မူပါသည်။

သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့ နံနက်အချိန်တွင်မှ ဘုရင်မင်းတရားကြီးသည် မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့် အတူ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ မင်းညီမင်းသား၊ ဆွေတော်မျိုးတော်၊ ဖော်ဘွား၊ မြို့စား၊ မှူးတော် မတ် တော်၊ ဗိုလ်မှူး တပ်မှူး၊ ရဲမက်အမှုထမ်း အပေါင်းတို့နှင့်အတူ ကြည်းတပ်တော်ကြီး စီစဉ်ခင်းကျင်း၍ ရတနာထမ်းစင်ပေါ်တွင် ထိုင်လျက် မင်္ဂလာအခါကြား အမြောက်သံ ကြားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဥက္ကလာပ နန်းတော်သို့ ဝင်တော်မူပါသည်။ မြို့သူမြို့သား အပေါင်းတို့လည်း သောင်းသောင်းဖြူ ကြိုဆို ဖူးမြင်ကြရ လေသည်။

သာယာဝတီမင်းသည် မြန်မာရှင်ဘုရင်တို့နှင့် အလှမ်းကွာနေသော အကြေအရပ်မှ တိုင်းနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား များနှင့် အနေမဝေးစေရန် ဥက္ကလာပ စံနန်းတော်သို့ ထွက်ကြွလာသည်မှာလည်း နည်းပရိယာယ် တစ်ရပ် ဟူ၍ ယူဆအပ်ပါသည်။ ဒဂုံ၊ ဒလ၊ မုတ္တမ၊ မော်လမြိုင် စသော အောက်တစ်ခွင်ရှိ မြန်မာအချို့သည် အင်္ဂလိပ် တို့အပေါ်တွင် အထင်ကြီးပြီး မှီခိုအားထားလိုစိတ်များ ရှိကြ၍ မြန်မာ့ဇာတိမာန် ဇာတိသွေးများ လည်း အေးနေခိုက်၊ အညာက မိမိတို့ မြန်မာဘုရင်နှင့်လည်း အလှမ်းဝေးလျက် ရှိသဖြင့် အနေစိမ်း နေကြရာ၊ ယခုလို မိမိတို့ မြန်မာဘုရင်ကို ခန့်ညားထည်ဝါစွာ မင်းခမ်းမင်းနားစုံနှင့် တွေ့ကြုံခွင့် ရစေခြင်း များသည် ဘုရားဖူးရင်း လိပ်ဥတူးရင်း ... အကျိုးများစေသော ရည်မှန်းချက်တစ်ရပ် ဟူ၍လည်း တွေးထင် မှန်းဆနိုင်ကြပါသည်။

မြတ်ရွှေတိဂုံမှ အနောက်မှစ်

ဥက္ကလာပသို့ စုန်တော်မူခဲ့သော သာယာဝတီမင်းသည် ဥက္ကလာပမြို့တွင် ၄၊ ၅ လခန့် စံနေမည်ဟု ရည်ရွယ် ထားသည့်အတိုင်း စံနန်းတော်တစ်ခုကိုလည်း ကြိုတင်၍ ဆောက်လုပ်ထားစေပါသည်။

ရန်ကုန်ဝန်ကြီး အမှူးပြု၍ ကြိုတင်စီစဉ် ဆောက်လုပ်ထားသော စံနန်းတော်ကြီးသည် မင်းနှင့် မိဖုရား၊ သား တော်၊ သမီးတော်၊ ဇော်ဘွားမြို့စား၊ မှူးတော်၊ မတ်တော် မင်းမှုထမ်းများပါ ချောင်ချို သက်သာစွာ နေနိုင် လောက်သော စံနန်းတော် အဆောက်အဦများ၊ အဆောင်ဆောင် အခန်းခန်းများ၊ အများအပြား ပါဝင်သော အဆောက်အဦတို့ကို ကြိုတင်ဆောက်လုပ်ထားရသောကြောင့် ထိုတာဝန် ဝတ္တရား များ ကလည်း နည်းနည်း နှောနှော မဟုတ်ပါတကား။ ယခုခေတ် ပ-လ-က ဆိုင်ရာဌာန၏ အဆောက်အဦ သမားများထက်ပင် အချိန် တိုတို လုပ်အားများများ ပေးကြရဦးမည်ဟု ယူဆရန် ရှိပါသည်။

သို့နှင့် ၁၂၀၃ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့ နံနက်အချိန်တွင် သာယာဝတီ မင်းတရားကြီး သည် ဥက္ကလာပ နန်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၍ အဆိုပါ ဆောက်ထားပြီးရှိသော၊ ကောင်းမွန် ဆန်းကြယ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ်တော်နှင့်တကွ အဆောင်ဆောင်သော နန်းတော် အိမ်တော် များကို တက်သိမ်း၍ စံပယ်တော် မူပါသည်။

နောက်တော်မှ လိုက်ပါသော မင်းညီမင်းသား၊ ဇော်ဘွား၊ မြို့စား၊ မှူးမတ်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းတို့အားလည်း သင့် ရာအိမ်ရာ၊ နေရာတိုက်တန်းတင်းကုပ် စသည်များ၌ နေရာချထားနေထိုင်စေပါသည်။ အားလုံးမြဲ၍ ဥက္ကလာပ နန်းတော် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဥက္ကလာပမြို့ဟု တည်ထား သမုတ်ကာ မြို့ရိုး မြို့တာများ တူးဖို့ လုပ် ကိုင်စေပါသည်။ ရှေးအခါက ဥက္ကလာပသည် ရွှေတိဂုံစေတီတော်ရိပ်၌ ဇနပုဒ်ရွာငယ်မျှသာ ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း သာယာဝတီမင်းသည် ဥက္ကလာပမြို့ ဟူ၍ တည်တော်မူရန် ရည်သန်လျက် တာဝန်း တစ်ထောင့်ရှစ်ရာ ရှိသော မြေမြို့ရိုးကို နောက်တော်ပါ မင်းညီမင်းသား မှူးတော်မတ်တော် ရဲမက်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းတို့အား အသီးသီး တာဝန် ပေးအပ် ၍ ကျုံးမြောင်း၊ တံခါး၊ ပြအိုး၊ ပစ္စင်များနှင့်တကွ မြို့၏ အင်္ဂါပြည့်စုံစွာ အိမ်ဈေး၊ သဘင် စသဖြင့် မြို့ပြ ပြည်ရွာ အား တန်ဆာဆင်ခြင်းအမှုသည် ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြီးပြည့်စုံသွားသည်ဟု မှတ်သား ရပါသည်။

မြို့တော်ကို "အောင်မြေရန်နှင့်"ဟု သမုတ်၍ နန်းတော်ကို "မြတ်နန်းအောင်ရာ"ဟု သမုတ်စေပါသည်။ ကုန်းဘောင် နန်းဆက်ကို စတင် တည်ထောင်တော်မူခဲ့သော ဘေးတော် အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် "ရန်ကုန်" ဟု သမုတ်တော်မူခဲ့ဖူးသည်။

ယခု မြစ်တော် သာယာဝတီမင်းက "ရန်နှင့်"ဟု သမုတ်တော်မူခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ယနေ့အထိ ရန်ကုန်ဟု သော အမည်သာလျှင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလျက် ရှိခဲ့ပါသည်။

သာယာဝတီမင်း သည် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား စိတ်ထားကျဉ်းမြောင်းမှု ငြီးငွေ့မှုကို မလိုလား၍ စုန်တော် မူရာ ဆိပ်ကမ်း တစ်လျှောက်ရှိ မြို့ရွာများတွင် ဇာတ်၊ ရုပ်စုံ ပွဲလမ်းသဘင်များ ကျင်းပ ပျော်ရွှင် စေခဲ့သည်။

ထို့အတူ ယခု တည်ထောင်ပြီးစ အောင်မြေရန်နှင့် ကို မဟာရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်ကြီးအဖြစ် ဖန်တီးကာ မြတ်စွာ ဘုရား သာသနာပွင့်လင်းစည်ပင် ထွန်းပ၍ အမျိုး ၄ ပါးကို ပြွမ်းနှောပေါင်းစုံ စုဝေးရာဖြစ်လျက် ဆင်သံ၊ မြင်းသံ၊ ရထားသံ စသော အသံဆယ်ပါးတို့ဖြင့် မဆိတ်အသံ၊ ပြည့်လှုံစည်ကားစေရန် အောင်မြေရန်နှင့် ဥက္ကလာပမြို့ စံနန်းတော်တွင် လက်ဝှေ့၊ လက်ပန်း၊ ဇာတ်ရုပ်စုံ၊ ပွဲသဘင်မပြတ် ခံတော်မူ စေပါသည်။

ဥက္ကလာပ နန်းတော်သိမ်း အခမ်းအနားပြီးလျှင် ဘုရင်နှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီး အမှူးထားသော နန်းတွင်း ပုဂ္ဂိုလ် အားလုံးသည် ရွှေတံဂုံဆံတော်ရှင်စေတီအား အဖူးအမြော်ထွက်ခြင်း၊ သန့်လျှင် ကျိုက်ခေါက် စေတီဘုရား သို့ နောင်တော် မင်းတရား (ဘကြီးတော်ဘုရား)နှင့်အတူ ကိုယ်ရံတော်တပ်ဝင်း အခင်း အကျင်း ဖောင်တော်လှေများနှင့် အဖူးအမြော်ထွက်တော်မူပါသည်။

ရွှေတံဂုံစေတီတော်မူကား မြို့တော် နန်းတော်၏ အရှေ့ဘက် နီးကပ်စွာ တည်ရှိသဖြင့် မပြတ်မပြတ် ဖူးမြော်ရန် ထွက်တော်မူသည်။ ထိုမျှမက ရှင်စောပုမြို့၊ သန့်လျှင်မြို့၊ ဒလမြို့၊ ပဲခူးမြို့၊ သီလဝါကင်း၊ သရက်တစ်ပင် ကျွန်းဦး၊ ကြည့်မြင်တိုင် အရပ်များသို့လည်း မကြာခဏ ဘုရင်မင်းနှင့် မိဖုရားသားတော် သမီးတော်များ လှည့်လည်ကြသည်။ ပဲခူးမြို့ ရွှေမောဓောဘုရား၊ သံလျှင် ကျိုက်ခေါက်ဘုရား၊ ကုသိန္ဒာရုံ ဘုရားများ ကိုလည်း ရေကြောင်းမှ ကြွချီဖူးမြော်၍ ကုသိုလ်တရားပွားများကြစေသည်။

သာယာဝတီမင်းသည် လူစွမ်းကောင်းများကိုလည်း မြတ်နိုးပါသည်။ ဥက္ကလာပမြို့ စံနေစဉ် မောင်ဥ ဆိုသူ ရာဇဝတ်ကောင်တစ်ဦးရှိနေပါသည်။ အမှုကိစ္စမှာ ဒလမြို့ စီရင်စု အင်းတေနယ်မြေ ကျေးရွာတွင် လှေတော်ပဲ့နင်း ဦးနေတို့အုပ်စိုး၍ ငြိမ်ဝပ်စွာရှိသည်ကို မငြိမ်မဝပ်ရှိအောင် မွေနှောက်ခြင်းပြုပြီး ပဲ့နင်း အရာ ကို လုပ်လို သူ လျှောက်လွှာတင်သူမှာ ဥဥ ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏ လီဆယ်တင်လျှောက်မှု ပေါ်သောကြောင့် အပြစ်အလျောက် မှော်ဘီမြို့သူကြီးကို အပ်၍ မိကျောင်းစာ ကျွေးစေပါသည်။ သို့သော် ဥဥအား မိကျောင်း က မစား၊ ဓားလှံ သေနတ်နှင့်ပစ်၍လည်း မရ၍ အကြောင်းကို လျှောက်တင်သောအခါ ဘုရင် မင်းတရားက ဥဥအား လဲချားစော်ဘွား ကမ္ဘောဇ သီရိမဟာ ဓမ္မရာဇာသို့ အပ်ပြီးလျှင် အမှုတော်ကို ထမ်းရွက် စေပါသည်။

တန်ဆောင်မုန်းလဆန်းမှစ၍ ဥက္ကလာပ စံနန်းတော်၌ စံနေသည်မှာ ပြာသိုလသို့တိုင် ရောက်လာ သော အခါ ဘုရင်နှင့် မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ စော်ဘွားမြို့စား များမတ်တို့၏ ကုသိုလ် အဝင်အပါ တိဂုံ

ဆံတော် ရှင် စေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဖိနပ်တော်မှ ငှက်ပျောဖူးအထိ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်ပါသည်။ ရွှေတိဂုံ စေတီတော် ၏ အရပ်တော် သံတောင် ၁၆၆ တောင်နှင့် တစ်မိုက်လေးသစ်၊ ဖိနပ်တော်အဝန်း သံတောင် ၉၀၀ ရှိသော စေတီတော်ကြီးကို ရွှေသင်္ကန်းတော် ရွှေကျပ်ချိန် ၃၂၀၀ မျက်ပါးခတ်၍ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူ ပါသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် သာယာဝတီဘုရင်မင်း၏ အနောက်နန်းမိဖုရား (မြကလေး)က ရွှေတိဂုံစေတီတော်၏ အနောက်ဘက် မှန် စောင်းတန်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရန် အုတ်အင်္ဂါတေ သစ်ပျဉ်နှင့် ကံကျွေး လက်ခ ငွေများ ကို ဘုရင်မင်းနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့အား ဆက်သ၍ ရေစက်သွန်းချ ပေးတော်မူရပါသည်။ အနောက်နန်း မိဖုရား မြကလေးသည် သာယာဝတီမင်း၏ မိဖုရားများတွင် အနုပညာ၊ စာပေ ဂီတဘက်၌ ကျွမ်းကျင် ၍ အထုံဝါသနာပါပြီး သီချင်းကြီး၊ သီချင်းခံ၊ ပတ်ပျိုး၊ ယိုးဒယား၊ ဘောလယ်၊ တေးထပ်၊ သဖြန်များကို အများအပြား စပ်ဆိုနိုင်သဖြင့် ကျော်ကြား ထင်ရှားသော နန်းရမိဖုရားတစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့ရာတွင် ယခု ကဲ့သို့ ဥက္ကလာပ ဒဂုံဆံတော်ရှင် ဘုရားဖူး ကြွလာတော်မူစဉ်မှာလည်း အမှတ်မထင် နေထိုင်စံစား နေသူ မဟုတ်ပါ။ ရတနာသုံးပါးနှင့် စပ်ဆိုင်ရာ ကုသိုလ်တရားများတွင်လည်း မမေ့မလျော့သူဖြစ်ပါသည်။ သို့ကြောင့် အခြားမိဖုရား သားတော် သမီးတော်တို့ စိတ်ကူးမပေါက်သော အနောက်မှန် စောင်းတန်း ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းရန် မိမိပိုင် ရွှေငွေများမှ ဘုရင်နှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့ အမိန့်တောင်းခံ ရေစက် သွန်းချ ပေးစေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့် ရွှေတိဂုံဘုရား အနောက်ဘက် စောင်းတန်းဟောင်းသည် အနောက်နန်းမိဖုရားမြကလေး စောင်းတန်း ဟူ၍ အထင်ကရ ကျော်ကြား တည်ရှိခဲ့ပါသည်။ နောင်သောအခါ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တို့၏ စစ်တပ် သည် ရွှေတိဂုံဘုရား၏ ၎င်းအနောက် စောင်းတန်းနှင့်တကွ အနောက်ပိုင်းတစ်ခြမ်းကို သိမ်းယူပြီး စစ်တပ်ချထား အသုံးပြုခဲ့သောကြောင့် ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ အနောက်ဘက် စောင်းတန်းမှ ဘုရားဖူး များ တက်ခွင့် ဆင်းခွင့် မရကြတော့။ တောင်ဘက် စောင်းတန်း၊ အရှေ့ဘက် စောင်းတန်းနှင့် မြောက်ဘက် သွေးဆေးကန် ရှိရာ စောင်းတန်းမှသာ တက်ဆင်းခွင့်ရကြပါသည်။

ယင်း အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေး၏ စောင်းတန်းကို ပြည်သူလူထုက အသုံးမပြုရသည်ကို မြန်မာတို့က မကျေနပ် ကြသော်လည်း မည်သူမျှ ကန့်ကွက်ပြောဆိုခြင်း မပြုကြဘဲ၊ မြို့မျက်နှာဖုံးဆိုသော လူကြီး လူကောင်း တို့ကလည်း အင်္ဂလိပ် အလိုတော်ရိများသာ ဖြစ်နေကြသည်။ ဘွဲ့တံဆိပ်များ လိုချင်ကြသည်။ ရာထူးဌာန များကိုလည်း ခံစားလို သည်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက တရုတ် ကုလားနှင့် မျက်နှာဖြူ ကပြားများကို အရေးပေး ထားသလောက် မြန်မာများ နေရာမရသောကြောင့် အကြွင်းအကျန်ဖြစ်သာ ရာထူးဌာန ကလေးများ၊ ဘွဲ့တံဆိပ်ကလေးများ ရလိုရငြား အလိုတော်ရိ ပြုနေကြသူတွေသာ များခဲ့သောကြောင့် ဘယ်သူမျှ ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက်ပြု၍ အမုန်းခံပြီး ပြောဆိုကန့်ကွက်မှု မပြုကြပါ။

သို့ကြောင့် အနောက်ဘက် စောင်းတန်းသည် နှစ်ပေါင်း ၅၀၊ ၆၀ လောက် စစ်နယ်မြေအဖြစ် တည်ရှိ လာခဲ့ရပါသည်။ ၁၉၂၀ ဝံသာနုအသင်း ဂျီစီဘီအေ အဖွဲ့ကြီးများ ထွန်းကားလာချိန်ရောက်မှ ဝိုင်အမ်ဘီအေ

အသင်းက ဦးဆောင်ပြီး နိုင်ငံရေး အသင်းအဖွဲ့များ၏ ဆူပူလှုပ် ရှားတောင်းဆိုမှုကြောင့် အနောက်မုခ် ပြန်ဖွင့်ပေးရသည်။ ၁၉၃၀ ခု လောက်တွင် အနောက်မုခ် ဖွင့်ပွဲကြီး မြို့လုံးကျွတ် သောက်သောက်လဲ စည်ကားစွာ ကျင်းပကြရပါသည်။ ပြည်သူလူထု အလွန် ဝမ်းမြောက်ဝမ်း သာ ဖြစ်ကြ ရပါသည်။

ပြည်သူလူထုသည် အနောက်မုခ် ဖွင့်ပွဲ၌ မည်သူမျှ မတိုက်တွန်း မနိုးဆော်ရဘဲ ကိုယ့်ထမင်းထုပ်ကိုယ်ယူ၍ အတီး အမှုတ်၊ အကအခုန်တို့ဖြင့် ရွှေတိဂုံကုန်းပေါ်သို့ တပျော်တပါး တက်လာကြပြီး အနောက်မုခ် စောင်း တန်းကြီး ကို တောချုံပေါင်းမြတ်တို့အတွင်းမှ ရှင်းလင်းသုတ်သင်ပေးကြပါသည်။

မိဖုရားမြကလေး၏ အုတ်စောင်းတန်းကြီးသည် တောချုံပေါင်းမြတ်တို့အတွင်းမှ ထင်းထင်းကြီး ပေါ်လွင် လာ ခဲ့ရသော်လည်း အုတ်များမှာ ရှေးအုတ်ကြီးများဖြစ်၍ စောင်းတန်း လက်ရန်းခုံများ၊ လှေကားထစ်များ တချို့ နေရာ၌ ပျက်စီးပြိုကျ ပြတ်လပ်နေသည်။ စောင်းတန်းအမိုးများ၊ တိုင်များလည်း အင်္ဂလိပ် ဂေါ်ရာစစ်သား တို့ ဖျက်ဆီးကြ၍ မရှိတော့ပါ။ ကျန်ရှိသော ရှေးဟောင်းလက်ရာကလေးကို လေးလေး စားစား ပြုပြင်ထားကြပါ သည်။

သို့သော် ထိုအုတ်စောင်းတန်းသည် ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့လှပြီဖြစ်သောကြောင့် ဤအတိုင်း ကြာရှည် ထား၍ ကြည့်မကောင်းသဖြင့် ထိုနေရာ၌ ခေတ်မီမီ တန်ဆောင်းသစ်ကြီးတစ်ခု မကြာမီ အစားထိုး ရပေတော့မည်။

ဤတွင် ရန်ကုန်မြို့ သိမ်ကြီးဈေးရှိ ဈေးသူ ဈေးသားများသည် လူတစ်ဦး ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှ တစ်နေ့လျှင် ၂ ပြားကျ အလှူခံ စုဆောင်းပြီး ရွှေတိဂုံ အနောက်ဘက်မုခ် တန်ဆောင်းကြီးကို ၃၊ ၄ နှစ်အတွင်း အစားထိုး လှူဒါန်း လိုက်သောကြောင့် ယနေ့ တွေ့မြင် ဆင်းတက်နေကြသော အနောက်မုခ် တန်ဆောင်းကြီးသည် "သိမ်ကြီးဈေး နှစ်ပြား တန်ဆောင်းတော်ကြီး" ဟူ၍ အမည်ပညတ် ဆိုင်းဘုတ်တပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤအချိန်မှ စ၍ ရွှေတိဂုံစေတီတော် အနောက်ဘက် တန်ဆောင်းမူလ အလှူရှင် အနောက်နန်း မိဖုရား မြကလေး ၏ ကောင်းမှု တန်ဆောင်းဆိုသည်မှာ ပျောက်ကွယ်ခဲ့လေပြီ။ ရာဇဝင်မှတ်တမ်းထဲမှာသာလျှင် တွေ့ရှိ နိုင်ပါ တော့သည်။

သာယာဝတီမင်းသည် ဥက္ကလာပ၌ ၅ လ ကျော်မျှ စံနေတော်မူစဉ် ဟံသာဝတီ ပဲခူးသို့ ရေတပ်တော်နှင့် မပြတ် မလပ် ထွက်တော်မူရာမှာ ဟံသာဝတီ သင်္ဘောကျင်း၌ သင်္ဘောတော်များကို ဆောက်လုပ် စေခြင်းဖြင့် ဟံသာဝတီ သင်္ဘောကျင်းသို့ ကြည့်ရှုရန် ဆန္ဒတော်ရှိသည်။ ဒလတွင်လည်း သင်္ဘော ဆောက်ခြင်း များပြု လုပ်ရန်အတွက် သင်္ဘောကျင်းတစ်ခုရှိသည်။ ဟံသာဝတီ ပဲခူးမှာလည်း ထိုထက်မက ကြီးကျယ် သော သင်္ဘောကျင်းကြီးများထားရှိ၍ ရေတပ်တော်သုံး သင်္ဘောများ၊ သမ္ဗန်များကို အမြဲတမ်း လုပ်ဆောင် ဆက်သစေရပါသည်။

ယခု နောက်ဆုံး တည်ဆောက်နေသော ဟံသာဝတီ ပဲခူးသင်္ဘောကျင်းကြီးမှ ကြီးမားသော သင်္ဘောတော် ကြီးမှာ ဥက္ကလာပမှ နေပြည်တော် အမရပူရသို့ပြန်လည် ထွက်ခွာတော်မူရာတွင် ဘုရင်နှင့် မိဖုရား ခေါင်ကြီး တို့ စီးနင်းတော်မူမည့် သင်္ဘောတော်ကြီးဖြစ်ပါသည်။

နေပြည်တော် အမရပူရမှ ဥက္ကလာပသို့ စုန်တော်မူခဲ့ရာတွင် မင်း၊ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်၊ မှူးတော်တို့ အထဲတွင် အတွင်းအငြိမ့်၊ အပြင်အငြိမ့်၊ ဆိုင်းတော်၊ ဇာတ်တော်များ၊ စည်တော်များ၊ ရေကြောင်း၊ ကြည်းကြောင်းဆိုင်ရာ သူ့အကန်နှင့်သူ ပါရှိခဲ့မြဲ ဖြစ်ရုံမက စာဆို ပုဂ္ဂိုလ် တို့လည်း အသီးသီးပါရှိခဲ့လေသည်။

နန်းတွင်း စာဆိုထဲ၌ အထင်ရှားဆုံးသော သူတို့မှာ ဂီတစာဆိုရှင် မြဝတီဝန်ကြီး၊ ပြင်စည်မင်းကြီး၊ အနောက် နန်းမိဖုရား မြကလေးနှင့် သားတော် ပြည်မင်းသားတို့သည် ထူးခြားပြောင်မြောက်သော နန်းတွင်း စာဆိုတော်ကြီးများဖြစ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တွေသည် ရေကြောင်းစုန်တော်မူခရီး၌ လည်းကောင်း၊ ဥက္ကလာပ နန်းတော် တွင် စံနေတော်မူကြရစဉ်က လည်းကောင်း၊ စာဆိုခြင်း၊ သီချင်းရေးခြင်းများ ပြုခဲ့ကြ လေသည်။

စာဆိုတို့မည်သည်မှာ ရောက်လေရာ၌ ခံစားချက်ကို စာပေဂီတနှင့် မှတ်တမ်းတင်ကြရသည်မှာ နှစ်သိမ့်ရ လေမြဲ ဓမ္မတာပင်တည်း။

သာယာဝတီမင်း ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် ဥက္ကလာပ စံနန်းတော်တွင် ၅ လကျော် စံနေတော် မူသည်ဖြစ်ရာ နောက်ပါ ရဲမက်ဝိုလ်ပါ တို့မှာ ကြာသော် မိမိသားမယား အိုးအိမ်များကို လွမ်းဆွတ် ခြင်းရှိ လာကြလေပြီ။

ဘုရင်မင်းမြတ်ကြီးကိုလည်း မည်သူမျှ "ပြန်ကြပါစို့" ဟူ၍ လျှောက်ထားဝံ့ခြင်း မရှိသည့် အားလျော်စွာ ပြန်မည့်ရက် ကိုသာ ကြိတ်မှိတ်လျက် မျှော်လင့်စောင့်စားနေကြရရာပါသည်။

မင်းတရားကြီးမှာလည်း မွန်တို့ဌာနီ နှစ်ခြိုက်တော်မူဆဲ ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောတော်များ တည်ဆောက်ခြင်း၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးအား လုံးတော်ပြည့် ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူခြင်း၊ ကြေးခေါင်းလောင်းတော်ကြီး သွန်း လုပ် လှူဒါန်းခြင်း နှင့် အခြားသော မွန်တို့ဌာနမှ ဘုရားပုထိုး အမျိုးမျိုး တို့ကို ရေကြောင်းမှ စုန်ကာ ဆန်ကာ ဖူးမြော်ပူဇော်နေခြင်းစသော ကိစ္စများတွင် အာရုံဝင်စားတော်မူနေဟန် ရှိပါသည်။ နေပြည်တော် သို့ ပြန်လည် ကြွချီတော်မူရန် အမိန့်တော် မချသေးပါ။

သို့တစေ ဝိုလ်ပါ ဝေနေယျများမှာတော့ မိမိတို့ သားမယား အိုးအိမ်တို့ကို ပစ်လာခဲ့ကြသည်မှာ ရက်လတွေ ကြာညောင်းလာပြီဖြစ်၍ အလွန်တရာ ပြန်ချင်ရှာလေပြီ။ ဤသည်တို့ကို မှူးတော်မတ်တော်ကြီးများက အစ စစ်ဝိုလ်၊ စစ်ကဲ၊ အကြပ်၊ သွေးသောက်တို့အထိ သိကြ ကြားကြသော်လည်း ရွှေနားတော်ကြား လျှောက်တင် မပေးဝံ့ကြသောအခါ မနေသာသော စာဆိုတော် မြဝတီဝန်ကြီး ဦးစသည်

လည်းကောင်း၊ စာဆိုတော် ပြင်စည် မင်းသားကြီးသည် လည်းကောင်း မင်းတရားကြီးအား သီချင်းဂီတဖြင့် သွယ်ဝိုက် လျှောက်တင် ရန် စီမံစိုင်းပြင်းကြရလေတော့သည်။

ပထမဦးစွာ မြဝတီဝန်ကြီး ဦးစ သည် နေပြည်တော်ကို ပြန်လည်သတိရစေကြောင်း သီချင်းတစ်ပုဒ် ရေးသား ၍ အဆိုတော်များအား သီဆိုစေခြင်းဖြင့် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် နေပြည်တော် အမရပူရကို သတိတော် ရလာလေသည်။

ထိုသီချင်းမှာ မွန်တို့ဌာနေ ဥက္ကလာပ ဒဂုံမြေတွင် ရောက်ရှိနေခိုက်ဖြစ်၍ မွန်သံဖြင့် ရေးသား စပ်ဆို လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သီချင်း၏ အမည်မှာ (စိန်ချယ်ညီးလင်းရောင်နယ်) အစချီပါသည်။ ဤသီချင်း ကြောင့် နေပြည် တော် အမရပူရသို့ ပြန်လည် ကြွချီတော်မူခြင်းဖြစ်လေရာ "ဥက္ကလာပ ပြန်သီချင်း" ဟူ၍လည်း ယနေ့တိုင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သော သီချင်းကြီးတစ်ပုဒ်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာ သီချင်းကြီးများ သီဆိုတီးမှုတ်တတ်ကျွမ်းသူ အနုပညာရှင်များမှန်လျှင် တလိုင်း ၁၂ ခန်း၊ သို့မဟုတ် တလိုင်းသံ သီချင်းကြီး ၁၀ ပုဒ်ကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး သင်ယူဆည်းပူး တတ်မြောက်ကြရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤ သီချင်းကြီးများသည် မွန်သံကို ရယူသီကုံးထားသော သီချင်းကြီးများဖြစ်ကြသောကြောင့်လည်း ဆိုရာတီးရာ၌ တော်ရုံပညာရှင်သည်တို့မကိုင်ရဲပါ။ တကယ်တမ်း တီးတတ် ဆိုတတ်သော ပညာဝါရင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ တီးကြ ဆိုကြသည်လည်းဖြစ်မူ၊ ညဉ့်လသာသာ သန်းခေါင်ကျော် လူခြေတိတ်ချိန်လည်း ဖြစ်ခဲ့ပါမူ ယခုအထက်၌ ဖော်ပြ ခဲ့သော မြဝတီမင်းကြီး၏ "စိန်ချယ်ညီးလင်း" မွန်သံ သီချင်းကြီးသည် နားသောတဆင်မိသူများ၌ အသံ အသွား၏ ထူးခြားမှု၊ စာသား၏ အရေးအသား ပြေပြစ်မှုတို့ကို ကြားတိုင်း လွမ်းစိတ်ဖြင့် ဆွတ်ပျံ့ကြည်နူးမှုကို အထူးပြု လေ့ရှိသော သီချင်းဖြစ်၍ ဟိုခေတ် ဟိုအခါက သာယာဝတီ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ စိတ်တော်ကို တစ်ခဏချင်း ပြောင်းလွဲတိမ်းညွတ်တော်မူပြီး အမရပူရ နေပြည်တော်ကြီးကို တမ်းတလွမ်းဆွတ်ကာ မြန်မကြာ ပြန် လာလိုသော ဆန္ဒတော် ပေါ်ရမည်မှာ မလွဲမသွေ ကိစ္စဖြစ်ရပါမည်။ သို့ကြောင့်လည်း ယနေ့အထိ "ဥက္ကလာပပြန် မွန်သံ စိန်ချယ်ညီးလင်း" ဟု ကင်ပွန်းတပ်ခံခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၎င်းမြဝတီမင်းကြီး၏ စိန်ချယ်ညီးလင်း သီချင်းနှင့် အလားတူ မွန်သီချင်းတစ်ပုဒ်ရေး၍ ဆက်သသီဆို တီးမှုတ် ခဲ့စေပြန်ပါသေးသည်။ ဤသီချင်းလည်း နေပြည်တော်ကို လွမ်းဆွတ် သတိရစေဖွယ် ရည်ရွယ် သော သီချင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပြင်စည်မင်းသား ရေးဖွဲ့သော ယင်း တလိုင်း ကြာစေ့ကောက်သီချင်းသည်လည်း တလိုင်း ၁၂ ခန်းပါ အဝင်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဥက္ကလာပမှ နေပြည်တော် အမရပူရသို့ ပြန်နိုင်ရန် အထောက်အကူ တစ်ခုလည်း ဖြစ် ပါသည်။ ဆောင်းကုန်၍ နွေကူးပြီ ရွက်ဟောင်းတို့ ညှာညောင်းမြေစေပြုပါပြီ။ နေပြည်တော်ကြီးနှင့် မျှော် တိုင်းဝေးနေရပါပြီ။ မွန်တို့ စံရာ ပင်လယ်အဏ္ဏဝါနှင့် မြစ်သီတာတို့ ဝန်းရံပတ်လည် ဟံသာပြည်ကြီးမှနေပြီး

လွမ်းလျ တမ်းတနေကြရပါသည်။ လေးဆူဓာတ်ပုံ တိဂုံဆံတော်ရှင် ခြေတော်ဦးမှာ တူစုံမောင်မယ် ဖူးချင် လှပါသော်လည်း ဘယ်ဝယ် ဘယ်ဆီသို့ လွမ်းမျှော်ရမ်းရော်ကာ တိုင်းတစ်ပါး ဝေးမြေတာက မှန်းဆနေပါ သည်။ နောက်ဆုံးမှာ သန်းခေါင်လေမြူးလို့ ရှေ့ပြုဗ္ဗာဆီမှ လင်းရောင်ခြည် လာသည်တိုင် စက်မပျော်နိုင်၊ ခွေလျက်ကယ်နှင့် တိမ်းမူးလို့ နေရပါတော့သည်ဆိုသော အဓိပ္ပာယ်ကို ယင်းသီချင်း၌ တင်ပြနေပါသည်။

ဤသို့လျှင် ဥက္ကလာပ ယာယီစံနန်းတော်၌ မြဝတီမင်းကြီး ဦးစနှင့် ပြင်စည်မင်းသားကြီးတို့ အရေးအသား သီချင်းဂီတသံများ လွမ်းလာသလို စာဆိုတော် အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးကလည်း ရွှေဘိုမင်းတရား ကြီး တိုင်းတော်ပြည်တော်ကို သတိရတော်မူစေရန် " သိဂီရွှေရောင်" ပတ်ပျိုး တစ်ပုဒ်ကို ရေးသား တင်ဆက် ပြန်သည်ဟူ၍ အချို့ အမှတ်အသားများတွင် တွေ့ရှိရပြန်ပါသည်။ အချို့ အမှတ်အသား၌ ပြင်စည်မင်းသားက ပုဂံမင်းသမီးဘွဲ့ သိဂီရွှေရောင်ကို ရေးသည်ဟု ဆိုပြန်ပါသည်။ အချို့ကမူ သိဂီရွှေရောင်ပတ်ပျိုး (ရေးသူမသိ)ဟု ဖော်ပြပါသည်။

သို့ကြောင့် ယင်း သိဂီရွှေရောင်ပတ်ပျိုးသည် မမြကလေး၊ သို့မဟုတ် ပြင် စည်မင်းသားကြီး တစ်ဦးဦး ရေးရမည့် ဆိုသည်တိုင်အောင် (ပတ်ပျိုး)ကို ထိုအခါက အနောက်နန်း မမြကလေးသာ အရေးအသား များပါသည်။ ဥက္ကလာပ စံနန်းတော်တွင် သမီးတော်ကလေး လှိုင်မင်းသမီး စ နှစ်အရွယ်နှင့် စံနေတော် မူခိုက်မှာ မမြကလေးသည် သူ၏ရွှေတိဂုံ အနောက်ဘက် အုတ်စောင်းတန်း ကုသိုလ်တော် လုပ်ဆောင် နေစဉ် ကုန်းတော်ပေါ် ရှုမျှော်လိုက်သည်တွင် ဥက္ကလာပ စံနန်းတော်ကြီးနှင့်တကွ တိဂုံဆံတော်ရှင် ကုန်းပတ်လည် ၌ စိမ်းလဲ့ညိုမှောင်သော တောတောင်ရေမြေနှင့် ရှုခင်းအထွေထွေကို မြင်ရ သောအခါ စာဆို သဘာဝအတိုင်း မြင်ကွင်းများကို ဂီတနှင့် မှတ်တမ်းပြုထားမြဲ ဓမ္မတာသာ ပေါ်ပေါက်ရပါ မည်။

သိဂုံတ္ထရ ကုန်းတော်အမြင့်မှနေ၍ ရှုမျှော်လိုက်လေလျှင် တောတောင် စိမ့်စမ်းများ၊ ကုန်း ကိုးဆယ့်ကိုးကုန်း၊ ကျင်း ကိုးဆယ့်ကိုးကျင်း ဆိုသည့်အတိုင်း စိမ်းစိမ်းမြေ မှိုင်းနေမည်။ တောင်ဘက်နှင့် အနောက်ဘက် တွင် လှိုင်မြစ်မှ ရေဖွေးဖွေး၊ အရှေ့ဘက်တွင် သန့်လျက်စွန်းမြစ်သုံးခုဆိုင်၊ ပုစွန်တောင်၊ ငမိုးရိပ် ချောင်းနှင့် ကန်တော်ကြီးတို့က ရေဖွေးဖွေး၊ မြောက်ဘက်၌ အင်းလျားကန်၊ သာဓုကန်ခေါ် လှော်ကား ကန်တော်ကြီး များက ရေသီတာဖြင့် ဥက္ကလာပမြို့ကို ဝိုင်းရံထားသည့်နယ် တွေ့မြင်ရမည်။

ဆူးလေဘုရား၏အနောက်ဘက်၌ ကမ်းနားလမ်းတစ်လျှောက်မှာ အလောင်းမင်းတရားကြီး တည်တော်မူ ခဲ့သော ရန်ကုန်မြို့နေရာဟောင်း၊ ရွှေတိဂုံဘုရား၏ အနောက်မြောက်ယွန်းတွင် တည်ရှိခဲ့ဖူးသော မွန်ဘုရင် မကြီး ရှင်စောပု၏ ဒဂုံမြို့ဟောင်းနေရာတို့ကို လည်းကောင်း၊ ယခုပစ္စုပ္ပန် ရပ်တည်လျက်ရှိသော ရွှေတိဂုံ ကုန်းတော်အနီး အနောက်တောင်ယွန်း၌ရှိသော မောင်တော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ ဥက္ကလာပ ရန်နှင့်မြို့ ယာယီ စံနန်းတော်ကြီးမှ ရွှေရောင်လျှမ်းနေသော စုလစ်မွန်းချွန်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ရွှေပေါ်မြတင် ပမာ တွေ့မြင်တော်မူရာ၌ သိဂီရောင် ပတ်ပျိုးတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာမည်မှာ မလွဲနိုင်သော လက္ခဏာ တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါ တော့သည်။

သို့ကြောင့် ...

" သိဂါရွှေရောင်၊ ထိန်ဝါဝေပြောင်ရွှန်း၊ ဆောင်ဆောင်နန်းမှာဘုံတွေ၊ ဝင်းဝေလှုံ၊ စံတည်ရာဖွဲ့ငယ်လို့၊ သဲငွေ ပြန်ပိန်း၊ စိမ်းရောင်စို၊ တောင်ညိုမြေမိုင်း၊ သီတာခွေလို့ ရေပတ်လည်ဝိုင်း၊ တိုင်းသာဘုံခန်း ဆန်းထွေလာ၊ စိန် ကြောင်နီလာ ဖလ်ပြာခဲ၊ သန္တာဆွဲလို့ ပုလဲသွယ်၊ လနယ်နေလို့ ဝင်းလို့ဆန်း၊ နတ်ကဲ့စံအိမ်။ တွေးဖွဲ့ချိန်၊ ဝတိန်ဘုံသာ ဘုန်းရှင်နန်း၊ သနားဖွယ် ရွှေလယ်သောင်ရုံ၊ သာလွန်ကျူးလို့ မြူးပျော်စံ၊ ရွှေကံတိုးလို့ ဖြိုးဝေဝေ၊ သပြေဒီပါ ဘုန်းဖြန်မြန်း၊ စုံလန်းငုံလျှမ်း ဒုမ္မာပန်း၊ ဘုံကြာခန်းကာ၊ နန်းကြာသူ၊ ပြာဖြူဝါရွှေဝင်းလို့ ညီးထွန်းကျွန်တော်ခံ၊ ညာစံရှင်ဘုန်း၊ တိုင်းရွှေပြည်သာလှ၊ ညာခမိုး၊ ဒီပါသောင်ယံစံ နန်းရိုး။

(သဖြန်) အုံ့ကာဝိုင်း မိုင်းလို့နေ။ အို ... စွေမယ့်ငြိုး၊ ရင်ကမှာ ဖော်တူလို့၊ မူမှာမူ ကြင်ဖော်မဲ့တယ် ရွာ နှင့် ကွဲမိုး။

ယင်းသဖြန်တွင် ကြင်ဖော်မဲ့လေဟန် ရေးစပ်ထားသော်လည်း ထိုအချိန်တွင် မောင်တော် ရွှေဘိုမင်းက စိမ်း ကားခြင်းမရှိသေးစေကာမူ သီချင်းကဗျာ၌ ဖွဲ့ ရိုးဖွဲ့ စဉ်အဖြစ် ပါရှိဟန်တူပါသည်။

ပြည်ကိုယ်တော်နှင့် မြလေးမေနှင့်နန်းတွင်းကယက်

အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေး၏ "သိင်္ဂါရွှေရောင်ပတ်ပျိုး" သည် သိဂုံတ္တရ ကုန်းတော်အမြင့်မှနေ၍ အရပ် လေးမျက်နှာသို့ ရှုမျှော်ရာ ၌ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်နေရသော ရှုခင်းအထွေထွေ၊ ရေမြေ တောတောင်၊ လျှိုမြောင်ချပ်ကြားနှင့် မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များကို ရှုစား၍ စာဆိုပီပီ ကုံးသီဖွဲ့နွဲ့ ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကို "လစိမ်းရောင်စို တောင်ညိုမြေခိုင်း၊ သီတာခွေလို့သာ ရေပတ်လည်ဝိုင်း" ဆိုသော သီချင်း တစ်ပုဒ် နှင့်ပင် လုံလောက်စွာ သိရှိနိုင်ပါသည်။

အမရပူရ နန်းတော်တွင်း၌ ယခု ယာယီ ဥက္ကလာပ စံနန်းတော်တွင်းတွင် မြဝတီမင်းကြီး၊ ပြင်စည်မင်းသား ကြီး နှင့် အနောက်နန်း မိဖုရား မမြကလေးတို့၏ သီချင်းကဗျာ ဂီတ အဖွဲ့အနွဲ့ တို့ကို ဖတ်ရွတ် သီဆိုမှု ပြုကြ သော နန်းတွင်းသား၊ နန်းတွင်းသူတို့၏ နှုတ်ဖျားတွင် ပြည်မင်းသား၏ သီချင်းတစ်ပုဒ်ကလည်း ကြိုကြား ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြန်ပါသည်။

ပြည်မင်းသားသည် (သာယာဝတီ) ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ သားတော်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။ ဥက္ကလာပ စုန်တော် မူခွဲရာတွင် ရေတပ်တော်ကြီး၏ ရှေ့တပ်ဦးစီး ဝိုလ်ချုပ်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်တော်မူ၍ ၎င်း၏ ညီတော် ပခန်းမင်းသား အား နောက်တပ် ဝိုလ်ချုပ်၊ ဝိုလ်မှူးခန့်အပ်ပါသည်။ ခမည်းတော် ရွှေဘို မင်းတရားကြီး သည် သားတော်ကြီး ပြည်မင်းအား အလွန် ချစ်မြတ်နိုးတော်မူလှ၍ ငယ်စဉ်ကစပြီး နာမည် ကို မခေါ်ဘဲ "အစ်ကိုကြီး" ဟုသာ ချစ်စနိုး ခေါ်တော်မူလေ့ရှိပါသည်။ ပြည်မင်းသားသည် ကဗျာ ဂီတ ဘက် ၌လည်း ဝါသနာထုံတော်မူပါသည်။ မင်းတို့၌ တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်ရာသော လက်ရုံးရည် ဘက်တွင် သာမက နှလုံး ရည်ဘက်မှာလည်း အလေးအနက် ပြည့်ဝ ကုံလုံသော မင်းသားကြီး တစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်မင်းသားက စာဆိုတော်ချင်းချင်း သီတင်းလွေ့လွေ့ ပေါင်းဖက်တွေ့ရသူ စာဆိုဖော်၊ ကဗျာဂီတ ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးဖော် တို့မှာ သက်ကြီးပိုင်းမှ မြဝတီဝန်ကြီး ဦးစ၊ ပြင်စည်မင်းသားကြီး စသည်တို့ ဖြစ်၍ ၎င်း နှင့် သက်တူရွယ်မျှထဲက ဆိုလျှင် မိထွေးတော် အနောက်နန်း မိဖုရား မမြကလေးတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

သို့သော် အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးမှာ ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းကြီး၏ နန်းရမိဖုရားကြီးတစ်ပါးဖြစ်၍ ပြည်မင်း နှင့် အသက်အရွယ်ချင်း တူသော်လည်း မိထွေးတော် ဖြစ်နေသောကြောင့် လေးစားရပေသည်။ ထိုမျှ မက အနောက်ပိုင်းခေါ် မင်း၏မိဖုရား မောင်းမများတို့ နေထိုင် စံမြန်းကြရသော အနောက် မိန်းမပိုင်း မှာ အနောက်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနောက်ဝန်မင်း အုပ်ချုပ်သည့် မိန်းမစိုး၊ သူငယ်တော်စသော အစောင့် အရှောက် အထိန်းအကွပ်တွေ့ စည်းကမ်းတွေ့ အလွန်ကြီးရသော နန်းတွင်း

ထုံးစံအတိုင်း မင်းယောက်ျား ပိုင်း နှင့် ကူးလူးယုတ်သွယ်မှု၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုကို ကတ္တားခြားထားသဖြင့် အရောတဝင် နီးစပ်ခင်မင် ဆက်သွယ်မှု ကို သာမန် အရပ်သူ အရပ်သားများကဲ့သို့ လွတ်လပ်ခွင့်မရရှိပေ။

သို့ကြောင့် စာပေရေးရာ၌ ဆွေးနွေး မေးမြန်းမှု အတုံ့အလှယ် ပြုလိုသလောက် ခရီးမရောက်ခဲ့ကြဘဲ "မြလေးမေ ရေးသော သီချင်းသစ်များကို မောင်မောင် ဖတ်ရှုလို၍ ကိုယ်လုပ်တော် ရှင်မွေးတွင်ပုရပိုက် ကလေး ခေတ္တ ငှားတော်မူလိုက်စေလိုပါသည်" ... ဆိုသော ဆက်သွယ်မှုမျိုးလောက်သာရှိပါသည်။ မြကလေး ကလည်း ပြည်မင်းသားအား ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ သားတော်ကြီးဖြစ်၍ မိမိနှင့် အသက် အရွယ် ချင်း တူသော်လည်း ပြည်မင်းအား လေးစားစွာနှင့် "ပြည်ကိုယ်တော်" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "မောင်မောင်" ဟူ၍ လည်းကောင်း တလေးတစား အရေးထားခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုလေ့ရှိပါသည်။

ပြည်မင်းသား ကလည်း ရွယ်တူ ဖြစ်စေကာမူ မြကလေးဟူ၍ ရင်းရင်းနှီးနှီး မခေါ်ပိုင်၊ မိထွေး အမေကလေး နေရာ၌ ထားကာ "မြလေးမေ"ဟူ၍ "မေ"တစ်လုံး အလေးထား၍ ထည့်ခေါ်လေ့ ရှိပါသည် တဲ့။

ပြည်မင်းသား ထံမှ သူ သိကုံးထားသော ကဗျာဂီတများကို မြကလေးဖတ်ရှုစေရန် မကြာခဏ ကိုယ် လုပ်တော် ရှင်မွေးအား စေလွှတ်ပေးပို့လေ့ရှိကြောင်း သိရှိခဲ့ရဖူးပါသည်။ ပြည်မင်းသား ရေးဖွဲ့သော သီချင်းများ အနက် အောက်ပါ ပတ်ပျိုးသီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့်လည်း ပြည်မင်းသား၏ ပညာ ကို ရှိသေလေးစားခန့်ညားရန် တွေ့မြင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်မင်းသား ရေး ပတ်ပျိုး။ ။ စိန်ဝေလှုံ။ သာဟန်လေ ထွေထွေထူးဆန်း၊ ပန်းနံ့ငယ်သင်းကြူ၊ ရွှေမဉ္ဇူ၊ ဝတ်ယူ ကြွေးကာ၊ ဖိုမယ်သံအေးပါလို့၊ ငှက်ကျေးငယ်ညာ၊ ဘာသာတွန်ကြူ၊ ပျော်ကြမြူး၊ တိမ်ဦးငယ် လေတွေဆင်၊ နယ်တည့်သာ နယ်ရှစ်ခွင်၊ မင်းလွင်ကဗျိုး၊ အို ညှိုးအောင်ဖန်လာသကို၊ မိုင်းထင်တဲ့မိုး၊ သည် နယ်ရုံ၊ ပျော်စံအိုင်မင်းငယ်၊ သင်းထုံပျံမွှေး၊ လေပြေတသွေးသွေး၊ မြသွေးငယ် ကြည်လင်အေး၊ မျှော်ရေးခန့် ညောင်း၊ စုံမြိုင်ယံ၊ ညာတံပင်လုံလောင်း၊ ရွှေပေါင်းပျော်ရာ၊ စုံလေတည့်မှ၊ ရနံ့ရွှေပခံ။ ။

သဖြန်။ ။ လွမ်းစေဖို့ကြုံ၊ နေအရက် ဖန်ခြည်ညိုခါမှ၊ ပြန်စို့ဘုံနန်း။ ။ ပျော်မြအိုင်ကုဏ္ဍမိုး၊ ရွှေလွှာကို လေပြည် ဖွဲ့တယ်လေ၊ ဖော်မဲ့သူပန်း။

အထက်ပါ ပြည်မင်းသားကြီး၏ လက်ရာမြောက် ဂီတ တစ်ပုဒ်သာမက များစွာ ရှိပါသေးသည်။

အနောက်နန်း မိဖုရား မြကလေးသည် ပြည်မင်းသား ရေးသော တေးဂီတ ပုရပိုက်ကို ကြည့်ရှုရသည့်အခါ ပြည်ကိုယ်တော် ၏ အရေးအသား ကို နှစ်သက်မှု ရှိပါသည်ဟု ပြန်လည် ဖြေကြားဖူးသလို၊

မြလေးမေ၏ အရေးအသား တို့ကိုလည်း ပြည်မင်းသားက နှစ်သက်ရုံမက ကရုဏာရသတွေ ပိုလှကြောင်း သိစေသည်။ မိဖုရား မြကလေးရေးသော ...

"ကြာခြည်ယံ ... နာရီပြန် ဝဟိုငြိတ်ပါပေါ့။" ဆိုသော ကြံချိုးသဖြန်သည်လည်းကောင်း၊ "နေမှိန်မှိန် ဆင်ဖောင်းတော် ရွှေပုသိန် နှင့် လာချိန်တန်ပေါ့။ ထပ်ထပ်ကာမျှော်၊ ပြာသာဒ်ကယ် ဆောင်ဘုံပေါ်က၊ အကြို တော်သည်မယ် ထောက်ရတယ်၊ ကိုယ်တော်ရေး၊ ကိုးခေါက်ပြန်ပေါ့" ဆိုသော ဒွေးချိုး သဖြန်း ကလေးများ သည် လည်းကောင်း၊ မြကလေး၏ ပစ္စက္ခာဝမှ နှလုံးသား အခြေအနေကို တစ်စိတ် တစ်ဒေသ သိမြင်ရ၍ ကရုဏာရသ ဖြစ်ရသည့်အထဲမှာ ...

" ရှိစုံရွက်ကြာ၊ ဆူဆူဝေဆာ၊ စံရာဘုံရွှေနန်း" အစချီသော မြကလေး၏ အမျှော်စိုက်၊ မျှော်တော်ယောင် ပတ်ပျိုး နှင့် ...

" နဝရတ်ကယ် ရောင်စုံ၊ ခင်းပြန်ဘုံ။ ပျော်လည်း ခုပျော်တယ်ရုံ။ ဖူးရွှေခြုံငယ်လေ၊ လုံနိုင်လေပါပဲ။ ဗျာ ဘာသာ ပွား ဆင့်ဆင့်ကဲ။"

အစချီသော မြကလေး၏ မျှော်တော်ယောင် ပတ်ပျိုးကြီးများသည် သူ၏ ခံစား ချက်နှလုံးသား အရှိကို ထိထိ မိမိ ရေးဖွဲ့ဖွင့်လှစ်ထားခြင်းဖြစ်လေရာ၊ မောင်တော် သာယာဝတီ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးအတွက် မည်မျှ စိတ်တော်ညွတ်ဖွယ် ရှိမရှိကို တိတိကျကျ မသိရစေကာမူ ပြည်မင်းသားကြီးက မြကလေးမေ၏ ဖြစ်အင် ကို မသနားဘဲ ကရုဏာမသက်ဘဲ နေနိုင်မည် မဟုတ်ဟု ယူဆစရာရှိပါသည်။

အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးကလည်း အသက်အရွယ် ငယ်ငယ်၊ ချောချောလှလှ၊ ရွှေဘို မင်းတရားကြီး က သူ့ထက် "အသက်တစ်ပြန်ကြီးသူ" ဖြစ်သည်။ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ သားတော် ကြီး ပြည်မင်းနှင့် မမြကလေး က သက်တူရွယ်တူ ဖြစ်နေရာ အနုပညာဂီတကဗျာ ဝါသနာထုံသူ နှလုံးသား ချင်းတူသူဖြစ်၍ ပြည်မင်း က မြကလေးအား ဖခမည်းတော်ကိုယ်စား သနားခြင်း၊ ညှာတာခြင်းများရှိပြီး ခမည်းတော်က မြကလေး အပေါ် ကြင်နာတော် မမူတော့သယောင် အခြေအနေတွင် တွေ့မြင် သိရှိရသော အခါ "အဖေ ကလည်း ဗျာ၊ သူ့ခမျာ သနားစရာကလေးပါ။ ပစ်ပယ်မထားပါနဲ့" ဟု အရပ်သား သာမန်လူတန်း စား တို့လိုလည်း ပြောရဲမည် မဟုတ်လေတော့ စုတ်သပ်၍ သနားကြင်နာနေရုံမှတစ်ပါး အခြားမတတ်နိုင်ရှိခဲ့ ပါသည်။

စင်စစ် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးကို မင်းသားဘဝက ရွှေပိုစာချုပ်ကိစ္စနှင့် လာရင်း ဟင်္သာတမြို့ ရောက်စဉ်၌ တွေ့မြင် ကောက်ယူတော်မူခဲ့ပြီးလျှင် အလွန်ပင် ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူ ခဲ့ပါသည်။ မင်းမျိုးနွယ်အတွင်းမှ ကိုယ်လုပ်တော်ကြီးများကိုပင် နန်းရ၊ ဆောင်ရ မိဖုရားအရာ မပေးခဲ့ဘဲ သာမန် အရပ်သူ မြကလေးအား အနောက်နန်း မိဖုရားကြီးအရာမြှောက်၍ ရတနာအစုအပုံထက်၌ ဘိသိက် သွန်းခြင်း၊ "သီရိမဟာသုတ ရတနာဒေဝီ" အမည်နှင့် ရွှေဘွဲ့ချီတော်မူပြီး ရွှေလောင်းတိုက်ကို မြို့စား ပေး

သနားတော်မူခဲ့သည်။ တောင်နန်းစံ မိဖုရားခေါင်ကြီးမှလွဲ၍ မြောက်နန်းမိဖုရား အလယ်နန်း မိဖုရားကြီးများ နှင့်အတူ အနောက်နန်း မိဖုရားကြီးအဖြစ် မြှောက်စားသနားတော်မူခဲ့ပါသည်။

မင်းခင်းမိဖုရား၊ ဝန်းမော်မိဖုရားတို့ပင် နန်းမရကြပေ။ သို့ မြကလေးအား ဤမျှချစ်ခင် မြှောက်စား သူကောင်းပြု ထားပါလျက် နောက် ပိုင်းတွင် မြကလေးထံ အဆောင်တော်ကူး ကျဲ၍ ထွက်တော်မူချိန် နည်းရခြင်း မှာ ထီးနန်းစံ မင်းဖေကရာဇ် တို့ ၏ တာဝန်ဝတ္တရား အဖြာဖြာ များရှိသည်။ အသက်တော် ကလေး ကလည်း ကြီးလာပြီ။ သည်တော့ မင်းသား ဘဝတုန်းကလောက်တော့ မဟုတ်နိုင်တော့ပြီ။

ဤသည်ကို ငယ်ရွယ်သူ မိဖုရားမြကလေး က အဆောင်တော် ကူးကျဲလာခြင်းအတွက် အချိန်ရှိတိုင်း အမျှော်တော် ဆက်နေရသည်။ အသက်ချင်း၊ အရွယ်ချင်း မတူတော့လည်း ချစ်ပုံချစ်နည်းချင်း တဖြည်းဖြည်း တစ်မူစီ ကွဲလာဟန်ရှိသည်။ ဒါကို ငယ်ရွယ်သူ မြကလေး မကျေမနပ်ရှိကာ ကဗျာ၊ ဂီတ၊ သီချင်းများနှင့် နှလုံးသား မှ ဒဏ်ရာတွေကို ထုတ်ဖော်နေခြင်းက အစပြုလာရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရား သည် အခြားမိဖုရား မောင်းမတို့အဆောင်၌ အနေများပြီး အနောက်နန်းမိဖုရား အဆောင် ကို ချန်လှပ်၍ သတ်သတ်ထားခြင်းတော့ မဟုတ်ရှာပါ။

ဘိုးတော်ဘုရားတို့ကဲ့သို့ မိဖုရားကိုယ်လုပ်တော် ငါးဆယ်ကျော် မရှိသူ ရွှေဘိုမင်းသည် မိဖုရားမများပါ။ မိဖုရား ခေါင်ကြီး နှင့် နန်းရ ဆောင်ရ မိဖုရား ကိုယ်လုပ်တော်တွေ စုစုပေါင်းမှ ၁၅ ဦးမျှသာရှိသူ ဖြစ် ပါသည်။

သည်တော့ ဟိုမိန်းမတွေဆီ သွားနေရတာကြောင့် မြလေးအတွက် ရက်မရခြင်း မဟုတ်ဘဲ အသက်အရွယ်တော်ကလည်း ထောက်လာပြီဖြစ်လို့ လောကီစည်းစိမ် ချိုးနိမ် ခြိမ်းခြံပြီး တိုင်းရေး ပြည်ရေး၊ သာသနာ တော် အရေး ၌ အလေးသာ၍ နေခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု တစ်နည်းတစ်ဟန် ကြံဖန် သုံးသပ် ကြည့်မည် ဆို လျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသေးသည်။

နောက်တစ်ချက် ဆွေးနွေး၍ အတွေးနယ်ချဲ့ဖို့ ကိစ္စတွေကဖြင့် မြကလေး၏ ဘဝမှာ နာကြည်းစရာတွေ တကယ် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် အသက် ၃၀ အရွယ် သာယာဝတီမင်းသားဘဝက အနောက်နန်း မိဖုရား မမြကလေး အား ၁၁၈၈ ခုနှစ်တွင် သိမ်းပိုက်တော်မူပါသည်။ ၁၁၇၁ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားသူ မြကလေးသည် သာယာဝတီမင်း ကောက်ယူတော်မူစဉ်အခါက အသက် ၁၇ နှစ်မျှသာရှိပါသေးသည်။ သာယာဝတီမင်း သည် ဘကြီးတော် လက်ထက် သာယာဝတီ မင်းသားအဖြစ်နှင့် လွှတ်တက်မင်းသားကြီး အစိုးအနင်း အဆောင် အရွက် ထက် လွန်ကဲ၍ အိမ်ရှေ့မင်းတို့ တာဝန်နီးနီး နိုင်ငံတာဝန် ထမ်းရွက်နေစဉ် ဖြစ်ပါသည်။

မမြကြုတ်ခေါ် မြကလေးသည် သာယာဝတီ မင်းသား၏ ကြင်ရာတော်ဘဝ၌ ပထမ သားဦးရတနာတစ်ပါး ထွန်းကား ပါသည်။ ၎င်းသားတော်သည် ငယ်စဉ်အခါကပင် ကွယ်လွန်အနိစ္စ

ရောက်သွားပါသည်။ ထိုနောက် ၁၁၉၅ ခုနှစ်၊ မမြကလေး အသက် ၂၄ နှစ် အရောက်၊ သာယာဝတီမင်း၏ ကြင်ရာတော်အဖြစ် ၇ နှစ် မြောက် တွင် သမီးတော် လှိုင်မြို့စားကို ဖွားမြင်တော်မူပါသည်။

သမီးတော် ပုခက်တွင်းအရွယ်၊ ထိုစဉ်က "အဖွားကြီး" ဟု ခမည်းတော်က ချစ်စနိုးခေါ်ခဲ့သော လှိုင်မြို့စား မင်းသမီး ၄ နှစ် အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ သာယာဝတီမင်းသည် ထီးနန်းရရှိပြီး ဘုရင်အဖြစ် ရောက်ခဲ့ ပါသည်။ ဘုရင် ဖြစ်သောအခါ အသက် ၅၀ ရှိနေပါပြီ။ ရွှေဘိုမင်းတရားဟုလည်း ခေါ်ပါသည်။ စာဆိုတော် များကမူ "ရွှေဘို ဘုန်းပွင့်ဘုရား" ဟုလည်း ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်း ရေးသားလေ့ရှိကြပါသည်။

မမြကလေး အသက် ၁၈ နှစ်တွင် ရွှေဘိုမင်း အထွတ်အမြတ်ရောက်၍ အနောက်နန်း မိဖုရားအဖြစ် ရောက် သောအခါ (အရပ်သားပြော ပြောရလျှင်) အိမ်ထောင်သက် (၁၁)နှစ် ရှိခဲ့လေပြီ။ ရွှေဘိုမင်း အသက် ၄၀ အရွယ်တွင် မြကလေး အသက် ၁၇ နှစ် နှင့် အတူတကွ နေခဲ့ရသော ကာလ အပိုင်း အခြား သည်လည်း မနည်း တော့ပါ။ (၁၁)နှစ်ကာလ ကြာလေပြီ။

လှိုင်မင်းသမီးကလေးကို ဖွားမြင်ပြီးခဲ့သော နောက်ပိုင်း၌ မိဖုရားမြကလေးသည် တတိယမြောက် သားတော် ၂ ပါး အမြွှာ ညီနောင်ကို ဖွားမြင်ပြန်ပါသည်။ သို့သော် ထိုသားတော် အမြွှာ နှစ်ယောက်မှာ အသက် မရှည်၊ ငယ်စဉ်ကပဲ ကွယ်လွန် အနိစ္စ ရောက်သွားကြပါသည်။

အဲဒီမှာ တွေးစရာတစ်ကွက် ဝင်ပြန်သည်။ ပုဂံပြည်ရှင် တရုတ် ပြေးမင်း လက်ထက်၌ တရုတ်တို့ အန္တရာယ် က အလွန်ကြီးနေသည်။ နေ့၊ ည တထိတ်ထိတ် နေရသည်။ ပုဂံပြည်ရှိ ဘုရားစေတီများဖျက်၍ ခံတပ်များ လုပ်ရသည် အထိ ကိစ္စများဖြစ်ကြရသည်။ ဤတွင် သိုက်တပေါင် ကိန်းခန်းများ၌ ပုဂံပြည်ကြီးသည် "သားအမြွှာ" မင်းလက်ထက် ၌ ပျက်စီးရမည်ဟု အဟောရှိသည်ဆို၏။

ထို့ကြောင့် ဟင်းစားကြီးပြီး၊ ဒေါသကြီးတတ်သော နရသီဟပတေ့မင်း (နောင်မှ တရုတ်ပြေးမင်း ခေါ် ပါသည်) သည် သူ့ နန်းတော်တွင်းက မိဖုရား၊ မောင်းမ၊ ကိုယ်လုပ်တော်များကို စစ်ဆေးသောအခါ ကိုယ်လုပ်တော်ငယ် တစ်ဦး တွင် မကြာမီက သားအမြွှာ အသေဖွားကြောင်း သိရသည်။ ဤတွင် သူ့ လက်ထက် မှာ ပုဂံပြည် ပျက်တော့မည်ဟု ယုံကြည်ပြီး စိတ်ဓာတ် အလွန်ကျဆင်းသွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဒါကြောင့် ဘယ်လိုပဲ ခံတိုက်တိုက် ဖြစ်တော့မည် မထင်၍ တရုတ်တို့ မလာခင် ကြိုတင် ထွက်ပြေး ခဲ့ လေသည်။ ဒါကြောင့် နောင်အခါ ရာဇဝင် အမည်းကွက်ထင်ရစ်ပြီး "တရုတ်ပြေးမင်း" ဆိုသော ရှုတ်ချ ဂုဏ်ထူးကြီး ကို တပ်ဆင်နေရတော့သည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သေချင်သေ၊ ကျေချင်ကျေ ရန်သူကိုခံချလိုက်မည်ဆိုလျှင် သူ့ခမျာ ဂုဏ်ရှိရှိနှင့် သေရမည် ဖြစ် ပေသည်။ ခုတော့ သားအမြွှာ အဖေဖြစ်ကြောင်း သိရန်နှင့် စိတ်ဓာတ်မကျသင့်သည်ကို ကျလိုက်ရသည်။

ရောမ ရာဇဝင်မှာလည်း ကလေး အမြှာညီနောင်မွေး၍ နန်းတွင်းရေး မအေးမှာစိုးပြီး ရေထဲမျှော်ပစ်လိုက်ရ သည်။ ဝံပုလွေမကြီးက တွေ့၍ ကလေးများကို မစားဘဲ နို့တိုက်မွေးသဖြင့် ကြီးပြင်းခဲ့ကြပြီးနောက် ရောမ ပြည်ကြီး ကို တည်ထောင်ကြောင်း အဆိုရှိသည်။ ရှေးခေတ် ဥရောပနိုင်ငံတချို့ နန်းတွင်း အမြှာများကို သတ်ပစ်လေ့ ရှိ၏။ မြန်မာပြည်မှာလည်း တောင်တန်းသားအချို့ အယူမှာ အမြှာမွေးများကို သတ်ပစ် လေ့ရှိပြီး မွေးမိခင် ကိုလည်း ဝိုင်းပယ်ထားတတ်သည်။

မင်းဇကရာဇ်တို့ အုပ်စိုးသော ရှေးလွန်ခဲ့ပြီး ခေတ်များ၌ နန်းတော်တွင်းကိစ္စများမှာ အမြှာကို တယ်ပြီး လက်ခံ ချင်ကြပုံ မရှိပါ။ မင်္ဂလာမရှိဘူးလို့များ ယူဆလေရောသလား။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည်လည်း မင်းဇကရာဇ် တစ်ပါးပင် ဖြစ်၍ အမြှာမွေးဖွားသော မိခင်အဖြစ် မြကလေး ကို အပြစ်များမြင်၍ အဆောင်ကူး ဆင်ခြင်လေသလားဟု တစ်နည်းအားဖြင့် စဉ်းစားစရာ ဖြစ်နေ ပြန်ပါသည်။

အမြှာမွေးခြင်းသည် သဘာဝကပင် ပေးခြင်းမျှသာဖြစ်၍ မိခင်၏ လော်လည်ခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် ဘာမျှ ပြစ်တင်ဝေဖန်ရန် မရှိပါ။ သို့သော် နောက်တစ်ခါ ထပ်မွေးလာခဲ့ပါလျှင် ခက်ရချည့်လို့များ ထင်လေ ၍ အဆောင်ကူး ဆင်ခြင်လေသလား၊ အရပ်စကားအဖြစ် ရွှေဘိုမင်းသည် (မယား) မိဖုရား ရွေးချယ်ရာ တွင် အလှအပတွင်သာမက အရပ်အမောင်း ကောင်းသူကိုလည်း ဂရုပြုသည်ဟု ဆိုရိုးရှိသည်။ အရပ်ရှည်ရှည် နွဲ့နွဲ့ မိန်းမများကို ကာလသားများက ထို မိန်းမ ပေါင်တံ ရှည်သည် (ရွှေဘိုမင်းကြိုက်ပဲ) ဟု ပြောဆို ပြက်ရယ်ပြုလေ့ ရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းကြောင့် ပေါင်တံရှည်ရှည် မိန်းမလှတွေကို သားသမီးအမြှာ မွေးဖွားမည် ကို မလိုလားလေသလားဟု တွေးမည်ဆိုလျှင်လည်း တွေးတောစဉ်းစားဖွယ် ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။

သို့သော် ဤကိစ္စက အသေးအမွှား ကိစ္စများသာဖြစ်ပါသည်။

မူလ လိုရင်းချက်ကတော့ ဆိုခဲ့ပြီးအတိုင်း သက်ရွယ်ကြီးလာသော ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် မိဖုရား ဆောင် များသို့ ကြွချီတော်မူခြင်း နည်းပါးလာသည်ကို အခြားမိဖုရားတွေက သက်ရွယ် မငယ်ကြတော့ သဖြင့် ပသို့မျှ မရှိသော်လည်း ငယ်ရွယ် နုပျိုနေသော အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေး ကိုတော့ အဆွေး ပိုစေသည်။ အမျှော် စိုက်စေသည်။ တောင့်တမှု၊ တမ်းတမှုတို့မှ တစ်စတစ်စ လွမ်းဆွတ်ကြော့ကွဲမှု၊ ဝမ်းနည်း ပူဆွေးမှုတို့ကို ဖန်တီးလာစေသည်။ သည်တော့ ပူဆွေး၊ တမ်းတ၊ လွမ်းလျမှုများကို ကဗျာ ဂီတ ရသ တို့ဖြင့် ဖွဲ့နွဲ့မွမ်းမံကာ စာပေတန်ဆာ ဆင်ယင်လေတော့သည်။ ဤတွင် ပတ်ပျိုးတွေ၊ ဘောလယ် တွေ၊ တေးထပ်သဖြန်တွေ ပလူ ပျံသည်နယ် တစ်ပိုဒ်ပြီးတစ်ပိုဒ် ထွက်ပေါ်လာရခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဟိုယခင်ကဆိုလျှင် မောင်တော်သည် မြကလေး အဆောင်တော်သို့ ကြွမြန်းလာပါက နို့စို့အရွယ် သမီးတော် ငယ်ကလေး အား အထိန်းတော်များ လက်မှာမထား၊ မြကလေးအား ပိုက်ဖြား ဆက်သ စေသည်။

ပွေ့ချီချော့ မြူကာ သမီးတော်ကလေးက ပြုံးလာလျှင် "ဟာ အဖွားကြီး၊ သွားတွေ မရှိ ပါကလား" ဟု ပြုံးကာ ရယ်ကာ မိန့်တော်သာခဲ့ဖူးသည်။

ဒါတွေ ကို တွေးတွေးပြီး တနံနံ ဆွေးနေခဲ့ရသည်မှာလည်း အနောက်နန်းမတော် မြကလေး၏ တာဝန်လုပ် ငန်းကြီး တစ်ရပ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၍ နေရှာလေသည်။

သည်လိုနှင့်ပဲ အမျှော်နှင့်အငေး အဆွေးကို ဆိုင်တယ်၍ အလွမ်းတွေ ဖောက်သည်ပေးနေသလို စာဆိုခြင်း တို့ဖြင့် ရင်တွင်မှာ တည်သမျှတွေအား သူ၏နလုံးသားမှ တေးဂီတများအဖြစ် ပြောင်းလွဲဖြန့်ဖြူးရခြင်းမှာ ဂီတစာဆိုမှု၌ အထုံပါခြင်း၊ ကျွမ်းကျင် တတ်သိခြင်းတို့ကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုခဲ့သမျှ စာတို့မှာလည်း မြေဩဇာ ကောင်းကောင်းတွင် ယုယပြုစုမှု ကျွမ်းကျင်သူ၏ ပန်းပင်ကဲ့သို့ ပွင့်သမျှ အပွင့်များ လှပ မွှေးကြိုင်၊ ရနံ့တွေလှိုင်သလို အနုပညာရှင် မြကလေးဆိုခဲ့သမျှ ကုံးနှုန်းဖွဲ့ခဲ့သမျှ ဂီတ စာပေတို့မှာလည်း ကဗျာ ဂီတအရာ၌ စံနမူတင်ရလောက်အောင် ပြောင်မြောက်လှပ မွှေးကြိုင်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရွှေဘိုသို့ထွက်၍ အောင်စစ်ချီခြင်းဖြင့် နောင်တော် (ဘကြီးတော်) ဘုရင်အား အောင်မြင်ပြီး ရတနာပူရ အင်းဝမြို့ကြီး နှင့်တကွ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို သိမ်းပိုက်တော်မူရသဖြင့် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ဟု လည်းကောင်း၊ ရွှေဘို ဘုန်းပွင့်ဘုရားဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကုန်းဘောင်မင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ မင်းသား ဘဝက ခေါ်ကြသော သာယာဝတီမင်းဟု လည်းကောင်း ဘွဲ့မည်အမျိုးမျိုးရှိခဲ့သော ရွှေဘိုမင်းတရား ကြီး သည် မင်းသားဘဝ ကပင် တိုင်းပြည်တာဝန်ကို အချိန်ပြည့် ထမ်းဆောင်တော်မူခဲ့သူဖြစ်သည်။ အောက်ပြည် အောက်ရွာ ဆိုတာတွေလည်း သူတစ်ဦးတည်း ဒိုင်ခံသွားရောက်ခဲ့ရသူ။ အဆောင်ထဲမှာ မင်းသား တို့ ဓမ္မတာ စည်းစိမ်ခံ၍သာ မနေတတ်ပါ။ ရွှေပိုစာချုပ် ကိစ္စပြီးသည့် နောက်မှာပင် ရန်ကုန်မြို့မှ ကုလားဖြူ အင်္ဂလိပ်တို့၏ ယူနီယံဂျက်အလံကို ဖြုတ်ချ၍ မြန်မာ့ဒေါင်းအလံကြီးကို တဝင့်ဝင့်နှင့်ပင့်၍ ပင့်၍ တင်ပေးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

နေပြည်တော်မှာဆိုလျှင်လည်း မင်းသားကြီး ဦးအိုတို့ အဖွဲ့အစည်းနှင့် တစောင်းစေးနှင့် မျက်ချေးပမာ ရန်ဆောင်လျက် မိမိဘက်မှ အရေးအခွင့် မလစ်လပ်ရလေအောင် သတိဝီရိယကို ရှေ့ဆောင်ပြီး နိုင်ငံရေး မီးစင် ကြည့် ၍ ကခဲ့ရသူဖြစ်ပါသည်။

သည်အထဲ မလွဲသာမရှောင်သာလို့ ကြာရင် ခက်ရချည့်ဆိုပြီး နောင်တော်မင်းတရားကြီးကို ပုန်ကန်ရန် ကုန်းဘောင်ဆက် မင်းသား ပီပီ ရတနာသိခံ၊ မုဆိုးဘို၊ ကုန်းဘောင်၊ အောင်မြေပြည်ရွှေဘို စသဖြင့် ငါးမည်ရ အောင်မြေဌာန သို့ ထွက်ခဲ့ရသည်။

မိမိကို နှစ်သက် ကြည်ညိုသူတို့အား ဗိုလ်ဝင်ခံပြီး နောင်တော်မင်းတရားကြီးကို စစ်ပြိုင် တိုက်ခိုက် ရ တော့သည်။ စစ်တိုက်ရ တော်လှန် ပုန်ကန်ရသည်မှာလည်း နောင်တော်ဘုရား အား သစ္စာဖောက်၍ မဟုတ်၊ ဦးအိုတို့ စက်ပုန်းခုတ်ကြသည်မှာ ကြာလျှင် တိုင်းပြည်ပါ မှောက်ရတော့မည်။ နောင်တော် ဘုရားကြီး မှာ

မကျန်းမာ၍ နန်းမတော်မယ်နှင့် မောင်အိုတို့ ပြုသမျှကို နှနေရသူဖြစ်သည်။ ရှင်းရှင်း ဆိုရလျှင် ပီယဆေးအမျိုးမျိုး၏ မိုင်းမိ၍ ကြောင်တိကြောင်တောင် ဖြစ်နေရသူ ဘကြီးတော်မှာ လူမမာ အမည်ခံ နှင့် ကန့်လန့်ကာ ချထားခံနေရစဉ် မတရားတာ၊ တရားတာတွေ နောင်တော် မသိနိုင်သော ကြောင့် မိမိ အတွက် အကာအကွယ်မရှိ၊ မိမိဘုန်းလက်ရုံးကို မိမိသာ အားထားရာ ဖြစ်လာသောကြောင့် နောင်တော်ကို ချစ်ကြည်ပါလျက် မလွဲသာ၍ ပုန်ကန်ထွက်လာရသူဖြစ်သည်။ သည်ကာလ သည်အချိန်မျိုး မှာ သာယာဝတီမင်းသား သည် ဘယ်ကြင်ရာတော်များထံ အေးအေးလူလူ စံနေတော်မူနိုင်ပါမည်နည်း။

သို့သော် သူ့ကြင်ရာတော်များကို ဘယ်သူသေသေ ငတေမာ ပြီးရော သဘောနှင့် ဥပေက္ခာ မထားခဲ့ ရက်ပါ။ ထားခဲ့ရင်လည်း မယ်နှင့် မောင်အိုတို့လက်ထဲတွင် သူ၏ ကြင်ရာတော်များ၊ သားတော် သမီးတော်များအား ဆီးဖြူဖုန်းခါးကဲ့သို့ ဝါးစားပစ်ကြတော့မည်မှာ မလွဲသွေနိုင်သော အကြောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

ဒီတော့ သာယာဝတီမင်းသားသည် သူ၏ မင်္ဂလာစံအိမ်တော်မှ တပည့်တပန်း လူသူအမှုထမ်းများနှင့် ခြံရံကာ ရွှေဘိုအောင်မြေသို့ ထွက်တော်မူခဲ့သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကြင်ရာတော်များ၊ ကိုယ်လုပ် မောင်းမများ နှင့်တကွ သားတော်၊ သမီးတော် ကြီးငယ်များ ပုစုခရ မကျန် အားလုံးသိမ်းကျုံးခေါ်ယူ ပြီးမှ ပုန်ကန် တော်လှန်ရန် ထွက်လာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဘယ်လောက် တာဝန်များပြားလိုက်ပါသလဲ၊ နောက်ဆုံး မှာ စစ်နိုင်ပြီး အောင်ပန်းဆွတ်ခူးနိုင်လို့သာပေါ့။ တကယ်လို့များ မနိုင်လို့ ရှုံးခဲ့လျှင် သူပုန်များ အဖြစ်နှင့် တစ်သိုက်တစ်မြုံလုံး ဘဝစုံးစုံးမြုပ်ကြရပေမည်။ ကြူပင်ခတ်က ကြူငုတ်ပါ မကျန်ရ ဆိုသော စကားအတိုင်း မိသားစုတစ်သိုက်မှာ ရာဇဝတ်သားများအဖြစ် ခေါင်းတခြား ကိုယ်တခြား သွားရာလမ်း အတိုင်းပင် တကား။

သည်အချိန်မှာဆိုလျှင် သာယာဝတီမင်းသား၏ ကြင်ရာတော်တစ်ပါးဖြစ်သူ မြကလေးမှာလည်း သမီးတော် ကလေး သွားမရှိလို့ အဖွားကြီး တွင်ခဲ့သူ မဖွားကြီးက နှစ်နှစ်ကျော် သုံးနှစ်နီးပါး မတ်တတ်သွားစ မို့ အထိန်း အယများနှင့်တကွ မိမိလက်ပေါ်က ချရသည် မရှိသေးဘဲ မောင်တော် ထွက်တော် မူရာ ရွှေဘိုအောင်မြေ အရပ်သို့ မြတဘက် နားပန်းပန်ပြီး မိန်းမကြမ်းကြီးလုပ်၍ လိုက်ခဲ့ ရရာမည်။ မြကလေးသာမက အခြားသော ကြင်ရာတော်များ၊ ကိုယ်လုပ်တော်များ၊ သားတော်၊ သမီးတော် များလည်း ဤနည်းနှင့်စင်စင် စုစုရုံးရုံးကြီး မြတဘက်ခါးထက် နာနာပန်းခဲကြရမည့် အချိန်ကာလပင်ဖြစ်၏။ မောင်တော် သာယာဝတီမင်းသား ၏ အရေး သည် သူတို့ အရေးပင်မဟုတ်ပါလေလား။

ကြွချီတော်မူရာ နောက်တော်က ပါရသော မိဖုရားများနှင့် ကိုယ်လုပ်တော်များတွင် သားငယ်၊ သမီးငယ် ပုစုခရ တွေ ကိုယ်စီ ရှိကြပြီး၊ သူတို့ဆိုင်ရာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသူ အထိန်းအယနှင့် လက်ပါးစေတွေက လည်း နည်းနည်းနောနော မဟုတ်ပါ။ အင်းဝ နေပြည်တော်ရှိ သာယာဝတီ မင်းသားကြီး၏ နေအိမ်မှ ကသုတ် ကရက် ထွက်လာကြရာမှာပင် ကြင်ရာတော် မိန်းမသားများ၊ သားငယ်၊ သမီးငယ်များနှင့် အိမ်တော်ပါ ငယ်ကျွန်တော်များ၊ အခြွေအရံများ၏ အုပ်စုကြီးက များလှသဖြင့် ရှေ့တပ် နောက်တပ် ခြံရံပြီး

ဘေးလွတ်အောင် ရှောင်တိမ်းထွက်ခွာ၍ ရတနာသိမ်ပြည် ကုန်းဘောင်အောင်မြေအရပ်သို့ လာခဲ့ ကြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစဉ်က အတော်အသင့် လူလားမြောက်နေပြီဖြစ်သော သားတော်ကြီးများမှာဆိုလျှင် နောင် မိဖုရားခေါင် ကြီး ဖြစ်မည့် လက်ထပ် ကြင်ရာတော်ကြီးတွင် သားတော် (ပုဂံမင်းဖြစ်မည့်သူ) တစ်ပါး၊ သမီးတော် (စကြာ ဒေဝီ မိဖုရားကြီးဖြစ်မည့်သူ) တစ်ပါးတို့မှာ အသက်နှစ်ဆယ် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှိနေပါပြီ။

မြောက်နန်းမိဖုရား၏ သားတော်၊ သမီးတော် ၄ ပါးမှာ ငယ်က ကွယ်လွန်ကြ၍ တကူးတကန့် ရေတွက်ရန် မရှိ စေကာမူ အလယ်နန်းမိဖုရားကြီး၏ သားတော်ကြီး နှစ်ပါးမှာမူ ပြည်မင်းသားနှင့် ညီတော် ပုခန်းမင်းသား တို့ ဖြစ်ကြ၍ သားတော်များတွင် အသက်အကြီးဆုံးများဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ အသက်ပင် မင်းသား တစ်ပါး က ၂၇ နှစ်ခန့်ရှိ၍ ညီတော်က ၂၅ နှစ်ခန့်ရှိပါသည်။

အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေး၏ တစ်ပါးတည်း သမီးတော်ကလေး "လှိုင်မြို့စား" မှာမူ ငယ်တော်မူရှာပါ သေးသည်။ နှစ်နှစ်ကျော် အရွယ်မို့ အထိန်းအချိန်နှင့်သာ နေရရှာသူဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ နန်းရမိဖုရားကြီး ၄ ပါးမှ ဖွားမြင်ကြသူများဖြစ်၍ အဆောင်ရ မိဖုရားကြီး ၂ ပါးမှာမူ တောင်ဆောင်တော် ကျောက်မော်မြို့စား မိဖုရားမှ သားတော်အကြီး (မင်းတုန်းမင်းအလောင်း) တစ်ပါး၊ သားတော်အငယ် (အိမ်ရှေ့စံ ကနောင်မင်း) တစ်ပါး၊ ပေါင်း နှစ်ပါးဖြစ်၍ မင်းတုန်းမင်းသားနှင့် ကနောင်မင်းသားတို့၏ အသက်မှာ ညီနောင်နှစ်ပါးလုံး ထိုစဉ်က ၁၉ နှစ်နှင့် အသက် ၂၀ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိကြပါသေးသည်။

မြောက်ဆောင်တော် ပင်းတလဲမြို့စား မိဖုရားတွင် သမီးတော် ၂ ပါး ထွန်းကားပါသည်။ ထိုသမီးတော် ၂ ပါးသည် နောင်သောအခါ ရတနာပုံမြို့တည် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ အနောက်နန်း မိဖုရားများဖြစ်လာ ကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ အနောက်နန်း မိဖုရားများ ဟူ၍ ရေးသားရခြင်းမှာ အစ်မတော် အနောက်နန်း မိဖုရား ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ညီမတော်အား မင်းတုန်းမင်းက ဆက်လက်၍ အနောက်နန်း မိဖုရား တင်မြှောက်ခြင်း ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ အရေအတွက်ရှိသော ကြင်ရာတော်၊ သားတော်၊ သမီးတော်တို့ကို စုရုံးခေါ်ဆောင်၍ နောင်တော် (ဘကြီးတော်) ဘုရင်ကို ပုန်ကန်းခြားနားခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ရတနာသိမ်၊ ပြည်ကုန်းဘောင် အောင်မြေ သို့ထွက်၍ စစ်မက်သာယာခဲ့သော သာယာဝတီမင်းသား၏ အရေးသည် မဖင့်မနေ မျက်နှာတိုင်း မှာ တစ်ပန်းသာလျက်ရှိခဲ့ပါသည်။

နေပြည်တော်မှ ဦးအိုတို့ အစိုးရအဖွဲ့ကို မနှစ်သက်ပေ။ ကြောက်ကြောက်နှင့် ခေါင်းငုံ့နေခဲ့ရသော အနယ် နယ် အရပ်ရပ် မှ မင်းမှုထမ်းများသည် သာယာဝတီမင်းက အရေးသာလျှင် သူ့ထက်ငါ လာရောက်ပူးပေါင်း တိုက်ခိုက် ကြလေသည်။

ဤတွင် သာယာဝတီမင်း၏အင်အားသည် တစ်နေ့တခြား ကြီးမားလာသည်နှင့်အမျှ နောက်ဆုံးတွင် နေပြည်တော်က လက်လျှော့အရုံးပေးရသော ဘဝသို့ ကျရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သာယာဝတီမင်း စတင် ပုန်ကန်သော သက္ကရာဇ်မှာ ၁၁၉၈ ခုနှစ်ဖြစ်၍ ၁၁၉၉ ခုနှစ်မှာ လုံးဝ ထီးနန်းသိမ်းရသဖြင့် တစ်နှစ်တာ စစ်ကာလအတွင်း လှုပ်ရှားတိုက်ခိုက် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စစ်နိုင် ၍ နောင်တော်ကို နန်းချပြီး သာယာဝတီမင်းက အင်းဝ နေပြည်တော်ကြီးကို ထီးနန်း မထိုင်လို၍ ရွှေ ဘိုမြို့တွင် စံနေသည်။ ရွှေဘိုကိုပင် ထီးနန်းစိုက်လိုသည်။

သို့သော် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းရှိ ကျောက်မြောင်းမြို့ ကိုလည်း မြို့တည်လိုပြန်သည်ဟု ပြုပြင်ခြင်း မွမ်းမံခြင်း ပြု၍ ခေတ္တစံနေသည်။ ၎င်းကျောက်မြောင်းတွင် လည်းသဘောမကျပြန်၍ စစ်ကိုင်းမြို့တွင် ခေတ္တစံနေပြီး နောက်ဆုံး ဘိုးတော်ဘုရား၏ အမရပူရ မြို့တော် ဟောင်းကို ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်တည်ထောင်၍ ထီးနန်း စိုက်ထူ စံနေတော်မူခဲ့သည်ဖြစ်ရာ၊ ယင်းအမရပူရ နန်းတော်သစ်ကြီး တည်ဆောက်ပြီး ကျောက်မြောင်း၊ ရွှေဘို၊ စစ်ကိုင်းစသော မြို့ယာယီနန်း အသစ်များ၌ တစ်လှည့်စီ စံနေခဲ့သေးရာ သာယာဝတီမင်း ခေါ် တစ်ပါးမင်းတရားသည် အလွန်ယာယီများ သော ဘုရင်တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

သူ၏ မိဖုရားများ၊ ကိုယ်လုပ်တော်များ၊ မောင်းမများနှင့် သားတော်၊ သမီးတော်၊ ခြွေရံသင်းပင်း တို့ မှာ လည်း ဘုရင်သွားရာ နောက်မှ တကောက်ကောက် တစုတရုံးကြီး လိုက်၍ လိုက်၍သာ နေကြရ ရှာမည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၂၀၀ ပြည့်နှစ်၊ အမရပူရ နန်းတော်သစ်ကြီး တည်ဆောက်ပြီး၍ နေသားတကျ နန်းသိမ်းပွဲခံ၍ စံနေရပြန် တော့ လည်း ဦးအို တို့၊ နန်းမတော် မယ်န တို့ ပုန်ကန်မှု၊ ညောင်ရမ်းမင်းကလေး ခေါ် စကြာမင်းကလေး ပုန်ကန်မှု တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ရပြန်သည်။ တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းရာ၊ ဖမ်းဆီးစစ်ဆေး၍ အပြစ်အလျောက် စီရင်ရ သည့် ကိစ္စတွေကလည်း အရေးတကြီး ထီးနန်းအန္တရာယ် ကိစ္စများသာ ဖြစ်ကြပါသည်။

၁၂၀၃ ခုနှစ် တိုင်သောအခါမူ သူပုန်၊ သူကန် ကိစ္စများလည်း အောင်နိုင်ပြီးဆုံးခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော်အရပ်ရပ် ငြိမ်ဝပ်ပိပြား သာယာအေးချမ်းလာပြီး၊ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်၊ မင်းညီမင်းသားများနှင့်တကွ ဝန်ကြီး၊ များကြီး၊ စစ်ဗိုလ်၊ စစ်ကဲမကျန် ရွှေနန်းထုံးစံအတိုင်း ဘွဲ့အမည် အရည်၊ မြို့စား၊ ရွာစား၊ ရာထူးဌာနများ တိုးတက် ပေးသနားရသော ကိစ္စ၊ ရှမ်းကိုးဆယ့်ကိုး၊ ဇော်ဘွားတို့နှင့်တကွ နယ်စား၊ ပယ်စား၊ မြို့စား တို့အားလည်း အများအပြား သစ္စာတော်ခံခြင်း ကိစ္စများ ပြီးဆုံးကြလေပြီ။

သည်တော့မှ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် ဥက္ကလာဒဂုံသို့ ရေတပ်တော်ကြီးနှင့် တခမ်းတနား စုန်တော် မူခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ဤအချိန် ဤအခါသည် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ စိတ်တော် သာယာအေးချမ်းလှသော အချိန်ကောင်း ကလေးဟု ဆိုပါတော့မည်။

သို့သော် သာယာအေးချမ်းခြင်းလည်း အစဉ်အမြဲ မဟုတ်နိုင်ပြန်ရာ တစ်စုံတစ်ရာသော အကြောင်းသည် တစ်နေ့ တစ်ချိန် တစ်ခါ သောကာလ၌ ဆီလိုအပေါက်ရှာ ပေါ်လာတတ်သော ဓမ္မတာ သဘာဝအတိုင်း၊ သူ ရောက်လာချင်သော အချိန်အခါ၌ ရောက်လာပြီး သာယာငြိမ်းအေးခြင်းကို ဖြိုခွင်းမည့်အကွက်ကို တစ်ထောင့် တစ်နေရာ ဆီမှ ရပ်တည်စောင့်စား နေဦးမည်သာ ဖြစ်ပါတော့သည်။

ဤသို့ နှင့်ပင် ဥက္ကလာပစံနန်းတော်၌ ၅ လကျော်မျှ စံနေတော်မူခဲ့ပြီဖြစ်သော ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် သက္ကရာဇ် ၁၂၀၃ ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၁၂ ရက်နေ့ မနက် ၄ ချက်တီးအချိန်တွင် ဥက္ကလာပမှ နေပြည်တော် အမရပူရ သို့ စတင် ဆန်တက် ထွက်ခွာတော်မူပါသည်။

အစီအစဉ် အခင်းအကျင်းနှင့်တကွ မူလ စုန်တော်မူခဲ့စဉ်အတိုင်း ရေတပ်တော်၊ ကြည်း တပ်တော်ကြီး များက ရှေ့နောက် ဝဲယာ ခြံရံပြီး အလယ်မှ ဖောင်တော်၊ လှေတော်ကြီးများ၏ အနေအထား မှာလည်း စုန်တော် မူခဲ့စဉ်က အစီအရင် အသိုင်းအဝိုင်းအတိုင်း ဘုရင်မင်းနှင့် မိဖုရားများ၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ ဆွေတော် ပျိုးတော်များ၊ မှူးတော်မတ်တော်၊ စစ်ဗိုလ် စစ်ကဲ စသော မင်းပရိသတ်အတိုင်း ဆန်တော် မူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

ရေတပ်တော်ကြီး တပ်ရှေ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမှာလည်း သားတော် "ပြည်မင်းသားကြီး"ကိုပင် ခန့်အပ်တော်မူ၍ နောက်တပ် ၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမှာ သားတော် ပုခန်းမင်းကိုပင် စုန်တော်မူခဲ့စဉ်အတိုင်း ခန့်အပ်တော် မူ ပါသည်။

စုန်တော်မူခဲ့စဉ်က အတူပါရှိခဲ့သော မြောက်ဆောင်တော် မိဖုရားသည် ဥက္ကလာပ စံနန်းတော်မှာ ၅ လကြာ အချိန်၏ နောက်ပိုင်းဖြစ်သော တပို့တွဲလဆန်း ၉ ရက်နေ့၌ မကျန်းမမာဖြစ်နေမှ ကံတော် ကုန်သဖြင့် ဥက္က လာပမြို့တော်မှာပင် မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ရပါသည်။

ထို့ကြောင့် အပြန်လမ်းခရီးမှာဖြင့် မြောက်ဆောင်တော် မိဖုရားတစ်ပါး မပါလာနိုင်ရာတော့ပါ။

ကြည့်မြင်တိုင် ပန်းလှိုင်မြစ်နဖူး၊ ဖောင်တော်ဆိပ်မှ ရေတပ်တော်ကြီးခွာရန် အခါပေး အမြောက်သံကြားပြီး နရည်းစရာ ဝံတောက်သံများနှင့် ရေခင်းသံများကို ခြိမ်ခြိမ်မွှမ်းမွှမ်း စတင်ကြားရသည်မှ တစ်ဖန် ဖောင်တော် လှေတော်များ ဆန်တက်ရန် ဖောင်ဆွဲလှော်ကားများဆီမှလည်း ဖောင်လားကြီး၊ ဖောင်ငင်ကြီး စသည့် တူရိ ယာသံတို့က ငြိမ်ငြိမ်ညံ့ညံ့ လာပြန်သဖြင့် မြစ်ပြင်တစ်ဝှန်းလုံး သာယာ ကြည်နူးဖွယ် အတိ ရှိပေလိမ့်မည်။

အရှေ့ဘက်မှလည်း နေဝန်းကြီးက တက်ကြွလာသည်ဖြစ်ရာ နေရောင်သည် မြစ်ပြင်အတွင်းက လှေဖောင် ပြာသာဒ် တို့မှ ရွှေရောင်ကို ပြက်ပြက်ထင်စေပြန်ရာ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု နန်းရိုးစဉ်လာအတိုင်း မင်္ဂလာ ကျက်သရေ အပေါင်း ခြံရံကွန်မြူး၍ နေမည်သာပင်။

လှိုင်မြစ်အတွင်းရှိ လှေတော် ဖောင်တော်များမှနေ၍ အရှေ့ဘက်သို့ မျက်နှာမူလိုက်သူတိုင်းမှာလည်း သိဂုံတ္တရ ကုန်းတော် မိုးမိုးညိုညို၊ မိုင်းမိုင်းကြီးပေါ်တွင် ရွှေတောင်ထွတ်ကြီး တင်ထားဘိအလား ကြည်ညို စဖွယ် သပ္ပာယ်လှသော ရွှေတိဂုံဆံတော်ရှင် စေတီတော်ကြီးအား ဖူးတွေ့ရသောအခါ ဆံတော်ရှင် ခြေတော်ရင်းမှ မလွဲမကင်း၍ ရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်သို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာလာကြရသော်လည်း ကြည်နူး လွမ်းဆွတ်ခြင်း ဖြင့် မျက်ရည်များ လည်လာကြသည်အထိ သဒ္ဓါပီတိ ဝမ်းဆီထိသို့ ရွှမ်းအိညွတ်ပျောင်းကာ မခွဲမခွာ တော့သယောင် ဖြစ်ကြသော ဟူသတတ်။

ဒါယကာရေမြေရှင် ဘုရင်မင်းတရားကြီးအဖို့မှာလည်း ဤနည်းနှင့်နှင်သာ ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ ထိုမျှမက စေတီတော်၌ လုံးတော်ပြည့် ရွှေသင်္ကန်းကပ်ရခြင်း၊ အုတ်စောင်းတန်းခင်းဆောက်၍ အနောက်မုခ်၌ လှူဒါန်းရခြင်း၊ ရွှေငွေ ဆည်းလည်းတော် ကြီးငယ်များကိုလည်း ထီးတော်၌ စေတနာအပြည့်အဝ ဆွဲဆင် လှူဒါန်းခဲ့ခြင်း၊ ထိုမျှမက စေတီတော် တနင်္ဂနွေထောင့်အရပ်၌ ပြာသာဒ် တန်ဆောင်းနှင့်တကွ ခေါင်းလောင်းတော်ကြီး သွန်းလောင်း လှူဒါန်းတော်မူခြင်းတည်းဟူသော ကုသိုလ်တော်များအတွက် သဒ္ဓါ ပီတိ လှူမ်းတော်မူမဆုံး ဖြစ်ရချိမ့်မည်သာ။ နောက်ဆုံး ဥက္ကလာပမှ ပြန်လည် ကြွချီတော် မူခဲ့ရာ တွင်ပင် ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးက မပြီးခဲ့သေးပေ။

ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးကို သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၀ ရက်နေ့ အခါတော်ရ၍ စတင် မြေပုံသွန်းလောင်း လုပ်ဆောင် စေခဲ့ပါသည်။

ခေါင်းလောင်းတော်ကြီး၏ အမြင့် ၉ တောင်၊ တစ်မိုက်နှင့် လက်သုံးသစ် (၉ တောင်ထွာပဲ ဆိုကြပါဆို) ရှိ၍ အနားလုံးပတ် ၁၅ တောင်၊ ခါးစည်းလုံးပတ် ၁၃ တောင်၊ တစ်မိုက်၊ လက်လေးသစ်၊ ၁၃ တောင်ထွာနီးပါး ရှိပြီး ကြေးခေါင်းလောင်းကြီး၏ ထုထည်ပမာဏမှာ ၂ မိုက်၊ လေးသစ်မျှ အထူ ရှိပါသည်။ စုစု ပေါင်း ကြေးစင်ပိဿာပေါင်း ၂၅၄၀ နှင့် ၄၉ ကျပ်သားရှိပါသည်။ ခေါင်းလောင်းဖောင်းကိုင်း၊ နရခြေသေ့ ၄ စီးပါ ပုံစံ ထုတ်၍ စနစ်တကျ လုပ်ဆောင်တတ်သူ၊ ကြေးသွန်းပညာ၌ အလွန်လျှင် ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်သူ ဝန်ထောက် မင်းကြီး မဟာစည်သူနှင့် ပန်းတဦးဝန်၊ လက်နက်သိုက်ဝန် မင်းကြီးမဟာမင်းကျော် သင်္ခယာ တို့ကို ပန်းတဦးကြေးသွန်းအမှုထမ်း လူ ၅၀ ကျော်တို့နှင့် ဆက်လက် အပြီးသတ် လုပ်ဆောင်ရန် ချန်ထား ရစ်ခဲ့ ပါသေးသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် ဥက္ကလာပ စံနန်းတော်တွင် ရှိစဉ် ပုသိမ်ခရိုင်၊ သမီးလှကျွန်းခေါ် လိပ်ကျွန်းတွင် "လောကဥသျှောင်" ခေါ် စေတီတစ်ဆူကို ပုသိမ်မြို့ဝန်အား ကြီးကြပ်၍ တည်စေသည်။ သမီးလှကျွန်း ပတ်လည်ရှိ ပင်လယ်အတွင်းမှ ငါး၊ လိပ် စသော ရေသတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်း ဘေးမဲ့ ပေးလှူတော်မူ၍ ကျောက်စာ နှင့်တကွ ထားတော်မူခဲ့သေးသည်။

*

ရတနာယဉ်မွန်နှင့် နေပြည်တော်အပြန်

ဥက္ကလာပ ဒဂုံမှ ရာဇဌာနီ နေပြည်တော် အမရပူရသို့ ပြန်လည် ဆန်တက်ကြွချီတော်မူရာ အပြန် ခရီး၌လည်း စုန်တော်မူစဉ် နည်းစနစ်အတိုင်း ရေတပ်တော်ကြီးကို ခြံရံဖွဲ့စည်းလျက် ကုန်းဘက်မှ လိုက်ပါ ကြရမည့် ကြည်းတပ်တော်ကြီးမှာလည်း လာစဉ်က နည်းစနစ်အတိုင်းပင်အစီအစဉ်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

ရေပြင်၌ ပြည်ကြီးမွန်ရတနာ ရွှေဖောင်တော် အမျိုးရှိသော ဖောင်တော်၊ လှေတော်၊ လှေကားတော်၊ သားလှေ၊ ငှက်လှေ၊ ရွှေလှေ၊ ရွှေလောင်းများ၊ သာရဗိမာန်၊ သာရကာ၊ အိကင်း၊ ကမကော် စသော ရှေ့ပြေး စည်တော်စုံတင် လှေတော်များ၊ ပြည်လုံးအံ့၊ လက်ရွေးကြီး စသော လှော်ကားတော်ကြီးများ စသော ထောင် သောင်းမက များလှစွာသော ရွှေလှေ၊ ရွှေလောင်းများအလယ်တွင် ယခု အပြန်ခရီး၌ တစ်မူ ထူးခြားနေသည် ကား စုန်တော်မူလာစဉ်ကပင် ပဲခူး၊ ဟံသာဝတီမြို့ရှိ သင်္ဘောကျင်းတွင် စီမံ ဆောက်လုပ်စေခဲ့သော (ရတနာယဉ်မွန်) အမည်ရှိသော သင်္ဘောတော်ကြီး ပြီးစီးသဖြင့် ရေတပ်တော်ကြီး အလယ်ရှိ များစွာသော ဖောင်တော်၊ လှေတော်တို့ အကြားမှ ရတနာယဉ်မွန်သင်္ဘောကြီးက ခုတ်မောင်း လာခဲ့သော မြင်ကွင်းတစ်ကွက်က ထူးခြားလျက်ရှိပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့သည် စုန်တော်မူလာစဉ်က စီးနင်းတော်မူခဲ့သော "ပြည်ကြီးမွန်" ဖောင်တော်တွင် မစီးမူ၍ အပြန် အဆန်ခရီးမှာ "ရတနာယဉ်မွန်" သင်္ဘောကြီးကိုသာ ခြေတော်တင် စီးနင်း လိုက်ပါတော်မူကြပါသည်။

သင်္ဘော ဆိုကတည်းက ကရဝိတ်ဖောင်၊ ပြည်ကြီးမွန်ဖောင် စသည်တို့လို လက်ပြည့်လှော်လှေများနှင့် ဆွဲ ငင် ယူရသည် မဟုတ်ဘဲ၊ ရေနွေးငွေ့ပါ ဘွိုင်လာမီးထိုး သင်္ဘောမျိုးသာဖြစ်ပါသည်။ ဘွိုင်လာမီးထိုး သင်္ဘော အမျိုးအစား "ရတနာယဉ်မွန်" သင်္ဘောကြီးကို တည်ဆောက်သူ ပဲခူး၊ ဟံသာဝတီ သင်္ဘောကျင်း ရှိ ဆောက်လုပ်ရေး ပညာသည်များမှာလည်း မြန်မာလူမျိုးများဖြစ်ကြပါသည်။ စက်မှု ဆိုင်ရာ အင်ဂျင်နီယာ အတတ်မျိုးကို သိုးဆောင်း ပေါ်တူဂီတို့ ဝင်ရောက်လာစ ရှေးမဆွကပင် အောက်မြန်မာပြည် ပင်လယ်ဆိပ် ကမ်းနေ မြန်မာအမျိုးသားတို့က သင်ယူတတ်မြောက် ကျွမ်းကျင် နေကြပြီး ဖြစ်ကြပါသည်။

ဒါကြောင့်သာ ရွှေဘိုမင်းတရား လက်ထက်မှာ သင်္ဘောတည်ဆောက်မှုတွေ တိုးတက်ကျွမ်းကျင်လာကြပြီး သင်္ဘောကြီးငယ် အရွယ်စုံ တည်ဆောက်နေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သင်္ဘောဧရာ တည်ဆောက်သည့်သဘောမှာ ကရဝိတ်ဖောင်၊ ပြည်ကြီးမွန် ဖောင်တော်ကြီးများ တည် ဆောက်သော ပုံဟန်နှင့် သဏ္ဍာန်ချင်း အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ အညာလှေကြီးများ တုံကင်းကြီးများနှင့်

ပင်လယ်ကူး ကတ္တူသဘောကြီးများသည် မြန်မာတို့ လက်မွန်မဆွက တည်ဆောက်လာကြသောကြောင့် မီးထိုး သဘော၏ ဇရာကို တည်ဆောက်ရာ၌ အကြောင်း မထူးခြားလှပါ။ ထို့ကြောင့် သဘော တည်ဆောက် ရာ၌ မီးထိုးဘို့လဲသာ ရေနှေးငွေ့စက် တည်ဆောက်ရေး အင်ဂျင်နီယာ အတတ်သာလျှင် တစ်ဆင့် ခံ ရရှိရေး ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရင်စနစ်ကို အပြစ်ပြောစရာ ရှိသော်လည်း ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကိုယ့်ဘုရင်၊ ကိုယ့်မင်း၊ ကိုယ့်အမျိုးသား အချင်းချင်း လွတ်လပ်စွာ နေစဉ်က စက်မှုပညာ၊ လက်မှုပညာတွေ ထွန်းကားခဲ့ဖူးသည်။ သို့သော်လည်း သူတစ်ပါး လက်အောက် ကျွန်သပေါက်ဘဝ၌မူ နာလန်မထူနိုင်အောင် ခြေကျိုး လက်ပြတ်ပမာ စက်မှု လက်မှုပညာ ၌ အညံ့စားသာမက အညွန့်တုံးသွားရသည်အထိ အတိအဖြတ် ခံခဲ့ကြရပါသည်။

ယခု လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိချိန်တွင်မူကား ကိုယ့်သဘောကျင်းမှ များစွာသော သဘောများ ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း၊ ပင်လယ်ရပ်ခြား သွားလာခုတ်မောင်းရေး၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာ သော သဘောလုပ်သားအမျိုးမျိုးက ရေကြောင်း၌ ကြီးစိုးလာနိုင်ရုံမက မီးရထား၊ မော်တော်ကား နှင့် လေကြောင်းလုပ်သားတွေပင် မရေမတွက်နိုင်အောင် ပေါ်ထွက် လုပ်ကိုင်လျက် ရှိနေကြလေပြီ။

ယခု လွတ်လပ်ရေး အရသာ အပြည့်အဝ ရရှိခံစားနေချိန်တွင် စက်မှုပညာ၊ လက်မှုပညာများ ထွန်းကား ကြီးကျယ် လာခဲ့သည်က မျက်မြင်ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

သို့သော် မြန်မာများသည် သူတစ်ပါး လက်အောက်ခံဘဝ မကျရောက်မီ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းနှင့် ကိုယ့်အ မျိုးသားချင်းတို့ တွင်ကျယ်ခဲ့ဖူးသမျှတွေကိုလည်း မမေ့အပ်၊ မဖျောက်ဖျက်အပ်သော သမိုင်းတစ်ရပ်အနေ ဖြင့် အမှတ်အသား ပြုထားစေချင်သည်။ အမှတ်တရ သတိရဖွယ် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုအနေနှင့်လည်း ဗဟုသုတ ဆည်းပူး လိုသူတို့အဖို့ ကျန်ရစ်စေချင်သော စေတနာဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ပြခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ၁၂၀၃ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း တစ်ဆယ့်နှစ်ရက်နေ့ နံနက် လေးချက်တီးအချိန် ဥက္ကလာပ မြို့နန်း ဖောင်တော်ဆိပ်မှ ဆန်တက်တော်မူခဲ့သော ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ ရေတပ်တော်ကြီး သည် ထိုနေ့ညနေ၌ ကျွန်းဦး သရက်တစ်ပင် စံနန်းတော်ဆိပ်တွင် တစ်ညည့် ရပ်နားတော်မူသည်။ ၎င်း နောက်တစ်နေ့ ဆန်တက်တော်မူရာ ရန်ကင်းစံရာနန်းဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။ ၎င်းဆိပ်တွင် ရွှေဘိုမင်း တရားကြီး သည် နှစ်ညမျှ ရပ်နားတော်မူပါသည်။ နောက်တစ်နေ့ ဆက်လက်ဆန်တက်ပြန်ရာ နေဖြူ မြို့ ဆိပ် တဲနန်းသို့ ဆိုက်ရောက်ပါသည်။

နေဖြူမြို့၌ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၊ မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့သည် "ကျိုက်ကလွန်းပွန်ဘုရား"ကို ဖူးမြော် တော် မူပြီးမှ ဆက်လက် ဆန်တက်တော်မူပြန်ရာ ဇလွန်မြို့စီရင်စု၊ ကျုံရရာ စခန်း၊ ၎င်းမြို့စီရင်စု၊

လေသာကုန်းသောင် စခန်း၊ ဟင်္သာတမြို့ တစ်ဘက် ရဲမင်းစွာ စခန်း၊ ၎င်းစီရင်စု သတ္တယာဒိင်စခန်း၊ ထိပ်တော်ရွာ တစ်ဘက် တဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ မိုးညိုရွာစခန်း၊ ၎င်းမှ ရွှေကျင်ရွာ အနောက်ဘက် ကနောင်မြို့နယ် စခန်း၊ ၎င်းမှ ရေကင်း ရွာသောင် စခန်း၊ ၎င်းမှ မင်္ဂလာ သာယာဝတီမြို့၊ ရေကင်း မင်းကြီး တိုက်စံနန်းတော်ရောက် စခန်းပေါင်း ၁၀ ချီတော်မူပါသည်။

ထိုမင်္ဂလာသာယာဝတီမြို့ ရေကင်းမင်းကြီးတိုက် စံနန်းတော်၌ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် (၉)ရက်မျှ ရပ် ဆိုင်းတော် မူပါသည်။ မျိုးမတ်၊ ဝိုလ်ပါ တပ်တောင်တာနှင့် နောက်လိုက် နောက်တော်ပါတို့လည်း နား နေကြ ရပါသည်။

ဤသို့ ၉ ရက်မျှ ရပ်နားဆိုင်းငံ့တော်မူခြင်းသည် သာယာဝတီမြို့ မင်္ဂလာအိမ်တော်ရာ၊ ကုသိုလ်တော် စေတီ တည်ထားတော်မူသော ကိစ္စနှင့် စပ်ဆိုင်ပါသည်။

သာယာဝတီမင်းသားဘဝက မြို့စား စားရသော သာယာဝတီမြို့၌ မင်းသားဘဝက ကြွရောက်တော်မူစဉ် စံနေခဲ့ဖူးသော မင်္ဂလာအိမ်တော်၌ ကောင်းမှုတော်စေတီတစ်ဆူ တည်ထားစေရန် ယခင် စုန်တော် မှုခိုက် က ငွေတော်ထုတ်ပေးပြီး သာယာဝတီမြို့ဝန်အား တည်ထားစေသော စေတီတော်သည် ယခု ဆန်တော် မူလာသောအခါ ဌာပနာပိတ်၍ ပြီးမြောက်အောင်မြင်ပြီဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းစေတီအား ဖူးမြော် ပူဇော် ၍ ရေစက်သွန်းလောင်းတော်မူရန် အစီအစဉ် ရှိပါသည်။ ရေတပ်တော်ကြီး ဆိုက်ရောက်တော်မူလျှင် အသင့်ပြုပြင် စီမံထားသော မဏ္ဍပ်ကနားများနှင့်တကွ ပွဲလမ်းသဘင်စုံ ခင်းကျင်း ကြိုဆိုကြရပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် (လောကဇေယျာ) စေတီတော် ဟူ၍ ကမ္ဘည်းတင်တော်မူပြီးလျှင် စေတီတော်၏ အနီး ဆောက်လုပ်ထားရှိပြီးဖြစ်သော အလှူတော် တန်ဆောင်းမဏ္ဍပ်အတွင်း၌ မြတ်စွာဘုရားအား လှူဒါန်း ရန် ပဒေသာပင်များ၊ သာသနာပြုဆရာတော် အမျိုးရှိသော ဆရာတော် သံဃာတော် ငါးဆယ့်ခြောက်ပါး တို့ကို လှူဒါန်းရန် သီးမျိုးစုံ ပဒေသာပင်ရေ ငါးဆယ့်ခြောက်တို့ကို စီစဉ် ခင်းကျင်း စေပြီးလျှင် လှူဒါန်းတော်မူခြင်း၊ မင်းတရားကြီးသည် ဘွဲ့ဖြူစဖွယ် ဆင်တော်မူ၍ မိဖုရားခေါင် ကြီးနှင့် အတူ များတော်မတ်တော်၊ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့နှင့် အတူတကွ ပရိတ်တရားတော်များ နာကြားခြင်း ပြုတော်မူသည်။

တပေါင်းလဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင် စံနန်းတော်ကနေ၍ ရေစက်သွန်းမည့် မဏ္ဍပ်တော်အရောက် ထီးဖြူယပ်မား၊ မင်းအဆောင်အယောင် တပ်ဝင်း အခင်းအကျင်းနှင့် ပွဲသဘင်စုံများကို စီစဉ်ခင်းကျင်း ကျင်းပစေပြီးနောက် ဘုရင်မင်းတရားကြီးသည် မကိုဋ်တော်ဆောင်း တုရင်အင်္ကျီတော် ဝတ်ဆင်ပြီး မိဖုရားခေါင်ကြီး နှင့် မိဖုရားများမှာ အဆင်တန်ဆာတော်များ အပြည့်အစုံ ဆင်မြန်းဝတ်ဆင်၍ မင်းညီမင်းသား၊ များတော်မတ်တော်များကလည်း ဇောင်းဝတ်လုံ၊ စလွယ်စုံများ ဆင်မြန်းဝတ်ဆင်ကြပြီးလျှင် ဘုရင်မင်းကို

မြဲရံလျက် ရေစက်သွန်းမဏ္ဍပ်သို့ ထွက်စံတော်မူကာ ရေစက်သွန်းချ လှူဒါန်းတော်မူသော အခမ်းအနား ကြီးကို ကျင်းပပါသည်။

ထိုအလှူရေစက်သွန်း အခမ်းအနား၌ ရာဇဝတ် အပြစ်အလျောက် ထောင်တန်း အကျဉ်းခံနေရသူ ယောက်ျား၊ မိန်းမပေါင်းလူတစ်ရာကျော်တို့ကိုလည်း ဘေးမဲ့ချမ်းသာပေးတော်မူခဲ့ပြီး ပွဲသဘင်လည်း ကြီးစွာ ခံတော်မူပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် သာယာဝတီမြို့၊ စီရင်စု၊ မင်းကြီးတိုက် ကုသိုလ်တော် (လောကဇေယျာ)စေတီ ဘုရား ရေစက်သွန်းချခြင်း အခမ်းအနား ပြီးဆုံးလျှင် ဆန်တက် ချီတော်မူရင်း အစီအစဉ်အတိုင်း ရေတပ် တော်ကြီး ကို ဆက်လက် ထွက်ခွာ ဆန်တက် ချီတော်မူခဲ့ပါသည်။

တပ်စဉ်အတိုင်း ချီတော်မူခဲ့ရာ တပေါင်းလဆန်း လေးရက်နေ့၌ ရွှေတုံးရွာအောက် တဲနန်းတော်သို့ တစ်စခန်း ရောက်ပါသည်။ ထိုမှ နောက်တစ်နေ့ ဆက်လက် ချီတက်ခဲ့ရာ မြန်အောင်မြို့နယ် မြစ် အနောက် ဘက် မာလကာကုန်း တဲနန်းတော်သို့ ရောက်ပါသည်။

၎င်းမှ တစ်ဆင့် ချီတက်ရာ ကြံခင်းမြို့နယ် မြစ်အနောက်ဘက်ရှိ ပေါက်တိုင်ရွာ တဲနန်းတော်သို့ ရောက် ပါသည်။ ၎င်းမှတစ်ဆင့် ချီတက်ခဲ့ရာ ထိုစီရင်စု သောကြာတူး တဲနန်းတော်သို့ ရောက်ပါသည်။ ၎င်းမှ တစ်ဆင့် ချီတက်တော်မူပြန်ရာ ပန်းတောင်းမြို့နယ်ရှိ သလဲတန်း နန်းတော်သို့ ရောက်ရှိပါသည်။

၎င်းမှတစ်ဆင့် ချီတက်လာသောအခါ ရွှေတောင်မြို့နယ် ကျီးသဲရေကျော် စခန်းမှတစ်ဆင့် ကျော်၍ ပန်းတောင်း အနောက်ဘက် တဲနန်းတော်သို့ ရောက်ပါသည်။ ၎င်းတစ်ဖန် ဆက်လက် ချီတက်ပြန်ရာ ဆင်တဲရွာ စခန်းကို ကျော်၍ ပြည်ရှိ အရှေ့ဘက် မိုးခေါင်ရွာ တဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ တစ်ဖန် မြဝတီမြို့၊ စီရင်စု၊ လရာဆီးအိုင် စခန်း၊ ၎င်းမှ သောင်ပင်ဆိပ်မြို့နယ်၊ မြဝတီ တဲနန်းတော်သို့ ဆိုက်ရောက်ပါသည်။ ထိုအခါက မြဝတီမြို့သည် မြဝတီမင်းကြီး ဦးစနှင့်တကွ ဝန်ကြီး မင်းကြီးတို့အား စားကြေး ပေးထားရသော စည်ကား သာယာသည့် မြို့ကြီးတစ်မြို့ အဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့ဖူးသော်လည်း ယခုအခါ ရွာငယ်ဇနပုဒ် မျှ သာတည်း။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ဥက္ကလာပသို့ စုန်တော်မူစဉ်က ရပ်နားခဲ့သော ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတစ်လျှောက်ရှိ စခန်းမြို့ တဲနန်းတော်များသည် ဥက္ကလာပမှ ပြန်လည်၍ ဆန်တက်ကြွချီခဲ့သောအခါ စုန်တော်မူ စဉ်က မရပ်မနားခဲ့ရ သေးသော မြို့များ၊ ခရီးစခန်း တဲနန်းတော်များအဖြစ် အသစ်ထပ်ဖြည့်ခြင်း တွေ့မြင် ရပါလိမ့်မည်။ ဘကြီး တော်လက်ထက် မြဝတီမြို့စား မင်းကြီးဦးစ ကောင်းစားစဉ်က စားကြေးမြို့အဖြစ် ရရှိခဲ့သော မြဝတီမြို့ တဲနန်းတော်သို့ ရပ်နားတော်မူသောအခါ နောက်တော်မှ အတူပါရှိ လိုက်ပါခဲ့သူ မြဝတီမြို့စား ဝန်ကြီးဟောင်း ဦးစ ခမ္မာ မည်သို့ ရှိရာချိမ့်မည်နည်း။

မင်းခစားတို့သည် ကမ်းနားသစ်ပင် ဆိုသော စကားအတိုင်း တစ်ခါက ကောင်းစားခဲ့သလောက် ဆိုးချိန် ရောက်လျှင်လည်း ခံရမည်မှာ ပြေး၍ မလွတ်သာသော ဓမ္မတာလမ်းစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပညာရှိ စာပေသမား တို့ စိတ်ဓာတ်မှာ ကြံ့ခိုင်ပါသည်။ တုန်လှုပ်ပျော့ ညံ့ခြင်းမရှိနိုင်ပါ။ " ငါ မသေရတာပင် အမြတ် မဟုတ်ပါလော ... " ဟု တွေးတော ဖြေဆည်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ဝန်ကြီး ရာထူး မရှိ၍လည်းကောင်း၊ မြဝတီမြို့စား မဟုတ်၍ လည်းကောင်း တုန်လှုပ်ခြင်း၊ တမ်းတခြင်း အလျှင်း မရှိ။ စိတ်ဓာတ်၏ ခိုင်မာခြင်းတစ်ခု အရင်းပြု၍ တည်ကြည်ငြိမ်သက်စွာ ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်မှာ ပညာရှိ တို့၏ လက္ခဏာပင်ဖြစ်ပါသည်။

မြဝတီမြို့ တဲနန်းတော်စခန်းမှတစ်ဆင့် ချီတက်ခဲ့သော ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ ရေတပ်တော်ကြီးသည် ကာမ မြို့ စီရင်စု၊ ပလ္လိရွာအောက် မင်းပြင်ရွာစခန်းမှ ပြည်မြို့ စီရင်စု ဘွတ်လည်မြို့ မြစ်နားရွာ တဲနန်းတော်၊ သရက်မြို့ တဲနန်းတော်၊ မြေထဲမြို့စီရင်စု ညောင်ပင်သာစခန်းမှ မြို့အနောက်ဘက် မြင်ပါ လင်းချောင်း တဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ မြေထဲမြို့စီရင်စု သာစည်ရွာစခန်းကို ကျော်ပြီးလျှင် ထိုစီရင်စု သာဝတ္ထိ အလယ်ရွာ တဲနန်းတော်သို့ လည်းကောင်း၊ ထိုမှ မလွန်မြို့ စီရင်စု ရွာလင်းရွာ၏ အောက်လက်ပံငူရွာ စခန်း ကို ကျော်ပြီးလျှင် ၎င်းနယ် ပေတောရွာ တဲနန်းတော်တွင်နားသည်။

ထိုကမှ ပေတော အထက်ရွာစခန်းရှိ တဲနန်းတော်၊ ထိုနောက် မင်ကွန်းမြို့စီရင်စု အနောက်ဘက် ကမန်း စခန်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့် မကွေးမြို့ အနောက်ဘက် ရွာသာရွာ တဲနန်းတော်အရောက် ရက်ပေါင်း (၁၅) ရက် နှင့် (၁၅)စခန်းအရောက် ဆန်တက် ထွက်ချီတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ချီတော်မူခဲ့ရာ ရပ်နားတော်မူသော တဲစခန်း အသီးသီးတို့၌ စီရင်စုမြို့နယ် အရပ်ရပ်မှ သက်ဆိုင် ရာ ဖြစ်သော မြို့ဝန်၊ အဝေးဝန်၊ စစ်ကဲ၊ တိုက်အုပ်၊ တိုက်ခေါင်း၊ ပဲ့နင်း၊ အရာရှိ အရာခံ အပေါင်းတို့က ဖူး မြော် ဆက်သကြသော ရှိခိုးလက်ဆောင်တော်၊ ထည်မျိုးအုပ်မျိုး အမွန်အမြတ် ပဏ္ဏာတော်များကို ဆက်သခံ တော်မူရာတွင် တစ်သက်မှတစ်ခါ ဆိုသလို ကြွရောက်လာသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်း အား တိုင်းနေ ပြည်သူ ရှင်လူအများကလည်း ခရီးဦးကြိုဆိုခွင့်ရကြပါသည်။

ယခု ခရီးစဉ် စခန်း(၁၅)ခုမြောက်ဖြစ်သော ရွာသာရွာ (ယခုအခေါ် "ရသရာ") စခန်း တဲနန်းတော်ရှိရာ ရွာ သာရွာကြီးသည် ကြီးကျယ် စည်ကားသော ရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်ခဲ့သည်။ ရွာဆိုသော်လည်း မြို့ကလေး တစ်မျှ ရှိသည်။ ယနေ့ခေတ်အထိ အဆိုပါ ရွာသာရွာကြီးသည် တိုက်ကြီးအိမ်ကြီး များစွာနှင့် စည်ကားလျက် ပင် ရှိ ပါသေးသည်။

၎င်းရွာသာရွာအထက်တွင် မင်းဘူးမြို့ရှိပါသည်။ မင်းဘူးနှင့် မကွေးမြို့တို့မှာ ဧရာဝတီမြစ်ကြီး၏ အရှေ့ဘက် ကမ်းနှင့် အနောက်ဘက်ကမ်း တစ်ဖက်တစ်ချက်စီတွင် မျက်နှာချင်းဆိုင် တည်ရှိသော မြို့ကြီး နှစ်မြို့ဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီမြစ် အရှေ့ဘက်ကမ်းတွင် တည်ရှိသော မကွေးမြို့ကြီး၏ အထွတ်အမြတ် ကျက်သရေဆောင် စေတီတော်ကြီး မှာ ဧရာဝတီမြစ် ကမ်းပါးထိပ် အမြင့်တွင် တည်ရှိသော "မြသလွန် စေတီတော်ကြီး" ဖြစ်ပါသည်။

မျက်နှာချင်းဆိုင် ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ မင်းဘူးမြို့၏ ကျက်သရေဆောင် စေတီကြီး တစ်ဆူ မှာလည်း မြစ်ကမ်းပါးအနီး တောင်ကုန်းမြင့်ကြီးပေါ်၌ တည်ရှိသော "စက္ကိန်းတဲ စေတီတော်ကြီး" ဖြစ်ပါသည်။

ယင်း စေတီတော်ကြီး နှစ်ဆူလုံးသည် ရာဇဝင် သမိုင်းအရလည်း အလွန်ထင်ရှား ကြီးကျယ် ဆက်နွယ်ခဲ့သော စေတီကြီးနှစ်ဆူ ဖြစ်ပါလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသခင် ကြွတော်မူလာစဉ် တစ်ည၌မျှ ကျိန်းစက်တော်မူခဲ့ဖူးသည့် နေရာမြတ်ကို စက္ကိန်းတဲ စေတီဟူ၍ တည်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး၊ မြတ်စွာဘုရား ကျိန်းစက်တော်မူဖူးသည့် မြသားသလွန်တော်ကို ဌာပနာ ၍ တည်ထားသော စေတီတော်ကြီးမှာ မကွေးမြို့မှ မြသလွန်စေတီတော်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဆက် တည်းပင် မလွန်မြို့မှာလည်း "မြသပိတ်စေတီတော်" ဟူ၍ ရှိပါသေးသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ မြသပိတ်တော် ကို ဌာပနာ၍ တည်ထားသော စေတီတော် ဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့် "မကွေး ... မြသလွန်။ မလွန် ... မြသပိတ် " ဟူ၍ စေတီတော်ကြီးနှစ်ဆူကို မှတ်တမ်းပြုထားခဲ့ကြ ဖူးပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလာစဉ် ခြေတော်ရာနှစ်ဆူ ချတော်မူခဲ့သော နေရာမှာ "ရွှေစက်တော်ဘုရား" ဟူ၍ ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့ပါသည်။

ရွှေစက်တော်ဘုရား တည်ရှိရာ တောင်တော်သည် မန်းချောင်းက ဦးသုံးကြိမ်ခိုက်ပြီး စီးဆင်းရသည်ဟု အဆို ရှိသည့်အတိုင်း မန်းစက်တော်ရာတောင်အား မန်းချောင်းသည် ၃ ကြိမ် ကွေ့ဝိုက်ဦးခိုက် စီးဆင်းနေသည် ကို ယနေ့အထိ တွေ့မြင်သိရှိနိုင်ကြ၏။

ခြေတော်ရာ နှစ်ဆူအနက် တစ်ဆူမှာ တောင်ခြေရှိ မန်းချောင်းနှုတ်ခမ်းပေါ်တွင်ရှိ၍ အောက်ခြေတော်ရာ ဟူ၍ ခေါ်ကြသည်။ မိုးတွင်းအခါ၌ ရွှေအတိပြီးသော အောက်ခြေတော်ရာသည် မန်းချောင်း ရေအောက်သို့ အမြဲ ရောက်ရှိနေတတ်ပါသည်။ အထက်ခြေတော်ရာ စေတီမှာမူ တောင်ထိပ် အစွန်အဖျား ၌ တည်ရှိပါသည်။ တပို့တွဲ၊ တပေါင်းက တန်ခူးလအထိ ရှေးခေတ် အစဉ်အလာအတိုင်း ကြီးကျယ်စည်ကား သော ဘုရားပွဲတော်အချိန်ကာလသည် (၃)လတိတိရှည်လျား၍ ဘုရားဖူးများ ထောင်သောင်း ချီလျက် အဆက်မပြတ် များပြားလှပါသည်။

ရွှေစက်တော်ဘုရားသို့ သွားလိုသူများသည် မကွေးမြို့ တစ်ဘက်ကမ်းရှိ မင်းဘူးမြို့နယ်မှနေ၍ သွားကြရ ပါသည်။ ယနေ့ မော်တော်ကားလမ်းများရှိပြီဖြစ်၍ အသွားအလာ လွယ်ကူသော်လည်း ရှေးခေတ်ဟောင်း ကမူ ခြေလျင်၊ မြင်းလျင်များနှင့် လည်းကောင်း၊ နွားလှည်းများနှင့် ညဉ့်အိပ်ညဉ့်နေ ခရီးရှည်သွားရ၍ စားအိုး စားခွက်၊ ရိက္ခာပစ္စည်းအလုံအလောက်နှင့် လာကြရပါသည်။

ထိုရာဇဝင် သမိုင်း နှင့် အလွန်ထင်ရှား ကျော်ကြားသော ရွှေစက်တော်ဘုရား ခြေတော်ရာများ တည်ရှိရာ အရပ်သည် မင်းဘူးမြို့ အနောက်ဘက် တောကြီးမျက်မည်း၊ တောင်တန်းကြီးများ အသွယ်သွယ်ကို ခဲယဉ်း စွာ ဖြတ်ကျော်သွားရသည်။ ဆောနယ်၊ ယောနယ် တို့နှင့်လည်း ဆက်သွယ်သည်။ ချင်းလူမျိုး တို့ကလည်း ရွှေစက်တော်၏ တောအထပ်ထပ်၊ လျှိုမမြောင်မြောင်၊ တောင်အသွယ်သွယ်မှာ အနံ့အပြား နေထိုင်ကြသူ များ ဖြစ်၍ ပွဲတော်အခါ ရွာလုံးကျွတ် ဘုရားဖူး လာရောက်လေ့ရှိကြပါသည်။

ဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း မင်းဘူးမြို့ အောက်ဘက်ရှိ "ရွာသာရွာ" ဘက်ကနေ၍ မြင်း နှင့် သွားမည်ဆိုလျှင် ရွှေ စက်တော်တောင် ကို ခရီးတိုတို နှင့်ပင် ပို၍ မြန်မြန်ဆန်ဆန် ရောက်နိုင်ပါသည်။

အသွားမတော် တစ်လှမ်း ဖြစ်ရသူကြွမ္မာ

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ၏ ရေတပ်တော်သည် ရွာသာရွာ တဲနန်းတော်၌ တစ်ညည့်မျှ ရပ်နားတော်မူခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ကာလသည် တပေါင်းလပြည့်ကျော် သုံးရက်နေ့ဖြစ်၍ တစ်ညည့်လုံး ရွှေလရောင် လွှမ်းချိန် လည်းဖြစ် ပါသည်။ ပူအိုက်သော နွေဥတုရာသီလည်းဖြစ်ပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ သားတော်ကြီးဖြစ်သူ ရေတပ်တော်၏ ရှေ့တပ်ဗိုလ်ချုပ်ပြည်မင်းသား သီရိမဟာ သီဟသူရ ဓမ္မရာဇာသည် မိမိ ဖောင်တော်ပေါ်မှနေပြီး သာယာကြည်နူးဖွယ်ဖြစ်သော အခါသမယ၌ ကြံ့ကြိုက် ခဲလှသော ရွှေစက်တော် ဘုရားပွဲချိန်လည်း ဆုံဆည်းလျက်ရှိသောကြောင့် ခြေတော်ရာများကို သွားရောက် ဖူးမြော်လိုလှသည်။ ဆန္ဒက ပြင်းပြ၊ အချိန်ကလည်းမလှ၊ လရောင်ကို အားကိုး၍ မြင်းနှင့် အပြင်း စိုင်းနှင် ပါက ညတွင်းချင်း မိုးမလင်းခင် ပြန်ရောက်နိုင်သည်ဟု တွက်ဆမိသည်။

မနက်ကိုလည်း တပ်တော်ထွက် မိရမည်။ လှေတော်ပေါ်တွင် တစ်ညလုံး အချိန်ကုန်မည့်အစား လျှပ်တစ်ပြက် နည်းနှင့် မြင်းတော်စီးပြီး ခြေတော်ရာဘုရားများ သွား၍ ဖူးမြော်လိုက်ချင်သော ဆန္ဒက တားဆီး မရအောင် ပေါ်ပေါက်နေတော့သည်။

ခမည်းတော်ကို သံတော်ဦးတင်၍ သွားမည်ဆိုလျှင်လည်း ညည့်အချိန်မတော်ကြီး သွားရန်မသင့်ဟု မိန့်တော် မူမည်အမှန်ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ကြိမ် အေးအေးဆေးဆေးလာဖို့ ဆိုသည်မှာလည်း "ဆောက်ဖြစ်ပါ မှ ကျောင်းဒကာ" ဆိုသော စကားကဲ့သို့ ပုံသေကားကျ မဟုတ်သဖြင့် ရွှေစက်တော်ဘုရား နှင့် အနီးဆုံး ရွာသာ ရွာသို့ ကြံ့ကြိုက်ကြိုက် ရောက်လာခိုက် တပေါင်းလပွဲတော်အခါလည်း ဖြစ်လေသော ကြောင့် ကြံ့ကြိုက် ခဲမို့ ဇွတ်ပဲသွားတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူလိုက်သည်။

အရွယ်တော်ကလည်း ငယ်ငယ်၊ ထက်တုန်း မြက်တုန်း၊ သန်တုန်း မြန်တုန်း ခရီးပြင်း မြင်းစိုင်းရမည်ကိုပင် ပန်းသည် ဟု မထင်နိုင်၊ ဇွတ်တရွတ်ပဲသွားမည်၊ ဘုရားဖူးသွားခြင်းသည် ကုသိုလ်ရေးအလုပ်ဖြစ်၍ ခမည်း တော် အပြစ်မြင်တော်မူမည်မဟုတ် ဟူ၍လည်း တထစ်ချ ယုံမှတ်လေသည်။

ဟုတ်ပါသည်။ ဘုရားဖူးခြင်းသည် မင်းပျိုမင်းလွင်အရွယ်၌ သေရည်သောက်ခြင်းမဟုတ်၊ သူ့ဥစ္စာတိုက်ခိုက် လုယူခြင်း မဟုတ်၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမဟုတ်၊ ကောင်းသော ဘုရားဖူး ကုသိုလ်ရေး အလုပ်သာဖြစ်ပါ သည်။

ညတွင်းချင်းပင် ရှေ့တပ် ဗိုလ်မှူးချုပ် မင်းသားကြီး၊ မြင်းယဉ်စီး၍ ရွှေစက်တော်ဘုရားဖူး ထွက်တော်မူမည် ကို ဝန်အရာရှိများက မြင်းကောင်း မြင်းချောများ စီစဉ်ဆက်သကြရသည်။ နောက်လိုက်

နောက်ပါ အနည်း ငယ်ခြံရံ၍ ရွာသာရွာမှ မင်းမှုထမ်းများကို လမ်းပြစေလျက် မန်းစက်တော်သို့ ဘုရားဖူး ထွက်ခဲ့ပါသည်။

တပေါင်းလပြည့်ကျော် သုံးရက်ဖြစ်၍ လမင်းထွက်လာသည်က အစ တစ်ညလုံး ရွှေလရောင်မုန်းထားခြင်း ကြောင့် တောတောင် ရေမြေတစ်လွှား၌ နေ့လယ်နေ့ခင်းကဲ့သို့ လင်းထိန်နေပါသည်။ တစ်တောင်ကျော်၊ တစ်တောင်နင်း၊ မြင်းအများနှင့် အပြင်းသွားနေရသော ပြည်မင်းသားတို့သည် သန်းခေါင်ကျော် သာသာ တွင် မှ မန်းစက်တော်ဘုရားသို့ ရောက်သွားကြပါသည်။

အောက်ခြေတော်ရာကို ပထမဖူး၍ ဦးခိုက်ကြပြီးလျှင် အထက်ခြေတော်ရာရှိရာ တောင်ထိပ်သို့လည်း တက်၍ ဦးခိုက်ဖူးမြော်ကြရပါသေးသည်။ နမ္မန္တာနဂါးတို့၊ သစ္စာဗန္ဓရသေ့တို့ တောင်းပန်မှုကြောင့် မုနိရှင်တော် ဘုရားက ခြေတော်ရာများ ချထားတော်မူခဲ့သည်ဆိုသော ဘုရားသမိုင်းစဉ်ကိုလည်း အတိတ် ဖြစ်စဉ် တွေ ပေါ်လွင်လာသည်အထိ တွေးထင် ကြည့်ညှိမိမည်။ ဖန်သားကဲ့သို့ ကြည်လင်သည့် စမ်းရေသွင် သွင်စီးဆင်းလျက်ရှိသော မန်းချောင်းသည် စက်တော်ရာ တောင်ခြေကို သုံးပတ်ရစ်ခွေ ဦးခိုက် ၍ နေသည်ကိုလည်း မျက်ဝါးထင်ထင် ကြည့်နူးဖွယ် တွေ့မြင်နေရပေမည်။

မန်းစက်တော်ရာ တောင်တော်အား ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်မှ ခြံရံထားသောသဘာဝ တောတောင်၊ လျှိုမြောင်၊ ချောက်ကမ်းပါးတို့တွင် အလိုအလျောက် ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသော တောပန်း တောင်ပန်း တို့၏ ရနံ့ကလည်း သင်းပျံ့လှိုင်ကြူလျက် ပန်းစုံခသော တပေါင်းလရာသီနှင့် လျော်ညီစွာ ပီပီသသ ကျင့်သုံးနေ ကြသောကြောင့် ရာသီမာသ သဘာဝ၏ အလှအပတို့နှင့်ပေါင်းဖွဲ့ကာ စိတ်အာရုံကို တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ဆွတ်ပျံ့ ဖွယ်ရာ ကြံကြိုက်ရလေသော ပြည်မင်းသားများတွင် ဖရကာပီတိ ဝှမ်းဆီထိသို့ ပျောင်းအိ ညွတ်ယိမ်းလျက် ပြန်ရမည့် ခရီးအတွက်ပင် စိတ်မဝင်စားမိအောင် ရှိရလေတော့သည်။

သဒ္ဓါယိုဖိတ် ကြည်ညိုစိတ်နှင့် ဖူး၍မဝ၊ ဦးချ၍ မထချင်အောင်ရှိပြီး အချိန်ကလည်း နည်းသဖြင့် အပြန်ခရီး အတွက် နောက်ပါ မင်းမှုထမ်း တို့က သတိတော် ဆက်ကြမှသာ ရုတ်တရက်ဦးချ၍ ပြန်ခဲ့ရသည်ပင်။ ပြည်မင်းသား ၏ စိတ်ကတော့ မန်းစက်တော်ရာ ဘုရားခြေတော်ရင်းက ခွာမရဘဲ ကျန်ရစ်လေသယောင်။ လရောင်လင်းလင်း တွင် မြင်းတော်ကိုနှင့်၍ တောင်စဉ်တောတန်းမှ တမောတပန်း ပြန်လှည့်ခဲ့ကြ ရပါသည်။

ရွာသာရွာ ဆိပ်ကမ်း၌ ရွှေရောင် လွမ်းလျက်ရှိသော ရေနန်းပြာသာဒ်များနှင့် လှေတော်၊ ဖောင်တော်များ အပါအဝင် ရေတပ်တော်ကြီးသည် မနက်ဖြန်မနက် နေဝန်းတက်ချိန်တွင် ခရီးစဉ်အတိုင်း ဆန်တက် ထွက်ခွာ ချီတက်ကြရန် အသင့်ပြင်ဆင်ထားကြသောကြောင့် ရေတပ်တော် အဝင်အပါ မင်းမှုထမ်း များစွာတို့မှာ တာဝန်ဝတ္တရားအတိုင်း နေ့ဆိုင်း ညဆိုင်းနှင့် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက် လျက် ရှိသည်တွင် ရေတပ်တော်ကြီး၏ ရှေ့တပ် ဦးစီးဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်သော ပြည်ကိုယ်တော်ကြီး အချိန်မီ အပြန်ကို လည်တံရှည်ရှည် ပင့်၍ မျှော်လင့် စောင့်စားနေကြရလေသည်။

ထက်ကောင်းကင် မှ သော်တာလမင်းကြီးသည် မြင်းအပြင်းစီး၍ စခန်းအရောက် ကဆုန်ပေါက် နှင်လာသူ တစ်စုအား သနားကြင်နာစွာကြည့်၍ နေပေလိမ့်မည်။ လင်းအရက်အချိန်ကလည်း သီသီနီးကပ် လာလေပြီ။ ထို့ကြောင့် လမင်း၏ ရောင်ရှိန်သည် မိုန်မှန်းမသိ မိုန်မှေး၍ တဖြည်းဖြည်း ဆုတ်ယုတ်စ ပြုလာ လေသည်။

တောင်စဉ် တောင်တန်းမှ တရကြမ်း မြင်းစိုင်းလာသူများကလည်း ရွာသာရွာ ကမ်းခြေအရောက် ကဆုန် ပေါက် နှင်မြဲ နှင်လျက် ရှိနေကြပါသည်။

သို့ရာတွင် အချိန်က လူကိုစောင့်နေရိုး ထုံးစံမရှိပါ။ လမင်းစန္ဒာကလည်း "ငါတော့ ဆက် မကြည့်လိုတော့ ဘူး။ နင်တို့ထိုက် နဲ့ နင်တို့ကံသာပဲ "ဟု မျက်နှာလွဲ၍သွားသလို၊ အနောက် စကြဝဠာ နှုတ်ခမ်းသို့ ကွန်းခို သွားတော့ သည်၏ အဆုံးတွင် အရှေ့ စကြဝဠာတစ်ပြင်လုံးမှ နီလွင်သော ရောင်ခြည်တန်းများ သန်း လာ လေတော့သည်။

အရှေ့လောကဓာတ်မှ လင်းရောင်ခြည်ဖြာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မြစ်ကမ်းပါးက ရွှေနဂါးကြီး လူးလွန်လာ သည့် အလား ရွှေရောင်လျှပ်သော ရေတပ်တော်ကြီးသည် သက်ဝင်လှုပ်ရှားလာကာ ရှေ့စခန်းဆက်ကို ချီတက်ရန် ပြင်ဆင်သမှု ပြုကြလေတော့သည်။

သို့လျှင် အရှေ့လောကဓာတ်မှ လင်းအရက်ဖြာနေပြီဖြစ်၍ ရွာသာရွာဆိပ်၌ ဆိုက်ကပ်၊ ရပ်နား အိပ်စက် နေခဲ့သော ရေတပ်တော်ကြီးသည် ယနေ့ နံနက်အဖို့ ရှေ့ခရီးဆက်လက်ရန် လူးလွန် လှုပ်ရှားလာ သည့် အားလျော်စွာ တာဝန်ရှိမင်းမှုထမ်းတို့မှာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ လှေသမ္ဗန်များ၊ ဖောင်တော်များအပေါ်တွင် "ခတ်ကွင်းပြင်" ကြလေပြီ။

ချီတက်ရန် မင်္ဂလာအမြောက်သံကြားလျှင် အဆင်သင့် တက်ချီတက်မြှောက် တစ်ယောက်မကျန် လှော် ခတ် ရတော့မည်။ နရည်းဆရာ၊ ဝံတောင်ဆရာတို့ကလည်း ဝံသံ၊ ပတ်သံများ စမ်းသပ် အသံညှိလျက်ရှိကြ လေပြီ။

အခါကြား အမြောက်အမှုထမ်းတို့မှာလည်း တပ်ရှေ့မှ အချက်ပြသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း အမြောက် သံကြီး ဟည်းခနဲ ထွက်နိုင်စေခြင်းငှာ အမြောက်ဆန်ယမ်းမှုန့်များ အဆင့်သင့် ထည့်ပြီး မီးတုတ်ကြီး တပြင်ပြင် ရှိနေ ကြလေပြီ။

ဒီအချိန်အထိ ပြည် ကိုယ်တော် မပေါ်လာသေးပါကလားဟု မင်းသား၏ ဝန်အမှုထမ်းများ လည်ပင်း တယား ယားဖြစ်လာကြလေပြီ။ ထိုခေတ်သည် လည်ပင်းယားရသော ဧကရာဇ် ဘုရင်ခေတ် ဖြစ်ပါသည်။ အပြစ်ရှိ လျှင်၊ တာဝန် မကျေပွန်လျှင်၊ အထင်အမြင်မှားလျှင် ဓားနှင့်လည်ပင်း အနီးကပ်ဆုံး တွေ့ကြုံရခြင်း ခေတ် ဖြစ် ပါသည်။

အခြားသော ဝန်အမှုထမ်းများထက် ပြည်မင်းသား၏ ဝန်ထမ်းများမှာ ပိုတာဝန်ရှိ၍ အပြစ်ရှိချင်း ရှိလျှင် သူတို့သာ ရှေးဦးစွာ ခံရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အချိန်က စောင့်မနေပါ။ ပြည်ကိုယ်တော်တို့ မရောက်လာသေး။ ရေတပ်တော်သားအားလုံးသည် ကုန်းဘက် သို့ လည်တဆန်ဆန်နှင့် ငံ့မျှော်နေကြသည်။ ပြည်မင်းသားနှင့် နောက်လိုက် နောက်ပါ များ မှာလည်း မြင်းစီး ကျင်လည်စွာနှင့် ရှေးရှုစိုင်းနှင့်လျက်သာရှိကြပါသည်။ သို့ရာတွင် အခါက အနည်းငယ် ငံ့လင့် သွားခြင်းကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး နားတော် ပေါက်ကြား သွားရ တော့သည်။

" မောင်မင်း တို့၊ တပ်တော် ချီချိန်သင့်ပြီမဟုတ်လား " ဟု ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး အမေးတော်ရှိလျှင် " မှန်လှပါ။ အချိန်အခါ သင့်မြတ်ပါပြီ။ သို့ရာတွင် သားတော် ပြည်ကိုယ်တော် မရောက်လာသေးခြင်းကြောင့် ခေတ္တ ကလေး ဆိုင်းငံ့ရကြောင်းပါဘုရား" ဟူသော အဖြေကြောင့် ...

" အစ်ကိုကြီးက ဘယ်သွားရသလဲ၊ ငါ့ကိုလည်း အလျှောက်အထား မရှိပါကလား။ သားတော်၏ ဝန်အမှုထမ်း များကို ငါ့ရှေ့တော်ခေါ်ခဲ့ကြရမည်" ဟု အမိန့်တော်ရှိခိုက် သားတော် ပြည်မင်းသားတို့လည်း အမောတပန်း ဆိုက်ရောက်လာပြီး ခမည်းတော် ရှေ့တော်သို့ ဝင်ရောက်ခစားမိကြလေသည်။

ခမည်းတော် ရှေ့မှောက်ရောက်လာသော သားတော်အား မေးမြန်း စိစစ်တော်မူသောအခါ "သားတော် ခရီး ကြုံကြိုက်ခိုက် မန်းစက်တော်ရာ ဘုရားဖူးချင်လွန်းသဖြင့် သွားရပါကြောင်း၊ ညဉ့်အချိန်တော်၍ ခမည်းတော် ထံမှာ ခွင့်ပန်လျှောက်မှု မပြုရပါသော်လည်း၊ မြင်းနှင့်ညဉ့်တွင်းချင်း အသွားအပြန် အမြန် ရောက်၊ ဘုရားဖူးထွက်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း" များ လျှောက်ကြား သံတော်ဦးတင်လိုက်ပါသည်။

ပြည်ကိုယ်တော်ကြီး ကိုယ်၌ကလည်း ဒါလောက် အပြစ်ကြီးလိမ့်မည်ဟူ၍ ထင်မှတ်ခြင်းမရှိ၊ ဘုရားဖူးသည့် ကိစ္စ ဆိုသည်မှာ ကုသိုလ်ရေးဖြစ်လို့ အပြစ်ဖြစ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့်ရှာပါလေ ...။

သို့ပေမည် ခမည်းတော်မင်းတရားသည် သားတော်အား များစွာ မျက်တော်မူခဲ့သည်။ " သားတော် ပြည်စား သည် ရှေ့တပ်ဗိုလ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်ပါလျက် ငါ့ကို မလျှောက်မထား။ ညဉ့်အချိန်မတော်ယခုကဲ့သို့ ထွက် သွားခြင်းသည် အလျှင်း မသင့်မလျော်၊ ရေတပ်တော်ကို ထိန်းချုပ်ကွပ်ကဲခြင်းမှ ရပ်စဲစေရမည်။ ညီတော် ပုခန်းမင်းသား နောက်တပ် ဗိုလ်ချုပ် က ပြည်မင်းသားကို ထိန်းသိမ်းခေါ်ယူလာရမည်။ ရှေ့တပ်ဗိုလ် နေရာကို လည်း ကောင်းတုံမြို့စား ဝန်ကြီး သတိုးမင်းရဲ ရာဇာကို အုပ်ချုပ်စေရန် " ခန့်ထားတော် မူလိုက်သည်။

ပြည်မင်းသား၏ ဝန်အရာရှိ အမှုထမ်းအားလုံးတို့ကို လှေတပ်တွင် အချုပ်အနှောင်နှင့် နေပြည်တော် အရောက် ခေါ်ဆောင်ယူစေသည်။ ပြည်မင်းသား သီရိမဟာသီဟသူရ ဓမ္မရာဇာ ကို သားတော် မိုးနဲဗိုလ်မှူး ပုခန်းမင်းသား ထံတွင်အပ်၍ ခေါ်ဆောင်စေသည်မှာ အရာနတ်၍ အကျယ်ချုပ်သဘောမျိုးပင် ဖြစ်ပါ သည်။

မန်းစက်တော်ရာ ဘုရားဖူး သွားမိသောအပြစ်သည် ဤမျှကြီးမားရသည်မှာ ပြည်မင်းသားအပေါ်တွင် ခမည်းတော် မျက်တော်မူ ပုံသည် အမှုနှင့်မတန်အောင် ပြင်းထန်နေပါသည်။ တကယ်ဆိုလျှင် နှုတ်ပြစ်တင် တော်မူရုံ မျှနှင့်သာ လုံလောက်ပါလျက် ရက်စက်တော်မူလှပါသည်။

အလွန်ချစ်မြတ်နိုးတော်မူသော သားတော် အကြီးဆုံးဖြစ်သောကြောင့် ငယ်စဉ်အခါက နာမည်ပင် မခေါ် ရက်ဘဲ ချစ်စနိုးနှင့် (အစ်ကိုကြီး)ဟု ခေါ်တော်မူခဲ့ပြီး အရွယ်တော်ရောက်လာသောအခါ အဆောင် အယောင်၊ အခမ်းအနားနှင့် မြို့စားဘွဲ့၊ ချီးမြှင့်သနားတော်မူရုံမက တောင်ငူမင်း၏ သမီးတော်၊ ခဲပေါင်မြို့စား သီရိသုမဟာ မင်္ဂလာဒေဝီနှင့် ရေသွန်းနှင်းအပ် လက်ထပ်ထိမ်းမြား ပေးတော်မူသည်။ ထို မင်းသမီး မှာ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ နောင်တော် သီရိမဟာ သီဟသူရ ဓမ္မရာဇာတောင်ငူမင်းဖြစ်သော ကြောင့် မောင်လည်နှမလည်ပင် တော်စပ်တော်မူပါသည်။ ပြည်မင်းသားတွင် ကြင်ရာတော် လက်ထပ်ဇနီး မင်းသမီး ခဲပေါင်ထိပ်ထား အပြင် ကိုယ်လုပ်မောင်းမများလည်း မင်းသားများ ထုံးစံအတိုင်း ရှိသင့် သလောက် ရှိစေကာမူ ကြင်ရာတော် ခဲပေါင်မြို့စားမင်းသမီးနှင့် သားတော်များ ၄ ပါးတိတိ ထွန်းကားခဲ့ပြီး ယခု လက်ရှိ အခြေအနေတွင်လည်း ကြင်ရာတော်ကြီးတွင် သားတော်ငယ် တစ်ပါး ထပ်မံဖွားမြင်လုဆဲဆဲဖြစ်ပါသည်။

ဘယ်အခါကမျှလည်း သားတော်ကြီး ပြည်မြို့စားအား ခမည်းတော်ဘုရားက အမျက်တော် မရှု အပြစ်တော် မတင်၊ အချစ်တော်ဝင်လျက်သာ ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါလျက်၊ ယခုမှ ရုတ်တရက် ဤမျှသော အပြစ် ကလေးနှင့် အပြစ် ပေးတော်မူပုံ ပြင်းထန်ခြင်းမှာ အကြောင်းရင်းအခြေခံကိုသာ ရှာကြံရန် တွေးဆရန် အရေးအခွင့်တစ်ခု ဖြစ် ပါတော့သည်။

အကြီးဆုံးသားတော်ဖြစ်၍ မြောက်စား ချစ်ခင်တော်မူပုံက အထိပ်အဖျားအရောက် သူကောင်းပြုထားပါ သည်။ စားရသော မြို့မှာလည်း ပြည်မြို့ကြီးဖြစ်ပါသည်။ ပြည်မင်း၏ မယ်တော် အလယ်နန်းတော်မိဖုရား "သီရိစန္ဒာဘိရတနာဒေဝီ" သည် အဂ္ဂမဟေသီတောင်နန်းမတော် မိဖုရားခေါင်ကြီး မဟုတ်စေကာမူ သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသား မှာ အိမ်ရှေ့မင်းသားတမျှ တန်ခိုးအာဏာကြီးလှပါသည်။

အကယ်၍ အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရားခေါင်ကြီးမှာသာ သားတော် မထွန်းကားပါက ပြည်မင်းသားမှာ ထိုအခါ ကပင် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာဖြစ်ရာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ ဖြစ်ပါသည်။ ယခု အခြေအနေတွင်မိဖုရား ခေါင်ကြီး မှ ဖွားမြင်ထားသော သားတော် (ပုဂံမင်းအလောင်း)က အရွယ်တော် အတန်ကလေး ငယ်နေပေ သေး သည်။

ပြည်မင်းသား မှာ စားကြေးမြို့ရွာနှင့် တပည့်တပန်း အင်အားကလည်း ကြီးမားလျက် တန်ခိုးထွား လှသူဖြစ် သည်။ ဤအခွင့်အရေး တန်ခိုးအာဏာသည်လည်း ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ခန့်အပ် ပေးသနား ထားခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့လျှင် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက သဒ္ဓါတော်မူ၍ အခွင့်အရေး တန်ခိုးအာဏာ ပေးအပ်ထားသူ များလည်း ရာထူးဂုဏ်ထူးအဆင့်ဆင့် အတန်းတန်းတွင် သူ့နေရာနှင့်သူ တန်ရာတန်ကြေး သူကောင်းပြု ခံကြရ သူတွေ လည်း အများကြီး ရှိပါသေးသည်။

တောင်နန်းမတော် အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရားခေါင်ကြီးအပြင် မြောက်နန်းတော်၊ အလယ်နန်းတော်၊ အနောက် နန်းတော် မိဖုရားသုံးပါးရှိသည့်အနက် အနောက်နန်းတော် မိဖုရား မမြကလေးကို မင်းမျိုးမင်းနွယ် မဟုတ် ပါဘဲ သဒ္ဓါတော်ပိုက်ပြီး အနောက်နန်းတော် မိဖုရားကြီးအရာကို ပေးသနားထားတော်မူခဲ့ပါသည်။

အချို့က အနောက်နန်းမတော်ဟု မှားယွင်းပြောဆိုရေးသားကြပါသည်။ အဂ္ဂမဟေသီ မိဖုရားကြီးကိုသာ " တောင်နန်းမတော်" ဟု သုံးနှုန်းရပါသည်။ အခြားမိဖုရားများကို နန်းမတော်ဟု မသုံးရပါ။ ဥပမာ- အလယ်နန်း တော် မိဖုရား၊ အနောက်နန်းတော် မိဖုရားစသည်ဖြင့်သာ သုံးနှုန်းရေးသားရမြဲဖြစ်ပါသည်။

ဆိုခဲ့ပြီးသည့် အတိုင်း အနောက်နန်းတော် မိဖုရားမမြကလေးမှာ ဘုရင့် ဆွေတော် မျိုးတော် မဟုတ်သည်မှ တစ်ပါး တောသူ တောင်သား ဆင်းရဲသား၏ သားသမီးတော့ မဟုတ်ပါ။ ရာထူးရာခံရှိသော မိဘတို့မှ ပေါက်ဖွား ခဲ့သော အမျိုးကောင်းသမီး ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာနှင့် စာပေအနုပညာ ဝီရိယတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။

မမြကလေး၏ အမျိုးများသည် (ဗဒုံမင်း) ဘိုးတော်မင်းတရားကြီး လက်ထက် အိမ်တော်ပါ ဝေါတော်အမူထမ်း "လသမိန်ထောရာဇာ " ဘွဲ့ခံ သာရဝေါ မြို့စားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ထိုနောက် ပုသိမ်မြို့ဝန် ခန့်တော်မူသည်။ ပုသိမ်မြို့ဝန်၏ ဝန်ကတော်၏ မောင်အရင်း ရေကင်းမြို့သားဇာတိ ဦးနေဦး မှာလည်း သာရဝေါ လှေတော်ပွဲနင်း ခန့်တော်မူ၍ မောင်နေဦးမှာ ရာဇသတ်၊ ဓမ္မသတ်အရာ ကျမ်းကျင်နိုင်နင်းကျော် ကြားသဖြင့် ခုံအရာ တင်မြှောက်ခံရသည်။ ထိုနောက် မင်းတရားကြီးက " မင်းပျံချီ" ဟူသော ဘွဲ့ကို ပေးသနား၏။ ဟင်္သာတမြို့တွင် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့် ပေးအပ်သနားလေသည်။ သို့ကြောင့် သာရဝေါ လှေတော်ပွဲနင်းနှင့် ခုံမင်း မင်းပျံချီသည် ဇနီးဖြစ်သူ ရေကင်းသူ မယ်အိနှင့် ဟင်္သာတမြို့ သို့ လာရောက်နေထိုင် ကြရသည်။

၎င်းမင်းပျံချီနှင့် ဇနီး မယ်အိ တို့မှ ဖွားမြင်သော သမီးသည် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ အနောက်နန်းတော် မိဖုရား မမြကလေးဖြစ်ပါသည်။

သူတို့ ဘိုးဘွားမိဘ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်တို့ကလည်း ဘိုးတော် ဗဒုံမင်းတရားကြီး လက်ထက်ကစ၍ ပုသိမ်၊ ဟင်္သာတ၊ သာရဝေါ၊ ရေကင်းတိုက် တစ်ဝှန်းလုံး တစ်နယ်လုံးမှာ အုပ်ချုပ်စီမံ ခန့်ခွဲရသော ဩဇာအာဏာ ရရှိခဲ့သူများဖြစ်သည်။ မမြကလေး မိဖုရားဖြစ်သောအခါ၌လည်း ရွှေလောင်းတိုက်နယ်ကြီး တစ်ခုလုံးအား မြို့စား အရာ ရရှိခဲ့ရုံမက သမီးတော်ကလေးကိုပင် လှိုင်မြို့စားခံရသဖြင့် အောက်ပိုင်း တစ်ဝိုက် ရှိ တိုက်နယ်

တစ်ခုလုံးသည် အနောက်နန်းမိဖုရားနှင့် ဆွေသားမျိုးသားတစ်သိုက်၏ သြဇာညောင်းသော နယ်ပယ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေပါသည်။

သည့်နောက်မှာကား ပြည်မင်းသား၏ စားကြေးမြို့မှာလည်း ပြည်မြို့နယ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေပြန်သည်။ ပြည် နှင့် ဟင်္သာတဆိုသည်မှာလည်း နယ်ချင်း တစ်ဆက်တည်းကဲ့သို့ပင် ရှိနေပါသည်။ ပြည်မင်းသား၏ စားကြေးမြို့ဖြစ်သော ပြည်မြို့နှင့် မမြကလေးနှင့် ၎င်း၏ ဆွေမျိုးမိသားစုတို့၏ စားကြေး မြို့နယ်များ၊ အုပ်ချုပ်မှုများ တစ်ဆက်တည်းတစ်ပြေးတည်း နီးကပ်သကဲ့သို့ပင် ပြည်မင်းသားနှင့် မမြကလေး အမျိုးရှိသော ၎င်း၏ ဆွေမျိုးမိသားစုတို့နှင့်လည်း ချစ်ကျွမ်းတဝင် ခင်မင်လေးစားလျက် အဝင်အထွက် အဆက်အသွယ်မပြတ်ခဲ့ကြပါ။ ဘာမျှ ထွေအထူးမရှိ၊ ရိုးသားစွာပင် ထွက်ဝင်ဆက်သွယ်ကြသလို၊ ပြည် မင်းသား ကိုယ်တိုင်နှင့် မမြကလေးတို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း စာပေဂီတ အနုပညာရသ ရှာဖွေလေ့လာ ဖန်တီး နေကြသူများပီပီ တစ်ဦး၏ ဂီတအရသာကို တစ်ဦးစီမှာ ဝေငှခံယူ သုံးစားနေကြသူများဖြစ်ပါသည်။ စာပေဂီတနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခင်မင်ရင်းနှီးဆက်စပ်မှု၊ ပုရပိုက်ချင်း ဖလှယ်၍ အလဲအလှယ် ရှုစားဖတ်မှတ်ခြင်း များလည်း ရှိခဲ့ကြပါသည်။

အနောက်နန်းတော် မိဖုရား မမြကလေး၏ မိခင် ဖခင်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတော်စပ် သူ များသည် လည်းကောင်း ရာဇဌာနီမင်းနေပြည် အမရပူရသို့ လာရောက်ကြတိုင်းပင် အနောက်နန်း မိဖုရားအဆောင်မှ ပြည်မင်းသား၏ အိမ်တော်သို့လည်း သွားရောက်ကာ အောက်ပြည် အောက်ရွာမှ ပါရှိ လာတတ်သော ပုစ္ဆန် ဆီ၊ ငါးသလောက်၊ လိပ်ဥ စသည့် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများကို ပေးပို့ ဆက်သတတ်မြဲ ဖြစ်ကြပါသည်။ မိဖုရား မမြကလေး၏ မိခင်မယ်အိမှာမူ အထူးပြောစရာမလိုပါ။ သမီးတော်၏ အဆောင် မှာသာ အနေများပြီး အောက်ပြည်အောက်ရွာသို့ တစ်ခါတစ်ရံမျှသာ ပြန်သွားလေ့ရှိပါသည်။

မိဖုရား မမြကလေး၏ မိခင်၊ မင်းယုံချီ၏ဇနီး မယ်အိမှာ အောက်ပြည် အောက်ရွာတွင် ကြီးသူ ဖြစ်သော်လည်း မင်းနား စိုးနား ယဉ်ပါးနီးစပ်ခဲ့သူ၊ ဆက်ဆံရေးတွင် ကျွမ်းကျင် လိမ္မာပါးနပ် သူလည်းဖြစ်သောကြောင့် နန်း တွင်းရေးရာများ၌လည်း နန်းတော်သူလောက်နီးနီး တတ်မြောက် လိမ္မာပြီး ဖြစ်၍ နန်းတွင်းသူအများနှင့် ရင်းနှီး ချစ်ခင်နေခဲ့သူလည်းဖြစ်ပါသည်။

ယခုလို ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ဥက္ကလာပသို့ စုန်တော်မူလာသောအခါတွင်မူကား မြို့ခံ မင်းယုံချီတို့၊ မယ်အိတို့ နှင့်တကွ သူတို့၏ အဆွေအမျိုး တပည့်တပန်း အသိုင်းအဝိုင်းများက သူများထက်ပို၍ ရိုသေကျိုးနွံစွာ ဝင်ထွက်ခစားကြရပါမည်။ မိမိတို့နှင့် နီးစပ်ရာ မိဖုရား၊ သားတော် သမီးတော်များ အားလည်း လောကဝတ္တရား ကျေပွန်စွာ နှုတ်ခွန်းဆက်သကြရမည်မှာ မွေတာပင်ဖြစ်ပါသည်။

သူများထက် နန်းတော်တွင် ဝင်ထွက် ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းရာ၌ ပါးနပ်လိမ္မာလှသော မယ်အိတို့အဖို့ အလုပ် အရှုပ်ဆုံးသောအခါလည်းဖြစ်ပါသည်။ စုန်တော်မူလာစဉ်အခါက ဟင်္သာတမှ ဥက္ကလာပ အရောက်၊

အပြန် ဆန်တက်ရာ၌လည်း ဥက္ကလာပမှ ဟင်္သာတအရောက် ဆိုသလို ပိုပိုသာသာကြီး ဝတ္တရား ကျေပွန်ကြရပါမည်။

လာခဲ့သော တစ်လမ်းလုံး ဟိုအဆောင်ကြည့်ကြည့်၊ သည်အဆောင်ကြည့်ကြည့် မယ်အိတို့ အသိုင်းအဝိုင်း တို့က ရှိနေသည်။

ပြည်မင်းသားထံမှာဆိုလျှင် ယခင်ကတည်းက ချစ်ကျွမ်းခဲ့ကြ၍ အဝင်အထွက် အဆက်အသွယ်တို့မှာ ပိုမို များပြား နေရတော့မည်မှာလည်း မွေတာ သဘာဝကြီးပင် ဖြစ်ရပါတော့မည်။

သည်တော့လည်း တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း မြင်ရဖန်များသူများအဖို့ မျက်စိ နောက်ချင်လည်း နောက်ကြ ပေမည်။ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ကိုယ်တော်တိုင်ပင် မြင်ပါများလျှင် သို့လော သို့လော တွေးတော ချင်စရာပါ တည်း။

သို့ပေမင့် သဒ္ဓါတော်မူ၍ သူကောင်းပြုထားသူများချည်းပင်ဖြစ်ရာ၊ အထွေအလာရှိဖွယ် မမြင်သေးဟူ၍ ထင် သည်။ ဥက္ကလာပစုန်တော်မူလာစက ငဉ္စ ဆိုသူက ပွဲနင်း မောင်နေဦးအား (ကတုန်းကတိုက်) စကား နှင့် ရာထူးလုယူရန် ကြံဖူးသေး၍ အမှု မမှန်မှန်းသိသဖြင့် ငဉ္စ အား မိကျောင်းစာ ကျွေးခိုင်းရသေး၏။ ငဉ္စ ကို မိကျောင်းက မစားမှ စော်ဘွားတစ်ဦးကို အပ်ပြီး အမှုတော်ထမ်းစေရသည်။ သည်ငဉ္စတို့လို သူတွေ ကလည်း မယ်အိ တို့ တွင်ကျယ်နေသည်ကို မည်သို့ ကြည့်နိုင်ပါမည်နည်း။

သာယာဝတီမြို့ ရေကင်းမင်းကြီးတိုက်၊ မင်္ဂလာအိမ်တော်ရာ (လောကဇေယျာ) စေတီတော် ရေစက်ချပွဲ တော် တွင် အမှတ်မထင် ကြံကြိုက်တွေ့မြင်တော်မူလိုက်ရသော မြင်ကွင်းတစ်ရပ်မှာလည်း ရွှေဘို မင်းတရား ကြီး၏ စိတ်တော်ဝယ် ဖျောက်ပယ်မရအောင် ရှိခဲ့သည်။

ဘုရားအလှူတော် ရေစက်ချပွဲတွင် မိဖုရားများ၊ မင်းသားများ၊ သားတော် သမီးတော်တို့ အသီးသီး နီးနီး ကပ်ကပ် တရားဟောသည့် ရေစက်ချမဏ္ဍပ်တွင် ထိုင်ကြရစဉ် အခိုက်အတန့်၌ သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသား နှင့် မိဖုရား မမြကလေးတို့ ရင်းရင်းနီးနီး စကားမြည် ပြောဟောနေကြသည်ကို တွေ့မြင်တော် မူရသည်။ ကွမ်း အုပ်တော်များ ဆက်သနေသော အခြင်းအရာပင်။ သားတော်ကြီးနှင့် မမြကလေး တို့မှာ သက်ရွယ်ချင်း တူမျှ နေ၍ စိတ်ဝမ်းချတော် မမူချင်သော ဆန္ဒတော် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ မိသည်။ သာမန်လူများ၌ သားကြီးနှင့် ငယ်ရွယ် သူ ဇနီးတို့ အတူတကွ ရင်းရင်းနီးနီးနေကြလျှင် သဝန်တို တတ်ကြသည့် မွေတာ၊ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးမှာကော မနုဿတစ်ပါးပင်ဖြစ်သောကြောင့် စနိုးစနောင့် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ခဲ့လိမ့်မည်ဟု တွေးဆချင်စရာပင် ဖြစ် ပါသည်။

သံသယမျိုးစေ့ငယ်အမြစ်တွယ်ရာမှ

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ အလွန်တရာ ချစ်ခင်မြှောက်စားထားသော သားတော်ကြီး ပြည် မင်းသား နှင့် အလွန်တရာ သနားကြင်နာ မြတ်နိုးစွာသော အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးတို့ အပေါ် တွင် တစ်ကြိမ်မြင်ရုံမျှနှင့် စိတ်ဒွိဟ ဖြစ်တော်မူစရာအကြောင်းမရှိပါ။ ယခုလို သွားတုန်းလာတုန်း ကြုံကြိုက် တုန်းအခါတွင် ပျော်ပျော် ရွှင်ရွှင်နှင့် သားတော်၊ သမီးတော်များ၊ မိဖုရားများ၊ ကိုယ်လုပ် မောင်းမ များ တွေ့ဆုံ ရင်းနှီးကြသည်ကို လိုလားတော်မူမည်သာဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ငယ်ရွယ်၍ လှပသော မိဖုရားနှင့် သားတော် နှုတ်ခွန်းဆက်သ ပြောဟောနေကြသော ပုံသဏ္ဍာန် ကတော့ စိတ်အာရုံတွင် စွဲထင်လျက်သာ ရှိတော်မူခဲ့ပါမည်။ ဤသည်က အစပြု၍ ရေတပ်တော်ကြီး ဆန် တက်တော် မူခဲ့ရာ လမ်းစဉ်တစ်လျှောက်တွင်တော့ မျက်မြင်အာရုံမပြတ်စေဘဲ အကဲခတ်တော်မူခဲ့ပုံရပါ သည်။

ရေကြောင်းမှ လှေလောင်းတွေ အစီအရီ ခင်းကျင်းချီတက်လာရသော ရေတပ်တော်ကြီးလည်း ဧရာဝတီမြစ်ရိုး တစ်လျှောက်၌ မြစ်ပြင်ပြည့်မျှ များပြားလှသော လှေတော်၊ ဖောင်တော်တို့တွင် မင်းမိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်များမှအစ မှူးကြီးမတ်ရာ၊ သေနာပတိတို့နှင့် စစ်ဗိုလ်၊ စစ်ကဲ၊ စစ်မှုထမ်း အဆုံး မိမိတို့ စီးနင်းလိုက်ပါကြရသောလှေတော် ဖောင်တော်များတွင် ပျော်ရွှင်ကြည်လင်စွာ ရှိကြသည်။ နားသည့်အချိန် နား၍၊ သွားသည့်အချိန် သွားနေကြရင်းမှလည်း အချင်းချင်း လှမ်းလင့် မျှော်ခေါ်၍ဖြစ်စေ၊ နရည်းခုံထောင်သံ တွေကြားမှ နှုတ်ခွန်းဆက်သ အချက်ပြု၍ ဖြစ်စေ ဆက်သွယ် ခဲ့ကြရသည်။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပစ္စည်းဖလှယ်၍ စားဖွယ်သောက်ရန်တို့ ဆက်ဆံပို့သကြရာ၌ပင် လက်သင် လှေငယ် ကလေးနှင့် တပည့်တပန်းများက တစ်ဆင့် သွားရောက် ပို့သကြရသည်။ ပျော်ပျော်ပါးပါး စုပေါင်း ၍ ဘုရားဖူး ခရီးသွားကြသော လူသားတို့ သဘာဝအတိုင်းပင် ဖြစ်ရပေမည်။

ဤတွင် သတိမမူ ဂုမမြင် သတိမူတော့ မြူကိုပင် မြင်ဆိုသော စကားပုံစံအတိုင်း ပြည်မင်းသားနှင့် အနောက် နန်းမိဖုရား မြကလေးတို့ အုပ်စု၏ အကူအယုက်၊ အဆက်အသွယ်တို့က မကြာခဏ တွေ့ရ၊ မြင်ရ၊ ကြားရခြင်းတို့ကြောင့် တစ်ထောင့်မှ အညောက်ပေါက်စ ပြုနေသော သံသယ မျိုးစေ့ငယ်သည် အမြစ် တွယ်ခြင်း၊ ရွက်စို့ပေါက်ခြင်းစသော အပင်သဏ္ဍာန် လက္ခဏာဟန်ပန်တို့က ရုန်းကန်ထိုးထွက် လာရ ပေတော့သည်။

သာရဝေါ၊ ဟင်္သာတတစ်ဝိုက်က မင်းခစားတစ်သိုက်နှင့် မင်းနားစိုးခွင် ဝင်ထွက်၍ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ ဆက်သ သော သာရဝေါမျိုးတွေသည် ပဲ့နင်းကြီးကတော် ဒေါ်အိက ရှေ့ဆောင်ပြုကာ ဘုရင်နှင့် မိဖုရား ခေါင်ကြီး တို့ကို အမှူးထား၍ သားတော်၊ သမီးတော်များ ထံပါးသို့ အိမ်ပေါက်စေ ထွက်ဝင်ခစား လက်ဆောင် ပါးကြခြင်းဖြစ်စေကာမူ သားတော် ပြည်မင်းသားထံ ဝင်ထွက်မှုကျမှ အပြစ်မြင်ရတော့သည်။

ပြည်မြို့ မှ မင်းမူထမ်းများကလည်း မင်းတရားကြီးနှင့်တကွ ပါသမျှ မင်းသား၊ မင်းသမီး၊ မိဖုရားတို့အား ရှိခိုး လက်ဆောင် ဆက်သကြသည် မှန်စေ၊ အနောက်နန်း မိဖုရားထံ ဝင်ထွက်သည်ကတော့ အပြစ်အနာ မြင်ရ ပါသည်။

မူလအစွဲ က အမည်းစက် ထင်ခဲ့ရခြင်းကြောင့် နောက်စွဲများကလည်း မည်းမည်းနက်နက်သာ ထင်ပေါ်ပါ တော့သည်။

မစွမ်းရင်းကလည်းရှိ ကန်စွန်းခင်းကလည်း ငြိ၍ နေလေပြီ။ သည်အနာက ယဉ်းသည်ထက်သာ ယဉ်း၍လာ ခဲ့သည်။ အညှီရှိလျှင် ယင်အုံသည့်နယ်၊ ဘယ်သို့ဘယ်ညာ တစ်ဆိတ်စာကို တစ်ဆိတ်စာလုပ်၍ မျက်နှာလို အားရ တွန်းချင်ကြသည်မှာလည်း လူထဲက လူခပ်များများတို့မှာ ဝါသနာပါကြရိုး ဓမ္မတာပါတည်း။

သို့ကြောင့်လျှင် ချစ်သော သားတော်ကြီး ပြည်မင်းကို ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် မဆန်မတန်သော အပြစ် တော်ကို ပေးလိုက်ခြင်းမှာ ရင်တွင်းမှ သံသယမကင်းမှု အဆောက်အအုံကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

သင်းတို့ သည်မျှလောက် ရင်းနှီးနေပါသလဲ ဟု အကဲခတ်မှု စတင်ဖြစ်ပေါ်ချိန်မှာ ဂီတကဗျာ အနုပညာရှင် တို့ ပုရပိုက်ချင်း အလဲအလှယ်ဆက်သွယ်မှုရှိကြသည်ကအစအရိုးကို အဆန်းပြု၍ မျက်နှာလို အားရ သံ တော်ဦး တင်ကြသည်များအထိ အပြစ်တွေ တအိအိ ဝိုင်းဖို့ ကြလေတော့သည်။

ဤအချိန်က အစပြု၍ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် အမျက်ဒေါသ ကြီးလာရတော့သည်ထင်၏။ အပြစ် နည်းနည်း ရှိလျှင် ရာဇဒဏ်ကြီးကြီး ပေးချင်သော စိတ်ဝေဒနာသည် အစပြု၍လာခဲ့ရခြင်းဖြစ်တော့ သည်။

အချစ်ကြီးလျှင် အမျက်ကြီးရတော့မည်၊ အချစ်ကြီးခဲ့သော သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားအပေါ် အမျက်တော် ပြင်းပြင်းပြပြ ပေါ်ခဲ့ရလေသည်နှင့်အမျှ ချစ်ခင်မြတ်နိုးခဲ့ရသော အနောက်နန်း မိဖုရား မြကလေး ကိုလည်း သဝန်တိုချစ်နှင့် အပြစ်ရှုလာတော့သည်။

အရပ်သားတွေ တွေး၍ ရေးရလျှင် " ဝါကတော့ အသက်ကြီးပြီးကိုး။ ငါ့သားနဲ့ အရွယ်တူဖို့ သင်းတို့ ကြည်ဖြူ ချင်ကြထင်ပ ... " စသည်ဖြင့်။

ဤစသည်ဖြင့်မျိုးမှ မဏ္ဍိုင်ပြုလျက် " ဝါ နှစ်သက် မြတ်နိုးလွန်းလို့ အနောက်နန်း မိဖုရားကြီးအဖြစ်နဲ့ ချီးမြှင့် ထားပါလျက် သစ္စာစောင့်၊ အဖြောင့်မကြံ၊ မူမမှန်သော မိန်းမတစ်ဦး" ဟု တစ်ရှူးထိုး မျက်တော် မူလေ သည်။ ဘာမျှ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မပြောဘဲ၊ မျက်ထားတော် "အို"လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဥက္ကလာပ မှ အပြန်

ဆန်တော်မူ ခရီးတစ်ဝက်မှာ အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးခမျာ မျက်နှာသာ မရရှာ တော့သည့် အခြေသို့ စတင် ဆိုက်ရောက်ရရှာလေတော့သည်။

ရာထူးချ၍ အကျယ်ချုပ်ဘဝနှင့် ညီတော် ပခန်းမင်းသားထံ အပ်နှံ ဆောင်ယူခံရသော ပြည်မင်းသား သီရိ မဟာ သီဟသူရဓမ္မရာဇာသည် ဤမျှ ကြီးလေးသော အပြစ်နှင့် ရာဇဝတ်ကောင် ဖြစ်ခြင်းအတွက် အံ့ဩ ဝမ်းနည်း ရသလို မြကလေးခမျာမှာလည်း ပြည်မင်းသားအတွက် စိတ်လက်မကောင်း ဖြစ်ရရှာလေသည်။ သို့သော် သူ့ခမျာ မှာကော ပသို့ တတ်နိုင်ရာမည်နည်း။

ကျားသနား မှ နွားချမ်းသာမည့်သူပါ။ ဘုရင် ရွှေမျက်နှာတော်မသာလျှင် တုတ်တုတ်မျှ လှုပ်ခွံ့ရာမည့် သူများ မဟုတ်ပါလေ။ မြကလေးသာမက ဝိုလ်ပါတစ်စုလုံး တုတ်တုတ်မလှုပ်ခွံ့သော အခြေအနေတွင် တည် နေရ လေပြီ။

သို့နှင့် ရေတပ်တော်ကြီးသည်လည်း သူ့အစီအစဉ်အတိုင်း ချီတက်မြဲ ချီတက်ခဲ့လေသည်။

တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့တွင် ရသာရာ တဲနန်းတော်က စတင် ဆန်တက်လေသည်။ မင်းဘူး တစ်ဘက် သောင်စခန်းကို ကျော်၍ ဝက်မစွတ်မြို့၊ စီရင်စု မန်ကျည်းခြေထောက် တဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ ယင်း မြို့နယ် ရုံးဆိပ်အောက် ကင်ပွန်းချောင် စခန်း၊ ၎င်းမှ ရေနံချောင်းမြို့၊ အနောက်ဘက် တဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ ကျောက်ရဲမြို့၊ စီရင်စု သားလယ်ရွာကျွန်းစခန်း၊ ၎င်းမှ ပခန်းငယ်မြို့၊ စီရင်စု မဲရွာ တဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ ကျောက်ရဲမြို့၊ စီရင်စု သားလယ်ရွာကျွန်းစခန်း၊ ၎င်းမှ ပခန်းငယ်မြို့၊ စီရင်စု မဲရွာ တဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ ပခန်း ငယ်မြို့၊ အထက်ကျွန်း နန်းတော်၊ ထိုမှ စလေမြို့၊ အနောင်သောင် တဲနန်းတော်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ညောင်ဖြူ ပင်စခန်းကို ကျော်ပြီးလျှင် ရွာသာတစ်ဘက် ကျွန်းတဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ ပခန်းငယ်မြို့၊ အထက်ကျွန်း နန်းတော်၊ ထိုမှစလေမြို့၊ အနောင်သောင် တဲနန်းတော်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ညောင်ဖြူပင် စခန်း ကို ကျော်ပြီးလျှင် ရွာသာတစ်ဘက် ကျွန်းတဲနန်းတော်၊ ယင်းကမှ ပုဂံမြို့၊ ဘူးဘုရားဆိပ် တဲနန်းတော် အရောက် ခုနစ်စခန်း ကို ရက်ပေါင်း ခုနစ်ရက်နှင့် ဆန်တက်ချီတော်မူပါသည်။

၎င်းပုဂံမြို့၊ ဘူးဘုရားဆိပ် တဲနန်းတော်မှ တပေါင်းလပြည့်ကျော် တစ်ဆယ့်တစ်ရက်နေ့တွင် ဆန်တက်ချီ တော်မူရာ ညောင်ဦးဆိပ်၌ တပ်ဦးချတော်မူသည်။ နောင်တော် မင်းတရားကြီး (ဘကြီးတော် နန်းကျဘုရင်) သည် ညောင်ဦး ရွှေစည်းခုံဘုရားသို့ တက်၍ ဖူးမြော်တော်မူသည်။ ညောင်ဦး ရွှေစည်းခုံ ဘုရားသည် ဧရာဝတီမြစ်ဆိပ်ကမ်းဦး၌ တည်ရှိပါသည်။ အနောက်စောင်းတန်းမုခ်ဦး ခြင်္သေ့ကြီး နှစ်ကောင် သည် မြစ်ရေ ဆင်းသောက်မည့်ခမန်းပင်တည်း။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးလည်း မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့် မိဖုရားများ၊ သားတော် သမီးတော်များ၊ မင်းညီမင်းသား၊ များ တော်မတ်တော် အပေါင်းတို့ခြံရံ၍ ကုန်းကြောင်း (ခြေလျင်) ထွက်တော်မူပြီး ရွှေစည်းခုံ ဘုရားကို ဖူးမြော်ပူ ဇော်တော်မူပြီးလျှင် ဘုရားရင်ပြင်တော်၌ နောင်တော် (နန်းကျဘုရင် ဘကြီးတော်) နှင့် ညီတော် ရွှေဘိုမင်း

တရားကြီးတို့ ညီနောင်နှစ်ပါး တွေ့ကြုံဆိုင်မိကြပါသည်။ ထိုသို့ နန်းကျဘုရင်နှင့် လက်ရှိ ဘုရင် ညီနောင် တွေ့ရှိရင်ဆိုင်မိကြသောအခါ ကြည်သာစွာ စကားစမြည် ပြောဟော မေးမြန်းခြင်းပြုကြပါသည်။

ဖောင်တော်ပေါ်၌ အကျယ်ချုပ် ခေါ်လာခံရသော ပြည်မင်းသားခမျာ ရွှေစည်းခုံဘုရားဖူးလာသော ပရိသတ် တွင် မပါရရှာတော့ပါ။ မင်းသား၏ တပည့်တပန်းတစ်စုမှာလည်း အချုပ်နှင့် လှေသမ္ဗန်များ ပေါ် တွင် ခေါ်ယူလာခြင်းခံရသည်ကြောင့် ပို၍ ဝမ်းနည်းရှာကြလေမည်။

ပဲခင်းကြီးကတော် မယ်အိတို့ သာရဝေါ လူသိုက်မှာလည်း မင်းတရားကြီး ရွှေမျက်နှာတော်ကိုကြည့်၍ ခစား နေရသူများဖြစ်ရာ ပြည်မင်းသားတို့ အုပ်စုအား အစားအနေ ချမ်းသာစေခြင်းငှာ တစ်စုံတစ်ရာ အကူ အညီ မပေးနိုင်၊ မပေးဝံ့အောင် ရှိနေရှာကြပါတော့သည်။

နောက်ထပ် ဗိုလ်ချုပ် ဖြစ်သူ ညီတော် ပခန်းမင်းကတော့ နောင်တော် ဖြစ်သူ ပြည်မင်းသားအား အကျယ်ချုပ် ဆောင်ယူခဲ့ရမည်ဟု ခမည်းတော်က အမိန့်တော်ရှိ၍ အမိန့်အရ ကြည့်ရှု ထိန်းသိမ်း ခေါ်ယူလာ ရသည်တိုင်အောင် အနေအစားကို မဆင်းရဲစေရဘဲ၊ မိမိနှင့် ထပ်တူ ထပ်မျှ ပွဲတော်များ သုံးရ ပါသည်။ သို့သော် ရာထူး တာဝန်ဝတ္တရား မင်းသား အဆောင်အယောင်များ ရုပ်သိမ်းထားခြင်းကြောင့် ညှိုးနွမ်း ရှာ လေသည်။

" ညီလေးရယ်၊ ခမည်းတော်က အစ်ကို့ကို မန်းစက်တော်ဘုရားဖူး သွားမိရုံကလေးနှင့် အခွင့်အရေးတွေ အကုန် ရုပ်သိမ်းပြီး အစ်ကို့ကို ကလေးလို လုပ်ထားတာ ကောင်းရှေ့လား ... " ဟု တဖျစ် တောက်တောက် ပြောမဆုံး ဖြစ်နေသည်။

ညီတော် ပခန်းမင်းသားကလည်း " စိတ်မငယ်ပါနှင့် နောင်တော်၊ ခမည်းတော် အမျက်တော်ရှိတုန်းမို့ပါ။ နေ ပြည်တော်ရောက်လျှင် စိတ်ကျေတော်မူသွားမှာပါ ... " ဟု စိတ်သက်သာအောင် အားပေး လျှောက်တင် ရုံ သာတတ်နိုင်ပါသည်။

တကယ်စင်စစ် ပြည်မင်းသားနှင့် ညီတော် ပခန်းမင်းသားတို့မှာ ကလေးအရွယ်၊ ငယ်ရွယ်သူများ မဟုတ် ကြပါ။ လွှတ်တက် မင်းသားကြီးများ၏ အဆောင်အယောင် အစီးအနင်းနှင့် ရွှေဘွဲ့၊ ချီထားသော မင်းသားကြီး များ ဖြစ်ရုံမက လက်ထပ် ကြင်ရာတော်များ၊ ကိုယ်လုပ်မောင်းမများနှင့် သားတော် သမီးတော် တွေ အသီးသီးနှင့် အိမ်ထောင်သည်ကြီးတွေ ဖြစ်နေကြပါပြီ။

ပြည်မင်းသား (သီရိမဟာ သီဟသူရ ဓမ္မရာဇာဘွဲ့ခံ)၏ လက်ထပ် ဇနီး ကြင်ရာတော်ကြီးမှာ တောင်ငူမင်း ၏ သမီးတော် ခဲပေါင်မြို့စား သီရိသုမဟာ မင်္ဂလာဒေဝီဖြစ်ပါသည်။ တောင်ငူမင်းမှာ ရွှေဘို မင်းတရားကြီး ၏ နောင်တော်ဖြစ်၍ (အဖေ ညီအစ်ကိုမွေး) မောင်နမဝမ်းကွဲ တော်စပ်ပါသည်။ ပြည်မင်းသားနှင့် ခဲပေါင်မြို့စား မင်းသမီးတို့မှ ဖွားမြင်သော သားတော်များမှာ (၅)ယောက် ရှိပါသည်။ ၎င်းသားတော်များ၏

အမည်မှာ ၁-သတိုးမင်းစော၊ ၂-သတိုးမင်းဖျား၊ ၃-သတိုးမင်းလှ၊ ၄-သတိုးမင်းတင်၊ ၅-မင်းရဲ သီရိရာဇာကျော် ခေါ် (ထိပ်တင်တုတ်)တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ထိပ်တင်တုတ်မှာ အငယ်ဆုံးဖြစ်ပြီး ထိုအချိန်က ပဋိသန္ဓေနှင့်ဖြစ်သည်။

ညီတော် ပုခန်းမင်းမှာလည်း ဤနည်းနှင့် နှင် ကြင်ရာတော်နှင့်၊ သားတော် သမီးတော်တွေနှင့် (အိမ်ထောင် သည်) တစ်ဦးအရွယ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ယခုလို ညောင်ဦးမြို့ ဆိပ်ကမ်းရှိ ရွှေစည်းခုံဘုရားသို့ သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း ဘုရားဖူးထွက်ကြသည်ကို မြင်ရ သောအခါ ပြည်မင်းသားသည် အကျယ်ချုပ်ခံရသည်ကို အထူး ရင်နှင့်ရတော့မည်က မလွဲပါ။ ကြင်ရာတော် ခဲပေါင်မြို့စားအဖို့လည်း သည်းအူပြတ်မျှ အခံရခတ်ရာပေလိမ့်မည်။

သို့သော် ဘုရင် ဇကရာဇ်အား မည်သူက ဤသို့ ဤနယ် ပြုဖွယ်မသင့်ပါဟု ပြောဝံ့ပါမည်နည်း။ အမျက်တော် ရှိသမျှ ကျရာက ခံတမ်းသာပင်တည်း။ သို့သော် မန်းစက်တော်ဘုရားဖူး မပြောမဆို သွားမိသည့် အပြစ်ကလေးမျှသာရှိပါသည်။ တိုင်းပြည်ပုန်ကန်ခြားနားသော အပြစ်မျိုးမဟုတ်သဖြင့် "စိတ်ဆိုးတုန်း ခဏသာပါ။ သားတော်ကြီးကို အင်မတန်မှချစ်ပါတယ်။ နေပြည်တော်ရောက်ရင် စိတ်ပြေတော် မူသွားမှာပါ" ဟူသော မျှော်မှန်းချက်ဖြင့် ကိုးစား စိတ်ချနေကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။

သို့နှင့် ရေတပ်မတော်ကြီးသည် ဆက်လက် ချီတက်ခဲ့ပြန်ပါသည်။ ညောင်ဦးမြို့ စီရင်စု ညဉ့်ရွာ ပလင်း တံ နန်းတော်၊ ထိုမှ မြင်သာစခန်း၊ ၎င်းမှ ကျော်၍ တလုပ်မြို့ စီရင်စု ဆိတ်ညဉ့်ရွာ အနောက်သောင် တဲနန်းတော်၊ ၎င်းကတစ်ဆင့် ငါးပင်စင် တစ်ဖက် ဝမြောငယ် စခန်း၊ ၎င်းကိုကျော်၍ မြင်းခြံတစ်ဘက် တဲနန်းတော် တွင် စခန်းချရပ်တော်မူပါသည်။ ထိုစခန်းတိုင် ရောက်လျှင် နတ်စု လက်ယာသေနတ်ဗိုလ် ပုခန်းမြို့ဝန် မဟာမင်းလှ သူရိန်က ယာယီနန်းတော်အနီး တန်ဆောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်စေ ပြီးလျှင် အသင့် ပင့်ဆောင်ထားနှင့်သော သရကခန်ငါးပိုင်းအဝင် ဘုရားများ ဖြစ်ကြသော ကွန်းရွာ ရွှေတံတစ် ဘုရားဆင်း တုတော်၊ ရှင်တောင်ဘုရား ဆင်းတုတော်၊ ပခန်းစည်သူရှင် ဘုရားဆင်းတုတော်များကို ဘုရင်မင်းနှင့်တကွ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ ဗိုလ်မှူးတပ်မှူး အပေါင်း တို့ ဖူးမြော်ပူဇော်ကြရလေသည်။

ထိုဘုရားများ သီတင်းသုံးတည်ရှိရာသို့ တပ်တော်ကြီး ချီတက်သွားရောက် ဖူးမြော်ကြရန်မှာ မလွယ်ပါ။ သို့ ကြောင့် ထိုနယ်၏ အကြီးအကဲဖြစ်သော နတ်စုလက်ယာ သေနတ်ဗိုလ် ပုခန်းမြို့ဝန် မဟာမင်းလှ သူရိန် သည် ဘုရားများကို တဲနန်းတော်အနီး ယာယီ တန်ဆောင်း ဆောက်လုပ်၍ ဘုရင်မင်းမြတ် ဖူးမြော်နိုင်ရန် အသင့်ကြိုတင် ပင့်ယူထားရှိခြင်းကြောင့် အလွယ်တကူ ဖူးမြော်ကြရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုဘုရားများသည် အလောင်းစည်သူမင်း က သရကွန်ငါးပိုင်းကို ဘုရားငါးဆူ ထုလုပ်ကိုးကွယ်ထားသော ပုဂံခေတ်မှာ တန်ခိုးကြီး ထင်ရှားကျော်ကြားသော ဘုရားငါးဆူ အဝင်အပါ ဖြစ်ပါသည်။

ပခန်းစည်သူရှင်ဘုရားဆိုလျှင် အလောင်းစည်သူမင်းမြတ်သည် သရက္ခန်ဘုရားငါးဆူနှင့်အတူ သီဟိုဠ် ကျွန်း မှ သင်္ကန်းနက် ဖောင်တော်ဖြင့် ပင်လယ်ခရီးကို ဖြတ်သန်းပြန်လာစဉ် ပင်လယ်တွင်းမှ မုန်တိုင်းမိ၍ ဘုရား တစ်ဆူ ရေထဲ လွင့်စဉ်ကျသွားသည်။ မိုးလေထန်ခိုက် ဖြစ်၍ မမြင်ရမရှာနိုင်ဖြစ်နေစဉ် မိုးဆဲသော ခဏဝယ် ပင်လယ်တွင်းမှ (အလောင်းစည်သူ၊ ငါ့ကိုယူလော့) ဟူသော အသံကို ကြားရသဖြင့် ဖောင်တော် ကို အသံလာရာအရပ်သို့ လှော်ခတ်သွားသောအခါ တစ်မိုက်ခန့်ရှိ သရက္ခန် ဆင်းတုတော်သည် ဟင်္သာနှစ် ကောင်၏ အတောင်ပံ ယှက်ထားရာတွင် သီတင်းသုံးတော်မူနေသည်ကို တွေ့ရသည်နှင့် မကီစည်သူမင်း က ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြန်လည် ပင့်ယူရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ (အလောင်းစည်သူ၊ ငါ့ကို ယူလော့) ဟူ၍ အော်သော အသံကို အကြောင်းပြုလျက် " အလောင်းစည်သူ" ဟူသော ဘုရားပေးသည့် ဘွဲ့တော် ကို ထိုဘုရင်မင်းက ခံယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ဤမျှ တန်ခိုးကြီးသော ဘုရားများဖြစ်ပါ သည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးနှင့် မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ မှူးမတ်ဗိုလ်ပါတို့သည် ၎င်းတန်ခိုးကြီးဘုရားကို ကြည်နူးစွာ ဖူးမြော်လျက် ရွှေသင်္ကန်းများ ကပ်လှူကြပြီးနောက် ထိုတဲစခန်းမှ ဆက်လက် ထွက်ခွာ ချီတက် ခဲ့ ကြပြန်ပါသည်။

တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်နေ့၌ မြေတော်ရွာ စခန်းကို ကျော်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် တလုပ်မြို့၊ စီရင်စု၊ ငါးကင်ခဲရွာ အနောက်ဘက် တဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ တလုပ်မြို့၊ စီရင်စု ဆီမီးခုံရွာစခန်း၊ ထိုနောက် ရွှေပေါက် ပင်ရွာ တဲနန်းတော်၊ ၎င်းမှ ကျီးမနားရွာစခန်း၊ ပေါက်တောရွာစခန်း၊ ၎င်းမျှ ရတနာပူရ အဝမြို့အရောက် ချီ တက် ဆန်တော်မူသည်။

ရတနာပူရ အင်းဝမြို့ ဆိပ်သို့ ရောက်ကြသောအခါ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးနှင့် မိဖုရားဗိုလ်ပါအပေါင်းသည် လောကသရဖူ ဘုရားကို ဖူးမြော်တော်မူပြီးလျှင် မင်္ဂလာ အိမ်တော်ရာဝင်းသို့ ဝင်၍ ကြည့်ရှုတော် မူပြီးနောက် ရွှေကြက်ယက် ဥယျာဉ်အရောက် ချီတော်မူ၍ စခန်းချရပ်စံနေတော်မူသည်။

ရွှေကြက်ယက် ဥယျာဉ်တော်မှ နောက်တစ်နေ့ တန်ခူးလဆန်း ၄ ရက်နေ့တွင် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးနှင့် တောင်နန်းမတော် အဂ္ဂမဟာသီ မိဖုရားခေါင်ကြီးသည် ဆင်တော်ပေါ်တွင် စီးနင်းလျက် ရှေ့ခြောက်တပ်၊ နောက်ခြောက်တပ် အခင်းအကျင်းဖြင့် ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာနှင့် မဟာရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်တော်ကြီး ဖြစ်သော အမရပူရ ရွှေမြို့တော်သို့ ဝင်တော်မူကြပါသည်။

၁၂၀၃ ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၇ ရက်နေ့မှစ၍ ဥက္ကလာပသို့ စုန်တော်မူခဲ့ရာမှ ယခု ၁၂၀၃ ခု၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၄ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော် အမရပူရနန်းသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့ရာ လအားဖြင့် (၇)လ တိတိ ကြာညောင်းခဲ့ပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရား ရွှေနန်းတော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်၍ မိဖုရား၊ ညီတော်၊ သားတော်၊ ညီမတော်၊ သမီးတော်၊ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့သည်လည်း မိမိတို့ဆိုင်ရာ နန်းတော်၊ အဆောင်တော်၊ အိမ်တော်အသီး

သီးသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိကြလေပြီ။ ဝန်ကြီး၊ အတွင်းဝန်၊ စစ်ဗိုလ်စစ်ကဲ၊ စော်ဘွား၊ မြို့စား၊ မူထမ်း၊ ရာထမ်း များလည်း အသီးသီး အသက အသက မိမိတို့ အိုးအိမ် သားမယားနှင့် ပျော်ရွှင်စွာ ပြန်လည် တွေ့ ဌ် လူအား လုံးပင် စကားလက်ဆုံ ပြော၍မကုန်ကြသော အချိန်ကာလဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် အပြစ်ဒဏ် နှင့် ခေါ်ဆောင်လာခြင်း ခံရသူများမှာတော့ မကြည်မလင်း၊ စိတ်နှလုံး မပျော်ရွှင်နိုင် အောင် ရှိကြပါမည်။ ထိုသူတို့ကား ပြည်မင်းသား အမှူးပြု၍ သူ၏တပည့်လက်သား ဝန်အမှုထမ်းစသည် များ ဖြစ်ကြပါသည်။ သူတို့တစ်တွေမှာ နေပြည်တော် ပြန်လည် ရောက်ရှိလျှင် ဘယ်သို့သော ရာဇဝတ် တော်များ ကျခံရဦးမည် နည်းဟု အသည်းတထိတ်ထိတ် ရှိခဲ့ကြပါသည်။

သို့သော် ကံအားလျော်စွာ မည်သူမျှ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ် မပြုတ်သေးဘဲ နေမြဲအဆင့်တွင် အလိုက် သင့် ပြန်လည် ရောက်ရှိကြပါသည်။ ပြည်မင်းသားကြီးမှာ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက အလွန်ချစ်သော သား တော်ကြီး ဖြစ်၍လည်း နေပြည်တော်သို့ ရောက်သောအခါ ကရုဏာတော် သက်မြဲသက်ပြန်၍ ခမည်းတော် က ပြစ်ဒဏ် တိုးမပေးဘဲ နေမြဲအိမ်တော်၌ အခြေမပျက် ပြန်လည် စံမြန်းရပါသည်။ ၎င်း နည်းတူ သူ၏ ဝန်အမှုထမ်းများမှာလည်း သခင်နည်းတူ အပြစ်မပေးတော့ဘဲ အကျဉ်းမှ လွတ်ပေးခြင်း ခံကြ ရပါ သည်။

ယင်းသို့လျှင် စည်းစိမ်လျှင် စည်းစိမ်မပျက်၊ အသက်မသေ၊ စားကြေးမြို့ရွာနှင့်တကွ အဆောင်အယောင် များ မရပ်သိမ်းစေကာမူ လွတ်တက် မင်းသားကြီး အခွင့်အရေးကိုတော့ ပြန်လည် မရရှိခဲ့ပါ။ သူ့ဘာသာ အိမ်တော် မှာ အေးအေးဆေးဆေးပဲ နေခဲ့ရပါသည်။ ဒါဆိုလျှင် မင်းသားကြီးများအဖို့ တန်ခိုးအရှိန်တော့ အတန် အသင့် ညှိုးမှိန်သွားသည်ဟု ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါသည်။

၁၂၀၃ ခုနှစ် ကုန်ဆုံး၍ ၁၂၀၄ ခုနှစ်သို့ ရောက်ရှိချိန်တွင် တစ်နှစ်လုံးအဖို့လည်း သားတော်ကြီး ပြည်မင်းမှာ အခွင့်အရေးပို၍ မရလာရှာတော့ပါ။ သို့သော် မကြာခင်မှာပင် မိဖုရားခေါင်ကြီးမှ ဖွားမြင်သော သားတော် ရွှေတောင်မင်း (သီရိသုဓမ္မ မဟာဓမ္မရာဇာ)အား အရိမဒ္ဒနာ မည်သော ပုဂံမြို့ကြီးကို မြို့စား ပေးတော်မူပါသည်။ ၎င်းပုဂံမင်းသားသည် အိမ်ရှေ့မင်း အလောင်းအလျာ ဖြစ်လာသည်။ သို့သော် ပြည်မင်းသား ပခန်းမင်းသား ကြီးကဲ့သို့ တိုင်းရေးပြည်ရေး၊ တရားရေးတို့၌ ဆွေးနွေးလေ့လာ ဂရုပြုရာ သော ကိစ္စများဝယ် အလေ့အလာ မပြုလှဘဲ အရွယ်ကလည်းငယ်၊ မိဖုရားခေါင်ကြီး၏ သားတော်လည်း ဖြစ်နေသော ကြောင့် အခွင့်အရေး များများရသူ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အပျော်အပါး ကစားခုန်စား ပြုရာ ၌ အလွန်ပင် ဝါသနာထုံနေသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

အထူးသဖြင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးမှာ အလွန် ဝါသနာကြီးလှသည်။ သူ့အိမ်တော်တွင် ချိုး၊ ခါ၊ ကြက်ငှက် များကို အိမ်ငယ်ကလေး အသီးသီးနှင့် မနည်းလှအောင် မွေးမြူထားတတ်သည်။ ချိုးတည်ခြင်း၊ ခါတည်ခြင်း၊ တောကြက်တည်ခြင်းများကိုလည်း အထုံဝါသနာပါလှသဖြင့် မကြာခဏ တောတန်းသို့ ထွက် ၍ ချိုးဖမ်း၊

ကြက်ဖမ်း၊ ခါဖမ်းခြင်းအမှုကို ပြုတတ်သည်။ တည်ချိုး၊ တည်ကြက်၊ တည်ခါများကို သင်ကြား မွေးမြူ ထားပြီး အသုံးပြု၍ ချိုးရိုင်း၊ ခါရိုင်း၊ တောကြက်ရိုင်းများကို ဖမ်းဆီးခြင်းပြုတတ်ပါသည်။

ပုဂံမင်းသား၏ ဝန်အမှုထမ်းများမှလည်း ချိုးတည်ရာ၌ အလွန်ကျွမ်းကျင်သူများ ဖြစ်နေပါသည်။ တည်ရာမှ ဖမ်းမိ လာသော ကြက်၊ ငှက်၊ ချိုး၊ ခါများကို မကြာမကြာ တိုက်ကစားလေ့ရှိသည်။ ကြက်တိုက် ကောင်းသော သူများသည်လည်း ပုဂံမင်းသား၏ လူပျိုတော်များ၊ လက်စွဲတော်များ ဖြစ်လာကြသည်။ အထူး အဆန်း တိရွာန် တိုက်ပွဲများကိုလည်း အတော်နွံ၍ ပျော်ပွဲပြုလုပ်တတ်ပါသည်။ ကြက်ချင်းတိုက်၏၊ ချိုးချင်း၊ ခါချင်းလည်း တိုက်၏။

လိပ်ချင်းလည်း တိုက်သည်။ ပုတ်သင်ညိုချင်းလည်းတိုက်သည်။ ပုစွန်လုံးချင်းလည်း တိုက်သည်။ တိုက်ပွဲ အတွင်းမှာ ထန်းရည်ခါးများလည်း ရောင်းကောင်းလှသည်။ ပုဂံမင်းသား ဝါသနာကို လာရောက် အားပေးသူများကား တိုးမပေါက်အောင် ရှိတတ်သည်။ ဒါတွေကို ခမည်းတော် မင်းတရားကြီး နားသို့ ပေါက်ကြားအောင် မည်သူမျှ မလျှောက်တင်ဝံ့ကြပါ။ ပုဂံမင်း ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဒါမျိုးတွေ ထင်ထင် ရှားရှား ဖြောင်ကျကျ ပြုလုပ်ဝံ့သည်တော့ မဟုတ်ပါ။ အခါကာလ အားလျော်စွာ သိုသိုသိပ်သိပ် ကျိတ်၍ လုပ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူ့အတွေး သူ့ရည်ရွယ်ချက်မှာကား " တစ်နေ့ ငါသာ ရှင်ဘုရင် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဒါမျိုး တွေတဝတည်း လုပ်ပစ်လိုက်မည်။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးမှာ လွှတ်တော်ဝန်ကြီးတွေနှင့် လွှဲထားရင် ပြီးတာပဲ" ဟူသော စိတ်ကူးကို ကြိုတင်ရွယ်စူးပြီးသားပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂံမြို့စား သနားတော်ခံရပြီးသောအခါ၌ ပုဂံမင်းသည် မိမိဝါသနာကို ရွက်အုပ်သီး ပြုထားပြီး မင်းသားကြီး ကို ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် ဟန်ဆောင်ကာ အနေကောင်းခဲ့ပေသည်။

ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲ အခမ်းအနားများ၊ အလှူတော်များသို့ ထွက်တော် မူရာ၌ ပါမြဲ ထုံးစံအတိုင်း လိုက်ပါကြရသော မင်းမိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ မြို့စား၊ ရွာစား၊ မျိုးကြီး မတ်ရာ သေနာပတိများတွင် သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားသည် သားတော်တစ်ပါးအဖြစ် ပါဝင်ဆင်နွှဲရမြဲ အတိုင်း ပါဝင်ခဲ့ရပါသည်။

နှစ်စဉ်တရုတ်ပြည်မှ သံတမန်များ၊ လက်ဆောင်များအပြန်အလှန် ပြုကြရာ၌ပင် သားတော် ပြည်မင်း၊ ပခန်းမင်း နှင့် ပုဂံမင်းတို့ အိမ်တော်များသို့ ထုံးစံအတိုင်း တရုတ်သံတမန်များ ဝင်ရောက် လက်ဆောင် ဆက်ခွင့် ပြုမြဲဖြစ်ပါသည်။ ဤအခွင့်အရေးမျိုးတွေကိုလည်း ပြည်မင်းသားကြီးအပေါ်တွင် ပေးမြဲ ပေးထား လျက်ရှိ သည်။

အနောက်နန်း မိဖုရားမမြကလေးအဖို့မူကား နေပြည်တော် ပြန်လည်ရောက်ရှိသည့် နောက်ပိုင်းတွင် သဘောတော် မတင်မကျ ရှိနေသည်နှင့် ခပ်စိမ်းစိမ်းပင် စံတော်မူခဲ့လေသည်။ သို့တစ်စုံတစ်ရာ အပြစ် တော်လည်း မတင်၊ မချစ်တော်လည်း မဝင်နှင့် အမှတ်မထင်ဖြစ်နေသောအခါ မြကလေးအဖို့ ပူဗျာ ပါပိုက်ပြီး ရွှေသည်းကျွမ်း၍ လာရတော့သည်။ ဤတွင် စာပေဂီတတို့သာ အဖော်သဟဲ ထားသူဖြစ်သည့်အတိုင်း ပုရ

ပိုက်တစ်ဆူနှင့် စံတော်မူရာ အဆောင်အတွင်း၌ အမျှော်စိုက်သီချင်းများ ရေးသား ရင်ဖွင့်ရင်းသာ အချိန်ကုန် ရရာလေတော့သည်။

နောက်ထပ် ၍ နေပြည်တော်တွင် ဘုရင်မင်းမြတ် ကောင်းမှုတော်များ၌ မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့်အတူ နန်းရ မိဖုရားများ ကုသိုလ်တော်ပါဝင်ခွင့်ပြုထားရာတို့၌လည်း အနောက်နန်းတော်မိဖုရားမြကလေးက အတူ တကွ ပါဝင်ခွင့်ရမြဲ ရရှိခဲ့ပါသေးသည်။

၁၂၀၅ ခုနှစ်၌ ယခင်နှစ်ကစ၍ မင်းကြီး မဟာမင်းလှကျော်သူ ပန်းပဲအတွင်းဝန် လွန်မြို့စားကြီးကို ကြီးကြပ် တည်ထားစေသော ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ ကောင်းမှု ကုသိုလ်တော်ဖြစ်သည့် ဇောင်းကလော ကန်ဦး (လောကမဏိစူဠာ) စေတီတော်ကြီးတွင် အရံတော်လေးဆူအဖြစ်နှင့် မိဖုရားကြီးများကို ပါဝင် ကုသိုလ်တော် ပြုစေသည်။

လောကမဏိစူဠာ စေတီတော်ကြီး၏ အရှေ့တောင်ဘက်တွင် အဂ္ဂမဟေသီ တောင်နန်းမတော် မိဖုရား ခေါင်ကြီး ၏ စေတီတော် တစ်ဆူအား (မဟာတိလောက) စေတီတော်ဟူ၍ သမုတ်တော်မူသည်။

အရှေ့မြောက်အရပ်မှ သမီးတော်ကြီး စုဖုရားကြီး၏ စေတီတော်အား (လောကပရမေ)ဟူ၍ ဘွဲ့တော် သမုတ်တော် မူသည်။

အနောက်မြောက်အရပ် တွင် အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေး၏ စေတီတော်အား (ရတနာလောက)ဟူ၍ ဘွဲ့တော်တင်သည်။

အနောက်တောင် အရပ်ရှိ ဗန်းမော်မြို့စား မိဖုရား၏ စေတီတော်ကို (သုံးလူထိပ်ပန်း)ဟူ၍ ဘွဲ့တော် သမုတ် ပါသည်။

အလယ် တွင်မူ အလှူတော်ဖြစ်သော ကုသိန္နရုံ ပြာသာဒ်နှင့် သတ္တဌာန စေတီတော်တစ်ဆူရှိပါသည်။ ၎င်း ကောင်းမှုတော်များ ပြီးစီးသဖြင့် ရေစက်ချပွဲ အခမ်းအနားကိုလည်း ခမ်းနားစွာ ခြိမ့်ခြိမ့်သဲမျှ ကျင်းပလျက် မင်းခင်းစုံနှင့် ကျင်းပတော်မူသောအခါ အနောက်နန်းမိဖုရားမှာ အခြားမိဖုရား များနှင့် အတူ တကွ ပါရှိခဲ့ရပါသည်။

၎င်းနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးအား စိတ်ထိခိုက်စေသော ပရိဒေဝ သောကတစ်ခု သည် ရုတ်တရက် ကပ်ရောက်ခဲ့ရပြန်ပါသည်။ ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းကတော့ သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသား ကဲ့သို့ ပင် အလွန်လျှင် ချစ်ခင်အားထားခဲ့သော သားတော် မိုးနဲဗိုလ်မှူး ပုခန်းမင်း သီရိ သီဟသူရ မဟာဓမ္မရာဇာဘွဲ့ခံ မင်းသားသည် ညဉ့်တွင်းချင်း ရှောင်တခင် လေရောဂါနိပ်စက်ပြီး ခမည်းတော် လက်ပေါ် တွင် နောက်တစ်နေ့မနက်၌ ကံတော်ကုန်သွားပါသည်။

ဤကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်၍ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် အလွန်စိတ်ထိခိုက်သွားရပါသည်။

ပို၍ဆိုးသည်မှာ သားတော်၏ အလောင်းကိုလည်း ရှောင်တခင်ရောဂါနှင့် ကွယ်လွန်ရသောကြောင့် ရွှေ နန်းထုံးစံ အတိုင်း အခမ်းအနားမလုပ်ဆောင်ရတော့ဘဲ ရွှေချခေါင်းတွင်ထည့်၍ ရွှေသံလျှင်းနှင့် ထမ်းယူပြီး မင်းသားဝင်းတော်အတွင်း၌ သင်္ဂြိုဟ်ရခြင်းဖြစ်၍ မင်းတရားကြီးမှာ သားတော်အလောင်းကို ချဆောင် သင်္ဂြိုဟ်မြေမြုပ်နှံရာ အရပ်သို့ အိမ်တော်ပေါ်မှ မျှော်ကြည့် ရှုစားတော်မူလျက် ရာဇက္ခန္ဓာမပျက်မိ ရွှေနန်းတော် သို့ ပြန်လည်ဝင်တော်မူခဲ့ရပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် စိတ်၌ဖြစ်သော ရောဂါဝေဒနာတော်များမှာ ပြန်စဉ်ကပဲ အမှတ်မထင် စတင် ဝင်ရောက် မှန်း မသိတော်မူဘဲ စွဲကပ်စပြုနေရာ၊ အမျက်တော်ရှိရန်ကြုံလျှင်လည်း သိမ်းသိမ်းဆည်းဆည်း မပြုနိုင်၊ အလွန်အကျွံဖြစ်သွားတတ်သည်။ ဝမ်းနည်းစရာရှိလျှင်လည်း ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ပြု၍မရသော စိတ္တဇနာမျိုးဖြစ်လေရာ၊ မင်းတို့ မည်သည်မှာလည်း တစ်တိုင်း တစ်နိုင်ငံလုံး၏ အရေးအချင်းများနှင့် သော် လည်းကောင်း၊ မင်းဆွေမင်းမျိုး မိဖုရားသားတော် သမီးတော်များနှင့်တကွ မျူးမတ်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းတို့အတွက်ပါ မျက်နှာရင်ဆိုင် ဖွဲ့ကိုင်အုပ်ချုပ်ရသောကြောင့် ခပ်သိမ်းကုန်သော အနိဗ္ဗာန်၊ ဣဗ္ဗာန် တို့ကို မတုန်မလှုပ် ခံနိုင်စွမ်းရှိရမည်ဖြစ်ရာ စိတ်ဝေဒနာ အစပြုလာသူ တစ်ဦးအဖို့ မည်သို့မျှ ကြံကြံ ခံနိုင်ရည် ရှိတော့မည်မဟုတ်။ ထိုကိစ္စတို့က စိတ္တဇနာ၏ တိုးရာတိုးကြောင်းတို့သာလျှင် အထောက် အကူ ပြု၍ နေပြန် ပါတော့သည်။

သက်တော် ၅၀ ရွယ်အထိ အတိတ်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှ ခံစားတွေ့ကြုံခဲ့ရသမျှတို့မှာလည်း အကြီးအကျယ် ဆုံးသော အတိုက်အခံ များနှင့်သာ ယဉ်ပါးခဲ့ရသူဖြစ်ပါသည်။ အတိုက်အခံ ဘဝများ၌ အခေါင်အဖျားသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်မှာ မလွဲမရှောင်သာသည့်အဆုံး သူပုန်မင်းသားဘဝ၌ပင် ကျင်လည်ခဲ့ရသေးသည်။ ကံအား လျော်စွာ နှစ်အချိန်တိုတိုနှင့် အောင်ပွဲကို ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဘုရင်ဘဝကို ရရှိပြီး တိုင်းပြည်ကြီး တစ် ပြည်လုံးကို သိမ်းကျုံးအုပ်စိုးနိုင်ခဲ့ရသည်။ ဤတွင်ပင် ကိစ္စအမျှင်က မပြတ်သေး၊ ကျေးဇူးရှင် နောင်တော်ကြီးအား နန်းကျဘုရင်ဘဝနှင့် တရိုတသေ၊ တယုတယ ထားခဲ့ပါလျက်နှင့်ပင် မရီးတော် ရှင်မင်းန နှင့် ဦးအိုတို့က တစ်ချီတစ်မောင်း ထကြွခဲ့မှုနှင့် ကြုံရ၍ နှိမ်နင်းခဲ့ရပြန်သည်။ တူတော် စကြာမင်းလေးအား သားတော်များနှင့် ထပ်တူ မြှောက်စား သူကောင်းပြုထားပါလျက်က သူပုန်ထ၍ အကြံကြီး ကြံခဲ့ ကြပြန်သောကြောင့် သုတ်သင် နှိမ်နင်းခဲ့ရပြန်သည်။

ရွှေနန်းစည်းစိမ်တွင် အေးငြိမ်းစွာ စံနေရတော့မည်ဆိုကာမှ ကြမ်းတမ်းခက်တရော်ခဲ့ရသော အတိတ်တွေ့အကြံများကြောင့် လုံးဝ စိတ်တော် မချမ်းအေးခဲ့သေးမီ အပူအအေး မညီမဆူမှုကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် မအီမသာ ဖြစ်ရသည့်ပမာ အတွေ့အကြုံအပူအအေး မမျှရာ၌ ဒေါမနဿ စိတ်ဝေဒနာသည် တစ်နေရာ တွင် စွဲဝင် မှီတင်းစ ပြုနေတော့သည်။ သာမည လူသားများအတွက် ပူပင်သောက ဗျာပါဒ တရားသည် လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဒေါမနဿ တရားသည် လည်းကောင်း လူ၏ စိတ်ဓာတ်ကို ရိုက်ခတ် နိုးကြွ စေပါသည်။ စိတ္တဇ ဝေဒနာမျိုးသည် နစဉ်အခါ၌ မည်သူမျှ အကဲခတ်၍ မရနိုင်သလို၊ မိမိကိုယ်ကို မိမိ ကလည်း မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ သတိတရ၊ အမှတ်ထင်ထင် သိမြင်နိုင်စွမ်းမရှိသောဓမ္မတာအတိုင်း အချိန်အခါ

ကြာညောင်းရင့်အိုလာပြီး အရှိန်အဟုန် ကြီးမားလာမှသာလျှင် အပြင်အပ လူများက စိတ္တဇ မှန်း ဘွင်းဘွင်း ရှင်းရှင်း သိကြရပါသည်။

လူတို့၏ ဦးညွတ်ရာ တစ်တိုင်းပြည်လုံး၏ ဘုရင်ဧကရာဇ် တစ်ပါးဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် သာမန်လူသား တို့ထက် အသိအမြင် ခက်လှပါသည်။ ယဉ်ယဉ်ကလေးနှင့် တဖြည်းဖြည်းအရောင်ဟပ်၍စွဲကပ်လာသော ရောဂါ အစ၊ ဝိဇ္ဇာအနုသန္ဓေကို မည်သူတွေ့က အကဲခတ်ဝံ့ပါမည်နည်း။

အကယ်တမ်း အဖြစ်ကြမ်း၍ သွက်သွက်ခါ ရမ်းမလာသေးသမျှလည်း မည်သူမျှ စိတ္တဇဝေဒနာ၏ အခြေခံ ပါပဲဟု အကဲမဖြတ်နိုင်ရုံကြပါသည်။ စိတ်သဏ္ဍာန်တွင် တုန်လှုပ်ချောက်ချားဖွယ်ရာ ကိစ္စတွေ့က မကြာခဏ ကြုံကြိုက်ရမှသာ ရောဂါတိုး၍ အခြေအနေဆိုးဝါးလာရမည်။ သည်တော့မှသာ ထိပ်ချမှ ဓားပြမှန်း သိရှာကြ ရပါမည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ချောမှာလည်း ဤအတိုင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားနှင့် အနောက် နန်းမိဖုရားမြကလေးတို့အပေါ်တွင် စိတ်တော် မတင်မကျ ဖြစ်နေစဉ်၌ သားတော်လတ် ပခန်းမင်းသား က ရုတ်တရက် ကံတော်ကုန်သွားရာပြန်သောအခါ ပရိဒေဝ ဗျာပါဒ မီးတောက်သည် မင်းဧကရာဇ်တို့ ဖြစ်ရိုးဖြစ် စဉ်ထက် ပိုကဲ၍ လှိုက်လှဲ ကြေကွဲခဲ့ပြန်သည်မှာလည်း မီးလောင်ရာ လေပင့် ပေးသကဲ့ သို့ ရှိသဖြင့် စွဲကပ်စ ဝေဒနာကို မသိမသာ ကြီးထွားလာစေပြန်သည်။

မစွမ်းရင်းကလည်းရှိ ကန်စွန်းခင်းကလည်းပြီ ဆိုသလို ငိုချင်လျက် လက်တို့မိသကဲ့သို့ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ၏ ဝေဒနာသည် ဆင်အိပ်ရာ ဆိတ်နိုးသလို တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပေါ်ပေါက်လာလာသောဖြစ်ရပ်တို့ကြောင့် စိတ်တော် နုံး သလို ကိုယ်တော်ပါ ညှိုးချုံးလာခဲ့ရလေသည်။

ဤတွင် အဂ္ဂမဟေသီအခေါင် တောင်နန်းမတော် မိဖုရားကြီးနှင့်တကွ ပညာရှိများ၊ မှူးတော်မတ်တော်များ တိုင်ပင် ညှိနှိုင်းပြီးလျှင် ဗေဒင်ယတြာများပြုခြင်း၊ သမားတော်များနှင့် ဆေးဝါးဆက်သခြင်းစသော ကိစ္စ များ ကို ပြုကြရလေသည်။

စိတ္တဇနာအစ ဟူ၍ကား တတ်အပ်သေချာ မသိရှာကြသေး။ ကိုယ်တော် ညှိုးချုံးခြင်းကိုသာ အခြေပြုလျက် ကျန်းခန့်တော် မမူဟု အရိပ်အကဲခတ်ကြရခြင်းဖြင့် သမားတော်များက ဆေးဝါးဆက်သခြင်းဖြစ်သည်။

ဗေဒင်ကိန်းခန်း အရလည်း ပညာရှိတို့နှင့် မှူးတော် မတ်တော်ကြီးများ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ကာ ၁၂၀၆ ခုနှစ်တိုင် ရောက်လျှင် နေပြည်တော်မှ မြောက်အရပ်သို့ ယာယီပြောင်းရွှေ့စံနေတော်မူသင့်ကြောင်း လျှောက်ထား ကြ လေသည်။

သို့ကြောင့် ရွှေမြို့တော်မှ မြောက်အရပ်သင့်ရာ နေရာဖြစ်သော မတဲဒေးဝန်းတိုက်အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့တော် မူရန် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ပြီးလျှင် မတဲဒေးဝန်းရပ်တွင် ယာယီစံနန်းတော် ဆောက်လုပ်စေခဲ့ပါသည်။ ရွှေဘို မင်းတရားကြီး၏ ကုသိုလ်တော်ဖြစ်သော ဇောင်းကလော ကန်ဦးရှိ လောကမဏိစူဠာ စေတီတော် ရေစက် သွန်းချ ထီးတော်တင်သည့်နေ့ကပင် အခါတော်ရသည့်အတိုင်း ဒေးဝန်းယာယီစံနန်းတော်ကို မြေရာပန္နက် ချမှတ်၍ ဆောက်လုပ်ရပါသည်။ ယာယီစံနန်းတော်နှင့် အတူ မင်းညီမင်းသား၊ ဇော်ဘွားမြို့စား၊ မှူးတော် မတ်တော်တို့ကိုလည်း ဝင်းမြဲ အိမ်ရာနေရာ၊ မင်းမှုထမ်းတို့အတွက် တန်းအိမ်၊ လက်အိမ် အသီးသီး အထိုက် အလိုက် ဆောက်လုပ်စေပါသည်။ ရွှေဘိုမင်းတရားလက်ထက် ယာယီ များလှ၍ ယာယီစံနန်း ဆောက်လုပ်ရသော ဌာနဆိုင်ရာ မင်းမှုထမ်းတို့မှာ ဆောလျင်ကျင်လည်စွာ ဆောက်လုပ် နိုင်ကြမြဲဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် မတဲဒေးဝန်းတိုက်ယာယီစံနန်းတော် ဆောက်လုပ်မှုသည် ကန့်သတ်ရက်အတိုင်း ပြီးပြေခဲ့သည်။ ၁၂၀၆ ခု၊ နယုန်လဆန်း ၇ ရက်နေ့ နေ့နစ်ချက်တီးကျော် အချိန်တွင် အခါတော်ပေးလျက် ကိန်းခန်းထွက် အတိုင်း မတဲဒေးဝန်း ယာယီစံနန်းတော်သို့ ထွက်ချီတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဒေးဝန်းယာယီစံနန်းသို့ ထွက်ချီရာ၌ပင် ဗေဒင်ကိန်းခန်းအရ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက လှည်းယဉ်တော်နှင့် ထွက်တော် မူပြီး မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့် သမီးတော် စုဖုရားကြီးတို့က ဆင်တော်နှင့် ထွက်တော်မူပါသည်။ မင်း ညီမင်းသား မှူးတော်မတ်တော်များကလည်း အဆောင်အယောင်ကိုယ်စီနှင့် အစီအစဉ်အတိုင်း နေပြည်တော် အမရပူရမှ မတဲဒေးဝန်း ယာယီစံနန်းတော်သို့ လိုက်ပါကြရပါသည်။

မတဲဒေးဝန်းအရပ် ဆိုသည်မှာ ဟိုယခင် နှစ် ၁၀၀ ကျော်ဆီက အလွန်သာယာ အေးချမ်းသာနေရာ ရပ်ကွက် ဒေသကြီးတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သစ်ပင်ပန်းမန် ဥယျာဉ်ခြံမြေများ ဝန်းရံထားသဖြင့် နန္ဒဝန် ဥယျာဉ် သဖွယ် တင့်တယ်သာယာသော ဧည့်ရိပ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ သယံဇာ ချောင်းကြီးကလည်း ရေကြည်ရေအေး တသွင်သွင် စီးဆင်းပေးနေသော ချောင်းကြီးဖြစ်ပါသည်။ ချောင်းရေသည် ဧရာဝတီ အမရပူရမြို့ "တက်သေးအင်း" ဘက်သို့ ထွက်ပေါက်ပြုထားသည်။ တက်သေးအင်းဘက်ဆီက ရေများကလည်း တပြောင်း တပြန် မိုးတွင်းခါ၌ ဧရာဝတီနဒီဘက်သို့ ဆက်သွယ်စီးဝင်ပြန်သည်။ သယံဇာ ချောင်းကမ်းနဖူး ကုန်းမြင့် တစ်ဘက်တစ်ချက်မှ ဘုရားနှစ်ဆူမှာ " ချမ်းသာကြီး " ဘုရားနှင့် " ချမ်းသာရ " ဘုရားများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။

သို့ကြောင့် ဒေးဝန်း စံနန်းတော်ပတ်လည်ရှိ ရှုမျှော်ခင်းတို့မှာ လွန်စွာ သာယာတင့်မောဖွယ် ရှိခဲ့ပါသည်။

ယနေ့ မျက်မြင်အာရုံတွင်ကား မတဲ၊ အီကင်း၊ ဒေးဝန်း၊ ပိုက်ကျုံးဆိုသော ရပ်ကွက်များသည် လူနေ အိမ်ခြေ ပြတ်သိပ်လျက် ရှုပ်ယှက်ခတ်၍ နေလေပြီ။ ရေတသွင်သွင် စီးဆင်းနေသော သယံဇာ ချောင်းကြီး မှာလည်း တစ်ဘက်တစ်ချက်၌ သစ်စက်၊ လွှစက်များနှင့် ပြည့်ပြီး သစ်စက်တို့က လွှစာမှုန့်တို့ ချောင်း အတွင်း ထိုးသွင်း မှုကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ သစ်ဆိပ်က သစ်တုံးများ သစ်လုံးများကို သယံဇာချောင်းတွင် ရေစိမ်ထား မှုတို့ကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ ထောင်သောင်း သိန်းသန်းမကသော ဗေဒါပင်အုပ်များ ကျရောက်မှုကြောင့်တစ်

ကြောင်း၊ အလွန်သာယာခဲ့သော သယံဇာတချောင်းကြီးမှာ ရေစီးများ မရှိတော့ဘဲ ဒိုက်သရော တို့ ပိတ်ဆို့ထား မှုကြောင့် ချောင်းကော ချောင်းတိမ်ကြီး ဖြစ်ပြီး ရေသေအိုင်ကြီး တစ်ခု အဖြစ် နှင့် အလွန် အကျည်းတန် အရပ်ဆိုးလျက် ရှိနေရပါပြီ။

ထိုအချိန်က မင်းတုန်းမင်းသည်ပင် မန္တလေးရတနာပုံမြို့ကြီး မတည်ရသေးပေ။ ဧရာဝတီမြစ်နဖူးမှစ၍ မတဲ၊ အီကင်း၊ ရွှေပြည်၊ ဒေးဝန်း၊ ပိုက်ကျုံးဆိုသော ဥယျာဉ်ခြံမြေ ရပ်ကွက်တို့သည် နဂိုပကတိ အားဖြင့် သာယာ စွာတည်ရှိခဲ့လေရာ ရတနာပုံမြို့ကြီး တည်ပြီးသောအခါ၌မူ လူနေထူပြောရာ ရပ်ကွက်တွေ ဖြစ်လာ ခဲ့ရပြီး၊ အင်္ဂလိပ်တို့ လက်အောက် ရောက်လာသောအခါမှာတော့ သာယာသော ဥယျာဉ်ခြံမြေများ၊ သစ်သီး သစ်နှံ ပင်များလည်း လူနေအိမ်ခြေတို့ကြားတွင် အစပျောက် ပျက်ပြုန်း ဆုံးပါး ကုန်ကြရပါသည်။ " ရွှေပြည်ရပ် "ဆို သော ရပ်ကွက်ကလေးတစ်ခုသာလျှင် ယခုအခါ သစ်သီး၊ သစ်နှံ၊ ပန်းမန် များ စိုက်ပျိုးရောင်းချစားသော ခြံ သမား အနည်းငယ်သာ ရှိကြပါတော့သည်။

မန္တလေးမြို့ ဆိုင်းတန်းရပ်ရှိ "အိမ်တော်ရာဘုရား" နေရာသည် ထိုစဉ်က ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ သားတော် ပုဂံမင်းသား စံနေရသော အိမ်တော်နေရာဖြစ်ပါသည်။ နောင် ပုဂံမင်း ဘုရင်ဖြစ်လာ သောအခါမှာမှ အိမ်တော် ရာဘုရား စေတီတော်ကို တည်ထားကုသိုလ်ပြုပါသည်။ သို့ကြောင့် မတဲဒေးဝန်း စံနန်းတော် ရပ် ကွက်သည် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနဖူးမှ အစပြုပြီး၊ အိမ်တော်ရာ စေတီ အထိ နယ်ကျယ်ခဲ့သည်ဟု မှန်းဆသိရှိ နိုင်ကြရပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားသည် မတဲဒေးဝန်းစံနန်းတော်သို့ ပြောင်းရွှေ့စံနေပြီးသောအခါ တိုင်းရေးပြည်ရာများကို ဝန်ကြီးမှူးကြီး များနှင့် လွှဲထားသည်က များလေသည်။ သို့သော်လည်း ဝါသနာတော်အလျောက် သင်္ဘော များ တည်ဆောက်မှုတွင် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားမှ ဝယ်ယူရနိုင်သမျှကို လည်းကောင်း စိတ်ဝင်စား တော်မူ ဆဲဖြစ်ပါသည်။ သို့ကြောင့် ဒေးဝန်းစံနန်းတော် ရောက်ပြီးနောက် အိန္ဒိယပြည် ဘင်္ဂလားမြို့က ကုန်သည်ကြီး တစ်ဦးထံမှ မီးသင်္ဘောကြီးတစ်စင်း လာရောက်ရောင်းချသည်ကိုပင် ဝယ်ယူလိုက်သေး၏။ ထို မီးသင်္ဘော ကြီးမှာ အလျား သံ ခုနစ်ဆယ့်နှစ် (၇၂)တောင်၊ ဝမ်းဝ ဆယ်တောင် (၁၀)ကျော်၊ စောက် ခြောက်(၆)တောင် ကျော်ရှိ၍ ရေနွေးအိုး စက်ကိရိယာစုံပါရှိသည်။ ထိုသင်္ဘောတော်အား "ရေနန်းယာဉ်သာ" ကမ္ဘည်းတပ်လေ သည်။

ထိုမှတစ်ပါး မတဲသယံဇာတချောင်း၏ အရှေ့ဘက် ကမ်းထိပ်၌ တည်ရှိသော ချမ်းသာရာဘုရား ပျက်စီး ယိုယွင်း လျက်ရှိသည်ကို ပန်းပဲအတွင်းဝန်မင်းကြီး မဟာမင်းလှကျော်သူကို ကြီးကြပ်စေပြီးလျှင် မဟာရံ တံတိုင်း နှင့် တကွ ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်ပြုပြင်၍ ကုသိုလ်တော်ယူပြန်ပါသည်။

ယခင် ဥက္ကလာပသို့ စုန်တော်မူစဉ်အခါ ရွှေတိဂုံဆံတော်ရှင် စေတီတော်တွင် လှူဒါန်းတော်မူရန် အချိန် ကြေးစင်ပိဿာ နှစ်သောင်း ငါးထောင်ကျော်ရှိသော ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးအား ကြီးကြပ် လုပ်ဆောင်စေခဲ့

သော ဝန်ထောက် အသည်ဝန် မင်းကြီး မဟာစည်သူ၊ ပန်းတဦးဝန် လက်နက်တိုက် ဝန်မင်းကြီး မဟာမင်း
 ကျော်သင်္ခယာတို့သည် ခေါင်းလောင်းကြီး လုပ်ဆောင်ပြီးစီးကြောင်း အမိန့်တော် ခံရာတွင် ခေါင်းလောင်း
 တော်ကြီးအား (မဟာတိသဒ္ဒယဣန္ဒရာဇာ)ဟူ၍ ကမ္ပည်းတပ်စေပြီးနောက် ဟံသာဝတီ မြို့ဝန် အရာရှိတို့က
 လှူဒါန်းရန် များနှင့် ပွဲသဘင်စုံခံ၍ ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးအား ဆွဲလှူရာ ၌ လည်း မင်းတရားကြီး စိတ်တော်
 ကြည်နူးလျက် နေပြည်တော်မှ ကုသိုလ်တော်ကို ရေစက်ချ ပူဇော်ခြင်း ပြုပါသည်။ သမီးလှကျွန်း လိပ်ကျွန်း
 တွင် လောကဥသျှောင် စေတီတော် တည်ရာလည်း ပြီးစီး၍ ရေစက်ချ တော်မူသည်။

တိုင်းရေးပြည်ရာ ယိုယွင်းလစ်ဟင်းမှုများ

ယင်းသို့ အလှူရေစက်နှင့် စိတ်လက် အေးချမ်းသာယာစွာ စံတော်မူနေသောအခါ တိုင်းရေးပြည်ရာ၌ လစ် ဟင်း မှု အချို့ က ရှိလာပါသည်။

ဌာနဆိုင်ရာ တို့တွင် တာဝန်ရှိသော ဝန်ကြီး၊ မူးကြီးအချို့မှာ မတော်မတရားသော လာဘ်စားမှုများ၊ ကြီး နိုင် ငယ်ညည်း အရာရှိအချင်းချင်းပင် လိုလျှင် လိုသလို၊ မလိုလျှင် မလိုသလို စိတ်ထားနှင့် အကြံဆိုးဉာဏ် ဆိုးများ သုံးစွဲလာကြသည်။

မတရားပြုဖော်ပြုဖက်တို့သာ အဖွဲ့အစည်းပြု၍ အရာရောက်ပြီး စားပေါက်ရာ လာကြလေသည်။ မင်း တရားကြီး ရွှေနားတော်ကြားအောင်လည်း မည်သူကမျှ မလျှောက်ထားဝံ့အောင် စိုးရွံ့နေကြသည်။ ရောဂါတော် ကြောင့် စိတ်အေးနားအေး စံတော်မူသည်ကို အနှောင့်အယှက်ပြုရာ ကျမည် ကြောင့်လည်း ဖြစ်ပေါ် နေသော ကိစ္စဝိစ္စများကို ရွှေနားတော်မသာအောင် အသိပေးလျှောက်တင်ရမှာကို မလိုလား ကြ သဖြင့် တစ်ဖက်မှ မသမာသူများအား သူတို့ လုပ်ချင်ရာ လုပ်ကြရန် တံခါးဖွင့်ပေးထားသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ လေသည်။ ဤအထဲမှာ မတင်လျှောက်လျှင် မနေသာရသော ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်ကြ ရ သည့် မသာတော် ကိစ္စများကလည်း တစ်ဖက် ရှိခဲ့သေးသည်။

ဒေးဝန်းစံနန်းတော် ရောက်ခါမှ မရှောင်မလွဲနိုင်ရသော ဆွေတော်မျိုးတော် မသာတော် ကိစ္စများကို မည်သို့ မည်ပုံသင်္ဂြိုဟ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အလိုတော်ကျ အမိန့်တော်ယူရမိ ဖြစ်သည်။ ကြံကြိုက် လာရသော မသာတော်များမှာ စောစောပိုင်း၌ သုံးဦးမျှ ရှိခဲ့ရသည်။ ပထမတစ်ဦးမှာ နောင်တော် တောင်ငူမင်း ၏ သားတော် ထိပ်တင်ဘိုးရောင် ကွယ်လွန် သည် ကို အမိန့်တော်ခံ၍ ကောင်းမွန်စွာ သင်္ဂြိုဟ် စေရသည်။

ဒုတိယတစ်ဦးမှာ ဘဒ္ဒေးတော် မက္ခရာ မင်းသားကြီး၏ သမီးတော် ကံကုန်သည်ကိုလည်း အမိန့်တော် ခံပြီးမှ ကောင်းမွန်စွာ သင်္ဂြိုဟ်စေရသည်။ တတိယတစ်ဦးမှာ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ ခမည်းတော် အိမ်ရှေ့ မင်းကြီး (မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားပင့်လာသူ)၏ သမီးတော် မင်းခင်းမြို့စား မိဖုရား သီရိမဟာစန္ဒာ သု ရတနာဒေဝီ ကံတော်ကုန်သည်ကိုတော့ မောင်နှမဝမ်းကွဲ တော်စပ်သူ မိဖုရားတစ်ပါးဖြစ်၍ ဝမ်းနည်း ကြေကွဲတော် မူရပြန်သည်။ သင်္ဂြိုဟ်ရာ၌လည်း ယာယီစံနန်းတော်ဖြစ်သော မတဲဒေးဝန်းစံနန်းတော်မှနေ၍ မတဲရပ် ဧရာဝတီ မြစ်ပေါက် နှင့် ကျွန်းတစ်ဖက်တွင်ရှိသော သဲသောင်ခုံတွင် အခမ်းအနားနှင့် ဆောင် ယူပြီး သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းပြုလေသည်။

တိုင်းရေးပြည်ရေး၌ စိတ်အေးအေးနှင့် မျက်နှာလွဲထားနိုင်သော်လည်း မိဖုရား၊ သားတော်၊ တူတော်စသော ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ ကိစ္စမှာမူ မလွဲသာ၍ မျက်နှာမူရပြန်လေသည်။ သို့နှင့်ပင် အခါကာလ ကုန်ဆုံးခဲ့ရ သည် နှင့် အမှု မင်းတရားကြီးနား မပေါက်ကြားလေ မတရားမှုပြုသူ၊ လာဘ်ပေး လာဘ်ယူ တံစိုး လက်ဆောင် စားသူများအဖို့ ကိုယ်ကျိုးရှာ၍ ကောင်းလေလေ ဖြစ်တော့သည်။ သို့သော် မကောင်းမှုတို့ မည်သည် ကြာရှည်ဖုံးကွယ်၍ မထားနိုင်စကောင်းသော ဓမ္မတာတရားအတိုင်း အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ရှုပ်ချင်တိုင်း ရှုပ်ပွေ့ပြီး တံစိုးလက်ဆောင်တွေ စားယူနေသူများ၏ အမှုသွားသည် တစ်နေ့သ၌ ဘွားဘွား ပေါ်လာခဲ့ရပေသည်။

ရွှေနားတော်ကြား အမှုသွားပေါ်လာရသူများကား ရွှေမြို့တော်ဝန်၊ ရွှေပြည်ရန်အောင် မြင်းဝန်၊ မင်းကြီးမဟာ သီရိသီဟသူနှင့် လက်အောက်ခံ တပည့် အမှုထမ်းများသည် ငွေကြေးလာဘ်သပ်ပကာ တံစိုးစားမှု များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ တိုင်းသူပြည်သား ရုံးပြင်ကနား လာရောက်ရသူတို့အပေါ်တွင် ငွေကြေးတံစိုး လာဘ်စားခြင်း၊ ဝန်စုမြင်းခေါင်း၊ မြင်းစီးတို့တွင် ငွေကြေးစားယူသောကိစ္စ၊ အမှုထမ်းတို့ကို နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း ပြုကျင့်သော ကိစ္စများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည်။

သို့ကြောင့် ထိုအမှုများကို ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက အမိန့်တော်နှင့် လွှတ်တော်သို့အပ်၍ စီရင်စေသည်။ လွှတ်တော် ထိုင်၍ စီရင်ရသူများမှာ ဘဒ္ဒေးတော် မကွရာမင်း မဟာသီရိသုဓမ္မရာဇာနှင့် ကောင်းတုံ မြို့စားဝန်ကြီး သတိုးမင်းရဲရာဇာ တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှစ်ဦးသည် လွှတ်တော်သို့ ရောက်လာသော တံစိုးလက်ဆောင် လာဘ်စားမှုဖြစ်သူ ရွှေမြို့တော်ဝန် နှင့် မြင်းစုဝန် အသိုင်းအဝိုင်းတို့အား တရားသဖြင့် အမှုအလျောက် စီရင်ရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ အမှု ကလည်း ထင်ရှားလှသော အမှုကြီးတွေ ဖြစ်နေပါသည်။

တစ်ပြည်လုံး ပျံ့နှံ့ပြီး နားမဆုံ မှ မင်းတရားကြီးနားသို့ ပေါက်ကြားလာရသော မူခင်းကိစ္စကြီးများဖြစ်၍ ပြည်သူ ပြည်သားများကလည်း နားစွင့်နေကြပါသည်။

သို့သော် အချင်းချင်း ရိုင်းပင်း၍ နေလေသောကြောင့်လော၊ လာဘ်ပေါ် လာဘ်ထပ်သောကြောင့်လော မသိ၊ လွှတ်တော်ဝန်ကြီး နှစ်ဦး၏ အစီအရင် အဆုံးအဖြတ်သည် ဝန်မင်းဖုရား ... မယားဘက်ခပ်ပါပါ ဆိုသလို ဖြစ်သွားပါသည်။ အမှုအပြစ်က ကြီးလေးသလောက် အပြစ်အလျောက် စီရင်ချက်က ပေါ့ပျက်လှ သည်၊ သက်ညှာလွန်းလှသည်။ အချို့များ အပြစ်မရှိ လွှတ်၍ပင် ပစ်လိုက်သေးသည်။

ဤကိစ္စ ကို ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး သိရှိတော်မူသောအခါ အမျက်တော်ရှိသည်။ ရောဂါအခြေအနေရ အမျက်ရှိ တော်မူသော အခါ လေးလေးနက်နက်ပင် အမျက်ထွက်လေ့ရှိခဲ့သည်။

" ငါ၏ နေပြည်တော်၌ မတော်တရားခိုးသားစားပြမရှိ၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားစေသည်။ တရားမလျှင်ဖြစ်သော ရွှေ လွှတ်တော်ကြီး အား အဓိကထား၍ အုပ်ချုပ်စီရင်စေရန် တာဝန်လွှဲအပ်ထားသော မကွရာမင်းသားနှင့် ကောင်းတုံမြို့စား ဝန်ကြီးတို့မှာ အမှုကို သက်ညှာစွာ စီရင်ထိုက်သော အမှုမျိုးမဟုတ်၊ ရွှေမြို့တော်ဝန်၊ မြင်းစုဝန် တို့ကဲ့သို့ ရာထူးအဆင့်မြင့်သူများအပေါ်၌ မလျော်သော လာဘ်စားမှုပြုသည်မှာ ထင်ရှား ပါလျက် သက်ညှာစွာ စီရင်ခြင်း သည် တာဝန်ကျေပွန်မှုမရှိ၊ ငါ၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် တရားလွှတ်တော်၏ ဂုဏ်သိက္ခာ ကို ထိ ခိုက်စေသည်" ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် မကွရာမင်းသား မဟာသီရိသုဓမ္မရာဇာနှင့် ကောင်းတုံမြို့စား ဝန်ကြီး သတိုးမင်းရဲရာဇာ တို့ကို ရာထူးစည်းစိမ်မှ အပြီးတိုင်း နုတ်ပယ်တော် မူလိုက်သည်။

ယင်းသို့ မကွရာမင်းသားနှင့် ကောင်းတုံမြို့စား ဝန်ကြီးတို့အား လွှတ်တော် တရားစီရင်ရေးဌာန၌ နုတ်ပယ် တော် မူ လိုက်ပြီးသည့် နောက်တွင် သားတော် ပုဂံမင်း၊ သီရိသုဓမ္မ မဟာဓမ္မရာဇာနှင့် သားတော် မင်းတုန်း မင်းသီရိသုမဟာဓမ္မရာဇာတို့ကို ပြည်သူသတ္တဝါ အပေါင်းတို့၏ အမှုအခင်းနှင့် တိုင်းရေးပြည်မှု အစုစု တို့ကို ငြိမ်ဝပ်သာယာအောင် တရားနှင့်အညီ ရွှေလွှတ်တော်သို့တက်၍ စီရင်ဆောင်ရွက်စေရန် အမိန့်တော် ပြန်တမ်း ထုတ်ကာ ခန့်အပ်တော်မူလိုက်ပါတော့သည်။

ဤတွင် ချိုးတည်၊ ခါတည်၊ ကြက်ငယ်ငှက်ငယ် တိရစ္ဆာန် အသွယ်သွယ်နှင့် ပျော်ရွှင်နေခဲ့သော သားတော် ပုဂံမင်းသား သည် လွှတ်တော်တက် မင်းသားကြီးတစ်ပါးဟူ၍ မားမားမတ်မတ် ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

အလိုလိုက် အကြိုက်ဆောင်လာခဲ့ကြရသူများ ဖြစ်သော ပုဂံမင်းသား၏ လူပျိုတော်သား လက်စွဲတော် သား တို့မှာလည်း လူအင်အား ကောင်းသည်ထက် ကောင်း၍ လာခဲ့ကြပါသည်။

ပုဂံမင်းသား၏ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသော လူပျိုတော် လက်စွဲတော်သားများ အထဲ တွင် ကြက်၊ ငှက်၊ ချိုး၊ ခါ အကြောင်းကျွမ်းကျင်နားလည်လှသူ တစ်ဦးကား ထူးထူးခြားခြား မျက်နှာ ရသူဖြစ်ပါ သည်။ ထိုသူ၏ အမည်မှာ ဇေဒတရီ ကုလားကပြား တစ်ဦးဖြစ်သောကြောင့် (ဘိုင်ဆပ်)ဟု ခေါ်ကြပါသည်။

သူသည် ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးကပင် ကုလားသုံပန်းများအား ရွာတည်ပေးထားသော အမှုထမ်း ကုလားပျို တို့နေထိုင်သော "ပုံးအိုးရွာ" မိသားစုတို့မှ ပေါက်ဖွားခဲ့သူဖြစ်သည်။ ကုလားပျို အမြောက်အမှုထမ်းများမှ အပ ကျန်ရှိသော ၎င်းရွာသူရွာသားတို့သည် အများအားဖြင့် ချိုး၊ ခါ၊ ရေကြက်၊ ရေဝမ်းဘဲ၊ တင်ကျီး၊ မယ်ညို၊ ကြာဖက်နင်းငှက်နှင့် စာကလေးငှက်များကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ် ရောင်းစားသော အလုပ်ကို လုပ်ကိုင် အသက်မွေးကြသည်။ ဆောင်းဦးရာသီအလိုက် ပေါ်လေ့ရှိကြသော ပုရစ်များကိုလည်း ဖမ်းယူ ရောင်းစား ကြသည်။ နွားမွေး၊ နွားသတ်ခြင်း၊ ဆိတ်မွေး၊ ဆိတ်သတ်ခြင်း စသော အလုပ်များကိုလည်း လုပ်ကိုင် စားသောက် သူများဖြစ်သည်။

ဤအနွယ်ထဲမှ ဆင်းသက်လာသူ ကုလားဒိန် မောင်ဘိုင်ဆပ်သည် ပုဂံမင်းသား၏ လက်ပါးစေ လက်ရင်း တပည့် တစ်ဦးအဖြစ်နှင့် တွင်ကျယ်လာခဲ့သည်။ သူက သူများထက် ချိုးအကြောင်း၊

ခါအကြောင်းတို့ကို ကောင်းကောင်း နားလည်သူ ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်ပြီး မင်းသား အကြိုက်ကိုလည်း အလွန်အလိုက်သိ အကင်း ပါး လှသောကြောင့် အခြား လူပျိုတော်သားများထက် မျက်နှာရခဲ့သူဖြစ်သည်။

သူက လူပါးလူလည်လည်းဖြစ်သည်။ သူ၏နာမည်ကိုပင်စီးစီးပိုးပိုး တင်စီးထားပြီးသားဖြစ်သည်။ သူ့နာမည် ရင်း မည်သို့ရှိကြောင်းပင် မည်သူမှ မသိခဲ့ကြ၊ အများကို အသိပေးထားသော နာမည်ကား (ဘိုင်ဆပ်) ပါတည်း။

ဘိုင်ဆပ် ဆိုသည်မှာ ကုလားစကားဖြစ်သည်။ "ဘိုင်" ဆိုသည်မှာ ဆရာ၊ " ဆပ်" ဆိုသည်မှာ အရှင်သခင်၊ ဘိုင်နှင့်ဆပ် ပေါင်းသောအခါ ဆရာသခင် ဟု မြန်မာလို အဓိပ္ပာယ်ပေါ်နေပါသည်။ ဘယ်မျှ လူလည် ကျလိုက် ပါသလဲ။ တကယ်ဆိုလျှင်သူ့နာမည်ရင်းသည် အိစွပ်သော်လည်းကောင်း၊ မာမ္မတ် သော်လည်းကောင်း၊ ဒုလဇစ် ဟုလည်းကောင်း၊ ဒုလာမြား ဟုလည်းကောင်း များစွာသော ကုလားနာမည် များမှ တစ်ခုခုဖြစ်ရမည်သာ။ ယခု သူပေးထားသော ဘိုင်ဆပ် သည် ကုလားနာမည် မဟုတ်ပါ။ ကုလားလို ရှိသေ ကျိုးနွံစွာ ခေါ်ရသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသနအခေါ် တစ်ခုသာ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာလို (ဆရာအရှင်သခင်) ဟု တိုက်ရိုက်ပြန်သိရလျှင် သူ၏ နာမည် လုပ်ထားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သည့်ထက်ဆိုးပြီး မောင်အရဟံ၊ မောင်ဗုဒ္ဓဟု မခေါ်ရသည်ပဲ ကျေးဇူးတင်ရတော့မလိုလို။

မဂဘောသာ ပါဠိတွင် အရှင်ကို ဟောသော "သာမိ" သဒ္ဓါကို (သ)အသံ မရှိသောကြောင့် (ဆာမိ) ဟု ခေါ်သံ ထွက်သည်။ ဆာမိ ဟူသော အမည်များ ဟိန္ဒူအမျိုး တမိလ်ကုလားမျိုးတို့မှာ များစွာ ရှိခဲ့သည်။ ဆာမိသည် ပင်(ဆပ်) ဟုဖြစ်လာပြန်သည်ဟု ရှေးလူကြီးတို့ မှတ်သားထားသည်များ တွေ့ရှိခဲ့ရလေသည်။

ယင်းသို့လျှင် မောင်ဘိုင်ဆပ် သည် ပုဂံမင်းသား၏ ယုံကြည်သဒ္ဓါရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံရသော လူပျိုတော် တစ်ဦး အဖြစ်ရောက်ရှိနေပြီး မင်းသား အလိုကျ တာဝန်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်စားနေရလေသည်။

ညီတော် မင်းတုန်းမင်းသား (နောင်အခါ ရတနာပုံမြို့တည်မင်းတုန်းဘုရင်ကြီးဖြစ်မည့်သူ) မှာ ပုဂံမင်းကဲ့သို့ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူခြင်းဝါသနာပါသူ မဟုတ်ပါ။ မင်းသားတို့ တတ်အပ်သော ပညာရပ်များနှင့် ပြည့်ဝရုံ မက စာပေ ပရိယတ္တိလေ့လာလိုက်စား၍ ရာဇကြောင်း၊ ဓမ္မကြောင်း၊ လောကီ-လောကုတ္တရာ ကြောင်း လေးဖြာ တို့ကို ယဉ်ပါးပြည့်စုံသော ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် သမာဓိရှိရှိ နေထိုင်တော်မူခဲ့သော မင်းသားကြီး တစ်ပါးပီပီ လွတ် တော်တက် မင်းသားကြီးအဖြစ်နှင့် တည်တံ့ခန့်ညားစွာ စံတော်မူသူဖြစ်လေသည်။

ထိုမျှမက နောင်တော် ပုဂံမင်း၏ ချို့ယွင်းချက်များကို မပေါ်မလွင်စေရန် ဖုံးဖိ ကာကွယ်ရလျက် လွတ်တော် တက် မင်းသားကြီးတို့၏ အင်္ဂါနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်သုံးတော်မူနေသူဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့် ပုဂံမင်းသားကလည်း ညီတော် မင်းတုန်းမင်းသားကို အားကိုးတစ်ခုပြုကာ မိမိ ဝါသနာပါရာ ကြက်၊ ငှက်၊ ချိုး၊ ခါ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတို့ကို လေ့လာလျက် ကြက်တိုက်၊ ချိုးတည်၊ ခါတည် လုပ်ငန်း များကို မောင်ဘိုင်ဆပ်အား လက်ရင်းထားပြီး ရှေးနည်းတူ ရွက်ပုန်းသီးသီး၍ နေနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးကလည်း ရောဂါဝေဒနာ တစ်ဖက်နှင့် တိုင်းရေးပြည်ဘက်တွင် မျက်နှာတော် ခပ်လွဲလွဲ စံနေရစဉ် ဘုရင်၏ ထီးဆက်နန်းလျာ ဖြစ်ရမည့်သူ သားတော် ပုဂံမင်း၏ စိတ်ထားနှင့် စရိုက် ဝါသနာ များကို ကြားသိရသော ဝန်ကြီး များကြီးတို့မှာ နောင်ရေးအတွက် စိတ်မအေးဖွယ် ဖြစ်နေရာကြပါသည်။

ယခင်က ပြည်မင်းသားနှင့် ပခန်းမင်းသားတို့ ညီနောင်နှစ်ပါးလွတ်တက် မင်းသားကြီးများအဖြစ် ရှိ နေစဉ်က တိုင်းပြည်ရေးရာ အဖြာဖြာတို့ကို ဝန်ကြီး များကြီးများနှင့်အတူ တိုင်းပြည်၏ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို ပြေလည် အောင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ပြည်မင်းသားကို ခမည်းတော်က အမျက်တော်ရှိ၍ အမှတ် မထင် ထားစဉ်က ဆိုလျှင်လည်း ညီတော်ပခန်းမင်းသားကြီးအဖြစ် တည်ရှိ ဆောင်ရွက် ခဲ့ သောကြောင့် တော်သေး၏။ ယခုအခါ ပခန်းမင်းသားလည်း ကံကုန် အနိစ္စရောက်သွား၍ စီရင်ခင်း စီရင်ဖွယ် တို့၌ တအား ငယ်ခဲ့ကြရလေသည်။

ယနေ့ အဖို့ ပုဂံမင်း မင်းတုန်းမင်းသားတို့ လွတ်တက်မင်းသားကြီးများ ဖြစ်လာကြသော်လည်း ညီနောင် နှစ်ပါး အနက် မင်းတုန်းမင်းသား တစ်ပါးသာလျှင် လွတ်တော်တွင် တာဝန်ကျေ၍ ပုဂံမင်းမှာတော့ ပေါ့လျော့ စွာပင် စံနေတော်မူခဲ့လေသည်။

ဤတွင် သားတော် အကြီးဆုံး ပြည်မင်းသားအား ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး က လွတ်တက် မင်းသားကြီးတို့ နေရာ တွင် ထပ်မံ ဖြည့်တင်းရန် ရှိစေကာမူ ဥပက္ခာ ပြုထားတော်မူသောကြောင့် များမတ်များဖို့ အားမလို အားမရ ဖြစ်ကြရပြန်ပါသည်။

ယင်းသို့ သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသား အား မင်းသား တို့ အဆောင်အယောင်များအပြည့်အဝနှင့် စံတော် မူရ သည်တိုင်အောင် လွတ်တက်မင်းသားကြီး ၏ အခွင့်အရေး တန်ခိုးအာဏာကို ပြန်လည်၍ မရခဲ့ခြင်း မှာလည်း ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်နေပါသည်။

ပြည်မင်းသားကြီး ကိုယ်တိုင် ကလည်း တစ်မျိုးတစ်မည် တွေး၍ နောင်ရေးကို မျှော်ခေါ် ချင့်ချိန် မိမည်ဖြစ်ပါ သည်။ မိမိအဖို့ ဤသို့ လွတ်တက် မင်းသားကြီးတို့၏ အခွင့်အာဏာ တန်ခိုးကို ပြန်၍ မရခြင်း၊ မိမိထက် ငယ်ရွယ်သူ ညီတော်များကို လွတ်တက်မင်းသားကြီးအဖြစ် မိမိကိုကျော်၍ ခန့်ထားတော် မူခြင်းအတွက်လည်း သူ့အဖို့ သိက္ခာကျမှန်းမသိ ကျနေသည်ကို သိရလေသည်။ တကယ်ဆို လျှင် မိမိအား သားတော်ကြီး ဖြစ်ပါသဖြင့် ညီတော်များနှင့်အတူ ပြန်လည် ခန့်အပ်လိုက်လျှင်လည်း ကိစ္စပြီး နိုင်လျက် တမင် သက်သက် ခြွင်းချန်ခဲ့သည်ဖြစ်ကြောင်း တိတိကျကျ သိရတော့သည်။

သို့ကြောင့် ပြည်မင်းသားမှာ အခဲမကျေစရာ အနာကင်း အဖုအထစ်ကလေးစ၍ တည်လာသလို ပြည်မင်း သား ကို ချစ်ခင်လေးစားသူ အပေါင်းအသင်းနှင့် လက်ရင်းတပည့် ကျေးကျွန်များကလည်း မချိုသော နှလုံး ဖြင့် အပြုံးမပျက် နေရစေကာမူ ခမည်းတော်၏ စေတနာကို သက်မကင်းဖြစ်လာကြသည်။ အချင်းချင်း တွေ့လျှင် တီးတိုးလက်ကုတ်ကြသည်။ ဤကိစ္စတွင် ပြည်မင်းသား၏ ကျေးကျွန်ရင်းများနှင့် ပြည်မြို့နယ်မှ အစု အမှုထမ်းတို့သည် သူတို့နှင့် နီးစပ်သူ သူတို့သခင်အား လိုလားသူ သာရဝေတိုက်နယ် ဟင်္သာတတစ် ခွင်က အစုအမှုထမ်း များနှင့် စကားတီးတိုး တွတ်ထိုးမိကြလေသည်။

ဟင်္သာတ သာရဝေတစ်ခွင်မှ အရှင်ဘုရင်တွေ ဖြစ်နေကြသော အနောက် နန်းမိဖုရားနှင့် မယ်တော် ဒေါ်အိ၊ ပဲခင်းကြီး တို့ ဆွေမျိုးသားတစ်သိုက်ကလည်း ကိုယ်မနိုင် ခဲမရ ဖြစ်ရာကြရသည်။ သူတို့သည် ပြည်မင်းသား ကြီးအား လိုလားခင်မင် သံယောဇဉ်တွယ်ခဲ့ကြသူများဖြစ်ပါသည်။

ဤအတိုင်းပင် ဝန်ကြီးမှူးကြီး အတွင်းဝန်ကြီးများကလည်း သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားကို ဥပေက္ခာ ပြု ထားခြင်း အတွက် တိုင်းပြည်ရေးရာ လွှတ်တော်တစ်ခွင်၌ အားအင် ချို့ယွင်းနေခြင်းကြောင့် အားမလို အား မရဖြစ်ခဲ့ကြရလေသည်။ ဤသုံးဦး သုံးမယ်သော အုပ်စုသည် နောင်အခါ ပြည်မင်းသားအတွက် လက်ရုံး ကြီး နှစ်ဖက်ကဲ့သို့ ရှိလာခဲ့ပြန်သည်။

သို့သော် ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ စိတ်ထားတော်ကို ဘယ်သို့ဟု ဆုံးဖြတ်ရန်ကလည်း အတန်ခဲ ယဉ်းလျက် ရှိပါသည်။ ဝေဒနာတော်ကြောင့် စိတ်တော်သာကြည်မှု မရှိသေးသဖြင့် သားတော်ကြီး အား မေ့၍ များထားလေသလား။ အလွန်လျှင် မြတ်နိုးချစ်ခင်တော်မူခဲ့သော သားတော်ကြီး ဖြစ်သည့် အလျောက် သူကောင်းပြုတော်မူမြဲ ပြုလိမ့်မည်ဟုလည်း မျှော်လင့်ချက်ကြီးတစ်ခုက လူတိုင်း တွင် ရှိနေခဲ့ကြပါသေးသည်။

မှန်လည်း မှန်ပါသည်။ သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားကို ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက လုံးဝ ဥပေက္ခာ ပြုထားခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ ကျန်းမာတော် မမူနေသည့် အခိုက်အတန့် အတွင်းမှာပင် ပြည်မင်းသား နှင့် ခဲပေါင် မြို့စား မင်းသမီးတို့၏ ရင်နှစ်သည်းချာ သားရတနာ ၅ ဦးဖြစ်ကြသော မြေးတော်များ အနက် မှ မြေးတော်ကြီး နှစ်ပါး အား ဘိုးတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက ကြီးကျယ် ခမ်းနား စွာ နားထွင်းသျှောင်ထုံး မင်္ဂလာပြုလျက် ရှင်သာမဏေများအဖြစ် သွတ်သွင်းချီးမြှင့်တော်မူပြန်ပါသည်။

သျှောင်ထုံး နားထွင်း ရှင်ပြုပွဲသဘင် ပြုတော်မူပေးသောနေ့မှာ ၁၂၀၆ ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၇)ရက် နေ့ ဖြစ်ပါသည်။

ရှင်ပြုပွဲသဘင် ဆင်နွဲ့ခင်းကျင်းရာ ဌာနမှာ ပြည်မင်းသားကြီး ၏ စံအိမ်တော်ဝင်းကျယ်ကြီးအတွင်းမှာဖြစ်ပါ သည်။ မင်္ဂလာ မဏ္ဍပ်ကြီးနှင့် အခမ်းအနားစုံ ကျင်းပမည့် အလှူတော် ပဒေသာများကိုလည်း ညွတ် နေအောင် သီဆွဲစေသည့် အလှူအခမ်းအနားတွင် နန်းတွင်းနန်းပြင်

လူမျိုးလေးပါးမရွေး ပျော်ရွှင်စွာ ကျွေးမွေး ဧည့်ခံ စေသည်။ ဆိုင်း၊ ဇာတ်၊ အငြိမ်၊ ရုပ်သေး၊ လက်ဝှေ့လက်ပန်း၊ ကျွမ်းဘား၊ မျက်လှည့် မှ အစ သဘင်မျိုးစုံဖြင့် ခြိမ်းခြိမ်း မွမ်းစေသည်။

ပြည်မင်းသားကြီးနှင့် ကြင်ရာတော် ခဲပေါင်ထိပ်ထားတို့မှာ သားတော်များအတွက် သူတို့ဘိုးတော် ရွှေဘို မင်းတရားကြီး က အခမ်းအနားနှင့် သနားချီးမြှင့်တော်မူသောအခါ အလွန်လျှင် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြ ရရှိသည်။ မြေးတော်များ ဖြစ်ကြသော (သတိုးမင်းလှ) (သတိုးမင်းတင်) တို့မှာ ၁၂ နှစ်သား နှင့် ၁၀ နှစ် သားများ အရွယ်သာ ရှိသေးသောကြောင့် ကျန်ညီတော်များမှာ သက်န်းကို မနိုင်သေးသော ငယ်ရွယ်သူ များ ဖြစ်၍ ချန်လှပ် ထားခဲ့ရပါသေးသည်။

ဤသည်ပင် ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားကိုသာမက မြေးဦးတော် နှစ် ဦး ကိုပါ မမေ့မလျော့သေးသော သက်သေသာဓက ပြယုဂ်တစ်ခု ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ယင်းကိစ္စ ကို အကြောင်းပြု၍ ယခင် စိတ်ဓာတ်ညှိုးငယ်နေသူများသည် တအားတက်၍ မျှော်လင့်ချက် ကောင်းလာပြန်သည်။ မင်းတရားကြီး စိတ်တော်ကို ရိပ်မိ၍ မည်သို့မည်ပုံ ပြုတော်မူပါဟူ၍ကား မည်သူမျှ ရွှေ့နားတော်ကြား လျှောက်ထားဝံ့သူမရှိပါ။ ဤသို့ စွန့်စားပြုမိပါလျှင် မတော်တဆ အယူမှတ်မှားပြီး အမျက်တော် ပွားလိုက်လျှင် အသက်ဆံဖျားသို့ ရောက်ကြရမှာ ဖြစ်သည်ကြောင့်လည်း သိပ်သိပ် သည်းသည်း နှင့် နှုတ်ဆိတ်၍ချည်း နေခဲ့ကြရပြန်ပါသည်။

အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးမှာလည်း ပြည်မင်းသားနည်းတူ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက အကြောင်း လုံလောက်စွာ မပြုလေဘဲ ဥပေက္ခာ စာရင်းထဲ ထည့်ထားသည်လား။ စိတ်ဝေဒနာတော်ကြောင့် အမှတ် မထင် ရှိလေသည်လား မကွဲမပြား မခွဲမခြားနိုင်အောင် ရှိခဲ့ပါသည်။ မင်းတရားကြီးသည်လည်း စံ ဆောင်တော် အနောက်နန်းသို့ ကြွမြန်းတော်မမူခဲ့တော့သည်မှတစ်ဆင့် မတဲဒေးဝန်းယာယီ စံနန်းတော်သို့ ပြောင်းရွှေ့ စံတော်မူသောအခါတွင်ကား အခြေအနေက ဝေးသည်ထက် ဝေးကွာပြီး နီးလျက်နှင့် မခေါ်သာ သင့်လျော်ရာကသာ စံတော်မူနေရရာသူဖြစ်ပါသည်။

သည်တော့လည်း ဂီတကဗျာ ဝါသနာထုံသူ၊ ကျွမ်းကျင်လေ့လာသူတစ်ဦးပီပီ မတင်မကျ ဖြစ်နေသော မိမိ ဘဝဖြစ်စဉ် ကို ရင်ဖွင့်၍ ဥဒါန်းကျူးသည့်နယ် အသွယ်သွယ်သော ဂီတကဗျာတို့ကို စီသကာ မှတ်တမ်းတင် ရင်း အချိန်ကုန်ရရာပြန်သည်။ ထိုမှတစ်ပါးသမီးတော် လှိုင်မြို့စား ထိပ်ထားကလေးနှင့် တစ် မိသားစု ပေါင်း ၍ ခေါင်းချင်းဆိုင်ပြီး နန်းတော်ကြီးအတွင်းမှ အရေးကိစ္စများ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသမှု ပြုသော အခါ လည်း စိတ် ထဲတွင် တအံ့နွေးနွေးရှိလှသည်။

နန်းတွင်း နန်းပြင် အထွက်အဝင်များလှသူ မယ်တော် ဒေါ်အိကလည်း တိုင်းရေးပြည်ရာ အခြေအနေ မသာ ယာပုံများကို တစ်ဆင့်စကား ကြားရဖန် များသောအခါ ပိုမို၍သာ စိတ်မချမ်းမြေ့ဖြစ်ရရာသည်။ နောင် သော အခါ မိမိတို့သည် ဘယ်ခရီးကို ဘယ်နည်းနှင့် သွားရမည်ဟုလည်း မတွေးမခေါ်နိုင်၊ သက်ဦး ဆံပိုင်

အရှင် သခင် ဘုရင်မင်းတရားကို အားကိုးအားထားပြုလျက်၊ ထားရာနေ စေရာသွားပြီး ချီးမြှင့် ထားသလို နေထိုင် နိုင်စေကာမူ အားကိုးရာတစ်ဆူ ဖြစ်တော်မူသော မင်းတရားကြီးမှာ ဝေဒနာ စွဲကပ်နေသူဖြစ်သောကြောင့် မရေမရာ ဘဝပင် အနေကြာလာရသည်မှာ အတန်ကြာခဲ့လေပြီ။

လူတွေ က ရွှေဘုံရွှေနန်း မင်းခမ်းမင်းနားနှင့် အငြိမ့်သားနေရင်းမှ ပင်လယ်အဏ္ဏဝါအတွင်းမှာ ကမ်းမမြင် လမ်းမမြင် မျောပါနေရသူအလား၊ စိတ်ရော လူရော မော့၍ နေကြရလေသည်။ ဘယ်သောင် ဘယ်ကမ်း မှာ တင်လေမည်နည်းဟု အသည်းတလုပ်လုပ် ရင်တဖျပ်ဖျပ်နှင့် သောက ကြွယ်လွန်းရသော အခိုက်အခါ ဟု လည်း ဆိုနိုင်ပါသေးသည်။

ထိုအချိန်မျိုးတွင် တိုင်းစွန်ပြည်နားတို့ကလည်း မငြိမ်မသက် လှုပ်ရှားကြသလို ဟိုကတစ်မျိုး၊ ဒီက တစ်သွယ် မနှစ်လိုဖွယ်သော ကိစ္စရပ်တို့ကလည်း မပြတ်မပြတ် ပေါ်လာပြန်ပါသည်။

ရွှေဘုံ မင်းတရားကြီး ၏ မြေးတော်များ ရှင်ပြု နားထွင်း သျှောင်ထုံးအခမ်းအနားပြုပြီးသော အချိန်မှာပဲ ထီးရံ နန်းရံ လက်နက်နိုင်ငံတော်ဖြစ်သော ငုံ့လူမျိုးတို့ နေထိုင်ရာ ကျိုင်းတုံမြို့ကြီးအား ၎င်းမယ်လူမျိုး တို့ က ထိပါး နှောင့်ယှက်သဖြင့် မငြိမ်မသက် ဖြစ်လာပြန်ပါသည်။

ထိုအခါ လက်ဝဲကြောင်း သေနတ်ဗိုလ် မဟာမင်းလှတန်ဆောင်နှင့် လက်ယာကြောင်း သေနတ်ဗိုလ် မဟာ မင်းခေါင် သူရိန် တို့ကို အစုအမှုထမ်း သေနတ်ကိုင် နှစ်ထောင့်ငါးရာကျော်၊ မြင်းနှစ်ရာကျော် ပေးအပ်၍ အင်းဝမြို့ဝန် မင်းကြီး မဟာမင်းလှ မင်းခေါင်ကျော်အား ဗိုလ်ချုပ် ခန့်ထားလျက် မိုးနဲကြောင်း စစ်ချီ တက်စေ ရပါသည်။

ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ကျိုင်းတုံမြို့ကို ၎င်းမယ်က လာရောက်ထိပါး၍ အင်းဝမြို့ဝန်ကို လက်နက်ကိုင် လူနှစ် ထောင်ကျော် နှင့် သွားရောက် နှိမ်နင်းနေရစဉ်မှာပင် ရှမ်းပြည် မြောက်ပိုင်း၊ တောင်ပိုင်းကလည်း တစ်ချို့ တစ်မောင်း ထကြွလာပြန်သည်။

အကြောင်းအရင်းမှာ တောင်ပိုင်စော်ဘွား မငြိမ်မဝင်ရှိခြင်းပင်။ မငြိမ်မဝင်ဆိုသည်မှာ ဘုရင်ကို မကျိုးမနွံ၊ တော်လှန် ထောင်ထားခြင်းကို ဆိုပါသည်။

သို့ကြောင့် တောင်ကန်သေနတ်ဗိုလ် နေမျိုးမင်းလှရဲတင်ကို တောင်ကန် သေနတ် အမှုထမ်းတစ်ရာ၊ သူရဲ အမှုထမ်း သုံးရာ၊ ကင်းဇင်းအမှုထမ်း တစ်ရာ၊ လက်ကောင်း၊ သေနတ်အမှုထမ်း ငါးဆယ်နှင့် မိုးမိတ်၊ မိုင်းလုံ၊ သီပေါ၊ သုံးဆယ်၊ မိုးကုတ် ကျပ်ပြင်မြို့ ကျေးရွာများက ရှမ်းအမျိုးသား အမှုထမ်း လူ နှစ်ထောင့် သုံးရာ ငါးဆယ် စုစုပေါင်း အမှုထမ်း လူ နှစ်ထောင့်ကိုးရာကျော် ပေးအပ်၍ တောင်ပိုင်မြို့သို့သည် တပေါင်း လပြည့်ကျော် ဆယ်ရက်မှာ ချီတက် တိုက်ခိုက်စေရပြန်သည်။

သည်တွင် မပြီးသေးပါ။ တန်ခူးလထဲတွင် ယောမြို့နယ်က ကိစ္စကလေးက တစ်မှောင့် ဝင်လာပြန်ပါသေးသည်။ ယောနယ်သားများကို အသုံးပြုစရာ ကိစ္စရှိ၍ အမိန့်တော်နှင့် ဆိုင်ရာမှ ဆင့်ခေါ်မြဲ ဆင့်ခေါ်ရာတွင် ယောသားလူမျိုးများအပေါ်တွင် စီရင်အုပ်ချုပ်ရသူ မင်းတုန်းမြို့ဝန် မောင်ရွှေတုတ် ၏ တပည့်တို့သည် အသိမ်း အခေါ် စေလွှတ်သူ မင်းမူထမ်းတို့ကို နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ တားဆီး ချည်နှောင် ချုပ်ထား ပြီးလျှင် မင်းမူထမ်းတို့ တွင် ပါရှိသော လက်နက်များ၊ ငွေကြေးများကို သိမ်းယူသည်။

ထို့ကြောင့် တာဝန်ရှိသူ မင်းတုန်းမြို့ဝန် မောင်ရွှေတုတ်အား လက်သည်တရားခံများကို တောင်းဆိုရလေ သည်။ မင်းတုန်းမြို့ဝန်က တရားခံများ ပေးအပ်ခြင်း မပြုနိုင်ပါ။ သို့ကြောင့် တာဝန်ရှိသူ မင်းတုန်းမြို့ဝန် မောင်ရွှေတုတ် ကို အပြစ်အလျောက် ရာဇဝတ်တရား စီရင်ရလေသည်။

ဤသို့ မင်းတုန်းမြို့ဝန် မောင်ရွှေတုတ်ကို ရာဇဝတ်အပြစ် စီရင်ခံရခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး မောင်ရွှေတုတ်၏ ဦးရီး ဖြစ်သူ ဗန်းကျီတိုက်ဝန် မင်းကြီး မဟာသီဟသူရသည်လည်းကောင်း၊ သူ၏သားဖြစ်သူ တလုပ် မြို့ဝန် သေနတ်ဗိုလ် မင်းလှသီဟသူသည် လည်းကောင်း၊ ညီဖြစ်သူ မင်းလှဇေယသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ မကျေ မနပ် ဖြစ်ကြပြီး တန်ခူးလဆန်း ကိုးရက်နေ့ညတွင် တိတ်တဆိတ် ရွှေမြို့တော်မှ ထွက်ခွာသွားကြပါ သည်။ (ယခုခေတ်အခေါ် တောခိုသွားသည်ပဲ ဆိုကြပါစို့)

သူတို့သားအဖတစ်တွေသည် ဗန်းကျီတိုက်နယ် ဝန်ကြီးအဖြစ် အုပ်ချုပ်စားစိုးရာ ဗန်းကျီတိုက်နယ် စီရင်စု အတွင်းရှိ အမှုထမ်းအရာထမ်းလူတို့ကို အပြင်းအပြေ ကွပ်ညှက်သိမ်းရုံးစည်းကြပ်ပြီးလျှင် ရရှိသော အမှုထမ်း လူခုနစ်ထောင် (၇၀၀၀)ကျော်နှင့် ထိုနယ်တစ်ဝိုက်မှ ထောင်ထားတိုက်ခိုက် တော်လှန်ကြလေ သည်။

ဗန်းကျီတိုက်ဝန် မင်းကြီး မဟာသီဟသူနှင့် သား တရုတ်မြို့ဝန် သေနတ်ဗိုလ်ညီ မင်းလှဇေယသူတို့သည် ၎င်းတို့ စုရုံးရရှိသော လူ ၇၀၀၀ ကျော်နှင့် ဆားလင်းကြီးမြို့က ခံတပ်တည်လုပ်၍ ခုခံတိုက်ခိုက်ပြီးလျှင် ပုခန်းကြီးမြို့၊ အမြင့်မြို့ များကိုပါ တိုက်ခိုက်သိမ်းယူကြလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး နားတော်ပေါက်ကြားသိရှိရကား လက်ဝဲဝင်းတော်မှူး မင်းကြီးမဟာ ကျော်ခေါင် နှင့် ရွှေပြည်မှန်ကင်း သေနတ်ဗိုလ် မဟာမင်းခေါင်ရာဇာတို့ကို အလုံမြို့စီရင်စုနယ်အတွင်းရှိ အမှုထမ်း လက်နက်လူသူတို့ကို သိမ်းရုံးစည်းကြပ်၍ တိုက်ခိုက်ဖမ်းဆီးရမည်ဟု စေတော်မူသည်။

ပခန်းကြီးမြို့၊ တလုပ်မြို့၊ အမြင့်မြို့၊ အလွကပွမြို့များသို့လည်း ပခန်းကြီး ဗိုလ်ရွှေတုံး၊ ပဲနင်း မင်းငယ် ရာဇသူ၊ အမြင့်မြို့ အလွကပွမြို့ဝန်၊ ပြည်မင်းဝန်တို့ကို လက်နက်လူသူ သိမ်းရုံးစည်းကြပ် တိုက်ခိုက် ဖမ်းဆီး ရမည်ဟု ခန့်ထား၍ ချီတက်ကြရပါသည်။

ထိုမျှမက ဗန်ကျီတိုက်ကြောင်း အုပ်ချုပ်ချီတက် တိုက်ခိုက်စေရန် ဗိုလ်ချုပ် ရှေ့ဝင်းတော်မှူးကြီး မဟာမင်း ခေါင်ရာဇာ တပ်တစ်တပ်ကိုလည်းကောင်း၊ တောင်တွင်းကြီး မြို့ဝန်မင်းကြီး မဟာမင်းလှမင်းခေါင်တင် တပ်တစ်တပ်၊ ရှေ့ဆက် နောက်ဆက် အခါတော်နှင့် ချီတက်ရလေသည်။

ပုန်ကန်ခြားနား သစ္စာဖောက်သူ ဗန်ကျီတိုက် ဝန်ဟောင်း ငတောင်ပိုနှင့်သားအဖ သုံးယောက် တို့ရှိနေသော ဆားလင်းကြီးမြို့သို့ ဗိုလ်ချုပ်ရှေ့ဝင်းတော်မှူး မင်းကြီး မဟာမင်းခေါင်ရာဇာတပ်နှင့် တောင်တွင်းကြီး မြို့ဝန်နှင့် တောင်တွင်းကြီးတပ်၊ အမြင့် အလွှာကပ္ပ နှစ်မြို့ဝန်၊ ပြည်မင်းဝန် မင်းလှမင်းထင် နော်ရထာတပ် တို့က မြစ်ကိုကူး၍ အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။

ယင်းသို့ အပြင်းအထန် တိုက်သည်ပင် မနည်းကြာအောင် တိုက်ရလေသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး၌ ဗန်ကျီ တိုက်ဝန်ဟောင်း သူပုန်မောင်တောင်ပို သားအဖတွေ၏ တပ်က မခံရပ်နိုင်တော့၍ ဆုတ်ခွာ ထွက်ပြေး တပ်ပျက်ပြား သွားကြရလေသည်။

တပ်ပျက်၍ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးရာတွင် မောင်တောင်ပို သားအဖများမှာ ဆားလင်းကြီး အနောက်တောင် ကန့်မြို့ စီရင်စု ကျေးရွာများ ဆီသို့ ဦးတည်ထွက်ပြေးသွားကြောင်း သိရလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို ဗိုလ်ချုပ်ရှေ့ဝင်းတော်မှူးမင်းကြီး မဟာမင်းခေါင်ရာဇာက ရွှေဘိုတရားကြီးထံတော်သို့ လူလွှတ် သံတော်ဦးတင်လေသည်။ မင်းတရားကြီးသည် ဗန်ကျီတိုက်ကြောင်းချီ ဗိုလ်ချုပ်ရှေ့ဝင်းတော်မှူး ထံမှ လျှောက်တင်ချက်ကို ကြားသိတော်မူသောအခါ ငတောင်ပိုငယ် သားအဖတို့ ထွက်ပြေးရာသို့ တပ် တော် အများအပြား နှင့် ချီတက်ဖမ်းဆီးလောက်တော့သည် မဟုတ်သောကြောင့် သင်းတို့ရှိနေသော ကန့်မြို့ နယ်တွင်း ကျေးရွာများသို့ ကန့်မြို့၊ ယောမြို့၊ ထီးလင်းမြို့များက အမှုထမ်း နှစ်ရာ သုံးရာ လောက်ကို သင့်ရာ အကြီးအုပ် ခန့်ထား ဖမ်းဆီးစေ၍ ဗိုလ်ချုပ်ရှေ့ဝင်းတော်မှူးတို့နှင့် ရဲမက်တော်တို့ကို နေပြည်တော် သို့ ပြန် လာစေရန် အမိန့်တော်ရှိလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ရှေ့ဝင်းတော်မှူးနှင့် တောင်တွင်းကြီး မြို့ဝန်တို့အား အမှုတော်ကို ကျေကုန်အောင် ထမ်းရွက် သူများ အဖြစ် အဖိုးငွေ ခွက်တစ်ဆယ်တန် ကျောက်နီတွင် လက်စွပ်တစ်ကွင်းနှင့် အဖိုးငွေ ခုနှစ် ပိဿာ တန် ကြောင်တင် လက်စွပ်တစ်ကွင်းစီ ဆု ပေးသနားတော်မူလေသည်။

ဆိုအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဗန်ကျီတိုက်ဝန်ဟောင်း သူပုန်ငတောင်ပိုငယ်နှင့် သားအဖတို့လည်း သူတို့၏ အပေါင်း အသင်း လူတစ်ဆယ်ကျော်နှင့် ဗန်ကျီတိုက် စီရင်စု၊ ပြာပုံတောင်သို့ ဝင်ပုန်းနေသည်။

ထိုအတွင်း ကျေးဇူးရှင်ကို ပြစ်မှားသောကြောင့် "ကျေးဇူး" ရသည် ဆိုသော စကားကဲ့သို့ ငတောင်ပို၏ နောက်မှ ပါလာသော လူတစ်ဆယ်ကျော်တို့သည် သူတို့ဆရာ ဦးတောင်ပိုခေါ် ငတောင်ပိုကို ဓားပွားသတ် လိုက် ကြလေသည်။

" ဓားပွား" ဆိုသည်မှာ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက မောင်တောင်ပိုအား သူကောင်းပြုပေး သနားတော် မူထားသော ကျောက်စိရွှေဓားဖြစ်သည်။ သူ၏တပည့်များက ယင်းကျောက်စိရွှေဓားနှင့်ပင် သူ့ အား ပိုင်း သတ်လိုက်ကြသည်။ ပြီးလျှင် ၎င်းကျောက်စိရွှေဓားနှင့်တကွ အဆောင်ဆေးများ၊ ရွှေထည်၊ ငွေ ထည် ပစ္စည်း များကို တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်သို့ လာရောက် ပေးအပ်ကြလေသည်။

၎င်းပစ္စည်းများကို တောင်တွင်းကြီး မြို့ဝန်က လာရောက်လျှောက်ထားပြီး ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးအား ဆက် သ ကြလေသည်။

နောက်ဆက်တွဲအဖြစ်နှင့် ထိုပုန်ကန်ခြားနားမှု၌ ပါဝင်သူများကိုလည်း ဆက်တိုက် ဖမ်းဆီးရမိလေရာ ယောက်ျား မိန်းမ စုစုပေါင်း လူ ၂၀၀ ကျော် ရရှိလေသည်။

၎င်းလူ ၂၀၀ ကျော်အနက်မှ ရှေ့ဝင်းတော်မှူးနှင့် တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်တို့က ဆန်ခါတင် စစ်ဆေး၍ ရသော အပြစ်ရှိသူများမှာ ငတောင်ပိုငယ်၏သား တလုပ်မြို့ဝန် သေနတ်ဗိုလ် မင်းလှသီဟသူ ခေါ်တွင် ခဲ့သူ " ငကသဲ"၊ ၎င်းညီမင်းလှဇေယျသူ ခေါ်တွင်ခဲ့သူ " ငရွှေသား"၊ ၎င်း၏ ညီငယ်များဖြစ်ကြသော " ငဆိုး"၊ "ငထိုက်"၊ အငယ်ဆုံး " ငရွှေအို" တို့နှင့် ဗိုလ်တပ်မှူးအကြီး ပြုလုပ်၍ ပုန်ကန် ဆိုးသွမ်း တိုက်ခိုက် သူ လူ ၄၀ ကျော်တို့ကို ကွပ်မျက်လိုက်ရလေသည်။

ဤကိစ္စတွေ အပြီးတွင် သက္ကရာဇ် ၁၂၁၇ ခုနှစ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးအား စိတ်အေး နားအေး စံနေတော်မူနိုင်စေရန် အားထုတ်ကြသော်လည်း တိုင်းပြည်ကြီး၏ ထီးဆောင်းနန်းစံ ဘုရင်မင်း မြတ်တစ်ပါး ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ တာဝန်မှန်သမျှ၊ တိုင်းပြည်ရေးရာ ကိစ္စမှန်သမျှက လွှဲရှောင်၍မရဘဲ အမြဲ ရင်ဆိုင်တော်မူရလေသည်။

ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ကျိုင်းတုံမြို့ကို ယိုးဒယား ဇင်းမယ်သားတို့ လာရောက်ထိပါးသောကိစ္စ၊ ရှမ်းပြည် မြောက်ပိုင်း ရှိ တောင်ပိုင်းဧကား မငြိမ်မဝပ်ရှိသော ကိစ္စများနှိမ်နင်းရချိန်မှာပင် ကျေးဇူးသစ္စာ တော် ကို မထောက်မထားသော မြောက်ဓားသူကောင်းပြုထားသူ ဗန့်ကျီတိုက်ဝန် သားအဖများနှင့် ၎င်းတို့ အပေါင်းပါ မြို့ဝန်များက သူတို့မြို့မှနေ၍ ပုန်ကန်ခြားနားခြင်းကိစ္စကို အောင်မြင်စွာ နှိမ်နင်းနေချိန်၌ တစ်ဖက် တွင်လည်း အကြံအစည်ကြီးစွာ ပြုနေသူများက တိုးတိုးတိတ်တိတ်ကျိတ်၍နေကြပြန်သည်။

အခြေအနေအရမှာ မင်းတရားကြီးကလည်း ကျန်းခန့်တော်မမူ။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေး၌ တာဝန်လွှဲအပ်ခံရ သူ အရာရှိကြီးများကလည်း လာဘ်လာဘယူပြီး အမှုကြီးငယ်၌ မမှန်မကန် ဖန်တီးနေကြသူများက တစ်ဖက်၊ လက်နက်လူသူအားကိုးနှင့် ကိုယ်ကျိုးကြည့်၍ နေရာလုမည့် သူများကလည်း စည်းဝါးကိုက်ကာ လက်သင့် ရာ စိတ်ဆန္ဒတူညီသူများ စုရုံးသိမ်းသွင်းနေကြလေသည်။

အဖရိုက်ရာ ဆက်ခံမည့် ပုဂံမင်းသားကလည်း တိုင်းရေးပြည်ရာ၌ အားမကိုးသာ။ ကြာလျှင် တိုင်းပြည် မှောက်စရာ သာ ရှိတော့သည် ဟု စိုးရိမ်မကင်းရှိသူများက အမြော်အမြင်ကြီးကြီးနှင့် စဉ်းစားစိတ်ပူလာကြ ပါသည်။

ယင်းသို့ တိုင်းပြည်၏ နောင်ရေးကို တွေးတောပူပင်မိသူ ဝန်ကြီးမှူးကြီး အချို့က မျက်နှာငယ်စွာ စံ နေရသော သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသား သီရိမဟာသူရဓမ္မရာဇာနှင့် သွားရောက်တိုင်ပင် အဝင်အထွက်ပြု ကြ လေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် သူတို့မှာ တိုင်းပြည်မျက်နှာကိုသာ ကြည့်သူများ ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းပြည် " ကမောက်ကမ" မဖြစ်ပါမှ တိုင်းသူပြည်သား ပြည်သူလူထု အေးချမ်းစွာနေရမည်။ လူထုအေးချမ်းမှ လယ်ယာ ကိုင်းကျွန်းလုပ်ငန်းခွင်တို့ အောင်မြင်ပြီး ဆန်ရေစပါး ပေါများမည်။ ဆန်ရေစပါး ပေါများမှ ဝတ်စား နေရေး ချောင်လည်လျက် သာသနာတော်ဘက်တွင် အလှူရေစက် လက်နှင့်မကွာ ရှိကြပြီး၊ ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင် ၏ သာသနာတော်ကြီး ပွင့်လင်းစည်ပင်ခိုင်ခံ့မည်စသော ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းများကို ဦးထိပ် တင် လျက် ဦးတည်လျက်ရှိကြပါသည်။

ပြည်မင်းသားကြီး ကိုယ်တိုင်ကလည်း နိုင်ငံတော်အတွက် စိတ်လက်မအေး၊ နောင်ရေး စိုးရိမ်မိသည့်တိုင် အောင် မိမိတို့ အဖို့ ခမည်းတော် ဘုရင်မင်းတရားကြီးက ဘယ်သို့သော တာဝန်ကိုမှ နောက်ထပ် မပေး သဖြင့် တိုင်းရေးပြည်ရာတွင် ဘာမှ ပါဝင်စီမံခွင့် မရှိသဖြင့် အသာငြိမ်၍ အိမ်တော်တွင် အေးအေးသာသာ စံမြန်း နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ တိုင်းပြည်နောင်ရေး စိတ်မအေးကြသူများထဲတွင် ရေနံချောင်းမြို့စား ယင်းတောဝန်ကြီးမင်းမှာ ထိပ် ဆုံး မှ ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

သို့ကြောင့် ပြည်မင်းသား သီရိမဟာသူရဓမ္မရာဇာ၏အိမ်တော်သို့ ယင်းတောဝန်ကြီးမင်းက မကြာ ခဏ ဝင်ရောက် လျက် စိတ်လက်မအေးတိုင်း တိုင်းရေးပြည်ရာ ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးမိသည်။

ယင်းတော ဝန်ကြီး ကဲ့သို့ပင် ဆင်ဝန်မင်းကလည်း ပြည်မင်းသားကြီး အိမ်တော်သို့ မကြာမကြာ လာရောက် ဆွေးနွေးပါသည်။

ဆင်ဝန်မင်းကဲ့သို့ပင် အင်းဝမြို့ဝန်မင်းကလည်း ပြည်မင်းသားထံ မကြာမကြာလာပြီး တီးတိုး ဆွေးနွေး မိသည်။

အင်းဝမြို့ဝန်မင်းကဲ့သို့ပင် ညောင်ပင်ကြီးဗိုလ်၊ စစ်ကိုင်းဗိုလ်၊ ဗိုလ်နက်ကျော် စသော အရေးပါ၍ အရာ ရောက်သော ဗိုလ်တွေကလည်း ပြည်မင်းသားကြီးထံသို့သာ မကြာခဏလာရောက်ပြီး မင်းတရားကြီး ကျန်းခန့်တော် မမူသောကိစ္စ၊ တိုင်းရေးပြည်ရာကိစ္စများမူမမှန်သည်ကို အတန်တန် ဆွေးနွေးမိကြသည်။

သူတို့ ကဲ့သို့ပင် သံတော်ဆင့်ကြီး လက်ဝဲတို့လူသိုက်က ရောက်လာတတ်ပြီး ဆောအတွင်းဝန်ဟောင်း ဦးရစ် ကလည်း ရာထူးလက်မဲ့အတွင်းဝန်ဟောင်းဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ အမှီသစ်ကို ရှာကြရန် မကြာ မကြာ ပြည်မင်းသားကြီး စံအိမ်သို့ ခစားရောက်လာတတ်လေသည်။

မကြာမကြာ ဆုံမိကြသည်။ ပြည်မင်းသားကြီးရှေ့တော်တွင်ရင်ဖွင့်ဆွေးနွေးကြရာ၌ သူတို့တစ်စိတ် တစ် သဘောတည်း တိုက်ဆိုင်သွားကြသည်။

ပြည်မင်းသားကြီး၏ ဝန်အမှုထမ်း အခြံအရံအပေါင်းကလည်း မိမိတို့အရှင် ပြည်မင်းသားကြီး မျက်နှာငယ် နေ ရှာသည်ကို မကြည့်နိုင်၊ ကြိတ်မနိုင်ခဲမရ ဖြစ်နေကြရသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်မြို့နယ်ကြီးကလည်း ကြီးမား ကျယ်ပြန့်ပါသည်။ လူဦးရေများသလောက် ပြည်မင်းသားကို လိုလားချစ်ခင်ကြသူများသာ ဖြစ်ကြ ပါသည်။

ပြည်မြို့နယ်သားများကဲ့သို့ပင် ပြည်မင်းသားကြီးအပေါ်တွင် သံယောဇဉ်အမျှင်တန်းနေသူများမှာ သာရဝေါတိုက်နယ်၊ ဟင်္သာတတိုက်နယ်၊ ရွှေလောင်းတိုက်နယ်ကြီး သုံးနယ်မှ နယ်သူ နယ်သားများ နှင့်တကွ သာရဝေါ၊ ဟင်္သာတ၊ ရွှေလောင်းတိုက်နယ်တို့၏ အကြီးအမှူး ဦးစီးနာယက မင်းမှုထမ်း ကြီးရွယ်ငယ် လတ် မရွေးတို့ကလည်းပြည်မင်းသားကြီးမှ ပြည်မင်းသားကြီးပါ ဆိုသကဲ့သို့ ချစ်ခင် လေးစားအရေးထားနေကြသူ များဖြစ်၍ ထစ်ခဲဆို ဓားဆွဲထွက်မည့် သူတွေချည်း နှင်နှင်ပါပေ။ ဦးနေဦး၊ ဒေါ်အိ တို့ တစ်ဆွေ တစ်မျိုးလုံး ကလည်း ပြည်မင်းသားကြီးအပေါ်တွင် သံယောဇဉ်ကြီးက အခိုင်အမာ ဆုံး တုပ်နှောင်ထားမိခဲ့ကြသူများဖြစ် လေသည်။

သည်အထဲမှ အနောက်နန်း မိဖုရား မမြကလေးကလည်း အနုပညာ၊ စာပေကဗျာ ဂီတဝါသနာ ထုံသူချင်း၊ ခင်မင်လေးစားရင်း ရှိသူချင်းလည်း ဖြစ်သောကြောင့် ပြည်မင်းသားကြီး ဘုန်းတန်ခိုး အရှိန်အဝါ ညှိုးငယ်နေ ရှာရသည်ထက် လျှမ်းလျှမ်းတောက်ကောင်းစားပြီး မင်းသားကြီး သိက္ခာဂုဏ်အင်နှင့် ပြည့်စုံ စေချင်သော ဆန္ဒက မြကလေး၌ အပြည့်အဝ ရှိနေသူဖြစ်ပါသည်။ နောင်အရေးကို တွေးမည် ဆိုလျှင်လည်း ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ ရောဂါတော် အခြေအနေတိုးပြီး ဆိုးသထက် ဆိုးလာမည် ဆိုပါလျှင် တိုင်းပြည် ကို တကယ်တမ်း ထိန်းသိမ်းနိုင်မည်သူက ပြည်မင်းသားကြီးတစ်ပါးသာ ရှိလိမ့်မည်ဟု ထင်မြင် ယုံစားနေသူဖြစ်ပါသည်။

မင်းတရားကြီး၏ ရောဂါဝေဒနာတော်က ကံကောင်းထောက်မ၍ ပျောက် ကင်းချမ်းသာသွားပြီ ထားဦးတော့၊ သက်တော်က ငါးဆယ်ကျော်လာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် နောင်အခါ ကြာရှည်ကြာများ နန်း စည်းစိမ် ခံစားနေနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ သင်္ခါရသဘောနှင့် တွေးတောမည်ဆိုလျှင်လည်း လူတစ်ဦး၏ အာယုသက်တမ်း ကို မည်သူမျှ ပိုင်းခြားမျှော်မှန်းနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ကွေးသောလက်မဆန့်မီ ဆန့်သောလက်

မကွေးမီ ဖြစ်ချည် ပျက်ချည် အသက်ပိညာဉ် တည်ရ ခြင်းမွေတာအတိုင်းပင်။ သည်တော့ သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားသာလျှင် ရွှေနန်းခွင်ကို ဝင်စံဆက်ခံထိုက် သူဖြစ်သည်ဟု မြကလေးက ယူဆ နေသူဖြစ်သည်။

မင်းတရားကြီး၏ ထီးနန်းမွေကို ဆက်ခံစေမည်ဟု အိမ်ရှေ့နန်းလောင်း ပုဂံမင်းသား ရှိပါငြားလည်း မင်းသားရည် ပြည့်သည်ဟူ၍ မြကလေးအဖို့ လက်ခံရန်က ခက်လှသည်။ တောင်ညာနန်းနေ မိဖုရားခေါင်ကြီး ၏ သားတော်တစ်ပါး ဖြစ်နေသောကြောင့် ရွှေနန်းစဉ်လာအရ လက်ခံရမည် ဆိုသည့် တိုင်အောင် သည်တိုင်းပြည်နှင့် သည်မင်းသား လားလားမှ မတော်ပေါင်၊ ပြည်မောင်မောင်သာလျှင် ဘုရင် ဖြစ်ထိုက်သူ ပါပေ ဟု ပုံသေကားကျ တွက်ဆထားမိလေသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့် ယင်းတောဝန်ကြီးအစ ဆောအတွင်းဝန်ဟောင်း ဦးရစ် အဆုံး အားလုံးကုန်သော ပြည်မင်းသား ကြီးကို လိုလားသူ များကြီးမတ်ကြီးများအထဲတွင် အနောက်နန်း မိဖုရားမမြကလေးကလည်း သဘော ကြိုက် ညီပါတီဝင်တစ်ဦးအဖြစ် ရပ်တည်မိမှန်းမသိ ရပ်တည်နေမိရှာလေသည်။

သို့သော် စိတ်တူသဘောတူ ဝါဒတူရှိရုံမှတစ်ပါး ပြည်မင်းသား အိမ်တော်သို့ကား အနောက်နန်း မိဖုရားတစ် ပါးအနေဖြင့် ဝင်ထွက်သွားလာခြင်း၊ တိုင်ပင်နှီးနှောခြင်း အလျှင်းမပြုရှာပါ။ ပြည်မင်းသားကြီး ထံသို့ မှာစရာ ထားစရာ စကားကမ်းစရာရှိလျှင် မြကလေး၏ မယ်တော်ဒွေးအိသာလျှင် ဆက်သွယ်ရေး ရှိခဲ့သည်။

ဒေါ်အိကတော့ မူလထဲက ချစ်ချစ်ခင်ခင်နှင့် ဝင်နေကြ ထွက်နေကြ၊ ပြည်မင်းသား စံအိမ်ကို အချိန်မရွေး ရောက်နေကျ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအခါက ပြည်မင်းသားကြီး၏ စံအိမ်ကလည်း အမရပူရမြို့တော်တွင် မဟုတ်ပါ။ ဘုရင်မင်း၏ ယာယီ စံနန်းတော် ရှိသော မတဲဒေးဝန်းရပ် အနောက်ဘက် ဧရာဝတီမြစ်ပေါက် ကမ်းနားမကျတကျ၌ ပြည်မင်းသားကြီး ၏ စံအိမ်တော်က တည်ရှိနေပါသည်။

ယင်းသို့လျှင် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းနှင့် မလှမ်းမကမ်းမတဲဒေးဝန်းစံနန်းတော်၏ အနောက်ဘက် အစွန်အဖျား ကျကျ နေရာဖြစ်သော ပြည်မင်းသားကြီး၏ စံအိမ်တော်သို့ မကြာခဏ အဝင်အထွက် ပြုနေကြသူများမှာ ယင်းတောဝန်ကြီးမင်း၊ ဆင်ဝန်မင်း၊ အင်းဝမြို့ဝန်မင်း၊ ညောင်ပင်ကြီး ဗိုလ်မင်း၊ စစ်ကိုင်းဗိုလ်မင်း၊ ဗိုလ်နက်ကျော်၊ သံတော်ဆင့်ကြီး လက်ဝဲ၊ ဆောအတွင်းဝန်ဟောင်း ဦးရစ်တို့ဖြစ်ကြလေသည်။

ဟင်္သာတ၊ သာရဝေါက ပွဲနင်းကြီး ဦးနေ၊ ပွဲနင်းကြီးကတော် ဒေါ်အိနှင့် တစ်ဆွေတစ်မျိုးစု၊ မိဖုရား မမြကလေး အဆောင် မှ လက်ပါးစေများ စသည်တို့ကလည်း ရှေးကထက် အဝင်အထွက် ပိုများလာလေ သည်။

ထိုသို့ အဝင်အထွက် ရှေးကထက် များပြားလာသောအခါ မြင်မိသူ၊ တွေ့မိသူတွေကလည်း မကြာခဏ ကြုံကြိုက် ရသောကြောင့် သတိပြုမိလာကြလေသည်။ သတိမမူလျှင် ဂူကိုပင် မမြင်နိုင်သော်လည်း သတိမူ မိလျှင်တော့ မြူမှုန်ကလေးကိုပင် ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း မြင်နိုင်သော သဘာဝအတိုင်း " သူတို့ ပြည်မင်းသားကြီး အိမ်တော်သို့ အထွက်အဝင် များလှသည်လား၊ ဘာများ ကိစ္စထူးထွေရှိနေကြပါလိမ့်"ဟု တွေးတောမှု များပေါ်လာပေသည်။

ဤသည်တွင် အကောင်းထင်သူ ရှိသလို၊ အဆိုးမြင်သူလည်း ရှိပေလိမ့်မည်။ မင်းလိုလိုက် မင်းကြိုက် တင်ပြီး လျင်သလို စားနေကြသူများ ရှိသကဲ့သို့ သည်မင်းတစ်လက်ထက်၌ စားကျက်ကောင်း အခွင့်အရေး ကို ထိ ခိုက်လာမည့် ရန်ဆူးရန်ငြောင့်များကို လိုလားကြမည်မဟုတ်ပေ။ မင်းနားတစ်ထောင် မင်းမြှောင် တစ်သိန်း ဆိုသော စကားအတိုင်း ရော၍ ယိမ်းနေကြသူများကလည်း ကနေရသော မိမိတို့ ဇာတ်ခုံအား ဇာတ်ခေါင်း ကွဲသွားမည့်အရေး စိုးရိမ်စိတ်ကလေးများ လွှမ်းမိုးလာကြပါမည်။

လက်ရှိ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အပိုင်းကလည်း ထုံထုံထိုင်းထိုင်းနေမည့်သူများ မဟုတ်ပါ။ ထုံးတမ်းစဉ်လာ အရ ဘယ်နေရာ၌ ဘာဖြစ်သည်၊ ဘယ်သူ ဘာလုပ်သည်၊ ဘယ်သူက ဘာပြောသည်၊ ဘယ်သူနှင့် ဘယ်သူ ဟာ ဘာတိုင်ပင်သည်ဆိုသော အကြောင်းများ၊ စုံစမ်းထောက်လှမ်းရသော အထောက်တော် များ၏အစီရင်ခံချက်ကို နံနက်တိုင်း ညနေတိုင်း တစ်နေ့လျှင် ၂ ကြိမ်ကျ ထုံးစံအတိုင်း အထောက်တော် တို့၏ အစီရင်ခံစာကို ဖတ်ကြရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အချိန်ကာလကြာလာလျှင် ယင်းကိစ္စမျိုးမှာ အထောက်တော်တို့ အစီရင်ခံစာ၌ ပါဝင်လာရတော့သည်။

ယင်းတောဝန်ကြီး က ပြည်မင်းသားအိမ်တော် မကြာခဏ သွားတယ်ဆိုပါလားဟု အစိုးရအဖွဲ့ဝင် လွှတ်တော် ကြီး တစ်ရပ်လုံးအံ့အားသင့်သွားကြတော့သည်။ အထောက်တော်များ၏ အစီရင်ခံချက်ကိုပင် ဟုတ် မှ ဟုတ်ပါလေစဟု သံသယဝင်မိကြလေသည်။

အချို့ များကြီးမတ်ရာတို့ကလည်း ခင်မင်ရင်းနှီးသူများဖြစ်၍ချစ်ချစ်ခင်ခင် သွားလာဝင်ထွက်နေကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါ လိမ့်မည်ဟု ရိုးရိုးသားသားပင် တွေးထင်ကြပါမည်။

အချို့ကလည်း တစ်စုံတစ်ရာ အကြံအစည်ရှိ၍သာဟု မသင်္ကာစိတ်မျိုးနှင့် တီးတိုးလက်တို့ကာ ဆုံစည်းရာ အသိ မိတ်ဆွေချင်း ပြောဆိုမိကြပေမည်။

လွှတ်တော်က ဝန်ကြီး။ ဝန်ထောက် စသော များတော်မတ်တော်ကြီးများ၏ တာဝန်ဝတ္တရား ဆိုသည်များက လည်း အရာရှိအချင်းချင်းပင် ဖြစ်လင့်ကစား တရားသဖြင့် ဖြစ်အောင်သာ အမှုကိစ္စတာဝန်များအတွက် ရွက် ဆောင်စီမံကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့် မယုံမရဲနှင့်ပဲ အထောက်တော်သို့ အစီရင်ခံချက်များအရ အရေးအခင်း မှန် မမှန်ကို တစေ့တ စောင်း မျှ ချောင်းမြောင်းစောင့်စား၍ အမှုသွားကို ရှာရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပထမ ရှေးဦးစွာ ယင်းတောဝန်ကြီး အစ အင်းဝမြို့ဝန်၊ ညောင်ပင်ကြီးဗိုလ်၊ စစ်ကိုင်းဗိုလ်၊ ဗိုလ်နက်ကျော်၊ သံတော်ဆင့် လက်ဝဲ နှင့် ဆောအတွင်း ဝန်ဟောင်း ဦးရစ်တို့အဆုံး စုရုံးဝင်ထွက်နေကြသည်မှာ မငြင်းသာသော အမှန်တရား မျက်မြင်ထင်ရှားကိစ္စ ရပ်ဖြစ်လာသည်။

ယင်းသို့လျှင် အဝင်အထွက်က မျက်မြင်ထင်ရှား ဖြစ်လာသောအခါ မည်သို့သော အကြောင်းများကြောင့် အဝင်အထွက် များရလေသနည်း။ ကုသိုလ်ရေးနှင့် တရားသဘော ဆွေးနွေးခြင်း ဟူသော လောကုတ္တရာ ရေး ပေလော ရွှေဖြစ်ငွေဖြစ်ကအစ ထွက်ရပ်ပေါက်ရသည်အထိ ထိုခေတ် ထိုအခါက ခေတ်စားလှသော အင်္ဂိရတ်လုပ် ရပ်များစွာကို ဝါသနာပါသူ တစ်စုတို့ စုစုဝေးဝေးနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြသည်လော။

ဆေးဝါး က အစ ဓာတ်ဝိနွေအစ ပယောဂအဆုံး ကုထုံးကျမ်းများကို ဝါသနာအရ စုပေါင်းလေ့လာ နေကြခြင်း ပေလော။

နိုင်ငံရေး ပြည်တွင်းဆူပူလှုပ်ရှား တော်လှန်ရေးများအတွက် အလေးအနက် စည်းဝေးခြင်း ပြုနေကြ သလော စသော လောပေါင်းများစွာကို ပြတ်ပြတ်သားသား ခွဲခြားသိရှိစေခြင်းငှာ စုံစမ်းရပြန်ပါသည်။

ထိုသို့ အတိအကျသိရအောင် စုံစမ်းရခြင်းမျိုးမှာ လွယ်ကူလှသည်တော့မဟုတ်ပေ။ အိမ်တွင်းရေး အစေအပါး၊ အိမ်မှုလုပ်ဆောင်ရာသူများသာလျှင် သိမြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်မင်းသားကြီး၏ အိမ်တော် တွင် အိမ်တော်အမှုထမ်း ဆိုသည်များကလည်း အများအပြားပင် ရှိပါသည်။ လက်စွဲတော်သားများ၊ အဆောင်ကိုင် များ၊ ဘဏ္ဍာစိုး၊ ဘဏ္ဍာထိန်း၊ အသုံးစာရေး၊ ရှေ့တော်ပြေးများ၊ ဝေါတော်ထမ်းများ၊ ဆင်ထိန်း၊ မြင်းထိန်းများ၊ တံမြက်လှည်း၊ ဆီမီးထွန်း၊ ပန်းပင်ရေလောင်း၊ ပွဲတော်စားဖိုပျားများ စသဖြင့် ရှိကြ သည်။

မိန်းမပိုင်ဆိုင်ရာ ကြင်ရာတော် ခဲပေါင်ထိပ်ထားထံပါး စားသူ အမျိုးသမီးများပင် အင်မတန်များပြားလှပါ သည်။ အပျိုတော်များ၊ အိမ်တော်လက်ပါးစေ ရံရွှေတော်များ၊ သားတော်များကို ထိန်းသိမ်းချီးပွေ့ရသူ အထိန်းတော်ကြီးများ၊ သားတော်ငယ်များကို နို့ချို တိုက်ကျွေးရသူ နို့ထိန်းများ၊ ဝတ်လဲတော်သိမ်းများ၊ ခြင်ရံတော်ပြင်ဆင်သူ၊ ဒေါင်းတောင် ယမပ်မွှေးခပ်ပေးရသူ၊ ဝတ်လဲတော်ဆက်သူ၊ ပန်းနံ့သာ ဆက်ရသူ၊ ချိုးရေတော်ဆက်ရသူတို့က တစ်သီး၊ ထီးတော်မိုး၊ ဖိနပ်တော်ထိုးစသော အမျိုးသမီးမျိုးစုံတို့ကလည်း အစုံစုံ ရှိကြသည်။

ထိုထိုသော အခြေအရံတို့မှာ မင်းညီမင်းသားတို့ အိမ်တိုင်းမိဖုရားများနှင့် ညီမတော် သမီးတော်ကြီးတို့ အိမ် တော်တိုင်း ၌ အနည်းနှင့်အများ မရှိမဖြစ် ထားကြသော အခြေအရံများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ပြည်မင်းသားကြီး လို မင်းသားကြီးများ အိမ်တော်တွင်ကား ယင်းအခြေအရံတို့က ပို၍များပါလိမ့်မည်။

သည်တော့ သူတို့ ဘာတိုင်ပင်နေကြသည် ဆိုတာကို အိမ်တွင်း သူလျှိုထား၍ စုံစမ်းခြင်းပြုလျှင် အမှုသွား အမှုလာ အတိအကျကို သိရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့် လက်ပါးစေ အမျိုးသမီးများအနက်မှ တံစိုးလက်ဆောင်ပေး၍ သွေးဆောင်စေခိုင်း ထားမှ သာလျှင် လိုရာကိစ္စ ပြီးစီးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အိမ်တွင်းစေ အခြေအရံများ ဆိုသည်မှာလည်း အိမ်ရှင်သခင် အပေါ်တွင် ချစ်ခင်သစ္စာရှိသူများ ရှိသလို၊ သစ္စာ မစောင့်စည်းသူ၊ ကျေးဇူးမဲ့သူများ၊ တံစိုးလက်ဆောင်နှင့် ဖြားယောင်းကာ ယိမ်းယိုင် သွားတတ်ကြ သူ များလည်း ရှိကြမိမ့်ဖြစ်ပါသည်။

ဤနည်းနှင့် စုံစမ်းထောက်လှမ်းခြင်း ပြုထားသောကြောင့် ယင်းတောဝန်ကြီးအစ၊ သာရဝေါ ဟင်္သာတ အုပ်စု အလယ်၊ ဆောမြို့စား ဟောင်းအဆုံး မကြာခဏ စုရုံးစုထိုင်၊ ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ စကားတီးတိုးနှင့် တိုင် ပင်မှုများသည် ဘယ်ဆီကို ဦးတည်၍ သွားနေကြောင်းများ အရိပ်အယောင် ဖမ်းမိ လာကြ ပါတော့သည်။

တိုင်းပြည် နိုင်ငံကြီးကို သည်အတိုင်းပစ်ထား၍ မလျော်တော့ကြောင်း၊ ခမည်းတော်၏ ဝေဒနာတော် ကလည်း ရေရာတော့သည် မဟုတ်သောကြောင့် လုပ်စရာရှိသည်များ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားသင့်ကြောင်း၊ မည်သူ မည်ဝါ များက ပြည်မင်းသား၏ သစ္စာတော်များကို ခံယူကြမည့်သူများ ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို စာရင်းဇယား ချ၍ တွက်ချက်ပြသနေကြသည်အထိ ခရီးဆိုက်နေပြီကို ကြိုတင်သိမြင်ကြရလေသည်။ လက်ရှိ ရာထူးရာခံ ရရှိ ထားကြသူ မင်းမှုထမ်းတို့မှာ လက်ရှိ ဘုရင်မင်းတရားကြီးကိုသာ သစ္စာစောင့်သိ ရှိသေ ရမည့် ဝတ္တရားရှိလေ သည်။

ဘုရင်မင်းမြတ်ကို ခြားနားမည့်သူဆိုလျှင် သူတို့၏ ရန်သူဟု မှတ်ယူရပါတော့သည်။ ရန်သူကို မျက်နှာမူ၍ တိုက်ခိုက် ရပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ယခုတိုက်ခိုက်ရမည့် ရန်သူတော်ကား သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားပါ တကား။ အဖေနှင့်သား စပ်ကြား၌ သူတို့သည် ဘယ်သို့ သဘောထားရပါမည်နည်း။ သည်သားတော်ကြီး မှာလည်း မင်းတရားကြီး၏ အချစ်ဆုံး သားတော်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်နေပြန်ပါသည်။

အရှင် သားတော်ကြီးဟာ အရှင်ရန်သူတော် ဖြစ်နေပါပြီ ဘုရားဟု မည်သူက စွန့်စား၍ သံတော်ဦးတင်ပုံပါ မည်နည်း။ ဆုတ်ဆိုင်းဆုတ်ဆိုင်း ဖြစ်ကြပြန်ပါသည်။

သို့ကြောင့် အချိန်ကာလ နှောင့်နှေးလာခဲ့ကြရတော့သည်။ နေမြင့်လေ အပူရင့်လေ ဆိုသော စကား အတိုင်း၊ သစ္စာတော်ခံ မှူးကြီးမတ်ကြီးအချို့က သည်ကိစ္စကို မိဖုရားခေါင်ကြီးထံဝင်၍ ဆွေးနွေးတိုင်ပင် အမိန့်တော် ခံကြရလေသည်။ သံတော်ဦးတင်လျှင်လည်း အခက်၊ မတင်ဘဲ လျှို့ဝှက်ထားရမည်လည်း အခက်၊ ဘယ်ဘက်ကမျှ မသက်သာကြပါပေ။ ကြာလေလေ ရောဂါတော် အခြေအနေက အားမရဖွယ် ဖြစ်နေစဉ်

ဤသတင်းကို လျှောက်တင်မိပြန်လျှင် ဒေါမနဿနှင့် စိတ်တော်ထ၍ ရောဂါတော် တိုးရ ဦးမည်က တစ်ချက်၊ မိဖုရားခေါင်ကြီးမှာလည်း ပြည်မင်းသားကြီး မိထွေးတော်မို့ မိထွေးကျင့် ကျင့်ရမည် ကို မလိုလား၍ ဘယ်လိုမှ ဆုံးဖြတ်ချက် မချနိုင်အောင် ရှိခဲ့ရသည်။

သို့ရာတွင် တိုင်းပြည်နိုင်ငံအရေးဖြစ်၍ နောက်ဆုံးမှာတော့ မတတ်သာသည့်အဆုံး ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မောင်တော် ဘုရင်ကို သူပင် ရွှေနားတော်ပေါက်အောင် စတင် လျှောက်ထား သံတော်ဦးတင်ပေးမည်။ အမေး အမြန်းရှိတော်မူသောအခါတွင်သာ မျိုးတော်မတ်တော်ကြီးများက မှန်ရာအတိုင်း အထောက်အထား နှင့် စာရင်းချ၍ လျှောက်ထားတင်ပြကြပါလေ ... ဟူသော အဖြေကို အဆုံးအဖြတ် တစ်ခုအနေနှင့် ပေးရလေတော့သည်။

ထို့ကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် ဘုရင်မင်းတရားကြီး ရွှေနားတော်ပေါက်ကြားသွားလေပြီ။

သည်သောအခါ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးခမျာ နှလုံးစိတ်ဝမ်းပင်ပန်းတော်မူရရှာလေသည်။ သားတော်ကြီး ပြည် မင်းသားကို ချစ်အားသန်တော်မူခဲ့သော အစွဲကြောင့် အပြစ်မမြင်ရက်အောင် ရှိတော်မူခဲ့ရင်း အေးစက်စက် ဆန္ဒက တစ်ဖက်၊ စိတ္တဇဝေဒနာ၏ လက္ခဏာကလည်း အမျက်ထွက်စရာရှိလျှင် ရှူးခနဲ ရှိခနဲ မီးရဲရဲလောင် သည့်နှယ် ပူလွယ်လောင်လွယ်လှပေသည်။ အပူနှင့်အအေး ရောမွှေ ပေးလိုက်သော အခါ ကဲ့သို့ မပူလွန်း မအေးလွန်းသော အခြေအနေမျိုးတွင် ရုတ်တရက် သောင်တင် နေပြန်သည်။

သို့ကြောင့် အမှုမှန် မမှန်ကို အထပ်ထပ် အပြန်ပြန် စုံစမ်းစေပြီးမှ " ငါ့သားတော်ကြီး ကို ခမည်းတော်နှင့် စိတ်ဝမ်းကွဲလေအောင် သွေးဆောင်ဖြားယောင်းသူများအား အားလုံးဖမ်း၍ စစ်တန်း တွင် စစ်ဆေးရမည်" ဟူ သော အမိန့်တော်က ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

သို့ကြောင့် ပြည်မင်းသားအိမ်တော်သို့ အဝင်အထွက် ပြုနေသူများကို စာရင်းအရ ဖမ်းထားကြပြီ။ နည်း အမျိုး မျိုးနှင့် စစ်ဆေးရလေပြီ။ ဘူးခံသူခံကြသည်၊ သာမန်ချစ်ခင်မှုကြောင့် ရိုးရိုးသားသား အဝင်အထွက် ပြုမိခြင်းသာဖြစ်ပါသည်ဟု အစစ်ခံသူက ခံကြသည်။ နိုင်ငံတော် ပုန်ကန်ရန် အကြံအစည် မရှိပါကြောင်း နှင့် ခေါင်းခါသူက ခါကြသည်။

သို့ပေမည် နောက်လိုက်ငယ်သား၊ စိတ်ဓာတ်ပျော့ညံ့သေးသူများမှာ ထိပ်တုံးခတ်ခြင်း၊ နေလှန်းခြင်း၊ ရိုက်နှက် ညှဉ်းပန်းခြင်း စသော အပြုအမူ ဒဏ်များ မခံနိုင်သည့် အဆုံးတွင် ခေါင်းက ဖုံးသော်လည်း ခြေက ပေါ်ရတော့သည်။

ပေါ်သည် ဆိုလျှင် ခေါင်းဆောင်လုပ်သူများ၏ အမည်စာရင်းကို ရကြလေသည်။

ယင်းတောဝန်ကြီး၊ ဆင်ဝန်၊ အင်းဝမြို့ဝန်တို့၊ ဝိုင်းများနှင့် အနောက်နန်း မိသားစု၊ ဆောအတွင်းဝန်တို့ အမည် များက စာရင်း၌ ထိပ်ဆုံးက နေရာရနေကြပါသည်။

ဤတွင် ငါ့သားကို ဒင်းတို့တစ်တွေ ဝိုင်းဖျက်ဆီးနေကြပါကလားဟု အမျက်တော်ပွားရပြန်သည်။

" ငါ့သားတော်ကြီးသည် သင်းတို့ မြှောက်ပေးတိုင်း ကလေးကဲ့သို့ မိုက်ရမည်လား၊ မိဖုရားမြကလေး မှာလည်း သူ၏ဆွေသားမျိုးသားများက လမ်းမှားလိုက်သည်ကိုပင် သူ ဝင်၍ တားဆီးပိတ် ပင်မှု မပြုခြင်း သည် ငါရှင်ဘုရင်ကို သင်း လင်ရယ်လို့မှ မှတ်ပါလေသေးစ" စသော ဝမ်းနည်းနာကြည်းတော် မှုစိတ် များကို ဖြစ်ပေါ်လာစေပါသည်။ သို့ကြောင့် စာရင်းပါ ဦးစီးဦးဆောင် ပြုသူများကို ထောင်၌ သွင်း၍ အကျဉ်းချ ထားပြီး အမှုသွားကို ထပ်မံ စစ်ဆေးစေပြန်ပါသည်။

ယင်းသို့ ထောင်သွင်း အကျဉ်းချထားခံရသူများ၏ စာရင်း၌ အနောက်နန်း မိဖုရား မမြကလေးမှာ ပါဝင်သွား ရှာသည်။ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက အမျက်တော်ပွား၍ အနောက်နန်း မိဖုရားမြကလေးကိုပါ ထောင်သွင်း ၍ အကျဉ်းထားရာ၌ စစ်စစ် သနားကရုဏာ ကင်း၍ကားမဟုတ်ပါ။ ဆွေမျိုးမကောင်း မြကလေးခေါင်း၊ တပည့်တပန်းမကောင်း မြကလေးခေါင်း သင်းဖျောင်းဖျ တားမြစ်သင့်ပါလျက် မျက်နှာလွှဲ မသိကျိုးကျံပြု ရက်လေချင်းဟု ကရုဏာမကင်းသော ဒေါသထွက်ခြင်းမျိုးက တစ်ရပ်၊ တစ်ပါးသူများကို ဖမ်းဆီးပြီး သူ့မိဖုရားနဲ့ အမျိုးအဆွေများတော့ မဖမ်းဘူး ဟူ၍ တစ်ဖက်သားများက အထင်မမှားစေခြင်းငှာ ဆံရင်းကို နာနာဖွပ်ခြင်း တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

သည်အထဲတွင် ကံအကောင်းဆုံး ဖြစ်နေသေးသူမှာ သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားပင် ဖြစ်နေပြန်ပါသည်။ အခြားသူများကို ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးခြင်း၊ ထောင်သွင်း အကျဉ်းချထားစေခြင်းများ ပြုနေသော်လည်း ပြည်မင်းသားကြီးသည် သူ၏ အိမ်တော်၌ ချမ်းသာစွာ နေရဆဲပင် ဖြစ်နေပါသည်။

" သားတော်ဟာ ခမည်းတော်ကို မပြစ်မှားပါ။ သင်းတို့က ဝိုင်းမြှောက်ပေးနေကြခြင်းသာ၊ ဤအမှုမှန်ရာကို စစ်ဆေး ၍ အပြစ်ပေးသင့်သော သူများအဖြစ် မြှောက်ပင့်ပေးသူ သားတော်ကို ဖျက်ဆီးသော သူများသာ ရွေးချယ်၍ သွားရာလမ်းအတိုင်း ရာဇဝတ်ပန်းကို ဆင်မြန်းစေရမည်" ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်မျိုးလည်း ထား ပုံရပါသည်။

သားတော်ကြီးကို ချစ်သည့် ဇောကြောင့် ဤအမှုကို ရပ်တန်းက ရပ်ပြီး ပြီးပြီးပျောက်ပျောက် ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲ အတိုင်းပဲ ထားတော်မူချင်ပုံရပါသည်။ သို့သော် ဘုရင်မင်းအလိုကျ အခြေအနေက မပေးဘဲ ဖွပ် သည်ထက် ညစ်ရသော ကိန်းထဲသို့ ယိမ်းယိုင်ပြိုလဲသွားခဲ့ရပါသည်။

မိဖုရားမြကလေး အနေနှင့်လည်း မင်းတရားကြီး အမျက်တော်ရှိသည်ကို နေမထိ ထိုင်မထိ ခံစားချက်အပြည့်နှင့် ရှိရပါသည်။ မောင်တော်ဘုရင်သည် မိမိအပေါ်တွင် မကြင်မနာ စိမ်းကားရက်စွာ နေတော်မူ ခဲ့သည်မှာ ကာလ ကြာလေပြီ။ မည်သည့် ပြစ်ချက် ရှိသည်ဟူ၍ ပီပီပြင်ပြင် မညွှန်ပြလေဘဲ မျက်နှာလွဲ၍ အမှတ်မထင် စံနေတော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်း ရင်တွင်းမချို၊ စိတ်နှလုံး နွမ်းယိခဲရသည်တို့ ကြောင့် စိတ်၏ ဖြေရာကဗျာ ဂီတတို့ကို အဖော်ပြုလျက်သာ နေရသည်များလည်း ရွှေနန်းတော်ကြီးတစ်ခု လုံး ပြန့်နှံ့ဖိတ် အန်နေသည်အထိ လူသိ ရှင်သိ၊ တိုင်းသိပြည်သိ ဖြစ်ခဲ့ရပေသည်။

ယခု အခါမှာတော့ ခပ်ခွာခွာ စံတော်မူနေသည်၊ စိမ်းကားတော်မူနေသည်ထက် ရက်စက်တော် မူအားလေပြီ။ မိန်းမသား မိဖုရားတစ်ပါး အနေနှင့် မလျော်ကန် မအပ်စပ်လှသော အကျဉ်းထောင်သွင်း ချထားခြင်း ခံရ သည်အထိပင် အမျက်တော်ပန်းကို ပန်ဆင်နေရသောအခါ၌ သူ၏ ကြမ္မာဂြိုဟ်ဆိုး ကြုံရပုံ ကို နှလုံးတုန်၊ ရင်ခုန်၊ တွေ့ထိခံစားနေရတော့သည်။

မချိုလှသောကြောင့်လည်း ဝမ်းနည်းပူဆွေးကယ်သူဝေးရသော မိမိအပြစ်မှာ မျက်ရည်ဖြာဖြာ ကျနေရုံမ တစ် ပါး အခြားကြံစရာ မရှိတော့ဟု စိတ်နှလုံး တုံးတုံးလျှော့ချ၍ နေရတော့သည်။

မိမိနှင့် အလားတူ ထောင်သွင်း အကျဉ်းချထားခံရသူတွေ၏ အမူတွေကလည်း စစ်ဆေးနေဆဲ၊ ဆွေသား မျိုး ရင်း အချင်းချင်းကိုမှ မတွေ့ရမမြင်ရ၊ ဘယ်သူကကော ကယ်နိုင်ဦးမှာပါလိမ့်ဟု ကယ်သူဝေးတိုင်း အတွေး အခေါ် အမျှော်အမှန်းနှင့် ပူပန်သောက ပင်လယ်ကြောတွင် မျောပါလျက် နေ့ရက်ကုန်ခဲ့ရရှာလေ တော့သည်။

ယင်းသို့ စိတ်နှလုံး၌ ထိခိုက်လှုပ်ရှားမှုများ များပြားကြီးစိုးခံနေရသူ အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးသည် အနုပညာကဗျာဂီတတွင် ပါရမီထူးခြားသူ မိဖုရားတစ်ပါးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ နောက်နောက်က အလွမ်း ကဗျာ၊ အဆွေးဂီတ အမျှော်စိုက် သီချင်းတွေရေးသား စီရင်ခဲ့ဖူးသောနည်းတူ သည်အပူ သည်ဒုက္ခနှင့် အမျက်တော်ထားခံရ၍ ရာဇဝတ်အကျဉ်းသား ဘဝဝယ် သိမ်ငယ်ကြော့ကွဲစွာ နေရခိုက်ကို မှတ်တမ်းစိုက်ထူ သော အလား၊ သီချင်း ဂီတတစ်ပိုဒ်ကို ရေးထုတ်လိုက်ချင်သော စိတ်ဆန္ဒက ပေါက်လာရပြန်သည်။

မိဖုရားတစ်ပါးက ဘုရင်ကို ချစ်ခင် ကြင်နာသည်၊ ကြည်ညို ရှိသေးလေးစားရှိသည်ဆိုရာတွင် ထိုချစ်ခင် ခြင်း၊ ကြည်ညိုလေးစားခြင်းများမှာ သမားရိုးကျ ထုံးတမ်းဓမ္မတာ သဘာဝသာလျှင်ဖြစ်ပါသည်။

မြကလေးက မောင်တော်ဘုရင် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးအား ချစ်ခင်ကြင်နာရသည်မှာက အရွယ်ချင်း မမျှ၍ မိဘလို တစ်မျိုး၊ ထွတ်စေတီဘုရားပုထိုးကဲ့သို့ အားကိုးရာ တစ်ဆူအဖြစ်နှင့်လည်း သူမတူအောင် ချစ်ခဲ့ရ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုတော့ ခိုကိုးတဲ့ ထွတ်စေတီက ဖွတ်ရွှေနှီထွက်သလို၊ မျက်တော်မူပုံ ကြမ်းလွန်းသော ကြောင့် သက်ဦးဆံပိုင် ဇကရာဇ် ၏ အပြစ်ပေးသမျှကို ဦးလည်မသုန် ခံယူရုံမှတစ်ပါး အခြားလမ်းမမြင်၊ မိမိ

ဘဝ ဘယ်တွင် အဆုံးသတ်ရမည်မှန်းပင် မသိနိုင်အောင်ရှိ၍ ပရိဒေဝမီးက အသည်းခိုက်မှု၊ လောင်ကျွမ်းရချိန်မို့လည်း ကဗျာ ဂီတဉာဏ်ရှိန် မတက်နိုင်သေး မှိုင်ငေးတွေဝေ၍သာ နေရှာလေသည်။

နောင်ကြီးပြတ်စေသည့် ချစ်သမျှကို နှင့် လက်စွမ်းများ

ထိုသို့ အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးမှာ ကြေးတိုက်တော် အကျဉ်းထောင်စခန်း ၌ အလွမ်းနာနှင့် ဒုက္ခ ဝေဒနာ ခံစားနေရရာခိုက်တွင် တစ်နေ့သောအခါ ပဒေါင့်ပဒေနှင့် ဖခင်ဖြစ်သူ ပဲနင်းကြီး ဦးနေဦး၊ မိခင်ဒေါ်အိ တို့သည် ထောင်အရာရှိများကို တိုးလှိုင်းတောင်းပန်ကာ မြကလေးနှင့်လာ၍ တွေ့ကြုံ ရှာ ပါသည်။

ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံကို မိသားစုတွေ့ဆုံ၍ ပြောပြမှ မမြကလေးက သိရသည်။

(မိမြ ... ငါ့ကို လင်ရယ်လို့ မထင်တော့ပါကလား) လို့ မင်းတရားကြီး ခဏခဏ မိန့်တော်မူလေသည်လို့ ကြားရကြောင်း ဦးနေဦး ဒေါ်အိအိ တို့မှတစ်ဆင့် သိရသောအခါ မမြကလေးခမျာ ရင်ကွဲရခမန်း ဝမ်းနည်း ရှာသည်။

မောင်တော်ဘုရင် သည် မိမိအပေါ်တွင် အထင်တော် လွဲနေပြီဟုလည်း တွေးတော ဆင်ခြင်မိသည်။ မိမိ အနေဖြင့် ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ကြင်စဦး ချစ်သူဘဝဖြင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသူဖြစ်ရကား၊ အသက်အရွယ်ချင်း မည်မျှ ပင်ကွာခြားစေကာမူ ချစ်ဦးသူ၊ ပန်းဦးပန် အဖြစ် သူမတူအောင် အားကိုး ချစ်ခင်၍ မေတ္တာရေစင် ကြည်လင် သန့်ပြန်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ မင်းတရားကြီးမှာ များစွာသော မောင်းမ မိသံ့ခြွေရံသင်းပင်း များစွာ ရှိသည် ဖြစ်စေကာမူ မြကလေးအဖို့မှာတော့ ကြင်စဦးအဖြစ် အသည်းနှစ်အောင် အရူးအမူး ချစ်ခဲ့မိသူ ဖြစ်သည်။ ချစ်ခင် ကြင်နာမှုတွေကိုလည်း သီချင်းကဗျာ သီကုံးကာဖြင့် မကြာခဏ ရင်ဖွင့်၍ ပြနေသူ လည်း ဖြစ်ပါသည်။

မောင်တော်ဘုရား အဆောင်တော် မကြွမြန်းသည့် အခိုက်အခါကလေးကိုပင် နေမထိ ထိုင်မသာ လွမ်းဗျာပါ ပိုလှသဖြင့် ရင်ဖွင့်ပြခဲ့မိသော "နေမှိန်မှိန်"၊ "ကြာခြည်ယံ"စသည့် အမျှော်စိုက်များက သက်သေပြ လျက် ရှိလေသည်။ ဤသက်သေများသည် အနှစ်တစ်ရာ၊ နှစ်ရာ ကြာသော်လည်း ပျက်ပြယ်၍ မသွား။ ကျောက်သားများ ထွင်းထုထားရစ်ခဲ့သလို လူတိုင်း၏ နှုတ်ဖျား လျှာဖျားတို့၌ ယနေ့ထိ စွဲထင် ကျန်ရစ်ခဲ့လေ သည်။ ဒါတွေကို ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ကဗျာရေးခဲ့သူ ကာယကံရှင် မမြကလေး ကိုယ်တိုင်လည်းကောင်း သိမြင်ရှာကြတော့မည် မဟုတ်ပါလေ။

ထို့ကြောင့် မမြကလေးမှာ မင်းတရားကြီး အထင်လွဲခြင်း ခံရသောအခါ၌ မခံချည့်မခံသာ ဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုလို အမျက်တော်ရှိ၍ ထောင်သွင်းထားခြင်း ခံရသည်မှာလည်း အချစ်အတွက် အမျက်တော်ရှိခြင်း မျိုးက တစ်စွန်းတစ်စ ပါဝင်ရမည်ဟု နှလုံးပိုက်မိသောကြောင့် မင်းတရားကြီး အထင်တော် လွဲမှား၍ အမျက်တော်ပွားခြင်းမှ သံသယပြေပျောက်တော်မူစေခြင်းငှာ၊ မိမိ၏ အချစ် ထုထည် ပမာဏသည် မည်မျှရှိကြောင်း တင်ပြလိုလာသည်။

စာဆိုပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ပီသစွာလည်း အကျဉ်းထောင်ထဲ ကျနေခိုက်ပင်ဖြစ်ပစေ ရွှေနားတော်ကြား သီချင်းရေး သားဆက်သရန် "ချစ်သမျှကို" ပတ်ပျိုးကို သီကုံးဖွဲ့ခဲ့လေသည်။

ချစ်သမျှကိုပတ်ပျိုး။ ။ ချစ်သမျှကို မြင်းမိုရ် ရွှေတောင်လုံးသို့လေး။ လေးဆူဒီပါ။ သီတာရေမြေ ဆုံးစေတော့လေး။ အို ... ဘယ်မမုန်းပါတော့နိုင်၊ ကပ်လုံးပ ဆုံးတိုင်တိုင်၊ ရုံးညာပိုင် အုံးပြိုင်သစ္စာ ကြွေမှာလှလေး။ ကြိုးမည်နောင်တာ။ ရိုးပြာမြေဝယ်မြေစေတော့လေး။ မှန်သရွေ့ကိုလ၊ ဘန်စေ့ငယ် ရေရေး။ ကိုးဂုဏ်ရှင့်-ဂူတော်မွေ။ တူမသွေပါစေမယ်နှင့်သား၊ လှစ်ကြူးမြွက်ကြား။ ဝှက်မထား၊ မြတ်ရှင်ပင် တန်ခိုးအား။ မခြားသိစေကြောင်း။ ပန်ထွာတည့် ခဝပ်ညောင်း။ တူပြိုင်-ဂူလိုက်စကားသစ္စာခိုင်။ သံသာလေ ကမ်းတိုင်။ တူပြိုင်လေကူးမယ်၊ ဆုထူးငယ်ပန်ရွယ်ညွှန်း။ ချစ်လို့ရယ်မကုန်။ ဝသုန်ဤမြေ။ သိကြားစေ သက်သေညွှန်း။ ပျံ့မွှန်းမွှေးလှိုင် ကြူလေတည့်မှ။ သုံးလူထွတ်မှန်ကူ။ မတူလေပြိုင်နှုန်းကင်း။ ခြောက်ဖြာစုံ ရောင်ဖြိုးလင်း။ ။

(သဖြန်) ။ ။ ချစ်ချင်းငယ်ပြိုင်။ မြစ်မင်းပိုင် အဏ္ဏဝါက။ ပြန်တစ်ရာကဲ။ ယွင်းစေဝသုန်။ ငွေဝန်း သော်တာယုန်သို့။ ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သရွေ့ဝယ်မှာ။ ဘယ်မေ့လိမ့်လဲ ။ ။

ဤသစ္စာတိုင် ပတ်ပျိုးဖြစ်သော "ချစ်သမျှကို"သည် အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးက သူ၏ အချစ်ထု ထည်ပမာဏ ကို ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးအား တင်ပြ ဆိုလျှောက်ထားလိုက်သော သီချင်းဖြစ်ပါသည်။

သူ၏ ချစ်မေတ္တာများကို လျှောက်တင်ရမည်ဆိုလျှင် အချစ်၏ ထုထည်ပမာဏသည် မြင်းမိုရ် ရွှေတောင်ကြီး ကဲ့သို့ ကြီးမားလှပါကြောင်း။ လေးဆူသော ကမ္ဘာ "သီတာရေမြေ ဆုံးစေသော်လည်း ဘယ်ခါမျှ မုန်းနိုင်မည် မဟုတ်ပါကြောင်း။ ကပ်ကမ္ဘာလုံး ကုန်ဆုံးသည်အထိ တည်ရှိပါမည်။ အုံးစက်ရာ သစ္စာနန်း ၌ အသက်ဆုံး မုန်းရွယ်သူ၊ ရိုးမြေပြာကျစေသည်အထိ၊ သစ္စာရှိရှိ ချစ်မည်သူ ဖြစ်ကြောင်း အမှန်အတိုင်း ဂုဏ်တော်ကိုးပါး နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဓာတ်တော်မွေတော်များ ကိန်းအောင်း စံပွယ်တော်မူရာ စေတီ ပုထိုးတော် ဂူတော်များတွင် တိုင်ကြားသစ္စာပြုပါသည်။

နောက်နောင်သံသရာ ဖြစ်ရာဘဝတွေမှာလည်း အတူမသွေ မယ်နှင့်သာ ရှိစေလိုကြောင်း မကွယ်မဝှက် မြွက်ဆို စကားနှင့် ဘုရားရှင်အား တောင်းဆိုပါ ကြောင်း။ အတူပြိုင်၍ လည်း ဂူလိုက်စေတီတော်ဝယ် စကားသစ္စာ တိုင်ပြီးလျှင် ကျင်လည်ရသမျှ ဘဝထိုထို၊ သံသရာတစ်ခိုမှာလည်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ တက်လှမ်း နိုင်သည်အထိ မောင်နှင့်မယ် အတူယှဉ်ပြိုင်၍ သံသရာ တစ်ဘက်ကမ်းတိုင်အောင် ကူးခတ်ရပါလိုကြောင်း သစ္စာတော်ရေ သောက်၍ နှစ်ယောက်အတူ ဆုတောင်းဆုယူပြုပါမည်။

ယခုဘဝ၌လည်း ဤ၍ ဤမျှ ချစ်လို့ မကုန်နိုင်ရှိနေပါကြောင်းကို ဝသုန် ဤမြေကြီးအား သက်သေထား၍ သစ္စာစကား ဆိုခဲ့ပါကြောင်း စသော အဓိပ္ပာယ်များဖြင့် စပ်ဆို သီကုံးထားခြင်းဖြစ်လျက် လေးနက်သော ရသ နှင့် ပြည့်ဝ ဂုဏ်မြောက်လှလေသည်။

ဤသီချင်းကို ရေးသား၍ ဦးနေဦး ဒေါ်အိတို့ လက်သို့ ပေးအပ်ကာ ရွှေဘိုဘုန်းပွင့်ဘုရား စိတ်ထား ကြည်သာတော် မူချိန်တွင် ရွှေနားတော်သွင်းနိုင်ရန် မှာကြားလိုက်ပါသည်။

မင်းရေးမင်းခွင့် လိမ္မာ၍ ပါးနပ် ဖျတ်လတ်လှသော ဦးနေဦး ဒေါ်အိတို့သည် ရက်များ မကြာမီ ရွှေဘိုမင်း တရားကြီး ရှေ့တော်သို့ ဆိုက်ရောက်ခစားမိလေသည်။

ကံအားလျော်စွာ မင်းတရားကြီး ရွှေစိတ်တော် ကြည်သာခိုက်နှင့် ကြံကြိုက်လေသောကြောင့် ပုရပိုက်လွှာ ကို အမိန့်တော်ခံကာ ဆက်လေသည်တွင် ...

"ဟင် ... မရွှေမြက ငါ့ကို သီချင်းဆက်သတဲ့လား။ ကဲ ... သီဆိုဆက်သစေပျား "

ဟု အမိန့်တော် ထားရှိချက်အရ၊ ဝဲအငြိမ့် အပျိုတော် ခင်မိက စောင်းတော် အတီးနှင့်တကွ သီဆို ဆက်သ ရ လေသည်။

ဤတွင် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် ချစ်သမျှကို သစ္စာတိုင် ပတ်ပျိုးသီချင်းသွား အဓိပ္ပာယ်ကို နားဆင်တော် မူမိရာ မှ မြကလေးအပေါ် ကရုဏာသက်တော်မူပြန်သည်နှင့် ...

"သည်နယ်ဖြင့် သင်း ငါ့ကို ချစ်ခင်လျက်ပေပဲကိုး။ ကဲ ... ရွှေမြ သူ့အဆောင်သူ ပြန်နေပါစေတော့" ဟု အမိန့်တော် မှတ်သဖြင့် အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးသည် မင်းဆွေမင်းမျိုးများ ထားသော ကြေးတိုက် တော်တွင် ချထားခံရသည့် အကျဉ်းစခန်းမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ရရာပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးမှာလည်း စိတ်ရောဂါ ဝေဒနာရှင်တို့၏ သဘာဝအတိုင်း စိတ်ပျော်ရွှင်ကြည်နူးသည့် အခိုက် အခါ ပြူးကာရယ်ကာ နေတော်မူတတ်ပြီး၊ စိတ်တော် ခက်ထန် မာကျောလာလျှင် ဒေါသအမျက် ပြုန်းခနဲ ဒိုင်းခနဲ ထွက်လွယ်လှသည်။ သဘာဝ မိမွေးတိုင်း ဖမွေးတိုင်း အနေအထားနှင့် စိတ်ထားတော် တည်ငြိမ် သည့် အခိုက်အတန့်လည်း ရှိသေးသည်ဖြစ်ရာ စိတ်ဝေဒနာတော်၏ အရောင်အသွေးသည် သုံးပါး လေးထွေ မကြာခဏ ပြောင်းလဲနေတော်မူပေသည်။

စိတ်ကြည်သာ၍ ရယ်စရာရှိလျှင်လည်း တစ်ခါရယ်၍ နေတော်မူတတ်သည်။ ထိုအချိန်မျိုးတွင် မိန့်တော်မူ သော စကားရပ်များမှာ ရာဇက္ကန္တေတော်ရှင်၊ ဘုရင်တို့ မိန့်ခွန်းတော်မျိုးအတိုင်း တည်ငြိမ်လေးနက် ခန့်ညား ခြင်းမရှိ၊ ရာဇက္ကန္တေတော်ဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားသော စကားမျိုးမှ သွေဖည်ဖွဲထွက် ဖောက်ပြန်ကာ သာမန် အရပ်သားတို့ သုံးစွဲပြောဆိုပုံဟန်မျိုး ပါ၍လာတော့သည်။

စိတ်ကြမ်း ဖောက်လာပြန်လျှင်လည်း အထက်နည်းအတိုင်း အပြင်းအထန် စိတ်မာန်ထ၍ ဒေါသအမျက် ခြောင်းခြောင်း ထွက်လေ့ရှိသည်။

အာဏာရှိ သက်ဦးဆံပိုင် ဧကရာဇ်တစ်ပါးဖြစ်၍လည်း အပေါ်စီးဖြင့် မည်သူကမှ ကြပ်မတ်ထိန်းချုပ်၍ ကုသပေးရုံသည်မဟုတ်သဖြင့် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းကာ ခစားကြရသော အချိန်ဖြစ်ပြီး မိဖုရားကြီးနှင့် သမားတော်များက ဆေးဝါး ဆက်သရသည်မှာပင် မရွံ့မရဲနှင့် ဆက်သရသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ဇမ္ဗူဒီပ နိမိတ္တ ဆိုသလို ထိုခေတ် ထိုအခါက သဘင်များသည် ဇာတ်ထုပ် ခင်းကျင်းပြသကြရာ၌ "ရှင်ဘုရင် ရူးရသော ဇာတ်လမ်းများ" ပေါ်ပေါက် ခေတ်စားလာဖူးသည်။

အမရပူရမြို့တော်တွင် အိုးစည်အက၌ အလွန်တော်သဖြင့် ကျော်စောထင်ရှား လူကြိုက်များခဲ့သူ "အိုးစည် မောင်ချိတ်" ဆိုသူသည် ဇာတ်လမ်းတွင် ရှင်ဘုရင်ရူးလုပ်၍ ထွက်ရသောအခါ အောက်ပါဝန်အခေါ်များကို ရွတ်ဆို အသုံးပြုပါသည်တဲ့။

" ဖောင်းငရုတ်ဆုံ၊ ဝတ်လုံလက်နီး၊ ငါ့ထံမှီးကြသည့်၊ ဝန်ကြီး ၄ ပါး၊ ဗေထုံသားတို့ ... " ဟူ၍ လည်းကောင်း။

" ဗေထုံပေါ်ဆဲ၊ စလွယ်မရှိ၊ ဖောင်းနတ္ထိနှင့်၊ ငပိသည်မောင်၊ ဝန် ၄ ကောင်တို့ ... "

ဟူ၍ လည်းကောင်း အိုးစည်ချိတ် မင်းကြီးလုပ်၍ ထွက်သောအခါ ရွတ်ဆိုကြောင်းကို မကွရာ မင်းသားကြီး က ဝက်မစွတ်မြို့စား ဝန်ထောက်မင်းအား ပြောကြားကြောင်းနှင့် ဝက်မစွတ်မြို့စားမင်း၏ အထွေထွေ မှတ်စုတွင် ရေးသားထားသည်ကို တွေ့မြင်သိရှိခဲ့ရပါသည်။

ယင်းသို့လျှင် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး စိတ်ဝေဒနာတော် စွဲကပ်ခြင်းမဖြစ်မီက နိမိတ်ကြီးများ ဖြစ်ရသကဲ့သို့ တိုက်ဆိုင်မှု ရှိခဲ့သည်ကိုလည်း မှတ်သားစရာ တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤဖြစ်ရပ်များကို ဆင်ခြင် စဉ်းစားလျှင် ရွှေဘိုမင်း တရားကြီးအား ဒေါသခက်ထန် စောင်းမာန် အမျက်ကြီးသော မင်းတစ်ပါးဟု ရာဇဝင် ဆရာများက ယူဆထားခြင်းမှ ငဲ့ညှာထောက်ထား ခွင့်လွှတ်စရာတစ်ရပ်ဖြစ်နေပါသည်။ ပင်ကို သဘာဝ စိတ်ဓာတ်မှာ မင်းဧကရာဇ် တစ်ပါးပီပီ တည်ကြည်ခန့်ညား၍ ရာဇဓမ္မကြောင်းလေးဝနှင့် သူရသတ္တိ ပြည့်စုံမျှ မက ဒါန၊ သီလ စသော ကုသိုလ်ရေး အဝင်အပါ လောကုတ္တရာလမ်းအထိ ဖြောင့်တန်းပြည့်စုံ ခဲ့သူ ဘုရင်တစ်ဦးပင်ဖြစ် ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဝေဒနာတော်ရလာသည်၏ နောက်ပိုင်းတွင် လှုပ်ရှားမှုခြင်း တို့မှာ ပင်ကို သဘာဝ စိတ်ထား မဟုတ်တော့သဖြင့် အကျိုးအပြစ် ခံစားရသူများ၌ ပြုသူအသစ် ဖြစ်သူအဟောင်း" ဆိုသော စကားအတိုင်း ကံတရားကိုသာ ယိုးမယ်ဖွဲ့ရန် ရှိပါတော့သည်။

အနောက်မိဖုရား မမြကလေးကလည်း မင်းတရားကြီးအား ကြည်ညိုလေးစား၍ ချစ်အားတော် သန်ခဲ့သူသာ ဖြစ်ပါသည်။ မြကလေးရေးသားသော တေးသွားကဗျာနှင့် ဂီတ စာပေတို့မှာ ဘယ်ကဗျာ

ဘယ်စာကိုပင် ရေး သည်ဖြစ်စေ မောင်တော် မင်းတရားကြီးကိုသာ အများဆုံးမူတည်၍ ရေးသား ထားပါသည်။ မျှော်ရကြောင်း လွမ်းရကြောင်းများ တေးဂီတများကား မှတ်သားလို့ပင် ကုန်ခန်းနိုင်ဖွယ်ရာ မရှိပါပေ။ ရေးသားထားရစ်ခဲ့ သော ဂီတများကလည်း အနုပညာရသဂုဏ်မြောက်လှဖြင့် နောက်သား နောင်လာတို့ လေ့လာလိုက်စား၍ အားရ တင်းတိမ်ကြသည်ဟုမရှိ။ ယနေ့ခေတ် ယနေ့အခါထိ ထင်ရှား ကျော်ကြားလျက် မရှိနိုင်အောင် ရှိခဲ့ပါ သည်။

အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေး ရေးသားသမျှ ကဗျာ ဂီတများကို အားလုံးကုန်စင်အောင် မဖော်ပြ ပေးစေ ကာမူ အလွမ်း၊ အမျှော်၊အဆွေးနှင့် အချစ်တေးများကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသလောက် ကောက်နုတ် ဖော်ပြရမည် ဆိုပါလျှင်၊ ချစ်သမျှကို သစ္စာတိုင် ပတ်ပျိုး မရေးသားမီ အချိန်အတန်ကြာဆီက ရေးခဲ့သော အထက် က ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော ရှိစုံရွက်ကြာ ပတ်ပျိုး၊ နဝရတ်ကယ် ရောင်စုံပတ်ပျိုး၊ သီဂါရွှေ ရောင် ပတ်ပျိုးများ အပြင် ကြင်ယောင် ခင်ယောင် ချီမောင်ဘွဲ့ အလွမ်းပတ်ပျိုးကို ကရုဏာရသ ပိုအောင် ဖွဲ့နွဲ့ ရေးသား ထားချက် အား လေ့လာနိုင်ရန် ဖော်ပြပေးဦးမည်။

မောင်ဘွဲ့ အလွမ်းပတ်ပျိုး။ ။ ကြင်ယောင် ခင်ယောင်၊ ထင်အောင်ဆန်း။ အဆန်းတဲ့ သူငယ်ကိုလေ။ ဂုဏ် နေပုံဆောင်သေချာ။ ချစ်တယ်ဆိုရင်သာတည့်ကြာရိုး။ ထင်ကိုးကြံဆောင်ရည်ကာ။ မြင်နိုးမျှော်ယောင်ကာ သာ။ သည်ပိုးငယ်မူငယ်ရာဆန်း။ ရွှေသိုင်းရပန်း။ ရွှမ်းလို့လန်း။ မြိုင်နှုန်းရငြမ်း။ ထူးတင့်ဆန်း ကိယ်ဟန်သွယ်နွဲ့။ နတ်ကယ်လိုလို။ မှတ်ဖွယ်ကိုပေသား။ ညှိစိမ်းရွှန်း။ ကျွမ်းလောင်တဲ့ သူငယ်ကိုလေ။ လွမ်းပေါင်ဖွဲ့ ပူတယ်ကိုလေ။ တန့်ဆည်ဖြေတာ။ ကပ်ပါလှတယ်။ မိုးနတ်ကယ်ဆိုး မှားယောင်။ ဖန်တိုင်းရည် ညွှန်းဆောင်းပါလိုမှ။ ကြင်ရေးငယ်ပို။ ကြံစည်ပြီးမှ နီးတဲ့ပါစေ။ ဆုမွန်တောင်း လို့။ သွန်းလောင်းငယ် ညောင် ရေ။ မောင်သာကုံးပါတဲ့ ဂမုန်းငယ်ဇင်ခိုင်ခွေ။ ရွှေပေါ်တွင် မြတင်ပြသောဟန်။ ရိုးတံဝယ်ရွက်ဆင့်။ ရွှေခွန်းကို သွေယွန်းပါနှင့်ရှင့်။ နော်မယ်ပြာဖြူဒါရှု။ ပျောင်းအပျောင်း တဲ့ သူငယ်ကိုလေ၊ ကြုံထွေးပုံဆောင် သေချာ။ ချစ်တယ်ဆိုရင်သာ၊ သည်အားကို ကြိုးပါဇွဲ သက်ကုန်။ ။

ကြိရိုးသဖြန်။ ။ သနားပိုစွဝန်။ ဥစ္စံမှာခိုသည့် ကြက်လိုပ။ သူ့သွင်ကို ထင်ရန်ခက်ပါတိ။ လင်းမက်လူရုံ။ စွန်ရေးငယ်ကြုံ။ သိန်ဂုဏ်ရှိ သွေမယွန်း။ ငုတ်သဲထိတိုင်။ မြခိုင်ခိုင်သစ္စာဖွဲ့လို့။ တစ်လှည့်သေချာစမ်းချင်ဇွဲ။ နန်းသူပြန်ခွန်း။

ယင်းပတ်ပျိုးများမှာ ရှိစုံရွက်ကြာ၊ နဝရတ်ကယ်ရောင်စုံ စသော ပတ်ပျိုးများကဲ့သို့ ယနေ့ အဆိုအတီး မများ လှပါ။ ထိုနောက် ပတ်ပျိုးတစ်ပုဒ်မှာ ဂန္ဓမာတောင်၊ လိုဏ်နန်းချောင်ငယ်ကသာ ချီမယ်ချီ

ပတ်ပျိုးဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းပတ်ပျိုးမှာလည်း (ဂန္ဓမာ၊ ရိပ်သာဖလ်ဂူ နန်းငယ်ကလေး) ချီ ယနေ့ သီဆိုတီးမှုတ် ကြသော ပတ်ပျိုးကဲ့သို့ အဆိုမများလှ၍ ထပ်ဆင့် ဖော်ပြရပါမည်။

မယ်ဘွဲ့တောင်လား ပတ်ပျိုးကလေး။ ။ ဂန္ဓာတောင်။ လိုက်နန်း ချောင်ငယ်ကသာ။ ပူအောင်စေသာ။ ပန်းဖြေပါငယ်နှင့်လေး။ မာလာရွှေခိုင် နွမ်းခွေယိုင်၊ ပူဝန်ပိုပွား၊ မြသားငယ်တည့်အင့်ဝံ့။ ဝတ်မှုန်ငယ်ကြွ ညောင်း။ သင်းကြိုင်ပျံ့လောင်း။ မဉ္ဇူရွှေရောင်၊ နန်းမေယု တောင်ငယ်မှာ။ ရီမှောင်မှောင် တောင်ဖျား၊ ပိန်းခြုံ လို့ထား။ အထူးထူး ထူးလို့ခြား။ မြသားငယ် အသွယ်သွယ်။ ညာဘယ်ဖြိုး မိုးလုံးမည်း။ ဆိုလဲ - တန်ဘဲ - တန်ဘဲ - ဆိုလဲ။ လွမ်းဟုန်က ကဲသကိုလေး။ နွဲ - နွဲ - နွဲ - နွဲ - ကြူးသီဖွဲ့။ မစနေလုံး၊ ဟေဝန်ပတ်ကုံး။ ရီမှောင်ပိတ်ဖုံး နုံးလျလျ။ လှိုက်ခုံ-လှိုက်ခုံ တည့်ဆန်း ဆန်း။ နွမ်းတပျော့ပျော့။

ဒွေးချိုးသဖြန်။ ။ သဲကြွေလု ပြိုမလိုပင်၊ မိုးလုံးပြည့်ဆင်။ အို ထိပ်တင်ရွှပါဘုရား။ ။

တစ်ကိုယ်တန်းမို့၊ နန်းဘုံဗွေ၊ ချော့ချော့ပိုက်ချေ။ ကြာနေနွမ်းငယ်မှာ။ ပန်စေတော့လား။

၎င်းပတ်ပျိုးမှာ စာသားလည်း အလွန်ညက်၍ ဆိုတီးရာ၌လည်း အလွန်ကောင်းသော ပတ်ပျိုး တစ်ပုဒ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ပါသည်။

ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော သီချင်းများအပြင် အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေး ရေးခဲ့သော တောဘွဲ့ပတ်ပျိုးလတ် တစ်ပုဒ်ကိုလည်း သီးသီးခြားခြားတွေ့ရှိရပါသေးသည်။

ထိုပတ်ပျိုးသီချင်းသည် ဘိုးတော်ဘုရား လက်ထက် ပခန်းမင်းသားကြီး ရေးသားသီကုံးသွားသော အောင်မြေသာစံ ပတ်ပျိုးကြီး အလိုက်အတိုင်း မမြကလေးက လိုက်၍ ရေးသားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ကြောင့် အောင်မြေသာစံကို သီဆိုတတ်သူများအဖို့ အနောက်နန်းတော် မမြကလေး ရေးသော " ငွေခုံမြေဇာ " ပတ်ပျိုးကို ကောင်းစွာ သီဆိုတီးမှုတ်နိုင်ကြပါလိမ့်မည်။

အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေး ရေးသားသော ငွေခုံမြေဇာ အလွမ်းတောဘွဲ့ပတ်ပျိုးမှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ငွေခုံမြေဇာ အလွမ်းတောဘွဲ့ပတ်ပျိုး။ ။ ငွေခုံမြေဇာ မလ္လာကြပါလို့ ပုလဲမှုန်လို့၊ ခင်းသာတယ်ကို။ ပျော်ဘွယ်ပို။ လေချိုသွင်းပါလို့၊ မြိုင်တွင်းစုံမှာ မွှေး ပါလို့၊ ပျော်တဲ့ ပျော်ဘွယ်စုံ။ ။ ပန်းနဲ့သင်းထုံ၊ ရက်သာထူးထွေ တိမ်ခြေရီပြာ နဲ့သာငယ်ထုံ သွေးပင်ပုံရိပ် ကယ်ကမွှေး။ ။ လေပြေဆောင်

တောင်လုံးအေး။ ။ ပူဆွေးတာရှည်၊ စုံလယ်မြိုင်ခင်း ပင်နန်းသာလှလှ လွမ်းစစ ငှက်တဲ့ ငှက်သံသာ။ ။ မစုံဖော်ကွာ ရဂုံဗွေမှာ။ ချစ်ပန်းငယ်စံရာ။ ကြွေးတသိမ့်သိမ့်။ ခေါ်ထူး လူလို၊ လွမ်းပိုဖွယ်ရေး။ တစ်မှေးစက်သော် တစ်ရံပျော် ခေါ်သံကြား။ ဂနိင်ခြား မြသားဖလ်ဂူ။ စေးချုံ့ငူ လေယူရာ သွေးထုံလို့မွှေး။ မင်းသောငယ်ရှက်ခါ မိလ္လာညိုမောင်း ငြိမ့်ညောင်း ငယ်တာရှည်။ ရွှေစည်ဆော် သွင်းဝေယံတွင်းငယ်က နတ်ညှင်းငယ်သံသာထွေ။ မြနန်းငယ်မြေမှာ။ မပါငယ်ကျန်သေး။ ပူရန်သည် ဝဋ်ကယ်လေး။ လေပြေဆောင်။ တောင်လုံးမွှေး။ စခန်းငယ်ကွာ ညာဘယ်ကလန်း။ စုံရိပ်ချမ်း။ သည်ကိုယ် ကုန်ပန်း။ ကြံ့တဲ့လမ်း။ မျှော်ခန်းဝေး။ ရေးဘုံရွှေမြင့် နတ်ကယ်စံရာ။ ဆွေးစေကြုံထင့်။ ထပ်ကယ်ဖန်လာ။ မလုံလေပါဘဲမော။ သေချင်ရွှေသည်းစော။

ကြိရိုးသဖြန်။ ။ မြကြောကို လေလှုံ့လို့၊ နေကြို့တယ်လေး။ ။ သည်တိုင်းမှာ ညိုလှချည့်။ စိုပကြာသွေး။ တောင်တောင်မြင့်တောင် မြင့်စိန်လေလား။ ဖြာနှင်းငယ်လေး။ ဖျန်းမလုံ၊ စိုရင်းပအေး။

၎င်းအပြင် မိဖုရား မမြကလေးသည် အလွမ်းနာကို တရားဓမ္မနှင့် ဖြေသိမ့်ကာ၊ သံဝေဂ တေးထပ်များစွာကို လည်း စပ်ဆိုရေးသားခဲ့ပါသေးသည်။ ၎င်းတေးထပ်များစွာအနက်မှ အချို့တစ်ဝက်ကို ထုတ်နုတ်ဖော်ပြ ရပါဦးမည်။

သံဝေဂတေးထပ်များ။ ။ (၁) ပါရမီဖြည့်စဉ်၊ ကြည့်ဘုရားသခင်၊ အလှည့်ကျမဆင်ပြီ။ အရင်လိုမနွဲ့။ အနီ နှင့် အပြာကိုပယ်မယ်။ အဝါထည်ကလေးနဲ့ တော်ရဲ့။ တစ်ခွန်းထက် နှစ်ခွန်းမပိုပြီ အလွမ်းကို မချဲ့။

ကျွန်းညိုညိုဟိုအလဲ့။ ငိုမဲ့မဲ့တားရှာ။ ရွှေနောက်ဆံ မယ်မတင်းရအောင်။ ငယ်စာရင်း ဖျက်လျက်ပါဘုရား။ အပြစ်ကြောင့် မချစ်သာပြီ။ အသစ်ရှာ ပေါင်းရင်တော့ ထနောင်းနှင့် ခအောင်းပင်။ ဓားထစ်စိုရှင်။

နိဗ္ဗိန္ဒ ကမ္မဋ္ဌာန်း ခင်မယ်။ စခန်းစဉ် နီးအောင်ပလေး။ ။

(၂) အပူတွေ ဆူလှုံကြွ။ ပူဟန်က တစ်ထောင်း။ ဤလောကရပ်ဘောင်မှာ တံလျှပ်ရောင်မလင့်။ ။

ဆွေးသမျှ ရတက်ဖြာ၊ ဆတက်သာ ပွားလိမ့်မထင့်။ တစ်နေ့မျှ အဟုတ်ပူတယ် ရုက္ခမူအခွင့်။ ဆောင်သီတာ ဗွေမြင့်က တွေးမျှော်လင့် ကြံရည်။ တော်မြိုင်ချောင် ရည်ဝ အစဉ်ပ မြန်းချင်တော့သည်။ ထုံးဆံကျစ်ရစ်လျက် တည်တယ်။ သစ်နက်ရေဆင်သလို ခင်ကျမ မဒွဝီသဏ္ဍာန်မြဲတော့ အမှန်။ ရည်မိဋ္ဌန် ဆုထူးပန်သည်။ ပြည်နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းဖျာလေး။ ။

(၃) တောင်ပတ်လည် ပွေဝိုင်းဆို့ ရွှေကိုင်းမြို့၊ ဇေယျာ။ ဝေမိုင်းညို၊ ချောင်ရွှေဝါမှာ နောင်သေရာ ရည်စူး၊ သုံးတောင်ကြော့ ဖန်လျှော်တေကို စံလှော်ရွှေဝတ်မည် စိတ်ကူး။ စံရစ်တော့ လှသက်နှံရယ် မြမျက်မှန်ကြော့ ပျိုး။

ကာယကံ ရွယ်စူးလို့ မယ်ကူးဖို့ကြံတယ်။

တလည်လည် သံသရာဝဲ၊ သည်နယ်ဖြင့် ဘာပြုရမယ်။

သနားလို့ ကယ်ဆယ်ရင်၊ လှူဖွယ်သာ တင်လိုက်တော့ နန်းထိုက်တဲ့ ခင်ခင်လူ၊ ဘုန်းမောင်ကြောင့်ပူ။ ဟို အမတ အောင်နိဗ္ဗာန်မှာ။ ဖောင်ရိပ်ဖြူ တူစီးဖို့လေး။ ။

(၄) သည်ခင်ခင် ပူသရွေ့ လူအတွေ့ ကြောက်တယ်။ ငူအတွေ့ ချောက်ဆွယ်မှာ။ တစ်ယောက်ကွယ် ရှောင်ပုန်း။

သည်ခေတ်တွင် မယ်ကြည်အောင်။ ဆယ်ပြည်ထောင် ချောတော့မပြုံး။

မခိုင်ကြော့ တော့ကေကို။ ရှေးပစေ မထုံး။

ကတော့ခွေပန်းသုံးနှင့်။ အမြတ်ဆုံးရည်ရွယ်။

လံတစ်ရာ ငွေခြည်တောက်။ သေမည်လောက် ကြောက်တဲ့ခါဝယ်။

ရွှေရည်သောက်လျှော်တယ်ကို။ ဖျော်ဖြေဖွယ်ဆင်မွေ့လို့။ ယဉ်လေလေ့ ဇောတပသီ။ စော၍ တည့်တည့်။ တောအကွေ့ သေလာဂီမှာ။ မေဓာဝီလုပ်မယ်ဖျလေး။

ထိုမှတစ်ပါး မြကလေး၏ ခံစားချက်၊ ရင်ဖွင့်ချက်ဟု ဆိုအပ်သော ဒွေးချိုးကြီးချိုး စသည်များကိုလည်း အများ အပြား ရေးသားထားခြင်းကို တွေ့ရှိနေကြရပါသေးသည်။ ယင်းဒွေးချိုး ကြီးချိုးတို့မှာ မြကလေး ရေးလေသမျှ သီချင်းကြီးများ၏ အချုပ်ချုပ်များ၌ ပါရှိခဲ့မြဲဖြစ်ပါသည်။ ပြယုဂ်အဖြစ် အနည်းအကျဉ်း ထုတ်နုတ် ရေးသားရ လျှင်...

ကြီးချိုး (၁)။ သနားပိုစွဝန်၊ ဥစ္စုံမှာ ခိုသည့်ကြက်လို့ပ၊ သူ့သွင်ကို ထင်ရန်ခက်ပါဘိ၊ လင်းမက်လူရုံ။

စွန့်ရေးငယ်ကြုံ၊ သိန်ဂုဏ်ရှိသွေမယွန်း။

ငုပ်သဲထိတိုင်၊ မြခိုင်ခိုင် သစ္စာဖွဲ့လို့၊ တစ်လှည့် သေချာစမ်းချင်တဲ့၊ နန်းသူပြန်ခွန်း။ ဟူ၍လည်းကောင်း။

ဒွေးချိုး (၂)။ သည်းကြွလှ ပြိုမလိုပင်၊ မိုးလုံးပြည့်ဆင်၊ အို ထိပ်တင်၊ ရှုပါဘုရား။ တစ်ကိုယ်တန်းမို့၊ ပန်းသံဗွေ၊
ချောချ ပိုက်ချေ၊ ကြာနေနှမ်းငယ်မှာ ပန်းစေတော့လား ဟူ၍ တစ်ရပ်။

ဒွေးချိုး (၃)။ ရွှေဖူးစာကံ၊ ဖန်လာတယ် ဘယ်နတ်ကဲ့ ရေးတတ်လေသိ။ နေဆယ်ဆူ၊ မကပြန်ပြန်ပူလို့၊
နန်းသူကို သည်လိုများငယ်၊ ထားရက်ခုရှိ ဟုလည်းကောင်း။

ဒွေးချိုး (၄)။ သန်းရွှေထုလယ်၊ မျှော်တယ်ခုသား။ ခြားတဲ့အယူ၊ ဘယ်အမူလေသိ၊ နော်ခင်ဘုန်းငယ်
မုန်းမာန်ဖွဲ့အား။

ဒွေးချိုး (၅)။ သနားငယ်ခံ၊ တင်ရန် ကုန်ခက်တဲ့၊ ရွှေမျက်မူထား။ ဖြူရှစ်စုံ၊ ဝိုလ်ပုံရွှေပွဲက၊ မယ်နဲ့မညီရှိမည် ကို၊
စိုးမိပြန်သား။

ဒွေးချိုး (၆)။ အိမ်ရိပ်ကယ်ခို၊ မာန်ပိုနဲ့ဦး။ သည်းဘဝင်ကဖို၊ ဘယ်ပြီးတော်ပူအောင် သားငယ်ကို၊
ထားတက်ပေဘုန်း။

ဒွေးချိုး (၇)။ သနားငယ် မညှာရက်ကယ်မို့၊ သူပတွက်ကယ် ဖန်ရာဆယ်ရေးနှောင့်မလွယ်။
ဘယ်အခါ နေ့ငယ်မှာ၊ ကိုယ်တွေ သည်ပူနယ်လိုဖြင့်၊ အေးလွယ်သိမှန်း။

စသော ဒွေးချိုးတို့တွင် မမြကလေးသည် ဘုရင်မင်းတရားကြီးအား ရည်ညွှန်းထားသော အချက်အလက်။
အခက်အခက်၊ အသီးအပွင့်တို့နှင့်သာ ဝေဆာလျက် ရှိခဲ့ပါသည်။

ဤသည်တို့ကို ထောက်ထားသောအားဖြင့်လည်း ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး အပေါ်တွင် ချစ်ခင်ကြည်ညို
ရိုသေမြတ်နိုး မှုတွေ အစုလိုက်၊ အပုံလိုက် ရှိနေရှာသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာရိပ်စား နားလည် နိုင်ဖွယ်
ရာ ဖြစ်ပါတော့သည်။

ယင်းသို့လျှင် အနောက်နန်းတော်မိဖုရား မမြကလေး၏ ချစ်သမျှကို ပတ်ပျိုး ကြောင့်
ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး အမျက်တော်ပြေ ကာ စံရာ အနောက်ဆောင်တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိ
နေထိုင်ခွင့်ရသွားပြီး နောက် အမူ ရောက် ကျန်ရစ်နေကြသူ နောက်ပါများအားလည်း တရားဌာနမှ အတိအကျ
စစ်ဆေးထွက်ဆိုခြင်း ကိစ္စ ကို အမှန်အပြီးသတ်ရလေတော့သည်။

အမှုတွင် အကျုံးဝင်သူများ အားလုံးတော့ အပြစ်မရကြသေးပေ။ သားတော် ပြည်မင်းအတွက်
စိတ်နှလုံး မချတော်မူနိုင်ဖွယ်ရာ ဖြစ်စေသူ အပြစ်ကျူးလွန်သူ အဖြစ်နှင့် ဆောအတွင်းဝန်ဟောင်း ဦးရစ်၊

သံတော်ဆင့် လက်ဝဲတော်တို့ နှစ်ဦးအား သားမယားတစ်စုနှင့်တကွ ကွပ်မျက် စီရင်လိုက်ကြရလေသည်။ ဆော အတွင်း ဝန်ဟောင်း ဦးရစ်နှင့် သံတော်ဆင့် လက်ဝဲတို့ ကွပ်မျက်ခံရသော ရက်မှာ ၁၂၀၇ ခု၊ ဝါဆိုလ ဖြစ်ပါသည်။

ဦးရစ်တို့ အုပ်စုအား ရှေ့ပြေး သုတ်သင် ကွပ်မျက်လိုက်ပြီးနောက် အမှုအတွက် အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများအား ညှာတာ ထောက်ထားသောအားဖြင့် နေ့ရက်အနည်းငယ် ဆိုင်းငံ့ထားပေးသေးသည်။ သို့ရာတွင် ကာယကံ ရှင်တို့ အဖို့မှာ အပြစ်ခံရဖို့နှင့် အပြစ်မှခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရဖို့ လမ်းနှစ်သွယ်မှတစ်ပါး အခြားမျှော်မှန်းစရာ မမြင်ကြဘဲ ရှိနေသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရား ကြီးသည် ယင်းအမှုအခင်းကို ခပ်မျှည်းမျှည်း ကိုင်တွယ်တော်မူသည်မှာ "သင်းတို့ နောင်တ တရား ရကာ စိတ်ထားအမှန် ပြောင်းလဲလာလျှင်လည်း လာစေတော့" ဆိုသော စေတနာပါကောင်းပါလေ မည် ဖြစ်ပါသည်။

သားတော် ပြည်မင်းသား အပေါ်၌လည်း အတော်အသင့် သံသယရှိတော်မူလာသည်။ သို့ရာတွင် ရုတ်တ ရက် ရှောင်တခင် အစစ်အဆေးအမေးအမြန်း ပြုတော်မမူသေးဘဲ၊ ပိုနေမြဲ ကျားနေမြဲ အခြေအနေမျိုးတွင် အမှတ် မထင် စံနေတော်မူခဲ့လေသည်။

လှေကားထစ်များကို တစ်ထစ်ပြီးတစ်ထစ် လှမ်းတက်ရသည်ကဲ့သို့ အမှုအခင်း၌ အကျွမ်းဝင်သူများအား ပုဂ္ဂိုလ် အဆင့်အတန်းအားဖြင့် တစ်ဆင့်ပြီးမှ တစ်ဆင့် တက်၍ ကိုယ်တော်တိုင် စစ်ဆေးချက် ယူတော်မူခဲ့ ရန် ရည်သန်ချက် ရှိပုံရပေသည်။

သို့ကြောင့် ပြည်မင်းသားကို မဆိုထားဘိ ဝိုင်းနက်ကျော်၊ စစ်ကိုင်းဝိုင်း၊ ညောင်ပင်ကြီးဝိုင်း၊ အင်းဝမြို့ဝန်၊ ဆင်ဝန် နှင့် ယင်းတောဝန်ကြီးတို့ အလှည့်သို့ပင် စစ်ဆေးမေးမြန်းတော်မူရန် ခေါ်ယူခြင်းမပြုခဲ့သေးပေ။

ပြည်မင်းသား သီရိမဟာ သီဟသူရ ဓမ္မရာဇာသည် စံအိမ်တော်မှာ အခြေမပျက် စံနေတော်မူသော်လည်း ခမည်းတော်ဘုရား ကိုယ်တိုင် စစ်မေးတော်မူလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင် သိရှိထားသဖြင့် သတိဝီရိယရှေ့ထား၍ နေရလေသည်။ အရေးဆိုလျှင် ဘာမဆို အလွယ်တကူ ရှိနေကြရန် ကြင်ရာတော် ခဲပေါင်ထိပ်ထား။ သား တော်ကလေးများနှင့် အခြွေအရံ နောက်လိုက် နောက်ပါတို့အား သတိပေး၍ထားပြီးဖြစ်လေသည်။ " ကြက် ဥအရောင် တိမ်တောင်သဖွယ် မင်းရေးကျယ်သည်" ဆိုသော စကားအတိုင်း မင်းရေး မင်းခွင် ဆိုသည်မှာ များစွာ ကျယ်ဝန်းလှသည်။ လွယ်မယောင်နှင့်လည်း ခက်တတ်သည်။ တိမ်မယောင် နှင့်လည်း နက်တတ် သည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့်တကွ အရေးရှိက အသင့်ရနိုင်အောင် အလွယ်တကူ သယ်ယူဆောင်ကျဉ်းနိုင်စေခြင်း ငှာ အိမ်တော်သူ အိမ်တော်သားများနှင့်တကွ ငယ်ကျွန်တော်များအား မှာကြား၍ နေ့နေညည လိုတခဏနှင့် ပြည့်စုံစေရန်

စီမံပြင်ဆင်ထားစေသည်။ အိမ်တော် ပတ်ဝန်းကျင် မှာလည်း ဒါတိုင်းထက် ဆထမ်းပိုးတိုး၍ ကင်းလှည့်အစောင့်အနေ ချထားစေသည်။

ပြည်မင်းသားကြီး၏ အစီအစဉ်မှာ ခမည်းတော်ဘုရား အမျက်တော်ပွား၍ ရာဇဝတ်ဘေးများ ကျရောက်ခဲ့ ပေသော် အလျင်အမြန် ရှောင်တိမ်းပြေးထွက်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ မိမိက ဦးမိအောင် တိမ်းရှောင် ခြင်းသည် ရာဇဝတ်အပြစ်ကို လည်စင်း၍ ခံခြင်းထက် နောင်သောအခါ ကြံရေးဖန်ရေးတို့၌ အခွင့်အရေး သာ နိုင်သည်ဟုလည်း ယုံကြည်ထားပုံရလေသည်။

သွေးစည်းမှု ပေါက်ကြား၍ မင်းတရားကြီး၏ အစစ်အဆေးနှင့် အရေးယူခြင်း ခံနေကြရစေကာမူ ပြည်မင်း သားကြီး ၌ နောက်လိုက်ဗိုလ်ပါ လိုလားသူ အများအပြား ရှိသေးသဖြင့် တအားတက်နေမည်ဆိုကလည်း တက်စဖွယ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

အနန္တကျေးဇူးတော်ရှင် ခမည်းတော်ဘုရားအား ကျေးဇူးမဲ့သော ပုန်ကန်ခြားနားမှုမျိုးကို မပြုလိုသည့်တိုင် အောင် အခြေအနေ အရပ်ရပ်တို့ကြောင့် မဆုတ်သာ၍ ခပ်ခွာခွာနေရတော့မည့် ကိန်းမျိုးသို့ ရောက်ရ ပေ တော့မည်။

မှန်ပါသည်။ မင်းရေး မင်းခင်း အခြေအနေ ဆိုသည်မှာ ကြက်ဥ အရောင် တိမ်တောင်သဖွယ် မင်းရေး ကျယ်၏ ဆိုသကဲ့သို့ပင် ရှိလေသည်။ အနီးစပ်ဆုံး ဥပမာ ပေးရမည်ဆိုလျှင် ဘကြီးတော်ဘုရင် လက်ထက်၌ ထိုင်းနိုင်ငံတစ်ခွင်နှင့် နန်းတွင်း နန်းပြင်တို့တွင် ခြယ်လှယ်ချင်သလို ခြည်လယ်လွှမ်းမိုးနေကြ သော နန်းမတော်မယ်နု နှင့် ဦးအိုတို့ကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် ညီတော် သာယာဝတီ ရွှေဘိုမင်းမှာ မတတ်သာ ၍ နောင်တော်အား နန်းချရသည်အထိ အခွင့်အလမ်း ပွင့်၍လာရသည်။

ယခုအခါမှာလည်း ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ ရောဂါဝေဒနာတော် အခြေအနေအရ ပြည်မင်းသားကြီး က နောင်ရေးအတွက် အကြံအစည်ပြုရချက် ဖြစ်ရာ အချိန်အခါနှင့် ကာလဒေသ အလျောက် အခြေအနေ က ဖန်လာခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်ဟု တွေးဆဖွယ်ရာဖြစ်နေပါသည်။

ပြည်မင်းသားထွက်ပေါက်ရှာရာသို့အဖမ်းအမီး

၁၂၀၇ ခုနှစ် ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၆ ရက်နေ့သည် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ စိတ်ဝေဒနာတော်မှာ အထွတ် အထိပ် သို့ တိုင် ရောက်အောင် ရောဂါတော် တက်ခဲ့ရပါသည်။

အကြောင်း ကတော့ ယခင် ပြဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း သားတော် ပြည်မင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သော အပေါင်း အပါ တို့ကို စစ်တမ်းစစ်ချက်များ ဆက်လက်ယူခဲ့ရာတွင် ထိုနေ့သည် ရေနံချောင်းမြို့စား ယင်းတော ဝန်ကြီး မင်းအား ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက ခေါ်ယူစစ်မေးတော်မူသောနေ့ဖြစ်ပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် ယင်းတောဝန်ကြီးအား အထူးသဒ္ဓါတော်မူခဲ့သည်။ ဘုရင်နှင့် ဝန်ကြီးပင် ဖြစ် စေကာမူ လူရှင်းသော အချိန်များတွင် အရောတဝင်မိန့်ဆို ရယ်သွမ်းသွေးလေ့ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ယင်း တောဝန်ကြီး ၏အိမ်ထောင်ရေးကို ရယ်သွမ်းသွေးကျီစယ်တော်မူလေ့ရှိသည်။ ယင်းတောဝန်ကြီးကလည်း မင်းတရားကြီး အား အိမ်တော်ပါ ကျေးရင်း ကျွန်ရင်း သဖွယ် ထိထိရောက်ရောက် မကြောက်မရွံ့ လျှောက်တင်ဝံ့သူ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ မင်းတရားကြီးက ငယ်ကျွန်ရင်းသဖွယ် ချစ်ခင်တွယ်တာ မြတ်နိုး ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ရှင်းရှင်းဆိုရလျှင် ပြောရ ဆိုရ ဆတ်ဆတ်ကြဝံ့သူ သခင်အချစ်ကို ယုံကြည် စိတ်ချ ခဲ့သူပါတည်း။

စပ်မိသည့်အတိုင်း ဆက်၍ ဖော်ကောင်လုပ်ရဦးမည်ဆိုလျှင် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် ယင်းတောဝန်ကြီး ၏ ဇနီးသက်ထား ဝန်ကတော်ကြီး၏ အိမ်ထောင်ဆက်များကို တစ်ခါတစ်ရံ ကျီစယ်တော်မူတတ်သည်။

ယင်းတောဝန်ကြီး၏ ဝန်ကတော် ရှင်ကြင်ဥသည် ယခင်က အိမ်ထောင်သုံးဆက် ကျခဲ့ဖူးသူဖြစ်သည်။ ယင်း တောဝန်ကြီးများတော့ ရှင်ကြင်ဥ၏ စတုတ္ထမြောက် ခင်ပွန်းသည် ဖြစ်ပါသည်။

ဝန်ကတော် ရှင်ကြင်ဥ၏ ပထမဆုံး ခင်ပွန်းသည် ယင်းတောဝန်ကြီး၏ ငယ်ဆရာ အရှင်သခင် ဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ကြီး ကတော် ရှင်ကြင်ဥ က အသက်ငယ်ရွယ်သူဖြစ်ပါသည်။

မှဆိုးမ ရှင်ကြင်ဥ၏ ဒုတိယ ခင်ပွန်းသည် ဖြစ်သူမှာ ယင်းတောဝန်ကြီး၏ အမေမောင်ငယ်ဖြစ်၍ အရီးတော် စပ်ဖူးပါသည်။

နောက်ရှင်ကြင်ဥ၏ တတိယ ခင်ပွန်းမှာ ယင်းတောဝန်ကြီး၏ အဖေညီ ဘဒ္ဒေးတော်နှင့် သင့်မြတ်ပြန်ပါ သည်။ သို့အတွက် ယင်းတောဝန်ကြီး၏ ဒွေးလေး (မိဒွေး)တော်စပ်ခဲ့ဖူးပြန်ပါသည်။ ၎င်းခင်ပွန်းသေဆုံး

သွားသော အခါ နောက်ဆုံး ရှင်ကြင်ဥသည် ယင်းတောဝန်ကြီးနှင့် အကြောင်းပါပါသည်။ ဒါကို ရွှေဘိုမင်း တရားကြီးက ယင်းတောဝန်ကြီးအား ခဏခဏ ဆွေမျိုးစပ်မေးကာ ရယ်သွမ်းသွေးလေ့ရှိပါသည်။

သည်မျှနှင့်ပင် အားမရသေးဘဲ တစ်ခါသော် အနောက်နန်းမိဖုရားမြကလေး၏ ကျေးကျွန်လည်းဖြစ်သူ မင်း တိုင်ပင် အမတ် ဦးဖျော်အား ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက အမိန့်တော်ရှိသည်။ " ဟေ့ ... မောင်ဖျော်ရဲ့၊ ယင်းတော ဝန်ကြီးရဲ့မယား ဝန်ကတော် ရှင်ကြင်ဥရဲ့ အိမ်ထောင်ဆက် အကြောင်းကို လျှို့ဝှက်ပုစ္ဆာ တေး ထပ်တစ်ပုဒ်ရေးစပ်ရမည်။ သည်တေးထပ်ပုစ္ဆာကို မင်းလက်ဝဲသုဒ္ဓရ၏သားဖြစ်သူ တရားသူကြီး ဦးအေးကို ဖော်စာ တေးထပ် ပြန်၍ ရေးသား ဆက်သခိုင်းတော်မူမည်" ဟု အမိန့်တော်မှတ်သည်။ ဒါကြောင့် မင်းတိုင် ပင်အမတ် ဦးဖျော်က အောက်ပါအတိုင်း တေးထပ်တစ်ပုဒ်ကို ရေးစပ် ဆက်သရပါသည်တဲ့။

မင်းတိုင်ပင်အမတ် ဦးဖျော်ရေးပုစ္ဆာတေးထပ်။ ဘဝငယ် မကူးသည်၊ မည်ထူးငယ် လေးကြိမ်၊ စံခန်းငယ် ရွှေအိမ်မှာ၊ ဆန်းတိမ်ပုံလေဝေ၊ သင်္ခါရသူထွေသည်၊ နန်းရွှေ မြေပွင့်တဲ့လေ၊ ဗုဒ္ဓဟူးနံပေါ်သည်၊ နာမံ တော်တွင်၍၊ တနင်္လာလက်တွေ့လို့ ရှေ့နောက်ကယ်စဉ်ကာ၊ ဂဠုန်နံ ထည့်ရောလို့၊ သဘောနှင့်တွေးချင့် စရာ။ သူပန်တဲ့ မလ္လာငယ်၊ နွမ်းခါ ဝါ ရေကျမို့၊ လွန်းမရကွက်မမြင် ပုဆိုးနယ်ပင်၊ ဉာဏ်တွေးနှင့်ဆင်ခြင်၊ သိအောင်ပင် ဖော်စမ်းပလေး။

ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတေးထပ်ပုစ္ဆာကို မင်းတရားကြီးဘုရား အမိန့်တော်နှင့် မင်းလက်ဝဲသုဒ္ဓရ၏ သား ဖြစ်သူ တရားသူကြီး ဦးအေးက အောက်ပါအတိုင်း ဖော်စာ တေးထပ်ကို ပြန်လည်ရေးသားဆက်သရပါ သည်။

တရားသူကြီး ဦးအေးရေး ဖော်စာတေးထပ်။ စာတော်၏ အရကို၊ တွေးဆလို့ ဆင်ခြင်၊ ပထမသခင်၊ သည့် နောက်လျှင် အရီး၊ မိထွေးဖြစ်တစ်ခါ၊ ကိုယ်နှင့်သာ ရောစပ်ကြပြီး၊ သဘောနှင့် ထောက်ချိန် လျှင်၊ မူပေ လိမ်ရှုပ်ကြီး၊ ဖအေညီတစ်သီးနှင့်၊ ဇနီးငယ် ဖြစ်ပြန်၊ အမေမောင် နှောင်းမွေးနှင့်၊ ချစ်ရေးငယ် ဆုံကြသည့် ကံ။ ခုနောက်မှ တစ်ဖန်၊ ကိုယ့်သက်နံပြုပါလို့၊ ယခုမှ သူတစ္ဆေ ဖြစ်ခဲ့ပြီလေ၊ ခဝါကျ လျှော်ရေလို့၊ ရာကြီးနေ မှူးပေထင့်လေး။

ထိုအဖြေ တေးထပ်၌ ဗုဒ္ဓဟူးနံအရမှာ (၄) (ရှင်) ဖြစ်ပါသည်။ နောက် တနင်္လာနံက (၂) (ကြင်) ဖြစ်ပါသည်။ နောက်တနင်္ဂနွေနံ ဂဠုန်က (၁) (ဥ)ဖြစ်ပါသည်။ သုံးခုပေါင်းသော ရှင်ကြင်ဥ ဖြစ်လာပါသည်။ ၎င်းရှင်ကြင်ဥသည် ...

ရှေးဦးစွာ မူကား သခင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက် အမိ၏ မောင်ငယ်နှင့် အိမ်ထောင်သင့်၍ အရီးတော်သည်။ နောက် အဖ၏ ညီ ဘထွေးနှင့် သင့်၍ မိထွေးတော်သည်။ နောက် ကိုယ်တိုင် သင့်မြတ်ရာတွင် မယား ဖြစ်လာသည်။ နောက်သော် သေဆုံးရှာသည်။ ထို့ကြောင့် (ယခုမှာ သူတစ္ဆေဖြစ်ခဲ့လေပြီ) ဟု စပ်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် ယင်းတောဝန်ကြီးအား ဤရွှေ့ဤမျှပင် အရေးတယူ ကျီစယ်တော်မူတတ်ပါ သည်။ သို့မျှ အချစ်ကြီးစွာသဒ္ဓါ ယုံမှတ်သော မှူးမတ်ကြီးတစ်ပါးက သူ့အား သစ္စာဖောက် လိမ့်မည် ဟုလည်း မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မမျှော်လင့်၊ သံသယကင်း၍ အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်တော်မူခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းအကြောင်းနှင့် ဖော်ပြပါ ပုစ္ဆာတေးထပ် နှစ်ပုဒ်မှာ ဝန်ထောက်တော် ဝက်မစွတ်မြို့စား မင်းကြီး မင်းထင် မဟာစည်သူ၏ အထွေထွေကဗျာများ၊ မှတ်စုစာအုပ် အမှတ်(၈)၌ ရေးသားပါရှိသည့်အတိုင်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အချစ်ကြီးလျှင် အမျက်ကြီးတတ်သော သဘာဝအတိုင်း ထိုနေ့က ယင်းတောဝန်ကြီးအား ရွှေဘို မင်းတရားကြီး က ရှေ့တော်သို့ ခေါ်ယူမေးမြန်းစစ်ဆေးတော်မူပါသည်။ (ဘူးကွယ်)ခဲ့သော် အပြစ်ပေး ရန် မရည်ရွယ်ဘဲ နှုတ်ပြစ်တင်ရုံမျှနှင့် ပြီးသည့်ကိစ္စဖြစ်သည်။

သို့သော် ယင်းတောဝန်ကြီး သည် မုသားစကား ပြောရမည်ကို စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာပုံ ရလေသည်။ မင်းတရားကြီး ကျန်းမာတော်မမူသည်က စ၍ နန်းတွင်းရေး အခြေအနေများကို ဘဝင်မကျနိုင်သူလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒိုးဒိုးဒေါက်ဒေါက် ဟုတ်သလောက် မှန်သလောက်တွေကို ဖောက်ဖွင့်ထုတ်အန် ဝေဖန် တင်လျှောက်၍ ရဲရဲတောက် လင်းကျင်းပစ်လိုက်မည်ဟု ရည်စူးထားသူ ဖြစ်ပုံရလေသည်။

သို့ကြောင့် စံနန်းတော်ဦး မြောက်လှေကားအဆင်းတွင်ပင် ယင်းတောဝန်ကြီးအား ရွှေဘို မင်းတရားကြီး က...

" မောင်မင်းဟာ ပြည်မင်းသားထံ သွားရောက်၍ မြောက်ထိုးပင့်ကော် နှင့် ခမည်းတော်ကို ပုန်ကန်ရန် အားပေး နေသူတို့ အထဲတွင် ပါဝင်နေသည်လား" ဟူသော အမေးတော်ကို မိန့်ကြားလေသည်။

ဤသည်တွင် ရဲရဲတောက် စိတ်ထားနှင့် ယင်းတောဝန်ကြီးက ဖြေကြားတင်လျှောက်လိုက်သည်။

" မှန်လှပါ။ အရှင် ရိပ်ရာတော်လွှဲလျှင် ပြည်ကိုယ်တော်ပဲ တိုင်းပြည်နိုင်ငံကြီးကို ထိန်းသိမ်းအုပ်စိုးနိုင်မည့် အရည်အချင်း ရှိသဖြင့် အားပေးသင့်၍ အားပေးမိပါကြောင်းဘုရား "

ဤလျှောက်တင်ချက်ကြောင့် မင်းတရားကြီး ဆတ်ဆတ်ခါမျှ အမျက်တော်ရှလေပြီ။

" ငါ ငုတ်တုတ်ရှိနေပါလျက်သားနဲ့ နွားရှေ့ထွန်ကျူးသဘော မသင့်သောအကြံကို နင် ကြံလေသပ။ ငါ့လုံ ကို နင် မကြောက်လို့အား ဟဲ့ ... ယင်းတော" ဟု အပါးတော်မှ လက်စွဲတော် လုံကို ကိုင်စွဲလျက် မျက်နှာထား ကြီးကြီးနှင့် ယင်းတောဝန်ကြီးအား ကြည့်၍ မိန့်ကြားတော်မူလိုက်သောအခါ ယင်းတောဝန်ကြီး က ငုံ့၍ ခစား နေရာမှ ကိုယ်ကို မတ်ထားပြီး ...

" အရှင်လုံတော်ထက် တိုင်းပြည်ပျက်မှာကို ပိုလို့ ကြောက်မိပါဘုရား "ဟု လျှောက်ထားလိုက်သည်နှင့် တစ် ပြိုင်နက် ...

" သယ် ... ဖော်ကားလှတဲ့ ငမိုက်သား သွားရောဟဲ့ "

ယင်းတောဝန်ကြီး ၏ ပြတ်သားသော အဖြေအတွက် လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်း ဒေါသအမျက် ပြင်းစွာ ထွက်လာ သော ရွှေဘိုမင်း၏ လက်သုံးတော် လုံတော်သည် ယင်းတောဝန်ကြီး၏ ရင်ဝတည့်တည့်၌ စိုက်မိပြီး ဖြစ်သွား သတည်း။

မင်းခစား မှူးမတ်အများလည်း ပြားပြားဝပ် ဖိန့်ဖိန့်တုန်မှု ရှိနေကြလေသည်။

ယင်းတောဝန်ကြီး၏ အနေအထားမှာလည်း ခစားရင်းမှ ရင်ဝလုံစိုက်လျက် ပက်လက် နောက်ပြန်လဲ၍ သွေး ရဲရဲ ပန်းထွက် နေရာတော့သည်။

အမိန့်တော် နှင့် မင်းမူထမ်းများအား ယင်းတောဝန်ကြီးကို စံနန်းတော်အပြင်သို့ သယ်ယူသွားစေရာ လက်ဝဲ ဝင်းတံခါး အပြင်သို့ ရောက်လျှင် ယင်းတောဝန်ကြီးခမျာ အနိစ္စရောက်ရှာလေတော့သည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး သည် မိမိလက်ချက်ဖြင့် သွေးပွက်ပွက်ယိုကာ ဇီဝိန်ချုပ်ရရှာသော ယင်းတောဝန်ကြီး ကိစ္စနှင့် စိတ္တဇ ဝေဒနာတော်သည် ပို၍ လှုပ်ရှားပြီး အထွတ်အဖျားတိုင် ရောက်ခဲ့ရသည်။

သမားတော် များနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့က အခြေအနေ မလှသဖြင့် ဝင်ရောက်တွဲမ၍ အဆောင်တော် အတွင်း သို့ သွင်းလာခဲ့ရလေသည်။

ဝေဒနာက ပြင်းပြသော်လည်း မင်းရေး မင်းခွင့်ကလည်း မနည်းလှပါပေ။ သည်အတိုင်းနေ၍လည်း မဖြစ်၊ ကိစ္စ ရှိသမျှကို တိတိကျကျ ပြုကြရမည်သာ။ သို့ကြောင့် သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားအားလည်း ခေါ်ယူ ဝစ်ဆေးတော် မူရချိမ့်ဦးမည်။

ထို့ကြောင့် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးလည်း ထိုနေ့မှာပင် သားတော် ပြည်မင်းသားအား ရှေ့တော်ခစားဝင်ရန် အမိန့်တော် ချမှတ်ရပြန်သည်။

သားတော် ပြည်မင်းသား အိမ်တော်သို့ အခေါ်လွှတ်ရသော တပ်များကိုလည်း ကြည့်ပါဦး။

သားတော် ပြည်မင်းသားကြီး၏ စံအိမ်တော်ဝင်း အနောက်ပေါက်ဖြစ်သော ဧရာဝတီမြစ်ဆိပ်တွင် လှေတော် ဆင်းရေ တစ်ဆယ်၊ အမှုထမ်း ၄၀၀ နှင့် ရွှေတောင်မြို့ဝန် ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်၍ တစ်တပ်။

စံအိမ်တော်ဝင်း အရှေ့မျက်နှာနှင့် တောင်မျက်နှာများတွင် အမှုထမ်း ၅၀၀ နှင့် မြောက်ထားဝယ်ဗိုလ်၊ တောင်တွင်းကြီး မြို့ဝန် မင်းကြီး မဟာမင်းလှ မင်းခေါင်တင်၊ တောင်မာရဘင် သေနတ်ဗိုလ် မင်းကြီး မဟာမင်းခေါင် နော်ရထာတို့ကို အစောင့်အနေထား၍ ခေါ်တော်မူခြင်းဖြစ်လေသည်။

သဘောမှာ ပြည်မင်းသားကြီးအား လက်နက်စုံညီညာနှင့် ရှစ်မျက်နှာဝိုင်းပြီး ခေါ်ယူရန် တပ်ထောင် တာခင်း ၍ လွှတ်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်မင်းသားသည် ဤအသိုင်းအဝိုင်း၊ လက်နက်လူသူတွေ ရံဝိုင်း၍ ခေါ်ယူခြင်းခံရသည်မှာ ရာဇဝတ်ဘေး သည် မည်မျှ အလေးအနက်ရှိကြောင်း သိရှိနိုင်ပါသည်။

ယင်းတောဝန်ကြီး ခမျာ ခံလိုက်ရရှာပြီကိုလည်း တောမီးတမျှ တစ်မဟုတ်ချင်း ပျံ့နှံ့ကြားသိရပြီးဖြစ်၍ မိမိနှင့် အတူ အိမ်တော်သူ အိမ်တော်သားအားလုံး ကြိမ်မီးအုံးတမျှ ပူဆာချောက်ချား ကြရလေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

သည်တော့ မိမိအလှည့် ကြုံလာသည်မှာလည်း သက်သာရာရဖွယ်မမြင်ဟု ပြည်မင်းသားကြီး တွေးဆ ဆင် ခြင်သိမြင်ပြီးပင်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ခမည်းတော် ခေါ်တော်မူရာ လိုက်ပါသွား၍ အပြစ်ပေးခံရခြင်းထက် မိမိ၌ ရှိသမျှ အင်အားနှင့် ရုန်းကန် ထွက်ပေါက် ရှာသွားခြင်းသာလျှင် လွတ်မြောက်ရာ လမ်းစကို ရရှိတော့မည်ဟု နားလည်သည်။

သည်တော့ မူလ ကြိုတင် စီစဉ်ထားပြီးသော အစီအစဉ်အတိုင်း အရေးဆိုလျှင် အဆင်သင့် ဖြစ်စေရန် ပြင်ဆင် ထားသည့်အတိုင်း ထွက်ပေါက်ရှာ၍ ရုန်းထွက်ရန် တာဝန်လေတော့သည်။

ယခင် ကြိုတင်စီစဉ် စုဆောင်းထားသော တပည့်ငယ်သား မင်းမှုထမ်းများသည် ပြည်မင်းသားကြီး၏ ဝင်း တော်အတွင်း မှာ စုပြီးသား၊ ရပ်တည်ပြီးသား အသင့်ရှိသလို အိမ်တော်သူ၊ အိမ်တော်သား၊ ခြွေရံ ကျေးကျွန် သင်းပင်းများနှင့် ကြင်ရာတော် ခဲပေါင်မြို့စား၊ သားတော် သမီးတော်အများ၊ ကိုယ်ရံတော်၊ လက်စွဲတော်၊ အိမ်တော်သားတို့ အဖို့လည်း အထုပ်အပိုး ပစ္စည်းအစုံနှင့် အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေ ပေသည်။

စံအိမ်တော်ဝင်းအတွင်း၌ အမှုထမ်းကျေးကျွန် စစ်သားများအပြင် ဆင်၊ မြင်း၊ လှည်း၊ နွားတို့လည်း တစ်တပ် တစ်အား စုဆောင်းပြီးသားဖြစ်နေသည်။

စံအိမ်တော် ကို ဝိုင်းရံထားသော ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ တပ်များကလည်း အနောက်ဘက်၊ အရှေ့ဘက်၊ တောင်ဘက်တို့တွင် အင်အားက အတော်ကြီးမားနေသည်။

မြောက်ဘက် မျက်နှာကမူ ရှိသင့်သမျှ အစောင့်အနေချထားသည် မှန်သော်လည်း အခြား သုံးမျက်နှာ လောက် အင်အား မများလှကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ထိုမြောက်မျက်နှာဝင်းဘက်ကို ဖောက်ထွက်ရန် ရည်ရွယ် သတ်မှတ်ထားကြလေသည်။

အခေါ်တော်များအား ခမည်းတော်ဘုရား အမျက်တော်ပွားမည်ဖြစ်၍ ရှေ့တော်သို့ ရုတ်တရက် အစား မဝင်ဝံ့ သေးကြောင်း ကောင်းအောင် အဖြေရှာပေးထားရသော်လည်း ပြေးပေါက်ကို မျက်ခြည်ပြတ်မခံ၊ အကြံ ယူထားကြပြီးဖြစ်လေသည်။

ကြာရှည် အချိန်ဆွဲ၍ကား မဖြစ်နိုင်ပေ။ နောက်တစ်နေ့ဆိုလျှင် အစား မဝင်ကောင်းလားဟု ရာဇဝတ်သား ခေါ်သလို အတုပ်အနှောင်နှင့် ခေါ်ယူချင်လည်း ခေါ်ယူလာဦးမည်။ စစ်သည် တပ်မှူးများလည်း သည်ထက် အများများ ချထားပေလိမ့်ဦးမည်။ သည်တော့ကား မကြာမီ ရက်မကူးမီ ဝိုင်းရံ ထားသော စစ်တပ်များကို ထိုး ဖောက်ရုန်းထွက်ကြပေတော့မည်။

ပြည်မင်းသား၏ အိမ်တော်သူ အိမ်တော်သား အသိုင်းအဝိုင်း များကလည်း နည်းနည်းပါးပါး မဟုတ်၍ ထွက် ပေါက်ရစေရန် ခံစစ်နှင့်တစ်မျိုး၊ ထိုးစစ်နှင့်တစ်ဖုံ နည်းစုံအောင် ဘုရင့်တပ်တော်များကို တိုက်ခိုက် ရမှသာ ဖြစ်ပါမည်။

ထို့ကြောင့် ၁၂၀၇ ခု၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၆ ရက်နေ့ ညဉ့်တစ်ချက်တီးအချိန်တွင် ပြည်မင်းသားကြီး၊ ကြင် ရာတော်၊ သားတော်၊ သမီးတော်၊ အိမ်တော်ဝန်၊ အမှုထမ်း၊ အရာထမ်း၊ အရာရှိ ကိုယ်ရံတော်၊ ကျေးကျွန် အပေါင်းအသင်းတို့နှင့်အတူ အိမ်တော်၏ အရှေ့မြောက်ဝင်းထရံကို ဆင်တော်နှင့် တိုက်ဖောက် ပြီးလျှင် ထွက်ကြသည်။

အိမ်တော်အတွင်းဝန် အမြင့် အလွှာကပ္ပ နှစ်မြို့ဝန်၊ လက်စွဲခေါင်းမင်းလှမင်းထင် နော်ရထာကို နောက် တပ်ခံပြု ၍ ဝိုင်းဝန်းထားသော ခမည်းတော်၏ တပ်တော် ရဲမက်ဗိုလ်ပါများကို ခုခံတိုက်ခိုက်လျက် ထွက်ပေါက် ရခဲ့လေသည်။ သို့ကြောင့် ပြည်မင်းသားတို့ အုပ်စုသည် မတ္တရာလမ်းမှနေ၍ ရှမ်းပြည် မိုင်းလုံ နယ် အရောက် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြပေတော့သည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် သားတော် ပြည်မင်းသားနှင့် အိမ်တော်သူ အိမ်တော်သားတို့ ခြွေရံကျေးကျွန် များနှင့် တကွ အိမ်တော်ဝင်းထရံကို ဆင်တော်နှင့် ထိုးဖောက်၍ နောက်ပါတပ်များ ဝိုင်းဝန်းထားသော ဘုရင့် တပ်မတော်တို့ကို တိုက်ခိုက် ထွက်ခွာသွားကြောင်း ကြားသိရတော်မူသောအခါ ယခင် အမှုစစ်ဆေး စုံစမ်းဆဲ ဖြစ်သော အဝမြို့ဝန်၊ ညောင်ပင်ကြီးဗိုလ်၊ စစ်ကိုင်းဗိုလ်၊ ဗိုလ်နက်ကျော်နှင့် ဆင်ဝန်တို့အား ဘုရင့် ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို မစောင့်ထိန်း၊ မဖြောင့်မမှန်ကြံသူများဖြစ်ကြသည်။ ရှေ့အဖို့ရာလည်း အဖြောင့် အမှန် စေသုံး၍ ရတော့မည် သူများ မဟုတ်သည့်အတိုင်း ကွပ်မျက်သုတ်သင်စေဟု အမိန့်တော် မှတ်လိုက်သည်။

ပြည်မင်းသားအတွက် အသက်သတ်ရပေါင်းကား အတော်များခဲ့လေပြီ။ နောင်အခါလည်း မည်သူများ ဓားစာခံ ဖြစ်ကြလေဦးမည်နည်း၊ ဇာတ်လမ်းကလည်း မပြီးဆုံးသေးပေ။

ရွှေဘို မင်းတရားကြီးသည် သားတော် ပြည်မင်းသား ထွက်သွားရာ နောက်သို့ လိုက်လံ ဖမ်းဆီးစေရန် တပ်တော် များကို ဆင့်ဆိုစေလွှတ်တော်မူပြန်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမိန့်တော်အတိုင်း သွားရသော တပ်တော်များမှာ ...

၁။ စီးတော်မြင်းဝန်၊ တောင်မာရောင် သေနတ်ခိုလ် လေးခိုလ်ကို အမှုထမ်းလူ ၃၀၀ ပေးအပ်၍ လိုက်လံ ဖမ်းဆီးစေသည်။

၂။ မြောက်ထားဝယ်ခိုလ် တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်သို့ အမှုထမ်း ၃၀၀ ပေးအပ်၍ နောက်ထပ် တပ်ဖြည့်တင်း ချီတက်လိုက်သွားရသည်။

၃။ ရှေ့ဝင်းတော်မှူး မင်းကြီး မဟာမင်းခေါင်ရာဇာအား အမှုထမ်းလူ ၃၀၀ ကျော်နှင့် တပ်ဖြည့် ချီတက်စေ သည်။

၄။ သားတော် ပုဂံမင်းကို အလုံးအရင်း အမှုထမ်းများ ပေးအပ်၍ အချုပ်ခန့်ထားပြီးလျှင် မတ္တရာကြောင်း တပ်ဖြည့်ချီတက်စေ၍ မတ္တရာမြို့က ရပ်နေစေသည်။

၅။ သားတော် ပန်းတိန်းမင်းသား၊ သားတော် မင်းတပ်မင်းသားတို့ကိုလည်း သားတော် ပုဂံမင်း တပ်တော် တွင် ၎င်းတို့၏ အမှုထမ်း ကျေးကျွန်များနှင့် လိုက်လံ တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြရလေသည်။

အမှတ် ၁-၂-၃ တပ်တော် သုံးတပ်သည် မိုင်းလုံမြို့အရောက် စစ်ကြောင်း သုံးကြောင်းခွဲ၍ ချီတက်ကြလေ သည်။

ရှေ့က ချီတက်သွားပြီး ဖြစ်သော ပြည်မင်းသားနှင့်အတူ ကြင်ရာတော် သားတော်ငယ်များ အခြွေအရံ တပ်များလည်း နောက်လိုက် ဖမ်းဆီးသူ တပ်သားများထက် အလျင်စောစွာ ထွက်ခွာလာကြရသူများဖြစ်၍ မတ္တရာကြောင်း ချီတက်ရာမှ မိုင်းလုံနယ် အရောက်တောက်လျှောက် ချီတက်နေပြီ ဖြစ်ကြလေသည်။ တော တောင်ကန္တာရလည်း ကြမ်းတမ်းသည်။ မိန်းမသားများနှင့် သားငယ် သမီးငယ် နနယ်သူ တွေ ကလည်း အများအပြား ပါသောကြောင့် တစ်တောဝင် တစ်တောင်တက်နှင့် ခရီးသွက်မှု နှောင့်နှေးလျက် ရှိကြလေ သည်။

သို့သော် ထွက်ခွာလာချိန်က ဦးမိနေသောကြောင့် ဖမ်းဆီးရန် လိုက်လာသော တပ်တော်များနှင့် အလှမ်းဝေး နေပေသေးသည်။

ပြည်မင်းသားနှင့် တပ်တော်သည် မိုင်းလုံမြို့သို့ ဝင်ရောက်မိနိုင်စေခြင်းငှာ တောလမ်းမှ တရကြမ်း ချီတက် ရန် ဖြစ်သော်လည်း သားငယ် သမီးငယ်များကို ငဲ့ညှာလျက် ခရီးမသွက်နိုင် ရှိရာမှ နေပြည်တော်က

ပထမ ရှေးဦးစွာ စေလွှတ်ခြင်းခံရသော စီးတော်မြင်းဝန် တောင်မာရဘင် သေနတ်ဗိုလ်၊ လေးဗိုလ်၏တပ်နှင့် တစ်စ တစ်စ နီးလာနေပြီဖြစ်သည်။

လေးဗိုလ်တပ် ကလည်း ခရီးကြမ်းနှင့်ကာ တာဝန်ကို မခိုမကပ်မရပ်မနား ထမ်းဆောင်ကြသူများပီပီ ပြည် မင်းတပ် ကို မိလုမိခင် လိုက်လာလေသည်။

ဒုတိယ စေလွှတ်ခြင်းခံရသော မြောက်ထားဝယ်ဗိုလ် တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန် ဦးစီးသော တပ်တော် ကတော့ လေးဗိုလ်တို့ တပ်လောက် ရှေ့လောမကြီးဘဲ ခပ်မှန်မှန်သာ ချီတက်ဆဲဖြစ်လေသည်။ တစ်ခုလည်းရှိပါသည်။ တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်သည် ပြည်မင်းသားကြီး လွတ်မြောက်သွားခြင်းကို တစ်ဖက် တစ်လမ်းမှ လိုလားသယောင်ယောင်ရှိ၍ ဘုရင့်အမိန့်တော်ကို ဦးခေါင်းထိပ်မှာ ရွက်လာရသူ ဖြစ်သည့်တိုင် အောင် ပြည်မင်းသားကြီး တိမ်းရှောင်လွတ်မြောက်နိုင်ရန် အချိန်ရနိုင်သမျှ ရစေခြင်းငှာ မိမိတပ်ကို ခပ်အေး အေး လေးလေးဖင့်ဖင့် ချီတက်စေခဲ့သည်။ စစ်စခန်း ချခြင်းလည်း အနည်းငယ် စိပ်စေသည်။ အချို့ ခရီးမှာ တစ်နေကုန် မချီတက်စေဘဲ နေ့တစ်ဝက်ခန့် ချီတက်ပြီးနောက် ရောက်ရာအရပ်၌ ရုတ်တရက် အကြောင်း တစ်ခုခုပြု၍ စခန်းချ ရပ်နားလိုက်ပြန်သည်။ သို့ကြောင့် ပထမ ချီတက်သူ လေးဗိုလ်တပ် နှင့် တောင်တွင်းကြီး မြို့ဝန်၏ ဒုတိယတပ်သည် အပြတ်အသတ် အလှမ်းကွာနေသည်။

တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာလည်း ခမည်းတော်နှင့် သားတော် ပြည်မင်းတို့ အရေးအခင်းတွင် သူ၏ စိတ်ထားမှုမှန်ကို ဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင် ဘုရင်မင်းက ဝေဒနာတော် ရနေပြီး သက်ရွယ်ကြီးရင့်သူ သား တော် ပြည်မင်းက မင်းပျိုမင်းလွင် ရာဇပလ္လင်ကိုလည်း ဆက်ခံထိုက်သူ၊ အဖေ နှင့် သားတော်တို့ နှစ်ဦးတွင် နောင်ရေးတွေးလျှင် တိုင်းပြည်ဘက်က တည့်တည့် မတ်မတ် ရပ်ရလျှင် ပြည်မင်းသားကိုပင် ဆန္ဒပေးလိုရင်း စိတ်ရှိသည်။ သို့ကြောင့် ပြည်မင်း လွတ်မြောက်ရေးတွင် မိမိတပ်က ဖေးဖေးမမ ပြုသည့်ပမာ အချိန်ကို လေးကန်စွာဆွဲ၍ လိုက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လေးဗိုလ် တို့ ပထမတပ်ကတော့ ခမည်းတော်နှင့်သားဟူ၍ မစဉ်းစားဘဲ ပွဲကြီးပွဲကောင်းမို့ နာမည်ရအောင် ဆောင်ရွက်ကြပုံလည်းရလေသည်။

တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်သည် ပြည်မင်းသား အိမ်တော်ကို ဝိုင်းစဉ်အခါကလည်း သူ တစ်နည်းနည်းနှင့် အကူ အညီ အဖေးအမ ပြု၍ ပြည်မင်းတို့ လွတ်မြောက်သွားရခြင်းသာဖြစ်ပါမည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ဝင်းထရံ ကို ဆင် နှင့် ဖောက်ထွက်စဉ်အခါကပင် ဝိုင်းမိပြီး ဖမ်းမိပြီးဖြစ်ရမည်။ ထို့အတူ အခြေအနေအရ ခမည်းတော် ဘုရင် မင်းထံမှာ အမှုတော်ထမ်းနေကြရသူ များမတ် စစ်ဗိုလ် စစ်ကဲများ ထက်ဝက်လောက်က သားတော်ပြည်မင်း ကို လိုလားဥဲ့ညှာပုံရပါသည်။

တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်သည် ယခင် မင်းတုန်းမြို့ဝန် မောင်ရွှေတုတ်အမှုနှင့် ဗန်ကျီတိုက်ဝန် တလုပ်မြို့ဝန် တို့ကိစ္စ ပေါ်ပေါက်စဉ်အခါက ဘုရင်မင်းတရားကြီး၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိရှိသေစွာနှင့်

အမှုတော်ကို ဦးဆွေးဆံမြေ့ ထမ်းရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်ခဲ့သလောက်၊ ယခု ခမည်းတော်နှင့် သားတော်တို့ ကြားတွင်မှ သူ၏ အယူ အဆအတိုင်း သားတော်ဘက်ကို ငဲ့ကွက်ညှာတာရင်း ရှိခဲ့သူဖြစ်နေလေသည်။

ဒါတွေကို ရွှေနန်းတော်ကြီးကလည်း နေ့စဉ် အစီရင်ခံစာများအရ မည်သူ ဦးဆောင်သော မည်သည့် တပ်တော်က မည်မျှ လှုပ်ရှားမှုရှိသည် မရှိသည်များကို စာရင်းဇယားနှင့်တွက်၍ ပြထားကြမည်သာဖြစ်ပါ သည်။

ပြည်မင်းသားနှင့် အခြွေအရံ ကျေးကျွန်အပေါင်းပါတို့သည် မတဲဒေးဝန်းမှ ရွှေတစ်ချောင်းရိုးအတိုင်း မတ္တရာ အရောက် ချီတက်ခဲ့သည်။ မတ္တရာမှတစ်ဆင့် ဆည်တော်၊ ကုလားကွေ့ စသော အရပ်များမှ တစ်ဖန် မိုင်းလုံ အရောက် ချီတက်ကြမည်။ မိုင်းလုံသို့လျှင် မိုးကုတ်၊ မိုးမိတ်နှင့် တစ်ရောတစ်ယက်တည်းဖြစ်သည်။ လက်နက်လူသူ အင်အားလည်း ဖြည့်တင်းနိုင်သည်။ သားမယားများ ကျေးကျွန်အခြွေအရံများလည်း နားနေ ရပ်တည်ရန် တောတောင် ကာရံထား၍ လုံခြုံမှုရှိသည်။ ဝေဒနာသည် ခမည်းတော် တစ်သက်တာ အခိုက်အတန့်ကလေးမှာ မိုင်းလုံအရပ်မှ ရှောင်ကွင်း နားနေတော့မည်ဟူသော ရည်ရွယ်မှုရှိပုံရသည်။ ခမည်း တော်က လျစ်လျူရှုလျှင် ပုန်ကန် ခြားနားမှု မပြုလိုသေးပေ။ ခမည်းတော် အရိုက်အရာကို လွဲသွားလျှင်ကား ပုဂံမင်းသားလောက်ကို အမှုထားရန်မရှိ။ မိမိ၏ ရာဇပလ္လင်သည် အမရပူရ ရွှေမြို့တော်က ဘယ်ကိုမျှ ပြေး ထွက်ရှောင်ပုန်းနိုင်မည် မဟုတ်ဟူ၍ နှလုံးပြုထားသည်။

သို့သော် မတ္တရာမှနေ၍ ချီတက်ခဲ့ရာတွင် မိုင်းလုံသို့ မရောက်သေးဘဲ တောကြီးမျက်မည်းအလယ် အသွယ် သွယ်သော တောင်တန်းတောင်စွယ်များကို ဖြတ်ကျော်ကူးသန်း၍ ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ချီတက် နေရဆဲပင် ဖြစ် ပါသည်။

အတူပါသူ ကြင်ရာတော် ခဲပေါင် ထိပ်ထားနှင့် သားတော် ငါးပါးတို့မှာလည်း အစားအနေမမှန်၊ တောအထပ် ထပ်၊ တောင်အတန်တန်တို့ကို ကျော်ဖြတ် ချီတက်ရဖန်များခဲ့ပြီဖြစ်သောကြောင့် ပင်ပန်း နွမ်းလျ ခြေကုန် ကြလေပြီ။ ဆင်နှင့် သွားရမည့်နေရာကို ဆင်နှင့်၊ မြင်းနှင့်မှ ဖြစ်လျှင် မြင်းနှင့်၊ လှည်းနှင့် သွားခွင့်ကြုံလျှင်လည်း လှည်းနှင့် ... အဆင့်ဆင့် ကူးခဲ့ကြရာ၌ ရှေ့ပိုင်းများတွင် တောင်ပေါ်သွား လမ်းဖြစ်၍ လှည်းလမ်း မရှိရုံမက ဆင်လမ်း မြင်းလမ်းမျှ မသာပါက မိန်းမသားနှင့် ကလေးအရွယ် လူမမယ်များကို အထမ်းအပိုးနှင့် ခေါ်ရလေသည်။ ဤသို့သောအခါမျိုးမှာ ခရီးတွင်ကျယ်စွာ မရောက်နိုင် တော့ပေ။

အသေအကျေ မနားမရပ် တရစပ် ချီတက်လိုက်လာသော လေးဗိုလ်တို့ တပ်သည် ပြည်မင်းတပ်များ ပြေး ရာနောက် သို့ ခြေရာပင် ကောက်နိုင်လောက်အောင် နီးစပ်နေချေပြီ။ တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်တို့ တပ် မှာတော့ သူမူနှင့်သူ နှေးနှေးကွေးကွေး လေးလေးပင်ပင်သာချီတက်လိုက်ပါလာလျက် ရှိပါသည်။

မတ္တရာမြို့တွင် တပ်စွဲထားသော ပုဂံမင်း၏ တပ်တော်မှာ မတ္တရာအေးရိပ်သာ၌ တည်ငြိမ်စွာ ရပ်တည်လျက် ရှိသည်။ သူ့အလုပ်ကား စစ်သုံးကြောင်းခွဲ၍ မိုင်းလုံကြောင်းချီတက်သွားသော စစ်တပ် တို့၏ အစီရင်ခံစာ များကို ရွှေမြို့တော် အမရပူရမြို့အရောက် ပြန်လည် အစီရင်ခံရသော အလုပ်သာ ရှိလေသည်။

ကျန်သော အချိန်တို့မှာမူ ပုဂံမင်း ဝါသနာပါလှသော ချိုး၊ ခါ။ ကြက်ငှက်များ ဖမ်းဆီး စုဆောင်းခြင်း၊ ကြက်တိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်၍ ပုဂံမင်း၏ နောက်တော်ပါ တပ်သားများသည် ပုဂံမင်း၏ ကြက်တိုက်ပွဲ ပရိသတ်များ အဖြစ်နှင့် ကျင် လည်ကြပြန်လေသည်။

ပုဂံမင်း၏ လက်ခွဲတော်ကြီးဖြစ်သူ မောင်ဘိုင်ဆပ် (နောင်အခါ မြို့ဝန်ဘိုင်ဆပ်ဖြစ်လာမည့်သူ) ကလည်း မတ္တရာရွာနှင့် တောတစ်ဝိုက်က တိုက်ကြက်ကောင်းများ စုဆောင်းပေးသည်။ ခါတည်ခြင်း၊ ချိုးထောင်ခြင်း များ ကိုလည်း တောင်ခြေ တောစပ်သို့သွား၍ တပျော်တပါး ပြုလုပ်ကြသည်။ ရွှေမြို့တော်မှဆိုလျှင် မင်းနား တစ်ထောင်မို့ အတော်ဟန်ဆောင်ပြီး နေခဲ့ကြရသည်။ ယခုလို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ခရီးထွက် လာကြသော အခါ ဇောင်းအတွင်းက လွတ်လိုက်သော မြင်းပမာ အထိန်းအကွပ်မရှိ ကြိုက်သလောက် စိတ်ရှိလက်ရှိ ပျော် ပစ်လိုက်ကြသည်။ ပြီးတော့ တောစကားတောမှာ ပျောက်လိုက်ကြရမည်။

မတ္တရာ ဆိုသည် သစ်သီးသစ်နံ့ ပန်းမန်ဥယျာဉ်များ ပေါများသောဌာနဖြစ်သည်။ မိုင်းညို၊ ရီပျောင် မြရောင်သန်းနေသော အုန်းခြံကြီးများနှင့် ငှက်ပျောခြံကြီးများ ရံဝိုင်းနေသောကြောင့် အုန်းငှက်ပျောတို့ ပေါချင်တိုင်းပေါသည်။ ကွမ်းနှင့် ကွမ်းသီး၊ ကွမ်းသီးဖက်တို့ အများအပြား ထွက်ရှိသော အရပ်ဖြစ်၍ ကွမ်းခြံကြီးများ၊ ကွမ်းသီးပင်ခြံကြီးများက ကြီးမား ကျယ်ပြန့်လှသည်။ ကံ့ကော်၊ သရဖီ၊ စကားစိမ်း၊ စကားဝါ စသော ပင်ကြီးပန်းတို့ကလည်း ပေါများလှ၍ မွှေးရနံ့က ကြိုင်လှိုင်သင်းထုံသော မြို့ကြီးဖြစ်သည်။ မတ္တရာ ကျော်စဉ်တဝိုက်မှာ ထန်းရည်ကြိုက်သူတို့၏ အကောင်းဆုံးသော သာမောဗွယ် ရိပ်သာကြီး ဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသေးသည်။

သို့ကြောင့် ပုဂံမင်းသားနှင့်တကွ နောက်တော်က ပေါက်ကျော်တို့မှာ မတ္တရာမြေက ခွာလေရမည်ကိုပင် စိုးရွံ့ နေကြသည်။ ပြေးလေသူပြည်မင်းသားကြီးအား ရုတ်တရက် ဖမ်းဆီးရမိ သွားမည်ကိုပင် မလိုလားသေး နိုင်အောင်ရှိခဲ့ကြသည်။

စင်စစ် ပြည်မင်းသားအား မေတ္တာစိတ် ထားလေသောကြောင့်ကား မဟုတ်ပါ။ သည်ပျော်စရာ မတ္တရာ သည်မြေ မှာ ရက်ရှည်ရှည်နေချင်၊ စည်းစိမ်ခံချင်ကြသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။

မည်သူ မည်သို့ရှိစေကာမူ အချိန်ကာလက ဆုံးဖြတ်ရသည်သာ နောက်ဆုံးအဖြေကြေမြဲ ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂံမင်းအုပ်စုက မတ္တရာက မခွာလို၍ ရက်ရှည်နေချင်သည်။ တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်က ပြည်မင်းသား ပြေးခွင့် ထွက်ပေါက်ရလေအောင်အချိန်ဆွဲ၍ ချီတက်နေသည်။ တစ်ပွဲတစ်လမ်းမျက်နှာရအောင်၊ နာမည်ကောင်း ရအောင် ကြမ်းလိုက်မည်၊ ရမ်းလိုက်မည် ဟူသော စိတ် ထားနှင့် အားကြီးမာန်နွဲ့ ချီတက် နေသူ လေးဗိုလ်တပ်တို့က တပ်ဦးတပ်ဖျားများသည် ကုလားကွေ့ခေါ် သောအရပ်ကိုပင် တပ်ဦးနှင်းနိုင်ခဲ့လေပြီ။ ကုလားကွေ့နှင့် မိုင်းလုံစပ်ကြားရှိ တောတောင်ဂနိုင်းအတွင်းမှာ တော့ ကြင်ရာ သက်ထား သားမယား

ကျေးကျွန်တို့နှင့် တလူးလူး တလွန်လွန် ကြီးကြီးပမ်းပမ်း ခြေလှမ်းကို သယ်ယူ နေကြရသူ ပြည်မင်း၏ အုပ်စုများ ရောက်ရှိနေကြပြီဖြစ်သည်။ ခရီးကြမ်း ခရီးဆိုးတွင် တစ်တောင် တစ်ချုံလျှိုး၍ လာကြသော နေ့ရက်ကလည်း မနည်းတော့ပြီမို့ ကသိကရီဖြစ်လာခဲ့သော မိန်းမသားများ ကလေးငယ် များကို ငဲ့ကွက်ပြီး တောင်စောင်းလျှိုကောင်းကောင်းတွေ့လျှင် ခရီးတစ်ထောက် နားကြ ရသည်။ တောတိရစ္ဆာန်သစ်၊ ကျား၊ ပြောင်၊ ဆင်တို့ အန္တရာယ်နှင့် မြေဆိုး၊ ကင်းဆိုးတို့၏ ဘေးကို လည်း ပြေးရင်းလွှားရင်း ကြည့်ရှောင်ကြရသေးသည်။

အထိန်းအယကိုယ်စီနှင့် ပါခဲ့သော ကလေးငယ်များကလည်း ဘာမျှ သိတတ်ကြသူများ မဟုတ်ရှာ၍ နို့ဆာ ရေဆာလျှင် တအာအာ ငိုရန်သာ တာစုနေကြသည်။

တောအုံ့ချုံကမ်းကြီးရာမှ ချီတက်လာကြရသော်လည်း အသည်းအသန် ဆူညံမှုမျိုးကို မပြုဝံ့ကြပေ။ အပြေး နှင့်အလိုက်တွင် အပြေးသမားက ခြေကျလာသလောက် အလိုက်သမား လေးစိုလ်တပ်သားများက တစ်စ တစ်စ ခြေသာ၍ လာလေသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် တပ်ချင်းနီးသည်ထက် နီးလာလေသည်။

ပြေးနေသောတပ်က လိုက်လာသောတပ်၏အနံ့ကို ရလာလေသည်။ ပြေးသူသည် ပုန်းလျှိုးရသူဖြစ်၍ အသည်းအသန် မပြုဝံ့သူ ဖြစ်သည်။ လိုက်သူ ဖမ်းသူတော့ ဟေးလားဝါးလားနှင့် တောခြောက်သံပေးရဲ သည်။ သို့ကြောင့် သူတို့၏ အသံနှင့် အနံ့အသက်ကို ရှေးက ပြေးနေရသူများက ရရှိသွားနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသည်တွင် ပြည်မင်း၏ တပ်စုများသည် ရှေ့ခရီးကို တွင်အောင် သွားရမည်ထက် တောချုံကောင်းရာ အောင်း ၍ အသက်ရှူသံမျှ မကြားရအောင် လုံခြုံစေရသည်က တာဝန်တစ်ခု အပိုရလာကြပြန်သည်။ ဆင်သံ မြင်းသံများကို ထိန်းထားရသည်ကိုလည်း တစ်ကိစ္စ ဖြစ်ပြန်သည်။ တိုက်ပွဲဝင်နေကြဖြစ်သော ဆင်များ မြင်းများသည် အသံထိန်းထားသော လေ့ကျင့်ခန်းများ သင်ကြားထားပြီးဖြစ်၍ ကျစ်လျစ်စွာ ရှိကြ စေကာမူ မတော်တဆ မဖြစ်ရလေအောင် နှုတ်သီးစွပ်ခြင်းဖြင့် ထိန်းကွပ်ရလေသည်။ ကလေးငယ်တို့ မငို မကြွေး စေရန်ကိုလည်း လူကြီးများ အထိန်းများက ကြိုးစား၍ စောင့်ရှောက်ကြလေသည်။

ဤနည်းအားဖြင့် ပြည်မင်းသားတပ်စုမှာ ခရီးဆက်၍ ထွက်ပြေးရန်ထက် တစ်စတစ်နီးလာသော လေးစိုလ်တပ်ကို မျက်ခြည်ပြတ်ရန် ဘေးကိုပန်း၍ ချောက်ကမ်းပါးတစ်လျှောက်တွင် ခိုဝင်ပုန်းလျှိုးနေကြရ တော့သည်။

တောအုံ့ ချုံကမ်းကြီးရာ အရပ်တွင် အဆင်သင့်သလို ပုန်းလျှိုးခြင်းပြုရသော ပြည်မင်းနှင့် တပ်စုသားတို့ သည် တစ်ခါတစ်ရံ မိမိတို့ ရှေ့သို့ ကျော်လွန်သွားသော လေးစိုလ်တပ်သားများကို တွေ့ရသည်။ တစ်ခါ တစ်ရံ လည်း ဘေးသို့ဖွဲ့၍ တစ်ဘက် လှည့်သွားတတ်သည်။ ဤအခါ မျိုးတွင် တစ်ဘက်ပုန်းလျှိုးရာမှ ထွက်၍ ခရီးဆက်ကြပြန်သည်။ ရှေ့ကင်းထောက် နောက်ကင်းထောက်များကလည်း ရန်သူနီးလျှင် နီးသည့် အလျောက် သတင်းပို့လာကြ၍ ရှောင်စရာ တိမ်းစရာ အချိန်ရနိုင်ပြန်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံလည်း ချောက်တွင်း

က သွားနေသော ပြည်မင်းတပ်သားများနှင့် တောင်ပေါ်လမ်းမှ ချီတက်သွားနေသော လေးဗိုလ် တပ်သားတို့သည် "မှာထားအလားသင့်" ဆိုပုံမျိုးလို ဘေးချင်းယှဉ်လျက် ချီတက်နေမိသည့်အခါများလည်း ကြုံရသည်ဟုဆိုပါသည်။

မိုင်းလုံ မရောက်ခင် တောတောင်အတွင်း ဤသို့ အပြန်ပြန်အထပ်ထပ် အပြေးနှင့်အလိုက် မတိုက်မဆိုင် တမ်း လမ်းလွဲခဲ့နိုင်သည်။ ဆည်တော်နှင့် ကုလားကွေ့ကြားမှာသာ ဆိုပါက ဤမျှလောက် လွယ်ကူစွာ တိမ်းသာ ရှောင်သာခြင်းရှိခဲ့မည်မဟုတ်ပါလေ။

သို့သော် တောင်ကမ်းများကစောက်၊ ချောက်ကမ်းပါးများက နက်ရှိုင်းသော တောမြေရိုင်းနှင့် ဝနားဗွေတစ် လျှောက် မှာ တပ်သားများကလည်း နာဖျားမကျန်း ဖြစ်လာကြသည်။ အားအင်ကုန်ခန်း ခြေပန်း လက်ပန်း လည်း ကျလာကြလေပြီ။ မိန်းမသားနှင့် ကလေးများအဖို့ကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိ ဖြစ်တော့သည်။ သည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ရပ်များပေါ်တွင် ပွဲကြီးပွဲကောင်းဝင်လိုသော လေးဗိုလ်တပ်က ဖျတ်လတ် လျင်မြန်နေခြင်းတို့နှင့် လက်ငင်း ရင်ဆိုင်နေရခြင်းက ဒုက္ခပိုကြီးလှသဖြင့် ကြာကြာခံနိုင်ရည်ရှိကြမည် မဟုတ်ပါပေ။

မတ္တရာမြို့တွင် တပ်စခန်းချရပ် စောင့်စားနေသော ပုဂံမင်းသားမှာမူကား ဝါသနာပါတော်မူရာ လုပ်ရပ် များကို တပည့်ငယ်ကျွန်များနှင့် စိတ်ဝမ်းချချ ကြိုးပမ်းနေရသဖြင့် ရွှေမြို့တော်ကြီးတွင် စံနေရသည် ထက် ပို၍ နှစ်ခြိုက်လေသည်။ ပြည်မင်းသား နောင်တော်အား အလျင်အမြန်ဖမ်းဆီးရမိသွားသည်ကိုပင် စိုးရိမ်စိတ် ဝင်ခဲ့မိသည့်အတိုင်း တပ်တော်များက ခပ်ဆိုင်းဆိုင်း ရှာဖွေနေစေချင်သည်။ ဒါမှ မတ္တရာမြို့တွင် ပျော်ရွှင်စွာ ရက်ရှည်နေရပေမည်။ သို့သော် တပ်တော်တို့၏ သတင်းကိုကား နေ့စဉ် ရွှေနန်းတော် သို့ စစ်ကဲ တပ်မှူးတို့က အစီအရင်ခံစာပို့၍ နေရလေသည်။

တစ်နေ့မှာတော့ ပုဂံမင်းထံသို့ မိုင်းလုံကြောင်း ချီတက်သွားသော ရှေ့တန်းဖြစ်သည့် လေးဗိုလ်တပ်မှ အစီ ရင်ခံချက် သတင်း ရောက်လာပါသည်။ ထိုသတင်းမှာ ပုဂံမင်းအကြိုက် မဟုတ်ပါလေ။

ပြည်မင်းသားကြီး ဖမ်းမိလေပြီ

သတင်းပို့ ရောက်လာသူသည် "မြေနပဲ့နင်း ဇလကျော်ထင်" ဖြစ်ပါသည်။ ဇလကျော်ထင် မှာ စီးတော်မြင်းဝန် လေးဗိုလ်တပ်မှ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပါသည်။ သတင်း အစီရင်ခံလွှာကတော့ "စီးတော်မြင်း ဝန် လေးဗိုလ်တပ် မှ ပြည်မင်းသားအား တပ်သုံးကြောင်းခွဲ၍ လိုက်လံရှာဖွေကြရာ၊ တောလမ်းခရီး၌ ပြည် မင်းသားအား လေးဗိုလ်တပ်က ဖမ်းဆီးရမိထားပြီးဖြစ်ကြောင်း" အစီရင်ခံလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် ပုဂံမင်းသားမှာ မနေသာပြီ။ ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ထံတော်သို့ မြေနပဲ့နင်း ဇလကျော် ထင် နှင့် တကွ မိမိတပ်သားအချို့ကို ခမည်းတော်ဘုရားထံ စေလွှတ် လျှောက်ကြားစေရတော့သည်။

ကံဆိုးရာသော ပြည်မင်းသားကြီးတို့၏ အသိုက်အဝန်းကား လေးဗိုလ်တပ်များ ဝိုင်းရံဖမ်းမိထားလေရာ၊ တောတောင် ကန္တာရ အလယ်တွင် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေကြသူများပီပီ သည်တစ်ခါတော့ မပြေးမထွက်နိုင် လက်မိုင်ချ ရတော့သော အခြေတွင် ရှိနေလေသည်။

သို့ကြောင့် မတ္တရာမြို့သို့ ရောက်အောင်ပင် ပင်ပန်းကြီးစွာ ခေါ်ယူလာခဲ့ကြရသည်။ လူတစ်သိုက် တစ်စု အား စစ်သည်တော်တပ်သား တစ်ပြုလုံးက ဝိုင်းဝန်း ဖမ်းဆီးရမိထားခြင်းအတွက် ပြေးပေါက် ထွက် ပေါက်က ခက်ခဲ ကျပ်တည်းသွားလေပြီ။ မိန်းမသားနှင့် ကလေးငယ်များကိုလည်း ငဲ့ညှာနေကြ ရသေး သည်။

ပြည်မင်းသားတို့အား တောတွင်းမှ မတ္တရာမြို့အထိ ဖမ်းဆီးခေါ်ယူလာနေသောအချိန်တွင် နေပြည်တော် အမရပူရ သို့ ဇလကျော်ထင်နှင့်အတူ အတင်အလျှောက်လာသူတို့က ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးထံတော် မှောက် သို့ ရောက်ကြလေပြီ။ လျှောက်တင်ကြလေပြီ။ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် နေ့စဉ်သတင်းပို့ချက် များ နှင့် တကွ ယခု လေးဗိုလ်တပ်မှ ပြည်မင်းသားကြီးအား ဖမ်းဆီးရမိထားပြီဆိုသော သတင်းစကား အစီရင်ခံချက် များကို ကြားတော်မူသောအခါ အမူတာဝန်၊ အလုပ်တာဝန် ကျေကုန်သော စစ်တပ်နှင့် မကျေကုန် သော စစ်တပ် တို့ကို နှိုင်းဆ ချင့်တွက်တော်မူလေသည်။ လေးဗိုလ်တပ်သည် လျင်မြန် ဖျတ်လတ် ၍ လွှတ်အပ်သော မြား ကဲ့သို့ ဖြောင့်ဖြောင့်သွားလျက် လိုအပ်ချက်ပစ်ကွင်းကို ထိမှန်လေသည်။ စေသော ကျွန်၊ ထွန်သော နွားကဲ့သို့ အရှင်အမူတော်ထမ်းရွက်ရာ၌ လျင်မြန် ကျေကုန် လေသည်။

လယ်ပြင် ဆင်သွားသကဲ့သို့ ထင်ရှားသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုမှာ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး ရှေ့တော်ဝယ် ဘွားဘွား ပေါ်လာ ပြန်သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်သည် တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်၏ နှေးကွေးလေးလံနေသော ဖြစ်ရပ်ကြီး ပင်ဖြစ်နေ ပါသည်။

ပြည်မင်းသား ထွက်သွားရာသို့ လိုက်လံဖမ်းဆီးစေရမည်ဟု ခန့်ထားစေလွှတ်ထားသည့် စစ်ကြောင်းသုံး ကြောင်း မှ တပ်တော်များ အနက်က တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန် မင်းကြီး မဟာမင်းလှ မင်းခေါင်တင် ဦးစီးသော တပ်တော်သည် အရေးပျက်ပျက်ရှိသည်။ ချီတက်ရာ၌ ဖင့်နေးလေးလံနေသည်။ ပြည်စားကို အမိ လိုက်လံ ဖမ်းဆီးမည်ဟု မကြံစည်ဘဲ တပ်စခန်းဖင့်နွဲ့၍ အကြံအစည် ကွေ့လည်ဆန်းပြား ရှိနေကြောင်း ကို ရွှေဘိုမင်း တရားကြီး သိရှိတော်မူသွားသောအခါ အမျက်တော်ပြင်းထန်စွာ ထွက်တော်မူ ရပြန်သည်။

မင်းတရားကြီး အမျက်တော်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စီရင်ချက်က တစ်ပါတည်းကပ်၍ လိုက်ပါ လာခဲ့ ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် ရွှေဖဝါးတော်အောက်မှ ပန်းတည်းဝန် ရွှေလှဲခိုလ် မင်းကြီး မဟာမင်းကျော်သင်္ခယာနှင့် လက်စွဲတော်ကြီး ကရင်အုပ် မောင်ပုတို့အား အမိန့်တော်နှင့် တောင်တွင်းကြီး မြို့ဝန်ထံကို သွားရောက်ရမည်။ ရောက်ရာအရပ် တွေ့ရာအရပ်မှာပဲ တောင်တွင်းကြီး မြို့ဝန်အား အဆုံးစီရင်ခဲ့ရမည်။

စီရင်ရမည့် "ဓား"သည် တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်ကို ပေးအပ် သနားထားတော်မူခဲ့ရင်းဖြစ်သော ကျောက်စီဓားနှင့်ပင် အဆုံးစီရင်ခဲ့ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ကြောင့် ပန်းတည်း ဝန် ရွှေလှဲခိုလ်နှင့် လက်စွဲတော် ကြီး ကရင်အုပ်မောင်ပုတို့သည် တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်အား တွေ့မိရာအရပ် တွင် သင်း၏ ကျောက်စီဓား ကို သိမ်းယူပြီး ထိုဓားနှင့်ပင် သင်းအား အဆုံးစီရင်၍ ပြန်ခဲ့ရမည်ဆိုသော တစ် ချက်လွှတ် အမိန့်တော်ကို ဦးထိပ်၌ ရွက်ခဲ့ရသောကြောင့် ပန်းတည်းဝန် ရွှေလှဲခိုလ် မင်းကြီး မဟာမင်းကျော် သင်္ခယာနှင့် လက်စွဲတော်ကြီး ကရင်အုပ် မောင်ပုတို့မှာ နောက်ပါရဲဘက် လက်နက်ကိုင် တို့နှင့်အတူ တောင်တွင်းကြီး မြို့ဝန် တပ် ရှိရာသို့ အလျင်အမြန် ချီတက်လိုက်သွားကြရလေသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ ဒုတိယ အမိန့်တော်မှာ " အထက်က ခန့်ထားချီတက်စေသော တပ်တော် များကိုလည်း ပြည်မင်းသားကို ဖမ်းမိပြီဖြစ်သောကြောင့် သားတော် ပုဂံမင်းက ယင်း တပ်တော်များကို သိမ်းရုံးပြီးပြန်လာခဲ့ရမည်" ဆိုသော အမိန့်တော်ဖြစ်သည်။ အမိန့်တော်ကိုလည်း ဆိုင်ရာ ပုဂံမင်းသားရှိရာ မတ္တရာသို့ ပို့စေရမည်။ ပုဂံမင်းသားသည် ခမည်းတော်ဘုရား၏ အမိန့်တော်အတိုင်း တပ် တော်များကို သိမ်းရုံးလျက် ရောက်လာရမည့် လေးဗိုလ်တပ်သားများကို စောင့်ပြီး ဖမ်းဆီးရမိခဲ့သောနောင် တော် ပြည်မင်းသား ကိုပါ ယူဆောင်လျက် တော်သလင်းလဆန်း ၈ ရက်နေ့၌ နေပြည်တော် အမရပူရ မြို့တော်သို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့ရလေသည်။

ပြည်မင်းသားကို လိုလား၍ အာရုံထားမိရာသော တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်မှာကား ရာဇဝတ်သားတို့ သွားရာ လမ်း သို့ မြန်းရရှာလေတော့သည်။

ပြည်မင်းသားအတွက်နှင့် ပတ်သက်၍ ယင်းတောဝန်ကြီး အနိစ္စရောက်ရပြီးနောက် ဒုတိယမြောက် များတော် မတ်တော်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ တောင်တွင်းကြီးမြို့ဝန်မင်း ရာဇဝတ် ရောက်ပြန်ရှာသည်။

ပြည်မင်းသား ခမာ မိသားစု ခြွေရံသင်းပင်းများပါ သို့ပန်းရာဇဝတ်သားပမာ နေပြည်တော်သို့ပြန်လည် ရောက်ရှိ ခဲ့ရရှာသည်။ ကံ မရှိလျှင် ဉာဏ်ရှိတိုင်း မအောင်မြင်နိုင်ပါကလားဟု သတိတရားဖွယ်ရာလည်း ဖြစ်နေ ပါသည်။

ပြည်မင်းသားသည် ၁၂၀၇ ခု၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၆ ရက်နေ့ ထွက်သွားခဲ့ရာ ယခု ၁၂၀၇ ခု၊ တော်သလင်း လဆန်း ၈ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည် ဖမ်းဆီးရမိခြင်းကြောင့် ပြေးရက် (၁၇)ရက်သာ ရှိသေး သော်လည်း ခရီး ကြမ်းတွင် ပင်ပန်းစွာ ပြေးရခြင်းများကြောင့် (၁၇)ရက်နေ့ ခြေကုန် လက်ကုန်ကျပြီး ခုခံ တွန်းလှန်ခြင်းအမှု၌ အင်အားချင်း မတူနိုင်၍ ခံလိုက်ရပုံရပါသည်။ ဖမ်းဆီးခံရ အပိုင်းခံရသော အချိန်အခါ တွင် လာစဉ်ကလို လူ လည်းများလှပုံမရတော့ပါ။ နာဖျား သေကျေ၍ သော်လည်းကောင်း၊ မတတ်သာ သော အခါ မိမိတို့ ဘေးလွတ်ရာသို့ ဦးတည်ပြေးပုန်းကြရခြင်းများကြောင့်လည်း နောက်လိုက်နောက်ပါ များစွာ မကျန်ရစ်ဘဲ အိမ်တော်သား အနည်းငယ်နှင့် အမျိုးသမီး ရံရွှေအချို့သာ ကျန်နေပါတော့သည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် သားတော်ပြည်မင်းသားအတွက်နှင့် ဒေါသအမျက် ပြင်းစွာထွက်လေတိုင်း သေကျေ ရသော လူဦးရေသည်ကား အတော်များလှလေပြီ။ ယခုတစ်ဖန် သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားနှင့် သားမယား၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံများကို ဖမ်းဆီးရမိလာသောအခါ အမျက်ဒေါသအလျောက် သူတို့ကိုလည်း တောက်လျှောက် သာ သတ်ဦးတော့မှာပေပဲဟူ၍ လူတွေက တွေးတောနေမိလေသည်။ ပြည်မင်းသားနှင့် သားမယား ခြွေရံတစ်စုအား သနားကြင်နာစွာ စုတ်သပ်နေကြလေသည်။ သို့သော် မင်းတရားကြီးသည် သားတော် ပြည်မင်းသားအား ရုတ်တရက်အားဖြင့် အပြစ်ပေးတော်မမူသေးပေ။ သားတော် ပုဂံမင်းအား ပြည်မင်းသား ကို အပ်တော်မူ၍ အစောင့်အနေ နှင့် ထိန်းသိမ်းသွားစေတော်မူပြန်ပါသည်။

ဤတွင် တွေးတောစရာတစ်ရပ်ဖြစ်စေသည်။ အခြား များတော်မတ်တော်များ၊ အရာရှိများကိုမူ သားတော် ပြည်မင်း နှင့် ပတ်သက်လျှင် အမျက်တော်ရှိသမျှ သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံကြရသလောက် ကာယကံရှင် သားတော် ပြည်မင်းသားအပေါ်တွင် ခမည်းတော်၏ ဒေါသစိတ် ခက်ထန်သလောက် အပြစ်မပြုရက်ဘဲ အချိန်ဆွဲ နေခြင်းက ကွင်းကွင်းကွက်ကွက်ပေါ်ထင်လျက် ရှိလေသည်။ စပ်ကြားက ဓားစာခံတွေ ဖျတ်ခနဲ ဖျတ်ခနဲ သေခဲ့ကြရသလောက် ပြည်မင်း အလှည့်သို့ ရောက်လာသောအခါ ကိုင်တွယ်မှု နှေးကွေးလာခြင်း ကား သားတော်ကြီး ကို ချစ်လွန်း၍ အပြစ်က လွတ်နိုင်သမျှ လွတ်ရလေအောင် ကြံဆောင်လို၍သာဟု အကဲခတ် မိလာကြပါသည်။

အထက် ဥက္ကလာပ စုန်တော်မူစဉ်က အပြန်၌ မန်းရွှေစက်တော်သွား၍ ဘုရားဖူးမိသော အပြစ် ကလေးကြောင့် လွတ်တက်မင်းသားကြီး အဆောင်အရွက်နှင့် တန်ခိုးအာဏာကို ဖြုတ်ချရုံမှတစ်ပါး ထူးခြားသော အပြစ်မပေး သည်ကိုပင် အပြစ်ပေးပုံ ကြီးလေးသည်ဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။

ပြည်မင်းသားတွင် ထိုစဉ်က လွတ်တက်မင်းသားကြီး တန်ခိုးအာဏာနှင့် အခြွေအရံ ဝန် အမှုထမ်း များသာမက အတွင်းဝန် ဘဏ္ဍာစိုးနှင့် သံတော်ဆင့်များပင် ရှိခဲ့ရသည်။ လွတ်တက်မင်းသားကြီး အဖြစ်က ရှုပ်သိမ်းလိုက်သောအခါ ပြည်မင်းသား၌ သံတော်ဆင့် အတွင်းဝန်ဘဏ္ဍာစိုးတို့ မရှိတော့ပြီ။ ယခု နောက်ဆုံး အခြေအနေကား ပြည်မင်းသားကြီးနှင့် သားမယား အခြွေအရံ လက်ပါးစေအနည်းငယ်မျှသာ သို့ပင် ရာဇဝတ်သားဘဝ၌ တည်ရှိနေရလေပြီ။

ပြည်မင်းသား၌ ခမည်းတော်၏ ရာဇဝတ်ဘေးကို ကြောက်ရွံ့၍ ထွက်ပြေးမိသည်က လွဲ၍ ခမည်းတော်အား ပုန်ကန်ခြားနားခြင်းဟူ၍ တစ်စွန်းတစ်စမျှ မပြုခဲ့သေးရိုးလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

စိတ္တဇ ဝေဒနာရှင် ဖြစ်နေသော ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကလည်း သားတော်ကြီးကို ချစ်ခဲ့သော အစွဲက ဦးနှောက်ထဲတွင် စွဲဝင်အမြစ်တွယ်၍ နေခဲ့သည်။ သို့ကြောင့် သားတော်ကြီး အပေါ်တွင် အပြစ်အလျောက် အမျက်တော် ရှိရသော်လည်း ရက်ရက်စက်စက် ပြုတော်မူရန် စိတ်တော်က လက်ခံနိုင်ပုံ မရခဲ့ပါပေ။ သို့ကြောင့် ကြားလူတွေသာ သေကြရသော်လည်း ပြည်မင်းသားကြီးမှာ ခမည်းတော်က ပြတ်သားသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် ဧကန်ဝန်လေးနေသောဟန်ပြလျက် ရှိပါသည်။

ယခုလည်း သားတော် ပုဂံမင်းထံ၌ ပြည်မင်းသားကြီးကို အပ်နှံထားပြန်သည်။ ယခင်ကလည်း သားတော် လတ် ပခန်းမင်းထံ ပြည်မင်းသားကို အပ်နှံခဲ့ဖူးလေသည်။

ယခု နောက်ဆုံး အမှုကိစ္စ၌ ပြည်မင်းသားကို သားတော် ပုဂံမင်းထံ၌ အပ်နှံ၍ အစောင့်အရှောက်နှင့် ထိန်းသိမ်း ထားခြင်းသည် သားတော်ကို အပြစ်မပေးလို၍ သွေးအေးအေးနှင့် တဖြည်းဖြည်း အမျက် ပြေရန် ကြိုးရှည်ရှည် နှင့် လှန်ထားခြင်းဖြစ်ကောင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသေးသည်။

သတ်စေ အမိန့်တော် ခွန်းမိန့်ရွှေလေပြီ

ထိုအတောအတွင်း မင်းတရားကြီး၌ ကျန်းခန့်တော် မမူသော ဝေဒနာက တိုးတက်ခဲ့ပြန်ပါသည်။ အမှန်စင်စစ် စိတ္တဇ လွန်ကဲ၍ အစားအအိပ်အနေမမှန်ခြင်းများက ကိုယ်ကာယ ဝေဒနာကိုပါ တိုးတက်လာရန် အားအင် ဖြည့်တင်းပေးနေသကဲ့သို့ ရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ကြောင့် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးအား မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့် မင်းမိဖုရားများ၊ သားတော် ပုဂံမင်း၊ သားတော် မင်းတုန်းမင်း တို့နှင့် မင်းညီမင်းသား၊ မှူးတော် မတ်တော် ဆွေတော်မျိုးတော် တို့က ယခု ဒေးဝန်း တိုက်စံနန်း တော်တွင် ရာသီဥတု အရပ်ဒေသ စသည် မညီမညွတ် ဖြစ်သဖြင့် ထိုနေရာသည် အခိုက် အတန့် ယာယီ စံနန်းတော်ဖြစ်သည် တစ်ကြောင်း၊ ပြည်သူ လူအပေါင်းတို့သည် လုပ်စားကိုင်စားမှစ၍ စိတ်ဝမ်း မဖြောင့်၊ နှလုံးမချ၊ ပြင်လွင်ကျသည်တစ်ကြောင်းဖြစ်ပါ၍ နေပြည်တော် အမရပူရရွှေမြို့တော်သို့ ဝင်တော်မူ၍ သင့် လျော်သော ဆေးဝါးစသည်များကို ညှိနှိုင်းတိုင်ပင် ဆက်သရမှ ကိုယ်တော် ကျန်းခန့် သာယာတော်မူပါမည်။ ကိုယ်တော် ကျန်းခန့်သာယာတော်မူမှ တိုင်းနေပြည်သူ ရှင်လူသတ္တဝါအပေါင်းတို့ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းရန် ရှိကြောင်းတို့ကို တညီတညွတ်လျှောက်ထားကြသဖြင့် မင်းတရားကြီးက လက်ခံ သဘောကြိုက်ညီတော်မူလေသည်။

ထို့ကြောင့် သတ္တရာဇ် ၁၂၀၇ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း ၁၅ ရက်နေ့တွင် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် မင်းမိဖုရား မင်းညီမင်းသား နှင့် မှူးတော်မတ်တော်အပေါင်း ခြံရံတော်မူပြီး မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့်အတူ ရွှေလှေတော် တွင် စီးနင်းတော်မူကာ မတဲဒေးဝန်းစံနန်းတော်မှ နေပြည်တော် အမရပူရ ရွှေနန်းတော်သို့ ရောဝတီ မြစ်ကြောင်း မှ ထွက်တော်မူခဲ့ကြပါသည်။

သားတော် ပြည်မင်းသား ကို ဖမ်းဆီးရမိသော ရက်မှာ တော်သလင်းလဆန်း ၈ ရက်ဖြစ်၍ ယခု ဒေးဝန်း စံနန်း တော်မှ နေပြည်တော် အမရပူရသို့ပြန်၍ ဝင်တော်မူသော နေ့သည် တော်သလင်းလဆန်း ၁၅ ရက်နေ့ဖြစ်ရာ ပြည်မင်းသား ရောက်၍ ရက်သတ္တတစ်ပတ်မျှ ဖြစ်ပါသည်။

ယခင် အမရပူရ ရွှေမြို့တော်မှ မတဲဒေးဝန်း ယာယီ စံနန်းတော်သို့ ထွက်တော်မူစဉ်အခါက ကုန်းလမ်းမှ ကြည်း ကြောင်း ချီတော်မူခဲ့သည်။ မင်းတရားကြီးက လှည်းယာဉ် စီးတော်မူ၍ မိဖုရားခေါင်ကြီးနှင့် သမီးတော် စုဖုရားကြီးတို့က ဆင်တော်နှင့် လိုက်တော်မူကြရသည်။

ယခု နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်တော်မူသောအခါ၌ ကုန်းလမ်းကြည်းကြောင်းမှ မဟုတ်မှ ရေကြောင်းမှ ရွှေလှေရွှေလောင်းများနှင့် ရေတပ်တော်ခြံရံ၍ ဝင်တော်မူပါသည်။

စင်စစ် အမရပူရရွှေမြို့တော်နှင့် မတဲဒေးဝန်းရပ်ဆိုသည်မှာ မန္တလေးမြို့၊ ဂေါပိန်ဆိပ်ကမ်းနှင့် တစ်ကြော တစ်စပ်တည်း ဖြစ်သည်။ ဂေါပိန်ဆိပ်မှ နေ၍ အမရပူရမြို့သို့ ရေကြောင်းသွားလျှင် ရွှေကြက်ယက်ဆိပ်သို့ ကပ်ပြီး မှ အမရပူရမြို့တွင်းသို့ ဝင်လျှင် ရောက်သည်။ မြစ်ရေကြီးသောအခါများမှာမူ တက်သေးအင်းဆိပ်၊ ရွှေခဲရွာ ဆိပ်များမှာ လှေများကပ်နိုင်သောကြောင့် အမရပူရမြို့တွင်းဝင်ရန် ပို၍နီးပါသည်။

သို့သော် ယနေ့ ရေလမ်းမှ သွားသူများ မရှိသလောက်ဖြစ်ပါသည်။ မြစ်ရေကြီးသော ဝါဆို ဝါခေါင် ဆိုလျှင် ဖြင့် အိုးများ၊ ဖျာများ၊ ငှက်ပျောများ လာရောက်ရောင်းချသော ကုန်လှေများလောက်သာ ဆိုက်ကပ်လှေ ရှိပါသည်။ ဒါတောင်မှ ရတနာဂူ ဘုရားပွဲအခါများတွင်သာ များများတွေ့ရလေ့ရှိပါသည်။

ကုန်းလမ်း မှ ဆိုလျှင် မန္တလေးနှင့် အမရပူရမြို့မှာ ပို၍ တစ်ကြောတစ်စပ်တည်းနီးနေပါသည်။ မန္တလေး ဘုရားကြီး အောက်ကျင်းရပ်က ထွက်လျှင် ကြေးသွန်းရပ်၊ ဒေါက်ခံရပ်မှ ဗားဂရာကွေ့၊ ၎င်းဗားဂရာကွေ့ ရောက် သည်နှင့် အမရပူရ မြေစပ်ကို နင်းမိတော့သည်။ ဖြောင့်ဖြူးသော ကတ္တရာစေး လမ်းမှ မော်တော်ကား၊ ဘတ်စ်ကား၊ မြင်းလှည်း၊ နွားလှည်း၊ စက်ဘီး၊ ဆိုက်ကားများက ရေစီးချောင်းသဖွယ် အလျဉ်မပြတ် ဥဒဟို သွားလာနေကြပါသည်။

အမရပူရမြို့ရိုးနှင့် နန်းတော်ရာများကို ယနေ့ လူငယ်ပိုင်းက ခန့်မှန်းနိုင်သူပင် မရှိသလောက် ဖြစ်ပါသည်။ အမရပူရမြို့ ၏ အုတ်မြို့ရိုးဆိုလျှင် လေးဘက်လေးတန်မှ တစ်ပေ တစ်လက်မမျှ မကျန်တော့ပါ။ လေးမျက်နှာ ကာရံထားသော ကျုံးဆိုလျှင်လည်း အရှေ့မျက်နှာ၌ ကျင်းချိုင့်ရာသာရှိပြီး မြောက်မျက်နှာ မှာ တစ်ချိုးတစ်ပိုင်းသာ ကျင်းချိုင့်အဖြစ်နှင့် ကျန်ရှိတော့သည်။

အကယ်၍ ရှေးခေတ် အမရပူရမြို့ကြီး၏ အကျယ်အဝန်းကို ခန့်မှန်းလိုပါက ယနေ့ မပျက်မစီး တွေ့မြင်နေရ သေးသော မြို့ထောင့်စေတီကြီး ၄ ဆူကို ကြည့်၍ မြို့အကျယ်အဝန်းကို ခန့်မှန်းနိုင်ပါသေးသည်။

မြို့ထောင့် စေတီကြီး ၄ ဆူသည် ကံအားလျော်စွာ မပျက်မစီး ထီးထီးကြီး ကျန်နေသေးသဖြင့်သာ မြို့ရာ ကို ခန့်မှန်းစရာရှိတော့သည်။ ဘိုးတော်ဘုရားသည် ဤမြို့ထောင့် စေတီကြီး ၄ ဆူအား ထူးထူး ခြားခြား စိတ်ကူး တရ တည်ထားခဲ့ခြင်းကိုပင် ကျေးဇူးတင်စရာ ကောင်နေပေသေး၏။ မြို့တွင်းမှာဖြင့် တောချုံများ၊ ယာခင်း များသာ ယနေ့ ရှုခင်းအဖြစ် အလှပြနေကြပါတော့သည်။

၎င်းတောထဲ ချုံထဲ ယာခင်းထဲမှနေပြီး ထိုးထိုး ထောင်ထောင် ကျန်နေသေးသော အုတ်မျှော်စင်၊ ဘိုးတော် ဘုရား သင်္ချိုင်းဂူ စသည်များသည် ဟောင်းနွမ်း ဆွေးမြေ့ညှိုးငယ်၍ နေကြသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသေးသည်။ မြို့ထောင့် စေတီမရှိသော ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့၏ နန်းတော်ရာနှင့် မြို့ရိုးကျုံးမြောင်းတို့သည် မြန်မာ ရာဇဝင် သမိုင်း၏ နောက်ဆုံး လက်ကျန်အဖြစ် တည်ရှိနေ သေးလျှင် ရာဇဝင်၏ ဒုတိယ နောက်ဆုံးဖြစ်သော မြို့ထောင့်စေတီ ၄ ဆူ အတွင်းရှိ အမရပူရမြို့တော်ဟောင်း၏

လက်ကြွင်းလက်ကျန် ကလေးများကို သိမ်းလို့ ကောက်လို့ ရသမျှကလေးအား သည့်ထက်တိုး၍ မပျက်မစီးအောင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားနိုင်ကြမည်ဆိုလျှင် နောင်လာ နောက်သား တို့အဖို့ ယုံတမ်းစကားဟု ထင်နေသော၊ အထင်သေး ခံနေရသော မြန်မာ့ရာဇဝင်သမိုင်း အပေါ်တွင် အတော်အတန် စိတ်ဝင်စားလေ့လာချင်စရာ ဖြစ်လာပါမည်။

ရန်ကုန် စာပိုမီးရထားကြီး ဖွဲ့စည်းပြီးသို့ ဝင်ခါနီးလျှင် မြို့ဟောင်းဘူတာတစ်လျှောက်မှနေ၍ အနောက် ဘက်ကို ကြည့်လိုက်လျှင် တောင်သမန် အင်းကြီးနှင့်တကွ ကျောက်တော်ကြီး ပုထိုးတော်ကြီး စသော စေတီ ပုထိုးအများအပြား ခြံရံထားသော အမရပူရမြို့ မြို့နေရာဟောင်း မြို့ထောင့် စေတီ နှစ်ဆူနှင့် ကျုံး ဟောင်းကြီး များကို ပြတ်ပြတ်သားသား မြင်နေရပေသေးသည်။

ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းမှ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးတစ်ခွင်ရှိ ထုံးဖြူဖွေးဖွေး လှုပ်နေသော စေတီများ၊ အရှေ့ဘက် မှ ရှမ်းရိုးမ တောင်တန်းကြီးနှင့် ပေါင်းစပ်ကြည့်မည်ဆိုပါလျှင် အမရပူရမြို့ကြီး၏ အလှအပ များ သည် စိတ်ကူးယဉ် ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ကြည့်နေရသည့်နယ် ကြည်နူးဖွယ်ရာ ဖြစ်နေပါသည်။

ဒီအလှအပ သဘာဝများနှင့် ခြံရံထားသော တစ်ချိန်တုန်းက မြန်မာရာဇဝင်သမိုင်း ပြောင်ခဲ့သော မြို့ဟောင်း ကြီးအား ဆွီဒင်ပြည်မှ နာမည်ကျော် "အိုးပင်း အဲယား လေဟာပြင် ပြတိုက်ကြီး" တစ်ခု အလား အများပြည် သူတို့ အပန်းဖြေရာ သုတေသနပြုရာ လေဟာပြင် ပြတိုက်ဌာနကြီး တစ်ခုအဖြစ် မကြာ မတင် ရောက်ရှိလာ စေချင်သော ဆန္ဒသည် မြန်မာတိုင်းရင်းသားတိုင်း ပေါ်ပေါက်လာမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

အိုးပင်းအဲယားမြို့ဖီယံ ခေါ် လေဟာပြင် ပြတိုက်ဆိုသည်မှာ ရှိရင်း ရှေးဟောင်းလက်ရာ လက်ကြွင်း အကျန် အကြွင်းကလေးများကို သူ့အနေအထားအတိုင်း မပျက်မစီးအောင် စောင့်ရှောက် ပြသထားခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌ တောချုံပေါင်းမြတ် သစ်ပင်များ လွှမ်းမိုးဖျက်ဆီးခြင်း မရှိရန် ရှင်းလင်းစောင့်ရှောက် ထိန်း သိမ်းပေးထားခြင်း၊ မသမာသူများ၏ ရိုက်ချိုးတူးဆွ ဖျက်ဆီးခြင်းမှ လုံခြုံအောင် ကြီးကြပ် စောင့်ရှောက်ခြင်း များသာ စာရင်းဝင်ပါသည်။

အနည်းအကျဉ်း ကုန်သွင်းသလောက် ကုန်ကျသည်မှတစ်ပါး အကြီးအကျယ် ကုန်ကျရန် မရှိပါ၍ ဖြစ်နိုင်စရာ လည်းရှိပါသည်။ ဤအနည်းအကျဉ်းကလေးမျှပင် ကုန်ကျစရိတ် ကာမိအောင် ပြုမည်ဆိုပါက နိုင်ငံခြားရှိ လေဟာပြင် ပြတိုက်များကို ဝင်ခပေးပြီး ကြည့်ရသော နည်းမျိုး (ယနေ့ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကို ဝင်ခပေးကြည့် ရသောနည်း)လို ပြုလုပ်နိုင်ပါသေးသည်။

ထိုနည်း အမရပူရမြို့တော်ဟောင်း လေဟာပြင် ပြတိုက်ကြီးဖြစ်လာမည်ဆိုပါလျှင် တောချုံများ ရှင်းလင်း၍ သာသာယာယာ ရှိအောင် ပြုထားခြင်း၊ ကမ္ဘာ့ဆိုင်းဘုတ်များ ထိုးထားခြင်း စသည့်ဖြင့် လိုအပ်သည် တို့ကို စီမံထားလျှင် သုတေသန လိုလားသော တိုင်းရင်းသားများ သာမက အပန်းဖြေ ထွက်လိုသူများနှင့် နိုင်ငံခြား ဧည့်သည်များလည်း စည်ကားစွာ ပေါ်ပေါက်ကြည့်ရှုကြရန် သေချာသော

အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ လိုရင်း ပြန်ဆက်ကြစို့။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအတိုင်း သဘာဝ အလှများနှင့် ခြံရံထားသော အမရပူရ ရွှေမြို့တော်ကြီးသို့ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးပြန်လည် ရောက်ရှိတော်မူသောအချိန်၌ သားတော် ပုဂံမင်း ထံတွင် အပ်နှံထားသော သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားကိစ္စကို ပုဂံမင်းသားက ဦးစီး ကြီးကြပ်၍ အမှုသွားအမှုလာ အရပ်ရပ်တို့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းစေသဖြင့် ပုဂံမင်းသားသည် အမှုကို နေ့စဉ် နေ့တိုင်း အဆိုင်းခွဲ၍ စစ်ဆေးမေးမြန်းလျက်ရှိလေသည်။

အမှု စစ်ဆေးခန်းသည် ပြည်မင်းသားကြီး အိမ်တော်မှ ဝင်းထရံကို ဆင်နှင့် ဖောက်ထွက်စဉ်က စတင် ရလေ သည်။

စစ်ဆေးသော အဖွဲ့မှာ ပုဂံမင်းသားက ဦးစီးကြပ်မတ်ရသော်လည်း ပုဂံမင်းသား တစ်ဦးတည်းကား မဟုတ်ပေ။ လွတ်တော်ဝန်ကြီးများအဖွဲ့နှင့် ပူးတွဲစစ်ဆေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စစ်ဆေးချက်များ၌ ပြည်မင်းသားကြီး မိုင်းလုံသို့ ထွက်ပြေးရန် အိမ်တော်ဝင်းကို ဆင်နှင့်ထိုးဖောက်ချိန်၌ ဆင်ဦးစီး သူ အစ ပါဝင်သမျှ ကျေးကျွန်လက်စွဲ ရဲမက် လက်နက်ကိုင်များနှင့် ရှေ့တပ် နောက်တပ် တိုက်ခိုက်ရာ ပါဝင်သူများ အားလုံး၏ အမည်စာရင်းကို တစ်ဦးမကျန် စိစစ်မေးမြန်းစစ်ဆေးနေခဲ့ရသည်။

နောက်ဆုံး လေးဗိုလ်တပ်မှ ဖမ်းဆီးမိချိန် ကျန်ရစ်သော နောက်လိုက် နောက်ပါ လက်နက်စွဲ လက်စွဲကျေး ကျွန်များ အထိ အင်အားအတက်အကျကို မိမိရရ စုံစမ်းသည်။

နောက်ဆုံး လက်ကျန် လက်ရင်းတိုက်ပွဲဝင် ကျေးကျွန်ရဲမက်များအား ကျပ်ကျပ်တည်းတည်းထား၍ စစ် ချက် တို့ ညှစ်ထုတ်သည်ဆိုမှ ရသမျှ စစ်ချက်တို့မှာတော့ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်မင်းသားကို အားပေး အားမြှောက် ပြုနေသူများပင် ပါဝင်လာပြန်ပါသည်။

ပါဝင်သော အမည်များမှာ အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးနှင့် မယ်တော် ပွဲနင်းကတော် မယ်အိ အမျိုး ထား သော ဟင်္သာတ-သာရဝေါ တစ်ဝိုက်က လူများ ဖြစ်နေပြန်သည်။

ပြည်မင်းသား မိုင်းလုံကြောင်းချီ၍ မိုင်းလုံ အရောက်တွင် အဆင်ပြေအောင် နေပြည်တော်မှနေ၍ တဖွဲဖွဲ အင်အား ဖြင့် လိုက်ပါလာမည့် သူများသည် သာရဝေါနှင့် ဟင်္သာတက လူများဖြစ်သည်။ မိုင်းလုံက အင်အား တောင့်၍ ချီတက်လာလျှင် နေပြည်တော်တွင် ကျန်ရှိနေသော ပြည်-ဟင်္သာတ-သာရဝေါ အမှုထမ်း များက မြို့တွင်းမှ အတွင်းသူပုန် ထကြွရန် စီမံနေကြသည်။

နောက်ဆုံး အခြေအနေ မပေး၍ ပြည်မင်းသားအား သားသမီးအခြွေအရံနှင့်တကွ ဖမ်းဆီးရမိ လာသောအခါ လည်း ဇွဲမာန် မလျော့ကြပါ။ ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းထားသော ပုဂံမင်းသားလက်မှ ပြည်မင်းသားကြီး ကို လုယူ ပြီး နန်းတော်ကြီးကို စီးကြမည် ကြံစည်နေကြကြောင်း။

အကယ်၍ ဒေးဝန်း ယာယီနန်းတော်ကို မစီးနိုင်လျှင် အမရပူရ ရွှေနန်းတော်ကြီးကိုစီး၍ တစ်မင်းတစ်ဘုရင် ထူထောင် ရန် အကြံများ ယူနေကြောင်းများသည် အစစ်အဆေးခံ ရာဇဝတ်တရားခံတို့ထံမှ တစ်စတစ်စ ရ၍ ရ၍ လာကြသည်။

ယင်းသို့ စစ်ဆေးနေချိန်၌ ပြည်မင်းသားကြီးအားအထူးဂရုပြု၍ ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် ပြုထားရသည်။ သားတော်ငယ် များနှင့် ကြင်ရာတော်တို့မှာပင် အကျယ်ချုပ် ဘဝမှ အကျဉ်းချုပ် ဘဝသို့ ရောက်နေကြ ရပြန်သည်။ အိမ်တော်ပတ်လည် ၌ ထူထပ်သော အစောင့်အကြပ်များ အဆင့်ဆင့်ချထား သည်။ ပွဲတော်ချက် များကိုပင် အဆောင်တော်နှင့် အိမ်တော်ပေါ်၌ မထားရဘဲ၊ ပွဲတော်အုပ်များကို အပြင်မှ လာရောက် ပို့ရသည်။ အခြွေအရံ အခိုင်းအယ တို့ကိုလည်း ကျပ်ကျပ်တည်းတည်း လျှော့ချထားသည်။ သား တော်ငယ်များအတွက် အထိန်းအချီ အနည်းငယ်သာ ထားရသည်။ ကြင်ရာတော် ခဲပေါင်ထိပ်ထား နှင့် သား တော်များသည် အဆောင်တံခါးများ အလုပ်ပိတ်ထားသော အကျဉ်းထောင်သဖွယ် အခန်းငယ် တွင် နွမ်းနယ် စွာ စု၍ နေကြရရှာသည်။

ပြည်မင်းသားကြီး ကား တက်တခေါက်ခေါက်နှင့် စကြိုလျှောက်၍သာ နေတော့သည်။

ပြည်မင်းသားကြီး၏ သားတော်များမှာ ခမည်းတော်နှင့် မယ်တော်တို့ မျက်နှာကို ညှိုးငယ်စွာကြည့်၍ နေ ရရှာသည်။ မိုင်းလုံကြောင်း ချီစဉ် အခါက ပင်ပန်းနွမ်းလျ လာခဲ့သမျှတို့သည် နေပြည်တော်သို့ ပြန်ရောက်ကြ ရာမှာလည်း မဖြေသာတော့ဘဲ အခန်းဆောင် ကျဉ်းကျဉ်းကလေးထဲ၌ စုပုံကျပ်ခဲ၍ ရင်ထဲပူ လောင်လှစွာဖြင့် တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက်ကြည့်ပြီး သက်ပြင်းရှည်ကြီးချ၍သာ အချိန်ကုန် ရှာ တော့သည်။

သားတော် အကြီး နှစ်ယောက်သည် ဆယ့်သုံးလေးနှစ်သားဖြစ်၍ ရဲရဲတောက် သတ္တိခဲကလေး များ ဖြစ်သည်။ လောကအကြောင်း၊ ဒုက္ခသုခ အကြောင်းတို့ကို အတော်အတန် နားလည်ကြပြီး ဖြစ် သော်လည်း အငယ်များမှာ ဒုက္ခ ကို အကျွမ်းမဝင်ဘူး ရှာသူများပီပီ အနေအထိုင် အလိုမကျလျှင် တကနီကနီ ငိုကြွေး တတ် ကြရှာသည်။

ပထမ သားတော်အကြီးဆုံး သတိုးမင်းစောပင် အသက်အရွယ်က ၁၃ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ဒုတိယသား တော် သတိုးမင်းဖျားက ၁၁ နှစ်၊ တတိယသားတော် သတိုးမင်းလှက ၈ နှစ်၊ စတုတ္ထသားတော် သတိုးမင်း တင်က ၆ နှစ်နှင့် ပဉ္စမ သားတော် အငယ်ဆုံးကလေး မင်းရဲသီရိရာဇာကျော်ခေါင် ထိပ်တင်တုတ်မှာ ၃ နှစ် ပင် မပြည့်သေး၍ နို့ထိန်းနှင့် နို့စို့နေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ရှေးအခါကတော့ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ နို့မှုန့်များ၊ နို့ဘူးများမပေါ်သေးသောကြောင့် နို့ထိန်းများကိုငှား၍ မိမိ ကလေးများကို နို့တိုက်ရပါသည်။ မိခင်ကိုယ်တိုင် နို့တိုက်ရန် မဖြစ်နိုင်သော အကြောင်းများကြောင့်လည်း နို့ထိန်း ငှား၍ နို့တိုက်ရပါသည်။

ဥပမာ၊ မိခင် မကျန်းမမာ၍သော်လည်းကောင်း၊ သားသမီးနီးကပ်သောကြောင့် ကလေးနို့မျက်မှာ စိုး၍သော် လည်းကောင်း၊ အလှအပ မပျက်လို၍ တစ်ကြောင်း၊ အစားမရှောင်စားလို၍ တစ်ကြောင်း၊ မိမိရင်သွေး ကို မိမိ နို့ချိုမတိုက်ကျွေးဘဲ နို့ထိန်းငှားတိုက်ကြသည်။ အများအားဖြင့် မင်းစိုးရာဇာများ၊ သူဌေးသူကြွယ် များက နို့ထိန်းငှားထားတတ်ကြသော်လည်း ဆင်းရဲသားပိုင်းကမူ မတတ်နိုင်၍ ကိုယ့်နို့ကိုပဲ ကိုယ် တိုက်ကြရပါသည်။

နို့ထိန်းအလုပ် လုပ်သူများသည်လည်း သားသည် မိခင်များသာဖြစ်ပါသည်။ သားသည် မိခင်များသာလျှင် နို့ထွက်သူ ဖြစ်၍ နို့ထိန်းအလုပ်ကို လုပ်ကြရပါသည်။ နို့ထိန်းငှားသူတို့ကလည်း အပြစ်အမျိုးမျိုးမှ ကင်းစင် သူများ ကိုသာ နို့ထိန်းငှားရမ်းမြဲဖြစ်ပါသည်။

မင်းညီမင်းသားများထံ နို့ထိန်းလုပ်ရသူများမှာ သာ၍ပင် အရွေးအချယ်ခံရသူများဖြစ်ပါသည်။ တကယ့် အပြစ်ကင်းသူ တွေ ကျန်းမာသူလက်ရွေးစင်များသာ နို့ထိန်းအလုပ် ရွေးချယ် ခန့်ထားခြင်း ခံရမြဲ ဖြစ်ပါသည်။

မင်းသား သို့မဟုတ် မင်းသမီးတို့ကို နို့တိုက်ရသူ နို့ထိန်းသည် မိမိ ရင်သွေးအရင်းကိုလည်း နို့တိုက်ရသည်။ ကလေးနှစ်ယောက်ပြိုင် စို့နိုင်အောင် နို့ပေါ့သူဖြစ်ရသည်။ " နို့လုံးရွှင်သည် လင်ပါစို့တော့ မကုန်တည်း" ဟု သော ဦးပုည၏ စာဆိုနှင့်အညီ နို့အုံကောင်းကောင်းနှင့် နို့လုံးသန်သန်ထွက်သူဖြစ်ရသည်။ သူ့ကို နို့ထွက် အောင်လည်း နို့ရွှင်မည့် အစားအစာများကို ကျွေးရသည်။ ဥပမာ - နို့စားနွားမကြီးများကို နို့ကောင်းကောင်း ထွက်အောင် ဖွဲနု၊ နှမ်းဖတ် စသည့် အစာတွေ တဝကြီးကျွေးထား၏သို့ပါတည်း။

" ငါ ဘယ်မင်းသားနဲ့ နို့စို့ဖက်ကွ " ဟု ကြီးလာသောအခါ ကြွားတတ်သော နို့ထိန်း၏ သားသမီးများ ရှိကြ သေးသည်။ သူတို့ကရှင်ဘုရင် သားမြေးများနှင့်လည်း ငယ်စဉ်က ကစားဖော် ကစားဖက် ဖြစ်ကြ၍ ကြီးလျှင် ရာထူးရာခံ ကောင်းကောင်းများ ရတတ်ကြသေးသည်။ ပုဂံခေတ်က ငရမန်ကန်းနှင့် စောလူးမင်း ကဲ့သို့ပင်။ နို့ထိန်းသည်ကလည်း နို့ငှားစို့သူ၏ ကလေးအား မိမိရင်သွေးသားသမီးများနှင့်မခြား ချစ်ခင် တွယ်တာပြီး သံ ယောဇဉ်ကြီးကြီး ထားတတ်ကြပါသည်။

ပြည်မင်းသား၏ သားထွေးကလေး ထိပ်တင်တုတ်ကို နို့တိုက်ရသူ နို့ထိန်းမယ်ပုသည် သူ့ကလေး မီးတွင်း က ဆုံးသွား၍ ထိပ်တင်တုတ် ကို လာရောက် နို့တိုက်ရသောအခါ ပို၍ လွတ်လပ်နေပါသည်။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့မှာ ဝေငှချစ်စရာ သားသမီးအရင်း မရှိသောကြောင့် အချစ်သံယောဇဉ်သမျှကို သူ နို့ချို တိုက်ကျွေးရသော မင်းသားကလေး ထိပ်တင်တုတ် အပေါ်တွင် စုပုံပေးထားခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ မင်းသား ကလေးက နှစ်ခါလည်ကျော်ကျော် သုံးခါလည်နီးပါး မတ်တတ်ပြေးစဖြစ်သော်လည်း နို့ချိုကို မဖြတ် ရသေးဘဲ "နို့မေ - နို့မေ" ဟု ခေါ်ကာ ဖိမ်ဆွဲ၍ နို့စို့နေတတ်သေးသည်။ ထိပ်တင်တုတ်က မယ်တော် ရင်း ကိုလည်းသိသည်။ ချစ်သည်။ " မယ်တော် " ဟု ခေါ်တတ်သည်။ နို့ထိန်း ကို လည်း ချစ်သည်။ သူ့ကို နို့ တိုက်သူဖြစ်၍ "နို့မေ" ဟု ခေါ်လေ့ရှိသည်။

နို့မေက နို့ချည်းမတိုက်၊ ထိပ်တင်တုတ် ကို မတ်တတ်ပြေးမှ ထမင်းဆီဆမ်း ရွှေလင်ပန်းနှင့်လည်း ကျွေး တတ်သည်။ ထိပ်တင်တုတ်အသက် ၆ နှစ်သား ရှိသော် သတိုးမင်းတင်မှာလည်း သူ့အထိန်းတော်ကြီး က ထမင်းဆီဆမ်း ရွှေလင်ပန်းနှင့် ခွံ့နေကျဖြစ်သည်။

ထမင်းဆီဆမ်း ရွှေလင်ပန်းဆိုသည့်အတိုင်း မင်းသားကလေးမှာ ထမင်း ထည့်ကျွေးရသော ရွှေလင်ပန်းငယ် (ရွှေပန်းကန်ပြား) နှင့် ရွှေရည်သောက် ဖလားကလေးတွေ ကိုယ်စီနှင့် ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့သာ မဟုတ် နန်း တော်ပတ်ဝန်းကျင် မင်းသား မင်းသမီးငယ်များသည် ရွှေပန်းကန်၊ ရွှေလင်ပန်း၊ ရွှေရေသောက် ဖလား ကလေးတွေ ကိုယ်စီနှင့် ထားလေ့ရှိပါသည်။ ရှေးအခါက ပန်းကန်ပြား မပေါ်သေး၍ မင်းစိုးရာဇာ တို့က ရွှေ ပန်းကန်၊ ရွှေဖလားသုံးသည်။ သူဌေးသူကြွယ်တို့က ငွေလုံ၊ ငွေဖလားများလုပ်၍ သုံးစွဲ ကြရသည်။ တစ်ဦး နှင့်တစ်ဦး လက်ဖွဲ့လျှင်လည်း ဒါမျိုးကလေးတွေနှင့် လက်ဖွဲ့ကြသည်။ သင်္ခါရ အတိုင်း ဆင်းရဲမဲ့တေ အခြေ ပျက်လာတော့လည်း ဒါတွေကိုပဲ ထုခွဲရောင်းချစားသောက်ကြပြန်ပါသည်။

ရွှေပန်းကန်၊ ရွှေဖွန်း၊ မိုးကြိုးပန်းကန်၊ မိုးကြိုးဖွန်းများသည် ယခုခေတ် ကြောပန်းကန်၊ ကြောဖွန်းများလို ကွဲရှ သွားခြင်း မရှိဘဲ တစ်သက်လုံး သုံးစွဲသွားနိုင်သော ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ဟိန္ဒူကုလားများ၏ ကြေးအိုး နှင့် ကြေးလင်ပန်း များကဲ့သို့ တစ်သက်လုံးသာမက သားစဉ်မြေးဆက် ဆက်လက် သုံးစွဲနိုင်သည်။

ရွှေသောက်ရေဖလား၊ ငွေသောက်ရေဖလားများနှင့် သုံးစွဲနိုင်သူတို့က သုံးစွဲ၍ ကြေးခွက်၊ ကြေးဖလား သုံး သူတွေကလည်း အများ၊ နီးရေခွက်များ၊ အုန်းမှုတ်ခွက်များလည်း အများပြည်သူတို့၏ ရေသောက်ခွက် များ ပါတည်း။ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ ဖန်ထည်၊ ဖန်ခွက်များ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူသုံးစွဲရန် ဖန်ထည် များ မပေါ်သေး သောအချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်မင်းသား၏ သားအငယ်ဆုံး ထိပ်တင်တုတ်နှင့် အထိန်း နို့မေတို့သည် ရွှေ လင်ပန်း၊ ရွှေဖလားတို့ကြောင့် ဒုက္ခများခွဲရပ်များကိုလည်း နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်လက် ဖော်ပြသွားပါဦးမည်။

သို့နှင့် ပြည်မင်းသား အမှုကိုဆက်၍ စစ်ဆေးရန် အမိန့်တော်က ချမှတ်ပြီးသားဖြစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ပုဂံမင်း က အကြီးအကဲ အမှူးပြုပြီး တရားဌာန၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း ပါဝင်သူများကို တစ်ဆိုင်ပြီးတစ် ဆိုင်းစစ်ချက်များ ယူလျက်ရှိနေကြသည်။

ပုဂံမင်းကလည်း အလျင်စလို မဟုတ်လှဘဲ လူစေတက်စေ ထွက်ချက် ဟူသရွေ့ကို စုဆောင်းထားသည်။ သက်သေ အထောက်အထားထင်ရှားသော အပိုင်းကဏ္ဍများနှင့် မထင်မရှားသော အပိုင်းကဏ္ဍများကို သတ်သတ် မှတ်မှတ် မျဉ်းခတ်၍ ညွှန်ပြထားသည်။

ခမည်းတော်၏ အမိန့်အာဏာကြောင့် နောင်တော် ဟူ၍လည်း မနေသာနိုင်တော့ပေ။ အကယ်စင်စစ်အား ဖြင့်တော့ နောင်တော်ပြည်မင်းသားသည် သားတော်များတွင် အကြီးဆုံး ဖြစ်နေသော်လည်း ဘိသိက်ခံ ဖက် တောင်ညာစံ မိဖုရားခေါင်ကြီးက ဖွားမြင်သူ မဟုတ်ပေ။ နန်းရဆောင်ရ မိဖုရားကြီးတစ်ပါး၏

သားတော်ကြီး သာ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ကြောင့် ရွှေနန်းစဉ်လာ ထုံးစံမှာက တောင်ညာစံ မိဖုရားခေါင်ကြီး၌ သား မရှိပါမှ အခြား တစ်ပါးမိဖုရားတို့က ဖွားသော သားတော်များက ထီးမွေ နန်းမွေ ဆက်ခံခွင့်ရပေမည်။

ယခုမှာ ပုဂံမင်း သည် တောင်ညာစံ မဟေသီ မိဖုရားခေါင်ကြီးမှ ဖွားမြင်သော သားတော် ဖြစ်သော ကြောင့် အသက်ပင် ငယ်၍ ညီငယ်ဖြစ်နေစေကာမူ သူသာလျှင် ထီးမွေ နန်းမွေ ခံခွင့်ရှိနေပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ပုဂံမင်း က အလိုအလျောက် အခွင့်ရေးရပြီးနေသူဖြစ်သောကြောင့်လည်း နောင်တော် ပြည်မင်း မရှိမှ ငါ အိမ်ရှေ့မင်းဖြစ်ချိမ့်မည်ဟူသော အယူအစွဲမျိုးဖြင့် နောင်တော် ပြည်မင်းသားကို အပြစ်များများ ရရှိ စေခြင်းငှာ အဆင်းတွန်းရန် မလိုသောအခြေအနေတွင် ရှိနေပါသည်။

တစ်ကြောင်း မှာ ကလည်း ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ အမိန့်တော်နှင့် သားတော် ပုဂံမင်းကို အိမ်ရှေ့နင်းရန် ရည် သန်ရွယ်စူးပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း အိမ်ရှေ့မင်းတို့ စံနေရမည်ဖြစ်သော အိမ်ရှေ့ အိမ်တော်ကြီး တစ်ဆောင် ကို ဆောက်လုပ်ရန် စေခိုင်းတော်မူထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

ယင်းအိမ်ရှေ့ဝင်းတော်ရာ၌ အိမ်ရှေ့ အိမ်တော်ကြီးကို ကြီးကြပ်ဆောက်လုပ်ရသူများမှာ ဝန်ထောက် သုံးဆယ်ကင်းစား မင်းကြီးမင်းလှ မဟာသီဟသူနှင့် သစ်တောဝန် နေမျိုးသူရ နော်ရတာတို့ဦးစီး၍ အသုံးစာရေးတော် တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းအိမ်ရှေ့အိမ်တော်ကြီးမှာလည်း ယခုအခါ ပြီးစီးလုနီးသလောက် ရှိနေပါသည်။

သို့ကြောင့် နောင်တော် ပြည်မင်း၏ ပျက်စီးကြောင်း ရှေးရှု၍ ညီတော် ပုဂံမင်းသားက အတွန်းအတိုက် ပြုရန် မရှိ။ မနာလို ဝန်တို စိတ်ထားနှင့် မရိုးမသား ကြံစည်ခြင်းမပြု။ သူ့အမှုနှင့် သူ့အပြစ်သာ၊ အမှုသွား မှန်ရာ ပေါ် ပေါက်စေရန်တို့ကိုသာလျှင် တရားခွင့်တင် စစ်ဆေးနေသူဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် နောက်ဆုံး စစ်ချက်များ ပြီးဆုံး၍ အခြေအနေအားလုံး ပြတ်သား ထင်ရှားလာသောအခါ ရွှေဘို မင်းတရားကြီး ထံတော် သို့ စစ်ဆေးထွက်ဆိုချက်များကို တစ်ခုမကျန် တင်သွင်း အစီရင်ခံရပေတော့ သတည်း။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးကလည်း လွတ်တော် တရားဌာနနှင့်တကွ ပုဂံမင်းသား ကြီးကြပ်စစ်ဆေး တင်လျှောက် ဆက်သသော အမှုသွားတို့ကို ရှုစားတော်မူရလေပြီ။ ဤတွင် ဖုံးဖုံးဖိဖိ၊ ဖာဖာထေးထေးပြု၍ မရသော အချက်အလက်များက တရားစစ်ချက် ထွက်ဆိုချက်များ၌ လက်ကွက်ကွင်းကွင်း မုန့်တီဟင်း ကဲ့သို့ ထင်း ထင်းလင်းလင်း ပေါ်လွင်လာခဲ့ပေတော့သည်။

ကံညှိုးကြမ္မာ ဂြိုဟ်ဆိုးဝင်နေရာပြီးဖြစ်သော အနောက်နန်းမိဖုရား မမြကလေးနှင့် မယ်တော်ဒေါ်အိ ဦးဆောင်သော ဆွေသား မျိုးသားတစ်သိုက်မှာ မပြေးသော် ကန်ရာရှိလျက် ပြည်မင်းသားနှင့် ပတ်သက်ပြီး စစ်ဆေးထွက်ဆိုချက်ကြီး အခိုင်အမာ ရရှိလာပြန်ပါသည်။

နောက်ဆုံးအခြေအနေအရာမှာ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ အဆုံးအဖြတ် အမိန့်တော်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့၏ ရာဇဝတ် အပြစ်ဒဏ် မှ ကင်းလွတ်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ မလွတ်မကင်း စီရင်ခံရခြင်း သော် လည်းကောင်း ဘုရင်အမိန့်တော်၌ မူတည်၍နေလေသည်။

သို့ကြောင့်လည်း ဤအချိန် ဤအခါတိုင်အောင် ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ရက်ရှည်တွေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါမည်။

သို့သော် နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ရမည့်အချိန်၊ ပြတ်သားရတော့မည့်အခါလည်း ဖြစ်လာလေပြီ။ ဤချစ်သော သား နှင့် ချစ်သောမိဖုရားတို့မှာ ယနေ့အချိန်ကာလ၌ပင်လျှင် အလျှဉ်မပြတ်၊ အဆက်အသွယ်မကင်း၊ မင်းပြစ် မင်းဒဏ်ပင် မကြောက်၊ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ဦး ကူးလူးဆက်သွယ် ယှက်နွယ်ရပ်ပတ်၍နေလျက် တစ်စိတ် တစ်ဝမ်း တည်းပင် ရှိနေသေးသည်ဟု တပ်တပ်အပ်အပ် သိရှိတော်မူရသောကြောင့် ရှေးယခင် က သံသယသည် ပင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာခဲ့ပြန်သည်။ အတိတ်က ဒေါမနဿ အဟုန်ကလည်း ကြီးစွာ သောပေါက်ကွဲမှုကို ဖန်တီးလေတော့သည်။

ယခင်က ညာတာခဲ့သည်ပင် မှားလေစွ ထင်မိ၏။ သည်သားနှင့် သည်မယား ကြာရှည်ထား လျှင် ခက်ရ ချိမ့် မည်။

မီးကြွင်း ရန်ကြွင်းများကို ချန်ခွင်းထားလျှင် မှားလေမည်။ ယခင်က ညာတာမှုတို့ကြောင့် ယခုကဲ့သို့ မီးကြွင်း အမြစ် မှ တငွေ က ငွေ ကျွမ်းလာခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကြာလျှင် တစန်နန်းတော်လုံး လောင် တော့ မည်။ ထို့ကြောင့် အမိန့်တော်မှတ်သည်။

" သတ်စေ "

သတ်စေ ဟူသော အမိန့်တော်ခံရသူများကား ပြည်မင်းသားနှင့် ၎င်း၏ သားတော် ၄ ပါး။

အနောက်နန်း မိဖုရား မြကလေးနှင့် ၎င်း၏ မယ်တော်အပြင် အဆွေအမျိုးများဖြစ်ကြလေသည်။

အနောက်နန်း မိဖုရား မြကလေးသည် ပြည်မင်းသားနှင့် နှလုံးစိတ်ဝမ်း မကွဲမပြား တစ်ရော တစ်ယှက် တည်း ပါဝင်သူဖြစ်သည်။

သို့ကြောင့် အနောက်နန်း မိဖုရား မြကလေးနှင့် ၎င်း၏အဆွေအမျိုးတို့ကို ရွေးချယ်တော်မူပြီးလျှင် ပြည်စား ၎င်း၏ သားငယ်လေးယောက်တို့ကိုပါ ထုံးစံနှင့်အညီ စီရင်တော်မူသည်။ အပြစ်အလျောက်

ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ကို အသက်နှင့်ခံယူရသူများဟူ၍ သတ်မှတ်ရစေလေသည်။ သတ်စေ အမိန့်တော်ချပြီး နောက် ပြည်မင်းသား အိမ်တော်၌ လည်းကောင်း၊ အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေး အဆောင်တော်၌ လည်းကောင်း ကမ္ဘာပျက်သည့်အလား တုန်လှုပ်ချောက်ချား၍ သွားရတော့သည်။

ရာဇဝတ်သား အာဏာ ပါးကွက်များကား ဓားတဝင့်ဝင့်၊ တုတ်တဝင့်ဝင့် ကြိုးနှင့် ကြိမ်နှင့် တွေ့ကရာသချိုင်း ဓားမဆိုင်း ဟူသော စေသော ကျွန် ထွန်သော နွားများကဲ့သို့ ရှိကြသူများဖြစ်သည်။

*

ကံကောင်းသူလေးတစ်ဦးနှင့်လေးရိုးကြီးများ

ပြည်မင်းသားနှင့်သားတော် ၄ ပါးကို အာဏာသားတို့ ဝိုင်းဝန်းဆွဲခေါ် ----- အမေအို၏ ညစ်ပတ်စုတ်ပြတ် နွမ်းနယ်လှသော ထမီအပြများကိုလည်းကောင်း၊ မိမိတွင် ဝတ်ဆင်ထားသော ပိုးထမီ ခါသာအင်္ကျီနှင့်ချွတ်၍ လဲလှယ်ဝတ်ဆင် ရုပ်ပြောင်းပစ်လိုက်ရရှာသည်။ သူ့တွင်ပါသော ရွှေမောင်းကွင်း လက်စွပ်ကလေးကိုလည်း ဈေးသည် အမေအိုကို ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ပေးပြီး ရာဇဝတ်ဘေးနှင့်ဝေးရာ မိမိဆွေ မျိုးများရှိတော့ကျေးရွာသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ပါသည်။ မင်းသား မင်းသွေး အဝတ်အစား အသွေးအရောင် တောက် ပြောင်လျက် ရှိသေးသော လူမမယ်ထိပ်တင်တုတ်ကလေးကိုလည်း အင်္ကျီအဝတ်များချွတ်၍ လွှင့်ပစ် ခဲ့ရပြီး ရွှံ့များ၊ ဖုန်မှုန့်များ လူးကျံကာ ချည်ထည်တဘက်ဟောင်းနှင့် ရစ်ပတ် ထားလိုက်ခြင်း အားဖြင့် ရုတ်တရက် တောသူတောင်သား ဆင်းရဲသားမိဘမှ မွေးသော ကလေးတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ရုပ်ပြောင်း ရုပ်လွှဲ လုပ်လိုက် သဖြင့်လည်း လမ်းခရီး၌ မည်သူမျှ မရိပ်မိနိုင်အောင် ရှိလေတော့သည်။

ယင်းသို့လျှင် ထိပ်တင်တုတ်က ရုတ်တရက် ကံကောင်းသွားရသော်လည်း သူ့ထက်အကြီးအနောင်တော် ၄ ယောက် မှာ ကံဆိုးကြုံကြရရှာသည်။ ခမည်းတော် ပြည်မင်းသားကြီးနှင့်အတူ လည်ဖျို တုတ်တိုနှင့် ရိုက်သတ်ကာ ကတ္တီပါအိတ်စွပ်ပြီး ရေထဲသို့ ပစ်အချခံရခြင်းဖြင့် ဘဝဇာတ်သိမ်းလိုက်ကြရပါ သည်။

ဖခင် နှင့် အတူ ဘဝဇာတ်သိမ်းခံရှာကြရသော သားငယ် ၄ ပါးမှာ အသက်အရွယ် ငယ်လှပါသေးသည်။ အထက်က ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည့်အတိုင်း အကြီးဆုံးသားတော် သတိုးမင်းစော၏ အသက် ၁၃ နှစ်၊ သတိုးမင်းဖျား ၁၁ နှစ်၊ သတိုးမင်းလှ ၈ နှစ်နှင့် သတိုးမင်းတင် ၆ နှစ်သာရှိသေး၍ အငယ်နှစ်ယောက်မှာ ဘာမှ နားမလည် ရှာဘဲ ကျူပင်ခုတ် ကျူငုတ်မကျန်ရ ဆိုသောကိန်းနှင့် သိမ်းကျုံး အသတ်ခံ လိုက်ခြင်း သာ ဖြစ်ပါသည်။

အကြီးနှစ်ယောက်ဖြစ်သူ သတိုးမင်းစော နှင့် သတိုးမင်းဖျားတို့မှာ သေရမှာကိုသိသည်။ သို့သော် ရာဇသွေး ပါသူ ရဲရဲတောက် ကလေးတွေဖြစ်၍ "သတ်စမ်းပါစေ" ဟူသော သတ္တိသွေးနှင့် မျက်ရည် တစ်စက် မထွက် ကြ။ သတိုးမင်းဖျား ၁၁ နှစ်သားက သာလို့ သတ္တိရှိသေးသည်။ " ကိုကိုရေ ... မကြောက်နဲ့၊ ဒင်းတို့သတ် တာ ရင်ကော့သာခံလိုက်စမ်းပါ။ ညီညီတော့ မကြောက်ပါဘူး" ဟု ပြောလျက် ပါးကွက် အာဏာသား ဘက်သို့ လည်ပင်းကို မော့ပေးလိုက်သေးသည်ဟုဆိုကြပါသည်။ ယင်းသို့လျှင် ရာဇဝင် ပြောင်ပြောင် သားအဖ တစ်စု တို့ ဘဝစခန်းသိမ်းရှာကြရတော့သည်။

မင်းရဲသီရိရာဇာ ခေါ် အငယ်ဆုံးသားတော်ကလေး ထိပ်တင်တုတ် တစ်ယောက်သာလျှင် နို့ထိန်းအမေ ဆောင်ကြဉ်း ပြေးလေသဖြင့် အသက်ရှည်ရှည် နေရစ်ရပါလေတော့သည်။

ဒါနှင့်တောင် သူ့နို့အမေ အထိန်းတော်သည် တောကျေးလက်များသို့ ရောက်သွားသော်လည်း စိတ်ဝမ်းချချ မနေပုံ ရှာပေ။ ကလေးအား မင်းသွေးမင်းရည်ကို ဖျက်ဆီးထား၍ သူ့သားဟူ၍သာ ရွာလူများကို အသိပေး ထားခဲ့ ပါသည်။

ရွှေခြေကျင်းကလေးများ၊ ရွှေဘယက်ကလေးများကို ပြေးလွှားလာစဉ်ကပင် ဖြုတ်၍ ဝှက်ထားလိုက်ပြီး ငွေ ဒေါင်းခွက် ကလေး ကို မဲကြိုး နှင့် လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားပေးသည်။ ဦးစွန်းဖုတ်ကလေးရိတ်ပြီး ခေါင်းတုံး တုံး ပေးထား ခဲ့သည်။ နှပ်တွဲလဲနှင့် ပေပေရေရေ ထားသည်။ ထမင်းခွံ့သောအခါလည်း စဉ့်အင်တုံခွက်ငယ်နှင့် ထည့်ကာ ခွံ့ခဲ့ရသည်။ ဒါကိုပင် စားတတ်ခါစကလေးဖြစ်သော ထိပ်တင်တုတ်သည် ကလေးဘာဝ ဘာမျှ မသိတတ်သူ ဝီဝီ " နို့မေရယ် ... နို့မေရယ်၊ မောင်မောင် ချွေလင်ဗန်းလေးနဲ့ ထမင်းထည့်ပေးပါလား၊ နို့မေ ရယ်၊ မောင်မောင် ချွေလင်ဗန်းလေးနဲ့ ထမင်းထည့်ပေးပါလား၊ နို့မေရယ်။ ဒီရေခွက်ကြီးနဲ့ ရေလည်း သောက်ချင်ဘူး။ မောင်ချွေဖယားနဲ့မှ သောက်မယ်နော် နို့မေ " ဟု လွတ်ခနဲ ပြောသည့် အခါ ပြောတတ်သည်။ တစ်ခါ တစ်ရံ " နို့မေရေ ... မယ်တော်ရော၊ မယ်တော့ဆီတွားမယ် " ဟု ပြောတတ်ပြန် သည်။ ဤအပြောမျိုး နှစ်ယောက်ချင်းပြောလျှင် တော်သေးသည်။ ရွာကလူများရှေ့၌ ယင်း သို့ မင်းသုံးမင်း ဆောင်စကားပြောလိုက်မိလျှင် နို့မေမှာ ဤရွာတွင် မနေပုံတော့ဘဲ တစ်ရွာသို့ ပြောင်းရွှေ့ ခဲ့ရရှာပြန်သည်။

ထိပ်တင်တုတ် ၏ ဖြစ်စဉ် ကို တစ်ဆက်တည်းပြောရလျှင် ဤနည်းနှင့်နှင့် ရာဇဝတ်ဘေးကို ပြေးရင်း ပုန်းရင်း နှင့် နေခဲ့ရရှာသည်။ သူ့နို့မေသည် တောရွာရှိသမျှမှ ဆွေမျိုးသိသမျှထံ မျက်နှာအောက်ကျ ခံ ခိုဝင် ဝှိတွယ် နေ ခဲ့ရသည်။ ယင်းသို့ ကလေးတစ်ယောက်နှင့် ကြံဖန်ရှာဖွေစားသောက်နေခဲ့ကြရင်းပင် မင်းသား ထိပ်တင် တုတ် အသက် ၁၀ နှစ်ကျော်အရွယ် ရောက်ခဲ့ရသည်။

အချိန် သည် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး မရှိနောက် သားတော် ပုဂံမင်းဘုရင်ဖြစ်ရာမှ နန်းကျခဲ့ပြီး ၁၂၁၅ ခုနှစ်၊ ထီးနန်း ကို ညီတော် မင်းတုန်းမင်းက အုပ်ချုပ် စိုးစံတော်မူရသော အချိန်ကာလသို့ ရောက်လာခဲ့ပါသည်။ မင်းပြောင်း မင်းလွဲ အချိန်သာမက နောက်နန်းတက်သော မင်းတုန်းဘုရင် ၏ ဘုန်းတော်ကလည်း ကြီးကျယ် လာခဲ့လေသည်။

ဘုရင်တို့ ဘုန်း မိုးသို့ချုန်း၊ လူပုန်းတောမှာမနေသာဆိုသော စကားအတိုင်း မင်းတုန်းမင်း တရားကြီး ညီလာခံ စစ် တစ်နေ့သော အချိန်တွင် အဝေးဝန်တစ်ဦးနှင့် မြို့ဝန်တို့ အစားဝင်လာကြသည်။ အကျိုး အကြောင်း မေးမြန်းတော်မူသောအခါ ...

" မှန်လှပါ။ အရှင် ရန်သူတော်တစ်ဦး ဖမ်းဆီးမိခဲ့ကြောင်းပါဘုရား "

ဟူ၍ သံတော်ဦးတင်သောကြောင့် မင်းတရားကြီးက " ငါ၏ ရန်သူတော် ဆိုသည်မှာ ဘယ်သူတုံး မောင်မင်း၊ ရှေ့တော်သွင်းခဲ့စေ" ဟု မိန့်တော်မူသောအခါ အာဏာသားနှစ်ယောက်အလယ် မှ လက်ပြန် ကြိုးတည်း ခေါ် လာသော ဆယ်နှစ်သားအရွယ် ထိပ်တင်တုတ်ကို ရှေ့တော်မှောက် ရောက်လာစေသည်။

" ဟဲ့ ... သည်ကလေးငယ် က ဘယ်ကဲ့သို့ ငါ့ရန်သူတော် ဖြစ်ရသည်လဲ "

ဟု အမေးတော် ရှိသည်။ ဆိုင်ရာ အဝေးဝန်နှင့် မြို့ဝန်တို့က ...

" သည်ကလေး ဟာ ပြည်မင်းသား၏ သားအငယ်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်းပါ။ တောရွာတစ်ရွာ ၌ သူ၏ နို့ထိန်း နှင့် အတူ ကာလကြာရှည်စွာ ရာဇဝတ်တော်ကို ပုန်းရှောင်နေခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း စုံစမ်းသိရှိရကြောင်းပါ ဘုရား " ဟု လျှောက်ထားလိုက်တော့မှ မင်းတုန်းမင်းကြီးက ... " အလို ဖြစ်ရလေ မောင်မင်းများ၊ ဒီကလေးဟာ ငါ၏ ရာဇဝတ်သား မဟုတ်ရှာပေဘူး။ ခမည်းတော် လက်ထက်တော်က ကိစ္စ ဖြစ်သည်။ သို့ကြောင့် ငါ့တူတော်ကလေးအား ချမ်းသာပေးတော်မူသည်။ နို့ပြီး သည် ကလေး ကို ငါပင် မွေးမြူ စောင့်ရှောက် တော် မူရပေလိမ့်မည်"

ဟု အမိန့်တော်ရှိပြီး ထိပ်တင်တုတ်အား မင်းသား အဆင့်အတန်းအတိုင်း ထားတော်မူလျက် ပညာများ သင်ကြား စေသည်။ အရွယ်တော်ရောက်လျှင် မြင်းမှူး မင်းသားရာထူး ကို ခန့်ထား သူကောင်းပြု တော် မူသည်။

ယင်းမြင်းမှူးမင်းသား ထိပ်တင်တုတ်သည် ကြင်ရာတော် ထိပ်တင်ညွန့်နှင့် စုံဖက်ရာမှ သားသမီး လေးယောက် ထွန်းကားသည်။ ၁ -ထိပ်တင်ကြီး၊ ၂-ထိပ်တင်ဆင့်၊ ၃-ထိပ်တင်မြင့်၊ ၄-ထိပ်တင်မြ တို့ ဖြစ်ကြ ၍ သမီးတော် ထိပ်တင်ဆင့်မှာ ကုန်းဘောင်ဆက် မဟာရာဇဝင်တော်ကြီးကို ရိုက်နှိတ် ထုတ်ဝေသူ မင်းသား ဦးမောင်မောင်တင်(အင်္ဂလိပ်လက်ထက် နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်) ဖြစ်သူနှင့် စုံဖက်၍ သားသမီး (၈) ယောက် ထွန်းကား ခဲ့ပါသည်။

သို့ကြောင့် ကုန်းဘောင်ဆက် မဟာရာဇဝင် ထုတ်ဝေသူ ဦးမောင်မောင်တင် ၏ ဇနီး ကြင်ရာဖြစ်သူ ထိပ်တင် ဆင့်သည် မြင်းမှူးမင်းသား ထိပ်တင်တုတ်၏သမီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြည်မင်းသားကြီး၏ မြေးတော် ရွှေဘို မင်းတရားကြီး ၏ မြစ်တော် ဖြစ်ပါသည်။

ယင်း ကုန်းဘောင်ရာဇဝင် ဦးမောင်မောင်တင်နှင့် ထိပ်တင်ဆင့်တို့၏ သားသမီး (၈)ဦးမှာ (၁) မမတင်၊ (၂) မလေး၊ (၃) တင်တင်ကလေး၊ (၄) တင်တင်မေ၊ (၅) တင်တင်ရွှေ၊ (၆) တင်တင်နု၊ (၇) တင်တင်စု၊ (၈) တင်မောင်မောင်ကလေးတို့ဖြစ်ကြ၍ ၎င်းတို့ အနက်မှ ဒေါ်တင်တင်မေ (ဦးချမ်းသာ၊ အိုင်စီအက်) ဒေါ်တင်တင်နု (ဦးခင်မောင်ဦး၊ တိုင်းမင်းကြီး ကွယ်လွန်) နှင့် ဦးတင်မောင်မောင်ကလေးတို့မှာ ယနေ့တိုင် ရန်ကုန်မြို့ ၌ နေထိုင်လျက် ရှိနေကြပါသည်။

ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးသည် အကြိမ်ကြိမ် ချစ်၍ ရိုနေကြပါသည်။ သားတော်ကြီး ပြည်မင်းသားကို လည်းကောင်း၊ မြေးတော်ငယ် မင်းသားလေးပါးကို လည်းကောင်း နောက်ဆုံး၌ ရာဇဝတ်သားတို့ သွားမြဲ လမ်းသို့ ဆုံးခန်းတိုင် ပို့လိုက်ရစေကာမူ စိတ်တွင်းမှာတော့ ထိခိုက်ရဦးမည်သာဖြစ်ပါသည်။ ဘုရင်မင်းတို့ မည်သည် အပြစ်ရှိလာလျှင် ကျောသားရင်သား ခွဲခြား၍ မရစေကောင်းသော သာဓကဟောင်းများက ရိုနေ ပါ သည်။

သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်ဧကရာဇ်တို့ခေတ်လည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကတ္တီပါအိတ်ကြီး စွပ်ကာ ရေလော အတွင်းသို့ စွန့်ပစ်ခြင်းခံရသူအဖို့မှာလည်း နာကြည်းစွာနှင့်ပင် အသက်ပျောက်ခဲ့ရ၍ ရောက်လေရာ ဘဝ သစ်အထိ အတိတ်ကို သိနေကြမည်သာဆိုလျှင် အခဲကြေနိုင်စရာပင် ရှိတော့မည်မဟုတ်ပါပေ။ ပြုသူ အသစ်၊ ဖြစ်သူအဟောင်းဟု တရားလမ်းကြောင်းနှင့် ဖြေမည်ဆိုကလည်း တစ်စတစ်စ ပြေပျောက်ကြ ရတော့ မည်သာဖြစ်ပါသည်။

ဤအခြေမျိုးဖြင့် ခဲပေါင်ထိပ်ထားမှာ ဖြေရရှာမည်။ သူတို့ သားအဖကြားတွင် ဘာများ အယူခံ နိုင်ပါတော့မည် နည်း။ မိန်းမသားဖြစ်၍ မိမိကိုပါ သတ်ပစ်ရာ ရာဇဝတ်သင့်ရာ၌ မသွတ်သွင်းခြင်းပင် ကြင်နာ သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ သို့သော် လင်နှင့် သားများနှင့်အတူ မိမိကို တစ်ပါတည်း အသတ်ခံလိုက်ရခြင်း က တော်လေဦးမည်။ ယခုကဲ့သို့ အရှင်လတ်လတ် အရုပ်ကြီးပြတ် ငရဲခံရသည့် အလား၊ ပရိဒေဝမီးပွားများ ရခြင်းက သာ၍ ဆိုးပေရာမည်။ မိမိက တူမတော်ရုံ၊ ချွေးမတော်ရုံသာရှိသည်။ ခံရသူမှာ သားအရင်းခေါက် ခေါက် ဖြစ်၍ ကြားဝင်ပြီး တင်လျှောက်ပန်ကြား အသနားခံ၍ ရနိုင်မည် မဟုတ်။

ယုတ်စွအဆုံး သာမန်လူတန်းစားများပင် သားသမီးတို့ကို မိဘက စိတ်ဆိုး စိတ်နာ၍ အမွေဖြတ်ခြင်း၊ သေခန်းဖြတ်ခြင်း စသဖြင့် ပြုကြသေးသည်။ ယခုကိစ္စမှာ တိုင်းပြည်အရေးလည်းဖြစ်သည်။ သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်မျိုး တို့ကိစ္စလည်းဖြစ်သည်။ သို့ကြောင့် သည်ခေတ်၊ သည်စနစ်နှင့် သည်အမျိုးသည်အဆွေတို့၌ မသွေတမ်း တွေ့ကြုံခံစားမြဲဖြစ်ကြရသည်မှာ ဟိုအခါကတော့ ဆန်းလှသည် မဟုတ်တော့ပါ။

မကျေနပ်၍ အယူခံတက်သည့် သဘောနှင့် တစ်စုံတစ်ခု ပြောဆိုပြုမူလျှင်လည်း ပြုသူသာလျှင် အဆစ် ပါ၍ ရာဇဝတ်ရောက်ကြရသည်သာဖြစ်ပါမည်။

ခဲပေါင်ထိပ်ထားခမျာ ဤအခြေအနေအရပ်ရပ်၌ ပတ်ဝန်းကျင်၌ လူဖြစ်နေရရှာသူဖြစ်ပါသည်။ လင်နှင့် သား များအတွက် ပြာပုံထက်၌ ကျရသော ငါးကဲ့သို့ ဖျပ်ဖျပ်လူး ပရိဒေဝခံစားရခြင်းမှ တမျှည်းမျှည်းငြိမ်၍ ဇီဝိန် ချုပ် ရသည့်နှယ်ပင်။ မျက်နှာငယ် ဒုက္ခသည် အပူသည် ဘဝနှင့် ကျကျနနတာဝန်ယူ ခံစား နေရရှာဆဲဖြစ်တော့ သည်။ ရေသောက်မြစ်ကို အဖြတ်ခံလိုက်ရသော သစ်တစ်ပင်ကဲ့သို့ တစ်စတစ်စ ညှိုးချိုး နွမ်းခြောက် ခဲ့ရ သည်။

ဖွဲမီးကဲ့သို့ အသည်းနလုံးကို တငွေ့ငွေ့လောင်လာသော စိတ်ဝေဒနာနှင့်လည်း လူ့ရပ်လူ့ရွာ လူ့ခန်း ဝါ၌ တာရှည် နေချိန် ရရှာတော့မည် မဟုတ်ပေ။

လင်သေ၍ သားတွေဆုံးပြီး၊ လူလုံးမလှ အပူလုံးကြွ၍ ခံစားချက်မရှုမလှဖြစ်နေရာဝယ် ... ရာဇအနွယ်တော် မင်းသမီးတစ်ပါး အနေနှင့် ရသင့်သမျှ အခွင့်အရေးကလေးပေါ်တွင် တင်ကျန်ရစ်သည်။ ထိုပြင် နို့ထိန်း နှင့် သားတော် အငယ်ဆုံးကလေးကလည်း ဘယ်ပြေး၍ ဘယ်ရောက်သည် မသိရ၊ သိရအောင် ကလည်း မမေးဝံ့၊ ရှာဖွေစုံစမ်းမှုလည်း မပြုရဲသဖြင့် သေကွဲ ရှင်ကွဲတွေကြောင့် ရင်ကွဲနာ ကျရင်း ပင် မကြာခင် ဘဝဇာတ်သိမ်း၍ ငြိမ်းချမ်းရေး ရသွားရှာပါတော့သည်။

တစ်ဆက်တည်း အလှည့်သင့်၍ ရေးရဦးမည်ဆိုလျှင် ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့တည် နန်းတည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်း တရားကြီး လက်ထက်မှာ တိုင်းပြည်နိုင်ငံ အေးချမ်းသာယာပြီး၊ သူပုန် သူကန်တို့ အန္တရာယ် များလည်း အလွန်နည်းပါးခဲ့သည်။ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည် " သနားသည်းခံ " သောဝါဒ ကို လက်ကိုင်ပြုခြင်းကြောင့်လည်း ပြည်တွင်းပြည်ပ အန္တရာယ်များ နည်းပါးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ချီးမြှင့်မစသင့်သူများကိုလည်း ပစ်ပယ်တော်မူထားခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ပြည်မင်း၏ သားတော်ကလေး ထိပ်တင်တုတ် ကို ပြုစုစောင့်ရှောက်သူကောင်းပြုတော်မူခဲ့သလို ပြည်မင်းသားကြီး၏ အနုပညာ ကဗျာလေးချိုးကြီး များက ရတနာပုံခေတ်တွင် တက်သစ်စ နေရောင်ကဲ့သို့ ထွန်းပြောင် ထိန်းလင်းခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုကဗျာလေးချိုးကြီးများသည် ယခုအခါ တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သလောက် ဖြစ်နေသောကြောင့် စာပေ သုတေသီများအတွက် အကြောင်းအားလျော်စွာ ထည့်သွင်းရေးသားဖော်ပြသွားရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်မင်း သံတော်ဆင့်ဟောင်းအဖြစ်နှင့် နေထိုင်ခဲ့သော ဦးမောင်ကြီးသည် ရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်သို့ရောက်သော အချိန်ကာလ၌ မင်းတရားကြီး ရှေ့တော် သို့ ဆုတော်ခံဝင်ရလေသည်။ မင်းတရားကြီးသည် ဦးမောင်ကြီး၏ အရည်အချင်းကို ငယ်စဉ် ကပင် သိမြင်တော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း စေခိုင်းတော်မူ၍၊ ပထမ ရှေးဦးစွာ စကျင်တောင်ထွက် ပတ္တမြားကျောက်တော် ဘွဲ့ လေးချိုးကြီးတစ်ပုဒ်ကို ရေးသားဆက်သွင်းခဲ့ပေသည်။

၎င်းလေးချိုးကို ရေးသားဆက်သွင်းလိုက်လျှင်ပင် ဘုရင်မင်းတရားကြီးက ဦးမောင်ကြီးအား သံတော်ဆင့် ရာထူး ကို ပြန်လည်ချီးမြှင့်သူကောင်းပြုတော်မူလေသည်။ ဘွဲ့မည်ရည်မှာ (သံတော်ဆင့် နေမျိုးဇေယ သင်္ခယာ) ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

သံတော်ဆင့် နေမျိုးဇေယသင်္ခယဆိုသောဘွဲ့နှင့် သံတော်ဆင့်ရာထူးကို ဆွတ်ခူးနိုင်သော စကျင်တောင်ထွက် ပတ္တမြားကျောက်တော်ဘွဲ့ လေးချိုးကြီးမှာ ...

လွတ်တုသာကြူးတော့တယ်၊ ထွတ်ဖူးငယ်ဂုဏ်အင်ကို၊ ဘယ်ပုံပြင်ဇွန်းသာအံ့၊ ရွှေဘုန်းနေရက်သို့၊
ဟေဇဂုဏ်စံ မောက်လို့၊ လျှံတောက်ချိန်။ ။

တစ်ဝန်းငယ်တိုက်ဘောင်၊ မကိုဋ်ကယ် ဆောင်သည် အောင်ရိန္နဲမ၊ စက္ကီနွလို့၊ တိမ်ဝငယ်ပျော်စံ၊ ဥပေါ်ပျံ နှင့်၊ ကမ္ဘာ့ကံမှူးလတ်၊ မဏိရတ်ကို၊ အမြတ်ကယ်ကျင်းစေ၊ နှင်းသော့ယွေသို့၊ မြဲတေသတ္တ၊ ထပ်တူ သာလာ တော့တယ်၊ ရှုစာဂိပြောင်မှန်လဲ၊ ရွှေစက်စုံ ခိုလှုံဖူးတဲ့ပြင်၊ လှုံမြူးဝေပုလဲ မျိုးငယ်က၊ တိုးဆင့် တောက်ထိန်။

အစောင်စောင်ငယ်၊ တစ်ဘောင်သိုက်ရ၊ အမြိုက်ကယ်ခတဲ့၊ မြသီလာခံ၊ သာမြေကြန်မှာ၊ ဝေယံမှူးလတ်၊ ဥကင်နတ်လဲ၊ ဥက္ကဋ်ကယ်တိနေ၊ မှန်မသွေသည်၊ ဉာဏ်ရွှေဖြာစိတ်၊ ကောင်းကြန်ဟိတ်နှင့်၊ အဓိဋ္ဌာန် တော်၊ ပန်းနှိုးဆော်က၊ မြေပေါ်ဝသုန်၊ ခန့်တိုင်းသာကံရတယ်၊ စက်ခုံငယ်ကြိမ်သည်၊ ဖျို့ သိန်နေဝန်းသို့ တက်ချိန် သင့်။

ပလ္လင်ငယ်သီဟ၊ ဝဇီယမှာ၊ ဩဟုမခါ၊ မန္တာဂီနှင့်၊ သွန္တီဇေယုဂ်၊ တင်ဘွေထုတ်တဲ့၊ မုဒ္ဒါဘိရှင်၊ အာနိသင်မို့၊ စကျင်ကြူရောင်၊ ဝေဘူတောင်မှ၊ အခေါင်ငယ်ထွတ်ဖျား၊ တမ္ပတ်ကယ်ထားတဲ့၊ အလျားငယ် ရှစ်ထွာ၊ ရတနာလည်း၊ စကြာဦးတင်၊ ခဖူးဝင်ပို့၊ သနကူမာ၊ ကြင်းစာနှင့်၊ ကုန္ဒာလက်မွန်၊ သက်ဆင်းခါ ညွှန်ရတယ်၊ မျက်ပြွန် တိပုံယင်မှု၊ ထက်ဝန်းကျင်ရံတဲ့ကျောက်ကယ်က ထွင်းဖောက်ပေါ်နှင့်။

ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ လေးနက် ခန့်ညား၍ တိကျလှသည်။ ရသဂုဏ်အင်တို့နှင့် ပြည့်၍ ရတနာအတိ ခြယ်စီ ထားသော ပန်းတောင်းပမာ မင်းတရားကြီးနှင့်တကွ ပညာရှိတို့ နှစ်လိုချိုးကျူးခြင်းကိုလည်း ခံခဲ့ရသည်ဟု သိရှိ မှတ်သား ရပါသည်။

ထို့နောက်မှာကား နေမျိုးဇေယသခံယာ သံတော်ဆင့် ဦးမောင်ကြီး၏ ပြောင်မြောက်လှသော လေးမျိုးကြီး များ သည် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်ခါဆက်ခါ ပွင့်လန်း၍လာခဲ့ပါသည်။

သံတော်ဆင့် ဦးမောင်ကြီး ရေးသားသွင်းသော မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးလှူသည့် ရွှေတိဂုံဘုရား ထီးတော် ဘွဲ့။

ဘဝင်သာ လွမ်းတော့တယ်၊ထက်ဝန်းဘုံသူကို၊ ဂုဏ်ဆူဆူကြည်နူးစေဖို့၊ ရည်စူးဉာဏ်ချိန်လို့၊ အသတ္တိန် ဓမ္မစစ်တဲ့ ကေရှစ်ပင်။

ဘဏ္ဍဝနယ် အပြင်ကျယ်သည်။ ပင်လယ်သမုဒ် မော်ကမ်းဝိုက်က။ သိဂုံတံကယ်နေရုံ၊ ဇေယခုံမှာ၊ စုံ ယမကာ၊ ရေမီးငယ်ပြလို့၊ နိလငယ်ရင်းတည်၊ ညိုရောင်ခြည်နှင့်၊ မှောင်နည်လှုံပတ်၊ ဆံတော်ဓာတ်၏။ စံရပ်ကတ်ကိန်း၊ စေတီလျော်ကို၊ ရွှေလှော်နီတုံ၊ သစ်လွမ်းခြုံလို့၊ ဥက္ကဂူဝါ၊ နေဆယ်ဆူဖြာသည့်နှယ်၊ ဘူနာ ထပါမီကို၊ မြေဌာယီဝသုန်ချုပ်ပေးရ၊ ဘုန်းဟိတ်ထင်ထင်။

နှစ်ထောင်ငယ်သာသည်၊ နောင်လာအနှစ်၊ ရှည်မည့်ခေတ်ဝယ်၊ ဓမ္မစစ်ရှိန်၊ တထိန်ထိန်ငယ်၊ သီဂီရည်ရင့်၊ တင်ထီးငယ် ဆင့်တဲ့၊ ချီးမြှင့်ငယ်နဘော်၊ တုမပျော်ကို၊ မြေပေါ်လူရွာ၊ နတ်တကာနှင့်၊ ဗြဟ္မမိုးနဲ့၊ တန်ခိုးငယ် ပျံ့လို့၊ လွတ်စုံစတော၊ တောင်သပြေမှာ၊ ထောင်နေဆယ်ကျိပ်၊ မင်းမင်းထိပ်ထက်၊ ဂီရိပုံကယ်မန်းမည်၊ နန်း သစ်တည်တဲ့၊ ပြည်တောင်ဇကန်၊ အောင်သူမှန်တော့တယ်၊ စံမမြင်သည်၊ နီသင် ခေါက်ကဲတဲ့၊ သွမ္မာရ။

သုဒ္ဓါငယ်ဘုံထိပ်၊ အကနိဋ်နှင့်၊ သုံးကျိပ်သုံးစံ၊ နတ်နိုင်ငံနှင့်၊ မြေမြန်ဇမ္ဗူ၊ သည်သုံးဆူဟု၊ ထူပဝင်ဦး၊ ဥဒါန်း ငယ်ကျူးတဲ့၊ ဂုဏ်ထူးငယ်အခေါင်၊ ကေသာငယ်နှောင်သည်၊ ဗြာရောင်မြင့်သွန်း၊ နေညဉ့်ကယ်ထွန်းလို့၊ ဘက်ကျွန်း ငယ်မင်းသာ၊ စီမံရာကို၊ ကမ္ဘာ့ကိန်းရေ၊ သချေချေလဲ၊ တင်တွေမကုန်၊ အံ့ပွဲသာခြုံတော့တယ်၊ မြတ်ပုညအင်ခွင်ကို၊ နာဂဝင်အကျယ်ဖွင့်ရင်ဖြင့်။ ကောင်းကင်ဆယ်ဆ။

သီဟိုကျွန်းကရောက်သော စွယ်တော်မြတ်ကို လွှတ်တော်ရှေ့လက်ဝဲဘက်တွင် အာလိန်ငါးဆင့်ခံ မှန်စီပြာ သာဒိနှင့် တင်ထားကိုးကွယ်တော်မူသည်။ ၎င်းကို ဖွဲ့ဆိုရေးသားသော လေးချိုးကြီးမှာ ...

မကိုဋ်သာ ကဲတော့တယ်၊ မြိုက်ပွဲငယ်စည်ရာမှာ၊ ရှည်သာနာတည်ထွန်းပေအံ့၊ ရည်ညွှန်းရွှေဗျာနှင့်၊ ဒေစာရီ ဈာန်ကြွလို့၊ ဘန်သရာ။

မင်းမင်းဥသျှောင်၊ ဇမ္ဗူငယ်အောင်သည်၊ ကြူတောင်ဖွေးပွင့်၊ ကိုယ်သွေးငယ်တင့်တဲ့၊ ဆင်မင်းသခင် စကြာ ရှင်လည်း၊ ဥကင်သိုက်ဖြည့်၊ ထောင်စိုက်တည်က၊ ရောင်ခြည်ချယ်လျှပ်၊ အံ့ဖွယ်မြတ်တဲ့၊ စွယ်ဓာတ် ကယ်လှုံ ထိန်၊ အသတ္တိန်လည်း၊ ဆန်ချိန်ကွန်လို့၊ ကျွန်းသီဟိုဠ်မှာ၊ ရွှေကိုယ်ပွားတော်၊ မြန်းချက်ကယ် ပျော်လှတယ်၊ မန်း မော်မြေထက်ယံမှာ၊ ဘဝင်လှုံထိန်ထိန်တင့်ပါဘိ၊ ကိုးဆင့်ဂုဏ်ဝါ။

ဟိန္ဒူငယ်၊ နတ်လူရီအုပ်၊ ဒွိပဒုတ်ဟု၊ ဝိသုဒ္ဓိမှန်၊ သီဝံစတဲ့၊ နောင်ဘန်ကာလ၊ မန်းဌာနဝယ်၊ သတ္တငယ်ရုဇင် ခုနစ်အင်နှင့်၊ ရွှေခြင်သေ့မည်၊ မင်းစောတည်က၊ စည်ရှည်ငါးထောင်၊ စိုးပြည်ဘောင်ကို၊ ရည်ဆောင် နှစ်သိမ့်၊ ဗျာဒိတ်မွန်မိန့်ရင်းမို့၊ ထိန်ထိန်ငယ်ကြည်းရေ၊ ဝိုလ်သချေလဲရိသေသဦး၊ ခညွတ် ကယ်ဖူး လို့၊ ဆုထူးငယ်မြှောက် ဆို၊ စက်ရင်းသာခိုရတယ်၊ လိုရာရာကို ပန်ထွာဆင်တိုင်း ခွင့်ပြီးစေဘိ။

လေးမည်ငယ် သမ္ပတ်၊ သည်စက်မြတ်ဝယ်၊ တိသတ္တဝါ၊ ဝေနေရာကို၊ ဓမ္မာကမ်းရောက်၊ မင်္ဂလမ်းငယ် ဖောက်စေဖို့၊ ရောင်ကောက်ကယ်လဟန်၊ ပြာသာဒ်ပျံနှင့်၊ စံဝိမာန၊ နန်းရှေ့ကပင်၊ လောကသုံးခွင်၊ ဘက် မမြင်တဲ့၊ စက္ကဂီတ၊ ပြုံးပြက်ကယ်ပလို့၊ နေ လငယ်သောင်းထောင်၊ ဂုဏ်ပေါင်းသာ ဆောင်တော့တယ်၊ ခြောက်ရောင်ခြည်အခြေမှာ၊ မီးစုံရေ ထွေထွေကွန့်ပါဘိ၊ ဇေတုစိန္တီ။

သက္ကရာဇ် ၁၂၃၄ ခုနှစ် အမရပူရမြို့ မဟာဝိဇယရံသီ ပုထိုးတော်ကြီးဘုရားကို ပြင်ဆင်၍ ထီးတော်ကို ဒါယကာတော်ရင်း ရတနာပူရ စတုတ္ထမြို့နန်းတည် မင်းတရားကြီး (ဘကြီးတော်ဘုရား)၏ သမီး တော်ဖြစ်သူ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ အလယ်နန်းတော် မိဖုရား (ဆင်ဖြူမရှင်) က ၁၂၃၅ ခုနှစ်တွင် ထွက်တော်မူ၍ တင်လှူတော်မူရာ ထီးတော်တင်ဘွဲ့၊ လေးချိုးကြီးကို သံတော်ဆင့် ဦးမောင်ကြီး ရေးသား ဆက်သွင်းသည်။ ၁၂၃၉ ခုနှစ်တွင်မှ ဆင်ဖြူမရှင် ဘွဲ့ခံရသော်လည်း အမှတ်ရလွယ်စေရန် ရေး ပါသည်။

ဘဝင်သာ လွမ်း တော့တယ်၊ ထက်ဝန်းတေဇမှာ၊ နေဆယ်ရာထောင်သောင်း သော်မှ၊ ရောင်ပေါင်းရွံ့ပ နိုင် တဲ့ ဂုဏ်များရှင်။

ပူရငယ်ရတနာ၊ တောင်ရေငယ်ကာသည်၊ မြေချာဆုံရှက်၊ ခုံသန်လျက်မှာ၊ ဘုံချက်ကယ်စိုက်တည်၊ နန်းပွဲ စည်တဲ့၊ ပြည်ထောင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ လောကနတ်၏၊ ဓာတ်မွေသရီ၊ ရွှေစေတီလဲ၊ စုံညီမီးရေ၊ ဖိတ်စည်းသာဝေ တော့တယ်၊ ကုဋေသိန်းအာဏာလဲ၊ နတ်ဗြဟ္မာအောင်ဆုချီးဝေရ၊ ထီးဆင့်သဘင် ။

ညာအခေါင်ဝယ်၊ တောင်ဝိမာန၊ နန်းလှလှမှာ၊ ခရွှေညီလာ၊ ဖြူရိပ်ကာလို့၊ ရာနားရေးဆင့်၊ နောကြာလင့် ထက်၊ ရွှေချင်းတင်ခံ၊ ဖွာခဲစံတဲ့၊ သန္တိန်နေမြစ်၊ ဘဇရာဇ်၏၊ ရွှေရင်နှစ်ကယ်၊ ချစ်ဆုံးမယ်လဲ၊ အံ့ဖွယ်မကုန်၊ မြတ်စည်းခုံကို၊ ကြည်းစုံရေဘက်၊ ဖြန့်ချိထွက်လို့၊ ပြန့်စက္ကဝါ၊ ဆယ်ဒီသာကို၊ ဝိဝါချက်ပြွန်၊ ရေစက်တော် ညွှန် ခဲ့တယ်၊ ကျော်ဝန်ငယ်ရွှင်သည်၊ ပဲ့တင်ကြည်နူးဘွဲ့မိုးမြေက။

ဥက္ကာငယ်နွယ်ရိုက်၊ ဇမ္ဗူတိုက်ကို၊ သိမ်းပိုက်ကယ်စိုးဆောင် ဗျာဒိတ်တောင်က၊ ခြောက်ရောင်ခြည်သန့်၊ ဉာဏ်တော်ခန့်ထက်၊ မန်းဇေယခုံ။ မြေရန်လုံမှာ၊ ရွှေဘုံသာဒီ၊ ထောင်ဦးငယ်ချီလို့၊ သာကီဝင်၊ နောင်ညီမြေ ဝယ်၊ မောင်ကြင်နမ၊ တစ်နန်းရလဲ၊ဘဝပရမေ၊ ဂုဏ်မြူတေမှာ၊ မုံရွှေသစ္စာ၊ ပွင့်သောခါဝယ်၊ မကွာ ဦးကြို၊ ဖူး မြင်သာလိုတော့တယ်၊ မြသို့တဲ့ရည်သန်မှု၊ ကြည်မိဉာဏ်မှန်၊ ဖျားစွန်းငယ်နှင့် ညွှန်း ဆုပ်နံရ။

ရှင်ပြုမင်္ဂလာ လေးချိုးကြီး

ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးက သားတော် (၆)ပါးကို ရှင်ပြုတော်မူသည့် အခမ်းအနားတွင် ရေးသားဆက်သွင်းသော သံတော်ဆင့် ဦးမောင်ကြီး၏လေးချိုး။

အံ့လို့သာထွန်းတော့တယ် မြန်ကျွန်းငယ် ဒီပါကို၊ တညီလာ ခြုံမှူးလို့၊ ဘုံဦးကင်စံထိုက်တဲ့ မှန်သိုက်ဝင်။ သုံးဘုံပရမေ၊ ဘာကုဆွေလဲ၊ မြတေဖိတ်ယို၊ မြေဗဟိုမှာ၊ ရွှေကိုယ်တော်စစ်၊ ရှိမည့်ခေတ်က၊ ကြာဖြစ်ကယ်ဦးစွာ၊ ကပ်ဖူးလာတဲ့၊ ဗြဟ္မာရည်ဆောင်၊ သည်အယောင်လို၊ နောင်နာဂတံ၊ ဆိတ်မညံဘဲ၊ ဓိဋ္ဌာန် သမ္မု၊ ပန်တိုင်းငယ် ရစေဟု၊ သကျယ်ဝယ်မဉ္စူ၊ ပြန်တမ်းတော်ကြူခဲ့တယ်၊ မန်းဖူးမိန့် လက်ယာမှာ၊ စက်ကမ္ဘာ ထိန်ထိန်ထွန်းပါတိ၊ ညွှန်းတုမမြင်။

ဧကရာငယ်၊ မွှာစောစစ်၊ သောကရာဇ်လဲ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ လှူပြီးနောင်မှာ၊ မောင်ဟိန္ဒ၊ ဈာန်တိမ်ကြွနှင့်၊ နမငယ် ထေရီ၊ ဂုဏ် နှစ်လီကို၊ စုံညီအမွေ၊ ခံသောထွေသို့၊ ရေမြေငယ် စိုးဆိုက်၊ နွယ်ရိုးငယ်လိုက်တဲ့၊ အကိုက်ကယ်ခြောက်ဖြာ၊ ရတနာကိုး ဖန်ဝါဇင်ဝုန်း၊ အောင်တံခွန်နှင့်၊ တိမ်ကွန်ရဟတ်၊ စက္ကရာတ်သော်မှာ၊ အမြတ်ကယ်နူးကြည်၊ ရှိဦးသာ တည်ထိုက်တဲ့၊ ဂုဏ်အင်ကို၊ ဘုရင်ရာ ထီးပိုင်သခင်ဖွဲ့။

မုနိန္ဒာထွတ်၊ ပြည်သာဝတ်ဝယ်၊ ဖြာလွတ်ကင်မီးရေ၊ ဆယ့်နှစ်ထွေနှင့်၊ ရွှေမြေမှန်ပု၊ ဖန်ရတုဝယ်၊ ပဏ္ဍာငယ်ကမ္ပိလ်၊ ဝါမြတ်ကယ်ဆိုရတဲ့၊ နကိုးပလင်း၊ လသနင်းဝယ်၊ မင့်မင့်သျှောင်ပန်၊ အောင်နက်သန် က၊ အနန္တရုံ၊ အံ့မကုန်အောင်၊ မြန်ဘုံသပြေ၊ များစိုလ်ခြေကို၊ ပွားဟောဒါန၊ ပေးဝေငယ်ငှလို့၊ မြေငယ်သက်ဝုန်း၊ ရေစက် တော်ညွှန်ဘိတယ်၊ မိုးစွန်ပြည့် ခန်းဝါကို၊ ချမ်းသာစေ ရွှေဉာဏ်ဖွင့်လို့၊ ကျူးရင့် လေဝဲ။

ပိဋကတ်သုံးပုံ ကျောက်အက္ခရာတင်ဘွဲ့ လေးချိုးကြီး။

မကိုဋ်သာ ထွန်းတော့တယ်၊ သိုက်ညွှန်းသာကိန်မို့၊ ရာဇိန္ဒာနွယ်ထက်က၊ ဆယ်မျက်နှာ ပျံပတ်တဲ့၊ မန္တာတ်ကယ်နေနူးပေရ၊ ရွှေဘုန်းဂုဏ်။

အာဒိငယ် သိုက်တောင်၊ သမိုက်ကယ် ပြောင်သည်၊ အောင်ထားဝရ၊ ရာထီးငယ်ခလို့၊ ဆင်များထွတ်စွန်၊ ငွေတံခွန်လဲ၊ ဟေဝန်မဟာ၊ ပြိုင်မြတ်စွာက၊ စကြာဖူးရန်၊ မျိုးဦးသာ မှန်တော့တယ်၊ အနန္တနိသင်ကို၊ ဒီပဝင်အကျယ်ပွားလို့၊ ထွတ်ဖျားတိုင်စေပွင့်သော်လဲ၊ ချီးခွင့်မကုန်။

စံပမာမူ၊ အပ္ပရာဇိတ်၊ ဘူဗျာဓိပိထက်၊ ဟိတ်ပါရမီ၊ မျှသုံးလီကို၊ မဟီပဝေ၊ မြေသက်သေဟု၊ လက်ရွှေ လှစ်ပြန်၊
ခေတ်လုံနဲ့လို့၊ မတန်ငယ်ရပ်တည်၊ မာရ်နတ်သည်လဲ၊ မကြည်နှစ်မှိုင်း၊ စစ်ကြီးယိုင်သည့်နှယ်၊ ဖြီးခိုင် သတ္တမာ၊
ပထဗျာတွင်၊ နုရာဓိဇျား၊ မင်းတရားမို့၊ ငါးပါးရန်နည်၊ စံကိန်းရှည်လိမ့်၊ တည်တည်သမိုင်း၊ ရာဘုရင် ရှိုင်းရတဲ့၊
တိုင်းရန်လုံကို၊ ဆန်မဝန်ပြည်လှေးတို့ အစိန္တိ။

ဆယ်ဖြာငယ်မူလ၊ မြတ်ဓူဝဖြင့်၊ မိစ္ဆာအယူ၊ စင်စေငယ်ဖြူသည်။ ရှင်လူချမ်းအေး၊ မန္တလေးမှာ၊ ဖွေးဖွေးငယ်
ထွန်းပေါ်၊ သာသနာတော်နှင့်၊ ရာကျော်စည်းစိမ်၊ အသ္မိန်တွင်၊ သီရိန္ဒရ၊ အသောကဟု၊ ပြောပသည်ထက်၊
စာတမ်းထွက်တဲ့၊ နန်းဆက်တကာ၊ မကြံရာကို၊ ဉာဏ်ပါရဂုံ၊ ကြုံလို့သာ ခြံတော့တယ်၊ သုံးပုံဘွဲ့၊ ကမ္ဘီကို၊ ဝရဇိန်
ရောင်လင်းငှာ။ ထွင်းလို့တင်ရှိ။

ဤမျှ နမူနာ ထုတ်ပြလိုက်ခြင်းအားဖြင့် နေမျိုးဇေယသင်္ခယာ ဘွဲ့ခံ သံတော်ဆင့် ဦးမောင်ကြီး၏ ခန့်ညား သော
အရေးအသားဖြင့် ပြီးသည့် ရတနာပုံခေတ်မှ လူကြိုက်များခဲ့ဖူးသော လေးချိုးကြီးများကို အကဲဖြတ်
နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

မြကလေး၏ နေဝင်ချိန်နှင့် လွမ်းပူပံ့ပွား လှိုင်ထိပ်ထား

သီရိမဟာ သုတရတနာ စန္ဒာဒေဝီဟူသော ဘွဲ့မည်ရသူ အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေး၏ နေဝင်ချိန်သည် လည်း ဆုံးခန်းတိုင် ရောက်ခဲ့ရလေပြီ။

သာရဝေါ ပဲ့နင်းကြီးကတော် ဒေါ်အိသည်လည်း သမီးမြကလေးနှင့်အတူ ခေါင်းတည်၍ ဆွေမျိုးများပါ အပြစ်ဒဏ် ခံ ရတော့သည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေး၍ တစ်စွန်းစီ တစ်စစ် ရရှိလာသော ထွက်ဆိုချက်အဝဝတို့ကို စုပေါင်းလိုက်သောအခါ မပြေးသော် ကန်ရာရှိလာသည်။ ဟုတ်မဟုတ်၊ မှန်မမှန် အပြန်ပြန် အထပ်ထပ် သုံး သပ်ဆင်ခြင်ကြရာ၌ လည်း တိကျမှန်ကန်သော အထောက်အထားများရသည်။ မလိုသူတို့ တွန်း သော ကုန်းစကားဆိုသည်မှာလည်း တကယ်တမ်း ဟုတ်မှန်ရာကို သေချာစွာ ဆန်းစစ်ပါက တစ်ဝက်မှန် များ ဖြစ်နေတတ်လေသည်။

မြကလေးတို့ မိသားစုနှင့် ပြည်မင်းသားကြီးတို့၏ ရိုးသားစွာ ခင်မင် ဆက်ဆံခဲ့ကြသော အချိန်ပိုင်းက ကြာ ညောင်း ခဲ့လှသည်ကို ထောက်၍ တစ်ယောက် အပေါ်တစ်ယောက် လှမ်းလှမ်းတောက် ကောင်းစားစေချင်သော သံယောဇဉ်တွေ့ရှိနေခဲ့ရင်း ဖြစ်သည်မှာလည်း အထင်အရှားပင်။

ဟင်္သာတ-သာရဝေါနယ်ကြီး တစ်ခုလုံးမှာ နောက်ခံအင်အား တောင့်လှသော ပဲ့နင်းကတော် ဒေါ်အိသည် မိမိသမီး မြကလေး၏ နောင်ရေးကို မတွေးဘဲနေမည် မဟုတ်ပေ။ ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး သည် မြကလေး အား စိမ်းကားခဲ့သည်မှာလည်း ကာလကြာခဲ့ပြီ။ ကြည်တစ်လှည့် နောက်တစ်ခါ စိတ်ဝေဒနာကလည်း တစ်ဖက်၊ အသက်အရွယ်ကလည်း ကြီးရင့်နေပြီဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် အနောက်နန်းမိဖုရား အဖြစ် ရှိနေစေကာမူ ပြာတစ်လှည့် ညိုတစ်ခါနှင့် ကြည်သာတော်မူသည်ဟူ၍ မရှိခဲ့သောကြောင့် နောင်ရေး အတွက် ဘဝရပ်တည်မှု ခက်လှချေသည်။

သူတို့မှာ သမီးမြကလေးကို မှီ၍ အခွင့်အရေး သြဇာအာဏာများ လက်ကိုင်ရလာသူများဖြစ်ရာ နောက်တက် လာမည့် ဘုရင်မှာ ပြည်မင်းသားကြီး ဖြစ်မှသာလျှင် မိမိတို့၏ ဘဝရပ်တည်မှုက ဆက်လက် ခိုင်မြဲတည်ငြိမ်ကြရပေမည်။ သည်အတွေး သည်အရေးတို့ကြောင့်လည်း မြကလေးထက် ဒေါ်အိက နောင်ရေး ကို ကြိုတင်လာဘိမြင်ပြီး ပြည်မင်းသားကြီးကို အားပေး၍ အကျိုးဆောင်မှုတွေ ကျိတ်၍ ပြုခဲ့မိ လေသည်။

အမှုသွားကို စိစစ်မေးမြန်း၍ ရရှိလာသော ထွက်ဆိုချက်တို့က တစ်စတစ်စ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကြီး၏ အရိပ်သည် ထိုးထင်မှန်း မသိ ထိုးထင်လာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ အချို့ အတွင်းကျကျ ကြိုတင် ကြားသိရသောကြောင့် ကြိုတင် ပြေးရှောင်နိုင်သူများ ရှိသလို လယ်ပြင်၌ ဆင်ကြီး ရပ်နေသလို ထင်ရှားသူ မိဖုရားမြကလေးနှင့် မိခင်

ဒေါ်အိ မှာ ရှောင်တိမ်း ပြေးထွက်နိုင်သူများလည်း မဟုတ်ရှာပါ။ လာမည့်ဘေး ပြေးတွေ့ရုံမှတစ်ပါး အခြား မရှိတော့ သည်သာ ဖြစ်ရရှာပါသည်။

မိဖုရားမြကလေး နှင့် မိခင်ဖြစ်သူတို့သည် တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် ကြည့်ပြီး သက်ပြင်းကြီးချခဲ့ရ သည်။ တစ်နေ့ တွေ့ရတော့မည်ဖြစ်သော ရာဇဝတ်တော်ကြီးကို မျှော်လင့် ကြိုဆိုနေရလို နေရင်းကပင် ချစ်မဝ ရှုမငြီးသော သမီးတော်ကလေး လှိုင်မြို့စား အတွက် ပင့်သက်ဖြာခဲ့ရသည်။ သမီးကလေးပါ ရာဇဝတ် ၏ သားကောင် စာရင်း ၌ ပါဝင်နေရာဦးမည်လားဟု စဉ်းစား၍ သွေးလန်မိကြသည်။ ပြည်မင်းသားကြီး လူမမယ် သားငယ် ၄ ဦးပါ ကွပ်မျက်ခံသွားရသော သာဓကက ရှေ့ပြေး ကြိုတင်မှန်းဆ နိုင်မှု ကြောင့် အသက်ရှူမဖြောင့်နိုင်ရှာပေ။ အမေနှင့်အဘွား တို့ ကိစ္စကို ဘာမှ မသိရှာသူ လူမမယ် လှိုင်ထိပ်ထား ကလေး အတွက် မိမိတို့ အသက်မသေမိကလေး၌ ရှူရှိုက်နေရသော အသက်ရှူချက်ပင် ဖြောင့်ဖြောင့် နှာဝ သို့ မဝင်တော့သလို ရှိရှာကြရပါသည်။

သို့သော် လှိုင်မင်းသမီး လည်း သိတတ်သောအရွယ် ဖြစ်နေသောကြောင့် မိခင်နှင့် အဘွားတို့ မျက်စိပျက် မျက်နှာ ပျက် ဖြစ်နေစဉ်ကပင် ကြိုတင် သိရှိခဲ့သည်။ ရိပ်မိခဲ့သည်။ မိခင်ချစ်သော သမီး၊ မိခင်၏ ဝါသနာ စာပေ၊ ဂီတအနုပညာ ဝီဇကိုပါ အမွေခံယူနေခဲ့သူ သမီးချစ်ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ မပြေးသာ မရှောင်သာ ကျရောက်လာမည့် ရာဇဝတ်ဘေးသည် မိခင် မိဖုရားမြကလေးအား ပြေးလွှား ရှောင်ပုန်း၍ ရန်င မည် မဟုတ်သည်ကို လူမမည်အရွယ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း တွေးတောသိရှိနိုင်ခဲ့ရသည်။

သည်တော့ မိခင်နှင့် ကွေကွင်းရမည့် ဒုက္ခကို ကြိုတင်မှန်းဆ၍ ပူပင်သောက ရောက်ရရှာလေသည်။ အမိမဲ့ သမီးအဖြစ် နှင့် ပူပင်သောက စိတ်ဒုက္ခပြင်ကျယ်၌ နေရစ်ခဲ့ရမည့်အစား၊ မယ်တော်နှင့်အတူ ရာဇဝတ် အပြစ် ဒဏ်ကို ဝေပုံကျခံယူ၍ မယ်တော်နှင့် အတူမကွဲ သေပွဲဝင်ခြင်းက မိမိအဖို့ သက်သာရာ ရလေမည် ဟူသော အတွေးမျိုးကိုလည်း သမီးတော် လှိုင်ကလေးက လက်ကိုင်ပြုထားသူဖြစ်ပေသည်။ လောကီ လောကုတ္တရာ စာပေဗဟုသုတ ပြည့်ဝကုံလုံခဲ့သူများပီပီ မယ်တော်မြကလေး နှင့် သမီးတော်ကလေး လှိုင်ထိပ် ထားတို့သည် ပူပင်သောကသာ ပင်လယ်လှိုင်းတံပိုးမျှ ရင်ထဲတွင် ရိုက်ခတ် လျက် ရှိကြရသော် လည်း စိတ်ထားတည်ငြိမ် ရတနာသုံးပါး ဦးထိပ်ထား၍ ကံတရားကိုသာ အားကိုး နေရရှာ ကြသည်။

ထိုနေ့က အဆောင်တော်တွင် မယ်တော် ဒေါ်အိ၊ မိဖုရား မြကလေးနှင့် သမီးတော် လှိုင်ထိပ်ထားတို့သည် အဆောင် အတွင်း ရှိ ဘုရားစင်ရှေ့တွင် မြတ်စွာဘုရားကိုသာ အာရုံပြုလျက် ရှိကြသည်။ အဆောင်တော် တွင်း ရှိ ရံရွှေတော်များမှာလည်း အိမ်ရှေ့ပူက အိမ်နောက်က မချမ်းသာသလို မျက်နှာညိုညို နှင့် ညှိုးညှိုး ငယ်ငယ်သာ ဝေယျာဝစ္စများ လုပ်ကိုင်လှုပ်ရှားနေရရှာကြပါသည်။

အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးသည် မြတ်စွာဘုရား ရုပ်ပွားတော်ရှေ့၌ မျက်စိကို စုံမှိတ်၍ ပယင်းပုတီးကို အာရုံခံ ကာ စိပ်လျက် ရှိနေသည်။ ဒေါ်အိကလည်း ဆင်စွယ်ပုတီးနှင့် တရားဘာဝနာပွား၍ အချိန်ကုန်လွန် ခဲ့ ရသည်။

လှိုင်ထိပ်ထားခမျာလည်း မယ်တော်အနီး၌ ထိုင်၍ ညှိုးမိုင်နွမ်းနယ်စွာ ရှိနေရာစဉ် အဆောင်တော်ထဲသို့ မင်းမူထမ်း များ ဝင်လာကြသည်။ ရှေ့ဆောင်ပြုလာသူသည် အနောက်ဝန်မင်းနှင့် မြို့ဝန်တို့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ နောက် မှ ပါးကွက်အာဏာသားများ လိုက်ပါလာကြသည်။

ရှေးဦးစွာ လှိုင်ထိပ်ထားသည် မျက်လုံးများ ပြာဝေသွားရှာသည်။ မယ်တော်နှင့် ဘွားတော်တို့ကို ကြည့် လိုက် သောအခါ မျက်လုံးမှိတ်မြဲ မှိတ်ပြီး ဘုရားကို အာရုံပြုမြဲ ပြုနေကြသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ သူတို့ သည် သေမင်းတမန်များကို မမြင်ရှာကြသေး ...။ ရှေးဦးစွာ တွေ့မြင်ရသူ လှိုင်ထိပ်ထားမှာသာ မျက်လုံး ပြာဝေ သွားရသည်အထိ ပူပင်မိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လှိုင်ထိပ်ထားသည် ထိုကိစ္စဖြစ်ပွားစဉ်က သက်တော် ၁၂ နှစ်မျှ လောက်သာရှိပါသေးသည်။ ထိုစဉ်က သူ၏ ကိုယ်တွေ့ အဖြစ်အပျက်ကလေးများကို ရတနာပုံ၌ အိမ်ရှေ့မိဖုရားဖြစ်လာသောအခါ သူ၏ သားတော် ထန်းတပင် မင်းသားကလေးအား ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက ပုံပြင်တစ်ခုကို ပြန်ပြောသကဲ့သို့ တစ်ခါ တစ်ရံ ပြော နေတတ်ပါသည်။ ပုံနားထောင်သူ ထန်းတပင်မင်းသားမှာ ၇ နှစ် ၈ နှစ်အရွယ်ရှိသူဖြစ်၍ ပုံပြင် မှာ စိတ်ဝင် စားမှု ရှိချင်မှ ရှိမည် ဖြစ်သော်လည်း အနားတွင် ထိုင်နေရသူ အထိန်းတော် (ခင်ညွှာ) ကတော့ နားထဲ၌ စွဲနေအောင် မှတ်သားထားမိသူဖြစ်သည်။

ခင်ညွှာသည် ထန်းတပင်မင်းသားကလေး ငယ်စဉ်က ထိန်းခဲ့ရဖူးသူ အထိန်းတော်တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ နန်းတွင်းသူ အပျိုတော်ငယ် တစ်ဦးလည်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ကြောင့် ခင်ညွှာမှတစ်ဆင့် လာခဲ့သော လှိုင်ထိပ်ထား ၏ ဖြစ်ရပ်ပုံပြင်ကလေး၏ ရှုထောင့် တစ်ကွက်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် မှတ်သား ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနေ့က မယ်တော် မိဖုရားမြကလေး ဝတ်ဆင်သော အဝတ်အဆင်နှင့် အသွေးအရောင်ကိုပါ ပြောပြ ရှာသည်။

မယ်တော် မိဖုရား မြကလေးသည် ဥပုသ်ရက်ရှည် စောင့်နေသည်။ သနပ်ခါးပန်းမန် မကဘဲ ဝါဝင်းသော အသား အတိုင်း ပင် ရှိသည်။ ရှည်လျား နက်မှောင်သော ဆံပင်များကို မြကလေး ဆီများပင် မသတော့ သဖြင့် ပွယောင်းနေသည်။ ဆံထုံးကိုလည်း ဖြစ်ကတတ်ဆန်း နှစ်ပတ်ရစ် နောက်ပြန် ထုံး၍ ဆံထုံး ရှေ့တည့်တည့် ၌ သနပ်ခါးဘီးတစ်ချောင်းသာစိုက်ထားသည်။

ဝတ်လဲတော် ထဘီ မှာ အဝါနရောင် စစ်ကိုင်းချိတ်ထဘီ တစ်ပတ်ရစ်ကို ဝတ်ထားပြီး ထိုင်မသိမ်းအင်္ကျီ အပေါ် မှ ဆင်စွယ်ရောင် ပိုးပဝါဖြူကို ဒေဝီခြုံလောက်ပဲတင်၍ ခြုံထားပါသည်။ သွယ်ပျောင်း နူးညံ့သော လက်ချောင်း ကလေးများကြားမှာမူ နီရဲရဲ အဆင်းရှိသော ပယင်းစိပ်ပုတီး (မီးဝင်း) ရောင်ကို ပုတီးစိပ် လျက် ရှိပါသည်။

မျက်စိကို စုံမှိတ်ပြီး ပုတီးနာနာ စိပ်လျက်ရှိသော မိဖုရား မြကလေးကို သမီးတော် လှိုင်ထိပ်ထားက မယ်တော် ၏ လက်ဖျားကလေး အသာဆုပ်ပြီး " မယ်တော်ဘုရား-မယ်တော်ဘုရား" ဟူ၍ နှစ်ခွန်းဆင့် ကာ တိုးတိုးသက်သာ ခေါ်လိုက်သည်။ " သမီးလေး" ဟု နူးညံ့ညှင်းပျောင်းသော အသံဖြင့်ထူးကာ မျက်လုံး ဖွင့် ကြည့်လိုက်သော မိဖုရားမြကလေးသည် သမီးတော်ကလေး၏ ထိတ်လန့်တကြား ဖြစ်နေရာ ဟန်ကို ရှေးဦးစွာ မြင်ရသောခဏတွင် "သူတို့ဝင်လာကြပြီ မယ်မယ်ဘုရား " ဟု မျက်လုံးနှင့် ညွှန်ပြရာသို့ လှည့် ကြည့် မိသောအခါတွင် မြို့ဝန် နှင့် အာဏာသား တို့ အပါးတော်သို့ ဝင်လာကြလေသည်။

အနောက်ဝန် နှင့် မြို့ဝန်တို့က ထုံးစံအတိုင်း အမိန့်တော်ပြန်လျက် အဆောင်တော်ပေါ်ရှိ မယ်တော် ဒေါ်အိ နှင့် အတူ မြကလေးအား လက်ပြန်ကြီးများ ချည်ကြလေသည်။

လှိုင်ထိပ်ထားကလေး သည် မယ်တော်၏ အဖြစ်ကို မကြည့်ရက်သလို မျက်နှာကို လက်ဝါးနှစ်ဖက်နှင့် ပိတ် ပြီး ရှိုက်ကြီးတငင် ငိုမိတော့သည်။ ငိုရာမှ မယ်တော်ကို မလွှတ်တမ်း ဖက်၍ထားပြန်သည်။ သို့ကြောင့် လက်ပြန်ကြီး ချည်ကြရာ၌ မယ်တော် ရော သမီးတော် ပါ အရောရော အယုတ်ယုတ်ဖြစ်နေပါသည်။

ဤတွင် တည်ငြိမ်သော မျက်နှာ နှင့် မိဖုရား မြကလေးက အနောက်ဝန်မင်းနှင့် မြို့ဝန်မင်းတို့ကို လှမ်းကြည့် ပြီး" သမီးတော်ကလေးမှာ ဘာမှ အပြစ် မရှိပါဘူး။ သူ့ကို မနှိပ်စက်ကြပါနှင့် " ဟူ၍ မိန့် ဆိုရာသည်။ ဒေါ်အိ ကို လက်ပြန်ကြီး တည်းသူများကလည်း တစ်ပြိုင်တည်း ကိစ္စပြီးကြသည်။ ဒေါ်အိ တွင်လည်း ဝမ်းနည်း ကြောက်ရွံ့ဟန် မပေါ်လာ၊ ရဲရဲသာ ရင်ဆိုင်ရမည်ဆိုသော အဖြေကို မျက်နှာတွင် ပြလျက် ရှိသည်။

မြို့ဝန်သည် သမီးတော်ကလေးအား ...

" ထိပ်ထားကလေး သတိထားတော်မူပါ။ ထိပ်ထားကလေးအတွက် ရာဇဝတ်တော် မပါပါဘူး" ဟူ၍ ဖျောင်းဖျပါသည်။ သို့ရာတွင်လှိုင်ထိပ်ထားမှာ ကလေးအရွယ်သာ ဖြစ်ရာသောကြောင့် ရှိုက်ကြီးတငင် ပူပင် ငိုကြွေးလျက် မယ်တော် ၏ လက်ကို မလွှတ်ဘဲ ဇွတ်ဆွဲထားလေသည်။

အနောက်ဝန်မင်းသည်လည်း မနေသာပြီ " ထိပ်ထားကလေး ချမ်းသာစွာ နေတော်မူရမှာပါ။ မယ်တော်ကို ဆွဲမထား ပါနှင့်။ သွားပါစေ ... လွှတ်လိုက်ပါတော့ " ဟု ချောမော ပြောဆိုသော်လည်း ...

" မယ်တော် မရှိရင်၊ တင်တင် ဘယ်သူနဲ့ နေမှာလဲ။ တင်တင်လည်း မနေချင်ပါဘူး။ မယ်တော်နဲ့အတူ ကြေးတိုက် ထဲမှာ လိုက်နေပါရစေတော့ အနောက်ဝန်ကြီးရယ် "

ဟုသာ ခုခံပြောဆိုနေပါသည်။ သူ့စိတ်ထဲမှာ အရင်တစ်ခါလို ကြေးတိုက်တွင် ချဦးမည်များ ထင် လေသလား။ ယခုအချိန်ကား ကြေးတိုက်တွင် အချုပ်ချထားရန် မဟုတ်တော့ပါ။ လက်ပြန်ကြီးတုပ်၍ သင်္ချိုင်းသို့ ထုတ်ပြီး တစ်ချိန်တည်း ဇီဝိန်ဖြုတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

" သမီးတော်လေး စိတ်ချမ်းသာအောင် နေရစ်ပါကွယ်။ မယ်မယ်တို့အတွက်နဲ့ စိတ်ဒုက္ခ အင်မတန် မဖြစ် လေနှင့်။ တရားနှင့် ဖြေရစ်ပေတော့ "

ဟူသော မယ်တော် ၏ အမိန့်သံသည် လှိုင်ထိပ်ထားကလေးအား ရင်ဆို့ နှစ်မြောသွားစေတော့သည်။

အနောက်ဝန်မင်း အမိန့်အရ အိမ်တော်သူ ရံရွှေတော်များသည် မြောမေ့နေရာသော သမီးတော်ကလေး လှိုင်ထိပ်ထား အား ဝိုင်းဝန်းပြုစုယုယလျက်၊ ယပ်ခတ်သူခတ်၊ နာနပ်သူနပ်၊ ခြေဖဝါး လက်ဖဝါးတို့ကို အနိပ် တော် များ ဆက်သသူက ဆက်နှင့် လက်မလည်နိုင်အောင် ပျားပန်းခပ် ဖြစ်နေကြလေတော့သည်။

ရံရွှေတော် များ၏ ပြုစုယုယမှုကြောင့် မကြာမီ သတိရ၍ မျက်လွှာကို မ ကြည့်လိုက်သောအခါ အဆောင် တော်ထဲ ၌ မယ်တော် မိဖုရားမြကလေးအား သမီးတော် လှိုင်ထိပ်ထား မတွေ့မြင်ရတော့ပေ။

ဤတွင် ပွေ့ဖက်ထားသော ရံရွှေတော်များ လက်မှ ရုန်းထွက်ထထိုင်ကာ " မယ်တော်ဘုရားကို သူတို့ ခေါ် သွားကြပြီ၊ မယ်မယ်ဘုရား မရှိတော့ပါကလား " ဟု ဆိုကာ လှိုင်ထိပ်ထားကို ကွဲစွာ ငိုပွဲဆင်ရရှာပြန်သည်။

" ထိပ်ခေါင်တင်ကလေး သတိထားတော်မူပါဘုရား " ဟု ရံရွှေတော်များက လျှောက်ထား ဖေးမ နေကြ သော် လည်း ငိုရိုက်၍ကတော့ မပြီးနိုင်တော့ပြီ။

တစ်ခါတစ်ရံ ငိုရင်းမှ သတိလစ်သွားရပြန်သည်။ စိတ်ဝေဒနာ ပြင်းပြခြင်းကြောင့်လည်း အိပ်ရာသလွန်ထဲ၌ အလူး အလဲ ဖြစ်ရှာလျက် ချိုးချိုငိုရိုက်ရင်းသာ အချိန်လင့်လာခဲ့သည်။

မိခင်ပျောက်နေသော ကြက်သားငယ်ကလေးပမာ တစာစာ တစီစီ မြည်တမ်းရင်း မိခင်ကို လိုက်ရှာ ရသည့် အလား လှိုင်ထိပ်ထား ခမ္မာမှာ မယ်တော် မိခင်ကို တမ်းတ၍သာနေလေသည်။ မယ်တော်အား ဘယ်ဆီ သို့ ခေါ်၍သွားကြလေသနည်း။ ကြေးတိုက်တော်သို့လား။ သူသတ်ကုန်းသို့လားဟု ရံရွှေတော်တွေ အိမ်တော် သူတွေကို မေးသော်လည်း ဘယ်သူမျှ တိကျသော အဖြေကို မပေးနိုင်ကြပေ။ မျက်ရည်တွေနှင့် တွေဝေ ၍သာ နေကြလေသည်။

ရံရွှေတော်များသည် မည်သူနှင့်မျှ အဆက်အသွယ်မရှိ။ အိမ်တော် အဆောင်တွင်း၌သာ အမှုတာဝန် ထမ်း ဆောင် ခစား ရသူများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အပြင်က သတင်းသည် အတွင်းသို့ ရုတ်တရက် ရောက်မလာ၍ မယ်တော် ဘာဖြစ်ရှာသည်ဟု မသိရသေး။ ရာဇဝတ်ဘေး ဖြစ်၍ မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်းလည်း မပြုဝံ့။ ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်စွာနှင့်သာ ခစားနေကြရရှာသူများ ဖြစ်လေသည်။

လှိုင်ထိပ်ထားလေး သည် မယ်တော် ဘယ်ဆီသို့ ရောက်နေပြီဆိုသည်ကို ပြင်းပြစွာ သိလိုသည်။ မြေပြင် ကို ခြေတင်ပြီး အပြေးကလေးများ လိုက်၍ရလျှင် ပြေးလိုက်ချင်၊ ပြေး၍ ရှာဖွေချင်သည်။ သို့သော် အရံအတား ရံရွှေတော်များ အလယ်မှာ ရုန်းထွက်၍ မရ။ မင်းသမီးတို့ မည်သည်လည်း အမိန့်တော် မပါ လျှင်

ဘယ်ဆီမှ ခြေတစ်လှမ်းချ၍ မဖြစ်ခဲ့ကြသော ရွှေနန်းတော် အနောက်ပိုင်း၏ ထုံးစံမွေတာအရ ဖြစ်၍ မလွန်ဆန် သာ ခဲ့ပေ။

ပူဆွေတမ်းတရင်း ပြင်းပြသော စိတ်ဝေဒနာကြောင့် ကိုယ်စိတ်နှလုံး ညှိုးချိုးပူဆာ၍ အိပ်ရာသလွန်တွင် ပစ်လှဲ၍ ငိုပွဲဆင်ပြန်လေတော့သည်။

ရံရွှေတော်များ ပြုစုမှုဖြင့် ရိုက်သံတိတ်ရပြန်သည်တွင် ...

" မယ်တော်ဘုရား ကို ဘယ်ခေါ်သွားကြလဲ မမတို့ရဲ့ ... တင့်တင့်ကို ပြောကြစမ်းပါ။ မယ်တော်ဘုရား ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်း နှင့် ပါသွားရှာသလဲ။ တင်တင် သိပါရစေလား မမတို့ရယ် "

ဆိုသော အမေးကိုတော့ ရံရွှေတော်များ၏ နောက်ဆုံး မျက်မြင်ဖြစ်စဉ်ကို လျှောက်တင် ပြောကြား နိုင်ကြပါ သည်။

" ထိပ်ထားလေး ပထမအကြိမ် နစ်မြောသွားစဉ် မယ်ဘုရားက ပွေ့လိုက်မည်အပြုမှာ မြို့ဝန်မင်းက တည်းထားသော ကတ္တီပါနောင်ကြီးကို တင်းတင်းဆွဲ၍ မတ်ရပ်ထလိုက်ရပါသည်။ သမီးတော်ကို ပွေ့ ပိုက်မှု မပြုရတော့ပါ။ တစ်ခါ သူတို့ ဆွဲခေါ်သွား၍ အဆောင်တော် အလယ်အထိ လိုက်ပါသွားရာမှ မယ်တော် ဘုရား စာတော်များ ရေးသားရာ ပုရပိုက်များရှိသော ညောင်စောင်းအနီးသို့ ရောက်ပါသည်။ သည် အခါ မယ်တော်ဖျားက ခေတ္တရပ်နားပြီး မြို့ဝန်ကြီးကို စာတစ်ကြောင်းလောက် ရေးတော်မူခဲ့လို၍ အခွင့်ပြုရန် မိန့်တော်မူပါသည်။ မြို့ဝန်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ မယ်တော်ဖျားက ညောင်စောင်းပေါ်တွင် ထိုင်ပြီး ရေးတော်မူ လက်စ ပုရပိုက်တစ်ဆူကို ဖွင့်၍ ကန့်ကူဆံနှင့် စာအနည်းငယ် ရေးတော်မူခဲ့ပါသည်။

စာရေးမပြီး ခင်ပင် မြို့ဝန်နှင့် အာဏာသားတို့က သွားကြမည်ပြုသောကြောင့် တစ်ပိုင်းလက်စ ရေးထား ခဲ့သော ပုရပိုက် စာမျက်နှာပင် မပိတ်ရသေးဘဲ ကန့်ကူဆံကို ပုရပိုက်ပေါ်တွင် ချထား၍ လိုက်ပါတော် မူသွားရသည်ကို ဖုရော ကျွန်မတို့ တွေ့မြင်ကြရပါကြောင်းဖုရား "

ဟု လျှောက်ထားပြီးသောအခါ လှိုင်ထိပ်ထားလေးက ယင်းပုရပိုက်ရှိရာ ညောင်စောင်းဆီသို့ အပြေး ကလေး သွား၍ ကြည့်ပါသည်။

ညောင်စောင်းပေါ်တွင် ပုရပိုက်မှာ ပွင့်လျက် ကန့်ကူဆံကလေးကိုပင် မသိမ်းဆည်းနိုင်၊ ပုရပိုက်ပေါ်ရှိ ရေး လက်စ စာလုံးဖြူဖြူကလေးများပေါ်၌ ကန့်ကူဆံ ကန့်လန့်တင်လျက်သား တွေ့မြင်ရသောအခါ မယ်တော် ၏ ဖြစ်စဉ်ကို ရင်ဆို၍ လာမိရာသည်။

ရေးသားထားသော စာလုံးများကို သဲကွဲစွာ မမြင်ရ၍ မျက်ရည်ပြည့်နေသော မျက်လုံးများကို ခါသာစနှင့် သုတ် သိမ်းပြီးမှ သမီးတော် လှိုင်ထိပ်ထားက ဖတ်ကြည့်လိုက်လျှင် ...

လောကခံ ရှစ်ပါး၊ ဘုရားဟောရာ၊ ဖြစ်ပျက်မြဲ မွေတာ၊ သေချာစွာ မှတ်စွဲ။

သတ္တဝါ တို့ မည်သည်၊ မတည်ကြည် ဖောက်ပြန်တတ်မြဲ။

ငါမင်း လို့ ပြုပြန် ခံရသူအသစ်ပ၊ အဖြစ်ဖြစ် အပြန်ပြန် လွှဲသင့်ပေဟန်။ လမ်းမှန်ကို ရွှေဉာဏ်တော် ရှုအုံး ရှင့်လေး။

ဟူသော ရေး၍ မပြီးဆုံးခဲ့သေးသည့် တေးထပ် တစ်ပိုင်းတစ်စကို တွေ့မြင်ရသောအခါ လှိုင်ထိပ်ထားနှင့် တကွ အဆောင်တော်သူများ အုန်းအုန်းသဲသဲ ရှိုက်ငိုလျက် မျည်ရည်စ မသိမ်းနိုင်ရှိကြပါတော့သည်။

လှိုင်ထိပ်ထားသည် မယ်တော်၏ နောက်ဆုံးလက်ရာ စာလုံးကလေးများပါသော ပုရပိုက်ကို ရင်မှာ ပွေ့လျက် တရွိုက်မက်မက် ငိုမဆုံးအောင် ရှိတော့သည်။

"မယ်တော်ဘုရား၊ အဖြစ်ဆိုးတော်မူလှချေရဲ့၊ ဘုရား။ ခမည်းတော်ဘုရားရဲ့၊ ရက်စက်တော်မူလှချေရဲ့၊ ဘုရား" ဟု ထပ်တလဲလဲမြည်ကြွေးတမ်းတလျက် မယ်တော်၏ လက်ရေးပုရပိုက်ကလေးကို အကြိမ်ကြိမ် နမ်းရှိုက် ငိုကြွေးရပြန်လေသည်။

ရံရွှေတော်များလည်း မျက်ရည်မသိမ်းဆည်းနိုင်သည့် ကြားမှပင် မိဖုရား မြကလေး၏ အသုံး အဆောင် များကို သိမ်းဆည်းကြရာ၌ မြကလေးကိုယ်တိုင် ရေးစာတော်များ ပါရှိသော ပုရပိုက်များ၊ ပေထုပ်များကို အပြန်အလှင့် မရှိစေရအောင် စနစ်တကျ စုဆောင်းလျက် ယွန်းသေတ္တာ၊ ကျွန်းသေတ္တာ များနှင့် ထည့်သွင်း သိမ်းဆည်း လျက် သမီးတော် လှိုင်ထိပ်ထားအတွက် ဆက်သရန် သိမ်းကောက် စုဆောင်း ထားကြ လေသည်။

လှိုင်ထိပ်ထား ခမျာ မိခင်၏ လက်ရာကို တမွှေးမွှေးနှင့် နမ်းရင်း တငေးငေးတမောမော ပူဆွေးသောက ဖိစီးရ ပြန်တော့သည်။ ရေကြည်တော်နှင့် ပွဲတော်စာ မသုံးသဖြင့် ဗုန်းဗုန်း လဲရတော့မည် ဖြစ်သော အခြေအနေ သို့ တိုင် ရောက်ခဲ့ရရာသည်။

ဤအခြေတွင် ရံရွှေတော်များက အနောက်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနောက်ဝန်မင်းထံသို့ မိန်းမစိုးများကို စေလွှတ်၍ လျှောက် တင် အကြောင်းကြားကြရလေသည်။

ထိုသတင်းကို အနောက်ဝန်မင်းမှတစ်ဆင့် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီး၏ သမီးတော် စုဖုရားကြီး၏ ရွှေနားတော် သို့ ပေါက်ကြားသိရှိသွားလေတော့သည်။ နဂိုကပင် အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးကို ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ် ပေးလိုက်ပြီ ဆိုသော သတင်းကြောင့် စုဖုရားကြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်နေစဉ် ညီမတော်

လှိုင်ထိပ်ထား ကလေး တစ်ယောက် မိခင်အတွက် စိတ်သောက ရောက်နေရာမှ စိတ်ဝေဒနာကြောင့် သလွန်ပေါ်မှာ လဲနေရာပြီ ဆိုသောသတင်းစကားကြောင့် ကရုဏာ ပိုက်ခဲ့ပြန်သည်။

လှိုင်ထိပ်ထားမှာ ကလေးအရွယ် ငယ်ရွယ်သူကလေးမျှ ရှိရာသေးသည်။ မိခင်၏ ရင်ငွေကို လုံ့ကာ စိတ် အေးချမ်း ပျော်ရွှင်စွာ နေခွင့်မကြုံရတော့သော အဖြစ်ကို ကြင်နာဆပွား ကရုဏာ ထားတော်မူမိသည်။

သမီးတော် တစ်ပါးအဖြစ် လူလားမြောက်နေသော် အရွယ်ဆိုပါလျှင် မိခင်ပင် မရှိစေကာမူ သူ့အဆောင် နှင့် သူ၊ သူ့အခြွေအရံ အထိန်းတော် အရံတော်တို့နှင့် အနေမပျက် ဆက်လက်နေနိုင်ပေဦးမည်။ ယခုကား ငယ်ရွယ် လှ ရှာသေးသည်။ အမိနို့စော်ပင် မပျောက်တစ်ပျောက် ၁၂ နှစ်မျှ အရွယ်ကလေးနှင့် ပူဆွေးဒုက္ခ ကြီးလေးစွာ ကျရောက်နေရရာသည်ကို ကြင်နာသနား ကရုဏာပွားတော်မူသည်။

သည် အမေ သည်သမီး နှစ်ဦးတည်း ရှိကြရာမှာ ယခုအခါ မိခင်မျက်နှာလွှဲသွားခြင်းခံရ၍ မနေတတ် မထိုင် တတ် အိမ်မြှောင် အမြီးပြတ်မျှ ဖျပ်ဖျပ်လူး ဖြစ်ရာရတော့မည်။ သူ့မိခင်၏ ရင်ငွေအစား အစ်မကြီး အမိအရာ ထား၍ သည်ကလေးကို ကောက်ယူ မွေးစားတော်မူမည်ဟု စိတ်တော်ပိုင်းဖြတ်လိုက်သည်။

သို့ကြောင့် အနောက်ဝန်မင်းက လှိုင်ထိပ်ထားအား သူ၏အခြွေအရံများနှင့်အတူ စုစုရားအဆောင်တော်သို့ ပြောင်းရွှေ့ ခေါ်ယူလာရမည်ဟု အမိန့်တော် ရှိလိုက်သည်။ သည်ကလေး အနောက်နန်းဆောင်၌ထားလျှင် အမြဲမပြတ် သူ၏မိခင်ကို ထင်မြင် ပူဆွေးနေတော့မည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့ကြောင့် မိမိအဆောင်တော်သို့ ပြောင်းရွှေ့ ခေါ်ယူ ထားခြင်းက စိတ်ထား ပျောက်ပျောက်ပျက်ပျက်လည်း ရှိမည်။ မိမိ မျက်စိအောက်၌ ရင် အုပ်မကွာ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှုလည်း ပေးနိုင်၍ တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ် သဘောပင် ဖြစ် လေသည်။

သမီးတော် စုစုရားကြီးသည် ခမည်းတော် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးက ချစ်ခင်မြတ်နိုးလှသော သမီးတော်ကြီး တစ်ပါး ဖြစ်သည်။ တိုင်းရေးပြည်ရေးတို့၌လည်း အခါမပြတ် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်တော်မူလေ့ရှိသည်။ ဗေဒင် ကိန်းခန်း ယတြာများကိုလည်း ပညာရှိ သမီးတော် စုစုရားကြီးတွက်ချက် လျှောက်တင်ချက်အတိုင်း လက်ခံ ကျင့်သုံးတော်မူခဲ့သည်။ အဆုံးအစွန်အဖြစ် ရာဇဝတ်ပြစ်မှု ပေးပြီးသူများအား အမျက်အလျှောက် ရုတ်တရက် အဆုံးမစီရင်မီ သမီးတော် စုစုရားကြီးက ကယ်ဆယ်စောင့်မလျှောက်တင် တောင်းပန်ခွင့် အထိ ရရှိတော်မူခဲ့သည်။ နန်းမတော်မယ်နု၊ ပြည်မင်းသား နှင့် မြကလေးတို့ ကိစ္စအား အလွန် ပြင်းထန် သော အမျက်ရာဒဏ်ကြောင့် စုစုရားကြီး ကြားဖြတ်လျှောက်တင်ခွင့် မရနိုင်အောင် ရှိခဲ့ပါသည်။

သို့သော် ဤလူမမည် အပြစ်ကင်းမဲ့သူ ညီမငယ် လှိုင်ထိပ်ထားအတွက်မှာ မိမိအပြင် ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက် မှု ပေးပုံသူ မရှိသည့်အားလျော်စွာ စေတနာကြီးစွာဖြင့် ခေါ်ယူ စောင့်ရှောက်ခြင်းပြုရန် ဖြစ်သည်။

ယခင်ကလည်း ဘကြီးတော်ဘုရားနှင့် နန်းမတော်မယ်န တို့၏ သမီးတော်တစ်ပါး (နောင်အခါ ဆင်ဖြူမရှင်) အား မိဖုရားကြီးမယ်န ရာဇဝတ်ခံရချိန်က ခေါ်ယူကယ်ဆယ် ထားခဲ့ဖူးသေးသည် ဖြစ်ရာ စုဖုရားကြီး၏ ကရုဏာ မေတ္တာသည် ဤဒုက္ခသည် ညီအစ်မနှစ်ဦးဖြစ်သူ လှိုင်ထိပ်ထားနှင့် ဆင်ဖြူမရှင် တို့၏ တစ်သက်တာ မှီခိုအားထားရာကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ စုဖုရားကြီးက ယခု လှိုင်ထိပ်ထားလေးကို ခေါ်ယူစောင့်ရှောက်ချိန်၌ဆိုလျှင် (ဆင်ဖြူမရှင်) စုဖုရားမှာ အပျိုအရွယ် ဖြစ် နေလေပြီ။ သူလည်း မယ်တော် (မိဖုရားမယ်န) ရာဇဝတ်သင့်ချိန်က လှိုင်ထိပ်ထားကဲ့သို့ပင် မျက်ရည် နှင့် မျက်ခွက် ဖြစ်ခဲ့ရရှာပေမည်။

သို့နှင့် မျက်ရည်စက်လက် တရွိုက်မက်မက် ဖြစ်နေသော ညီမတော် လှိုင်ထိပ်ထားကလေးအား မိဖုရားကြီး က ကျောလက်သပ်ကာ ဖျောင်းဖျ တရားပြရှာသည်။ ကလေးအရွယ်မို့ လွယ်လွယ်နှင့် အငို မတိတ်လျှင် ချောတန်သည့်အခါ ချော၍၊ ခမည်းတော် အမိန့်နှင့် ခြောက်တန်သည့် အလှည့်၌ ခြောက်လှန့် ခဲ့ရသည်။

အစ်မတော်လတ် (ဆင်ဖြူမရှင်) စုဖုရားကလည်း မိမိနှင့်အလားတူ အကျိုးပေး တူမျှနေသော ညီမတော် ကလေး "လှိုင်" အား ကိုယ်ချင်းစာတရားနှင့် သနားကြင်နာမိရှာသည်။ သို့ကြောင့် ညီမတော်လေး ပူဆွေး ခြင်း ဒုက္ခမှ စိတ်ပြေရာ ပြေကြောင်းကို ဖျောင်းဖျ ချောမော့ခြင်းပြုသည်။ မိမိငယ်စဉ်က ဖြစ်စဉ်များကိုလည်း ပြန်လည် ပြောကြား၍ တရားချနေသည်။

လှိုင်ထိပ်ထားခမျာမှာတော့ အိမ်ပြောင် အမြီးပြတ်ချိန်မို့ " ဘယ်လိုပင် တရားဟောဟော၊ ဟောရင်းသာ ပျံ တော် မူမည်။ ဆန်ဖြူဖြူ တစ်ခွက်မှ ထွက်ပုံတော့မရ ... " ဆိုသော စလေဆရာကြီး ဦးပုည၏ စာလို ငို၍ဖြင့် မဆုံးနိုင်ခဲ့ရှာပေ။

မယ်တော်၏ အခြေအနေ ဘယ်သို့ဟုသိလိုသည်။ မယ်တော် အသက်နှင့် ကိုယ်နှင့်ပင် ကွဲရှာလေရော သလား။ ကြေးတိုက်တော်မှာပင် ရှိနေသေးသလားဟု များစွာမှ သိတော်မူချင်လှသည်။ လှိုင်ထိပ်ထား ကလေးက မေးမြန်းသော အခါလည်း အစ်မတော်ကြီး စုဖုရားကြီးသည် လည်းကောင်း၊ အစ်မတော်လတ် စုဖုရား သည်လည်းကောင်း၊ အဆောင်အတွင်းရှိ ရံရွှေတော်များသည်လည်းကောင်း မယ်တော်၏ အကြောင်း ကို မသိမကြားကြသေးသလို မတင်မကျ ဖြေကြသည်။

အခြားသူများပင် မဆိုထားဘိ၊ အစ်မတော်ကြီး စုဖုရားကပင်လျှင် လှိုင်ထိပ်တင်က မေးလေတိုင်း " မသိချင် ပါနှင့်ဦး ... ညီမတော်ရယ်။ အနောက်နန်းမတော်ရဲ့ ကုသိုလ်ကံအတိုင်း ရာဇဝတ်တော်က ချမ်းသာ လွတ်မြောက်ချင်လျှင်လည်း ခမည်းတော် က ချမ်းသာခွင့် ပေးတော်မူပါလိမ့်မယ် " ဟု ဖြေသိမ့်တော်မူရှာသည်။ သူတို့ သိကြားသည့် သတင်းကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မပြောရက်ကြတော့ပေ။ အချိန်ကာလ ဝေးပြီး တဖြည်းဖြည်းမှ သိလိုက သိစေတော့ဟုသက်သာအောင် ချောမော့ အဖြေပေးထား ကြလေသည်။

ဆင်နှင့်နင်းသတ်ရာမှကြေကွဲစရာဖြစ်အင်

ဘူးတစ်ရာ အပေါက်ကို ပိတ်လိုရလျှင် ရလိမ့်မည်။ ပါးစပ်တစ်ပေါက်ကို ပိတ်၍ မရနိုင်ဆိုသော အစဉ် အလာ စကားရှိငြားသော်လည်း စုဖုရားကြီး (စကြာဒေဝီ)၏ အဆောင်တော်အတွင်းရှိ တစ်ရာမျှမကသော ခြွေရံ မောင်းမ တို့၏ ပါးစပ်များက တညီတညွတ်တည်း ပိတ်ထားလို့ရသည်။

စုဖုရားကြီး က "အဖြစ်မှန်ကို ပူပူနွေးနွေးချက်ချင်း မပြောလိုက်ကြနှင့်ဦး။ နောင်မှ တဖြည်းဖြည်း သိရှိ ပါစေ" ဟု ပိတ်ဆိုထားမှုကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ တစ်ဆောင်လုံး လှိုင်ထိပ်ထားကို သနားကရုဏာ သက် နေကြမှု ကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ လှိုင်ထိပ်ထားမှာ သူ့မယ်တော်အကြောင်းကို ဘာမျှ နောက်ထပ် ကြားသိတော် မမူရရှာဘဲ ရှိခဲ့လေသည်။

သို့သော် အနောက်နန်းမတော်မိဖုရား မြကလေး၏ အဖြစ်ကား တိုင်းကျော် ပြည်ကြား အလွန် ထင်ရှား သော ဖြစ်ရပ်နှင့် မလွဲသာမရှောင်သာ တွေ့ကြုံရရှာပါတော့သည်။

အနောက်နန်းတော် မိဖုရား မြကလေး၏ ဂုဏ်သတင်းသည် အမရပူရမင်းနေပြည် ရွှေမြို့တော်ကြီးတစ်ခွင် လုံး သာမက နိုင်ငံတော်လေးရပ်၌ မပြတ်ကျော်ကြားခဲ့သူ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ဟင်္သာတသူ၊ အောက်မြို့သူကလေး ဘဝက လှလွန်း ချောလွန်း၍ သာယာဝတီ ရွှေဘိုမင်းက ကောက်ယူ သိမ်းပိုက်တော် မူခဲ့ချိန်ကပင် ပြည်သူပြည်သားများက စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြသည်။

ရွှေဘိုမင်းဘုရင်အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီး အောက်မြို့သူ မြကလေးအား အနောက်နန်း၊ နန်းရမိဖုရား တစ်ပါးအဖြစ် မြှောက်စားခံရသောခါတွင်လည်း မြကလေးအတွက် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခဲ့ကြသည်။ မြကလေး ၏ အနုပညာကဗျာ ဂီတ အရေးအသား များကြောင့်လည်း တစ်နည်းတစ်ဖုံ ကျော်စော ထင်ရှား ခဲ့သည်။ မြကလေး၏ လက်ရာ သီချင်း ဂီတများကို အဆိုအတီးသမားများ ထံမှတစ်ဆင့် ကြားရသူတိုင်း နှစ်သက် စွဲလမ်းခဲ့ကြသည်။

ဘုရင်နှင့် မိဖုရား ထွက်တော်မူရာတွင် ပြည်သူပြည်သားများ ကြည့်ရှုအလေးပြုရာ၌လည်း ပြည်သူလူထု မျက်လုံးများက လှပယဉ်ကျေးသော မိဖုရား မြကလေးကိုသာ ရွေးချယ်ရှာဖွေ၍ ကြည့်ရှုလေ့ ရှိကြသည်။ အဆင်းအင်္ဂါ ရုပ်လက္ခဏာနှင့် လှပယဉ်ကျေးသကဲ့သို့ အနုပညာ၊ ဂီတ ကဗျာ စာပေရှင် ဘဝနှင့် ကျော် ကြားသော အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးအား ပြည်သူလူထုသည် ချစ်ခင်မြတ်နိုးခဲ့ကြသော စိတ်ဓာတ် အခံက ရှိနေကြလေသည်။

ပြည်သူလူထုထံမှ မိဖုရား မြကလေး ရာဇဝတ်သင့်တော့မည်ဆိုသော သတင်းက တစ်မှဟုတ်ချင်း ပျံ့နှံ့ သွား သည်။ အကြောင်းခြင်းရာကို တိုးတိုးတိတ်တိတ် လက်သိပ်ထိုး စုံစမ်းကြသည်။ မိမိတို့နှင့် နီးစပ်ရာ မင်းမှု ထမ်းများထံမှ ကြားရသော သတင်းမှာ ပြည်မင်းသားကြီးနှင့် မိဖုရား မြကလေးတို့ အလိုတူ အလိုပါ တိုင်း ပြည်နိုင်ငံကို အပိုင်ကြံကြသောကြောင့် ဘုရင်မင်းက စီရင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိကြရသောအခါ စုတ်တသပ် သပ်နှင့် စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြရှာသည်။

ပြည်မင်းသားကြီး မိုင်းလုံသို့ ထွက်သွားတာတော့ အထင်အရှားဖြစ်လို့ သူတို့ သိကြ ကြားကြပြီးဖြစ်သည်။ သို့ပေမည် သူတို့ အချစ်တော် မြကလေးက ဒီအရေးအခင်းထဲသို့ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ပါလိမ့်မည်ဟု မယုံကြည် ကြ။ မြကလေးသည် မိန်းမသားဖြစ်၍ သူ့ဘာသာ နန်းတော်ထဲမှာ ကဗျာဂီတ လေ့လာလိုက်စား ရေးသား နေရာသူ၊ အပြစ်ကင်းမဲ့သူသာဖြစ်သည်။ မနာလိုသူအချင်းချင်းက အဆင်းတွန်းချခြင်းဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆ ကြသူက များလေသည်။

နန်းတွင်းအရေးနှင့် အပြင်အပက အရပ် အတွေးတို့မှာ တစ်ခါ တစ်ရံ မှန်ချင်လျှင်မှန်၍၊ တစ်ခါတစ်ရံ မှား ချင်လျှင် တက်တက်စင်စင်ကွာခြားသွားတတ်လေသည်။

ပြည်မင်းသားနှင့် သားတော် လူမမည်ကလေး လေးယောက်အား မင်းညီ မင်းသားတို့ သွားရသော နည်းလမ်း ထုံးစံအတိုင်း လည်မျိုကို တုတ်နှင့် ရိုက်သတ်ပြီး ကတ္တီပါအိတ်ထဲထည့်၍ မြစ်ရေပြင်မှာ သွားချ ရ သည်။

ယခု မိဖုရား မြကလေးအတွက် စီရင်ချက်ကတော့ ရက်စက်လွန်းလှပါသည်။ မြကလေး၏ ဆွေမျိုး သားချင်း အသိုင်းအဝိုင်း တို့အား ဓားတန်လျှင် ဓား၊ လုံတန်လျှင် လုံ၊ တုတ်တန်လျှင် တုတ် စသည်တို့ဖြင့် သုတ်သင် စီရင်စေသော်လည်း မြကလေး တစ်ဦးတည်းကိုတော့ "ဆင်နှင့် နင်းသတ်စေ" တဲ့။ ရွှေဘို မင်းတရားကြီး အမိန့်တော်က ပြင်းထန်လှလေ၏။ ဘယ်အငြိုးနှင့် ဤမျှ စိတ်ဆိုးတော်မူလေသည်မသိ။

ဤသတင်း ကို နန်းတွင်းမှ ပြည်သူလူထုနားသို့ ပေါက်ကြားလာသည်။

အမရပူရ နေပြည်တော်သူ၊ နေပြည်တော်သားများ နားမချမ်းသာဖြစ်ကြရှာသည်။

ထိုနေ့သည်ကား အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးအား သရက်တစ်ပင် သချိုင်းသို့ထုတ်၍ ဆင်နှင့် နင်းသတ် လိမ့်မည် ဖြစ်သည့်အတွက် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဖြစ်ကာ ထုတ်ယူလာမည့်အချိန်ကို စောင့်စား လျက် လူသွားလမ်းဝဲယာ တစ်ဖက်တစ်ချက်၌ ပရိသတ်တို့ ပြည့်နက်နေလေသည်။

သရက်တစ်ပင် သချိုင်းသည် အမရပူရ ရွှေမြို့တော်ကြီး၏ အနောက်တောင် မြောက်ထောင့်အရပ်တွက် တည် ရှိသည်။ နန်းတော်မြို့ရိုး၏ မြို့ပြင် လူနေရပ်ကွက်များ၌ ကုန်သည်ပွဲစား လက်လုပ် လက်စားများ၊ လယ်ယာ ကိုင်းကျွန်း လုပ်ကိုင်းစားသောက်ကြသူ တောင်သူ လယ်သမားများ၊

မင်းမှုထမ်းတို့၏ အိုးအိမ် တိုက်တာ နေအိမ်များ၊ လမ်းမဈေးဆိုင်များသည် လူသွားလမ်းမကြီးတစ်လျှောက်၌ စိတန်းဆောက်လုပ်နေ ထိုင်ကြသည်။ သတင်းကို လက်လှမ်းမီလိုက်သော မြို့သူမြို့သားများသည် ကလေးသူငယ်များမကျန် မြို့ရိုး အနောက်တံခါးမှ အာဏာသားများ ထွက်လာမည့် လမ်းမကြီးတစ်လျှောက်၌ ကြိတ်ကြိတ် တိုးမျှ လာရောက် စုရုံးနေကြလေသည်။

သူတို့ ချစ်ခင် လေးစားအပ်သော မိဖုရားမြကလေးကို အဆုံးစွန် ကြင်နာစွာ စောင့်မျှော် ကြည့်ရှု လိုက်ကြရန် ဖြစ်ပါသည်။

အခါတိုင်းဆိုလျှင် ဝေါနှင့် ယာဉ်နှင့်သာ ထွက်တော်မူလေ့ရှိသော မိဖုရားတစ်ပါးအား ဘယ်လိုများ ဆောင် ယူလာကြလေမည်နည်းဟုလည်း သိချင်မြင်ချင်သည်။ ထီးမူနန်းရာ လွန်စွာ လှပကြောရှင်းသော မိဖုရား မြကလေး ၏ ကျက်သရေရှိသော မျက်နှာကလေးမှာ ယခုအခါ ဘယ်သို့ ရှိရာလိမ့်မည်ဟုလည်း ကြည့်လို မြင်လို သည်။ သေလမ်းသို့ သွားရမည့် ရာဇဝတ်သား ဘဝသို့ ကျရောက်နေရာပြီ ဖြစ်သော မြကလေး အတွက် သနားလက်စ မဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်နေကြသည်။

ပြည်သူတို့သည် လွန်ခဲ့သော (၈)နှစ်ခန့်က ပြည်သူလူထုတို့၏ အချစ်တော် ညောင်ရမ်းမင်းခေါ် စကြာမင်း ကလေးရေချခံစဉ်က မြစ်ကမ်းညွတ်မျှ လိုက်လံကြည့်ရှုကြဖူးသူများ ဖြစ်ကြသည်။ စည်းစိမ်မကွာသူတို့၏ မင်းချမ်းသာ သည် သမုဒ္ဒရာရေမျက်နှာထက် ခဏတက်သည့် ရေပွက်ပမာ တစ်သက်လျာ ကလေး ပင်တည်း။ ယင်း တစ်သက်လျာပင်လျှင် အသက်ရှည်ကြာ မနေရပါဘဲ အသက်အရွယ် နုနုငယ်ငယ် နှင့်လည်း ကိစ္စပြီးငြိမ်း သွားကြရပါသေးတကားဟူ၍ သံဝေဂ ပွားများခဲ့ရပေ သေး၏။

" မင်းခယောက်ျား ကမ်းနားသစ်ပင် " ဆိုသော်လည်း မင်းဆိုသူပင်လည်း မတည်မငြိမ်၊ စည်းစိမ်မကွာ အသက် ထက်ဆုံး မနေရ၊ ထီးနန်းကျရ၊ စစ်ရှုံးရနှင့် ဒုက္ခများလှပါဘိတောင်းဟုလည်း ဘကြီးတော် နန်းကျ ဘုရင် ကိုပါ တင်စား၍ ပိဝဿနာပွားရင်းနှင့် ဆင်ခြင်မိ၊ တရားရှုကြည့်မိကြပေလိမ့်မည်။

ယင်းသို့လျှင် အမရပူရမြို့တော် မြို့ရိုးအပြင်မှ အရပ်သူ အရပ်သားများက လမ်းဘေးဝဲယာတို့၌ စောင့်မျှော် နေကြသလို သရက်တစ်ပင် သချိုင်းတစ်ပိုင်တွင်လည်း နီးစပ်ရ ရပ်ကွက်အသီးသီးမှ ကြည့်ရှုမည့် သူများက စောင့်ကြိုနေကြသည်။ လူကြီးများက ကရုဏာ စိတ်မကင်း၍ စိတ်မကောင်းစွာနှင့် စောင့်စား မျှော်ငံ့နေကြ စဉ် လူကြီးများနှင့်အတူ ပါလာသူ ကလေးငယ်များမူကား ဘာမှန်းမသိရာဘဲ လူစုစု ရှိရာတွင် ပျော်ရွှင်စွာ ကစားခုန်ပေါက်၍ပင် နေလိုက်ကြလေသေးသည်။ သရက်တစ်ပင် သချိုင်း မှာတော့ ကလေးများ စိတ်ဝင်စား သော မြင်ကွင်းတစ်ခုကလည်း ရှိနေပေသေးသည်။ ထိုမြင်ကွင်းကား ရာဇဝတ်သား ရောက်လာလျှင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် အရန်သင့် စောင့်ဆိုင်းနေကြသော အာဏာပါးကွက် တို့နှင့် သူတို့အလယ်မှ သရက် ပင်နှင့် ထူးခတ်ထားသော ဆင်မည်းကြီးတစ်ကောင် ဖြစ် လေသည်။

ဆင်ကိုမြင်လျှင် ကလေးများ ပိုင်းအုံကြည့်မြဲ ဖြစ်သော်လည်း ထိုဆင်ကြီးအနီးသို့ကားမည်သည့်ကလေးမှ အနီး မကပ်ဝံ့ကြပေ။ ကပ်လာသည့်တိုင်အောင် အာဏာသားများက ကလေးတွေ ဝေးဝေးသွားနေရန် အော် ငေါက်နှင်ထုတ်ပစ်ကြလေသည်။

ဆင်မည်းကြီး မှာ ရာဇဝတ်သင့်သူ မြကလေးကို နင်းသတ်ရန် ဖြစ်လေသည်။ ဆင်ဦးစီးနှင့် ဆင်ကြီးသည် အရက် ကိုးမောင်း တိုက်ထား၍ မျက်လုံးများ နီကျင်ကျင် ဖြစ်နေလေသည်။ အာဏာပါးကွက်တို့အဖို့ သည် လုပ်ငန်းသည် အဆန်းမဟုတ်ကြပေ။ ၎င်းတို့၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် တာဝန်တစ်ရပ်သာလျှင် ဖြစ်လေ သည်။

အချို့ကလေးများနှင့် လူငယ်များသည် ထုတ်ယူလာမည့် ရာဇဝတ်သားအား စောင့်မျှော်ငုံလင့်ရင်း သရက် တစ်ပင် သချိုင်းနှင့် မြို့တံခါးသို့ သွားချည်ပြန်ချည် ကူးချည် သန်းချည် ပြုနေကြသည်။ သရက်တစ်ပင် သချိုင်း က လူများကိုလည်း ရာဇဝတ်သားကို မကြာမီ ထုတ်လာတော့မည့်အကြောင်း ကလေးပီပီ သတင်း ပို့ကြသည်။

တချို့ကလေးများမှာ အငြိမ်မနေ၊ ယောက်ယက်ခတ်အားကြီးသဖြင့် စိတ်မချမ်းသာသော လူကြီးများက ငေါက်ငမ်းပစ်ရသည်အထိ လှုပ်ရှားလျက်ရှိကြသည်။

ဤကလေးပရိသတ်ထဲမှာ အမရပူရမြို့ အနောက်ပြင်ရပ်နေ အကြီးတော် ဦးမုံ၏ ညီမငယ် "မယ်ခိုင်" တစ် ယောက် လည်း အပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။ မယ်ခိုင်သည် သူ၏ အစ်မက ထိုနေ့ ထိုရက်များတွင် ကလေး မျက်နှာမြင်နေ၍ အိမ်သားအားလုံးမှာ မီးနေခန်းတွင်ရှိသဖြင့် သူ့အား မည်သူမျှ သတိမထား မကြည့်ရှုနိုင် သောကြောင့် မယ်ခိုင်လွတ်လပ်ခွင့် အထူးရနေသည်။ ထို့ကြောင့် သရက်တစ်ပင် သချိုင်းနှင့် မြို့တံခါး ပေါက် သို့ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် ကူးသန်းနေကြသော ကလေးအုပ်စု၌လည်း မယ်ခိုင်ပါသည်။

ဆင်ကြီးနား မကပ်ရန် အာဏာသားတို့ ငေါက်ထုတ်ခံရသော ကလေးအုပ်စုတွင်လည်း မယ်ခိုင်ပါသည်။ မယ်ခိုင်၏ အသက်သည် ၁၂ နှစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။ ထိုခေတ်က အသက် ၁၂ နှစ်နှင့် ၁၃၊ ၁၄ နှစ်အရွယ် ကလေး များမှာ ကစား၍ ကောင်းတုန်း လုံချည်ပင် မမြဲချင်သေးသော အရွယ်တွေ ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ယင်း ၁၂-၁၃ နှစ်အရွယ် မယ်ခိုင်သည် အနောက်နန်းမိဖုရားမြကလေး ရာဇဝတ် သင့်သောနေ့ရက်က အဖြစ်အပျက်၊ သူ့မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ရှမ်းများကို သူ၏သားသမီး မြေးမြစ် များကို ပြန်လည် ပြောကြားနိုင်ခဲ့လေသည်။

အကြီးတော် ဦးမုံ၏ဇနီး ဒေါ်ခိုင်း၏ ညီမငယ်သည် မယ်ခိုင်ဖြစ်ပါသည်။ အကြီးတော် ဦးမုံနှင့် ဒေါ်ခိုင်းတို့ သည် ရတနာပုံ မင်းတုန်းမင်းနှင့် သီပေါမင်း နှစ်ဆက် သူကောင်းပြုခံရသူ ဝက်မစွတ် မြို့စား ဝန်ထောက်မင်း၏ မိဘများဖြစ်၍ ထိုစဉ်က အမရပူရမြို့ အနောက်ပြင် ရပ်ကွက်တွင် နေ ထိုင်ကြပါသည်။

မယ်ခိုင်က ဝက်မစွတ်မြို့စား ဝန်ထောက်မင်း၏ အဒေါ်ရင်း တော်စပ်၏။ ဝန်မင်းက ဒွေးခိုင်ဟုခေါ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ် အုပ်စိုးပြီး ၁၅ နှစ်ခန့်ရှိမှ သေဆုံးပါသည်။

သို့ကြောင့် မြကလေး ရာဇဝတ်သင့်၍ သရက်တစ်ပင်သို့ ထုတ်သောနေ့က ဖြစ်ရပ်များမှာ ဒွေးခိုင်၏ မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ ပြောကြားချက်များအရ ရေးသားဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အမရပူရ မြို့ပြင်ရပ်ကွက် လမ်းမတစ်လျှောက်တွင် နေမွန်းတိမ်းပြီး တစ်ချက်တီးကစ၍ စောင့်ကြည့်နေသူ ပြည်သူပရိသတ် များသည် သုံးချက်တီးအချိန်လောက်တွင်မှ အနောက်တံခါးမှ ထွက်လာကြသော လူအုပ် တစ်စုကို လှမ်း၍ မြင်ကြရပါသည်။

ဤတွင်မှ "လာပြီ လာပြီ" ဟု အချင်းချင်း လက်တို့ပြောပြကာ ပရိသတ်များ ရုတ်ရုတ် ရက်ရက်ဖြစ်လာကြပါ သည်။ ပြီး သူတို့သည် လည်တဆန့်ဆန့်နှင့် ခြေဖျားထောက်၍ လှမ်းမျှော် ကြည့်ရှုကြပါသည်။ ကလေးအုပ်စု ကတော့ အပြေးအလွှား သွားကြိုကြည့်လိုက်ကြလေသည်။ သို့ကြောင့် သူတို့သည် လူကြီးများထက် အလျင်ဦးအောင် မြင်ကြတွေ့ကြရသူများဖြစ်သည်။

လူကြီးများ အဖို့တော့ ကြည့်လည်း ကြည့်ချင်၊ မြင်ချင်သည်။ ဣန္ဒြေလည်းဆောင်ရသေးသည်။ အပြေးအလွှား မပြုဝံ့ကြပေ။ နီးနီးကပ်ကပ် သွားရပ်မိ၍ ရာဇဝတ်သားနှင့် အဆက်အသွယ်များရှိသူဟု အထင်ရောက် သွားပါကလည်း အထင်အမြင် လွဲမှားမှုကြောင့် ဖမ်းလာဆီးလားပြုလျှင် ဒုက္ခ ရောက်ရဦးမည်။ သည်တော့ အခြေမပျက် ကြည့်မြဲ ကြည့်မျှော်လျက်သာ နေကြရရှာသည်။

မြို့ရိုး အနောက်တံခါးမှ ထွက်လာသော လူတစ်အုပ်သည် တလှုပ်လှုပ်နှင့် တဖြည်းဖြည်း နီးလာသည်။ ခါး တောင်းမြှောင်အောင် ကျိုက်ထားသော အာဏာပါးကွက်များ ဝန်းရံလျက် ခြေလျှင်ထုတ်ယူလာသော မြကလေးကို ခပ်ရေးရေး လှမ်းမြင်ရသည်။ ဒယ်မ်းဒယ်ိုင် မလှမ်းနိုင် လှမ်းနိုင် ဖြစ်နေ၍ ခရီးမတွင်။ ဘေး တစ်ဖက် တစ်ချက်နှင့် နောက်ပါးမှ ဝိုင်းအုံလိုက်ပါလာသော ပရိသတ်များမှာလည်း မျက်နှာမကောင်းကြ။

လူစုအလယ်မှ မြကလေး၏ မျက်နှာကို တစ်ချက် တစ်ချက်သာ မြင်လိုက်နိုင်ကြသည်။ အဝါနရောင် ထဘီ ကလေး ကလည်း မြေပြင်နှင့် ဒရွတ်တိုက်ခဲ့ရသောကြောင့် အနားများ မည်းညစ်နေလေပြီ။ မြင်ရသူ အမျိုးသမီး များမှာ မျက်ရည်မဆည်နိုင်အောင် ရိုကြသည်။ အချို့ အမျိုးသားကြီးများမှာပင် မျက်နှာ မကောင်း။ နီမောင်းလာသော မျက်လုံးကို မျက်တောင်တဖျပ်ဖျပ် ဖြစ်နေကြရလေသည်။

အာဏာပါးကွက်များဖြင့် အလယ်မှ လှုပ်လဲ့ လှုပ်လီ၊ ကသီကရီနှင့် လိုက်ပါလာရသူမှာ အနောက်နန်း မိဖုရား မမြကလေးဖြစ်ပါသည်။

အမရပူရ ရွှေမြို့တော် အနောက်တံခါးမှ ထုတ်ယူလာသည့် မြို့တော်၏ အပြင်ဘက် အနောက်မြောက်ထောင့်ရှိ သရက်တစ်ပင် သင်္ချိုင်းမှာ အတော်အတန် အလှမ်းကွာသည်။ နန်းတော်သူ

မိန်းမသား ခြေနှင့် တယိုင်နဲ့နဲ့ လှမ်းခွဲခြင်းမှာလည်း သက်သာလှမည် မဟုတ်ချေ။ မြို့တံခါးဝမှ ဆီးကြိုနေကြသော ကြည့်ရှုသူပရိသတ်များသည်ရာဇဝတ်သား မြကလေး၏ နောက်ပါးဆီမှ ဝိုင်းရံ လိုက်ပါရင်း မသက်သာသော မျက်နှာများနှင့် သနားကြင်နာစွာ ကြည့်ရှုလျက် တသက်သက် စုတ်သတ်ကာ မကြည့်ရဲ မမြင်သာနှင့် တရွေ့ရွေ့ လိုက်ပါလာကြသည်။

ပရိသတ်၏ အမြင်ရှုခင်း၌ ပါးကွက်အာဏာသားများ ဝိုင်းရံခေါ်ထုတ်လာသူ ရာဇဝတ်သား မြကလေး၏ မျက်နှာသည် ညှိုးငယ်နွမ်းလျ မျက်ရည်စတွေနှင့် တွေ့ရမည်ဟု ထင်မှတ်ကြသော်လည်း မြကလေးမှာ ပူလောင်ရှိက်ဖို ဝိုင်းကြွေးခြင်းလည်းမရှိ၊ စိတ်အားခက်ထန် မာန်စောင်းတင်း၍ထားသော အမူအရာလည်း မဟုတ်၊ သချိုင်းသို့ ထုတ်လျှင် သုတ်သင်သတ်ဖြတ်မှု ခံရတော့မည်ဟု သိထားပြီးဖြစ်သူ ပီပီ တည်ငြိမ် သော မျက်နှာနှင့် မရကာနုသထိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းရင်း စက္ကူနေ့အောက်ချလျက်ရှိ၏။

လက်မောင်း နှစ်ဖက်၌ ချည်ထားသော လက်ပြန်ကြိုးက တင်းလျက် ရှိသော်လည်း ညာဘက်လက်ဝယ် လက်ချောင်း ကလေးများနှင့် ဆုပ်ကိုင်ထားသော ပယင်းစိပ်ပုတီးကလေးမှာ တစ်လုံးစီ ရွှေလျားလျက် ရှိနေသည်ကို တွေ့မြင်နေကြရပါသည်။

ယင်းသို့လျှင် မြို့ပြင်ထုတ်လာရာ လမ်းမတစ်လျှောက်၌ မြကလေး၏ တည်ငြိမ်သောမျက်နှာ၊ ဝင်းဝါသော အသားအရောင်နှင့် နက်ပြောင်တောက်ပ ပိတုန်းရောင် ထနေသော ဆံပင်များသည် အလှပြစ်ထားရန် ပုံစံ တစ်ရပ် ပမာ ဖြစ်နေရာသည်။

ဝတ်ဆင်ထားသော ဝတ်လဲတော် စစ်ကိုင်းချိတ်ထမီ အဝါနုရောင်ကလေးမှာ ဖုန်မှုန့်တို့ အလူးလူးအလဲလဲ ရှိခဲ့၍ ပေရေညှိုးနွမ်းနေသော်လည်း မြကလေး၏ အလှကျက်သရေကို ဖျက်ချေ၍ မရနိုင်သကဲ့သို့ ရှိလေ သည်။ မြေပြင်ကို ခြေတင်၍ လှမ်းခွဲရသော လှုပ်ရှားမှုတို့ကြောင့် ဖိုးရိုးဖားရား မသိမ်းဆည်းနိုင်ဘဲ ထားခွဲရ သော မပြေတပြေ ဆံထုံးဆံမြိတ်စကလည်း တစ်စတစ်စ လျှော့ပြေ၍ ကျလာသည်။

ဤတွင် ခရီးစခန်း၌ ခြေလှမ်းရဖန် များလာပြန်ရာ ဆံမြိတ်သာမက ဆံထုံးအုံကြီးပါ လျော့ကာပြေကျလာ တော့သည်။ ပြေလျော့လာသော ဆံကေသာတို့သည် တစ်လှမ်းချင်း လှမ်းနေသူ မြကလေး၏ သူအလုံး အရပ်နှင့်အတူ ဆံကေသာက ရှည်လျားလှ၍ ညီမျှနေတော့သည်။ ဤဆံပင်ဖျားလျားကို လက်များ နှင့်ပင့်၍ မ၍ ထုံးနှောင်ရန်ကလည်း နှောင်ကြိုးတည်းလျက်ရှိသော လက်နှစ်ဖက်ကို အားပါးတရ အသုံးမချ နိုင်ဘဲ ရှိလေရာ လမ်းသွားရသည်မှာလည်း ဆံပင်တွေက ရှုပ်ယှက်ခတ်ဖြစ်ပြီး ခရီးမတွင် ဖြစ်ရ ပြန်ရာသည်။

ထိပ်ဆံနှစ်ဖက်ချနှင့် "လလယ်ယုန်၊ မြစမ္မာယ်ကုံ " စသော ဆံထုံးများသာ ခေတ်စားနေသော ထိုအခါဝယ် ရာဇဝတ်သား အလှပဂေး မြကလေးက ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ဆံပင်များကို ဘီးနှင့်ခံလျက် ရစ်ပတ်

လိုက်သော အခါ သာလို့ပင် လှရှာသောကြောင့် အမျိုးသမီးတို့မှာ ကြည့်၍မငြီးနိုင် ရှိသွားသည်။ ရာဇဝတ်သား ကို သုသာန်ထုတ်၍ သတ်ရန်ခေါ်လာသည်ကိုမေ့ပြီး ဘီးခံဆံပင်နှင့် အလှကြီးလှနေသော မြကလေး အား အငေး သား တစ်ဖုံစီဖုံ စူးစိုက်ကြည့်နေမိကြသည်။

ဆံပင်ကို ကပိုကရို ဘီးနှင့်ပတ်ထားသော အလှပုံသဏ္ဍာန်ဟန် အနေအထားကလေးအား အမျိုးသမီးများ စွဲလမ်း ခုံမင်စွာ အတုယူထားလိုက်ကြသည်။ ဤအချိန်ကစပြီး နေ ပြည်တော်တစ်ဝိုက်၌ ဘီးစိုက်ခြင်း အလေ့ မှသည် ဘီးကိုခံ၍ ဆံပင်နှင့် ပတ်နှောင်ထုံးဖွဲ့သော "ဘီးဆံပတ် ခေတ်" သို့ ကူးပြောင်း ခဲ့လေသည်။ မြကလေးဆံထုံး ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြကလေး ဘီးဆံပတ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကပိုကရို ဘီးဆံပတ် များသည် နေပြည်တော်က ခေတ်စား ထုံးဖွဲ့လိုက်ကြသောအခါ တော နယ်လေးတို့အထိ ပျံ့နှံ့ သွားလေ တော့သည်။

မိန်းမများသည်လှသည်ထင်၍ အလှပြင်ရာ၌ အမျိုးမျိုးသော အတုကိုယူ၍ ပြုပြင်လေ့ရှိကြသည်မှာ မေ့တာ ကြီးတစ်ရပ်ကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ လှသည်ထင်ပါက သေမည့် ဆဲဆဲသူထံမှ အတုအပကိုပင် မြတ်နိုး ခုံမင်စွာ အတုယူလိုက်တတ်ကြပါသည်။

မည်သည့်ခေတ်မှာမဆို အလှအပကို ကိုးကွယ်သူ ကုတ္တိယတို့မှာ လှမည်သာဆိုလျှင်ဘာကိုမျှ ချန်မထား။ တီထွင်ကြံဆ၍ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှု ပြုခဲ့ကြသဖြင့် ယခုခေတ် အမျိုးသမီးများ ပြင်ဆင်ထုံးဖွဲ့မှုတို့ကိုလည်း အပြစ်ကြီး တစ်ခုဟု ဆိုနိုင်စရာမရှိကောင်းပါလေ။

အမရပူရခေတ်မှ ရတနာပုံခေတ်အထိ မြကလေး၏ ပူပုံပန်း ဘီးဆံပတ် ဆံထုံးမျိုးကို အရပ်သူများ အနှစ် သက်ဆုံးထား၍ ထုံးဖွဲ့ခဲ့ကြပါသည်။ နှစ်ပတ်ရစ် ထိပ်ဆံချဆံထုံးနှင့် တစ်ပတ်ရစ် ဆံမြိတ် ရှည်ချ ဆံထုံးများ ကိုမူ နန်းတော်သူများသာ အထုံးအဖွဲ့ ပြုကြပါသည်။ ယင်းနန်းတော်သူများပင် သွားစရာ လာစရာ မရှိ၍ ပကတိအိမ်တွင် နားနေသောအခါမျိုးမှာ အလွယ်တကူ ထုံး၍ရသော ဘီးဆံပတ်ထုံး နှင့်သာ နေတတ်ကြ ပါသည်။

ထိုဘီးဆံပတ်ဆံထုံးသည် ရတနာပုံခေတ်မှသည် စစ်ကြိုခေတ်အထိ တစ်မျိုးတစ်မည် အညွန့်တက် အတွန့် တင်၍ အမြင့်ထုံး၊ အနိမ့်ထုံး၊ ဆံမြိတ်ရှည်ထုံး၊ ဆံမြိတ်တိုထုံး၊ ဆံမြိတ်ကွင်းထုံး၊ ဆံမြိတ်ဖွားထုံး၊ သိပ္ပံဆံမြိတ် ထုံး၊ ဘီးကျော်ပတ်ထုံး၊ လေယာဉ်ပျံဘီးပတ် စသည့်ဖြင့် အစဉ်အဆက် ဆင်းသက် ခိုင်မြဲ လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

ဤသည်တို့ကား " ဘီးခံဆံထုံးအစ မြကလေးက " ဟု အစဉ်အလာပြောခဲ့ကြသည့် အနောက်နန်း မိဖုရား မြကလေး စခဲ့သော ဘီးခံဆံပတ် ဆံထုံး၏ သမိုင်းကဏ္ဍဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသမီးပရိသတ်၊ အမျိုးသားပရိသတ်နှင့် ကလေးသူငယ် လူမမည် ပရိသတ်များသည် အမေရုပူရမြို့၊ အနောက်တံခါးပေါက်မှ သရက်တစ်ပင် သချိုင်းမြေအရောက် မြကလေးနောက်မှ လိုက်ပါလာကြသည်။ အချို့မှာလည်း ဆက်လက် မကြည့်ရက်သဖြင့် နောက်ချန် နေရစ်ကြရှာသည်။ အချို့မှာလည်း ရက်ရက် စက်စက် လူသတ်ခြင်းမျိုးကို မကြည့်ရဲ၍ မလိုက်ဘဲ နေရစ်ကြသည်။

အချို့ကလည်း လူအုပ်ကြီး ကြီးမားလာ၍ အာဏာသားတို့က ရာဇဝတ်သား၏ အနားမကပ်စေရန် အော်ဟစ် ငေါက်ငမ်းမှုကို မခံလို၍ နေရစ်ကြသည်။ သို့ကြောင့်သချိုင်းရောက်ခါနီးလေ လိုက်လာသော ပရိသတ်နည်းပါးလေ ရှိလာသည်။ သို့သော် သရက်တစ်ပင် သချိုင်းမှာ ကြိုတင်ရောက်နေကြသော လူစု ကလည်း မသေးငယ်လှပေ။

အရက်များတိုက်ထား၍ မျက်လုံးနီနေပြီဖြစ်သော ဆင်မည်းကြီးမှာလည်း ကလေးများ ပတ်လည်ဝိုင်းနေ သည်။ ဆင်ဦးစီးက ကလေးများ အနားမကပ်စေရန် မကြာခဏ လူစု "ရဲ" ပေးနေရသည်။ အံ့နေသော ပရိ သတ်က ရာဇဝတ်သားနှင့် အာဏာသားတို့ ရောက်လာသောအခါ ဝင်စရာ လမ်းဖယ်ပေးကြသည်။

မြကလေးသည် အာဏာသားတို့ အလယ်မှ တည်ငြိမ်စွာပင် လိုက်လာခဲ့သည်။ မျက်လုံးကို အခြားတစ်ပါး မကြည့်ဘဲ စက္ခုဏ္ဍမြေကို ချထားသည်။

သရက်တစ်ပင် သချိုင်း၏မြောက်ဘက်ပိုင်း အုန်းနဲ့ပင် နှစ်ပင်နှင့် သရက်အိုပင်ကြီးတစ်ပင် ဖိုခနောက်ဆိုင်ရှိ သော နေရာတစ်ခု၌ မြေပုံနှင့် အုတ်ဂူများ ပါးလျား၍ မြေကွက်လပ်တစ်ခုရှိသည်။ ဤနေရာ အထိ မြကလေးအား အာဏာသားများက ဆွဲခေါ်လာခဲ့သည်။ ရောက်လျှင် မြေပေါ်တွင် ထိုင် စေရန် ပခုံးကိုတွန့်၍ အမှတ် သညာပြုလေသည်။ မြကလေးသည် ဒူးပဆစ်တုပ် ထိုင်လိုက်သည်။ မျက်လုံး မဖွင့်ဘဲ လက်အုပ်ချီ၍ ဘုရား အာရုံပြုနေရှာသည်။ အာဏာသားများက ပတ်ဝန်းကျင် ကွင်းရှင်းနေသည်။ လက်မရွံ့ တစ်ဦးက မြကလေး ၏ လက်ပြန် ကြိုးများကိုဖြည့်၍ လျှော့ချပေးနေသည်။ မြကလေးသည် သူ့အားမားဖြင့် သုတ်သင်မည် ထင် သောကြောင့်လား မသိ၊ ဘုရားအာရုံပြုရင်း မျက်လုံးမှိတ်ကာ လည်တိုင် ကို မော့ပေးထားလေသည်။

သို့သော် လည်တိုင်ကြော့ကြော့နားသို့ ဓားမဝဲဘဲ အချိန်အနည်းငယ် ကြာနေသည်။ သို့ပေမင့် မြကလေး မျက်လုံးဖွင့်မကြည့်တော့ဘဲ မော့မြ မော့ပေးထားလေသည်။ ထိုအခိုက်ဝယ် ဆင်ခလောက်သံက တတောက်တောက်မြည်လာသည်။

လူစုကလည်း ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်လာပြီး ဆင်ကြီးနောက်မှ ပါလာကြသည်။ သို့သော် နီးနီးမကပ်ဝံ့၍ လှမ်း လှမ်း ကသာ နေကြရပါသည်။ ဆင်ကြီးသည် လက်မရွံ့နှင့် ဆင်ဦးစီး ခိုင်းချက်အရ ခြေလှမ်းကြ၍ မြကလေး ရှိရာသို့ ဦးတည်လာနေလေသည်။

မြကလေး သည် ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဘာဖြစ်နေသည်ကို မကြည့်တော့၊ မသိတော့ဘဲ ဘုရားအာရုံပြုဆဲသာ ရှိ သည်။ သူ့အနားသို့ ဘာကောင်ကြီး လာနေစေ၊ အာရုံမပျက်တော့ဘဲ သမထ ဝင်နေဆဲရှိသည်။ ဤနည်း သည် မြကလေးအတွက် အကောင်းဆုံးသော လက်နက်ပင်ဖြစ်တော့၏။ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်စွာနှင့် သေရ ခြင်းထက် သမထဝိပဿနာစာစုစိတ်ဝင်ရင်း သေရခြင်းသည် သေရပုံချင်းတူစေကာမူ ကောင်းကင် နှင့် မြေ ကြီးပမာ ကွာခြားလှလေသည်။

ဆင်မည်းကြီးသည် မြကလေးထိုင်နေရာရှေ့အနီး၌ ရပ်မိလေပြီ။ မြကလေးသည် မကြည့်မသိ။ လက်မရွံ့ တို့က မြကလေးကို ပက်လက်လန်သွားအောင် တွန်းလှဲလိုက်သည်။ မြကလေး ပက်လက်လဲရင်း လက်နှစ်ဖက် ကိုယှက်၍ ဘုရားအာရုံပြုနေပြန်သည်။ မျက်လုံးကိုကား မဖွင့်ပေ။ လက်မရွံ့သည် ဆင်ဦးစီး ကို အချက်ပြလိုက်သည်။ ဆင်ဦးစီးက ဆင်ကို ရှေ့လှမ်းနင်းရန် နားရွက်နောက် ခြေနှင့်တို့၍ ခိုင်းသည်။ ဆင် မည်းကြီးသည် သူ့မျက်လုံးကျဉ်းကျဉ်းကလေးနှင့် ရင်ဆိုင်တွင် ပက်လက်လဲနေသူမြကလေးကို ကြည့်ပြီး ခြေလှမ်းမကြွဘဲနေသည်။

ဆင်ဦးစီးက နောက်ထပ် ဒုတိယအကြိမ် ခြေနှင့်တို့၍ လှမ်းသွားခိုင်းသည်။ ဆင်မည်းကြီးက မလှမ်းဘဲ ပေကပ် နေပြန်လေသည်။ လက်မရွံ့တို့က အားမလိုအားမရ ဖြစ်နေသည်။ ဆင်ကြီးကို အရက်မူးအောင် မတိုက် ကောင်းလား ဟု ဆိုသည်။ ဆင်ဦးစီးက သူ့ရော ဆင်ရော မူးနေအောင် သောက်ထားကြောင်း အကြောက် အကန် ငြင်းနေသည်။

တစ်ယောက်က ဝါးပိုး ကျည်တောက်ကြီးနှင့် အပြည့် အရက်များယူလာပြီး ဆင်ကြီးကို ထပ် တိုက်ပြန်သည်။ လက်မရွံ့အာဏာသားတစ်ဦးက သချိုင်းမြေပုံသစ် တစ်ခုပေါ်တွင် အုပ်ထားသော ဖျာစုတ် တစ်ချပ် ကို သွား ဆွဲယူလာပြီး မြကလေးကိုယ်ပေါ်ကို ဖုံးအုပ်ထားလိုက်သည်။ ဤတွင်မှ ဆင်ကြီး သည် မြကလေးကို မမြင် ရတော့ဘဲရှိမည်။

မြကလေး ကတော့ ထိုအချိန်အထိ ဘာမှမသိတော့ဘဲ သမထအာရုံထဲမှာပင်နစ်၍ နေရှာလေသည်။ နောက် ထပ် အရက်တစ်မောင်းချလိုက်ရပြီးဖြစ်သော ဆင်ကြီးသည် မိမိရှေ့တွင် ဘာမှမမြင်ရသောအခါ ဦးစီးဆရာ ၏ စေခိုင်းခြင်းကို မငြင်းမပယ်တော့ပေ။

နားရွက်နောက်ကို ခြေတို့ရုံနှင့် ရှေ့သို့ လှမ်းလိုက်သည်။ နှစ်လှမ်းလှမ်းမိလျှင် ဖျာစုတ်ပေါ်ကို ခြေချ ပိသည်။ ဖောင်းနေသော ဖျာစုတ်သည် ပြားချပ်သွားသည်။ ဖျာကြားမှ သွေးရည်များ စိမ့်တက်လာသည်။ လက်မရွံ့ သည် ဆင်ဦးစီးအား ဖျာစုတ်ကလေး သွေးအိုင်ထဲနှစ်သွားသည်အထိ စိမ့်ညက်ညက် ကြေ နေအောင် အပြန် အပြန်နင်းချစေသည်။ သွေးများလည်း ချောင်းစီး၏သို့ သချိုင်းမြေတွင် တသွင်သွင် ယိုစီးလျက် ဖျာစုတ်၏ အပြင်ဘက်သို့ စိမ့်ထွက်နေလျက်ရှိခဲ့လေပြီ။

သနားစိတ် ကို ထိပ်မှာတင်လျက် မကြည့်ရက်ရက်၊ ကြည့်ရက်ရက်နှင့် ကြည့်နေကြသူများသည် သူတို့မျက်နှာ ကို လက်ဝါးနှင့် အုပ်ကာ ချာခနဲ ချာခနဲ လှည့်၍ ပြန်သွားကြလေပြီ။

ဤသည်တွင် ဂီတကဗျာ အလင်္ကာနှင့် ပညာရှင် ပါရမီရှင် အနောက်နန်း မိဖုရား မြကလေး၏ ဘဝနိဂုံး ပြီးဆုံး ချုပ်ငြိမ်းရရာလေပြီ။

သရက်တစ်ပင် သချိုင်းဟောင်း နေရာကလေးသည်လည်းကောင်း၊ ပင်အိုသုံးပင်၏ အငုတ်အတက်ဖြစ် သော သရက်တစ်ပင် ဥနဲနှစ်ပင် ဖိုခနောက်ဆိုင် နေရာကလေးသည် လည်းကောင်း ယခုအခါ၌ ရှေးဖြစ် ဟောင်း ကို ပြန်ပြောင်းပြောပြနေသကဲ့သို့ တွေ့မြင်နိုင်လေသေး၏။

ဤစာရေးသူသည် ထိုစဉ်က မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ တစ်ဦးလေသေး၏။ ဤစာရေးသူသည် ထိုစဉ်က မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ တစ်ဦးဖြစ်သူ မယ်ခိုင်နှင့် သားမြေးများ အမှတ်တရ ပြသထားခြင်းကြောင့် သူတို့မှတစ်ဆင့် မြကလေး ဆင်နင်းသတ်ရာ နေရာဟောင်းကလေးအား ၁၉၃၉ ခုနှစ်က မှတ်မှတ်ရရ ဓာတ်ပုံဖြင့် မှတ်တမ်းပြု ရိုက်ကူးထားခဲ့ဖူးပါသည်။ မယ်ခိုင် ဆိုသူမှာလည်း အခြားသူတော့ မဟုတ်ပါ။ အမရပူရမြို့ အနောက်ပြင်ရပ်နေ ဦးမုံ (အကြီးတော်)နှင့် ဒေါ်ဝိုင်းတို့၏ ညီမဖြစ်၍ ရတနာပုံ မင်းနှစ်ဆက် သူကောင်းပြုခံ ဝက်မစွတ်မြို့စား ညီမဖြစ်၍ ရတနာပုံ မင်းချစ်ဆက် သူကောင်းပြုခံ ဝက်မစွတ်မြို့စား ဝန်ထောက်မင်းကြီး မင်းတင်မဟာစည်သူ ၏ ဒွေးလေးတော် စပ်သောကြောင့် ဝက်မစွတ်မြို့စားမင်းက "ဒွေးခိုင်" ဟု ခေါ်သူဖြစ်ပါသည်။

မကြည်သာ မရွှင်ပျ စိတ်ဒုက္ခဝေဒနာရှင်

ဘဝအကျိုးပေးသန်၍ သာမန် မင်းမှုထမ်းတစ်ဦး၏ သမီးပင် ဖြစ်ငြားလည်း အနောက် မိဖုရားကြီးဘဝနှင့် ရွှေအိမ် ရွှေနန်း ရွှေကြာငန်းတွင် ပျော်ရွှင်ခံစားခဲ့ရသူ၊ စာပေဂီတအရာ၌ ကျော်ကြားသော အနုပညာရှင် တစ်ဦး လည်း ဖြစ်ခဲ့ရသူ မမြကလေး၏ ဘဝနိဂုံးချုပ်ခြင်းကား ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ရာအတိ ရှိခဲ့ လေသည်။

ရာဇဝတ်အပြစ်အလျောက် ခံရသည်ပင်ထားဦး၊ သူတစ်ထူးထက်ပို၍ လေးနက်စွာသော အပြစ်ဒဏ်ကို ခံရ ရှာသည်။ လက်မရွံ့အာဏာသားများလက်တွင် အသက်ပေး၍ စတေးခံရချက်ကလည်း မသေမချင်း ဆင် နှင့် နင်းသတ်ခံရသည်အထိ မချီမဆန့် ဖြစ်ရရှာသည်။ အသားနှင့်အရိုး စိစိကြေ၍ သချိုင်းမြေကို သွေး အတိ ပြည့်စေသည်မှာ အလောင်းပင် ရှာမရအောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူ့သတ်လက်မရွံ့တို့သည် သူတို့ကိစ္စ တာဝန်ပြီး သွားသောအခါ ဖျာကိုလှန်၍ သွေးအလိမ်းလိမ်းရှိနေသော မြေကြီးများကို တူရွှင်းပြားနှင့် မြေလှန် သွားသည်မှ တစ်ပါး ဘာမျှ ထူးထူးခြားခြား မပြုခဲ့။ သူတို့၌ ပြုရန်တာဝန်လည်းမရှိ ဖြစ်သည်။

သေသူ၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများက အလောင်းကောက်၍ သင်္ဂြိုဟ်မှုကိုလည်း မပြုဝံ့ကြသည်မှာ ရာဇဝတ် အပြစ်ဒဏ် နှင့် သေဆုံးရသူတို့၏ ကြံမြေမွေတာပင်ဖြစ်သည်။

မိဖုရားမြကလေး အဖို့မှာ မိဘနှစ်ပါးနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်း အသင်းအပင်း များစွာရှိစေကာမူ မည်သူမျှ လာ ရောက် အလောင်းမကောက်နိုင်ကြရှာပေ။ သူတို့သည်လည်း မမြကလေးနှင့်အတူ ရာဇဝတ်အပြစ်ဒဏ်နှင့် အသတ်ခံ ကြရသူများဖြစ်ပါသည်။ ကျန်ရစ်သော ဆွေဖျားမျိုးစပ်တော်သူများလည်း ရာဇဝတ် အဖျား ခတ် လာမည့်ဘေးမှ သေပြေးရှင်ပြေး တိမ်းရှောင် ထွက်ပြေးကုန်ကြသည်။

ဤသို့သော အကြောင်းကြောင်းများကြောင့် မိဖုရား မမြကလေး၏ အသွေးအသား၊ အရိုးအရေတို့ စိစိကြေ နေသောအလောင်းမှာ သရက်တစ်ပင် သချိုင်းမြေပြင်၌ မြေကြီးဩဇာဖြစ်သွားရရှာသည်။ မြေပုံ အမှတ် လက္ခဏာကလေး ပင် မကျန်ရစ်နိုင်အောင် အကြောင်းဆိုးခဲ့ရရှာပါသည်။

သို့ရာတွင် သရက်အိုတစ်ပင်နှင့် ဥနဲနစ်ပင် ဖိုခနောက်ဆိုင် နေရာကလေး၏ အလယ်ရှိ မြေနေရာကလေး သည် မမြကလေး အား ဆင်နှင့် နင်းသတ်သွားရာ နေရာကလေးဟုတော့ ဟိုစဉ်က မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ လူ တစ်စု၏ မှတ်သားပြောပြချက်အရ နောင်လာနောက်သား နီးစပ်သူများက အသိအမှတ် ပြုခဲ့ကြ ရပါသည်။

ထိုသရက်တစ်ပင် သချိုင်းသည် အမရပူရမြို့ရိုး၏ အပြင်ဘက် အနောက်မြောက် ရာဟုထောင့်တွင် တည် ရှိသည်။

၎င်းသချိုင်းနေရာနှင့် တစ်ဆက်တည်းမှာ တက်သေးအင်း ရေစပ်နှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။ တက်သေး အင်း သည် ဧရာဝတီ မြစ်ရေကြီးသော အချိန်များတွင် ရေအလွန်ပြည့်လာပြီး သရက်တစ်ပင် သချိုင်း နေရာ နှင့်တကွ ရွှေကြက်ယက်၊ ရွှေခဲရွာ စသည့် ရွာတို့ပါ ရေမြုပ်လေ့ရှိပါသည်။ နောင်သောအခါ မင်းတုန်းမင်း က ရတနာပုံမြို့ နန်းအသစ် တည်ထောင်လိုက်ပြီး မြို့ပြောင်းရွှေ့သွားသောကြောင့် သချိုင်း ကို အသုံးမပြုကြ တော့ဘဲ တိမ်ကောပျက်စီးလာခဲ့ရာ ယနေ့အဖို့ ထိုနေရာတစ်ဝိုက်သည် လယ်ကွက်များ၊ ကိုင်းခင်း ယာခင်း များအဖြစ်သာ တည်ရှိတွေ့မြင်နေရပါသည်။ သရက်ပင်အိုငုတ်တို့နှင့် ဥနပ်ပင်ကတော့ အသက်ပြင်း လျက် ရှိ နေကြပါသေးသည်။

ရွှေဘိုမင်းသည် မိဖုရား မမြကလေးကို အပြစ်ပေးပြီးသည့်နောက် အချိန်များတွင် ဝေဒနာတိုးလာပြန်ပါ သည်။ ပြည်ရေးပြည်ရာများကို မျက်နှာလွှဲနေသည်ကများပါသည်။ ဇောင်းကလောကန်ဦးရှိ သူ၏ ကောင်းမှု တော်ဖြစ်သော လောကမဏိစေတီတော်ကို မကြာခဏ ဖူးမြော်သည်။ စေတီတော်ကို ဖူးမြော် ရသောအခါ တိုင်းလည်း အပြစ်ပေးခဲ့ပြီးသူ မမြကလေးအား များစွာ သတိရစေသည်။ သတိရ လိုက် တိုင်းလည်း စိတ်လက် မကြည်မသာရှိရရှာသည်။

ပစ်လိုက်ရသည် ကလည်း အဆီနှင့်ရွှေရွှဲ၊ စားရမှာကလည်း သဲနှင့်ရှပ်ရှပ် ဆိုသော စကားကဲ့သို့ ဖြစ်ရတော့ သည်။ ချစ်ခင်ကြင်နာမြတ်နိုးဖွယ်ရာသော မြကလေး၏ ရုပ်လက္ခဏာနှင့် ကဗျာဂီတ၊ စာပေအနုပညာ ရသ တို့နှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော ဂုဏ်ဝိသေသ ဉာဏစွမ်းအားကိုလည်း လေးစားချစ်ခင်ဖွယ်ရာ ထင်မြင် လာခဲ့ သည်။ သူ၏လက်ရာ တေးဂီတ စီကုံးခဲ့သမျှ အနုန်းအဖွဲ့များကလည်း တရေးရေး ထင်မြင် လာ စေသည်။

ထိုမှတစ်ဖန် မျက်မာန်တော်ပွားစေရာသော သူ၏အပြုအမူများက သည်းခံခြင်းငှာ မစွမ်းသာအောင် ဖြစ်ခဲ့ရ သည်များကလည်း ဘုရင်မင်း၏ စိတ်တော်၌ သတိရတိုင်း မီးစတစ်ဘက်၊ ရေမှုတ်တစ်ဘက်ကဲ့သို့ ပူချည် အေးချည် မကြည်မသာ ဖြစ်လာစေပြန်သည်။

သို့သော် ဖြစ်ခဲ့သမျှ အကြောင်းတို့က ပြုပြင်၍ မရနိုင်အောင် ဆုံးခန်းသို့တိုင် ရောက်ခဲ့လေပြီ။

မကြည်မလင် စိတ်မရွှင်နိုင်သော အခါများတွင် ကုသိုလ်တော်လောကမဏိ စူဠာစေတီတော်သို့ ထွက် တော်မူလာသည်။ အမရပူရရွှေမြို့တော် အရှေ့ဘက် ဇောင်းကလောကန်ဦးရှိရာ လောကမဏိ ဟူဠာ စေတီတော်ကြီးသည် ဇောင်းကလောကန် ရေပြင်၌ အရိပ်ထင်လျက် သပ္ပာယ်ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဖူးတွေ့ ရသည်။ ကြာမျိုးငါးပါးနှင့် ပြည့်ကြွယ်တင့်တယ်သော ရေပြင်နှင့် အရှေ့ဘက် ရှမ်းကုန်းမြေပြင် တောင်တန်းကြီးကို နောက်ခံပြုလျက် ကောင်းကင်သို့ ချွန်တက်နေသော ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းနှင့် တည်ထား ပြီးခါစ စေတီတော်

ကြီးမှာ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ အာရုံညွတ်ပြီ။ သဒ္ဓါပိုစေဖွယ်ရာ တွေ့မြင် ရှုစားရလျှင် ဖရကာပီတိ ဝှမ်းဆီထိသို့ တအိအိ စေတနာတော် ပွားခဲ့ရသည်။

လောကမဏိ စေတီတော်ကြီးသည် မဟာရုံ တံတိုင်းကြီး နှစ်ထပ်၏ အလယ်တွင် တင့်တယ်စွာ စံမာယ လျက် ရှိလေသည်။ ပထမ မဟာရုံအုတ်တံတိုင်းကြီး၏ အတွင်းရှိ အရပ်လေးမျက်နှာ ထောင့်လေး ထောင့်တွင် စေတီရံကြီး လေးဆူမှာလည်း ထီးထီးမားမားနှင့် အလှူရှင် ဒါယကာမများ၏ အမည်ကို ကြွေး ကြော်တင်ပြနေသကဲ့သို့ တွေ့မြင်ရပေမည်။

၎င်းစေတီရံ လေးဆူကို ဖူးတွေ့ရသောအခါတိုင်း စေတီတော်၏ ဒါယိကာမများကို တစ်ပါတည်း သတိရလာ သည်။ သတိရလာသည့်အခါတိုင်း အနောက်မြောက် ရာဟုထောင့်က စေတီတော်၏ ဒါယိကာမ မိဖုရား မြကလေး၏ မျက်နှာက ကွက်ခနဲ ပေါ်လာမြဲဖြစ်သည်။ မြကလေးကို သတိတော် မရချင်၍ မနေရအောင် အကြောင်းဖန်လာသည်။

ကောင်းမှုတော် လောကမဏိ စုဠာစေတီတော်ကြီးများ ထီးချယားသီးကစ၍ ဖိနပ်တော်မြေအထိ လုံးတော် ပြည့် ရွှေသင်္ကန်းများ ချကပ်လှူဒါန်းထားပြီး၊ အလှူဦးဦး ဖူးမြင်ရသည်နှင့်အမျှ မဟာရုံတံတိုင်း ၄ ထောင့် မှ အရံစေတီတော်ကြီး ၄ ဆူ ကလည်း ကြည်ညို၍ မဆုံးနိုင်အောင် ကုသိုလ်ရေးကို အထောက် အကူ ပြုလျက် ရှိလေသည်။

အရှေ့တောင်ထောင့်ရှိ စေတီတော်ကြီး၏ ဘွဲ့တော်မှာ (မဟာတိလောက) စေတီဖြစ်၍ အလှူရှင်မှာ မိဖုရား ခေါင်ကြီးဖြစ်ပါသည်။

အရှေ့မြောက်ထောင့်ရှိ စေတီကြီး၏ ဘွဲ့တော်မှာ (လောကပရမေ) စေတီတော်ဖြစ်၍ အလှူရှင်မှာ မိဖုရား ခေါင်ကြီး ၏ သမီးတော် သီရိပဝရ တိလောက ရတနာ မင်္ဂလာဒေဝီ (နောင် မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ စကြာဒေဝီ မိဖုရားကြီး) ဖြစ်ပါသည်။

အနောက်မြောက်ထောင့်ရှိ စေတီတော်ကြီး၏ ဘွဲ့တော်မှာ (ရတနာလောက) ဖြစ်၍ အလှူရှင် ဒါယိကာမ မှာ အနောက်နန်းမိဖုရားသီရိမဟာ သုတရတနာ ဒန္တာဒေဝီ (မြကလေး)ဖြစ်ပါသည်။

အနောက်တောင်ထောင့်ရှိ စေတီတော်ကြီး၏ ဘွဲ့တော်မှာ (သုံးလူထိပ်ပန်း) ဟူ၍ တွင်လျက် အလှူရှင် ဒါယိကာမ မှာ ဗန်းမော်မြို့ စားမိဖုရား သီရိအတုလ မဟာရတနာဒေဝီဖြစ်ပါသည်။

ထိုစေတီရံကြီး ၄ ဆူ၏ ဒါယိကာမများအနက်မှ အနောက်မြောက်ထောင့်ရှိ ရတနာလောက စေတီတော်ကြီး ၏ ဒါယိကာမ အနောက်နန်းမိဖုရား မြကလေးမှာ အသက်ထင်ရှား မရှိတော့ပြီဟု သတိရမိ ခြင်း၊ မြကလေး မရှိတော့သည်မှာ မိမိကိုယ်တော်တိုင် ရာဇဝတ်အပြစ်ဒဏ် ပေးသနားလိုက်ခြင်း စသည် များက မြစ်ဖျားခံ၍ ပေါ်လာပြန်သည်။ မချစ်ပြင်ပြင် မကြင်စိမ်းကား၍ သနား မဖက် ရက်စက်လိုက်ခြင်းတော့

မဟုတ်ပေ။ သွားလေသူ၏ အမှုအပြစ်ကလည်း သားတော် ပြည်မင်းသားကြီး၏ ဘက်မှ ရပ်တည် ပေါင်းစည်းခဲ့သော အပြစ်၊ ဘုရင့်ရန်သူကို အထောက်အကူ ပြုခဲ့လေသော အပြစ်ကြောင့် ရာဇဝတ်အပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းသာဟု ဆိုဖွယ်ရာရှိသည်။ အကြောင်းမဲ့ သက်သက် ရက်စက်ခြင်းမျိုးကား မဟုတ်ပါပေ။

ဒါတွေကို စဉ်းစားမိလျှင် ကရွတ်ကင်းလျှောက် အမြီးက ခေါင်းရောက်၊ ခေါင်းက အမြီးရောက် နှင့် ဒေါသ ဇော ဖောက်သည့်အခါ ဖောက်၍ ကရုဏာ သက်ရောက်သောအခါ သက်ရောက်၍ နောက်တစ် လှည့်၊ ကြည်တစ်ခါ ဖြစ်စေခြင်းသာ အရာထင်တော့သည်။

သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်ဧကရာဇ်တို့ခေတ် ဤကိစ္စမျိုးတွေမှာ ဆန်းကြယ်လှသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ အသက် တစ်ရာ မနေရသော်လည်း အမှုပေါင်း တစ်သောင်းမက တွေ့ကြုံမြေ့ဖြစ်သော လူဓမ္မတာမျိုးတွင် ဘုရင်ဧကရာဇ် လူတန်းစားမျိုးမှာ သာ၍ တွေ့ကြုံရလေပြီ။ သာ၍ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်ရလေပြီဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် ရွှေဘိုမင်းတရားကြီးကဲ့သို့ စိတ္တဇဝေဒနာ ဖိစီးနေသူ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှာ စိတ်၏ဒဏ်ရာ အနာတရကို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်သော စွမ်းရည်အပြည့်အဝ ရှိရာမည် မဟုတ်ပေ။

ရွှေဘိုမင်းမှာ ဘုရင်ဧကရာဇ်တစ်ဦးအဖြစ်နှင့် တွေ့လေကြုံလေ ရင်ဆိုင်လေခဲ့ရသော သုခ ဒုက္ခ အဝဝ တို့က စိတ်ဇဝေဒနာ၏ ရင့်သန်ရာ ရင့်သန်ကြောင်းကိုသာလျှင် မြေ့သြဇာ ပေါင်းထည့်ပေးနေဘိသကဲ့သို့ ရှိချေမည်။

ဤနည်းအတိုင်း မကြည်မသာ မရွှင်မပျနှင့် စိတ်က မကြာခဏ အရောင်အသွေး ပြောင်းလွှဲ နေတတ် ရာတွင် တစ်ခါတစ်ခါ အေးချမ်းတည်ငြိမ်ရာ ကောင်းသော ကောင်းမှုတော် လောကမဏိစူဠာစေတီတော် ရှိရာ စိတ် ရောက်၍ မျှော်မှန်းလျက် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် လက်ယုတ်ပူးတင်၍ ဖူးမြင်ရှိခိုးရခိုက်၌ နှလုံး စိတ်ဝမ်း အေးချမ်း ကြည်လင်လာသည်။

ရွှေနန်းတော် မျှော်စဉ်မှ ရှုစားမိသောအခါများတွင် ရွှေမြို့တော်ကြီး၏ အရှေ့ဘက် မျက်နှာစာတစ်ဝှန်းကို စိမ်းပြာ ညိုမှောင်သော ရှမ်းမြေနှင့် တောင်တန်းကြီးများက တံတိုင်းသဖွယ်၊ အနားကပ်သဖွယ် နောက်ခံပြုပြီး၊ မှန်သားအသွင် ကြည်လင်သော ဇောင်းကလောအင်း ရေပြင်ကြီး၏ ကန်ပေါင်ရိုး အစွန်းမှာ လောကမဏိ စူဠာ စေတီတော်ကြီးကို အလယ်ထား၍ စေတီရံ ၄ ဆူ၊ တံတိုင်းမီးကား မဟာရံအုတ်ရိုးကြီး ၂ ထပ်နှင့် ပြာသာဒ်မှန်ဦးတို့ဖြင့် အထူးထူးစီမံ ဖန်တီးထားသော ဝိသုကာ မြောက်လှသည့် သာသနာ့ အဆောက်အဦး များ၏ ရှုခင်းတွင် နစ်မြော၍ ပီတိဇော ငြိမ်ငြိမ်နှင့် တသိမ့်သိမ့် ကြည်နူးခဲ့သည်။

ယင်း ကြည်နူးစိတ်ကလေး မကုန်ဆုံးမီ အနောက်မြောက်ထောင့်က ရတနာလောက ဝေတီတော်က မြင်ကွင်း တို့၏ အတွင်းမှ သီးသန့် ပေါ်လာလေလျှင် အနောက်နန်းမိဖုရားမြကလေး၏ သနားဖွယ် မျက်နှာ က ဘွားခနဲ ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ပေါ်လာလေသည်။

" ရက်စက်လိုက်ပါဘိတော့တယ် ဘုရား " ဟု ညှိုးငယ်စွာ သံတော်ဦးတင်သယောင်ယောင် ...

ပထမအကြိမ် အမျက်တော်ရှိစဉ်က ကြေးတုက်တော်၌ ချထားစေခိုက်မှာ အသနားခံလွှာ တင်သွင်းခဲ့သော သီချင်း တစ်ပုဒ်ဖြစ်သည့် "ချစ်သမျှကို ပတ်ပျိုး" ထဲမှ အဓိပ္ပာယ် စာသားများကို ပြန်လည် စဉ်းစားမိသည်။ သူ့၌ အပြစ်မရှိကြောင်း တတွတ်တွတ် အယူခံ လျှောက်တင်နေသည်ဟုလည်း မှတ်ထင်နေမိသည်။ ထိုအခါ ...

" မြကလေး ... မြကလေး "

ဟု ... ခပ်တိုးတိုးရှေ့တံရင်း သက်ပြင်းချတော်မူလိုက်ပြန်သည်။

ပြီးပါပြီ

